

DAĞIN YÜREĞİ

DAĞIN YÜREĞİ

Gürcan KORKMAZ

(Anı - Roman)

Sakine Cansız PKK Ocağı Yayınları - 34

Basım Yeri: Azadî Matbaası

Basım Tarihi: 2018

DAĞIN YÜREĞİ

Gürcan KORKMAZ

SUNUM

Gürcan arkadaşın adını ve namını hapishanedekeyken duymuştum: “84 Gürcan baldırında kocaman bir gülle taşıyor, hem de top güllesi!”

Hayret etmiştim tabi, nasıl olur da koca top güllesi çıkarılmaz diye. Top güllesi vücuda tıpkı ferdi silahların mermi çekirdeği gibi girip de içerde kalır mı diye sorgulamak yerine biraz da muzipçe o güllenin niye çıkarılmadığını düşünmek daha ilginç gelmişti galiba. Mücadele içinde neler gördük neler, bu niye olmasındı? Bu yüzden hayret ettiğim şey, o top güllesinin bacağına girmesi değil halen içinde olmasıydı.

Heval Gürcan’la tanıştığımızda yürüyüşüne dikkat ettim, aksaması yoktu, belki de gülle çıkarılmıştı. Nihayetinde bir gün bu “top güllesini” sordum ve kendisi de hayrete düştü, güldü, ilk kez duyuyormuş ve elbette öyle bir şey yokmuş.

Meğerse top güllesinden daha büyük gülleler almış yüreğine, bunu da sonradan öğrendim.

Yürek acılarını, acılarımızı anlatmış heval Gürcan. “Dağın Yüreği” vicdanımızı kanatan olaylara ışık tutmuş.

Hepimizin duyduğu, bildiği ama tanık olanlar dışında bu kadar yakından ve detaylıca bilmediğimiz tarihsel kesitleri, örnek kabilinden olay ve anılarla gözlerimizin önüne sermiş. Anlatılan olayları, Önderliğin savunmalarında Parti tarihi ve çetecilik üzerine yaptığı değerlendirmelerle birlikte düşününce çarpıcı sonuçlar ortaya çıkıyor. Anlam verildiğinde büyük öğretici değeri olan fakat anlam vermeyeni çarpabilecek somut, yakıcı gerçeklerdir anlatılanlar...

Mücadele tarihimizde destansı kahramanlıkların hemen yanı başında yaşanan ve mücadele amaçlarımıza ters düşen tutumlar; gerillayı halkla ve halkı halkla karşı karşıya getiren özel savaş yöntemleri; belli bölgelerde özgürlük savaşını rayından çıkaran kişilikler; devletlerin vahşette sınır tanımayan katliam, hile, komplo ve sızmalarla yön verdiği çetecilik!

Öte yandan emek, sevgi, yoldaşlık, fedakârlık, irade, azim, inanç; tarihimizin en büyük gurur kaynağı gerilla!

Sert doğa koşullarıyla mücadele, eylem, çatışma... Yemeğini bile çatışma esnasında yiyebilmek... En hareketli filmlerdeki gibi inanılmaz ama gerçek sahneler... Kanla, canla, emekle yaratılan değerler... Güzellikler...

Bugünkü değerler nasıl yaratıldı, gerilla nasıl tüm Ortadoğu halklarının umut kaynağı haline geldi, hangi zorluklarla boğuştuktan sonra bugünkü seviyeye ulaştı? Bunları bilmeyen bugünkü değerlere de hakıyla sahip çıkamaz.

Değerlerin nasıl yaratıldığı, özgürlük savaşımızın büyük komutanı Agit yoldaşla omuz omuza savaşmış bir gerillanın tanıklığında dile gelirken insanda hayranlık uyandırıyor, sarsıcı etkilerle yürekte iz bırakıyor. Daha da önemlisi "Dağın Yüreği" tarih bilinciyle yaşamayı, her anı daha bilinçli ve örgütlü karşılamayı öğretiyor; hep sonradan, yürekteki en keskin acılardan doğan "keşke" ile başlayan ifadelerimizi azaltıyor...

Yine, daha önce "Gerillanın Umudu" adıyla yazdığı kitabında -ki bu kitabın ilk cildi sayılır- Agit yoldaşın şehadetini anlatmıştı; sonrasındaki gelişmeleri ise "Dağın Yüreği"nde okuyabilirsiniz. Büyük komutan Agit yoldaşın şehadetinden sonra savaş çizgisinde adım adım sapmaların nasıl geliştiği; işlerin nasıl çeteciliğe vardığı ve çeteciliğin boyutları, geliyorum diyen felaket ibretle okunacaktır.

Elbette çeteciliğe karşı büyük bir mücadele verildi, devlet ajanlarının bağlantıları da açığa çıkarıldı. Hem de bizzat MİT yöneticileri ele geçirilerek, tıpkı 2017 yılında olduğu gibi...

Bugün büyük bir karşı-istihbarat atağıyla yakalanan ve çok önemli itiraflarda bulunan MİT yöneticilerinin bir benzerini, itiraflarıyla birlikte kitap içinde bulacaksınız. Benzerliklerine hayret edeceksiniz. Aynı amaçlar, aynı yöntemler, aynı kurumlar...

Önderlik sahasına dek uzanan komplo ve sızmaların geri kişilik özellikleriyle birleşmesinden doğan tahribatlar. Metin ve Şener tiplereleri...

Önder APO'nun çocukluk arkadaşı Hasan Bindal yoldaşın şehadet...

Hapishane tezgâhından geçip gelenlerin durumu...

Yunan generalleri, Türk gazetecileri, esrarengiz misafirler...

Yakıcı sorular, merak uyandıran bilmeceler, öğretici halk hikâyeleri...

Ortadoğu sıcaklığında bir parça özgürlük için verilen amansız mücadele...

Herkesin dayanmadığı, dayanamayacağı acı ve trajedi...

Tanıklık, yüzleşme...

Anılarını anlatarak bir dönemin hakikatini sunuyor heval Gürcan.

Gördüklerini, yaşadıklarını karanlıkta bırakmayan; olaylar kadar olaylar karşısında yaşadığı ruh halini, kaygı ve korkularını, üzüntü ve sevinçlerini gizleme gereği duymayan -arkadaşların kalem taramasından geçtiği halde özünü kaybetmeyen- cesur bir anlatım; işte 84 Gürcan heval, işte DAĞIN YÜREĞİ!

Gerillanın kalbi Botan'dan Bekaa Vadisine bir vicdan muhasebesi ve kapitalist sömürgeci sistemle bir hesaplaşma...

"Dağın yüreği" gerillanın vicdanıdır.

İlk cildinde, heval Abbas ile dağdaki geyikleri izlerken nasıl çocuklar gibi sevindiklerini anlatmıştı heval Gürcan. İkisi de halen doğa, gerilla ve evren karşısında çocuklar gibi heyecan duymakta, o geyikler de halen yalçın kayalıklardan süzülmedirler. Kitabın kale-

me alınışında emeği geçen arkadaşlar kadar heval Abbas'ın da teşvikleri belirleyici olmuştur.

1988 yılında heval Abbas ve heval Fuat bir NATO komplosuyla Alman devleti eliyle tutuklanırken o yıllarda Önderliğin gerilla sahasında çeteciliğe karşı mücadeleyi heval Cuma ile nasıl geliştirdiği; Şehit Harun, Aziz ve Şiyar yoldaşların büyük emekleri, gerillanın gültüşünde çoğalan umutlar, en sade haliyle, çıplak gözle verilmiş.

Yalın gerçekler, karmaşık bir mücadele ve ortaya çıkan muazzam sonuç; bugün tüm insanlığı aydınlatan ve cesaret veren kadın özgürlük çizgisinin ve kadın ordulaşmasının hangi zorluklar ve gericilikle mücadele edilerek geliştirildiğine dair kesitler Dağın Yüreğinin kıymetli sayfalarında parılıyor ve yüreğin teklemeyen nabızı oluyor.

Halkın içinde serhıldan komutanları olan şehit Berivan ve Mizgin yoldaşların aziz hatıralarıyla yeni bir ruh kazanırken halk düşmanlarına karşı öfkemiz derinleşiyor; tarihin ve halkın öğretmenliğinde kendimizle karşılaşıyoruz. Yine Önderlik sahasında heval Cemal, heval Sakine Karakoçan ve halen yaşayan ve mücadele eden ya da şehitler kervanına katılmış Cahide, Azime, Saadet, Jiyan, Çiçek gibi her biri yeni yaşam sembolü ve özgürlük evreninin köşe taşları olan birçok yoldaşın çizgi mücadelesindeki rolleriyle karşılaşıyoruz. O büyük mücadelenin çeşitli kesitlerini bir de heval Gürcan'ın tanıklığıyla dinlediğimizde kendimize tecrübe edineceğimiz, ders çıkaracağımız muazzam bir hazine önümüze çıkıyor.

Hele ki Önder APO ile geçirilmiş eşsiz zamanlar... Öncesindeki tüm o acı zamanlara rağmen, şanslısın be heval Gürcan!

Okumak başka, yaşamak başka! Yine de kendinden bir parçayı içinde bulmayacak kimse yok; Dağın Yüreğidir bu, hepimizi içine alıyor. Yaşananlar gerçektir. Elbette eksik kalan anı veya yorumlar, yaşayan başka yoldaşların tanıklığı, bakışı ve yorumuyla tamamlanacaktır.

Heval Gürcan kitabını en doğal haliyle eleştiriye açık bırakmış, son sözü henüz söylememiştir. Fakat yine de belirtmek gerekir ki bu kitap, cumbızlayıp, çarpıtıp kötü emellerine alet etmek isteyen PKK'nin yeminli düşmanlarına karşı hakikat ışığıyla yıkanmak isteyenlerin kitabıdır.

Dağın Yüreği hepimizin yüreğidir; kendini dışında görmeyen, özeleştirici gücünü gösterebilen herkesi erdemliliğe yönelten anılardan

örölmüş olan kitabın hiçbir cümlesi atlanmadan nefes nefese okunacak ve kuşkusuz mücadelemize katkı sunacaktır.

Kitabın sonunda herkesin akıbeti tek tek verilmiş fakat şehit gerçekliği karşısında geriye kalanların mücadelesi devam ediyor. Yani kelimeler, cümleler, kitap, kitabın yaşayanları, ben, sen ve yaşayan her varlığın ne olacağı aslında şimdi değil sonunda belli olacak; ne olursa olsun hakikat kazanacak!

Hakikate, hakikatin öncülerine, şehitlerimize ve tüm yürek yoldaşlarına saygıyla

Şiyar Amed

BİRİNCİ BÖLÜM

YENİ BİR DÖNEM VE SAVAŞTAKİ SAPMALAR

DAĞIN YÜREĞİNDE KOPAN FIRTINALAR

Anlatmak boynumun borcudur fakat Pepuk kuşu gibi kederle dolu bir yürek hikâyesidir bizimkisi. Kolay değil...

Önder APO'nun talimatıydı, "Agit arkadaşı anlat" demişti. Agit arkadaşın şehadetine dek anlatmışım. Ondan sonrasını da anlatmak gerekiyordu ki Agit arkadaşın farkını daha iyi görebilelim.

Bana diyorlar olduğu gibi anlatmaya devam et. Öyle yapacağım ama benim için bir milat vardır. Bunu da unutmamak lazım. İllaki anlatımda da etkisi olacaktır. Yine de gerçeğe sadık kalmak benim için her türlü anlatımdan daha önemlidir.

Kimi arkadaşlar beni "84 Gürcan" diye tanıtıyor. 84 tüm halkımız için bir milattır ama ben bir de 86'yı yaşadım; keşke olmayaydı dediğim büyük acılarını, bir de sonrasında dünyamızın nasıl döndüğünü gördüm.

O zamanları görenlerden bugün de yaşayanlar vardır. Dünya çok değişti. Kürdistan da değişti. Çoğumuz halen ilk kurşunun izinden gidiyoruz. Fakat izlerin karıştığı zamanların gölgesi üzerimize düşünce ağlayan bir geceden farkımız kalmıyor. Doğrudur, biz çok duygusalız.

Direnış adımız, duygusallık da soyadımız gibi olmuş. Nasıl anlatmalı? Derinden bir ses diyor nasıl yaşanmışsa öyle anlat!

Bazen düşünüyorum da olayları hiç kaygısız anlatabilirim ama şehit olan arkadaşları ne kadar yansıtabilirim, hakkını verebilir miyim? Bazen tek bir olaydaki yaklaşımı, bazen tek bir mimik hareketi bile büyük anlam ifade eden, geleceğimize yön veren yoldaşları tanıdım. Konuşmaları eylem, eylemleri ses olan yoldaşlar...

Sessizlik nedir?

Dilsizlik, konuşmama, eylememe hali midir? Yoksa eylediği kadar konuşma prensibinin büyüğü anlatımı mıdır?

Sessizce yazılmıştır Kürdistan coğrafyasının yasası. Yaşamda karşılık bulmayan hiçbir şeyin değeri yoktur. Hayalleri sınırsızdır ama bu bile yaşamdan kopuk değildir. Doğaldır da ondan.

Doğası serttir, acımasızdır. Çünkü düşmanları çoktur. Düşmanı çok olunca cengi de çok olmuş; düşmanını yenmeden konuşmayı gerekli görmeyen bir ahlak edinmiştir.

İnce Memed'i bilirsiniz. Bir gün bir köylünün evine misafir olur. Köylünün içine bir şüphe düşer; onu süzerken kendi kendine "bu ufak-tefek adam İnce Memed olamaz" der. Gece gizlensin diye yatakların konulduğu yüklükte yatırır; merakını yenemez, gidip uyku halindeyken yine onu gözler. Mışıl mışıl uyuyan İnce Memedi, gagasının kenarı sarı bir kuş yavrusuna benzetir. "Bu daha çocuktur ya-hu" der; o olduğuna inanamaz.

Sabah sofraya başında otururken birden söz ağalardan açılır. Köylü başını kaldırıp misafirine bakınca, bir de ne görsün: Öfkeden alev alev yanan bir çift göz! İnce Memedin gözlerindeki çelik ısıltı ve büyük öfke yansımından korkuya kapılır. O anda anlar: "Vay be, İnce Memed buymuş demek!"

Kitabın arasında gezinen nice İnce Memedler vardır ama taklitlerinden ayırmak için "ağa" ya da sömürgeci-işgalci düşman karşısındaki duruşlarına bakmak gerekir. Böylelikle tarihin en acımasız, vahşi düşman gerçekliği karşısında direnenlerin yürek acılarına da anlam verebiliriz. Hoş görülmeyecek, rüyada bile kabul edilmeyecek olayları sorgularken PKK ve Önderlik gerçekliğindeki saf özü daha iyi anlayabiliriz.

Yaşayan bilir denilir ya; yaşayan yüzleşmekten de kaçınmamalıdır. Görmemiş olanlar da hangi zorluklarla boğuştuğumuzu anlayabilir. Kahramanlıklara rağmen kendimize yaptığımız kötülüklerin kaynağına indiğimizde karşılaştığımız düşman gerçekliği bizi ürkütmesin. Anlamak iyidir.

Ne anlamsız bir öfke seline kapılıp gidebiliriz ne de sessizliğe gömülüp dünyaya küsebiliriz. Yüzleşmek de iyidir ama ders çıkarmasını bilirsek! Yoksa kaçak dövüş tarzıyla dolaylı yollara sapar, hatta bahaneler ararız. Kaçak çayın tadı güzeldir ama “kaçak dövüş” ağızda aynı tadı bırakmaz! Düşmana karşı taktik bellidir: Vur-kaç! Kendimize karşı ise yöntem açıklıktır, gerçeklerle yüzleşmektir.

Ne kadar zor olursa olsun bir dönemin sonuna nasıl geldiğimizi anlamadan Pepuk hikâyesine de anlam veremeyiz.

Pepuk deyince iki kardeşin öyküsündeki kengerler gibi kaybolan bir yetim çocuğa dönüştürüz. Bazen kanayan bir kaya, bazen yanık bir ezgi oluruz. Kenger toplayan koçer çocuklarının kınalı elleri anlatır hüznümüzü.

Eskiden büyük savaşçıların kahramanlıklarını ve trajedilerini dengbejler anlatırdı. Savaşımız kendi dengbejlerini yarattı. Şimdi dengbejler hem savaşıyor hem anlatıyor. Dengbêlik de savaşanlara kaldı. Belki böylesi daha iyidir. Keşke ben de anıları dengbêjler gibi dengbêji tarzında anlatabilseydim.

Dağlı yüreğimizdeki anılar destana, şarkıya dönüştüğünde zozanları sulayan iki damla gözyaşı olur. Biri kızıl akar diğeri kuzulara yemyeşil taze çimen olur. Güneşin bereketli sarısı altında Kesk u sor, zer Kürdistan olur...

Güneşi görünce tüm duyargalarım silahlanır. Kurşun sesleri geceyi bölerken dağları yakınlaştırır. Hangi dağdan diğerine yüzümü dönsen “Agiiiiit!” diye seslenir.

O yiğit tüm Kürdistan dağlarının adeta şahlanıp ardından yürüyeceğini biliyordu. Agit adını anmadığı günü yoktur bu dağların.

Vefalı dostu dağlarıdır Kürdün.

Bu yüzden dağa vermişiz yüreğimizi. Her dağın öyküsü bir yürek yoldaşının öyküsüdür. Pınarlarında, ağaçlarında, kayalıklarında, patikalarında onların izleri, gülüşleri, acıları...

İntikam zamanında hüznün yakışmazdı gözlerimize. Lakin yağmur yüklü bulutlar gibi dolmuşken, yürek sızılarımızı gizleyemezdik. O sızılar bir gün volkan olup taşacaktı, savaştaki sapmalar yüzünden kan damlayacaktı yüreğimize. Fakat inkâr edilemez bir güzellik de hep yanbaşımızda oldu; var olma, dirilme, direnme savaşı veriyorduk.

Toprağın kana doyduğu coğrafyada intikamın adı gerillaydı. Kanla, barutla tanışalı çok olmamıştı ama biz düşmanı, düşmanımız bizi ciddiye almaya başlamıştı.

O tufanda vurduk, vurulduk; hançerlenmiş zamanlarda uykumuz bölündü, ihaneti tanıdık.

Büyük savaşçıların sessizliğine tanık olduk. Tüm zamanların en büyük savaşçılarını gördük.

Allahın Aslanı Hz. Ali bir gün Hz. Muhammedin yanına gidip “Bu dünyada benden daha yiğidi, daha savaşçısı var mı?” diye sormuş. Peygamber demiş “Sen cesursun, yiğitsin ama daha Rüstem’i tanımamışsın!” Bahsettiği Rüstem Kürt kahramanı Zal’ın oğluydu; Agit arkadaşın ta kendisiydi. Bir farkla ki onun gürzü aklydı; Rahş’ı yani atı ise yüreğiymiş.

Bir gün Kürdistan dağları Rüstemlerle dolup taşacak. Sessizliğin sesi olacaktı. Bunun bir hayal olmadığını gördük.

Bir hünerdir sessizlik.

Sessizlik derin düşünmek ve düşündüğünü mutlaka yapmaktır.

Yiğitlik gösterilen savaşlardan sonra bile hakiki savaşçıların depremleri durduran sakinliğine tanık olurken, sırf hayatta kaldığı için böbürlenene tenekeci gürültücüler de gördük.

Acıyı, umudu, ekmeği, soğanı, soğuğu, üzüntüyü, sevinci, her şeyi paylaşanları tanıdık. Cenneti de cehennemi de yaşadık: İkisi de bizim yürüdüğümüz yolda karşımıza çıkmıştı; bizden başkası bilemezdi hangi zamanda, hangi yola sapacağımızı. Fakat karanlığın en koyu olduğu zamandı ve üstelik kış geliyordu!

Aynı yürekte toplanmış türlü acılardan süzülerek gelen intikam ateşiyle soğuk zamanları karşılıyorduk.

...

Kış tüm hışmıyla üzerimize geliyordu. Daha Ocak ayına girmeden dondurucu soğuklar başlamıştı.

Dünyanın buzul çağından bahsediyorlar ya aynen ona benziyordu. Neyse ki, Kürdistan dağlarında tarih yazan efsane komutanla beraber o kışı karşılamıştık. Sonrasında baharın geleceğine ve ülkede bayram havası estirecek bir devrim yaratacağımıza inanıyorduk. Büyük atılımdan sonra inancımız kesinleşmişti. Fakat bahsederken bile insanın içini titreten kış yakamızı bırakmıyordu.

Düşmanı yenmek için önce bu kışı yenmeliydik. Bu kış başka bir kış olacaktı. Bu kez ondan saklanmayacak, onunla yüz yüze savaşacaktık!

İnsanın kendi toprağında olması her şeye yetecek cesareti veriyor. Halklar yaşadıkları coğrafyaya benzerler. Nasıl ki deniz halkı, çöl halkı vardıysa biz de boşuna dağ halkı olarak adlandırılmamıştık. Dağlı halk olarak en sert koşullara alışmıştık. Nice kışlar görmüştük. Kürdistan'da hangi kış kolay geçmişti ki?

Yine de kışa girerken şimdiden baharın hayalini kurmaya başlamıştık. Gerilla için baharın anlamı farklıydı. Bahara kadar ise yapılacak işlerimiz vardı. Yaşadığımız her bir gün önemliydi; Kürdistan gerillası olmanın sorumluluğu her günü, her saati daha kıymetli hale getirmişti. Düşman karşısında kaybedecek hiç zamanımız yoktu. Buna rağmen geriye dönüp bakınca keşke hiç yaşanmasaydı dediğimiz bazı zamanlar, anlar vardır. Zamanı geri döndüremediğimiz için kendimizi affedemediğimiz anlardan bahsediyorum.

Böylesi anların çokluğu hayatın azlığına işaretler.

Az da olsa bir hayat belirtisi kalmamış olan Kürdistan'da gerillacılık dışında hayat şansımızın olmadığını biliyorduk. Başka türlü bir hayattan bahsedilemezdi. Düşmanın vahşetinden başka ne görmüşüz ki hayattan bahsedelim?

Hayatı bir de kendi elimizle azaltan yanlışlarımız olmasaydı, işte o zaman Kürdistan tarihi başka türlü yazılabilirdi.

Şimdi tarihi kış mı yazacak yoksa biz mi yazacağız? Bu kadar çetin bir savaşa tutuşmuşuz kışla. Kazanan tarih yazacak.

Kışı karşılariken baharın güzelliğini düşünüyor, cesaretle doluyor-duk ama kış yine de kendi hükmünü dayatıyordu. Aramızdaki denge bu defa kış lehine bozulacaktı sanki. O kadar keskin geliyordu üstümüze. Kitaplarda yazan kışlara benzemiyordu. Kış filmi, kış edebiyatı, kış teorisine benzemiyordu. Açık vahşet gibi saldırmaya hazırlanan bir kışın sesi, kokusu vardı havada. Direniş felsefesi olmasa kim onun karşısına çıkmaya cesaret edebilir ki?

Belki felsefe hakkında konuşmazdım ama öğretmenim hayat olunca hislerim kitaplarda yazılı felsefelerin, filozofların gerisinde olmadığımızı söylüyordu. Zaten öyle çok karışık konuşmalar burda geçersizdi.

Peki, hatamız neydi ki bu kahredici kışla bu şekilde yüz yüze kalmıştık?

Atılım yapmıştık ama ertesi yıl devamını getirmemiştik. Ama niye?

Keşke zamanı geri getirebilseydik. Bahara kadar o kaybedilmiş zamanı telafi edebilecek miydik yoksa başka bir “keşke” lafına mı mahkûm olacaktık?

Gürcan felsefeye başlamış demeyin; desek de demesek de hayatımız felsefesiz değil ki zaten! Neyse, hani acı zamanlardan bahsediyordum. Kış gibi zor, acı veren zamanlardan...

“Keşke olmayaydı” dediğimiz zamanlar nasıl zamanlardır? Buna özgürce yaşanmamış, iyi anlaşılmamış ya da ne bileyim işte hata yapılmış zamanlar desek belki felsefeyi hayatın içinden okuyanlar için daha öğretici olabilir.

Gerçekten niçin, neden sorularını bu kadar çok sormamız nedendir? Keşkelerimiz çok olduğu için mi yoksa?

Belki de “keşke” demek bir yakınmadan, bir serzenişten öteye anlam taşımıyordur. Şikâyet yerine sorgulamak daha iyidir. Bu sayede yaşanmasını istemediğimiz anların aslında zorunlu, kaçınılmaz, kader olmadığı ortaya çıkar.

Yağmurlu gecenin karanlığında yavaşça sönmeye yüz tutan küçük ateşe bakarken bir çocuğun başından geçen maceralı olayı hatırladım.

Bir gün yaylada babasına küsmüş, zomlardan uzaklaşmış ve dağda yolunu kaybetmiş. Uzaktan kurt sesleri geliyor. Gece olunca üşüyüp bir ateş yakmış. Etrafında toplanan kurtlardan habersiz! O an kendisi bilmesede o ateş onu korumuş.

Aramaya gelenler çok sonra yetişebilmiş ve kurt sürüsünün çocuğun etrafında dolandığını görmüş. Kurtları kovmak için sıkılan silah seslerinden sonra çocuk nasıl bir sondan kurtulduğunu anlamış. Şimdi bu bir tesdüfmüdür?

O ateşin onu koruması tesadüf gibi görünse de yaşadığı toplumdan edindiği kültürün, alışkanlıkların, davranış ve yaşam biçiminin hiç mi

etkisi yoktur? Bir düşünelim, olaylar öylesine uzay boşluğunda olup bitmiyordu herhalde. Babadan çocuğa, çocuktan dağa, dağdan ateşe, ateşten kurda her şeyin birbiriyle bağlantısı vardır.

Peki, bu kış niye bu kadar zorluydu? Doğanın gazabını hakedecek ne yapmıştık? Böyle düşüncelere dalıp gitmişken daha zor olanın bizi beklediğini bilmiyordum. Keşke bilebilseydim, önleyebilseydim. Keşke...

Böylesi serzenişlerle “irade” arasında bir karşıtlık yok mudur acaba? Kelimeleri tam çözemesem bile hislerim beni kolay yanıltmazdı. Bu işte bir yanlışlık vardı.

“Keşke öyle olmasaydı” dediğimiz olayları gerçekten de kendi irademizle önleyebilir, değiştirebilirdik. Buna inanmasak tarihte insan iradesinin ne hükmü kalır ki?

İrade, insanın inandığı gibi davranması, düşündüğü gibi yaşamasıdır. Sömürgeciliğe karşı ilk kurşunun heyecanını anı anına yaşarken irademiz bir kışı yenmeye mi yetmeyecekti? Ya bu bir kış olayından fazlasıysa?

Gerçekten unutulmayacak bir kış geçirmiştik 1985 yılında; kış değil kara kıştı!

Kış ne kadar kara, ne kadar ağır olursa olsun onu yenmeyi başarmıştık fakat kıştan fazlası bizim gafletimizdi. Of anam of! Dertli başımızın iç çekişleri bitmeyecek miydi?

Hayal ettiğimiz bahar bize bu kez acı getirmiş komutanımız şehit düşmüştü.

“Keşke” dediğimiz o kahredici andı. Hayata karşı isyan, kendimize karşı isyan, komutanımızı koruyamayışımıza karşı isyan...

Yaşanmaması gereken o ana giden taşlar nasıl örülmüştü? Böylesi tarihi anlar aniden yaşanıyor olamazdı. Bir çığ, bir deprem değildi. Bir yaprağın sararıp düşmesi, bir su kaynağının topraktaki çatlaklarda kaybolup gitmesi değildi. Sabahın akşama dönmesi, baharın kışa... Hayır, doğal olan hiçbir şey yoktu. Bir kapalı “siyaset” vardı burda. Bir bilinmezlik, bir karanlık taraf, bir komplo! Bilmiyorduk. Sadece karanlığa küfrediyorduk, düşmana...

Düşünemeyince öfke dışında bir duygu taşımaz ve bağlantıları çöremezdik. Kendimizi kurnaz bellemiştik güya. Bu kurnazlık derin düşünce gücünü oluşturmaya yetmeyecekti. Savaşçıydık, emekçiydik,

inançlıydık ama içimizde komutanımızın temsil ettiği çizgiye kasteden anlayışları çözebilecek durumda değildik.

Bu durumdayken içimize dek uzanan düşman anlayışlarıyla; Parti yetkilerine ve değerlerine gözünü alçakça dikenlerle nasıl mücadele edecektik? Nasıl anlayacaktık? Agit yoldaşın şahadetine giden yolun hangi anlayışlarla örüldüğünü nasıl bilebilecektik? Nasıl önleyecektik?

Demek ki irade olmak sadece düşmana, soğuğa, açlığa karşı savaşmak anlamına gelmiyormuş. Demek ki karanlıkta kurtlardan koruyan ateşi yakacak hissiyattan ya da alışkanlıktan bile yoksun kalmıştık. Düşünce gücüyle olaylara anlam vermek, daha da önemlisi olaylara yön vermek... İradeli olmanın esas anlamı buydu belki de. Düşünce gücünden yoksun kalmıştık. İrademize darbe vurulmuştu ama biz öncesinden farketmemiştik.

Hayatın tecrübeleri göstermiştir ki olaylarla düşünce arasındaki bağ koptuğunda geriye tepkisel refleksler kalır ve hatta zamanla bu da aşınarak olaylar normalleşmeye başlar. Sömürgeci TC'nin kültürel soykırımdan geçirdiği topluma yaptığı şey bu değil miydi?

15 Ağustos aynı zamanda sömürgeciliğin yarattığı zihniyete karşı bir başkaldırı anlamına gelmiyor muydu? Nasıl olur da bu kadar büyük bir irade gösterirken onun düşünce gücüne ulaşamamıştık?

Belki çözemeyeceğimiz kadar ağır bir durumla karşılaşmıştık. Fakat ondan önemlisi farkedebilmekti! Farketmedikten sonra hangi sorun çözülebilir ki? Agit yoldaş neyi temsil ediyordu, vurulması ne anlama geliyordu, nasıl vurulmuştu, sonuçları ne olacaktı? Bunları düşünecek derinliğimiz olsaydı zaten Agit komutanımızı korumayı da bilirdik. Ama öyle olmamıştı.

Savaşmaya başladığımızdan bu yana en acı gerçeğe karşılaşıyorduk. Özgürlük savaşımız komutanını yitirmişti. Bundan sonra ne olacaktı?

İnsana yas tutacak kadar bile zaman vermeyen acımasız bir dünyada yaşıyorduk. Yasımız intikamımız olacaktı. Fakat en mecalsiz kaldığımız bir anda intikam için önce hayatta kalmayı başarmalıydık.

Düşman Agit arkadaşın şahadetinden aldığı moralle çılgınlar gibi her tarafa saldırıyordu. Gerillayı Kürdistan'da imha etmeyi kararlaştırmıştı. Gerillanın daha fazla büyümesine fırsat vermemek için her şeyi yapıyordu.

Düşman şunu çok iyi biliyordu, ufak bir kıvılcım bir bozkırı tutuşturabilirdi. Kürdistan kurumuş otlarla dolu bir bozkır gibiydi. Gerilanın ateşi bu bozkırı bir daha sönmek üzere tutuşturabilirdi. Bunu önlemek için çalınca her tarafa saldırıyordu.

Bu nasıl bir düşmandı ki mertlikten zerrece nasibini almamıştı. Dediğim dedik, dayatmacı, bastırmacı kişilikler için söylenen “Ali kıran, baş kesen” sözü bu düşmanımız için dolaylı bir anlamdan ziyade gerçeğe dönüşmüş, baş kesmeyi bile mertlik saymıştı.

Bizimle baş edemeyince halka saldırıyorlardı.

Köylüleri en vahşi, en acımasız işkencelerden geçiriyorlardı. Böylece gerillanın halk içinde taban bulmasını engelleyeceklerdi. Deniz-balık hikâyesinde olduğu gibi balığı yakalamak için denizi kurutacaklardı. Bunun için de işkenceler eşliğinde koruculuğu yaygınlaştırıyor, tutmadı mı tutukluyor, bu da olmadı mı katlediyorlardı.

Bir süre sonra bu uygulamalar etkisini göstermeye başladı. Yurtsever, dürüst, bağlı dediğimiz köylülerin yaklaşımlarında bile değişiklikler gözleniyordu. Devlet bu özel savaş uygulamalarıyla görünürde belli bir üstünlük kurmuştu ve biz de bu durumu değiştiremiyorduk. Tarihin omuzlarımıza yüklediği görevler karşısında yaşadığımız moralsizlik kabul edilir değildi ama bu durumu aşacak tecrübe ve derinliğimiz de yoktu. Önderlik olmasa altından kalkamayacağımız bir durumla karşı karşıyaydık. Önderlik, parti, halk ve yoldaşlara olan inancımız bizi ayakta tutuyordu.

Komutanımızın şehadetinden sonra kendimizi toparlayamamıştık. Arazinin her tarafında asker olmasına rağmen eylem yapamıyorduk. Hâlbuki ayağımıza dek gelmişlerdi, vurmak için harekete geçmemiz yeterdi. Ama biz sadece erzak temin etmek ve kendimizi korumak için hareket ediyorduk. Bu durum iyi bir durum değildi. Hem bizi, hem halkı olumsuz etkiliyordu.

Ot toplama veya başka nedenlerle araziye çıkan köylüler bazen bizi görüyorlardı. Bu durum, içinde bulunduğumuz tehlikeyi artırıyordu. Bizi gördüklerinde askarlara haber vereceklerini biliyorduk. Fakat erzak gibi sorunlar önceliğimiz olunca, gizliliğe dikkat etmemize rağmen bizi görmelerini engelleyemiyorduk. Allaktan aramızda bizi yürütme gücünü gösterebilen yoldaşlar vardı.

Dr. Cafer arkadaşın talimatıyla Çırav’a gitmek için yola koyulduk. Orada alandaki diğer gruplarımızla buluşacaktık. Cudi grubu da

gelecekti. Ayrıca Lolan'dan da arkadaşlar geleceklerdi. Kimin geleceğini bilmiyorduk. Çırav'da biraz dinlenir, toparlanır yeniden pratiğe döneriz beklentisi vardı. Gruplar bir bir Çırav'a geliyorlardı. Uzun süredir görüşmediğimiz arkadaşlarla hasret giderdik.

Cudi'den Botan ve yanındaki arkadaşlar da gelmişlerdi. Xelil Midyat arkadaş yanındaki bir takımlık güçle Önderlik sahasından gelmişti. Lolan'dan Orhan (Hüseyin Sarıçiçek) arkadaş da bir takımlık güçle gelmişti.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra Önderlik alana müdahale etmişti. Xelil arkadaş müdahaleye gelmiş, Önderliğin talimatlarını da yanında getirmişti.

En zor zamanlarında insanın imdadına yetişen bir dostunun olması huzur ve gurur vericidir. Tarihten silinmek, yok olmak üzereyken, üstelik bir imdat cıglığı bile kalmamışken bir halkı yeniden diriltten ise tüm insanlığın en büyük dostuydu.

Eskiden de direnenlere öncülük edenler vardı; kimi bey, kimi şeyhti! Fakat hiç biri Önder APO gibi bir halk hareketi yaratamadı. Çünkü hazır bir halkın öncülüğüne soyunmadı Önder APO. Ölüm döşegindeki bir halkı yeniden canlandırarak, tepeden-tırnağa yeniden inşa ederek, kavgasını vererek, ruh kazandırarak, örgütleyerek öncülüğünü yaptı. Bu yüzden tüm insanlığın dostu oldu.

Önder APO'yu hiç görmemiştim ama hep onu düşünerek moral alıyordum

Şimdi de imdadımıza Önderlik talimatları yetişmişti.

Önderlik gerçeğini öğrendikçe sorunlarımızı aşabilirdik. Çırav'da kaldığımız günlerde sadece dinlenmemiştik; eğitim için çaba içine giren arkadaşlarımız da vardı.

Önderliğin talimatlarını okuduk. Xelil arkadaş eğitim amaçlı toplantılar yapmaya başladı. Bu toplantılar yaşadığımız olumsuz ruh halini aşmak için iyi olmuştu.

Önderlik Agit arkadaşın şahadeti üzerinde çok durmuştu. Mutlaka aydınlatmak istiyordu. Çatışma günü Agit arkadaşla birlikte olan tüm arkadaşlardan yazılı rapor istemişti. Xelil arkadaş toplantılarda herkesin rapor yazmasını söyledi.

Mayısın sonlarına doğru hava iyice ısınmıştı. Çırav, zozanlara gelen Koçerlerle dolmuştu. Biz de Xırap Bazar noktasındaydık. Yerimiz

çatışmaya ve geri çekilmeye uygundu. Tepecileri gönderdiğimiz karşımızdaki tepe, alana hâkim ve stratejik bir tepeydi. Güvenliği sağladıktan onra eğitim yoğunlaşmasına girebilirdik.

Talimatlar, eğitim ve toplantılar belli oranda moralimizi düzeltti. Eski ruhumuza ve duygularımıza dönmüş, yeniden canlanmıştık. Düzenlemeler yapılacak, pratiğe girecektik. Olumlu bir rüzgâr esiyordu. Henüz görev yerlerimize dağılmamıştık ki bir saldırıyla karşılaştık.

22 Mayıs sabah erken karşımızdaki tepede askerleri gördük. Önce birkaç askerdi ama kısa sürede sayıları arttı. Zaman geçtikçe daha da artıyordu. Nöbetçiler de arazinin değişik yerlerinde askerlerin olduğunu söylediler.

Yönetim ayaküstü bir araya gelerek bir toplantı yaptı. Botan:

“Yerimiz iyidir. Çatışmaya uygundur. Düşmanla çatışabiliriz. Sadece gece değil, gündüz de çatışabiliriz” dedi.

Gündüz çatışmaya girmek kolay değildi ama yönetimdeki Orhan ve Harun arkadaşların varlığı kendimize olan güveni artırıyor.

Bir kola Botan, bir kola Orhan arkadaş, bir kola da Harun arkadaş komuta ediyordu.

Bir ara askerlerin sızmalı bir tarzda bize yakın bir yere kadar geldiklerini gördük. Yakınımıza çember atmışlardı, bizi şaşırtmak için de uzaktan görüntü vermişlerdi.

Sabah güneşin doğuşuyla çatışma başladı. Helikopterler sürekli indirmelerle takviye yapıyorlardı. Helikopter ve silah sesleri en fazla da kayalıklardan yankılanıyordu.

Baharın tüm güzelliklerini temsil eden kır çiçekleri öyle güzel kokular saçıyordu ki çok ağır olan barut kokusuna rağmen hissedilebiliyordu. Gerçekten de çiçek kokularına barut kokusu karışmış, aynen biz ve şu anda çatıştığımız karşımızdaki düşman gibi birbirlerini alt etmeye çalışıyorlardı.

Onca saldırıya rağmen çiçekler toprağında ve biz de mevzimizdeydik.

Dijwar ve yanındaki arkadaşların kaldığı tepe çatışmada rolünü oynamamıştı. Bu durum bizi ve diğer mevzideki arkadaşları zorladı. Düşman o tarafı kullanarak saldırıyordu. Yoğunluğunu buraya ver-

mişti. Ama daha bir adım dahi ilerleyememişti. Akşam olmadan bize darbe vurmak istiyordu. Bu yüzden bütün imkânlarını kullanıyordu.

Öğlene doğru güneş tam tepemizdeydi. Yorgunluk, susuzluk bizleri bitap düşürmüştü. Ateş, barut, toz, toprak, kan bir birine karışmıştı. Buna rağmen mevzilerimizi bırakmamıştık. Düşman saldırıları, deniz dalgaları gibi durmadan yenileniyordu. Çatışma öğleden sonraya sarktı. Direnebileceğimize olan inancımız arttı. Saat 2-2.30 civarlarında geri çekilme talimatı verildi. Yavaş yavaş kademeli olarak geri çekilmeye başladık.

Bu çatışmada üç arkadaşımız şehit düştü.

Henüz harekete geçmeden baskın yemiş ve kayıp vermiştik. Üç yoldaşın cansız bedenini bile alamamıştık. Geri çekilirken bunu yapmak istesek de o yoğun çatışma ortamında bir türlü fırsatını bulamamıştık. Bu bize çok dokunmuştu.

Şehit düşen arkadaşların çanta ve silahlarını aldık ama cenazeleri düşmanın eline geçti. Çok ağır bir çatışma ortamında olmamıza rağmen şehitlerimizi alamamak bize daha ağır geldi.

Yaralılarımız da vardı. Üstelik ilacımız olmadığından yaralıları tedavi etme imkânımız da yoktu. Xırxıle Kemal, Kazım ve Rızgar arkadaşların yaraları ağırdı. Yürümekte zorlanıyorlardı. Zeki de parmağından yaralanmıştı.

Karanlık çökünce çatışma bölgesinden iyice uzaklaşmıştık. Yaralı arkadaşları uygun bir yere gizledik. Yoksa inisiyatifi kaybeden her birlik gibi bizim de durumumuz daha ağır olacaktı.

Gerilla savaşında inisiyatif önemlidir. İnisiyatifi elinde tutan güç, büyük oranda başarı sağlar. Yani başarının anahtarı inisiyatiftir.

Agit arkadaş hayattayken tüm eylemlerde inisiyatif bizdeydi. Çatışmanın yer ve zamanını biz belirliyorduk. Böylece düşmanı gafil avlıyor ve darbeliyorduk. Yer ve zaman uygun olmadığında çatışmaya girmiyorduk.

Ancak Agit arkadaşın şahadetinden sonra inisiyatif bizim elimizden çıkıp düşmanın eline geçmişti. Çatışmanın zaman ve mekânını düşman belirliyordu, bu yüzden bizi gafil avlıyordu. Ve kayıp veriyorduk.

Bu çatışmada da kayıp vermiştik. Oysa öncesinde gerekli tedbirleri almış olsaydık tek bir kaybımız bile olmazdı. Şehadetler normal görülemezdi. Bu durum gerilla savaş tarzından uzaklaşmaktı.

Gerilla savaşı küçüğün büyüğe, karıncanın file karşı savaşıdır. Bu orantısız durumu ancak hız ve gizlilik aşabilir. Gerilla savaşı gizli, seri ve hızlıdır. Agit arkadaş bu ilkeyi çok iyi uyguluyordu. Çok mecbur kalmadıkça gündüz çatışmalara girmiyordu. Etkili bir darbe vurduktan sonra seri bir şekilde geri çekiliyordu. Çatışmayı uzun süreye yaymıyordu. Bu yüzden eylemleri etkiliydi.

Ancak bu sefer gündüz çatışmaya girilmişti. Çatışma uzamıştı. Düşmanın mevcut taktik ve tekniğine göre gündüz 4-5 saat çatışmak doğru değildi. Uzun çatışmalar bizi gerilla savaşımdan uzaklaştırıyordu. Botan ve Zeki'nin bunda belirleyici payı vardı. Bu tarz, gerillayı sabit mevzide tutuyordu. Oysa gerilla savaşında sabit mevzi savaşı yoktur. Bu savaş tarzı 1978-79 yılında Siverek'te Bucak çetelerine karşı kullanılmış, parti buna "kozık savaşı" diyerek mahkûm etmişti. Bu savaş tarzını gerilla savaşı için tehlikeli görmüştü. Bu, köylülerin veya imkânları çok fazla olan düzenli orduların savaş tarzıydı.

Agit arkadaş sabit mevzi savaşına girmiyor, sürekli hareketli savaşı geliştiriyordu. Çünkü sabitlik düzenli orduya, hareketlilik gerillaya avantaj sağlıyordu. Bu çatışmada da mevzilere çakılıp kalmış, mevzi savaşını yürütmüştük.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra yaşam tarzımızda ve ilişkilerimizde de olumsuz değişiklikler olmuştu. Bireycilik öne çıkmıştı.

Her türlü hastalığın kaynağı bireyciliktir.

Bireycilik yüzünden ortak ruh zayıflamıştı. Örgütsel ilişkilerde aşınma oluşmuştu.

Bu çatışmayla birlikte savaş çizgimizde ve tarzımızda da ciddi bir kırılma, sapma başladı.

Hareket tarzımızdaki farklılıkları algılayan düşman Agit arkadaşın yokluğunun nelere yol açtığını da çözmüş; hem içimize oynamaya başlamış hem de üzerimize gelme konusunda cesaret kazanmıştı.

Botan ve Zeki'nin elinde gerillacılık Parti ilkelerinden yoksun olarak geliştirilmeye başlanmıştı. Partsiz tek bir nefes bile almak örgüte ve halka ters düşmek anlamına gelirken şimdi her şeyi ters-yüz eden yaklaşımlarla karşı karşıyaydık. Fakat acı olan o ki, bunu yeterince idrak edecek durumda değildik.

Çatışma noktasından çıkmış olsak da gerillacılık ilkelerine uyduğumuz için değil, düşmanın boşluklarındandı. Fakat her şeyi kendimize yontmuş, hatta savaşçılığa yormuştuk. Botan ve Zeki bizi böyle şartlandırmıştı.

Şartlanmak bir gerillaya uymazdı. Yaratıcılık, sorgulayıcılık, akışkanlık olmadı mı nasıl gerilla olunur? Gerilla sürekli akan bir çağlayandır. Zihni ve duyguları zaptedilemez. Geldiğimiz toplumdan edindiğimiz alışkanlıklar ve zihnihnimizdeki gerilikler yüzünden bir çağlayan değil de sanki bir mümin gibi usulca söylenenleri dinliyorduk. Üstelik şartlanma ortamı yanlış olunca sonuçları da elbette yanlış olacaktı. Bu durumda yanlışları bile kahramanlık sayar hale gelmek için birkaç tane başarılı eylem yetecek ve diğer her başarısızlığın üstünü örtmeye yarayacaktı.

Güvenli bir noktaya ulaştıktan sonra Zana arkadaş radyosunu çıkardı, BBC haberlerini dinledik. İlk haber yaşadığımız çatışmaydı:

“Kürt ayrılıkçı güçleri ile Türk ordusu arasında Siirt’in Çıray alanın-da yaşanan çatışmada 30 asker yaşamını yitirdi. 3 Kürt militan da öldü”

Bu haber verdiğimiz kayıpların üzüntüsü üzerine gelmiş, düşmanın kayıplarını öğrenmemiz iyi olmuştu. Bu kadarını biz de beklemiyorduk. Böylece moralimiz biraz yerine geldi. Bu sonuç çevrede de büyük etki yaratacaktı. Agit arkadaşın şahadetiyle birlikte “bitirdik” propagandalarını yapıyorlardı. Tüm hatalarımıza rağmen devletin propagandalarına büyük bir darbe vurmuştuk. Fakat bu sevincin üzerine ekleyecek bir şeyler olmalıydı.

Bir eylem bir gerçeği açığa çıkarırken o sıralar bir gerçeği de ört bas etmeye yarayacaktı. Eylem vardı ya yeterdi, gerisini fazla sorgulamayacak, hatalarımızdan ders çıkarmayacaktık. Anlaşılan bütünlüklü bir yaşam tarzından parçalı, en azından ikili yaşam tarzına geçiş yapmıştık. Bu yüzden Önderlikle aramıza bir mesafenin gireceğini hiç hesaplamamıştık.

Haberleri dinlediğimiz bu noktada bir gün kaldık. Zaten burada daha fazla kalamazdık. Tüm geçiş noktalarının pusulandığını biliyorduk. Buna göre bir seyir izleyerek alandan çıkabilirdik.

Ertesi gün Besta’ya gitmek için yola koyulduk.

Yol boyunca şehit düşen yoldaşları ve geride bıraktığımız yaralıları düşündük. Molalarda hep onlar üzerine konuştuk. Bir de haberlerin halkta nasıl bir etki yapmış olabileceği üzerine yorumlar yaptık.

Besta'ya ulaşınca yaralı arkadaşları almaları için bir grup gönderdik. Giden grup yaralılarla birlikte ertesi gün bize ulaştı. Yaralıların durumu iyiydi. Onlar da radyodan haberleri dinlemişlerdi. Moralleri yüksekti. Bir süre Besta'da yanımızda kaldıktan sonra imkânların daha iyi olduğu Güney Kürdistan'a gönderdik. Zeki de onlarla beraber gitti.

Hêzıl ırmağının kenarında cennetten bir noktamız vardı ve orada kalıyorduk. Çeşitli alanlardan arkadaşlar gelmişti. 15 Ağustos atılımının komutanlarından Bedran (Mehmet Sevgat) ve Erdal (Mustafa Yöndem) arkadaşlar da gelmişlerdi. Daha önce birlikte kalmıştık. Birbirimizi tanıyorduk. Onları görünce çok sevindim. Bu arkadaşların dışında Azime (Mihriban Sayan) ve Sadun (İsmet Doğru) arkadaşlar da gelmişti. Kendilerini tanıyordum ama pratikte birlikte kalmamıştık. Sayı biraz artınca insanın nasıl da keyfi geliyor. Hele ki efsanevi komutanlarımızı yeniden görmek büyük bir moral olmuştu.

Gelen arkadaşlar gücümüzle toplantılar yaptılar. Toplantıların temel gündemleri Agit arkadaşın şahadeti, halkın durumu, düşmanın yönelimleri, örgütsel durumumuz, savaş tarzı ve taktikleri ile düzenlemeler çerçevesindeydi.

Toplantıları Sadun arkadaş yönetiyordu. Çeşitli değerlendirmeler yapıldı. En son savaş tarzı ve taktiği bölümünde düşmana dönük eylemlerin yapılması gerektiği, asıl hedefin doğrudan devlet gücünü oluşturan düşman olduğu, bunun dışında azıllı ajan ve korucuların da hedeflenebileceği belirtildi. Bu değerlendirmeler savaş taktiğini düzeltme çabalarıydı.

Savaşa yaklaşım yoldaşlara yaklaşıma da yansiyordu. Mücadele tarihimizde örgütten gizli yaşanan bazı acı olaylar vardır ki bunlar açığa çıkarılmış, kimlerden kaynaklı olduğu netleştirilmiş olsa bile devlet halen bize karşı büyük yalanlar eşliğinde ve ahlaksız bir şekilde kara-propaganda malzemesi olarak kullanmaktadır.

Bu propagandaların etkisinde kalan insanlar da kimi zaman safça soruyor:

“PKK gerçekten suçsuz-günahsız insanları öldürdü mü?”

Tam aksine PKK adını kullanarak kim bu tür suçları işlediyse PKK onlardan hesap sordu. Hesap soruldukça açığa çıktı ki bu olayların çoğu sömürgeci-işgalci Türk devletinin doğrudan veya dolaylı yönlendirmeleriyle ya da bizzat devlet güçlerince gerçekleştirilmiştir. Bu da zamanla kanıtlanmıştır. Kaldı ki halk üzerindeki vahşi uygulama-

malari sınır tanımayan soykırımcı bir devlet yapısından başka bir şey beklenemezdi.

Benim hazır bulunmadığım bir zamanda Botan ve Zeki'nin sorumluluğunda propagandacı Kemal arkadaş cezalandırılmıştı. Bu olay da toplantıda değerlendirildi. Neler yaşandığını doğru dürüst bilmiyorduk. Fakat haksız bir yaklaşımın olduğunu hissediyorduk. Parti bunu kabul edemezdi. Kimi arkadaşlar durumu eleştirdi. Parti ortamında yoldaşlara yaklaşım böyle kolay olamazdı. Divan tarafından da izinsiz, onaysız cezalandırma yapılmasının doğru olmadığı, soruşturma, toplantı ve üst yönetimlerin onayının alınması gerektiği belirtildi. Tam bir sonuca bağlanmasa bile ortada yanlış bir yaklaşım olduğu, Parti çizgisi dışına çıkıldığı divan tarafından ortaya konulmuştu.

Henüz tam farkında olmadığım saptırmalar ileride Parti kongrelerinin gündemi olacak ve daha kapsamlı müdahaleler yapılacaktı. Ancak şimdiki toplantılar bile önemli uyarılarda bulunmuştu. Gereği yapılırsa devamında farklı bir tarihsel seyir izleyebilecektik.

Toplantılar günlerce sürdü. Kolay mıydı bir halkın tüm umutlarını taşımak? Elbette yürüttüğümüz mücadeledeki yetmezliklerimiz çok yönlü olarak masaya yatırılacaktı. Ufkumuzu açan değerlendirmeler yapılmıştı. Sonunda düzenlemeler de yapıldı. Sona bırakılması önemsiz olduğundan değil, bir netleşme sağlandıktan sonra düzenleme yapıldı.

Düzenleme!

Düzenleme denilip geçilemezdi; daha baştan itibaren örgütsel lügatımıza yerleşmiş bir kavramdı. Örgüt yaşamımızda düzenlemelerin büyük bir yeri ve önemi vardır. Görev düzenlemesidir bu, önemsiz olur mu hiç?

Kürdistan için özgürlük mücadelesi vereceksen, onun militanlığını yapacaksan, nerede ihtiyaç varsa orada olacaksın! Kendine göre değil örgütün ihtiyaçlarına göre hareket edeceksin. Aksi halde bireysel, bencil bir duruş kaçınılmaz olur ki bu da örgütte keyfiliğe ve kaosa yol açar. Bu düzenlemeler bazen de isabetli olmaz ve yeni sorunlara davetiye çıkarır. Fakat yapılan bazı yanlışlar düzenlemelere itiraz edilmemesi konusundaki hassasiyeti ve önemi ortadan kaldırmaz.

Sorunlarımızın esas kaynağı düzenlemeler değil ideolojik meseleler olmasına rağmen düzenlemeler de hayatımızın bir parçası olmuştur.

Son düzenlemelerle Harun arkadaş bir grup arkadaşla eski çalışma yeri olan Eruh'a gidecekti. Sadun arkadaş bir grupla Uludere'ye, Botan ise yanında bir grupla eski çalışma yeri olan Cudi'ye gidecekti.

Dr. Cafer arkadaşla beraber bir grup da Gabar'a gidecekti. Benim düzenlemem de Dr. Cafer arkadaşın grubuna yapılmıştı. Ama ben Gabar'a gitmek istemiyordum. İnsan gerilla olup da Gabar'a gitmek istemez mi? Düzenlemeye itiraz etmenin de kültürümüzde yeri yoktu.

Tek bir duygusal sebebim vardı: Agit arkadaşın orada şehit düşmesi beni olumsuz etkilemişti. Bu yüzden gitmek istemiyordum. Ama itiraz etme gibi bir geleneğimiz olmadığından itiraz da etmedim. İstemeyerek de olsa grupla beraber Gabar'a gittim.

Bedran ve Erdal arkadaşlar da yanlarında bir grupla Besta'da kalacaklardı. Gruplar dağılmadan ortak bir eylem yapacak ve öyle dağılacaktık.

Planlamaya göre Hozê köyüne eylem yapacaktık. Goyi aşiretinden Hilali olan köy çeteliği kabul etmişti, içinde karakol da vardı. Planlamaya göre köyü basacak, karakolu imha edecek ve korucuların silahına el koyacaktık. Agit arkadaşın şahadetinden sonra ilk defa planlı bir eylem yapacak, düşmana saldıracaktık.

İlk gün Pıling Kıçê ve Emin Omyanus arkadaşlarla keşfe gidecektik. Yola çıkarken Akif de bizim gruba katıldı. Araziyi, karakolu, düşmanın mevzilenmesini, karakola gidiş-geliş yollarını keşfettik. Ayrıntılı bir keşif yaptık. Dönüşte Bedran arkadaşla raporumuzu verdik.

Biz keşiften dönerken arkadaşlar Sêgırkê köyünden bizimle ilişkisi olan bir köylüyü çağırmışlardı. Düşmanın durumu hakkında ondan bilgi almışlardı.

İkinci gün daha ayrıntılı bir keşif yapmak için Bedran ve Erdal arkadaşlar da bizimle geldiler. Keşfe köylü de gelmişti. Ayrıntılı bir keşif yaparak noktaya döndük. Bu keşfe göre saldırı, savunma, pusu ve takviye gruplarını oluşturduk. Fiziki rahatsızlığı olan arkadaşların dışında tüm arkadaşlar eyleme katılacaklardı.

Bedran arkadaşla konuşan Harun arkadaş,

“köylüyü keşfe götürmek doğru değil”

“Doğru ama bu insan bildiğimiz, tanıdığımız birisidir, zarar vermez”

Onların yoldaşlıkları hepimize örnekti. Birbirlerini dinlerlerdi. Fakat Harun arkadaşın bu uyarısı boşuna değildi.

Akşama doğru biz eylem yerine giderken, noktada kalan arkadaşlar da köylüyü evine göndermişlerdi.

Biz de gidip belirlediğimiz yerde mevzilendik. Ancak gariplikler vardı. Karakoldaki askerler keşifte gördüğümüz askerlerden çok fazlaydı! Bu fazlalık dikkatli biri tarafından hemen fark edilebilirdi. Keşfin iyi yapılmadığına dönük eleştiriler yapıldı.

Bir iki arkadaş,

“Madem keşif sağlam değil, eylemi yapmayalım” dedi.

Tartışma giderek artıyordu. Durumun kötüleştiğini gören Bedran arkadaş, eylemi iptal ederek geri çekilme talimatını verdi. Bu ruh haliyle eylem yapsaydık kesin darbe yerdik. Bu duruma Bedran arkadaş çok kızmıştı. Kendi kendine konuşuyordu. Konuşmuyor, adeta ateş püskürüyordu:

-Ah kafa ah! Ders almıyoruz. Nasıl güvendik o köylüye? Neden Harun arkadaş dinlemedik? Ah kafa ah!”

Hêzıl'ın kenarındaki Aval noktasına döndük. Moralimiz bozulmuştu. Fakat artık orada fazla kalmadık. Şimdi yola çıkma zamanıydı. Diğer alanlardaki görevler bizi bekliyordu. Ortak planlanan eylemimiz olsaydı ve sonra dağılsaydık kuşkusuz bu hepimiz için daha motive edici olacaktı.

Herkes yapılan düzenlemeye göre yerine gitti. Biz de grup olarak Harun arkadaşın grubuyla Çırav'a kadar gittik. Harun arkadaşın grubu orada bizden ayrılarak Eruh'a doğru gitti, biz de Gabar'a gittik.

Bir eylem hazırlığı boşa çıkmıştı. Şimdi bunu telafi etmeli, daha dikkatli ve kapsamlı hazırlıklar yapmalıydık. Alana yayılarak daha etkili olabilirdik.

Besta'daki toplantıda, alanların boş bırakılmaması kararlaştırılmıştı. Bu yüzden her yerde gerilla olmalıydı. Halkla ilişkiler geliştirilerek devletin sözlü, yazılı ve görsel propagandaları boşa çıkarılmalıydı. Devletin halkı korkutmak için estirdiği teröre yanıt verilmesi kararlaştırılmıştı. Bunun için keşif ve istihbarata yoğunluk vermiştik.

Tüm alanlarda halkla ilişki geliştirerek silahlı propaganda yapıyorduk. Düşmanın faşist baskı ve saldırılarına karşı propaganda ve örgü-

tlenme silahsız mümkün değildi. Silah olmadan halk da kimseyi ciddiye almazdı. Halka ulaşmanın başka yolu da kalmamıştı.

Halkla ilişki, bitkilerin toprakla ilişkisi gibiydi. Onsuz yaşanamazdı. Her şeye rağmen halkla ilişkilerde Agit arkadaşın yeri tam doldurulamıyordu. O sadece özgürlük savaşımızın komutanı değil tüm halkın gönlünü kazanmış bir halk kahramanıydı.

Halkla ilişki kurmanın temel prensibi yaşam tarzıyla halka güven vermektir. Halkın öz güven kazanması için de eylem gerekliydi.

Halk hareketlerinden çıkarılan derslerden biliniyordu ki örgütlenme yoksa, sadece eylem varsa bu durum sonuçta popülizm ve giderek de daralmaya, erimeye yol açar. Örgütlenme yapılır ama eylem olmazsa bu kez oportünizm ortaya çıkar. Her ikisi de olmasa zaten her şey bitmiştir!

Kendimizi de halkı da daha iyi örgütlemeli ve bunun için de daha etkili eylemler yapmalıydık. Eylemsiz örgütlenme burada mümkün değildi.

Gücümüz az olduğundan büyük güçlerle hareket edemiyorduk. Bundan dolayı da büyük eylem yapamıyorduk. Oysa iyi örgütlenmiş küçük bir birim bile büyük eylemler yapabiliirdi. Sonraki yıllarda gerilacılıkta bu durum kanıtlanacaktı.

4-5 kişilik birimler halinde hareket ediyor, halkı korucu ve ajan olmamaları konusunda uyarıyorduk. Korucu olanlarla da konuşup onları vazgeçirmeye çalışıyorduk. Bunu bazen ikna konuşmasıyla bazen de tehditle yapmak zorunda kalıyorduk. Erzak ihtiyaçlarımızı karşılıyor, fırsat buldukça da keşif yapıyorduk. Ayrıca diğer gruplarla bağlantımızı koparmamak için arada bir ortak yer olarak belirlediğimiz Besta'ya gidip geliyorduk.

Düşmanı Kürdistan'dan söküp atacak bir gerilla birliği haline gelmemiştik. Varlığımızla düşmana karşı Kürdistan'ın varlığını, dirilişini, özgürlüğünü temsil ediyorduk. Bu doğrudu. Fakat soykırımcı sömürgeci sistemi bitirecek kadar büyük bir düşünce ve örgütlenme gücünü kendimizde oluşturmamıştık. Oysa Botan düşmanla hesaplaşmanın, zafer kazanmanın tüm olanaklarını bize sunan Kürdistan'ın kalbiydi. Zafer kazanmamak için hiçbir gerekçemiz yoktu.

Düşmanın bize biçtiği ömür 72 saattir. Şimdi ise gerilla Kürdistan'a kök salıyordu. Zafere yürümek için ne bekliyorduk?

Botan'dan yayılan gerilla direniŖi karŖısında devlet Ŗoka uęramıŖken bizim yaŖadıęımız gerçeklik de baŖka türlü bir Ŗok oluyordu: İlk KurŖun'da kalmanın zeminini adım adım örüyorduk...

BAHANELERİN ALTINDAKİ ACI GERÇEK

Botan'ın her bir gününe hele ki bir yılına neler sığdırılmaz ki? Yeter ki alana tutunmasını, düşmanla hesaplaşmasını bil; yeter ki vuruş tarzını bu tarihi hesaplaşmaya göre ayarla!

Bir yıl Botan'da gerillacılık yaptıktan sonra ikinci yıl zafer yılı olarak görülmeliyken bizde neden bu duygu gelişmemiştir? İntikam duygumuz az değildi. Silah ve cephanemiz de düşmanı vurmaya yetecek kadar vardı. Botan'ın her dağı, her ormanı bizden yanaydı. Düşmanın tekniğiyle de başedeceğimize inanıyorduk. Buna rağmen neydi bizi tutan?

Belki de henüz Agit yoldaşın kaybıyla yaşadığımız şoku atlatmamıştık. Belki Botandaki öncü rolümüzün tam farkında değildik ya da henüz gerilla hareketinin tüm Kürdistan'a yayılmamış olması nedeniyle Kürdistan devrimini yapma inancını kendimizde tam oluşturmamıştık. Bildiğim tek şey düşmana karşı kinimizin olduğu ve gerillacılık sayesinde intikam almaya başladığımızdı. Fakat o yıl gerçekten kendimizi büyütememiş, yayamamış ve düşmana hakettiği gibi cevap vermemiştik.

1986 yılı bizim için büyük oranda kendini korumanın esas alındığı bir yıl olmuştu. Uludere grubu birkaç iyi eylem yapmıştı. Harun arkadaşın olduğu Eruh'ta da eylemler olmuştu, ancak bu eylemler de ağırlıkta koruculara ve ajanlara dönük eylemlerdi. Cudi, Gabar ve Besta'da ise eylemler olmamıştı.

Botan, yanında bir grupla eylem yapmak için Gabar'a, yanımıza gelmişti. Cudi'de eylem yapmamasına rağmen adeta kurtarıcı edasıyla bizim alana girmişti. O sahte havayı nasıl çözememiştik şaşırtıyor insan. Oysa iki ay birlikte hareket etmemize rağmen tek bir eylem yapmadık. Sadece erzak almak için köylere girip çıktık.

Önder Apo,

"Bir köye ancak o köyü fethetmek için girilir" demişti.

Agit arkadaş Önderlik tarzını uygulamıştı. Ancak şimdi değil köyü fethetmek ilişkisi dahi yaratamıyorduk. Zorla veya parayla erzak alıp çıkıyorduk.

Köy çıkışlarında birkaç kez pusuya düşmüştük. Planlı bir eylem yapamamıştık.

Gerekçe de hazırды:

"Gücümüz az, eylem yapamayız, ne karakol basabiliriz ne de şehir baskını yapabiliriz!"

Bahaneler olduktan sonra hiçbir hedefe ulaşamazdı. Bahanelerin olduğu yerde amaçtan sapma vardır. Amacına sıkı sıkıya bağlı olanların bulamayacakları çare yoktur. Fakat biz farkında olmadan yaşamımıza bahaneleri sokmuştuk.

Önderliğin "iğneyle kuyu kazmak" dediği gerillanın yaratıcılığı unutulmuştu. Oysa uygun yerlere pusu atacak gücümüz vardı. Araziye çıkan düşmanı darbeleyip alan değiştirebilirdik. Ama yapmadık. Kendimizi koruma ve erzak çıkarmakla sınırlı kaldık. Sonbahara kadar böyle devam ettik.

Dr. Cafer arkadaş bu durumdan rahatsızdı. Arkadaşların çoğu da rahatsızdı. Ancak Botan Cudi'den eylem için müdahaleye geldiğinden o havayı sürdürüyor, eylem olmadığı halde bir şey de söyleyemiyorduk. En acı olanı da buydu. Ölümünden korkusu olmayanların yanlışlara karşı cesaret göstermemesi ölümünden beter bir şeydi. Aklın ve duyguların çözmeye yetmeyeceği sorunlar olamazdı; sorun akli ve yüreği doğru kullanmamaktı. Botan eylemsizliğe bahaneler üretirken ya da

kolay hedefleri tercih ederken tam tersi bir hava yaratmayı başarmış ve bir eylem adamı kesilmişti!

Kolaycılık için bahaneler bitmek bilmiyordu. Gerillacılık bir tutku işiydi. İşine tutkuyla sarılmayan havadan-sudan bahaneler üretir.

Askerlere dönük eylem yapamayınca yine işin kolayına kaçıp korucu olan köylere, erzak vermeyen köylere dönük eylemlere yöneldik. Botan bunu açıkça dayattı. Zaten sık sık “madem karakola eylem yapamıyoruz, bu koruculara, ajanlara dönük eylemler yapalım” diyordu.

Sonbaharın sonlarıydı. Havalar iyice soğumuştı. Yapraklar dökülmüş, yağmurlar başlamıştı. Yüksek yerlere karlar düşmüştü. Doğa sonbahardan dolayı hüznüydü; biz ise gerillacılığın hakkını vermemiş olduğumuz için hüznüydük. Yine yağmur yüklü bulutlar gibi duygu yüklüydük. Öfkemiz de vardı ama büyük bir eylemimiz yoktu. Artık son fırsatı değerlendirip yapabilirsek bazı eylemler yapıp kış hazırlıklarına başlamalıydık. Bunun için alanımıza müdahaleye gelen Botan bir toplantı yaptı. Toplantıda:

-Uzun süredir buradayız ve eylem yapamadık. Havalar da soğuyor, kış gelmek üzere. Kar düşmeden bir-iki eylem yapalım, dedi.

Bir-iki eylemle, hem de köylülere yönelerek güya 86 yılını kurtaracaktı!

Yaz boyunca erzak için bir o yana bir bu yana gidip gelmiştik. Kış başını gösterince de eylem derdine düşmüştük. Konuşmak için Doğan Sırnak söz hakkı aldı:

-Heval, gidip Nanif köyünü basalım. Köy hem korucu hem de ihbarcıdır. Birkaç sefer bu köyün çeteleriyle çatışmaya da girdik. Bence bu köyü basalım, dedi. Doğan oturunca Celal kalktı:

-Doğan arkadaşla katılıyorum. Bu köy azgın bir köydür ve çevre üzerinde olumsuz etkileri var. Bu köye bir ders vermezsek diğer köyler de bizi dinlemez, büyük ihtimalle korucu olurlar, dedi.

Eylem önerileri giderek arttı. Ama ağırlıklı düşünce Nanif köyünü basmaktı. Dr. Cafer arkadaş yerinde duramıyordu. Söz almadan konuşmaya başladı.

-Arkadaşların söyledikleri doğru, ancak bunları düşman yaptırıyor. Düşmana darbe vurmadan bunun önüne geçemeyiz. Ağacı bırakıp yapraklarla uğraşmanın bir anlamı yoktur. Biz Nanif'i vursak devlet

başka bir köyde aynısını yapacak. Bu sefer o köyü de mi vuracağız? Böyle yaparsak tüm köyler düşman safına geçerek bize düşman olurlar. Üstelik yazın başında yapılan toplantıda Sadun arkadaş korucuların asıl hedefimiz olmadığını söyledi.

Mücadele hattımızı doğru şekilde hayata geçirmenin çabası içindeydi. Kaygıları kişisel değildi; “kendi hanesine yazılacak bir eylem olsun da nasıl olursa olsun” yaklaşımına karşı bir tutumun sahibiydi. Yaşadığımız durumu derinden seziyor, doğrultu vermeye çalışıyordu. Fakat Dr. Cafer arkadaşın bu söylemleri Botan’ın hoşuna gitmemiştii. Daha sözünü bitirmeden müdahale etti.

-Akıl verme, ne yapalım onu söyle. Madem biliyordun, şimdiye kadar neden yapmadın, dedi.

Botan’ın üsttenci, kendini bilmez tarzdaki müdahalesi ve söylemleri toplantıyı gerdi. Buz gibi bir hava estirdi. Cafer arkadaş böylesine ucuz ve polemikçi bir tartışmaya girmek istemiyordu. Botan’ın ağzından dökülen zehir gibi sözlerle aldırış edecek değildi. Kendisi susunca Botan konuşmaya devam etti:

-Başka düşüncesi olan arkadaş var mı?

Kimseden ses yok.

-Korucuların asıl hedefimiz olmadığını ben de biliyorum, ama başka ne yapabiliriz? Yaz boyu denedik ama eylem çıkaramadık. Sonbaharda da eylem yapmazsak Partiye ne diyeceğiz? Nanif köyüne eylem yapmak bence de uygundur. Azgın bir çete köyüdür. Bu köye darbe vurursak belki düşmanın koruculaştırma politikasını engelleyebiliriz, dedi ve toplantıyı bitirdi.

Yaz boyu eylem yapmamıştık. Sıkıntılı bir durumdaydık. Denize düşenin yılanı sarılması gibi biz de bu eyleme sarıldık. Bu eylemi kendi açımızdan can simidi gibi gördük. Ama Dr. Cafer arkadaş bu eylemi doğru bulmadığından huzursuz olmuştu.

Eylem planlamasını Botan yaptı. Köye gidecek grupları belirledi, savunma ve takviyeleri oluşturdu. Karanlıkla birlikte köye doğru hareket ettik. Ben ve Sağır Musa muhtarın evine gittik. Ancak muhtar evde değildi. Evi ararken devletin muhtarlara verdiği cihazı ve silahı aldık, tam çıkacaktık ki Botan da muhtarın evine geldi. Evi bir daha aramamızı söyledi. Biz evi tekrar ararken o da eşyaları sağa-sola atarak karıştırdı. Tuhaf davranıyordu. Buna karşın muhtarın karısı tavuğun civcivlerini kanatları altına alması gibi çocuklarını etrafında toplamıştı.

Ağlayarak “biz korucu değiliz, bizden ne istiyorsunuz” dedi. Ama Botan aldırmadı. Botan’ın kaba tutumu yüzünden korkan çocukların gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Çocukları korkutan bir kişinin komutasında olunca ve üstelik onu benimseyince insan aynen o çocuklar gibi oluyor. Gerilla tüm Kürdistan çocuklarının umudu ve hayali olmalıyken Botan yüzünden korku objesi haline geliyorduk. Korucuları ve silahlarını ele geçirelim de gerisi önemli değildi!

Diğer evleri arayan arkadaşlar yanlarında altı korucu ve silahlarıyla bizim bulunduğumuz yere geldiler. Eylem başarılıydı! Botan’ın yüzü gülüyordu. Korucuların silahlarını aldık fakat Botan bu koruculardan bazılarını ayırıp cezalandıracağını söyledi; meğerse yüzü bunun için gülüyormuş. Köyden ayrılırken Botan, belki de kazanılabilecek korucuları öldürdüğü halde zafer havasındaydı. Agit arkadaşın halka yaklaşımı nasıldı Botan’ınki nasıl? Kafamda kıyaslamalar yapıyordum, içim kararıyordu.

Agit arkadaşın Ramuran ve Kırnê köylerindeki koruculara yaklaşımları ile şimdiki yaklaşım taban tabana zıttı. Ramuran çeteleri o zaman da azgındılar. Operasyonlara katılıyorlardı. Ama Agit arkadaş köye gidip bunları etkisiz hale getirmişti. Köylülerle konuştuktan sonra silahlarını almıştı ve köylüler de koruculuğu bırakmışlardı.

Ancak şimdi tezat bir durum vardı. Agit arkadaşın temsil ettiği Parti ve savaş çizgisinden bu denli uzaklaşmanın sorumlusu olan Botan, bizim eylemsiz kalışımızı fırsata çevirmiş, halkı düşman saflarına itecek ne kadar davranış varsa sergilemeye başlamış ve hatta bu tutumunu yersiz insan öldürmeye dek vardırmıştı.

Botan’a karşı çıkacak, bu eylemin yanlış olduğunu söyleyecek bilinç derinliğim yoktu, açıkça söyleyeyim böyle bir cesaretim de yoktu. Düşmana karşı taşıdığım cesaretle Botan gibilerin çizgi dışılıklarına karşı yaşadığım cesaretsizlik tamamen birbirine zıttı.

Hakkını vermek gerekirse bir tek Dr. Cafer arkadaş bu eylemin doğru olmadığını söyleyip tavır almış olmasına rağmen Botan dinlememişti.

Gerçekten bir savaş ancak Botan’ın tarzı yüzünden bu kadar rayından çıkarılabilirdi. Buna rağmen gözümüzde büyüyen bir savaş komutanı haline geliyordu. PKK’nin halka ve savaşa yaklaşımı bu değildi. Botan PKK’lilik adına aslında PKK’yi vuran eylemler yaparken bizim

gözümüzde pratikçi oluyor, doğru dürüst sorgulama gereğini duymuyorduk.

Savaş adına halka yaklaşımda bir kez daha PKK karşıtlığına düştüğümüz bu sapma eylemden sonra Cudi'ye geri çekilme yaptık.

Hava çok soğuktu. Öyle bir yağmur yağıyordu ki gözümüzü açmamıza fırsat vermiyordu. Yağmur değil sanki su fırtınasıydı. Bu durumlarda sığınabileceğimiz bir köy olması işimize gelirdi ama gerillacılığa aykırıydı. Gerillacılığın bittiği yerde köye sığınmaktan bahsedilebilirdi. Bu yüzden olsa gerek köye girmek için başka bir gerekçe bulmuştuk: Erzak!

Yolumuz üzerindeki Divin köyüne uğrayıp biraz erzak almayı düşündük. Çevrede kimselerin olmadığını anlayınca köyün girişindeki eve gittik. Sırlısıklandı. Aç ve yorgunduk. Ev sahibi elbiselerimizi kurutmamız için hemen sobayı yaktı. Sobanın üzerine kocaman bir çaydan koydu. Evde var olan hazır şeylerden bize yemek getirdi. İçerinin havası iyicene ısındığından biz de gevşedik. Oturduğumuz yerde yayıldık. Çay daha yeni demlenmişti ki bir uğultu duyduk.

Panik halinde içeri giren nöbetçi:

-Heval, asker geliyor, dedi.

Aceleyle eşyalarımızı toplayıp evden çıktık. Köyün çıkışında askerlerle karşılaştık ve hemen mevzilendik. Kızıl kıyamet koptu. Köyde takılıp kalsak yanmıştık. Çatışa çatışa köyden uzaklaştık. Tek kârımız biraz ısınmak, elbiselerimizi kurutmak olmuş, geri çekilirken bunlar da boşa gitmişti. Şansımız yaver gitmişti de şehit veya yaralı vermemiştik.

Çatışma bölgesinin dışına çıkınca "verilmiş sadakamız varmış" dedi arkadaşlardan biri.

Köylere bu şekilde girmenin ne kadar zararlı olduğunu defalarca tecrübe ettiğimiz halde tekrarlamaktan da geri durmuyorduk. Cudi'nin köylerinden bize katılanlar vardı. Bazı köyler yurtsever dürüst ve bağlıydılar. Arada bir bu köylere gidip ihtiyaçlarımızı karşılıyorduk. Hedef haline gelmeyeşimiz yetenekl oluşumuzdan değildi.

15-20 gün Cudi'de kaldıktan sonra yeniden Gabar'a döndük. Kış planlamasını yapmak için Eruh grubuyla buluşacaktık. Zıvınga Şıkaga köyünde Eruh grubuyla karşılaştık. 2-3 gün birlikte kaldık. Kış üslenmesini birlikte yapacaktık.

Dr. Cafer arkadaş, “kalk seninle bir yere gidelim” dedi. Silahımı aldım, yürümeye başladık. Yolda bana, “Sora aşiretinin zomlarına gideceğiz. Orada Kasım diye birisi var. İhbarcılık yapıyor. Onu alacağız” dedi.

Zomların üst tarafında durarak zomları keşif ettik. Çobanların olduğu noktayı gözümüze kestirdik. Gizlice çobanların olduğu yere kadar geldik. Aniden çobanların karşısına çıktık. Bizi böyle birden karşılarında gören çobanlar cin çarpmışa dönmüşler, korkularından konuşamıyorlardı. Bir süre kendilerine gelmek için bekledik. Ama düzelecekleri yoktu. Onlara “Kasım’ın nerede olduğunu” sorduk. Çobanlar kekeleyerek Kasım’ın burada olmadığını şehre gittiğini söylediler. Bunun üzerine amacımıza ulaşmadan mecburen geri döndük.

Bu olayın ardından Aşılme köyüne gidecektik. Uzun yol yürüyüşünden dolayı oldukça yorulmuştuk. Köyün girişindeki eve gittik. Ben, Dr. Cafer ve M. Şah arkadaş dışarıda nöbet tuttuk, diğer arkadaşlar içeri girdiler. Bir kaç köylü yanımıza gelerek,

-Heval siz de içeri girin. Biraz dinlenin Biz nöbet tutarız dedi.

-Sağolun. Şimdi arkadaşlar gelir, biz gideriz, dedik. Sonra onlara durumların nasıl olduğunu sorduk. Köylüler de durumun normal olduğunu, olağanüstü bir durumun olmadığını, hatta bir süredir askerlerin dahi köye gelmediklerini söylediler. Bunu söylerken çok rahattılar. Oysa o sıralar bize çok yakın olanlar haricinde köylüler bizi gördüklerinde kaygılanıyor, korkuyorlardı. Köylülerin bu rahat tavırları bize de yansdı ve biz de gevşedik. Köylülerin ısrarı üzerine de muhtarın evine gittik.

M. Şah arkadaş dışarıda kaldı, biz içeri girdik. Muhtar evde yoktu. Muhtarın eşi ve çocukları bize oldukça sıcak davrandılar. Yemek getirdiler. Daha yeni yemeğe başlamıştık ki silah sesleri gelmeye başladı.

Rehavetin sonu buydu işte!

Silahlarımızı kapıp kendimizi dışarı attık. Her taraftan silah sesleri geliyordu. Gizlene gizlene geri çekildik. Ordan çıkmayı başardık fakat geçtiğimiz yollar çok zorluydu.

Bahar aylarında doğa, yağmurdan sonra en nazlı halini alır ve o güzelliğe bakmaya doyulmazken şimdi yapraksız ağaçlar deşifre olmamıza, ıslak kayalar kayıp düşmemize neden oluyordu. Kıyısında

dinlendiğimiz dereler coşmuş, geçmemize fırsat vermiyordu. Toprak ise adeta ayaklarımıza saldırıyor, yürümemize engel oluyordu.

Çamurda yürümek en zor olanıydı; hele ki ıslak elbiselerle adeta cehennemi bir sınavdan geçer gibiydik. Ayakkabılarımıza yapışan çamurdan kurtulamıyorken ıslak elbiselerimiz de çamura bulanarak demir zırh gibi ağırlaşmışlardı. Suya girip ıslanmak bir şey değildi, sudan çıktıktan sonraki soğukluk insanı öldürürdü. Yürürken ısınmak, inançla ısınmak, inatla ısınmak; bunda da bir güzellik vardı ya herkes anlayamazdı. Fakat bir arkadaşımız gruptan kopmuştu. Telaşımız en çok da bundandı. Geriye de dönemezdik.

Suyu geçtikten sonra dinlenebileceğimiz bir yere gelmiştik; zaten daha fazla gidemezdik, dizlerimizde derman kalmamıştı. Üstelik içteki giysilerimize kadar ıslanmıştık. Soğuk hava içimize işliyordu, titriyorduk. Aklımızdaki tek fikir ateş yakmaktı. Bu ıslak ve titrek halimizle ateş yakacak mecalimiz, konuşabilecek bir nefesimiz bile kalmamıştı, bir süre öylece konuşmadan birbirimize baktık. O sessizlikte sadece dişlerimiz birbirine değerken çıkan melodik bir tıkırtı duyuluyordu: Dı-dı-dı-dı-dı...

Kimde biraz mecal kalmıştı, kim kalkıp bir ateş yakmaya yeltenecekti? Süzerken birbirimizi, kim kendini daha iyi hissediyorsa az çok kendini ve karşdakini anlamıştı.

Nihayet durumu daha iyi olan birkaç arkadaş elbirliğiyle ateş yaktilar. Ateşin çevresine toplandık.

Ne güzel bir duyguuydu: Ateş mi bizi biz mi ateşi sarmıştık, belli değildi.

Bir yandan kendimizi ısıtıyor, bir yandan da giysilerimizi kurutuyorduk. Titremelerimiz son bulup da kendimize geldikten sonra yatmaya hazırlandık. Bulduğumuz birkaç ağaç dalını yan yana dizerek üzerine uzandık ve kefiyelerimizi üzerimize çektik. O yorgunluktan sonra uyku adeta ilaç gibi gelmişti.

Köye girerek yaptığımız hatanın bedeli olarak yaşadığımız o zorlu çekilmede, gruptan kopan arkadaş, Eruh grubundan yeni yanımıza gelen Sinan arkadaştı. Alanı tanıımıyordu. Köyden çıktıktan sonra onu bekleyebileceğimiz kadar beklediysek de gelmemişi. Daha fazla beklemenin bir anlamının olmadığını ve giderek tehlikeli olacağını düşünerek oradan uzaklaşmıştık. Dinlendiğimiz yere de gelmeyince zorunlu olarak Çırav'a gittik. Sonradan öğrendik ki, Sinan arkadaş bizi

bulamayınca Eruh'a gidip eski grubuna katılmış. Bu haber bizi rahatlattı.

Hatalı tarzımıza rağmen bu defa şans eseri kurtulmuştuk. Şans mıydı o da bilinmez ya; belki de düşmanın zaafı bizi yaşatmıştı. Her ne olursa olsun bu olayı unutmamalı, hatalarımızdan ders çıkarmalıydık. Şans her zaman bize bu kadar yakın olmayabilirdi.

Tecrübelerimiz artıyor ama zaaflarımız da beraberinde yürüyordu. Tecrübe demek, yaşananlardan ders çıkarmak demektir. Ders çıkarılmamışsa buna tecrübe denilemez, ancak olay ya da macera denilebilir. Yaşam, olay ve maceradan ibaret olmadığına göre yaşananları düşünce süzgecinden geçirerek anlamlı bir sonuca ulaşabilirdik. Bunun yolu da kendimizi eğitmekten geçiyordu.

Eğitim olmadan düşünce gücü gelişemezdi. Fakat bizim de en çok kaçırdığımız husus düşünce gücü ve eğitimdi. Parti talimatları, en azından kış süreçlerini eğitim fırsatı olarak değerlendirmemiz gerektiğini söylüyordu. Daha o zaman böyle bir gelenek oluşmuştu.

Kış yeniden geliyordu. Geçen kışı unutmamıştık. Soğuğunu düşününce bugün bile titretiyor insanı. Bu kez daha tedbirli olmak zorundaydık. Kış üslenmesi için tekrardan Cudi'ye gittik. Bizim grubumuz 6-7 kişiydi. Hafızamız bazen yanılabiliyor. Bu yüzden tedbirli olmak iyidir; yine bu tedbirli yaklaşımla belirtirsem Cudi'deki güç ise 9-10 kişiydi. Bir süre birlikte kaldıktan sonra kendimizi iki grup şeklinde örgütledik. Bir grup Grê Hêrmo'daki şkeftte, diğer grupta Avçınaroka'daki şkeftte kaldı. Burada eğitim görecektik.

Gerçekten eğitim görebilecek miydik aslında belli değildi. Eğitim deyince şimdiki gibi heyecanlanmıyorduk. Kış gelmişti ve Partinin emriydi, yapacak başka bir şey yoktu.

Eğitim konusunda Botan bizimle konuşmuştu. Yanımızda Önderliğin Kürdistan'da Kişilik Sorunu ve Devrimci Militanın Özellikleri, Kürdistan'da Zorun Rolü, Kürdistan Devriminin Yolu ve Serxwebun dergisinin birkaç sayısı vardı. Bu Parti yayınlarının dışında değişik kitaplar da vardı. Bunlar üzerinden eğitim görecektik. Ancak eğitim çok anladığımız bir şey değildi. Dersleri düzendeki okul öğrencilerinin yaptığı gibi kaynatıyorduk! Öyle sorgulatan, düşündüren, değiştiren bir eğitim değildi. Zaman geçirmeye dönüktü.

Teknik imkânlarımız yok denecek kadar azdı. Önderlik sahası ve Lolan'daki ana karargâhla ilişkilerimiz çok zayıftı, adeta pamuk

ipliğine bağılıydı. 4-5 ayda bir ancak ilişki kurabiliyorduk. O yüzden parti bizim için alandaki arkadaşlar ve esasen oradaki yönetimlerdi. Onlar ne söylese parti söylüyor, onlar ne yapsa parti yapıyor diyorduk. Bu yüzden onların söylediklerini, yaptıklarını sorgulayacak, eleştirecek bir durumumuz yoktu. Eleştiren olunca da başta Botan ve ondan etkilenmiş olanlar tarafından “sen partiyi mi eleştiriyorsun” denilerek bastırılıyordu. Bu ortamda eğitim düzeltici olmalıyken çeşitli yönlendirmelerle amacından sapıyordu; bu şekilde bir eğitimin sonuç alıcı olması mümkün değildi.

Çoğu arkadaş zaten eğitimi dinlemiyordu. Bir an önce eğitimin bitmesini, köye gidip erzak getirmeyi veya ava gidip bir şeyler vurmaya düşünüyor ve istiyorduk. Gözümüzü-kulağımızı eğitime değil kaytarmaya ve erzak çıkarmaya dikmiştik.

İnsan birbirinin hal-hatırını sorarken sağlık, moral gibi hususları sormuş olur. Mesela “Maddi durumun nasıl?” sorusu bizim içimizde sorulacak bir soru değildi. Hem maddiyat, hem de kişisel olduğundan tuhaf gelirdi:

“Nasılsın heval? Maddi durumun nasıl?”

Valla böyle bir soruya hiçbir zaman tanık olmadım. Sadece şaka niyetine yapılabilirdi. Fakat şimdi eğitimden kaçmanın arayışlarına girmişken “maddi durum” bahane oluyordu.

Bu şekilde birbirimize şakayla takılmak için aslında koşullarımız uygundu, bazen erzak gerçekten sorun olabiliyordu. Bu durumda sorulmaz mı hiç:

“Merhaba heval. Maddi durumun nasıl?”

Eğer erzak çıkarmaya gitmemişsen tüm klanın maddi durumu tehlikede demektir!

2-3 günde bir korucu olmayan, içinde ihbarcı bulunmayan köylere gidiyor, bir şeyler getiriyorduk. Ki getirdiğimiz şeyler de genelde çok azdı. En çok Şelarüt, Serê Dehlê, Govên Mala Bego köylerine gidiyorduk. O kış ihtiyaçlarımızı bu köyler üzerinden karşıladık.

Tüm saptırma çabaları ve eğitimden kaçma arayışlarımıza rağmen Partiden edindiğimiz bir kültür vardı. Maneviyat güçlü olmasa kim bu dağda, bu koşullarda yaşayabilirdi ki?

O soru ne kadar da komik geliyor insana. Maddi imkânlarımız kısıtlıydı ama ortamımız maddiyat ortamı değil, tamamen maneviyat

ortamıydı. Doğrudur, çoğu zaman sıcak yemek görmüyorduk. Sabahları biraz mırtuxe yapabiliyorduk. Nadiren de köylerden getirdiğimiz peynir oluyordu. Bazen öğlen yemeğimiz kuru ekmek veya bulgurdu. Akşamları da şansımız varsa etraftan bulduğumuz şeylerden yemek yapıyorduk, yoksa akşamları yemek yoktu. Fakat buna rağmen maddiyatla işimiz olamazdı. Zorunlu ihtiyaçlarımızı karşılamak yeterliydi bizim için. “Bir hırka bir lokma” felsefesi maddi dünyanın anlayacağı bir felsefe değilken bizim için hakiki insan olmanın şaşmaz ilkesiydi.

1986-87 kışında kar çok yağdı. Her gelen kış geçen kışı aratır olmuştu. Dünya herhalde hiç bu kadar beyaz olmamıştı. Karın fazlalığı hareket imkânını neredeyse sıfırlamıştı. Buna rağmen 7 Şubat gecesi erzak almak için yine köye inmiştik. Bir miktar erzak topladık. Gitmeden önce köylülerle düşmanın durumu hakkında konuştuk. Köylüler, Uludere’ye 50 araçlık bir askeri gücün geldiğini, her an operasyona çıkabileceklerini söylediler.

Bir ara sessizlik oluştu ve uzun sürdü...

Kötü haberler öncesinde oluşan sessizlik olduğunu hemen farkettilik. Köylüler de işlerimizi bırakıp merakla soran gözlerle baktığımızı anlayınca hepimizi derin acılara boğan o kahredici haberi verdiler: Orhan ve yedi arkadaş komployla katledilmişti. Boyumuza vuran kar yetmezmiş gibi arkadaşların şehadet haberi bir çığ gibi üzerimize düşmüştü.

Bu haberlerle birlikte hazırlanan erzakları alarak arkadaşların yanına döndük. Aldığımız bilgileri boğazımız düğümlenerek Botan ve Dr. Cafer arkadaşına aktardık. Bir süre düşündükten sonra bu noktadan ayrılmanın iyi olacağını söylediler. Kısa sürede tüm arkadaşlar hazırlandılar. Cudi’nin diğer yüzüne düşen Grê Çolya’ya gidecektik. Burası Silopi ve Zaxo’yu gören bir yerdi. Grê Hêrmô’ya 2 günlük bir mesafedeydi.

Ayazın etkisiyle sertleşen karın üzerinden iz bırakmadan gitmiştik. Güvendiğimiz ilişkilerimizden birisini çağırmıştık. Gidip Orhan arkadaşın durumunu netleştirmesini ve bize bilgi getirmesini söyledik. Ertesi gün gönderdiğimiz milisimiz geldi. Üzgün bir haldeydi. Sessizdi. Merhabalaştıktan sonra Botan ve Dr. Cafer arkadaşın yanına gitti. Orhan arkadaşın şahadetini anlattı. Orhan arkadaş Uludere çevresinde faaliyet yürütüyordu. Uludere’nin köyleri çok sarptır. Adeta kuş uçmaz

kervan geçmez cinsindendir. Hatta Büyük İskender'in buralara geldiğini ancak bu köyleri aşamadığı söylenir. Böyle bir alandaydılar.

Orhan arkadaş köylüler arasında belli bir güven ve saygınlık yaratmıştı. Kendisi de köylülere güvenmişti. Bazen köylülerle kalıyordu. Bahar için hazırlık yapmaları gerekiyordu. Bunun için köylüleri çağırarak onlarla konuşmuş, para ve liste vererek tedarik etmelerini istemişti. Bu köylülerden birisi doğrudan karakola gidip askerlere ihbar etmişti. Askerler korucularla beraber geceleyin arkadaşların olduğu yeri gizlice kuşatmışlardı. Ertesi günün sabahında arkadaşlar yaktıkları ateşin başında toplu halde iken asker ve korucuların saldırısına uğramışlardı. Orhan arkadaş ve beraberindeki yedi arkadaş bu baskında şehit düşmüşlerdi.

İhanet hançeri en değerli yoldaşlarımızı kaybetmemize yol açıyordu. Fırsat bulduğumuzda intikamlarını alacaktık. Bunun için yemin ettik.

İntikam duygularıyla yapacağımız bahar planlaması için yönümüzü yine Besta'ya verdik. Yolumuz üzerindeki Gundikê Melê'ye uğrayıp bir miktar erzak aldık. Köyden bir genç katılmak istediğini söyleyince onu da grubumuz kattık. Bu gönüllü katılım bizi çok sevindirdi. Ancak o sıralar grunumuzdaki imkânlar sınırlı olduğundan ona silah veremedik. Çanta ve elbisesini köylülerden aldık.

Yaşanan olumsuzluklara rağmen gurubumuza yeni bir katılımın olması moralimizi yükseltti. Bu moralle yola devam ettik. Besta'da Sinanê Sor arkadaş ve grubuyla birleştik. Yaklaşık bir aydan fazla Besta'da kaldık. Bir ara Bedran, Erdal ve Sadun arkadaşların geldiğini ve Belatê köyünde olduklarını söylediler. Birkaç sefer o tarafa geçmek için denemelerde bulunduk ama başarılı olamadık. Bahardı, Hêzıl suyu hırçınlaşmıştı, geçit vermiyordu. Bedran ve Erdal arkadaşları çok görmek istiyordum. Ama Hêzıl buna imkân vermedi ve bir daha Bedran ve Erdal arkadaşları göremedim.

Güneyden, Ana Karargâhtan grupların geleceği söyleniyordu. Fakat kimin geleceğini bilmiyorduk. Ancak Arkadaşlar 3. Parti kongresine gitmişlerdi. Bazı arkadaşlar da Lolan'daki ana karargâha gitmişlerdi. Gelenlerin bunlar olabileceğini tahmin ediyorduk, ama kimlerin geleceğini bilmiyorduk.

Bedran ve Erdal arkadaşların yanına gidemeyeceğimizi anlayınca tekrar Gabar'a döndük. Burada Eruh gücüyle birleştik. Alanın genel sorumlusu Xelil Midyat arkadaştı; ancak Xelil arkadaş kış boyunca hep Eruh gücünün yanında kalmıştı. Gruplar birleşince yeni bir planlama

yaptık. Gabar'ın her tarafında halkla ilişki geliştirmek için tüm köylere gitmeye karar verdik.

Gittiğimiz birçok köyde köylüler devletin koruculuk ve ajanlık dayatmasının olduğunu, bazılarının bunu mecburiyetten kabul ettiklerini, ama bazılarının ise azgın olduklarını söylüyorlardı. Özellikle Bêavê köyünden Hacı Ömer'in çok zarar verdiği anlatılıyordu. Çevre köyleri bundan korkar olmuşlardı. Ona karşı gelenleri "PKK'lilere yardım ediyor" diyerek tutuklatıyordu. Devletin gücünü arkasına alarak halka yaklaşıyor, devletin sopasıyla halkı hizaya getirmeye çalışıyordu. Bu durumu aşmadan çevrede etkili olmamız mümkün değildi.

Karanlığın çökmesiyle Dr. Cafer arkadaş bana hazırlanmamı, göreve gideceğimizi söyledi. Hazır olduğumu söyleyince yola koyulduk.

Yolda bana,

"Bêavê köyüne gidip Hacı Ömer'le konuşacağız, eğer ters bir şey yapar ve saldırmaya kalkarsa vuracağız" dedi.

Köyün girişinde durduk ve köyü kontrol ettik. Her şey normaldi, olağanüstü bir şey yoktu. Doğruca Hacı Ömer'in evine gittik. Kapıları açıktı. Tam içeri gireceğimiz anda içerden çıkan Hacı Ömer'in karısıyla karşılaştık. Bizi karşısında gören kadın, adeta şok geçirdi. "Bismillah, Bismillah" diyor başka bir şey demiyordu. Kapının eşliğinde donup kalmıştı. Ne içeri giriyor, ne de dışarı çıkıyordu.

İçerden "ne var" diyen Hacı Ömer'in sesini duyduk ama donup kalmış olan kadın cevap veremiyordu. Böyle kapıda kalmak iyi değildi. Mecburen kadını yana çekerek içeri girdik. Hacı ve çocukları yemek yiyorlardı. Karşılarında bizi görünce onların da durumu kadının durumundan farklı olmadı. Kimseden ses çıkmıyordu.

-Siz Kürt değil misiniz, sizde misafirlere böyle mi yaklaşıyor, dedi Dr. Cafer arkadaş.

Bunun üzerine Hacı Ömer yer göstererek

"Buyurun buyurun" dedi.

Gösterdiği yere oturduk.

-Sofraya gelin. Birlikte yemek yiyelim, dedi Hacı Ömer.

Dr. Cafer "yok" anlamında başını sallayınca eşine seslendi.

-Gel sofrayı kaldır, çocuklar salonda yemek yesinler.

Hacı Ömer'in eşi tek kelime etmeden sofrayı toplayarak çıktı, çocuklar da peşinden gittiler. Hacı Ömer'in gözleri kocaman açılmıştı. Korktuğu her halinden belliydi.

-Çoktandır bu taraflara gelmediniz, nasılsınız, dedi ürkekçe

-Buraya bir iş için geldik, dedi Dr. Cafer arkadaş.

-Buyrun, söyleyin, elimden gelirse yardım ederim.

-Hacı, iyi şeyler yapmıyorsun, kötü işler yapıyorsun.

-Ne yapmışım ki?

-Bak Hacı, ajanlık, işbirlikçilik, ihbarcılık iyi bir şey değil. Bu hainliktir. Yapma böyle. Köylülerin günahını alma, gidip karakola ihbar etme. Bu işin sonu yoktur. Yarın öbür gün bu insanların yüzüne nasıl bakacaksın? Kaldı ki bu işin sonu kötüdür. İhanetin sonu ölümdür.

-O zaman siz de köye gelmeyin. Siz köye gelerseniz mecbur ben de karakola gidip köye geldiğinizi söyleyeceğim.

-Niye?

-Karakol komutanı bize din, iman, namus üzerine yemin ettirdi. Kurana el bastırdı. Yalan söyleyemem. Günaha giremem.

-Gidip köylülerini ihbar etmen, işkence görmelerine yol açman, tutuklatman, çocuklarını ortada bırakman daha mı az günahdır?

-Bunları yapmazsam devlet bizi burada yaşatmaz.

-Devlet dediğin halkımızı katlediyor. Seni uyarıyoruz. Bir daha bu konuda bir şey duyarsak kendini ölmüş bil.

-Ne yapayım o zaman. Söylemezsem devlet, söylesem siz öldüreceksiniz. Bu işten nasıl çıkacağız?

-Bu dediklerin doğru değil Hacı. Sen de diğer köylüler gibi davran. Sana son kez söylüyorum, bir daha bunları duyarsak kendini ölmüş bil, dedi Dr. Cafer arkadaş ve bana da "kalk" anlamında başını salladı.

Hacı'nın yüzünde renk kalmamıştı. Adeta mezardan çıkarılmış ölü gibiydi. Sanki damarlarında kan yoktu. İki elini yumruk yaparak kafasına vurdu. Onu o haliyle bıraktık ve hiç beklemeden köyden çıkıp arkadaşların yanına döndük.

Hacı Ömer, dini duyguları yüksek biriydi. Bunun için iki defa Hacca gitmişti. Bize de yakınlık duymuş, milislik yapmış, çalışmıştı. Bu

yüzden devlet onu gözaltına alıp yoğun işkencelerden geçirmişti. Bu işkencelerde gözü korkmuştu. Devlet bu işkenceyle bu korkusunu derinleştirmişti. Ayrıca dini duygularının farkına varınca da kuran üzerine ona yemin ettirtmişti. Bu yüzden köylere gitmemizi istemiyordu.

Kendince hem bize zarar vermiyor, bizi koruyor, hem de yeminini bozmamış oluyordu. Devlete bir-iki şey vererek kendini güvenceye aldığını da düşünüyordu.

Oysa “kurdu ne kadar beslesen de yine gözü kuzuda olur.” Sömürgeci devlet ihanet ettirmede sınır tanımaz.

Gerillanın halka yaklaşımı netti; bilinçlendirmek, kazanmak ve zarar verenleri de bu konumdan çıkarmak esastı. Bundan da yararlanmak isteyen Hacı Ömer iki tarafı da idare edeceğini düşünmüştü. Hatta “yeminim var, devlete yalan söylemem” derken bile devlete hizmet ediyordu. Köylü kurnazlığıyla sıkıştığı bu durumdan böyle bir çıkış bulmuştu. Oysa düşmanla işbirliği yapmış, halka ve bize de zarar veriyordu; üstelik bu zararlar her geçen gün artıyordu.

Açık uyarımıza rağmen köylülerin Hacı Ömer’e ilişkin şikâyetleri bitmiyordu. Bu gibi unsurlar düşmanın toplum içindeki ayaklarıydılar. Topluma hastalık bulaştırıyorlardı. Dahası köylülerin işkence görmesine, katledilmelerine ve gerillanın darbelenmesine en çok böyleleri sebep oluyordu. Bunları temizlemeden düşmana darbe vuramayız diye düşünüyor ve bu yüzden de ajan vurmaya büyük eylem sayıyorduk. Belki bu gibi unsurlar karşısında haksız sayılmazdık ama yöntemi-mizde kimi sorunlar vardı. Sadece çeteleri vurma peşine düşmek de doğru değildi.

Düşman askerlerine karşı halen eylem yapamıyorduk. Köy giriş ve çıkışlarında bazen pusulara düşüyorduk. Bu pusular mecburi çatışmalara dönüşüyordu. Yoksa planlı ve örgütlü bir yönelimimiz, eylemimiz yoktu. Daha az riskli ve kolay hedeflere dönmüştük.

Halkın her söylediğine çabuk inanmamız nedeniyle kendi aralarındaki toplumsal sorunları, birbirleriyle ilişkilerini iyi göremiyor, analiz edemiyorduk. Bu yüzden bazen bu sorunların bir tarafı oluyorduk. Eskiden devlet gücünü kullanarak rakip aşiretleri bertaraf etmek köylülerin temel bir yaklaşımıydı. Şimdi bunu bizim elimizle yapmak istiyorlardı. Bize yaklaşıp, bizim gücümüzü kullanarak diğer aşiretleri bizim elimizle tasfiye etmeye çalışıyorlardı. Bu konuda akla gelmeyecek şeyler yapıyorlardı. Ve biz de tüm bunların yeterince farkında değildik. Bize bilgi verenleri yurtsever, hakkında olumsuz

şeyler söylenenleri de hain ilan edebiliyorduk. Bütün bu olumsuzluklar arasında gerçekten ihanete bulaşanları farklı yaklaşımlarımız da oluyordu. Bunun tek yöntemi illaki vurmak, öldürmek değildi.

Hacı Ömer halkı canından bezdirecek kadar ileri gidince cezalandırıldı. Bu olaydan sonra ajanlar rahat hareket edemez, her yerde konuşamaz duruma geldiler. Fakat Geliyê Gordıla'da İslam adında bir köylü vardı. Bu da ajanlık yapıyordu. Her geçen gün daha fazla azgınllaşıyordu. Askerler sık sık evine gidiyorlardı.

Askerlerden güç alarak her yerde,

“Bunlardan mı korkacağız, devlet arkamızda” diyordu.

Buna da bir ders vermeliydik. Çünkü Geliyê Gordıla bizim için önemliydi. Çırav'la Gabar arasında stratejik değeri olan bir vadiydi. Sık ve gür ormanı vardır. Bu özelliğiyle birçok canlıya mekân olmuştur. Vadide ağırlıklı olarak Batuya aşiretinden köylüler oturmaktadırlar. Biz de bunun için Gordıla'ya gittik.

Doğrudan İslam'ın evine gidip kapıyı çldık. Aradığımız İslam kapıyı açtı ve bizi karşısında görünce donup kaldı. İtekleyerek onu içeriye koyduk. Kalabalıktan dolayı eşi ve çocukları da geldiler. Onlara “bağırmayın, ses çıkarmayın” dedik. Bir köşeye çekilerek bizi izlediler. İslam'ı karşımıza oturttuk.

-Sana bu işleri yapma demedik mi? Niye ihbarcılık yapıyorsun? Askerlerin evinde ne işi var? Seni son kez uyarıyoruz. Bu işleri bırakmazsan sonun Hacı Ömer gibi olur” dedik ve evden çıktık.

İslam tüm bunlara rağmen ajanlık yapmaktan vazgeçmedi. Fakat onu kesin olarak cezalandıracağımızı anlayınca evini köyden Cizre'ye taşıdı. Yöre halkı da böylece nefes aldı.

Dağların bağrında halkı için savaşılanlar her türlü zorluğu göze almışken öte yandan işbirlikçi, hain takımı üç kuruş için tüm değerleri satıyordu. Elbette buna karşı tavırsız kalamazdık. Böylelerine karşı halkın tavrı netti, fakat devlet baskısı ve tehditleri yüzünden bazen korkuya kapılıp ne yapacağını bilemez hale gelenler de oluyordu. Öyle ki bazıları gerillayla bir parça ekmeğini paylaşmaktan korkar hale getirilmişti.

Bu aralar yine erzakımız bitmişti, 2-3 gündür yemek yememiştik. Banê Batuyan köyüne gidip biraz erzak almayı planladık. Daha önce bu

köye çok gitmiştik. Köylülerle iç içe olmuştuk. Bu yüzden oldukça rahat bir şekilde köye indik. Hangi evin kapısını çaldıysak açmadılar.

Köyde erkekler gözükmüyordu. Bu durum dikkatimizi çekti. Köyün sonundaki evin kapısını bir daha çaldık. Evin kadını ve küçük çocuklar dışarı çıktılar. Evin kadını ağlayarak kendisine, devlete, bize, aklına gelen her şeye küfür ve beddualar ediyordu. Kadının bu durumu bizi çok şaşırttığı gibi kızdırdı. İlk defa kendimi dilenci gibi hissettim. Kapının önündeki çocukların da annelerinden aşağı kalır yanları yoktu.

Bu manzara karşısında bazı arkadaşlar,

“Kapıyı kıralım, içeri girelim ve erzak alalım” dediler.

Hepimiz sinir küpü olmuştuk. Ne olmuştu bunlara? En çok güvendiğimiz köylerden birisiydi. İçli dışlıydık. Bu tavırlarına anlam veremiyorduk. İsmail arkadaş kadınla konuşmaya, onu ikna etmeye çalıştı.

-Anne hele dur, ne oldu onu söyle?

-Gidin buradan çabuk gidin, diyor başka bir şey demiyor ve ağlıyordu.

Arkadaşların kırıp içeri girelim sözlerine İsmail arkadaş sert tepki gösterdi:

-Bunu yaparsak düşmanın oyununa geliriz. Zaten düşmanda bunu istiyor. Halkla karşı karşıya gelmemizi istiyor. Bunlar düşmanın oyunu, dedi.

İsmail arkadaş doğru söylüyordu. Daha önce her şeyiyle bize açık olan bu köy nasıl böyle olmuştu? Düşmanın halkı bizden koparma politikası bazı yerlerde sonuç alıyordu. Halkı bizden koparıyordu. Bizimle halk arasına güvensizlik tohumu ekiyordu. Oysa biz halkla vardık, halk için mücadele ettiğimizi söylüyorduk.

Bir yandan açlık, bir yandan ev sahibinin küfürleri öfkemizi iyice arttırmıştı. Ancak düşmanın politikalarını boşa çıkarmak için öfkemizi içimize gömmemiz gerekiyordu ve biz de öyle yaparak köyden ayrıldık. Açlıktan dizlerimizde derman kalmamıştı, düşmanın yaptığını da yapamazdık. Bu yüzden ot toplayıp yemekle yetindik.

Bir süre sonra bu sefer de Meydin köyüne gittik. Meydin köyü de bize yabancı değildi. Birçok sefer yaralılarımızı bıraktığımız bir yerdi. Şehit düşen Metin arkadaşı da yaralıyken oraya bırakmıştık. Metin

arkadaşı gören bir köylü gidip askerlere söylemişti. Sonra askerlerle beraber gelip Metin arkadaşı katletmişti. Bu durum bizde büyük bir öfke ve tepki yaratmıştı.

“Gidip evini başına yıkalım, bir ders verelim ki ibreti âlem olsun, kimse bir daha böyle bir suç işlemesin”

Bu düşünce grupta ağırlıktaydı.

“Ailenin suçu nedir? Belki bu suça karışmamışlardır. Kim ihbar etmiş, suç işlemişse onu cezalandıralım” diyenler de vardı ama azınlıktaydı.

Daha önce de bir-iki sefer köye girmek istemiştik, ancak köyde askerler olduğundan girememiştik. Bu sefer de askerler köydeydi. Biz köyü kontrol ediyorduk. Askerler çıkınca kendimizi köye bıraktık. Doğrudan Metin arkadaşı ihbar edenin evine gittik. Ancak evde yoktu, o da Cizre’ye kaçmıştı.

Bir gün Bınırsa köyüne gittik. Burada da azgın bir ajan vardı. Her köye gidişimizi askerlere ihbar ediyor, onlarla beraber operasyona çıkıyordu. Daha önce onu uyarmamıza rağmen bu uğursuz işten vazgeçmemişti.

Köyde doğrudan ajanın evine gittik. Evdeydi. Hiç konuşmadan, zaman kaybetmeden onu yanımıza alarak köyden ayrıldık. Köyün mezarlığının olduğu yere geldiğimizde durduk. Sadece boş ve anlamsız gözlerle uzaklara bakıyordu. Bedeni yanımızda olsa da ruhu yanımızda değildi. Biz köyden çıkarken eşi ve çocukları da ağlayarak peşimize takılmışlardı. Ağlamalarıyla köyü ayağa kaldırmışlardı. Mezarlıkta bize yetiştiler.

Karısı ağlayarak yalvarıyor, öldürmememizi, onu bırakmamızı istiyordu. Köylüler de benzer şeyler söylüyorlardı. Bunun üzerinde Dr. Cafer arkadaş onlarla konuştu:

-Bu adam ajandır. İhbarcıdır. Birkaç sefer onu uyardık, yapma dedik, ama bizi dinlemedi, ajanlığa devam etti.

-Kocam ahmaktır, eşektir. Bu sefer de çocuklarım için bağışlayın. Çocuklarımı yetim bırakmayın. İhbarcılıktan vazgeçmezse öldürün.

-Biz onu çok uyardık. Fakat uyarıları dinlemedi.

-Bu sefer de bağışlayın, eğer yine yaparsa kanı size helal olsun.

-Madem öyle, neden ajanlık yapmasını engellemiyorsun?

-Ben kadın halimle bunu nasıl yapayım. Sizi dinlemiyor, beni nasıl dinleyecek?

Köylüler de bin bir yemin ederek söz verdiler. Bir daha olmayacağına söylediler. Şeref namus sözü verdiler. Bir daha olursa kendi elleriyle cezasını vereceklerini söylediler. Tüm bunlara karşı adam ilgisizdi. Sanki burada yaşamıyordu. En ufak bir tepki vermiyordu. Sanki ruhu ölmüştü. Dr. Cafer arkadaş adamın elini dürterek:

-Bu sana son uyarımız. Seni, karının, çocuklarının ve bu köylülerin hatırı için bağışlıyoruz. Yoksa sen çoktan ölümü hak etmişsin. En ufak bir şeyini görsek bu sefer kurtuluşun yok, dedi.

Cafer arkadaşın konuşması üzerine köylüler ellerini açıp dua ettiler, ayaklarımıza kapandılar, ne yaptıklarını bilmiyorlardı, o yaşlı halleriyle elimizi öpüyorlardı. Adam da yeniden doğmuş gibi oldu, adeta araftan döndü, yüzüne tekrardan renk geldi. Onları mezarlıkta bırakarak hızla oradan uzaklaştık.

Düşman gittiği köylerde, belimizi kırdığını, bitirdiğini söyleyerek propaganda yapıyordu.

Zaman zaman gidip devlete teslim olmamız için helikopterlerden bildiri dağıtıyorlardı. Birkaç gün köylülere görünmeyince bu propagandalar köylüleri etkiliyordu. Sırf bu propagandaları boşa çıkarmak için köy köy dolaşıyorduk. Öte yandan düşmanın koruculaştırma politikasını boşa çıkarmak istiyorduk. Bu yüzden korucularla, ajanlarla konuşuyor, onları uyarıyorduk.

En son Kızılsu nahiyesine gitmiştik. Nahiyenin bir kısmı korucuydu. Bu korucularla konuşacaktık. Bunların bir kısmı benim akrabalarımı. Onları tanıyordum.

Dr. Cafer arkadaş “bunlar ne yapar, bizimle çatışır mı?” diye sordu.

“Heval, onları tanıyorum ama 2-3 yıldır oraya gitmemişim. Çatışacaklarını sanmıyorum, ama dikkatli olmalıyız. Her şeye hazırlıklı olmalıyız” dedim ve gizlice köye girdik.

Korucular korkudan olsa gerek bizimle çatışmadılar.

“Operasyonlara katılmayın, düşmanın silahlarını almayın, bu silahları da en kısa zamanda götürüp teslim edin” dedik, ertesi güne randevulaşarak köyden ayrıldık.

Biz köyden ayrıldıktan sonra gidip askerlere söyleyerek randevu yerinin çevresini pusulamışlardı. Ertesi gün randevu yerine giderken pusuyu erkenden fark ettik ve köye girmeyerek geri çekildik. Onların bu kadar alçaklaşacaklarını, ihanet edeceklerini tahmin etmiyordum. Devlet eliyle bizi öldüreceklerdi. Sonra da biz yapmadık, devlet yaptı diyeceklerdi. Yani hem bizi katledecek, hem de kendilerini temize çıkacaklardı. Köylü kurnazlıklarıyla bunu yutturacaklarını sanmışlardı. Bunların hesabını sonraya bırakarak alandan uzaklaştık.

Gabar'da Hristiyan köyler vardı ve belki de en temiz, dürüst ve ajan olmayanlar bunlardı. Düşmanın tüm dayatmalarına, tehditlerine, işkencelerine rağmen korucu olmamışlardı. Bu köylerden birisi de Cınatê köyüydü. Agit arkadaş bu köyle çok ilgilenmişti. O yüzden köyün de bize ilgisi fazlaydı. Yurtsever, dürüst, bağlı ve fedakârdılar. Bunlarla Müslüman köyler arasında anlamsız ve olumsuz bir çekişme vardı. Müslüman köyler onları fazla sevmiyorlardı. Bizimle ilişkilenip korucu olmayınca da Müslümanların bu tepkisi daha da artmıştı. Karakola gidip Cınatê köylüleri hakkında asılsız ihbarlarda bulunuyorlardı. Yine çevrede etkili olan Batuya aşiretinin lideri olan Osman ağaya gidip onları şikâyet ediyorlardı.

Köy korucu olmadığından, içinden ihbarcı çıkmadığından devletin de dikkatini çekmişti. Devlet köyü adeta mercek altına almıştı. Zaman zaman onları boş yere gözaltına alıyor, işkence ediyordu. Bununla kendisine sağlam dayanaklar yaratmak istiyordu. Ancak tüm uygulamalarına rağmen bunda başarılı olmadılar, ne devletin, ne de Osman ağanın baskısı Agit arkadaşla kurdukları ilişkilerini bozmadı, partiye bağlılıklarını zayıflatmadı, yurtseverliklerini, dürüstlüklerini kirletmedi.

Bu tür köyleri korumayı da bilmeliydik. Hep aynı yerlere uğramak iyi olmazdı. Sen halkı koruduğunda halk da seni korur. Başka türlü gerillacılık yapılamazdı.

Köylerdeki işlerimiz tam yolunda gitmemişti. Alanda yönetim toplantısı yapılacaktı.

Goyina köyünün üst tarafında diğer grubumuzla buluştuk. Toplantı ve planlama yapılacaktı. Alan sorumlusu olan ve Eruh grubunun yanında kalan Xelil arkadaş nedense moralsizdi. Düşünceli ve dalgındı. Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Harun, Sarı Hüseyin ve Dr. Cafer arkadaş yönetim toplantısını yaptılar. Xelil arkadaşın toplantıya katılmaması dikkat çekmişti. Çünkü alan sorumlusu oydu. Bir süre sonra

beni, Sarı İbrahim ve Afarof Mahmut arkadaşları çağırdılar. Harun arkadaş bizimle konuştu:

-Hazırlığınızı yapın, göreve gideceksiniz.

Biz birbirimizin yüzüne “ne görevi” der gibi baktık. Erzak çıkarmak için yine köylere gideceğimizi düşünüyordum. Şaşırdığımızı gören Harun arkadaş konuşmasına devam etti:

-Önderlik sahasından bir grup gelecek. Dicle suyunun kenarına gidin, kuryeler arkadaşları oraya getirecekler, alıp gelin, dedi.

Hazırlıklarımızı tamamlayıp yola koyulduk. Dicle suyu kenarındaki Seyfi köyüne geldik. Oldukça yorulmuştuk. Birden önümüzde silahlı kişiler gördük. Pusuya düştüğümüzü düşündüm ve hemen mevzilenecek silahımı onlara doğrulttum, emniyeti açtım, tam ateş edecektim ki Afarof Mahmut arkadaş “dur ateş etme!” dedi.

Silahımı indirip Mahmut arkadaşına sorar gibi baktım.

“Onlar dosttur!”

Bundan bir şey anlamadım. “Ne dostu” der gibi kaşlarımı oynattım. Cevap yerine yerinden kalktığını gördüm, ardından İbrahim arkadaş da kalktı.

İki arkadaşın rahat bir vaziyette yerinden kalktığını görünce ben de onlara katıldım. Karşımızdakiler de bizi görünce ayağa kalkıp karşıladılar. Tokalaştıktan sonra yanlarına oturduk. Az önce vuracaktım onları şimdi hal hatır soruyorduk. Ama ben durumu daha tam anlamamış, şaşkın şaşkın bakıyordum. Mahmut arkadaş durumu fark edince:

-Evet, hevalê Gürcan. Bunlar düşmanın silahını almış çetelerdir, ama bunlar yurtsever çetelerdir, dedi. İlk defa yurtsever çete kavramını duyuyordum. Biz diğer alanda köylüleri çete olmamaları konusunda tehdit ederken, hatta çete olanları öldürürken buradakilere yurtsever diyorduk. Bir şey anlamamıştım. Bana tuhaf geliyordu.

Onlara “gelecek grubu beklediğimizi” söyledik. Bunun üzerine korucular:

-Heval, Lübnan’dan bir grup geldi ve Mardin’e geçti. Oradaki arkadaşlardan aldığımız bilgilere göre orada çatışmaya girmişler, ancak sonucunu bilmiyoruz dediler.

O gün orada kalıp dinlendik. Koruculardan biraz erzak alarak geri arkadaşların yanına döndük. Tekmilimizi Harun arkadaşına verdik. Korucuların bize söylediklerini ona söyledik. Bizi dikkatlice dinledi. Çatışmaya girdiklerini söylediğimizde ruh hali değişti, gerginleşti.

Önderlik sahasından bir grubun gelecek olması bir heyecan yaratmıştı. Ancak yaşanan çatışma bu heyecanı kaygıya çevirdi. Kafalarda “acaba kötü bir şey mi oldu?” sorusu oluşmuştu. Biran önce Önderlik sahasından gelen grupla ilişkiye geçmeli, onları sağlam bir yere ulaştırmalıydık. Partiyle bağımız onlardı. Umutlarımız onlardı.

Vakit kaybetmeden hareket etmeliydik. Biraz dinlendikten sonra yeniden yola koyulduk. Bu sefer de Mardin’e giden yolun üzerindeki Çelîkê Aliyê Remo köyüne gittik. Bu köy de Dicle suyunun kenarındaydı. Köyün çevresinde askerler vardı. Uygun bir yerde mevzilenerek askerleri izledik. Yaşanan çatışmadan sonra alanda sürdürülen operasyona yordum. Askerler bizden habersiz olduklarından rahat hareket ediyorduk. Bulunduğumuz yer fazla dikkatlerini çekmiyordu. Burada da Önderlik sahasından gelen grupla ilişki kuramadık.

Operasyondan dolayı o çevrede kalmamız tehlikeliydi. Havanın kararmasıyla yeniden yönümüzü Çırav’a döndük ve arkadaşların yanına geldik.

Başımız önümüzde Harun arkadaşına teknilimizi verdik. Grupla ilişki kuramadığımızı, alanda operasyon olduğundan orada da kalamadığımızı söyledik. Harun arkadaş bir şey söylemedi, ama gerginliği artmıştı. Grup hakkında kaygılanıyordu. Mutlaka onlara ulaşmalı ve sağlama almalıydık. Yoksa Parti karşısında suçlu olurduk.

Akşamüzeri ateşin başında oturmuş çaylarımızı içiyorduk. Ateş başı sohbetleri gerillanın belki de en güzel anlarıdır. En içli duygu ve düşünceler orada paylaşılır. Orada her şey ateş kadar saftır, berraktır.

Ateşin etrafında gülüşmeler eşliğinde koyu bir sohbet başlamıştı. Fakat son günlerde Önderlik sahasından gelen gruptan haber alınamadığından Harun arkadaş sohbete katılsa da gülmüyordu. Gergin ve kaygılıydı. Haber saati yaklaşmıştı.

Harun arkadaş cebinden radyosunu çıkararak açtı. Dersim ve Mardin’de eylemlerin yapıldığını radyodan bazen duyuyorduk. Radyoyu ayarladı. Daha birkaç dakika vardı.

Radyoda “Ağlama yar ağlama” parçası çalıyordu. Kadife sesli birisi oldukça içli söylüyordu. Hepimiz sustuk ve türküyü dinledik. Bu türkünün bizim için ayrı bir anlamı vardı. Arkadaşların anlattığına göre Amed zindanında 14 Temmuz büyük ölüm orucunda şehit düşen Kemal Pir yoldaşın çok sevdiği bir şarkıymış. Bir an o atmosfer oluştu, sanki ölüm orucu direnişçilerinin yanındaydık.

Türkü bittikten sonra haberler başladı. İlk haber Mardin’de yaşanan çatışmaydı. Haberin ardından Harun arkadaş cebinden bir sigara çıkardı, sigarasıyla biraz oynadı. Sonra cebindeki muhtar çakmağını çıkararak sigarasını yaktı, derin nefesler vurdu. Düşüncelere daldı. Haberler bitince radyoyu kapatıp cebine koydu.

“Her yerde eylem var, mücadele var, bizim de mutlaka eylem yapmamız gerekir”

Son günlerde haberleri dinleyince hep “biz niye eylem yapamıyoruz” diyordu. Yoğunlaşmasını eyleme vermişti. Bazen “Parti bizi buraya mücadele etmeye, savaşılmaya gönderdi, ekmek peşinde koşmaya değil” diyordu. Bu sıkışmışlıktan dolayı karşılaşacağımız ilk hedefe eylem yapacağımızı anlamıştık.

Grubumuz 16 kişiydi. Eylem için iyi bir sayıydı. Bilgi toplamak, erzak çıkarmak için kendimizi Basnê köyüne bıraktık. Tüm dayatmalara rağmen köy korucu olmamıştı. Köyde karakol da yoktu. Ancak operasyonlar sırasında köyde geçici karakol kuruyorlardı. Okulun veya sağlık ocağının olduğu köylerde buraları karakola çeviriyorlardı. Basnê’de de okulu geçici karakola çevirmişlerdi. Okulun çevresine mevzi kazmışlardı.

Bu bizim için iyi bir fırsattı. Harun arkadaşın yüzü gülmeye başlamıştı. Küçük olan gözleri kocaman açılmıştı. Erzak çıkarmayı bırakarak eylem yapacaktık. Eylem yapmadan bu köyden çıkmayacaktık.

Otlar sararmıştı. Buğdaylar biçilmeye başlanmıştı. Hava oldukça sıcaktı. Tarlaların içinde uygun bir yerde durduk. Harun arkadaş “karakola eylem yapacağız” dedi ve pratik bir düzenleme yaptı. Zaten eylem ve eylem düzenlemesi Harun arkadaşla özdeşleşmişti.

-Ferdî tarzda gideceğiz ve karakolu zapt edeceğiz. Silah ve cephanelerine el koyacağız, dedi. Gözlerinin içi gülüyordu. Harun arkadaşta ki heyecan bize de geçmişti. Büyük bir etkileme gücü vardı. Fakat bir arkadaş bizi uyardı, aşırı heyecanımızdan bizi uyandırmak istedi:

-Hevalê Harun, bu eylemin keşfini, planlamasını yapmadık. Böyle eyleme gitmek doğru değil. Bu ölüme gitmektir. Üstelik cephanemiz de çok az, dedi Xelil arkadaş.

Uzun bir süredir ilk defa konuşuyordu. Xelil arkadaş doğru söylüyordu. Keşif yapılmamıştı, cephanemiz azdı. Rastgele bir eylemdi. Gözü karalıktı. Ama Harun arkadaşın ruh hali bize de geçtiğinden kimse bunları düşünmedi, sorgulamadı.

-Savaş meydanı yiğitlik meydanıdır, gün kendini ispatlama zamanıdır. Kim asker kim değil, kim cesur, kim korkak ayrışma zamanıdır, ayrıca düşmana vurmak için fırsat çıkmışken değerlendirmeliyiz dedi. Bu sözler kararın verildiğini gösteriyordu.

Xelil arkadaşın komutasındaki bir eylemde yaşanan olumsuzluklardan dolayı, yönetim toplantısında Xelil arkadaş görevden alınarak rapor istenmişti. Xelil arkadaş rapor sürecinde olduğundan sorumlu Harun arkadaş olmuştu. Dr. Cafer ve Sarı Hüseyin arkadaşla kısa bir düzenleme yaptı. Saldırı, savunma ve takviye gruplarını, karakola girecek grubu, silahları alacak grubu, geri çekilmeyi belirlediler.

Köylüler tarlalarını sulamak için su arkları yapmışlardı. Bu su arkları doğal birer mevziydiler. Gidip bunların içine yerleştik. Çantalarımızı, ağırlıklarımızı arkın içine bıraktık ve karakolu keşfe başladık. Karakolla aramızda yalnızca yol ve küçük bir tümsek vardı. Çıplak gözle karakolu görebiliyorduk. Bir-iki askerin dışında görünürde asker yoktu. Bu durum bir avantaj olsa da gerginlik yaratıyordu. Bu dikkat çekiciydi. Karakola gelen, giden kimse yoktu.

Saat gece 9'da hareket ettik. Yolu geçip tümseğe çıktık ki, bir anda devriyeye giden askeri birlik gelip bizimle karakol arasına girdi. Ve ortalık cehenneme döndü. Çatışma başladı, her taraftan mermi yağıyordu. Biz baskına gitmiştik ama pusuya düşmüştük. Vay be dedim kendi kendime, nasıl oldu da böyle boş bulunduk, vay ki hem de nasıl vay! Gerilla olan biz, vurması gereken bizdik. Ters oldu ve pususu çatışmaya dönüştü.

Askerler ağır silahları kullanıyorlardı. MG-3'ler durmuyordu. Otlar kurduğundan mermilerin değdiği yer ateş alıyordu. Ortalık gündüz gibi aydınlanmıştı. Daha fazla ısrar etmenin bir anlamı yoktu. Harun arkadaş geri çekilme talimatı verdi. Zor da olsa çantalarımızı bıraktığımız su arkına kadar geri çekildik. Xelil ve Sarı Hüseyin arkadaşlar yaralanmışlardı. Rızgar yaralanmıştı. Bunların yaraları ağırdı. Diğer

arkadaşlar da şarapnel parçalarıyla yaralanmışlardı, ama onlarınki daha hafifti.

Eyné köyünden olan ve yeni katılan Seyfi arkadaş ise şehit düştü. Henüz daha ona silah vermemiştik. Eylemden önce söylediklerim herkesin aklındaydı, tartışmıştık çünkü.

“Seyfi arkadaş daha yenidir ve silahı yoktur, götürmeyelim” demiştim. Karşılığı ise:

“Bir şey olmaz. Zaten baskın yapacağız. Tecrübe alsın. Kendi silahını karakoldan kendisi kaldırsın!” olmuştu.

Bu çok yeni olan gencecik arkadaşın şehadetine yüreğin dayanması zordu. Moralimiz bozulmuştu. Baskına giderken pusuya düşmek gerilacılığa uymamıştı. Bir şehit, üçü ağır olmak üzere birçok yaralı vermiştik. Eylem öncesi Harun arkadaşın yüzündeki sevinç yerini öfkeye bırakmıştı. Yaralıları alarak çatışma bölgesinden uzaklaşmaya çalıştık.

Xelil arkadaş baldırından yaralanmıştı. Kurşun damarını koparmıştı. Çok kan kaybediyordu. Yarası sıcakken zor da olsa biraz yürümüştü. Ancak yarası soğuyunca daha fazla yürüyemedi. Gözlerinin karardığını, midesinin bulandığını söyledi. Biraz su istedi. Ancak su vermedik. Çünkü böylesi anlarda su vermek arkadaşşı öldürmekle eştir. Xelil arkadaşşı daha fazla götüremezdik. Geri çekilmeyi oldukça ağırlaştırmıştı. Tüm grup fazlasıyla tehlikeye düşmüştü. Öyle ki askerlerin sesleri geliyordu ve hala rastgele ateş ediyorlardı. Xelil arkadaş kendisini zorladı. Harun arkadaşına:

-Heval beni bırak ve acele arkadaşları buradan götür. Ben yük oluyorum. Arkadaşlara dikkat et, dedi. Harun arkadaş öfkesinden ağlamak üzereydi. Yumruklarını sıkmış, kendisini zor tutuyordu.

-Yok, heval seni de götüreceğiz. Şehit düşsek de birlikte şehit düşelim, dedi.

-Beni bırakın ve çabuk gidin, dedi Xelil arkadaş.

O kadar zor bir durumla karşılaşmıştık ki karar vermek için saniyelerden fazlası tüm grubun imhası demekti. Xelil arkadaşşı biçilen buğday yığınlarının altına yerleştirdik, kamufle ettik. Silahını ve çantasını aldık. Yanına bir el bombası bıraktık ve hızla oradan uzaklaştık. Sarı Hüseyin arkadaşın da yarası ağırdı. Bir yere kadar ancak taşıdıktan sonra onu da sakladık ve devam ettik. Bıraktığımız arka-

daşlara “şayet operasyon bu tarafta olmazsa gelip alacağımızı” söyledik.

Kendimizi vadiye bıraktık. Çatışma yerinden iyicene uzaklaşmıştık. Ertesi gün yanımızdaki az miktar unla ekmek yaptık. Diğer taraftan askerleri takip ediyor, operasyonun yönünü kestirmeye çalışıyorduk. Birden Xelil arkadaşını sakladığımız yerden patlama sesi geldi. Xelil arkadaşın şehit düştüğünü anladık. Ya askerler onu katletmişlerdi ya da o bombasını kendisinde patlatmıştı. İnandığı davasına, ülkesine, partisine, mücadelesine kendisini adamıştı.

Karanlık çökünce gidip Sarı Hüseyin arkadaşı olarak alandan uzaklaştık.

Harun arkadaş tek kelime konuşmadı, ağzını bıçak açmadı. Yapılan yanışı herkes anlamıştı. Xelil arkadaş uyarmıştı ama dinlememiştik.

Xelil arkadaş karıncayı bile incitmezdi. Arkadaşlar tarafından çok sevilirdi, kimseyi rahatsız etmez, herkesin yardımcısı olurdu. Önderlik sahasından geldiğinde moralli ve coşkuluydu. Son dönemleri saymazsak moral ve coşkusu hiç eksilmedi. Bağlı, dürüst, fedakâr ve cesur bir yoldaşı.

12 Eylül öncesinde katılmıştı. Adıyaman çevresinde faaliyet yürütmüştü. 12 Eylül’le beraber yurt dışına çıkmış, Önderlik sahasında eğitim gördükten sonra Avrupa’ya gitmişti.

Avrupa’nın bitirici, çürütücü yaşamına alışmamıştı. Bu yüzden yeniden Önderlik sahasına gelmişti. Agit arkadaşın şahadetinden sonra gerilla sahasına müdahale için gönderilmişti. Gerilla tecrübesi çok güçlü değildi, hatta dağ yaşamına başta tam adapte olamamış zorlanmıştı. Ama hiçbir zaman zorlanmalarını gerekçe yapmamıştı.

Yaşamın sıkıntılarına, sorunlarına, zorluklarına fazla takılmamış, öncülük görevlerini üzerine yürümüş, yüreğini dağın yüreğiyle bütünleştirmeyi başarmıştı. Bulunduğu her yerde Parti tarzını esas alıyor; her şeyi olduğu gibi kabul etmiyor, sorguluyor, tartışıyor, tavır geliştiriyordu.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra giderek kaba bir tarz gerillaya egemen olmuştu. Madem gerillayız, eşitiz herkes aynı düzeyde yaşama katılacak deniliyordu. Erzak taşıyacak, köye gidecek, nöbet tutacak, gece yürüyecek. Konuşmaktan çok yapacak. Bunlar giderek bir tarz halini alıyordu.

Savaşta kendini kanıtladığın oranda yaşamda bir ağırlığın oluşuyordu. Giderek düz, kaba ve köylü bir tarz geliyordu. Bu tarz parti tarzı değildi. Xelil arkadaş bu tarzla uyuşmuyor, bunun parti tarzı olmadığını söylüyordu. Xelil arkadaşın bu eleştirileri pratik içinde uzun süre kalan arkadaşların zoruna gidiyordu. Bazen içten içe bazen de açıktan bu eleştirileri kabul etmiyor, boşa çıkarıyorlardı. Xelil arkadaş, savaşta, çatışmada korkusuzdu, hep en öndeydi, ama bu tarz savaşın doğru olmadığını söylüyordu.

Harun arkadaş, Xelil arkadaşın “Seiko 5” marka kol saatini hatıra olarak bana verdi. Sarı Hüseyin arkadaşın vücudunda parça değmemiş yer kalmamış, morartılardan siyahlaşmıştı. Acıları fazlaydı, elbiselerini çıkardık. İç çamaşırlarla bıraktık. Kimi arkadaşlar bu durumda kendisine takılıp gülüyorlardı. Ona, “sen Sarı Hüseyin değil, kara Hüseyin olmuştun” diyorlardı.

Yönümüzü tekrar Gabar’a verdik. Önderlik sahasından gelen grupla mutlaka ilişkilenecek buluşmalıydık. Bu yüzden bir kez daha Dicle suyu kenarındaki randevu noktasına gitmemiz gerekiyordu. Çekildiğimiz bu yolu bir tek Sarı Hüseyin arkadaş biliyordu, o da yaralıydı. Ama başka şansımız yoktu. Yaralarının ağrısından dolayı elbiselerini dahi çıkartmıştık. Başka çare kalmayınca Sarı Hüseyin arkadaş iç çamaşırli haliyle grubun önüne geçerek kuryelik yaptı. Çok acı çekmesine rağmen noktaya kadar kuryeliğe devam etti.

Gabar’a yaklaşınca benle Sait öne geçerek yolu kontrol ede ede Mıstexe köyüne geldik. Mıstexe köyünde asker yoktu, ama yakın köylerde vardı. Biraz dinlenip çevreyi kontrol ettikten sonra küçük bir ateş yaktık. Var olan salçayı biraz yağla kızartarak yemek hazırladık. Çaydanlığımızı da ateşe koyduk. Çay ve şekeri de içine attık. Çayımız kaynayınca her şey hazırdu. Kızartılmış salça ve çay!

Afarof Mahmut arkadaş çay doldurmak için çaydanlığı tutup kaldırdı. Ateşte çok kalan çaydanlığın kulpu yumuşamıştı. Mahmut arkadaş çaydanlığı alınca kulp elinde kaldı, çaydanlık yere düştü. Yere düşen çaydanlık Dr. Cafer arkadaşın ayaklarının üzerine döküldü.

Şeker ve çayla kaynayan su ayağını yaktı. Dr. Cafer amansız bir çılgılık attı. Sesi vadide yankılandı. Öyle ki sesinin çevre köydeki askarlere gitmiş olabileceğini bile düşündük. Bunun üzerine kimsenin kahvaltı yapacak iştahı kalmadı.

Herkes Dr. Cafer arkadaşın yanan ayağına bakıyordu. Mahmut arkadaş suçlu gibi başını eğmiş, sessizleşmişti. Varlığı bile belli değildi.

Xelil ve Seyfi arkadaşlar şehit düşmüşlerdi, Sarı Hüseyin arkadaş yaralıydı. Bunlara Dr. Cafer arkadaşın ayak yanığının eklenmesi ağır gelmişti. O gün orada kaldık. Akşama doğru Harun arkadaş:

-Hevalê Cafer, Hüseyin ve iki arkadaş daha siz burada kalın, bizi bekleyin. Biraz dinlenin. Yaralarınız iyileşsin. Biz grupla buluşma noktasına gideceğiz. Yol uzun.

-Olmaz, heval ben kalamam. Mutlaka randevu noktasına gelmem gerekir.

Harun arkadaş ne ettiyse Dr. Cafer arkadaşı ikna edemedi. Bahane tanımayan bir arkadaştı. Nuh diyor peygamber demiyordu. Çaresiz onun da gelmesini kabul etti. Hep beraber gidecektik. Yanan ayağına soğuk su döküldüğünden yanan etler patlamıştı. Yer yer kemikleri görünüyordu. İlaç olmadığından müdahale de edememiştik.

Bir keyfe alarak ayağını iyicene sardı. Sonra “ben hazırım” dedi. Ayakkabısız o yanık ayağıyla randevu noktasına kadar geldi. Acı çektiği her halinden belliydi. Randevu noktasında yine kimseler yoktu.

Buraya yakın bir yerde iki matara içinde bulgur saklamıştık. Gidip bulgur getirerek yemek yapmayı düşündük. Çünkü açlıktan takatimiz kalmamıştı. Açlık en yaman düşman gibidir. İnsanın içini kemirir. Sakladığımız bulguru almaya giden arkadaşlar eli boş döndüler. Ve “ortaklarımız bulguru yemişler” dediler. Ortaklarımız dedikleri farelerdi. Fareler o naylon mataraları kemire kemire alttan delerek bulguru yemişlerdi. Ortaklarımız bulguru yediklerinden biz de aç kaldık. Bu gece burada kalıp dinlenecek sabahleyin de geri dönecektik.

Sabahleyin Dr. Cafer arkadaş ayağına sardığı kefiyeyi açmaya kalkınca gerçeği gördük. Kefiye yanmış ete yapışmış ve kalkmıyordu. Zorla kaldırıncı da kanıyordu. Bir yanda yanmış et, bir yanda kan, bir yanda iltihap... Yara, yara olmaktan çıkmıştı. Buna rağmen direniyor, halinden yakınmıyordu. Yarayı yeniden sardı ve Gabar’a dönmek üzere yola koyulduk.

Mıştexe köyünün altındaki çeşmeye kadar gelmiştik. Artık yürüyecek gücümüz kalmamıştı. Açlıktan başımız ağrıyordu. Harun arkadaş beni ve Sait arkadaş çağırıldı ve gidip Goyina köyünden biraz erzak getirmemizi istedi. Arkadaşları çeşmenin başında bıraktık ve üçümüz köye gittik.

Köylülerin bostanına girdik. Bir miktar domates, patlıcan, salatalık ve yeşilbiber topladık. Tarlada çalışan bir köylü vardı. Harun arkadaş

köylüyle konuşması için Sait arkadaşı gönderdi. Sait arkadaş o köyden-
di, erzak ve ilaç isteyecekti. Sait gidip bir süre konuştuktan sonra geri
geldi. Biz de topladığımız sebzeleri alarak arkadaşların yanına dönmek
için yola koyulduk.

Çok yorulduğumuz için bir taşın gölgesinde oturduk. Arkadaşların
olduğu noktadan köpek sesleri geliyordu. Bu sesler bizi telaşlandırdı.
“Acaba arkadaşlar baskın mı yedi” diye düşündük. Bir süre daha
bekledik, ama sesler giderek daha da artıyordu. Harun arkadaş:

-Hevalê Sait, git bak bu nedir, dikkat et, dedi. Sait seri bir şekilde
seslerin geldiği tarafa doğru gitti. Sesler kesilmemişti. Sait dönmeyince
telaşımız arttı. Bir süre daha dönmeyince “Sait’in de başına bir şey
gelmiştir” dedik ve kalkıp o tarafa doğru gittik.

Harun arkadaş önde, ben arkadaydım. Tüm tehlikeli yerlerde Harun
arkadaş öne geçiyordu. İyice yaklaştığımızda sesler de yükselmişti.
Nasıl bir sürprizle karşılaşacağımızı bilmiyorduk. Fakat bu seslerin
dışında garip bir hareketlilik yoktu. Benle Harun arkadaş birbirimize
baktık. Olup bitene anlam verememiştik. Yavaş yavaş ve sessizce arka-
daşlara yaklaştık. Olumsuz bir şeyin olmadığını görünce hızlandık.

Ulaştığımızda ne görsek iyi: Arkadaşlar kocaman bir ateş yakmış ve
başında kahkahalarla gülüyorlardı.

Meğerse beklediğimiz grup gelmişti. Böyle bir sürprizle karşılaşmak
çok güzeldi. Yeniden doğduk sanki. Birbirimizi sıkıca kucakladık.

Gelen gruptaki arkadaşların sayısı 25-30 kadardı. Sohbet iyice koyu-
laşmıştı. Grup yanında iki tane koyun getirmişti. Birini kesmiş, közün
üzerine atıp pişirmişlerdi. İyi ki bunu yapmışlardı. Yoksa misfirl-
erimizin açlığını ve yorgunluğunu biraz sebze ve bolca yoldaşlık
sıcaklığıyla giderecektik! Bu buluşma her yönüyle hepimize iyi
gelmişti.

Grupta daha önce birlikte kaldığımız ve tanıdığım arkadaşlar da
vardı. Sabri Hoca (Mehmet Emin Aslan), Delil Halfeti (Hasan Dağte-
kin), Rızgar, Fikret, Bozan arkadaşları daha önceden tanıyordum. Diğer
arkadaşları ise yeni görüyordum. Böylece uzun bir aradan sonra ye-
niden Partiyle ilişkilene miştik, arkadaşları görmenin coşkusu içindeydik.
Bu buluşmadaki heyecan, yeni bir sürece gireceğimizi hissettirmişti.

İKİNCİ BÖLÜM

YENİ BAŞLANGIÇLAR

(3. KONGRE VE SONRASI)

ARGK'NİN İLANI VE GEÇİCİ YOLCULARIN HOYRATLIKLARI

Yol bir davayı anlatır. Dava insanların inancını ve yöntemini anlatır. Yol hikâyelerinde ahlak, erdem, onur, bağlılık, ısrar gibi insanı yücelten değerler anlatılır. Bazen yolun yolcularından bazen de yoldan çıkanlardan ders alınır.

Eski bir öykü vardır, bir bilmece gibidir, tek bir soruda doğru yolu bulma öyküsüdür:

Bir yol ayrımında duran iki kardeşten biri her zaman doğru diğeri her zaman yalan söylemiş. O yoldan geçmekte olan bir yolcu kardeşlere rastlamış.

Kardeşlere adres soracak ve doğru yolu bulacaktır. Kardeşler doğru yolu biliyor. O yollardan sadece biri onu gideceği adrese götürebilir.

Namlarını duymuş, biri hep doğru diğeri hep yalan söyler. Fakat hangisi doğrucu hangisi yalancıdır bunu bilmiyor. Doğru yolu bulması için kardeşlere tek bir soru sorma hakkı vardır. Acaba ne sormuş da doğru yolu bulmuş?

...

Uzak yoldan gelen gurupla birleşmemizden sonra hem hasret gidermiş, dinlenmiş, hem de onlardan gelişmeleri dinlemiştik. En önemli gelişme Partinin bir Kongre toplamış olmasıydı.

Sabri arkadaş toplantı yapıp 3. Kongreyi aktaracaktı. Bunun için daha uygun bir noktaya geçtik.

Söylediklerinden çok arkadaşların durumu dikkatimizi çekiyordu. Kongreden gelen tüm arkadaşlar tam teçhizatla gelmişlerdi. Elbiseleri, ayakkabıları, silahları yeniydi, cephaneleri tamamdı. Yanlarında bolca bayrak ve rozet getirmişlerdi. Havaları bile bize moral olmuştu.

Tüm arkadaşlar hazır olunca Sabri arkadaş ayağa kalktı. Şehitler anısına yapılan saygı duruşundan sonra konuşmaya başladı:

-Arkadaşlar, Parti 3. Kongresini başarıyla yaptı. Tüm alanlardan gelen delegelerle yaptı. Kongrede Önderlik geniş değerlendirmelerde bulundu. Siyasi ve askeri değerlendirmeler yaptı. 15 Ağustos atılımını, Agit arkadaşın mücadele anlayış ve tarzını anlattı. Şahadetinin yarattığı olumsuzlukları belirtti. Şehitler anısına bağlılığın gereği mücadelenin yükseltilmesini ısrarla ifade etti. Uzun uzun değerlendirmelerde bulundu. Önderliğin konuşmasından sonra alan faaliyetleri değerlendirildi, eleştiri süzgecinden geçirildi. Savaş tarzımız ve taktiğimiz de değerlendirildi, yoğun eleştiriler yapıldı ve ona göre yeni kararlar alındı. Kongrenin talimatı, kararları ve belgeleri var. Bunlar üzerinde eğitim göreceğiz. Bir süre birlikte kalacağız. Ama satırbaşlarıyla da olsa kongredeki durumu, atmosferi, belirgin kararları belirteyim, dedi ve bir süre bekledi.

Cebinden küçük ajanda defterini çıkarıp masanın üzerine koyduktan sonra:

-Önderlik adeta partiyi yeniden kurdu. Kongrenin temel sloganı ise şuydu: “Burada çözümlenen an değil tarih, kişi değil toplumdur”

Sabri arkadaş bu önemli ve tarihi tespitin üzerimizdeki etkisini görmek için bir süre bizi süzdü.

-Tüm alanlarda yaşanan pratikler değerlendirildi. Tüm arkadaşlar özeleştiriler raporu yazarak platformları yapıldı. Bazı arkadaşlar bu eleştirilere anlam vermekte zorlandılar. Bu eleştiriler sonucunda parti çizgisi netleşti.

Parti üç temel cephede örgütlendi. Bunlar Avrupa sahası, Ortadoğu sahası ve Gerilla sahası şeklinde oldu.

Avrupa'daki örgütsel durumumuz iyi değildi. Bunun için oraya müdahale edildi. Hevalê Abbas, hevalê Fuat, hevala Fatma'nın düzenlemeleri Avrupa'ya yapıldı. Hem Avrupa'yı, hem de Kuzey Kürdistan'ı örgütleyecekler.

Ortadoğu sahası bizzat Önderlik sahası olarak belirlendi. Burada belli bir açılım ve gelişme vardı.

Gerilla sahasından da Cemal (Kör Cemal-Halil Kaya), Şeyhmus ve Ferhat arkadaşlar sorumlu kılındı. Hayri arkadaş da (Cuma-Cemil Bayık) ülkede olduğundan bu yönetime dâhil olacak. Merkez komite tam oluşturulmadı. Ülke içi yönetime pratiği iyi olan, gelişme gösteren arkadaşları atama yetkisi verildi. Savaş tarzımızın da değiştirilmesi için HRK feshedilerek ARGK kurulacak!"

ARGK adını duyunca heyecandan herkes bir şeyler konuşmaya, yanındakine bir şeyler sormaya başladı. Bu uğultuyu divanın, içinde ordu kelimesi geçen konuşması kesmeye yetti:

"Yani ordu kuracağız."

Pür dikkat kesildik.

"Ordunun adı Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan olarak belirlendi. Ordunun olması için de savaşçı gereklidir. Bunun için zorunlu askerlik kanunu çıkarıldı. Her aileden, durumu müsait olan bir gencin katılması kararlaştırıldı. Yine ordunun eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için Önderlik sahasında Agit arkadaşın anısına Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi kurulacak. Savaş tarzını da değiştireceğiz. Gerilla savaşını uygulayacağız. Düşmanı Kürdistan'dan söküp atacak eylemler yapacağız. Tarzımız buna uygun olacak. Bunun için de büyük güçlerden oluşan ana birlikler oluşturulacak"

Sabri arkadaş konuşunca ben dalıp gitmiştim. Agit arkadaş daha atılımdan hemen sonra bunları söylemişti, ama biz yapamamıştık. Sabri arkadaş konuşunca sanki Agit arkadaş konuşuyordu. Agit arkadaş anısına Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nun kurulmuş olması hepimizde ayrı bir heyecan yaratmıştı.

Sabri arkadaştan sonra Abdurrahman Motor arkadaş söz aldı, Önderlik, Agit arkadaş ve savaş üzerine kongre değerlendirmelerini anlattı. Gerilla yaşam tarzını ve halkla ilişkileri özellikle anlattı. Önder-

liğin “gittiğiniz yerdeki arkadaşlara yardımcı olun, onlar da size yardımcı olsunlar. Bir birinizi tamamlayın. Birbirinizi olumsuz etkilemeyin” dediğini ve uyardığını söyledi. Yeni gelenlerden başka kimse konuşmadı.

Harun arkadaş söz hakkı alarak, genel bir değerlendirme yaptıktan sonra alt yapı, lojistik ve cephane konularına değindi. Alanla ve durumumuzla ilgili bilgi verdi. Benzer konulara ilişkin Dr. Cafer ve Serhat arkadaşlar da konuştular. Ortak nokta bir birimize yardımcı olalım ve birbirimizi tamamlayalım. Çünkü o zamana kadar gerek Önderlik sahasından gerekse de Lolan’daki ana karargâhtan gelenlerle alanda olanlar arasında sorunlar çıkıyordu.

Gelenler, kendilerini müdahale gücü, alandakileri de sorunlu görüyorlardı. Bu yüzden kendilerini büyük, alandakileri de küçük gördüklerinden bütünleşme olmuyordu.

Alandakiler de, gelenlerin kendilerine, pratiklerine müdahaleye geldiklerini düşünüyor ve bunu hazmedemiyorlardı.

“Madem biz yapamadık, o zaman kendileri yapsın” diyerek kendilerini uzak tutuyorlardı.

Gelenlerle alandakilerin anlaşamamaları çoğu zaman soruna dönüşüyordu. Önderlik bu durumu bildiği için gelen her gruba aynı uyarıları yapıyordu. Toplantı böylece bitti. Herkesin gözünde bir sevinç ve coşku vardı.

Köylere gidiyor, erzak çıkarıyor, halkla ilişkiler geliştiriyor, karakol ve korucu köylerini keşfediyorduk. Lolan’dan kuryeler gelmiş, talimat ve notlar getirmiş, bir gün dinlendikten sonra geri dönmüşlerdi. Notu Metin (Şahin Balıç) göndermişti.

Notta, “kalabalık bir grupla alana geleceklerini, bunun için de alt yapının hazırlanmasını” yazmıştı. Harun arkadaş notu okuyunca ruh hali değişmişti. Gözlerinden ateş kıvılcımları saçıyordu. Harun arkadaş duygularını saklayamıyor, çok çabuk dışa vuruyor, yüzüne yansıtıyordu. Notu Dr. Cafer arkadaş verdi.

“Sıkıyorsa kendisi gelsin çıkarsın erzakı. Bu kadar erzakı nasıl çıkaracağız” dedi.

Gerçekten de haklıydı. Her şeyi hazır bekleyen Metin sanki buradaki durumdan haberdar değilmiş gibi davranıyordu. Dr. Cafer arkadaş da notu okudu. Bir şey demedi ama yüzünün rengi değişti.

Yaklaşık bir hafta sonra Metin’le beraber 14-15 kişilik bir grup geldi. Sayımız artıyordu. Bu bir yandan moral veriyordu ama risk de yaratıyordu. Bir de bu kadar güce erzak bulmak sorun oluyordu. Gelen grupla sıcak bir kucaklaşma oldu. Bu grupta gelenlerden Metin, Zeki, Serhat (Hıdır Yalçinkaya), Kasım ve Salman arkadaşları tanıyordum. Diğerlerini tanıımıyordum. Gelen grupta kadın arkadaş yoktu. Harun (H. Özbey) ve Serbest Kıçê arkadaşlar da bu grupla gelmişlerdi. Daha güvenli bir alanda üslenmeliydik.

Xors ile Aşılma arasında bir noktaya gittik. Nokta güvenlik için uygundu. Bir sürü sarınc olduğundan çeşmelere gitmeye gerek yoktu. Çünkü çeşmeler çoğu zaman pusu yerleriydi. Toplantı yapılacağından tedbirlerimizi almıştık. Önce yönetim toplantısı yapıldı. Önderlik sahasından, Ana Karargâhtan gelenler ve alandaki yönetimler katıldı. Toplantıya Sabri, Delil Halfeti, Abdurrahman Motor, Harun, Sarı Hüseyin, Dr. Cafer arkadaşlarla Metin, Zeki ve Serhat katılmışlardı.

Zeki yanımdan giderken birliğin listecisiydi, ancak dönerken yönetim olmuştu. Gerçekten arkadaşların emeği üzerinde kendini yükseltiyordu.

Bana kalsa çok ciddiye almayacaktım. Gerçekten sevmiyordum onu. Bana hep itici gelmişti. Şimdi bir halk hikâyesi anlatacağım ama bu hikâyedeki kahraman gibi sempatiye yol açmasından korkuyorum.

Hikâyenin kahramanı tesadüflerin eseridir ama Zeki, gözü dönmüş bir hırs, bir düşkünlük, bir sonradan bulma-kendini kaybetme olayıdır! Ya da bundan daha fazlasıdır diyelim...

Hikâyemizin “sempatik kahramanını” Zeki’ye benzetmediğimi söyleyeyim. Sadece insanların bazen nasıl yalandan kahraman haline geldiklerine örnektir.

Kürtlerin Ali Nevêrek dediği, Ermeni halkının Nazar diye tanıttığı “tesadüflerin kahramanı” bir tipleme vardır. İlk duyduğumda katıla katıla gülmüştüm. Aklıma bir sürü benzer kişilik gelmişti doğrusu. Fakat hiç biri yoldaş değil; saflarımızda bulunmayan tipler...

Bu hikâye korkak ve tembel Nazar’ın nasıl YİĞİT NAZAR haline geldiğinin hikâyesidir:

Bizim Nazar miskinliği o kadar abartmış, hiçbir işe el atmaz hale gelmiş ki acizliği dillere destan olmuştur. Karısı artık dayanmaz ve ensesinden tutuğu gibi kapı önüne koyar. Yazdır, sıcaktır, evin duvarına sırtını verip oturur; sinekler üşüşür başına. O kadar gayret-

sizdir ki sinekleri kovmaya bile üşenir. Yüzü-gözü sinekle kaplanınca mecburen elini kaldırıp alnına bir şaplak atar. Avucuna bakar ki beş tane sinek ölmüş.

“Vay be bir vuruşta beşini birden öldürdüm!”

O an yanından geçen köylü bu lafı duyup kahveye koşar:

“Millet, köyümüzde bir yiğit varmış da haberimiz yokmuş. Bir vuruşta beş kişiyi öldürmüş, kendi kulağımla duydum!”

Köylüler koşup yanbaşında toplanmış. Tezahüratlar, övgüler, alkışlar derken biri atını hediye eder, “yiğit atsız olmaz” der.

Kollarından tutup ata bindirirler. At gider. Ama Nazar’ın namı daha önden gider...

Vardığı köyde ahali davul-zurnayla karşılar. Akşam konuk ederler. Bir bin katarak kahramanlıklarını anlatır, methiyeler dizerler. Nazar ağzını açıp “ben o değilim” demek istese de sözünü alkışlarla keserler.

Sabah olunca bir istekte bulunurlar: Köyümüze bir siyah kaplan dandanmıştır. Hayvanlarımız telef olmaktadır. Ancak sen bizi kurtarırısın!”

Böyle konuşurlarken bir de bakarlar ki kaplan tepelerin sırtından göründü. Köylüler kaçar. Nazar’ın ayakları korkudan kilitlenmiştir, kaçamaz. Kaplan ona doğru yavaşırken can havliyle bir ağaca tırmanır. Kaplan geçerken ağaca çarpar, Nazar düşer kaplanın sırtına. Korkudan sıkıca sarılır ve kaplan şaşkın halde tepelere doğru kaçır. Nazar da sırtındadır. Vay babam vay! Tam şenlik...

Köylüler uzaktan seyretmektedir. Zılgıtlar, alkışlar, bravo sesleri: “Yiğit Nazar kaplanı at yapmış, üstüne binmiş sürüyor!”

Tepeyi aşınca şaşkın kaplan Nazar’ı sırtından savurup hızla uzaklaşır. Nazar omuzlarda köye taşınır. Namının nerelere yayıldığını artık kimse hesap edemez...

Bir sonraki köyde aynı karşılama yapılır. Onlara da haydutlar dandanmıştır. Akşama doğru karşıdan yüzlerce atlı tozu dumana katarak gelir. Vay anam vay! Atlılar, hızlı mı hızlı, korkunç mu korkunç! Nazar fukara ne yapsın?

Köylüler Nazar’ın arkasına geçer. Nazar atının üstünde donup kalmıştır. Fakat Nazar’ın atı, karşıdan gelen atları görünce dayanamaz şaha kalkıp onlara doğru koşar. Çete reisi tek bir atlının üzerlerine geldiğini görünce namını duydukları gibi;

“Nazar’dan başkası buna cesaret edemez, canını seven kaçsın!” der. Yüzlerce atlı geldikleri gibi kaçarak giderler...

Hikâye de böyle devam edip gider. Halk öyküleri zevkli ve öğreticidir. Nazar sempattır aynı zamanda. Fakat bizim girdiğimiz savaşta canlar yanıyorken Zeki gibi “sinekli” tiplerin kendilerini farz kılmaları hiçbir sempati yaratmıyordu.

Can yanıyordu ve Parti bunun önüne geçmek için çok büyük çaba harcıyordu.

Partinin önemli haberler gönderdiği, yönetim toplantısının uzun sürmesinden de anlaşıyordu. Yönetim toplantısından sonra tüm arkadaşların katıldığı genel toplantı yapıldı. Toplantı şehitler için saygı duruşuyla başladı. Toplantıyı Metin yönetti.

-Parti 3. Kongresini büyük bir başarıyla yaptı. Kongrede savaşı büyütme kararı aldı. Bunun için HRK’nin ismi ARGK olarak değiştirildi. Yani ordulaşma kararı aldı. Orduyu güçlendirmek için de zorunlu askerlik yasasını çıkardı. Bu yasayla saflara alacaklarımızı eğitip Partiye katacağız. Agit arkadaşın çizgisinde savaşı derinleştireceğiz. Düşmanı Kürdistan’da parça parça söküp atacağız. Düşman nerde varsa orada eylem yapacağız. Düşmanla işbirliği yapan ajan ve işbirlikçileri, çeteleri cezalandıracağız...

Uzun bir konuşma yaptı. Konuşma vurmak, öldürmek üzerineydi. Metin’den sonra Zeki’de konuştu ve Metin’in söylediklerini tekrar etti. Zeki’nin morali yüksekti. “Botan’ı düşmandan temizleyeceğiz” diyerek konuşmasını bitirdi. Diğer arkadaşlar da konuştular. Metin tek tek tüm arkadaşlara söz hakkı verdi, düşüncelerini aldı. Toplantı üç gün sürdü, sonunda ise planlama ve düzenleme yapıldı.

Önderlik sahasından ve ana karargâhtan gelenlerin düzenlemeleri zaten yapılmıştı. Buna göre Serhat, Kasım, Harun (H. Özbey) ve Ferhan Amed yanlarında getirdikleri grupla Dersime gideceklerdi. Toplantıda Sarı İbrahim, M. Şah arkadaşlarla ben de Dersim’e gitme önerisi yaptık. İki arkadaşın önerisi kabul edildi ama benim önerim kabul edilmedi. Arkadaşlar ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra yola koyuldular. Sabri ve Fikret de bir grup arkadaşla Mardin’e gideceklerdi. Delil Halfeti yanındaki bir grupla Sason’a gidecekti. Metin, Zeki, Abdurrahman Motor, İsmail Derik ve yanlarında gelen arkadaşlar da Botan’da kalacaklardı. 3. Kongre’yi selamlamak için birlikte bir eylem yaptıktan sonra dağılacaklardı.

Yönetim eylem kararı almıştı. 3. Kongre'nin ruhuna uygun bir eylem yapılacak, düşmana büyük bir darbe vurulacaktı. Böylece moral üstünlük yeniden bize geçecekti.

Zêvê köyüne eylem yapacaktık. Köyde karakol vardı. Hasan adında bir de çete vardı. Devletle geliştirdiği ilişkilerden güç elde etmişti. Güçlükönak'taki Baho ağayla da ilişki kurmuş, köylüleri korucu olmaya zorlamış ve köyü koruculaştırmıştı. Yörede azgın bir ajan ve ihbarcı olarak biliniyordu. 1985'te de beş arkadaşı şehit düşürmüştü. Bundan dolayı da köye özellikle de Hasan'a öfkeliydik. Yaptıklarından dolayı onu cezalandıracaktık. Hem düşmanı vuracaktık, hem de ihanetin hesabını soracaktık.

Ben, Ali Kışê, Abdurrahman Motor, Lezgin, Bozan ve başka bir arkadaş köyün keşfine gittik. Köyü hem gece hem gündüz keşfettik. Tüm ayrıntılara dikkat etmiştik. Geri dönüp tekmilimizi yönetime verdik.

Yönetim bu keşif üzerinden bir toplantı yaptı.

"Şayet eylem yaparsak çok kayıp vereceğiz" denilerek eylem iptal edildi. Oysa eylem yapılabilecek cinsten bir eylemdi. Böylece almış olduğumuz kararı boşa çıkardık.

Dersim'e giden grup da yolda pusuya düştüğünden geri bizim yanımıza gelmişlerdi. Sayımız yine artmıştı. Uzun süredir bu noktadaydık ve buradan ayrılmalıydık.

Eruh'a doğru giderek kendimizi Süskê dağına verdik. Süskê dağı Eruh'la Siirt arasında bir yerdeydi. Harun arkadaş mutlaka eylem yapmada ısrar ediyordu. Mıla denen bir köy vardı. Köy çete olmuştu. Köyde Reşo denen bir ajan vardı. Geçmişte çok zarar vermişti. Uzun süredir onu cezalandırmak istiyorduk. Bulunduğumuz nokta köye hâkimdi. Köy çıplak gözle görülüyordu. Planlama yaptık, akşam karanlığının çökmesiyle köye girdik.

Köy neye uğradığını şaşırmıştı. Her taraftan silah sesleri yükseliyordu. Eylem yaklaşık bir saat sürdü. Çetelerin karşı koymasına fırsat vermemiştik. Nerden geldiği belli olmayan bir kurşun Dr. Cafer arkadaşın koluna değmiş, yaralanmıştı. Köyde sesler kesilince geri çekilme başladı. Alanın en yüksek ve stratejik noktasına çekildik. Olası bir operasyonda düşmana darbe vurmayı planlamıştık.

Güneş yeni doğmuştu. Sarı İbrahim arkadaş nöbete gitmişti. Biz de küçük bir ateş yakarak çay kaynatıyorduk. Dr. Cafer arkadaş uygun bir

yerde durmuş, Sabri arkadaş onun yarasına bakıyordu. Dr. Cafer arkadaş çevresine bakarak:

“Galiba yumuşak bir şeyin üzerine oturdum” dedi. Herkesi bir gülme tuttu.

Birden kör bir yılan, başını Dr. Cafer arkadaşın bacakları arasından çıkardı. Meğerse yılanın üzerine oturmuştu.

Aksilikler gelip Dr. Cafer arkadaş buluyordu. Çaydanlığın kulpu kopmuş kaynar su üzerine dökülmüştü. Çatışmada bir kurşunla bir tek o yaralanmıştı. Şimdide bir yılanın üzerine oturmuştu.

Hepimiz sesimizi kestik, dikkatimizi Dr. Cafer arkadaş ve yılan verdik. Panik yapması halinde yılan onu ısırabilirdi. Oldukça soğukkanlıydı, sanki bir şey olmaması gibi davrandı. Yavaşça kalktı, ani bir hareketle yılanın yanından uzaklaştı.

Yılanın hareket etmesine fırsat vermeden vurup öldürdük. Kahkaha tufanı yine koptu. Tam derin bir nefes almış ve katıla katıla gülüyorken Sarı İbrahim arkadaş nefes nefese koşarak geldi:

-Heval, düşman araziye çıkmış. Önlerinde de korucular var, dedi ve hızla nöbet yerine döndü.

Hepimiz hemen toparlanıp mevzilendik. Yukarılara doğru bakınca çıplak gözle asker ve çeteleri görebiliyorduk. Sesleri bize geliyordu. Bizler de nefesimizi tutmuş, onları izliyorduk. Onlar bizim üst tarafımızdaydılar ve avantaj onlardaydı. Mevzide adeta yere yapışmıştık.

“Burası temiz, burası temiz” diyen askerlerin sesi geliyordu. Bir süre daha çevreyi kontrol edip gittiler.

İkinci kez derin bir nefes aldık...

Akşam radyodan haberleri dinledik. İlk haber bizim eylemdi. Fakat bu eylemin yeni dönem ruhunu boşa çıkaran bir dönüm noktası olduğunu hiç düşünmemiştik. Düşman askerine yönelmek yerine korucu köyüne yönelmiştik. Oysa toplantıda asıl hedefin askerler olduğu söylenmişti. Ajanlara-işbirlikçilere karşı büyük bir kin ve öfkemiz vardı. Ancak köyü hedefleyecek bir yaklaşımımız yoktu.

3. Kongre'den gelenlerin bir kısmı savaş çizgisini düzeltmek için uğraşsalar da zamanla söylenenler de etkisini yitirmiş, kör pratik almış başını yürümüştü.

Eylemden sonra Dersim, Sason ve Mardin grupları bizden ayrılarak yerlerine doğru yola koyuldular. Biz Botan gücü kalmıştık.

Giderek yeni bir anlayış şekilleniyordu. Yönetimin söylediklerini tartışma, hele hele itiraz etme olmayacaktı. Eskiden saygıdan dolayı kimse itiraz etmiyordu, ama artık itiraz etmemenin nedeni saygı değil korkuydu. PKK'nın kimliği, kişiliği Önder APO'nun özgür insan arayışıyla şekillenirken şimdi korku yönetimiyle tanışıyorduk. Yönetim kendisini hâkim kılmak için korku silahını kullanıyordu. Tüm olumsuzluklara rağmen Harun, Dr. Cafer ve Sarı Hüseyin arkadaşlar böyle bir şey yapmamışlardı. Ama Metin ve Zeki'nin gelişiyile bu tür şeyler arttı. Yönetim yapıdan farklılaştı. Arada bir mesafe oluştu. Her şeye hoyratça yaklaşmaya başladılar.

Bir şeylerin ters gittiği belliydi. Ancak karşı çıkacak cesareti de kendimizde bulmuyorduk. Sorunlar arkadaş yapısına mal edilmiyor, üzerinde tartışılmıyor, yönetimin kendisi karar veriyordu. Bu yöntem için bir sürü gerekçe de sıralanıp haklı kılınıyordu. Giderek arkadaş yapısının varlığının bir anlamı kalmıyordu; görüşü alınmıyor, düşüncelerine değer verilmiyordu.

Sabri arkadaşın Mardin'e gideceği zaman Rızgar da Mardin'e gitme önerisi yapmıştı. Önerisi kabul edilmemişti ama o önerisinde ısrar ediyordu. Botan'da kalmak istemediğini, Mardin'e gitmek istediğini söylüyordu. Önerisi kabul edilmediğinden morali bozulmuştu, küsmüştü ve kimseyle ilişki geliştirmiyordu. Yönetim onunla konuşup ikna etmek ve bu durumu aştırmak istemişti. Ancak Rızgar bir türlü ikna olmuyordu. İlla da Mardin diyordu. Böylesine itirazlarla ve dayatmalarla yeni karşılaşıyorduk. Rızgar'ın bu dayatması, moralsizliği, arkadaşlara tepkisi sorun olmuştu. Basit gündelik tartışmaları bazen büyütüyor, ortamı geriyor, arkadaşları kırıyordu. Onun gibi başka arkadaşlarda da sorunlar başgöstermişti.

Göreve gitme, nöbet tutma, erzak kaldırma konularında da aramızda tartışmalar oluyordu. Bu tartışmalardan birisini Cemal yapmıştı.

Nokta değiştirecektik. Lojistikçi varolan malzemeleri arkadaşlar üzerine dağıtmıştı. Eşyalar da günlük kullandığımız malzemelerdi. Cemal "çantasının kirleneceği" gerekçesiyle erzak almayacağını, yük taşımayacağını söyleyip itiraz etti. Cemal'in itirazı başka arkadaşların da itiraz etmesine yol açtı. Adeta itirazları tetikledi. Harun arkadaş müdahale etmeseydi tartışma çok kötü olacaktı.

Nokta değiştirdik. Cemal yük almadı. Yeni noktaya yerleşir yerleşmez tepemizden savaş uçakları geçti. Savaş uçakları o kadar alçaktan uçuyorlardı ki sesleri kulakları sağır ediyordu. Uçakların gölgesi yere vuruyordu.

Cemal birden bağırdı:

“Bakın, uçağın numarası görünüyor”

Uçaklar gittikten sonra olası bombalamalara karşı mevzilendik. Ama bir şey olmadı ve uçaklar geri gelmediler.

Bir süre daha mevzilerde kaldıktan sonra yemek yemek için bir araya geldik. Yemekten sonra nöbetçinin dışında diğerk arkadaşlar dinlenmeye çekildiler.

Yönetim bir ağacın altında bir araya gelmiş, bu günkü durumu tartışıyor, yarının planlamasını yapıyordu. Fakat içindeki sorunlar karşısında ne yapacakları esas gündemleri olmuştu. Pratikten bunu anlayacaktık.

Çok geçmeden anlaşıldı ki, Metin ve Zeki tartışma konusu olan herkesi bertaraf etme yaklaşımını esas almış ve dayatmışlardı. Ayrıntılarını bilmesem de Rızgar ve Cemal arkadaşlara yaklaşımları bu temelde gelişmişti. Metin-Zeki ikilisi başımıza adeta cellat kesilmişti ki bu arkadaşların akıbetlerini sormaya bile cesaret edemez duruma gelmiştik.

Ağit arkadaş zamanında toplantı yapılmadan, arkadaşların görüşleri alınmadan kadroların yaşamı hakkında karar alınması gibi bir olayla karşılaşmamıştım.

O ortamda İsmail Derik arkadaş, yaşam ve ilişkilerinde en olumlu olan arkadaşlardan biriydi. Fedakâr ve cesurdu, hep öndeydi. Bu özellikleriyle arkadaşları olumlu etkileyebiliyordu. Kısa sürede arkadaşlarla bütünleşmişti. Sohbetleri Önderlik, Parti ve savaş üzerinde yoğunlaşıyordu. Göze batan ciddi bir olumsuzluğu yoktu, buna rağmen yaşanan ağır yanlışları önleyememesine anlam veremiyordum.

“İsmail arkadaş Önderlik sahasından gelmişti, yönetimde yer alıyordu, bu olanlara sesiz kalması mümkün değildir” diye düşünüyordum ama ortada görünen ciddi bir değişim de yoktu. Anlaşılan ne kadar mücadele etse de diğerklerinin anlayışı hâkim olmuştu.

Bir ara, Spiviyan çetelerinin Cizre’ye gittikleri haberini alınca yeniden Aşılma noktasına döndük. Bu köyle adeta ‘kan davamız’ vardı.

Botan’da ilk korucu, çete olan köy bu köydü. Köydeki Mele Emo, devletle sürekli ilişkiliydi.

Bu Emo devlete “bize silah verin, sizinle beraber bu teröristlerle savaşım köklerini kazıyalım” diyordu. Çevredeki köylere de çete olmaları yönünde yoğun baskı uyguluyordu. Türkten daha Türkçü kesilmişti. 1985 yılında Cemil (Kerim Baytar) arkadaş bu çetelerin eliyle katledilmişti. Bu durum çetelerin bize karşı savaş kararı aldıkları ilk eylemdi. Ve Kerim arkadaş da bu çetelerin eliyle şehit düşen ilk arkadaştı.

Arkadaşın intikamını almak için bu köye birkaç defa eylem yapılmış, onlarca çete öldürülmüştü. Bizim de çetelere ve köylülere dönük ilk eylemimiz bu Spiviyan eylemiydi. Agit arkadaş bu eylemi duyunca çok kızmıştı. Savaşın yönünü değiştirmenin doğru olmadığını söylemişti. Asıl hedefimizin askerler, dolayısıyla düşman olduğunu üzerine basa basa söylemişti. Çok dikkatli davranarak ihbarcı ve saldırgan olanları cezalandırabileceğimizi, ama halkı ve köyü hedeflemenin doğru olmadığını söylemişti. Hatta böyle bir şeyin Parti çizgisiyle, savaş çizgisiyle oynamak olduğunu belirtmişti. Bir an Agit arkadaşın söylediklerini düşündüm. Metin’in talimatıyla Spiviyan köyüne yeni bir eylem yapacaktık. Sonucu daha ağır olabilirdi.

Eylem planlamasını Metin yaptı. Gücü ikiye böldü. Bir grup köye gidecek, köyde kalanlara dönük eylem yapacaktı. Diğer grup da Cizre’ye gidenlerin yoluna pusu atacaktı. Ben de bu pusu grubu içinde yer aldım.

Harun ve Sarı Hüseyin arkadaş ile Zeki’nin komuta ettiği grup köye gitti. Metin ve Abdurrahman Motor arkadaşın grubu da Deşta Bira noktasında pusu attı.

İkinciye doğru Cizre’ye giden grubun geldiğini gördük.

O zaman fazla araba olmadığından katırlarla şehre gidip geliyorlardı. Spiviyan köylüleri de Cizre pazarında satacak şeylerini katırlarına yükleyip sabahın köründe gitmişlerdi. Sattıkları eşyaların parasıyla aldıkları eşyalarını da katırlarına yüklemiş ve köye dönmeye başlamışlardı. Deşta Bira noktasında pusumuza düştüler.

Onları tutuklayıp kenara ayırdık. Kritik bir andı, bir terslik olsa onları vurabilirdik. Tam o sırada Meydin köyünün şeyhi de pusu noktamıza geldi. Durumu görünce Metin’le konuştu. Köylüleri affetmelerini söyledi.

Şeyhin çevrede büyük prestiji vardı. Halk tarafından sevilen biriydi. Olumsuz bir durumu yoktu. Biz de bir kaç sefer Şeyhin evine gitmiştik. Yurtseverdi. Şeyh köylüleri öldürmemesi için ne söylediyse Metin'i ikna edemedi. En sonunda:

-Benim hatırım için bu sefer bağışlayın. Başka sefer eylem yaparsınız, dedi. Metin yine dinlemedi. Şeyhe "sen iyi bir insansın. Bu işe karışma, bunlar bize düşmanlık ediyorlar" dedi. Şeyh bu sefer de "bari kadın ve çocukları bırakın" dedi. Metin:

-Yılanın yavrusu da yilandır. Yılanın başı küçükken ezilmelidir ki zarar vermesin, dedi. Şeyh durumu anladı, son bir umutla:

-Bu kadın ve çocukların bir suçu yok. Bari onları bırakın. Ayıptır, günahtır kadın ve çocukları vurmayın! Kadın ve çocuk vurmak adetlerimizde, Kürtlükte yoktur, dedi.

Şeyh doğru söylüyordu. En amansız savaşlarda bile kadın ve çocukların hedef olması doğru değildi. Hele hele Kürtlükte bu hiç yoktu. En büyük kan davaları bile kadınlar sayesinde son buluyordu. Metin bir süre düşündü. Sonra:

-Tamam, senin hatırın için bırakacağız dedi.

Onlar uzaklaşınca çeteler vuruldu. Tüm bu olup bitenler benim vicdanımın kabul etmediği bir durumdu. Fakat önleyebilecek bir durumum olmamıştı. Agit arkadaşın yanındayken taşıdığım özgür ruh nereye gitmişti? Anlamıyordum. Ben bu değildim, PKK hiç bu değildi...

Öyle buruk, acı içinde sessizliğe gömülerek buluşma yerine döndük. Diğer grup da gelmişti. Onlar da çete köyüne eylem yapmışlardı.

Bu durum hiçbir şekilde Agit arkadaşın savaş tarzına benzemiyordu. 3. Kongre belgelerinde okuduğumuz Önderliğin tespitleriyle hiç alakalı değildi. Önderlik Sahasından ya da Ana Karargâhtan gelen her güç yaptığı ilk toplantıda Agit arkadaşın savaş tarzıyla savaşın derinleştirilerek büyütülmesinden bahsediyordu, ancak daha ilk eylemde Agit arkadaşın savaş tarzını bir yana atıyor, kendi tarzlarıyla savaşıyorlardı. Bunu da "pratiğin dili farklıdır" diyerek geçiştiriyorlardı. Bu duruma en ufak eleştiri getiren arkadaşları da "oportünist, küçük burjuva" diyerek etkisizleştiriyorlardı.

Sömürgeci Türk devletinin öz bilinç ve iradeden düşürdüğü, yabancılaştırdığı, kendisine benzeştirdiği kişilikler Parti ortamında

fırsatını bulduğunda hortluyor ve düşmandan daha fazla Partiye ve halka zarar veriyordu. Düşmana karşı savaşmak kolaydı ama çizgiyi saptıran anlayışların karşısına dikilmek o kadar kolay değildi; yanlışlar gün gibi ortadaydı ama bu işin içinden nasıl çıkacaktık?

3. Kongre olmuştu. Aktarımlara göre bu kongrede büyük yargılamalar yapılmıştı. Eski komutanların çoğu görevden alınmış, yerine yenileri atanmıştı. Ancak bunların çoğu Önder APO'nun yanından uzaklaşıp da pratik sahaya ulaşınca gidenleri aratır olmuştu.

Kongrede ülke içi pratikten birinci derecede sorumlu Kör Cemal olmuştu. O da gittiği alanda "kongrede aydınlar kaybetti, köylüler kazandı, sıra köylülerin iktidarında, bundan sonra söz değil, pratik önde olacak" diyordu.

Parti yapısının büyük çoğunluğu köylü kökenliydi. Bu söylemlerle onların duygularına hitap ediyordu. Korkunç derecede Parti çizgisini ters-yüz ederken her şeyi Parti doğrusuymuş gibi yansıtıyordu. Bir yerde kongre aktarımını yaparken:

"Gittiğiniz köy eğer sizi dinlemiyorsa, otoritenizi tanımıyor ve itiraz ediyorsa, o köyden birisini köylülerin gözü önünde dövün veya öldürün. O zaman köylüler sizi tanıyacaktır. Köylüler güçten korkarlar. Gücünüzü gösterin" demişti.

Onun yanından gelen Metin ve Zeki'de zaten onun söylediklerini uyguluyorlardı. Otoriteyi korkuyla sağlayacaklardı. Ve öyle de yapıyorlardı. Metin ve Zeki geldikten sonra bu tür eylemlerde artış oldu. Çete dediğimiz korucuları düşman saflarından uzaklaştırmaya çalışırken içimizde düşman anlayışlarını yaşatan çetecilik böylece kök salmaya başladı.

Halkı bu kadar karşısına alan bir hareket halk hareketi olamazdı. PKK halk düşmanlarından hesap sorma hareketiydi. Fakat bulunduğumuz alanda düşmanın sızması, yönlendirmesi ve zihniyeti sayesinde çeteci pratikler geliyordu. TC devleti üzerimize dünyanın en ahlaksız, en kirli savaşıyla geliyordu. Köylüleri koruculaştırdıkları yetmiyor, içimize dek oynuyor, vahşetini her yere sınırsız yansıtıyordu.

İki tür çetecilik içten ve dıştan adeta el birliği yapmış ve özgürlük ideallerimizi kuşatmıştı. Fakat düşmanın oyunlarını hesaba katıp insanları kazanmak yerine, hele ki bir suçları varsa mutlaka cezalandırma mantığı, onları da düşmandan ayırmadan hedef yapma yaklaşımı gayet normal hale gelmişti.

Bir ara Çiyayê Bızına'ya çekilmiştik. Koyun sürülerinin bize yaklaştıklarını gördük. Biz de sessizce onlara yaklaştık. Şerefiye köyünün sürüleriydi. Köy çeteydi. Köyde çok azgın olanlar vardı. Evdê Hesen ve Kemalê Hesen bu azgın çetelerdendiler. Bu şahıslar tazı gibi izimizi sürüyor, tüm operasyonlarda askerlere öncülük ediyor, burnunu her yere sokuyordu. Agit arkadaşın şehit düştüğü çatışmaya onlar da katılmıştı. Bu yüzden bu köye karşı da ahdimiz vardı. Bu köye de eylem yapıp onlara darbe vuracaktık.

Onların sürüsü bize doğru geldiğinde beklediğimiz fırsat ayağıma gelmişti. Sürüyle beraber iki çoban vardı. Çobanlar bizi görünce kaçmaya başladılar. Peşlerine düştük, birini yakaladık, diğeri kendisini kurtardı. Çoban da olsa çete köyünün çabanıdır diyerek affetmeme yaklaşımı gelişmişti. Hayvanlarına da zarar vermek normal gelmişti. Bu yüzden yapılan doğru mudur değil midir düşüncesi yoktu.

Nerden bilecektik ki, sorgulama olmadı mı çeteleşmenin zemini doğar; çeteleşme bu zemin üzerinden büyüyerek gelişir.

Öfke ve intikam duygusu bu sorgulamayı engellediği gibi çeteci anlayışlara zemin oluyor, onların ateşine odun atıyordu. O kadar acıya, emeğe, fedakârlığa karşın farkında olmadan biz de halkı daha fazla düşmanın yanına itecek olan çeteciliğe kayıyorduk.

Sürüden bir kısım koyunu da yanımıza alarak Gabar'a döndük. O gece Gabar TRT'si ve Deşta Lala arasındaki noktada kaldık. Yolda Deşta Lala köylüleri bizi görmüştü. Dêrşew Meydin arasında pusuya düştük. Pusu giderek uzayıp çatışmaya döndü. Deşta Gabar alanına çekildik. Sahipsiz kalan koyunlar da peşimizden o noktaya geldiler. Koyunlar dağılmamışlardı.

Bu pusuda alanı en iyi tanıyan Şoreş gruptan kopmuştu. Tüm aramalarımıza rağmen Şoreş'i bulamamıştık. Bu noktada yaklaşık bir hafta kaldık. Noktanın çevresi askerlerle doluydu. Gabar TRT'sinde asker vardı, Kızılsu beldesinde tabur vardı. Deşta Lala'da geçici karakol vardı. Karakol olmayan birçok köyde de geçici karakollar kurulmuştu. Askerler araziye çıkmış yüksek yerlere çadırlarla seyyar karakollar kurmuşlardı. Çevrede bazı köyler de korucu olmuşlardı. Alanda daha fazla kalmamız riskliydi. Buna rağmen yine de kaldık.

Ölümü çok fazla taktığımız yoktu. Nasıl olsa bugün yarın bir kurşun da bizi bulacaktı. Bu yüzden ölümü fazla düşünmüyor, adeta onunla alay ediyorduk.

Eylem değerlendirmesi ve yeni planlamalar yapmak için toplantı yapıldı. Toplantıyı Metin yonetti. Belli bir eylemselliğin olduğunu ama daha fazla eylem yapmak gerektiğini soyledi. Parti yaşamı, askeri yaşam, disiplin, otorite üzerine konuştu. Gerilla elikten disipline sahiptir, gerillanın avantajı budur diyordu.

“Düşüncesi olan arkadaş var mı?” diye sordu.

Kimseden ses çıkmadı.

Zaten toplantılarda fazla konuşmuyorduk.

Az konuşmak, çok iş yapmak temel yaklaşımımızdı. Birisi biraz konuşunca alay konusu oluyordu. “Konuşacağına savaş” deniliyordu. Toplantının sonunda çete olan Kesri köyünün vurulması planlandı ve toplantı bitti.

3. gün şoreş noktaya geldi. Arkadaşlar “neden koptuğunu, nerede kaldığını” sordular.

“Koyunlar bile bizden kopmadılar. Alanı en iyi sen tanıyorsun, sen neden koptun” dediler.

Giderek kendisine kuşkulu ve ön yargılı yaklaşımlarımız gelişti. Arkadaşlar şoreş’i çok eleştirdiler. Ancak bunun dışında farklı bir yaptırım olmadı.

Mıla Kesri çetelerine eylem yapmak için ırav’dan ıyayê Bızına’ya gittik. Burada kimi milislerimizden askerlerin ve çetelerin durumuna, hareketlerine ilişkin bilgi aldık. Sonra Metin beni, Serbest Kıê arkadaşı ve Bozan’ı çağırdı. Bizi Kesrê köyünü keşfe gönderdi.

Alanı iyi tanıyordum, bir de oranın eskisi olduğumdan neredeyse tüm keşfilere gidiyordum. Ayrıntılara dikkat ediyordum.

Köyde ne kadar çetenin olduğunu, nerede nöbet tuttuklarını tespit ettik. Sabit karakol yoktu, ama askerler bazen köye gelip geçici konumlanıyorlardı. Keşfimizi tamamlayıp geri döndük. Metin’e tek-milimizi verdik.

Bu keşfe göre planlama yapıldı. Köye iki koldan girecektik. Bir kola Harun arkadaş, diğer kola da Abdurrahman Motor arkadaş komuta ediyordu. Metin eylemi koordine ediyordu.

Havanın kararmasıyla beraber eylem yerine doğru hareket ettik. Noktamızdan eylem yerine uzun bir mesafe vardı, arada köyler vardı.

Bu köylere görünmeden gitmeliydik. Saat 9'a doğru ancak eylem yerine ulaştık.

Mıla Kesrê köyü Batuya aşiretindendi. Köy çeteydi ama azgın değildi. Çok fazla operasyona katılmıyorlardı. Buna rağmen burayı hedeflemiştik. Sonradan bazıları Metin'in aşireti ile Batuyan aşireti arasında çelişki olduğunu, Metin'in de Parti gücünü kullanarak bu eylemi yaptığını söyleyeceklerdi. Bilebildiğim kadarıyla gerçekte aşiretler arasında böyle bir çelişki yoktu. Eylem yerine yetişip biraz dinlendikten sonra saat gece 10'da eylem başladı.

Korucular da karşılık vererek bize ateş ettiler. Köyde bir yandan da yangın başlamış, alevler geceyi gündüze çevirmişti. Toplam 9-10 evin bulunduğu köyü fazla zaman geçmeden tümünden ele geçirdik. Diğer koldan gelen Abdurrahman Motor arkadaş yaralanmıştı. Kurşun baldırına değmiş, atardamarını koparmıştı. Çok kan kaybediyordu. Konuşmakta zorluk çekiyordu. Hemen ağaçlarla bir sedye yaptık ve taşıyarak köyden çıktık. Çok kan kaybettiği için bilinci kapanmıştı. Sadece inliyordu. Metin'in olduğu yere geldik. Gabar'a doğru hareket ettik.

Bilinci yerine geldiğinde:

"Eşyaları alın ve beni burada bırakın. Acele edin" dedi ve sesi kesildi. Yine bilincinin kapandığını sandık. Ama bu sefer inleme sesleri de gelmiyordu.

Şehit düştüğünü anladık.

Ağır bir kayıp vermiştik. Cenazeyi kendimizle Deşta Lala'nın altına kadar getirip orada sakladık. Sonra gelip cenazeyi defnedecektik.

Abdurrahman Motor arkadaş Mardin'in İdil ilçesindendi. (O zamanlar Şırnak daha il olmamıştı) 3. Kongre sonrasında Önderlik sahasından gelmişti. Savaşın geliştirilip derinleştirilmesi için ana birlik kurulacaktı ve ilk komutanı olacaktı.

Savaşta gözü pek, atak ve cesur biriydi. İri ve güçlü bir cüssesi vardı. Yaşam sorunlarını asla kendisine gerekçe yapmazdı. Çalışkan, dürüst ve bağlıydı. En zor işlere hep kendisi gidiyordu. Sakal bırakmayı çok seviyordu. Sürekli sakallıydı. Çevresine umut ve güven veriyordu. Arkadaşlığı, yoldaşlığı sağlamdı. Parti ve halk için gerçekten büyük kayıptı.

Savaş tarzımız sadece halka değil en değerli yoldaşlarımıza da zarar veriyor, hiç olmadık yer ve zamanda yitirmemize yol açıyordu.

Kürdistan davasına adanmış bir yaşam ve büyük bir komutandı. Onu bu kadar kolay yitirmemiz zorumuza gitse de eylem tarzımızı değiştirip değiştirmeyeceğimiz henüz belli değildi.

Yolun tasfiyecileri kadar büyük kahramanları da vardı. İki çizgi sürekli çatışacaktı. Bu çatışmada doğru yolu bulmak aslında o kadar zor değildir ama kör pratiğin köreltici etkisinden çıkılırsa...

İnsan bir bilene de hep danışmalıdır. Danışmadan yola çıkanın yolda şaşması türkülere bile konu olmuştur. Fakat insan tedbirini kesin sonuç alıncaya dek ilerletmek istiyorsa mutlaka ideolojik doğrultuya hâkim olmak zorundadır. Öyle ki kim ne derse desin, hatta dolambaçlı yollarda şaşırtmak isteyenler de karşısına çıksa onları bile kullanıp amacına ulaşmayı bilmek gerekiyor ki Önderlik tarzı bunu kanıtlamıştır.

Gelelim yol ayrımında duran iki kardeşe hangi sorunun sorulacağına:

Kardeşlerden biri doğrucu diğeri yalancıydı. Yolcumuz onlardan herhangi birine yanaşıp şu soruyu sorar: "Kardeşin olsa hangi yolu doğru yol olarak gösterirdi?"

Aldığı cevap hangi yolu gösteriyorsa tam tersine diğeri yolu esas alacak ve böylece doğru yola girmiş olacaktır. İsteyen sağlamasını yapabilir. Yolcu hiç şaşmayacak bir formülle doğru yolu bulmuştur...

YÜREK YOLDAŞLIĞINDAN DOĞAN UMUT HÜZMESİ

Yolumuzu çizen kadere değil düşmanı yenecek akla ve iradeye ihtiyacımız vardı ve bu konuda gerekli olan doğrultuyu Partimiz oluşturmuştu. Partisiz bir savaş, pusulasız bir gemiye benzerdi, nerede karaya oturacağı, nerede batacağı belli olmazdı.

3. Kongreden müdahaleye gelenlerden ters giden savaş çizgisini düzeltmeleri beklenirken, alışkanlıklara uyup eski tarzı devam ettirmeleri her şeyin eskisinden daha kötü olmasına yol açmıştı.

Askerlere dönük eylemler ikinci plana düşmüştü. Kolay, basit ve risksiz eylemler tercih ediliyordu. Düşman taktik değiştirmişti. Direkt karşımıza çıkıp savaşmak yerine, halkı çeteleştirerek karşımıza çıkarıyordu. Ölen de öldüren de Kürt'tü. Her halükarda kazanan sömürgeci devlet oluyordu. Böylece Kürtlerin enerjisi içe akıtılarak tüketiliyordu.

1.Dünya savaşı yıllarında Osmanlı komutanı Enver Paşa Sarıkamış seferi sırasında böyle bir politika uygulamıştı. Yaklaşık 90 bin kişilik orduyu boş yere ölümün üstüne sürmüştü. Ordunun büyük çoğunluğu Kürt'tü. Kürtler ya savaşta Ruslara karşı, ya da soğuktan öleceklerdi.

Her halükarda öleceklerdi. Böylece hem Ruslardan hem Kürtlerden kurtulacaklardı. Enver paşanın torunu olan Kenan Evren de aynı politikayı uyguluyordu. Askerler fazla operasyona çıkmıyor, çeteleri gönderiyorlardı.

Askerlere dönük eylem yapabiliydik. Bunun olanakları vardı. Birçok yerde sabit ve geçici karakolları vardı. Devriyeye çıkıyor, tepelere gidiyorlardı. Bunlara pusu atıp vurabiliydik. Bu imkânımız vardı, ancak bunları yapmıyorduk. Düşmanın taktiğini çözemediğimizden düşmanın oyununa gelerek adeta halkla savaştık ve savaş çizgisini saptırdık. Müdahaleye gelenler bu çizgiyi değiştireceklerine tabi olup derinleştirdiler.

Önderlik çözümlemelerinde “buradan gidenler Dicle suyunu geçince ‘Önderliğe selam, eskiye devam’ diyor, burada gördükleri eğitimi ülkeye taşıyıp beni uygulamak yerine kendilerini uyguluyorlar” şeklindeki tespiti sıkça hatırlatacaktı.

Bunlar çeteciliği geliştirmişti. Bu uygulamalar Parti içine de dönünce komplocu özellikler gelişti. Çeteci ve komplocu özellikler birleşmişti. Bazen anlamsız, plansız ve rastgele hareket ediyor, hatta her şeyi bırakıp erzak peşinden gidiyorduk. Bu da avareliğe yol açıyordu. İsyancıydık. Dağa çıkmış silah kuşanmıştık, ama avare hareketleri terk etmemiştik. Bu yüzden pratiğimizde asilik ve avarelik birleşmişti. Zaten Önderlik bu pratiğe “asi-avare pratik” diyecekti.

Zaman kötüydü. Düşman oyunları çoktu. Bizi aydınlatan ışık kaynağımızı kendi elimizle yavaş yavaş söndürüyorduk. Gerillacılığın en zorlu koşullarında, muazzam bir direniş sergilerken kendimizi nasıl olur da kör bir kuyuya atabilmiştik?

Bu pratiğin sorgulamasını yapamadan bir de moralimizi bozan bir kazayla karşılaşacaktık. Dr. Cafer arkadaş öncülüğünde bir grup erzak çıkarmak için köylere gitmiştik. Bir miktar erzak temin ettikten sonra eski noktamıza dönmek üzere köyden ayrılmıştık. Yolumuz üzerindeki Berkevir noktasında ara verdik. Çok yorulmuştuk. O gece orada kalmaya karar verdik.

Dr. Cafer arkadaş bizzat gidip nöbet yerini belirledi. Dikkatli olmamız yönünde uyardı ve uygun bir yere uzandı. İlk nöbete Bozan ile Mele Salman arkadaş gitmişlerdi. Aralarında 10-15 metre ya var ya yoktu. Benle Dr. Cafer arkadaş yemeğimizi yedikten sonra nöbet yerine gidecek, diğer arkadaşlar gelip yemeklerini yiyeceklerdi. Ben Bozan’ın

olduğu noktaya, Dr. Cafer arkadaş da mele Salman arkadaşın olduğu noktaya yöneldi. Birden Dr. Cafer arkadaş silahını ateşledi.

“Asker!” diye bağırdı.

Fakat ardından başka silah sesi duymadık. Ordan biraz uzaklaşıp mevzi aldık.

Silah sesi köye gitmişti. Sesi duyan köylüler seri bir şekilde konumlandığımız yere kadar geldiler.

Bağıra bağıra ve hızla yanaştılar. Kalkıp karşıladık.

“Asker yok muydu? diye sorduk.

“Asker-masker yok. Arkadaş şehit düşmüş” dediler.

Yanımıza varmadan hemen önce Salman arkadaşın cansız bedeniyle karşılaşmışlardı!

“Asker yok, arkadaşınız şehit düşmüş” sözleri beynimizde tekrar yankılandı. Kendimizi toparlayıp koştuk. Gerçekten Salman arkadaş boylu boyunca uzanmış, kıpırdamıyordu.

Nasıl ağır bir duyguuydu. Bir uçurumdan düşmüş gibiydik, dibi olmayan bir uçurum...

Bağırıyorduk ama uçurum sesimizi yutmuştu.

Başında toplandık.

Salman yoldaş uyan!

Duymuyor, kıpırdamıyor, kalkmıyordu.

Olamaz!

Gerçekten dipsiz uçurumda, sessiz çıgıllara bürünmüş düşüyoruz. Bir yoldaşımızı bu şekilde yitiremezdik. Başında uzun süre bekledik. Kanı o kadar çok akmıştı ki ay ışığı üzerine düşmüş, gecenin karanlığında belli belirsiz kızıl rengini ortaya çıkarmıştı.

Yapabilecek hiçbir şey yoktu. Salman arkadaşı yitirmiştik...

Köylülerin yardımıyla cenazeyi bir yere kadar götürdük ve onlara emanet ettik.

“Siz arkadaşşı defnedin, biz sonra gelip alacağız”

Salman arkadaşın çantasını ve silahını alarak oradan uzaklaştık.

Dr. Cafer arkadaşın ağzını bıçak açmıyordu. Rengi kireç gibi solmuştu. O konuşkan, güleç Cafer gitmiş, adeta mezardan kalkan sessiz bir ölü gelmişti. Kazayla arkadaşını vurmıştu. Kaza da olsa içine sindiremiyordu. İçinden intihar etmek geçiyordu. Bu vicdan azabını ancak böyle bitirebileceğini düşündüğü her halinden belliydi. Durumu gerçekten iyi değildi, bu yüzden silah ve raxtını aldık.

O günden sonra yaşam Dr. Cafer arkadaş için işkenceye dönüştü. Hiçbir şeyden zevk alamaz duruma geldi. Kendini bıraktı, sakal uzattı. Gergin bir ruh halini yaşar oldu. Kendisini affedemiyordu. Nasıl olmuştu, kendisi de anlamamıştı. Defalarca “keşke ben şehit olsaydım” dedi. Bazen yemek dahi yemiyordu.

Noktaya geldik. Eyleme giden grup da gelmişti. Harun ve Sarı Hüseyin arkadaşlar Dr. Cafer arkadaşla konuştular. Çok yardımcı oldular, ilgilendiler. Bir süre güvenlik gerekçesiyle silahı kendisine verilmedi. Kendisine zarar verebilirdi. Suçluluk psikolojisinden kurtulamadı. Kendisine yediremiyordu, kahrından kararmıştı adeta.

Mele Salman arkadaş, Zıvınga Şıkaga köyündendi. Köy yurtseverdi ve bize açıktı. Köyden katılımlar ve şehitler vardı. Mele Salman arkadaş da 1985 yılında katılmıştı. Katılmadan önce medrese okuduğundan köyde feqelik ve imamlık yapmıştı. Köyde sevilen ve sayılan biriydi. Kızıla çalan sarı saçları vardı. Fedakâr, sade ve dürüsttü. Hiçbir görevden kendisini geri çekmedi. Hizmette en öndeydi. Cesaretli ve ataktı. Arkadaşlarla ilişkileri sıcaktı. Kimseyi kırmazdı. Sıkıntıları, zorlukları asla gerekçe yapmazdı. Gittiği görevlerde veya eylemlerde zorlanan arkadaşlara mutlaka yardım ederdi. Bu kazayla halkımız ve devrimimiz değerli bir evladını yitirmişti.

Metin:

-Besta’da arkadaşlarla randevumuz var, oraya gideceğiz. Arkadaşlar hazırlansınlar, dedi.

Hazırlıklarımızı yapıp Besta’ya doğru yola çıktık. Besta’ya Cudi ve diğer alanlardaki gruplar da gelmişlerdi. Botan, Sinan, Pıling Kışê, Emin Omyanus, Ahmet Rapo ve daha birkaç arkadaşı tanıyordum. Tanımadıklarım da fazlaydı.

Yeni gördüğüm Hayri denen bir arkadaş vardı, çok dikkatimi çekti. Uzun boylu, yapılı ve bıyıklıydı. Belli bir otoritesi vardı. Yanındakiler kendilerine dikkat ediyor, çeki düzen veriyorlardı. O izin vermeden kimse konuşmuyordu. Bir süre birlikte kaldık.

O bizim için, ülke için bir demet umutla gelmişti. İnsana güven veren bir duruşu vardı. Onu seyretmekten kendimi alamıyordum.

Alandaki tüm güçlerin gelmesiyle toplantı başladı. Toplantıyı Hayri (Cuma-Cemil Bayık) arkadaş yönetiyordu. Saygı duruşundan sonra genel bir değerlendirme yaptı. Siyasi değerlendirmeden sonra 3. Kongreyi, ARGK'yi, ordulaşmayı anlattı. Partiyi büyütmek için katılımların artırılması gerektiğini, bunun için de zorunlu askerlik kanununun çıkarıldığını, her aileden en azından bir kişinin katılması gerektiğini ve bunun nasıl yapılabileceğini anlattı. Daha birçok şey üzerine konuştu. Toplantı böylece bitti. Toplantıdan sonra eylem planlaması yapıldı.

Yönetim, beni, Ali Kıçê, Emin Omyanus, Pling Kıçê, Hogır ve Akif'i çağırdı. Bize:

-Gidip Elcanê karakolunun keşfini yapacaksınız. Keşfiniz ayrıntılı olsun. Ne kadar ayrıntılı olursa o kadar iyi olur. Yeterince erzak alın. Gidip gelirken köylere uğramayın. Kimse sizi görmesin. Çok dikkatli olun, dediler.

Erzakımızı alarak yola koyulduk. Elcanê karakolu sınır karakoludur. Hêzıl suyunun kenarında Cudi'nin yamacındadır. Hêzıl vadisinin girişindedir. Haftanın ve Botan'ın birleştiği yerdedir. Bu karakol gidiş gelişlerimizi çok zorluyordu. Onu kaldırırsaydık rahat ederdik. Karakolu hem gece, hem gündüz keşfettik. Asker hareketliliğini, mevzilerini, yolların hepsini iyicene keşfedip geri döndük. Erzakımız bitmişti. Henüz uzun bir yolumuz vardı. Hogır ısrarla köye gidip erzak almamızı söylüyordu. Oysa yönetim bize "köylere uğramayın, kimse sizi görmesin" demişti.

Neticede Hilali köyünün çobanlarının yanına gittik. Onlarla birlikte yemek yedik. İhtiyaçlarımızı karşıladık ve yolumuza devam ettik. Yorulmuş bir halde Sêgırkê köyünün altında mola verdik. Bir arkadaş "sigara içebilir miyiz" dedi. Kimseden ses çıkmayınca sessizliği "içebilirize" yorduk. Kefiye altında sigaralarımızı yakmak için çakmağı çakmamızla üzerimize mermi yağması bir oldu.

Siz misiniz gerilla kuralını ihlal edenler! Az daha sigara uğruna gidiyorduk.

Hemen kendimizi yere atıp mevzilendik. Mermilerin yönünü tespit etmeye çalıştık. Gittiğimiz yolu daha önceleri çok kullanmıştık. Köylüler oralarda olduğumuzu biliyorlardı. Çobanların da bizi görmeleriyle yol üzerine puslu atmışlardı. Ve çakmağın ışığıyla taramışlardı.

Bir süre kurşunların geldiği yönü dinledikten sonra yavaş yavaş geri çekilmeye başladık. Yara almamıştık. Yürüyüşümüzü hızlandırarak oradan uzaklaştık. Noktaya ulaştığımızda gidip yönetime teknilimizi verdik. Çobanların bizi gördüğünü, Sêgîrkê köyü yakınlarında pusuya düştüğümüzü söyledik. Tekmil ve keşfi değerlendiren yönetim bu eylemden vazgeçti.

Mutlaka askeri bir eylem yaparak düşmana bir darbe vurmalıydık. Çetelere yönelik eylem tarzımızı değiştirmeliydik. Hayri arkadaş bu konuyu toplantıda çok fazla değerlendirmiş ve yaşanan kimi pratikleri eleştirmişti. Bu tarzı değiştirmek için düşmana dönük askeri eylem yapmalıydık.

Yönetim, keşfini yaptığımız eylemden vazgeçince yeni bir eylemde ve hedefte karar kıldı. Bunun için de Sinan, Pling Kîçê ve bir grup arkadaş Bîşiyê Reş karakolunun keşfi için gönderdiler. Bu karakol da Şîrnak sınırları içindeki hudut karakollarından birisiydi. Keşfe giden arkadaşlar güvenliğe yeterince dikkat etmemiş, yolda gördükleri çobanların yanına gitmişlerdi.

Keşiften dönünce karakolda 40 askerin olduğunu belirttiler; hareket tarzlarını, mevzilerini, geliş gidiş yol güzergâhlarını ayrıntılı keşif etmişlerdi. Bu keşif üzerine bu karakolu imha etmeyi hedefledik.

Eylem için bir toplantı yapıldı, bu toplantının sonunda eylem düzenlemesi de yapıldı.

Botan bir grup arkadaşla beraber Hayri (Cuma) arkadaşın yanında kaldı. Metin eylemi koordine edecekti. Grupların düzenlemesi yapıldı.

Lolan karargâhından bize gönderilen silahlar elimize geçmişti. Özellikle BKC ve Bisivingler çok işimize yarayacaklardı. Zeki, Celal ve Hogîr ağır silahlarla karakolu vuracaklardı. Harun arkadaş bir grupla Şîrnak'tan karakola gelen yolu kesip pusu atacaktı. Gelebilecek olası takviyeleri vuracaktı. Ben, Ali Kîçê, Pling Kîçê ve Bozan da kolların başında karakola saldırıp karakolu düşürecektik. Benim kolumda İbrahim, Şahin, Ziver ve Salman arkadaşlar vardı.

Sonbaharın sonlarıydı. Hava soğumuştı. Yağmurlar başladığından yer çamurdu. Eylem gecesi zifiri karanlıktı, adeta göz gözü görmüyordu. Yağmur yağıyor, çamur ilerlememizi zorlaştırıyordu. Daha hedefe varmadan benim grubumda olan bir arkadaş sorun çıkarmaya başladı. Eyleme gelmek istemediğini söyledi. Haydaaaa! "Bu karanlıkta, bu yağmurda nereye gidiyoruz" diyor, başka bir şey demiyordu. Ne

yaptıysam onu ikna edemedim. Huzursuzluk yaratıyordu. Bu huzursuzluğuyla bozgunculuk yapıyor ve grubu olumsuz etkiliyordu. Bu durum moralimizi de olumsuz etkilemişti. Baktım olacak gibi değil, silahımı ona doğrultum ve:

-Namussuzum, gelmezsen seni vuracam, dedim.

Benim ciddi olduğumu anlayınca sesini kesti ve gönülsüzce de olsa bizimle gelmeye devam etti. Böylece karakolun bahçesinin altına kadar geldik. Ağır silahlarla karakolu vurmaya başlamıştı arkadaşlar. Karakoldan da bir iki karşı ateş geldi ama çok kısa sürdü ve kesildi. Her dört kol da karakol duvarının yanına gelmiştik. Askerlerle aramız el bombası mesafesindeydi. İçeri girmek için kapının diğer tarafına geçmemiz gerekiyordu. Tam geçmek için hareketlenirken karakoldan üzerimize yağmur gibi mermi yağmaya başladı. Bu taramalarda bir kurşun Şahin arkadaşına değmişti. Böylece Şahin arkadaş yaralandı. Daha toparlanmamıştık ki ikinci kurşun da Rıza arkadaşın kafasına değdi. Ağır yaralandı. Bir iki sesin dışında sesi kesildi. Şehit düştüğünü anladım.

Panikleyen Bozan, yaralı parolasını vermesi gerekirken, karakola girdiğimizi ve karakolu düşürdüğümüzün parolasını söyledi. Bunun üzerine silah sesleri yavaşladı. Bir süre sonra da kesildi. Koordine geri çekilme talimatını verdi.

Rıza arkadaş şehit düştüğünde diğer arkadaşlar kayboldular. Bir ara çevremde kimsenin kalmadığını fark ettim. Biz dört kol komutanı ve yaralıların dışında kimse kalmamıştı. Şahin yaralıydı, Rıza şehit düşmüştü. Rıza arkadaşın silah ve raxtını alıp getirdik, ama cenazesini getiremedik, orada kaldı.

Şahin'i taşıyarak koordinenin olduğu yere kadar kademeli geri çekildik.

Metin'in yanında Xezal vardı. O birliğimizdeki tek kadındı. Birliğin de sağlıkçısıydı. Şahin'in yarasını iyicene sardı.

Silahların menzilinden uzaktık. Biraz dinlendikten sonra Serkê Mihemedi Osê'ye geri çekilme yaptık. Botan ile Hayri arkadaş da oradaydılar ve bizi bekliyorlardı.

O gece karakola hiçbir yardım, takviye gelmedi. Sabahla birlikte büyük bir güçle takviye geldi. Yolda Harun arkadaşın grubunun döşediği mayına basan bir araç imha oldu. Biz de bulunduğumuz yerden dürbünle aracın imha oluşunu izledik.

Tüm yetersizliklere rağmen uzun bir aradan sonra ilk defa askerlere karşı eylem yapıyorduk. Koruculara karışmamıştık. İstedığımız başarıyı elde etmesek de belli bir sonuç almıştık. Bu eylemde en başarılı ve sonuç alıcı grup Harun arkadaşın grubuydu.

Eylem dönüşü toplantı yapıldı. Eleştiriler en çok da neden karakola girmedğimiz noktasında yoğunlaştı. Eylemin başarısızlığına yol açan zayıflıklar eleştirildi. Ne olursa olsun karakola girilmesi gerekiyordu. Doğru devrimci tutum buydu. Karakola girememeden dolayı özeleştiri verdik. Bu eylem planladığımız şekilde başarılı olsaydı, etkisi çok fazla olacaktı.

Hayri arkadaş bir toplantı daha yaptı. Parti ve savaş çizgisi konusunda geniş bir değerlendirme yaptı. Savaşın Agit arkadaş tarzında yürütülmesi gerektiğini belirtti. Birinci hedefin askerler olduğunu, korucuların birinci hedef yapılmaması gerektiğini söyledi. Korucuları birinci hedef durumuna getirmenin savaş ve parti çizgisinden sapma olduğunu belirtti. Savaşı geliştirmek için ordunun büyütülmesi gerektiğini, bunun için çıkarılan askeri kanunun doğru ve yaratıcı bir tarzda uygulanması gerektiğini belirtti. Sonra bizimle vedalaşarak bir grupla yanımızdan ayrıldı.

Hayri arkadaşın gitmesinden sonra Botan ve Metin, beni, Ali Kıçê, Emin Omyanos, Şores, Resul, Rızgar arkadaşları ve Hogır'ı çağırdılar.

-Siz önden Pervari alanına gideceksiniz. Ewrex köyündeki karakolun keşfini iyi yapın. Ama bu sefer çok dikkatli olun. Kimse sizi görmesin, dediler.

Harun arkadaş bazı arkadaşlarla eylem için yeniden Eruh alanına gitmişti. Bizde hazırlığımızı yaptık ve Perwari'ye doğru yola koyulduk. Uzun bir yürüyüşten sonra yorgun-argın bir şekilde Ewrex köyünün alt tarafına kadar geldik. Ertesi gün köydeki karakolu keşif etmeye başladık. Keşfi gece de yaptık. Bu sefer eksiklik çıksın istemiyorduk. Karakol çok sağlam değildi. Elimizdeki silah ve cephaneyle çok rahat vurabilirdik. Keşfimizi iyicene yaptıktan sonra diğer grubun gelmesini bekledik. Erzakımız bitmesine rağmen kimse bizi görmesin diye köylere gidip erzak getirmiyorduk.

2-3 gün sonra Botan ve Metin beraberlerindeki grupla geldiler. Grup gelirken dikkat etmemiş, Hosyan korucularına görüntü vermişlerdi.

Keşfimizi ayrıntılı olarak anlattık. Karakolun durumunu, askerlerin durumunu, köyün ve yardıma gelebileceklerin durumunu belirttik.

Buna göre bir eylem planlaması yapıldı. Saldırı, savunma, takviye grupları belirlendi. Havanın kararmasını bekliyorduk. Hepimizi bir eylem heyecanı sarmıştı. Birden nöbetçi bize doğru koşarak geldi:

-Asker ve çeteler bize doğru geliyor, diyebildi. Nefes nefese kalmıştı. Hemen hareketlenip geniş bir alana mevzilendik. Metin bana;

-Yolu tut, tam sana yaklaştıkları anda vur. Sen öncü grubu vurduktan sonra çatışma başlayacak, dedi.

Hemen mangamla beraber birkaç adım öne geçtik. Yola hâkim bir noktada mevzilendik. Asker ve çeteleri görüyorduk. Nefesimizi tutmuş yakınlaşmalarını bekliyorduk. Silahlarımızın emniyetini açmıştık. Ellerimiz tetikte, gözlerimiz asker ve çetelerdeydi. Neredeyse nefeslerini duyabileceğim kadar yaklaştılar.

10 metre kadar mesafe kalınca tetiğe bastım. Ancak mermi çürük yapınca patlamadı. Hay aksi!

Hemen arkamdaki Yaşar arkadaşın silahını aldım. Silahı G-3'tü. Bir tarama yaptım; kendi silahımı da Yaşar arkadaşına verdim ve ona sıkışan mermiyi çıkarmasını söyledim.

İlk taramadan sonra askerler mevzilendiler. Yeniden hareketlenince bir daha taradım. Askerler yeniden mevzilendiler. Onlar da ateş etmeye başlayınca çatışma şiddetlendi.

Eruh tarafından askerler geliyordu. Hosyan köyünden ise asker ve çeteler birlikte geliyorlardı. Kör Kandil denilen yerden askerler geliyordu. Yani üç yandan bize doğru askerler geliyordu. Helikopter hareketliliği de başlamıştı. Bazen asker indiriyor, bazen de çatışmanın yoğunlaştığı yeri tarıyorlardı.

Askerlerin üzerinden kaldırdığımız bir tane MG-3'ümüz vardı. Helikopterler çok alçaktan uçuyorlardı. Helikopter iyice yanaşınca MG-3 bir tarama yaptı. MG-3'ün taramasıyla helikopter etrafında dönmeye ve beyaz bir duman bırakmaya başladı. Böylece darbe alan helikopter hemen yükselerek kaçtı ve Çemêkari alanına iniş yaptı. Dürbünle helikopteri izliyorduk. Helikopter yerde bir süre sürüklendikten sonra ancak durmuştu. Ama duman çıkarmaya devam ediyordu.

Akşama doğru güneş batmış, ortalık kararmaya başlamıştı. Bunun üzerine asker ve çeteler geri çekildiler. Biz de bu fırsattan yararlanarak alandan ayrıldık. Yarın askerlerin tekrar bu noktaya operasyon yapacaklarını biliyorduk. Bunun üzerine İsmail Derik arkadaş yanıma

bir grup olarak gidip yolu mayınladı. Böylece dönecek olan askerleri bir sürpriz bekliyor olacaktı.

GÖNÜLSÜZLERİN KAÇIŞI

Halkımızın yaşamına kasteden sömürgeci güce bir darbe vurmak bizim için büyük moral oluyordu. Çatışma alanından çıkınca yaralı arkadaşı bıraktığımız noktaya geri döndük. Tüm arkadaşlar gelmişti. Çala denen bir noktaydı. Köylere gidip bir miktar erzak da çıkarmıştık. İki gün bu noktada kalıp biraz dinlendik.

Nöbet listesini Bozan yazıyordu. O gün ilk nöbete kendisini yazmıştı. Kendinden sonra da beni yazmıştı. Gece yarısı birden bağırımlarla uyandım. Botan bağıırıyordu:

-Kalkın, acele edin, sizin oğlan bizim kızı kaçırdı, diyordu. Ben bir şey anlamadan şaşkın şaşkın etrafa bakıyor, ne olduğunu öğrenmeye çalışıyordum. Ortalığı bir gürültü, kargaşa sarmıştı. Botan'ın bağırmasına Metin gülerek cevap verdi.

-Vallahi, sizin kız bizim oğlanı kaçırmış, dedi. Karşılıklı espiri yaparak bu duruma gülüyorlardı. Bozan (Kemal Emlık) ve Xezal birlikte kaçmışlardı.

Botan “hemen toplanın, gidiyoruz” dedi. Noktadan çıkıp Grê Dım denen yamaca çıktık. Kaçanlar düşmana gidip ihanete girdiklerine göre yarın operasyon çıkacaktı.

Ertesi gün asker gelmeyince oradan ayrılıp Piro dağındaki Bluzer noktasına doğru gittik. Burada köylüleri gördük. Onlar bize, bir askeri arabanın mayına bastığını ve birçok askerin öldüğünü; yine kaçan Bozan ve Xezal’ın düşmanla birlikte operasyona katıldıklarını, birçok insanı tutuklattıklarını söylediler.

Gurup olarak kadın özgürlük çizgisini düşünebilecek ve bu konuda yoğunlaşabilecek durumda değilken yaşanan kaçışı da çözümleyebilecek durumda değildik. Üstelik en kaba şekilde “sizin kız-bizim oğlan” vb denilerek alaycı şekilde yaklaşılması, meseleye ne kadar yüzeysel yaklaşıldığını gösteriyordu. Toplantılar bile genellikle eylemler üzerine gelişse de çözümleyicilik değil en kaba şekilde değerlendirme yapmak hâkim olan tarzı.

Burada da bir eylem değerlendirme toplantısı yaptık. Artık bir işleyiş haline gelmişti; eylem öncesi düzenleme toplantısı, eylemden sonra eylemi değerlendirme toplantısı yapıyorduk. Botan yaşanan durumlara ilişkin geniş bir değerlendirme yaptı. Sonra Metin de bir değerlendirme yaptı. Eylemin başarısızlığının nedenine gelince Metin beni eleştirdi.

“Neden ateş etmedin” dedi.

Aynı eleştiriyi Zeki de yaptı.

Ben de merminin çürük yaptığını bu yüzden ateş edemediğimi belirttim. Bana inanmadılar. Merminin nasıl çürük yaptığını sordular. Bu çerçevede birçok eleştiri yaptılar. Kendilerinin görüntü vererek nelere yol açtıkları umurlarında bile değildi. Belki de bunu kapatmak için bana yüklenmişlerdi. Öylece tepkimi içime gömdüm.

Sessizleşen bir tek ben değildim.

Mele Salman olayından sonra Dr. Cafer arkadaş oldukça sessizleşmişti. Hiç bir şeye karışmıyordu. Söylenenleri yapıyordu sadece.

Metin, Zeki ve Hogır her fırsatta çok ağır eleştiriler yapıyorlardı. Bu eleştirilerle adeta irade kırıyorlardı. Yönelimlerine karşı ben de çok daraldım. Gerçekten Partinin eleştiri tarzı böyle değildir. Bunu hissettiğim için, benim üzerime bu şekilde gelmeleri bende daha fazla daralma ve içe kapanma yarattı.

Bu arada kaçıp devlete teslim olan Bozan operasyonlara katılıyordu. Gidip Abdurrahman Motor arkadaşın cenazesini oradan çıkarmıştı. Yine aynı zamanda kaçan Lezgin de Mele Salman arkadaşın cenazesini devlete vermişti.

Sonbaharın sonlarıydı, havalar iyicene soğumuştı. Yağmur yağıyordu. Bir süre bu noktada kaldıktan sonra Cudi'ye geçtik. Tüm asıllığı, asıllığı ve cömertliğiyle Cudi yine bize kucak açmıştı. Burada bir eylem planlamıştık.

Slip köyünde seyyar bir karakol vardı. O karakolu vuracaktık. Korucu olan köylerle de konuşup silahlarını alacaktık. Bu köylerin başında Gundêk Remo geliyordu. Ayrıca köylerden askeri kanunla savaşı çıkaracaktık.

Türk devleti en sarp köylere dahi yol götürüyordu. Elektrik ve telefon hatlarını çekiyordu. Tüm bunları bizim için yapıyordu. Daha fazla ihbar yapılsın diye telefon getiriyordu. Daha rahat ve seri operasyon yapmak için yolları yapıyordu. Cudi'nin birçok köyünde bu faaliyetler vardı. Gundêk Remo'ya çekilen elektrik ve telefon şebekeleri bitmek üzereydi.

Ben, İsmail Derik, Dr. Cafer, Kazım, Şerif ve Emin Omyanus arkadaşla beraber seyyar karakolun keşfine gittik. Hem gece, hem gündüz keşfettik. Mevzilerini, askerlerin hareketlerini ve gelen yolları iyice keşfettik. Eylem yapabileceğimiz bir noktaydı.

Ali Kışê arkadaş bir grup arkadaşla Bılıka köyüne gitmişti. Askeri kanunla savaşı çıkaracaktı. Biz keşiften dönünce askeri kanunla üç genç getirilmişti. Bu gençler köyün çobanlarıydılar ve zaten koyunların önünden tutup getirmişlerdi. Zorla getirildiklerinden üçü de kalmak istemiyor, eve gitmek istiyorlardı. Yedekte elbise ve silahımız olmadığından onlara elbise ve silah veremedik. Bunlar grup halinde askeri kanunla çıkardığımız ilk gruptu. Daha önceden Ewrex köyünden Yaşar arkadaşı çıkarmıştık. Ama o tekti. Bunlar üç kişilik bir gruptu. Kalmak istemiyorlardı. Bu yüzden kaçmamaları için fiilen nöbetlerini tutuyorduk.

Keşiften döndükten sonra bu sefer de Zeki ile beraber Gundêk Remo köyüne gittik. 9-10 arkadaştık. Akşamüzeriydi. Elektrik hatlarının çekim işi bitirilmişti. Fakat elektrik şebekesini çeken personel henüz köydeydi. Muhtar ve imamı çağırdık.

“Gidin, devletten aldığınız silahları getirin” dedik.

Muhtar başlarına gelebilecekleri bildiği için:

“Heval birkaç gün bize süre verin. Silahları götürüp geri vereceğiz. Silahları bizden alırsanız devlet köyü yakar” dedi. Bunun üzerine Zeki oldukça sinirli ve öfkeli halde:

“Süre-müre yok. Silahları getirin. Yoksa biz köyü yakarız, hangi evde silah bulsak yakarız” dedi.

Zeki güya taviz vermiyordu. Köylüler silah almışlardı ama bize karşı kullanmıyorlardı. Ne yaptılarsa, ne kadar dil döktülerse, yemin ettilerse de bizi ikna edemediler. Zeki hiç yumuşamadı. Mecburen sonunda silahları getirdiler. 10 adet G-3’tü. Hepsisi de yeniydi. Bu silahları aldık, daha da olabileceğini düşünerek köyü aradık. Özellikle saman altı ve katır eyerleri silahların saklandığı yerlerdi. Bunu biliyorduk. Bu yüzden buralara daha fazla dikkat ediyorduk.

Bir samanlıkta samanların altına gizlenmiş olan Hasan adındaki köylüyü bulduk. Yaşı büyüktü. Köylüler ona apê Hesên diyorlardı. Aslında halkın bizden saklanması iyi değildi ama düşmanla işbirliği yapılmasının önüne geçmek için uğraştığımızdan bazen bu türden olaylarla karşılaşabiliyorduk.

Korucu olan Gundêk Remo köylüleriyle çatışmadan silahlarını almıştık. Böylece hem devletin politikalarını boşa çıkardık, hem de 10 silah aldık. Normalde koruculara yaklaşımımız buydu. Fakat köylünün başına daha sonra gelebilecek olanları da hesaplayıp daha duyarlı hareket etmeye de ihtiyaç vardı. O zaman onları kazanmamız ve daha güvenilir hale gelmelerini sağlamamız da mümkün olabilirdi.

Hedeflerimizden ikisini başarıyla yerine getirmiştik. Askerlere dönük bir eylemle bu planlamamızı tamamlamak istiyorduk. Slipteki seyyar karakolun keşfini anlattık. Bu eylemi yapabiliydik. Ama yönetim bu eylemi kabul etmedi. Özellikle Metin ve Zeki bu eylemin çok riskli olduğunu ve geri çekilmesinin çok zor olduğunu söyleyerek karşı çıktılar.

Bir süre daha Cudi’de kaldık. Askeri kanunla gençleri saflara alıp Partiyi büyütecektik. Bu amaçla Heştan köyüne gittik. Bu köyden de üç genci aldık. Yaşları küçük olduğundan korkuyorlardı. Askeri kanunla saflara kattıklarımızın çoğu kararsızdı. Buldukları ilk fırsatta firara teşebbüs ediyorlardı. Bazıları bunu başarıyordu ama başaramayanlar da vardı. Kaçanların peşinden tekrar köylerine gidip onları alıp getiriyorduk. Kaçışların artması ve bizi zorlaması üzerine bir gün Metin:

“Böyle olmaz, buna bir çare bulmalıyız! Artık farklı davranmalıyız!” dedi.

Metin’in dilinde çare neydi belli olmadığından insanı düşündürüyordu tabi. Gerisini getirmede, sadece mesajını vermiş oldu. Fakat anlayan anladı...

Kaçanların devlete gitmeleri durumunda bulunduğumuz alana operasyon yapılacağını biliyorduk. Bu da bizi gerçekten tehlikeye sokuyordu.

Ordularda bir askerin firar etmesinin belli bir yaptırımı vardır fakat savaş esnasında kaçmanın cezası çoğu zaman ölüm olabiliyor. Savaşın katı kanunlarının olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Kürdistan gerçekliğinde kaçış, sömürgeci düşman güçlerinin iradesiz hale getirdiği kişilikten kaynağını alırken bu bazen fiziki kaçış, bazen kendi gerçeğinden kaçış, bazen sorunlardan kaçış, ya da sorumluluktan, düşünceden, ideolojiden kaçış biçiminde olabiliyor. Bunları bilemeyecek durumda olamazdık. Ne diyebilirdim ki?

Mücadelemiz içinde her zaman Önderliğin kazanımcı tarzını uygulayabilsek kaçışları en aza indirmemiz mümkündür. Üstelik yanlış daha baştan yapıyor, askeri kanunu yanlış uyguluyorduk. Gönülsüz kattıklarımızı bile aslında çok rahatlıkla kazanabilecekken, bunun imkânları sonuna kadar varken firar girişimini ölümle cezalandırmak tasfiyeci kişiliklerin elinde temel bir yöntem haline geliyorsa bizim ne kadar vurdumduymaz hale geldiğimiz açığa çıkmış oluyordu. Yaşadığımız gerçeklik buydu.

Önderlik ve Parti çizgisini bir yana bırakmış, kendini iktidar kılmış kişiliklerin “emrine” girmiştik.

Kaçışlar olunca Botan çok tepki gösteriyordu. Bize ağza alınmayacak sözler söylüyordu. Her seferinde askerliğimizi hedef alıyordu:

“Ne biçim askersiniz, bir nöbeti bile tutmasını bilmiyorsunuz, nöbet varken insan nasıl kaçabilir” diyordu.

Bir sefer yine askeri kanunla gençler getirilmişti ve hepsi de kararsızlardı, eve gitmek istiyorlardı. Fırsat bulduklarında kaçacakları kesindi. Bu durumu fırsat bilen Botan:

“Size nasıl nöbet tutulur, kaçışlar nasıl engellenir göstereceğim. Bunun için bugün ben nöbet tutacağım” dedi.

Gece Botan'ın haberi olmadan iki kişi kaçtı. Sabah iki kişinin kaçtığı anlaşılıncı Botan sesini kesti, bir daha da bu tarzda eleştiri yapmadı. Oysa eleştiriyi en çok hak eden kendisi ve yönetimdi.

Botan'ı, Metin'i ve Zeki'yi eleştirmek için birçok şeyi hesaplamak gerekiyordu. Aslında bu durum, yani eleştirilmeme ve eleştiri kabul etmeme, yönetimlerin büyük çoğunluğunun özelliğiydi. Çeteci anlayışların geliştiği bu ortamda yönetimleri eleştirecek kişi ölümlü dahi göze alacak bir cesarete sahip olmalıydı. Peki, ölmekten korkumuz mu vardı?

Düşman karşısında ölmek bir korku kaynağı değildi ama Parti içinde, çetecilik elinde ihanet anlamına gelebilirdi. Hatta ölmek değil sürünmek de bir ihtimaldi. Çelişki yakamıza yapışmış, bizi içten kemiriyordu. Eskisi gibi değildik.

İnsan bir kere kaygılara kapılmaya görsün, gerisi kazak söküğü gibi geliyordu.

Gönülsüz değildik ama yaralanmıştık...

Yaralanmış halimizle bile düşmana kök söktürme iddiasındaydık. Gerilla sadece benden ve yanımızdaki yönetime yerleşmiş kişilerden oluşmuyordu. Bizim de bir yanımız yaralı ama öbür yanımız düşmanı yok etmeye yeminli, çelikten devrimci duygularla örülmüştü...

Bir de gerillanın hepsi biz değildik. Kürdistan'a giderek yayılmaya başlayan bir ordulaşma hamlesi söz konusuydu. Halk hareketine dönüşüyorduk.

BAZI İLKLER

Mücadelemiz halka yayıldıkça sömürgeciliğin kâbusu haline geliyorduk. Devlet sadece asker ve korucularla bu mücadeleyi durduramayacağını anlamış, kendisini halk içinde etkili kılacak şekilde yeniden örgütlemişti. Bunun için özellikle imam ve öğretmenlere uzanmış ya da bu görüntüyle kontra-ajanlarını yerleştirmişti.

O zamana kadar Kürdistan'daki imamların çoğu medreselerde okumuş olduklarından yurtseverlikleri ve toplumsal ahlakları vardı. Bunlar toplumun içinden olan insanlardı. Mücadele başlayınca da devlet bu imamları kullanmak istemişti, ama başarılı olamayınca onları gözden çıkarmıştı. Bunların yerine devletin imam hatip liselerinde okuyanları gönderdiler. Büyük çoğunluğu özel savaşın kontrolünde olan insanlardı. Cuma hutbelerinde Kürtleri ve mücadeleyi aşağılayan vaazlar veriyor, halkı ajan, işbirlikçi yapmanın çabalarını yürütüyorlardı. Toplumdan tamamen kopmuş ve ne oldukları belirsiz olan bu kişileri devlet seçerek ve bilinçli gönderiyordu. Aynı hassasiyeti öğretmenler için de gösteriyorlardı. Normal öğretmenleri Kürdistan'dan çekip yerlerine özel savaş elemanlarını göndermişlerdi. Bu "öğretmenler" öğrencilere ve ailelerine Kürtler ve mücadele aleyhine propaganda

yapıyor, ihbarda bulunuyor, ajan örgütlüyor ve toplumu yozlaştıracak kurumlaşmalara ön ayak oluyorlardı. Bu yüzden koruculardan daha fazla mücadeleye zarar veriyorlardı.

Ajan-kontra olan imam ve öğretmenleri, özellikle bize yakın olan, korucu olmayan, ajanlığı, işbirlikçiliği kabul etmeyen köylere gönderiyorlardı. Bunlar eliyle bizi halktan tecrit etmenin politikalarını yürütüyorlardı. Bu da balığı tutmak için denizi kurutmak planının bir parçasıydı.

Devletin bu politikasını boşa çıkartmak ve askeri kanunla savaşçı çıkarmak için Cudi'den Besta'ya geçmiştik. Burada Şırnak'ın iki köyünü hedefliyorduk. Köylüler toplanacak, onlardan yardım alınacak, varsa gençleri askeri kanunla alınacak, köy öğretmeni ve imamı da cezalandırılacaktı.

Botan ve Zeki'yle beraber bir grup Kêran köyüne gitti. Metin'le beraber biz de Heştan köyüne gittik. Köy Şırnak'tan gelen yolun hemen altındaydı. Şırnak'a çok yakındı. En ufak bir yanlışta askerler bizi fark edebilirlerdi. Bu da çatışma demekti ve riskliydi. O yüzden çok dikkatli davranıyorduk.

Köye girdik. Köy yurtseverdi. Bu köyden askeri kanunla savaşçı da çıkarmıştık. Köylüleri toplayıp toplantı yaptık. Metin, düşmanın durumu, taktikleri ve yurtseverlik üzerine uzun bir konuşma yaptı.

Toplantıdan sona köylüler kendi aralarında bir miktar para ve erzak topladılar. Bize yemek getirdiler. Ardından öğretmenin evine gittik. Kapıyı dev gibi cüsseli birisi açtı. Neredeyse bizim iki katımızdı. İçeri girdik. Öğretmen:

-Abiler siz oturun, ben bir çay yapayım, dedi.

Ancak gözleri korkudan fal taşı gibi açılmıştı, titriyordu. Ama belli etmek de istemiyordu.

-Gel otur, çaya gerek yok dedim sertçe.

Öğretmen süt dökmüş kedi gibi zavallılaşmış bir köşeye oturdu. Titrerek bir sesle:

-Buyrun, ne istiyorsunuz, ne lazım Abiler?

O sırada Sinan arkadaş masa üzerindeki kâğıtları, mektupları, fotoğrafları karıştırıyordu. Hogır odalara bakıyordu. Benle İbrahim

arkadaş da öğretmeninin yanındaydık. Silahın namlusunu ona doğrultmuştum.

Zaman geçiyordu, bir an önce işimizi bitirip gitmemiz gerekiyordu.

Sinan arkadaşça:

“Heval geç oluyor, işimizi bitirip gidelim” dedim.

Sinan sessiz kaldı. Hogır’ı çağırdım. Hogır da gelmedi. Devletin bir ajanını, bir özel savaş elemanını cezalandırmaya gelmiştik, oyalanmamalıydık.

Öğretmenliği kılıf olarak kullanan bir kontra-ajanın cezası açıktı. Bu kontrgerilla elemanına silah sıkmak gerekmemiştir, kalbi görüldüğü kadar dayanıklı değildi!

Sinan arkadaş masa üzerindeki resim ve mektupları almıştı. Okuldan çıkıp köy meydanında olan arkadaşların yanına gittik. Metin ve yanında kalanlar da askeri kanunla üç genci daha almışlardı. Gençlerin alınması köyde tepkilere yol açtı. Ağlama, bağırma sesleri yükseldi. Hemen köyden çıkmazsak askerlerle çatışmaya girebilirdik. Askerlik kanunuyla aldığımız gençler için köylülerin itirazını dinlemedik.

Hızla hareket edip köyden çıktık, asfalt yolu kestik, diğer grupla birleşerek Piro’ya doğru hareket ettik. Korta Xanê noktasında ara verdik.

Diğer grup da köyde toplantı yapmış, yardım toplamış ve askeri kanunla 4 savaşçı çıkarmıştı. Öğretmeni bulamamışlardı. Öğretmenin evinden, not, mektup, fotoğraf vb. getirmişlerdi. Bunları karıştırınca öğretmenlerin askerlerle çektikleri fotoğrafları ve karakola yazdıkları notları gördük. Bizim yüreksiz öğretmenin de asıl görevini ele veren açık yazışmaları vardı. Ajan ve kontra oldukları kesinleşmişti. Böylece Botan’da ilk kez “öğretmen” görünümünde kontrgerillacılık yapan birileriyle karşılaşmıştık.

Daha önce Xırbikê Besta’da imam kılığına girmiş bir ajan öldürülmüştü. Öldürenlerin anlattığına göre köylüleri bize karşı kışkırtıyormuş. Evine gittiklerinde evinde silah bulmuşlardı. Bunun sonucunda durumu itiraf etmişti. Bu da tespit edilen ilk imam görünümüne konrtgerillaydı.

Bu ajanların açığa çıkarılmasıyla devlet büyük bir operasyon başlattı. Her taraftan araziye asker çıkararak bize darbe vurmak istedi-

ler. Askeri hareketliliğe bakıp önemli birilerini açığa çıkardığımızı anlamıştık.

Şimdi daha büyük hedeflere yönelmemizin zamanıydı. Hareket tarzımızı buna göre değiştirmeliydik. Zaten belli bir hazırlık ve düzenleme yapılmıştı. Daha fazla zaman geçirmeden planlamayı hayata geçirmeliydik.

Hayri arkadaş yaptığı toplantıda çok mecbur kalmadıkça salt erzak için köylere gidilmemesi gerektiğini belirtmişti. Şayet köylere gidilecekse ya savaşçı çıkarmak, köyü örgütlemek ya da eylem için gidilmeliydi. Bunun dışındaki yaklaşımların parti ve savaş çizgisinden sapma olduğunu söylemişti. Ayrıca Ana Birlik örgütlemesinin mutlaka hayata geçirilmesini söylemişti. Biz de kendimizi bu söylenenlere göre örgütlemiştik. Her alanda küçük bir yerel birim bırakmıştık. Bunlar erzak, cephane, savaşçı çıkaracaklardı. Ana Birlik ise tüm alanlara gidip eylem yapacaktı. Yani bu birliğin rolü Botan'ı baştanbaşa dolaşıp eylem yapmaktı.

Sinan arkadaş bir grup arkadaşla Besta'da kalacaktı. Bu Besta yerel birliği olacaktı. Cudi'de Doğan Şırnak ve bir grup arkadaş yerel birlik olarak kalmışlardı. Harun arkadaş da yanındaki grupla Eruh'taydı.

Ana Birliğin komutanı Metin'di. Zeki, Dr. Cafer, İsmail Derik arkadaşlar da Ana Birliğin yönetiminde yer alıyorlardı. Birlikte hatırladığım kadarıyla, Kazım Mjinê, Şerif Mjinê, Salman Eruh, Ziver Urfa, İsmail Urfa, Pling Kışê, Salih Qers, Şervan Goyi, Agit Hilali, Emin Omyanus, Adıl Bılıki, Tahir Bılıki, Orhan Bılıki, Şoreş Şırnak, Hüseyin Şırnak, Serbest Kışê, Ali Kışê, Hogır ve Ezidi olan Mardinli İbrahim arkadaşlardan oluşuyordu. Ana Birlik olarak esas işimiz eylem yapmak olacaktı. Görevlerimiz arasında gittiğimiz köylerde toplantı yapmak, savaşçı çıkarmak da vardı.

Kontra "öğretmenin" ölümünden sonra operasyonlar yoğunlaşınca tekrar Cudi'ye geçtik. Orada da eylem yapmak istiyorduk ama başaramadık. 10 gün Cudi'de kaldıktan sonra yeniden Besta'ya döndük. Yolda Ava Masyan mıntıkasında pusuya düştük. Kısa süreli bir çatışma olsa da kayıp vermeden pusudan çıktık. Pusu yerinden uzaklaştıktan sonra yönümüzü Çırav'a verdik.

Şemdinli, Uludere ve Botan'ın birçok yerinde askerlik kanunu uygulanmıştı. Kanunun uygulanmasında olumsuzluklar olsa da çevrede büyük etki yaratmıştı. Fakat birçok aileyi de korkutmuştu. Bundan dolayı ailelerin kimisi çocuklarını bizden uzak tutmak için ya

metropollere gönderiyor ya da erken evlendiriyorlardı. Çünkü evli olanları askerlik kanunuyla saflara almayacağımızı söylemiştik. Bazen de bizden kaçırıp saklıyorlardı.

Köylülerle toplantı yapmak ve savaşçı çıkarmak için önce Giver köyüne ardından da Nihkê köyüne gittik. Giver’de toplantı yaptık, ancak savaşçı çıkaramadık. Artık köylere gündüz giriyor, köylüleri köy meydanında topluyor, toplantı yapıyor, sonra yardım topluyorduk.

Öğlen üzeri Nihkê köyüne girdik. Tüm köylüleri köy meydanında topladık. Metin konuştu. Düşmanın durumunu ve politikalarını anlattı.

“Kürdistan’ı kurmak için Kürtlerin de ordusu olmalı. Bunun için Parti Kürt ordusu olan Artêşa Rızgariya Gelê Kurdistan ARGK’yi kurmuş. Herkes bu orduyu güçlendirmeli ve her evden bir kişi katılmalı”

Metin’in konuştuğu yerin arkasına Parti ve Ordu bayraklarını asmıştık. Toplantı bittikten sonra dört genci aldık. Bunlara Erdal, Selahattin, Yusuf ve Edip kodlarını koyduk.

Köylüler “bu gençleri götürmeyin” dediler. Yusuf yeni evlenmişti. Köylüler özellikle Yusuf’u götürmememiz için çok dayattılar. Ama biz dinlemedik. Edip’in durumu da böyleydi. Aşiret ve geleneksel kurallar gereği Edip’in kız kardeşi başka bir köylüyle berdel edilmişti. Bir gün önce Edip’in kız kardeşinin düğünü olmuştu. Onu götürmüşlerdi. Bugün de gidip Edip’in eşini getireceklerdi. Çeteci zihniyetin halka yaklaşımını ve askeri kanunun nasıl keyfi uygulandığını gösteren çarpıcı olaylardan biriyle karşılaşılıyordu. Sonunda köylüler gerekçelerini de anlatarak:

-Edip ve Yusuf’u bırakın, Erdal ve Selahattin’i götürün, dediler.

Köylülerin bu yaklaşımlarına Zeki çok kızdı:

“Yalan söylüyorsunuz. Bunları götürmemizi istemediğiniz için bu hikâyeleri uyduruyorsunuz. Hevalê Metin anlattı. Her evden bir kişi katılacak” dedi.

Köylülerin tüm ısrarları bizi yumuşatmamıştı. Dört genci de alarak köyden ayrıldık.

Etkin olduğumuz her yerde askerlik kanununu uyguluyorduk. Sayımız giderek artıyordu. Ancak cephanemiz, silahımız yeterli düzeyde yoktu. Arkadaşlar günlerce silahsız dolaşıyorlardı. Askeri elbiselerimiz yoktu. Köylülerden elbise alamadığımızda saflara

aldığımız gençler sivil elbiseleriyle kalıyorlardı. Askeri kanunla sayımız artsa da kaçanlar da artmıştı.

Selahattin ikinci gece fırsat bulup kaçtı. Benle Ali Kışê arkadaş köye gidip onu geri getirdik. Çok korkuyordu. Onu öldüreceğimizi düşünüyordu. Onunla konuşarak ikna etmeye, güven vermeye çalıştık. Böylece kaldı.

Büyük bir fiziki güç harcıyorduk. Gitmediğimiz alan, yürümediğimiz patika yoktu. Ama bu enerjimizi örgütselliğe, partileşmeye dökemiyorduk. Bu yüzden kazanımlarımız kalıcı olmuyordu, geçici oluyordu. Eğitim yoktu, zaten eğitimi fazla seven de yoktu. Eğitim yerine kaba pratiği tercih ediyorduk. Talimat okunduğunda veya toplantı yapıldığında öf-pöf ediyor, bir an önce bitmesini istiyorduk. Eğitimde çok konuşanları da “pratikte görüşürüz” diyerek küçük görüyorduk. Bu duygularımızı sezmiş olacak ki Zeki bizimle her konuştuğunda bu duygularımızı depreştiriyordu. Adeta bu duygulara hitap ediyordu. O zamanlar “gerilla yapısı ağırlıklı olarak köylüydü; yönetimi de köylü olmalıydı” ve Zeki de bu anlayışın temsilcilerinden biriydi.

Yolumuz üzerindeki köylere uğruyor, köylülere toplantı yapıyorduk. Toplantılarda ağırlıkta Metin konuşuyordu. Çok az da olsa Zeki de bazen konuşuyordu. Dr. Cafer arkadaş ise yaşanan o kazadan sonra sessizleşmiş, içine kapanmıştı. Köylere gittiğimizde konuşmuyor, söylenenlere karışmıyor, ne deniyorsa onu yapıyordu.

Bir gün Deşta Lala’ya bağlı Zihê mezarında muhtarın evine gittik. Muhtar azgın biri değildi. İhbarcı, ajan değildi. Köyde toplantı yapıldı. Toplantıdan sonra Zeki muhtara erzak getirmesini söyledi. Muhtar önce kabul etmedi, devletten korkuyordu. Devlet öğrenirse büyük işkenceler görecekti. Sonunda bir miktar erzak getirmeyi kabul etti. Biz de köyden ayrılıp Çiyayê Dêra’ya gittik. Yolda pusuya düştük. Birileri bizi ihbar etmişti. Köye de baskın yapılmış, muhtarla beraber toplantıya gelen tüm köylüler gözaltına alınmıştı. Köylülere işkence yapılmış ve muhtarın da çenesi kırılmıştı.

Çiyayê Bızına’da çatışmaya uygun bir nokta keşfetmiştik. Kışın orada kalıp eğitim görecektik. Çevre köylerden buraya katırlarla erzak çıkardık. O kış naylon da getirmiştik. Yağmur, kar ve soğuktan korunmak için naylondan mangalar yapacaktık.

Hayri arkadaş geldiğinde naylondan nasıl manga yapılacağını bize göstermişti. Köylüler de bizi dışarıda karın ve yağmurun önünde

görünce neden naylon kullanmadığımızı sormuşlardı. Bu yüzden bu kış naylon da getirmiştik. Kışın naylondan manga yapacaktık. Mangaların önünde ateş yakacaktık. Közlerini de içeriye götürüp ısıtacaktık. Ama naylon olduğundan yerimiz hep kuru kalacaktı. Bu kış 3. Kongre belgeleri ve talimatları üzerinde eğitim görecektik.

Soğuklar iyicene artmış, kar yağmıştı. Aralık ayında eğitime başladık. İşte uzun bir eğitim süreci tekrar başlıyordu!

Günlük mutfakçı, nöbetçi ve subayın dışında herkes eğitime katılıyordu. Eğitimi genelde Metin veriyordu. Dr. Cafer, Zeki ve İsmail Derik arkadaşlar da bazen eğitim veriyorlardı. 3. Kongre belgelerini ve yanımızda varolan talimat ve kitapları önce okuyor, sonra tartışıyorduk. Eğitim genelde dinleniyordu. Katılan, fikrini söyleyerek tartışan ise genelde azdı. Askeri kanunla getirilen bir kısım arkadaş ise eğitime karşı çok daha fazla ilgisizdiler. Eğitimde dahi hala silahı ve askeri elbisesi olmayanlar vardı.

Bılıka köyünden çıkardığımız üç gençten biri olan Tahir sorunlu biriydi. Adıl ve Orhan arkadaşlara sürekli kaçalım diyordu. Moralsizlik yaratıyordu. Yeni katılan veya askeri kanunla getirilenlerin moralini bozuyordu. Onlara hep fırsat bulduklarında kaçmalarını söylüyordu. Arkadaşlarla bütünleşmiyor, göreve gidişlerde itiraz ediyor, en ufak sorunda elektrikleterek parlıyordu.

Eğitimle beraber planlı-programlı bir yaşamımız olmuştu. Eğitim dışındaki zamanda da mangaların ihtiyaçlarını karşılıyorduk. Zaman zaman köylere gidip geliyorduk. Eğitim sürecinde Metin ve Zeki tarafından Hogır'a ayrıcalık tanınıyordu. Birçok göreve o gönderiliyordu. Onun dediklerini daha fazla dinliyorlardı. Böylece arkadaşlar arasında da öne çıkıyordu.

Askeri kanunla getirilen gönülsüzlerin yaşama katılımları zayıftı. Bu durum diğer arkadaşlarda "bunlar ne zaman kaçacak" gibi kuşkucu durumlar yaratmıştı.

Giderek güven yitiriliyor, güvensizlik geliyordu. Tüm çabalara rağmen bu kuşku ve güvensizlik aşılmıyordu.

Artık eskisi gibi rahat değildik. Giderek bir kalıp oluşuyordu. Kendini, özünü gizleyen, ama kalıba da uyan bir durum ortaya çıkıyordu. Bu da insanı biçimci yapıyordu. Özümüz farklı, biçimimiz farklı bir durumdaydık.

Diz boyu kar yağdığından rahat hareket edemiyorduk. Köylüler de böylesi havalardan yararlanarak ava çıkıyorlardı. Hayvanların izini takip ederek avlanıyorlardı. Şerefiye köyünden bazı köylüler avcılık adı altında nöbetçimizin yanına kadar gelmişlerdi. Nöbetçiği görmelerine rağmen ses çıkarmadan geri gitmişlerdi. Nöbetçileri vurabilirlerdi. Ama nöbetçileri vurmadan geri gitmişlerdi.

Yılbaşından iki gün önceydi. Biz de köye gidip koyun getirmiştik. Kar fazla olduğundan görüntüye ve izlere özenli şekilde dikkat etmiyorduk. Askerlerin böyle bir havada operasyona çıkmayacaklarını düşünüyorduk.

Yılbaşı günü kahvaltı yapmış, eğitim saatini bekliyorduk. Hogır ile Tahir nöbetçydiler. Birden “asker geliyor” diye bağıldılar.

Onlara yakın olan Emin Omyanus arkadaş silahını kapıldığı gibi yanlarına koştu. Askerlerin geniş yönünü tespit etmek istiyordu. Biz de çevremizdeki kayalıklarda mevzilenmek için hareketlendik.

Her şey çok hızlı gelişmişti. Henüz mevzilenmeden askerlerin bir timi içimize girdi. Bu tim bizimle nöbetçilerin arasında kaldı.

Askerler mevzilendikleri yerden bize ateş etmeye başladılar. Biz baskın yemiştik ama onlar da aramızda kalarak şoka uğramışlardı. Rastgele tarama yapıyorlardı.

Saat yedi civarıydı. Kar yağıyordu. Bu bizim için iyiydi. Bu hava koşulları helikopterleri de etkisizleştiriyordu. Ama bu hava kısa sürdü ve hemen açıldı. Havanın açılmasıyla helikopter hareketliliği yeniden başladı, her tarafa asker indirdi. Askerler karadan da karınca sürüleri gibi geliyorlardı. Bembeyaz karın üzerinde kara lekeler oluşmuştu. Adeta sürü gibi ortalığa salınmışlardı. Teknik destek olmasa bu halleriyle üzerimize gelmeleri bir yana kurtulma şansları bile olamazdı.

Bizimle nöbetçilerin arasına giren askerler durmadan ateş ediyorlardı. Nöbetçiler onları taradılar. İki asker yere düştü. Bir asker teslim olmak ister gibi yaptı, ama çatışma esnasında o da yere düştü. Ardından sonuncusu da düştü. Böylece aramıza giren her dört asker de öldü.

Çatışmada koluma değen kurşunla yaralandım. Emin arkadaş ile Hogır da yaralandılar. Diğer askerler bulunduğumuz yere doğru ateşi yoğunlaştırmışlardı. Çatışma uzayıp yoğunlaştıkça biz de zorlanıyorduk. Karın üzerinde kırmızı lekeler oluşmaya başladı.

Dr. Cafer arkadaş mevzisinden kalkıp çevreyi kolaçan ederken başına isabet eden merminin etkisiyle yere yığıldı. Diğer mevzide Şoreş arkadaş, başka bir mevzide de Hüseyin arkadaş...

Bu çatışmada üç şehit verdik. Üç büyük kaybımız vardı, dört de yaralımız. Çatışma öğlene kadar yoğun bir tarzda devam etti. Kurşun sesleri kayalıklardan yankılanıyordu. Şehit arkadaşları yan yana getirdik. Naylona sardık ve bir taşın altına bıraktık. Cenazeleri götürecektik gücümüz yoktu. Acı bir durumdu ama çatışma yüzünden bir mezar kazacak fırsatımız bile olmamıştı.

“Ne yapalım, nereye gidelim” tartışması başladı. 85-86 kışında Agit arkadaşla birlikte kaldığımız bir mağara vardı. Ben, Metin, Zeki ve Pırlang arkadaş orayı biliyorduk. Oraya gitmeye karar verdik.

Akşama doğru silah sesleri azaldı, tek tek gelmeye başladı. Düşmanın geniş bir çember attığını, sabahleyin bu çemberi daraltacağını biliyorduk. Bu yüzden fırsattan istifade ederek bu çemberden çıkmalıydık.

Yaram soğuduğundan çok ağrıyordu. Metin bana dönerek:

“Gürcan öne geç, o şkefte gidiyoruz, yolu biliyorsun” dedi.

Yaralı olduğumu söyleyince çantamı ve raxtımı arkadaşlara vermemi ve öne geçmemi tekrarladı. Bunun üzerine sesimi kestim ve öne geçtim.

İçimden “acaba çemberi aşabilecek miyiz” diyordum. Vadiye inince başka izler gördüm. Askerler de kendilerini yamaçtan vadinin içlerine bırakmışlardı.

Tam vadiden çıkarken fırtına başladı. O fırtınayı ben değil Yaşar Kemal anlatacağı ki gözünüzde canlansın. Sanırsınız ki evreni yaratan güç kendisini fırtına haline getirmiş tüm ölümlülere gücünü hissettiriyor.

Bu fırtına öyle yamandı ki biz dağların aslanları karınca yürüyüşüyle hareket eder hale gelmiştik. Ama öte yandan karda çıkan izleri kapattığından bizi kolluyordu bu fırtına: Hem dost hem düşman!

Demek ki her zorluğun bir güzel yanı var. Bu zorlu yolda ancak gece yarısı şkefte ulaşabildik. Fırtına izlerimizi kaybettirdi ve o gece şkefte kaldık.

1988 yılbaşı gecesi hem bize hem de askerlere haram olmuştu. Kayıp vermiştik ve bunlar bizim için ağır kayıplardı. Bunlardan birisi Dr. Cafer arkadaşı. Dr. Cafer arkadaş Serhatlı'ydı. Dış doktoruydu. 12 Eylül sürecinde geri çekilmeyle beraber Lübnan'a gidip eğitim görmüş ve geri gelmişti. Fedakâr, dürüst ve bağlı biriydi. Yoldaş canlıydı. Zorlukları asla gerekçe yapmazdı.

Heval Cafer hep “devrimcilik zorlukları aşmaktır” derdi.

Duruş ve kişiliğiyle örnek bir militandı. Gözünü budaktan sakınmazdı. Cesur ve atılgandı. Korku nedir bilmezdi. Hep en öndeydi. En zor işlerde hep birinciydi. Komutan olmasına rağmen ilişkilerinde bunu bir üstünlük aracı olarak görmüyor ve hissettirmiyordu. Kendisini farklı görmüyordu, herkesle ilişkiliniyordu. Ayağına kaynar su dökülüp yanmasına ve kefiyeyle bağlamasına rağmen tüm görevlere gidiyordu. Yarası iltihaplanıp bozulmasına rağmen kendisini geri tutmadı. Bir Kürdistan aşığıydı.

Yanlışlıkla kaza sonucu Mele Selman arkadaşı vurduktan sonra her gün vicdan azabı çekiyordu. Güneşte eriyen buz gibi her gün eriyordu. O olaydan sonra içine kapanmıştı. Hayat anlamını yitirmişti onun için. Bu olayı bir türlü hazmedemiyordu. Vicdan azabı çekmediği bir an bile yoktu.

Şoreş arkadaş da öyleydi. Şırnak'ın Serê Dê köyündendi. Silahlı propaganda için ülkeye dönen gruplarla ilişkilini 1983 yılında katılmıştı. Fedakâr ve cesurdu. Bağlı ve dürüsttü. İtiraz nedir bilmezdi. Tüm görevlerde, zor işlerde öndeydi. Adeta ölümü yenmiş biriydi. Alanda PKK ismi duyulduğunda ilk katılanlardandı.

Hüseyin arkadaş ise askeri kanunla katılmıştı. Şırnak merkeze bağlı Kiron köyündendi. Askeri kanunla katılmasına rağmen kısa sürede gerilla yaşamına alışmış, sevmiş ve gönüllü katılım yapmıştı. Fedakâr, cesur, gözüpek ve atılgandı. İlişkilerinde uyumlu ve anlayışlı biriydi.

Bu çatışmada düşman da büyük darbe almıştı. BBC'den dinlediğimiz kadarıyla biri binbaşı olmak üzere 31 asker ölmüştü. Köylüler de askerlerin kayıplarını doğrulamışlardı. Askerlerin yaralılarını bilmiyorduk. Çatışmada bizimle nöbetçilerin arasına giren dört askerin silah ve çantalarını ve boyunlarındaki künyelerini almıştık. Bunlardan Ankara'lı olanı rütbeliydi.

Yaralarımız ağır değildi, ancak ilaç olmadığından tedavi edemiyorduk. Arkadaşlar menengiç ağacının sakızını getirip yaralarımıza

basıyor ve bir parça şutikle sarıyorlardı. Noktadan ayrıldığımız için yanımızda erzak yoktu. Noktaya da geri gitmedik. Alandaki düşmanın hareketliliğini iyice keşfedene kadar köylere de gitmedik.

Arkadaşlar gidip palamut ağaçlarının altındaki karı eşeliyor, ağaçların altına düşmüş palamutları getiriyorlardı. Bu palamutları közün altına koyup pişirerek yiyorduk. 4-5 gün böyle idare ettik.

Düşman yediği darbe yüzünden bir süre operasyona çıkmadı. Kendi kabuğuna çekildi.

Dr. Cafer arkadaşın şahadetinden sonra İsmail arkadaşın durumu değişmişti. Morali bozulmuş, içine kapanmıştı. Bazen “Artık kaldıramıyorum” diyordu. Metin birkaç sefer kendisiyle konuştu. Bu konuşmalar sonuç almayınca tedbir olarak silahını ondan aldı. Metin bazen:

“İsmail intihar etmek istiyor, bu yüzden silahını alalım” diyordu. Hâlbuki öyle değildi.

İsmail arkadaş 3. Kongreye katılmış, Önderlik değerlendirmelerini dinlemiş, 3. Kongre ruhunu ülkeye taşımak için gelmişti. Önderliğin söyledikleriyle burada uygulananlar ve gördükleri çok farklıydı. Önderliğin çerçevesini çizdiği mücadele ile pratikte yürütülen mücadele aynı değildi. Bunun çelişkisini yaşıyordu. Yönetimde yer almasına rağmen yönetimle bütünleşmemişti. Metin’e ve Zeki’ye soğuktu. Ama arkadaş yapısı içinde sevilen biriydi. İlişkileri samimi, içten ve sıcaktı. Olaylara karşı tutum ve tavrı olumluydu. Katılımı da iyiydi. Arkadaşlar içinde bir ağırlığı olmuştu.

Belli ki yönetimin olumsuz yaklaşımlarını kaldıramıyor, onların olumsuz pratiklerine ortak olmamaya çalışıyordu. Rojavalıydı. Karı ve soğuğu fazla görmemişti. Birden kendisini böyle karı fazla, soğuğu keskin bir ortamda bulması da ona ağır gelmiş olabilir diye düşünenler olmuştur belki ama o dayanıklıydı. Yönetimdeki yanlış yaklaşımlar onu etkilemiş olmalıydı. Benim bu durumu anlayacak ve ona yardımcı olacak bir yaklaşım içinde olmam gerekirdi. Ağırlaşan yarayla uğraşıp duruyordum.

İlaç olmadığından yaram iltihap bağlamıştı. Kolum şişmişti. Ağrısı aman vermiyordu. Tüm düşüncelerim bu ağrılar olmuştu. Bir hafta olmuştu ki yiyecek de alamamıştık. Böyle gidemezdi.

Şkeftten çıkıp Goyina köyüne yakın bir yere gittik. Karda iz çıkarmıştık. Köyde seyyar karakol vardı. Askerler köydeydi. Piling

Kıçê, Ali Kıçê arkadaşlar ile Celal Şırnak ve fiziği güçlü olan bir grup arkadaş erzak almak için köye gittiler. Bu gidiş intiharvari bir gidişti. Askerlerle çatışıp dönmemenin riski çok yüksekti. Ama başka da şansımız yoktu.

Bir süre sonra köye gidenler yanlarında bir miktar erzakla geri geldiler. Erzakları alarak tekrar eski şkefte döndük. Getirdikleri unla hemen ekmek yaptık. Bulgurla da sıcak bir yemek yaptık. Açlık bedenimizi sarsmıştı. Yiyecek görünce damarlarımızdaki kan yeniden hareketlenmişti. Bir süre daha şkefte kaldık. Sonra Çiyayê Dêra'ya gittik.

Bir gurup arkadaş Dêra'daki milisimiz olan Heno'nun evine gittiler. İhtiyaçlarımız olan ilaçları istedik. Ertesi gün gidip Cizre'den getirdi. Heno ve Fehim adındaki Dêra köyündeki bu iki milisimizin emeği çok fazladır. İhtiyaçlarımızı aldıktan sonra köyden çıktık. Meydin, Xors ve Şerefiye köyleri arasında bir noktada kaldık.

Sabah ve akşam olmak üzere iki sefer tepeye çıkıp düşmanın hareketliliğini izliyor ve ona göre davranıyorduk.

Piling ve Ali Kıçê arkadaşlar yanlarında bir grupla Finê köyüne gittiler. Savaşçı çıkaracaklardı. Bir miktar erzak ve dört savaşçıyla geldiler. Üçü aynı köydendi, biri de köye yakın olan Sora Koçerlerindendi. Sora Koçerlerinden olanın adını Cafer koyduk. Birinin ismini de Şores koyduk. Diğer ikisine de ne ad koyduğumuz önemli değildi. Çünkü henüz yeni adlarına alışmadan dördü de kaçtı.

Ben, Piling Kıçê, Ali Kıçê ve Hogır'la beraber peşlerine düştük ve yakaladık:

“Kaçıp düşmana gidip askerleri getirseniz ne yapardık” dedik.

Bu işi nasıl organize ettiklerini, nasıl örgütlediklerini sorduk. Üçü aynı kişiyi göstererek “bu söyledi” dediler. Onları alıp noktaya getirdik. Bu sefer onlara daha fazla dikkat ediyorduk. Olaylar traji-komik bir seyir izlemişti. Fırsatını bulduklarında ikisi tekrar kaçtı, Cafer ve Şores arkadaşlar kaldılar.

Zeki, Kazım, Şerif ve bir grup arkadaş Harun arkadaşla görüşmek üzere Eruh'a doğru gitmişlerdi. Yolda bazı köylere uğrayıp bir miktar erzak çıkarmış ve Harun arkadaşın grubuyla beraber geri gelmişlerdi.

Newroz'a kadar bu noktada kaldık. Zaman zaman köylere gidip erzak alarak aynı noktaya geliyorduk. Yaram biraz iyileşmişti. Metin, bana bir grupla Deşta Lala'ya gidip erzak getirmemi söyledi. Yaram

daha tam iyileşmemişti ama itiraz da etmedim. 12-13 arkadaşı yanıma alarak erzak için Deşta Lala köyünün Bertıl mezasına gittim.

Erzak alacağımız evin yanına gelmiştik. Evin önünde büyük bir ceviz ağacı vardı. Arkadaşları ceviz ağacının altında bıraktım ve Erdal arkadaşları yanıma alarak eve gittim. Kapının önünde oldukça fazla ayak-kabı vardı. Dikkatli bakınca bunların asker botu olduğunu anladık.

Askerler içerdeydi, biz dışarıydık. Sesleri bize geliyordu. Evin salonuna girerken nöbetçi bizi görmemişti.

Evin kadınları bizi görünce sessizce göğüslerini dövmeye başladılar. Kaş göz hareketi yaparak buradan çabuk gitmemizi söylediler. Yavaşça geri çekildik.

Kapıdaki nöbetçinin bizi görmesi kıyametin kopmasına yetebilirdi. Zor da olsa benle Erdal arkadaş kendimizi ceviz ağacının altındaki arkadaşların yanına attık. Durumu arkadaşlara anlattım. Sessizce geri çekilmeye başladık. Ayağımızın altından kayan taşlar ses çıkarınca askerler şüphelendiler. Hemen içeriden çıkıp çevreyi kontrol ettiler. Bu arada biz de bir miktar uzaklaşmıştık.

Erzak çıkaramadan yorgun, argın ve moralsiz olarak noktaya döndük. Tekmilimizi yönetime verdik. Bu tekmil üzerine yönetim çok kızdı. Zeki:

“Köyde asker-masker yok. Ağaç dalları veya taşlar size öyle görünmüş, korkmuşsunuz” dedi ve güldü. Bunları söylerken gözlerimizin içine bakıyor, adeta bizi eziyordu. Onun bu sözleri beni beynimden vurdu. Bu kadar yol gidip gelmişiz. Böyle yaklaşması tepkimi arttırmıştı. Sinirlenmişim. Sinirden neredeyse ağlıyordum. Metin durumu anlayınca:

“Bir şey olmaz, yarın yine gidersiniz” diyerek alttan aldı.

Ben “asker var” dedikçe Zeki “yok” diyordu.

Hadi bakalım! İşte, insanı böyle çileden çıkarıyorlardı. Bu nedenle düşman üzerine intiharvari gidiliyordu...

Erdal arkadaş da asker olduğunu söyledi. Zeki bir kez kafaya takmış “yok” diyor!

Diğer arkadaşlar ceviz ağacının altında kaldıklarından askerleri görmemişlerdi. Bu yüzden onlar da “asker yok” diyorlardı. Tartışmayı sürdürmenin bir anlamı yoktu.

“Tamam, yarın tekrar gideriz” dedim ve yönetimin yanından ayrıldım. Ama öfkem dinmemişti. Kendi kendimi yiyordum.

“Ne olursa olsun, vurulsam bile yarın gidip erzak getireceğim!”

Ertesi gün tekrar aynı yere erzak almaya gittik. Yine köyde asker vardı. Ne yaptıysak evlere girmenin bir yolunu bulamadık, erzak almadan tekrar geri geldik. Aynı tartışmayı yeniden yaşadık. Artık ölüm pahasına da olsa gidip erzak getirecektim. Ölsem de köye gidecektim. Bu tartışmaları daha fazla duymak istemiyordum. Bu psikolojik baskıyla yaşamak kolay değildi. Seni korkaklıkla eleştiriyorlardı. Savaşta ölmek, korkaklıktan çok iyidir.

Ertesi gün Doğan Şırnak da bizimle geldi. Köyün altına geldiğimizde:

“Köye girelim mi?”

“Yok!”

Elbette evet demeyecekti, askerleri görmüştü!

“Ölüm pahasına da olsa evlere gidip erzak getireceğiz! Tamam mı?”

Cevabını beklemeden evlere girdik. Yedi evden erzak topladık. Erzaklarımızı yük yaparak yola koyulduk. Çok sessiz hareket ediyorduk. En ufak yanlış hareket hepimizin imha olmasına yol açabilirdi. Erzakla beraber yönetimin yanına gittim. Yüklerimizi oraya bıraktım. Metin:

“Bu ne”

“Erzak”

Bir bana bir erzaka baktı.

“Niye buraya getirdin, lojistikçiye teslim et”

“Yok, Zeki arkadaşla vereceğim!”

Metin durumu anlayınca başka bir şey söylemedi. Zeki tüm bunları beni kırmak ve yapabilirse kendisine bağlamak için yapıyordu. Eğer bende sonuç alırsa diğer arkadaşlara da uygulayacaktı. Grubun eski ve tecrübelisi bendim. Agit arkadaşla kalmıştım. Görevlerde, çatışmalarda öndeydim. Bu yüzden arkadaşlar üzerinde belli bir etkim vardı. Zeki bunu kırmak istiyordu. Getirdiğimiz erzaklar üzerine daha fazla sesini edecek durumda olamazdı. Fakat yanlışlıklar bir bir karşıma çıkıyordu.

Arkadaşlar arasında korku ve güvensizliğin kaynağı olan muğlâk bir ortam yaratılmıştı. Neyin doğru neyin yanlış olduğu belli değildi. Belli olan tek şey yönetimin doğru ve haklı olduğuydu!

Bu yüzden kimse sesini çıkaramıyordu. Yaşanan sıkıntılar görülüyor ve fark ediliyordu. Ama bunlara karşı mücadele edecek güç ve cesaret yoktu. Sağa-sola savruluyorduk. Pusulasını kaybetmiş, rüzgâra tutulmuş, akıntıya kapılmış bir gemi gibiydik. Bu halimizle nerede karaya oturacağımız belli değildi.

1988 Mart ayındaydık. Radyodan Saddam Hüseyin'in Halepçe'ye kimyasal silah attığı, binlerce insanın öldüğü haberini duyunca öfke ve tepkimiz çok arttı. Böylece Kürt düşmanlarının neleri yapabileceklerini gördük. Dünya tüm bu yaşananlara, Kürt katliamına karşı üç maymunu oynayarak sessiz kalmıştı. Kürtlerin çığlığını duyan kimseler yoktu. Mesele Kürtler olunca herkesin yüreğini nasır bağılıyordu. Bu yüzden Kürtlerin öldürülmesi bir temizlik meselesiydi. Türk sömürgeciliği Hitler faşizmine ilham olduğu gibi tüm Kürt düşmanlarına ilham oluyordu.

Bahara güçlü eylemlerle girerek düşmana büyük darbeler vurmak istiyorduk. Zıvınga Hacı Eli köyünde geçici bir karakol vardı. Hedefimiz bu karakolu ortadan kaldırmaktı. O yüzden köyü basacaktık. Planlama ve düzenlemelerimizi yaparak köye gitmek için yola koyulduk. Sağanak bir yağmur yağıyordu. Yürüyüşümüz çok ağırlaşmıştı. Yürümüyor adeta sürünüyorduk. Bu gidişle sabaha kadar ancak köye yetişebilirdik. Fakat yaşanan bir kaçıştan dolayı eylemimiz sabote olmuştu.

Askerlik kanunu 3. Kongre kararıydı. Bu karara göre her evden bir kişi saflara katılmalıydı. Ama bunun için köylüler ikna edilmeliydi. Zora dayalı olmamalıydı. Ama uygulama bunun tam tersiydi. İkna çok az, zor ise çok fazlaydı. Kaçışların bir sebebi de buydu.

Düşmana doğrudan darbe vuramadan Çırav'a döndük. Çevredeki köylerin birçoğundan savaşçı çıkarmıştık. Ama Aval köyünden kimseyi çıkaramamıştık. Aval köyünde karakol da vardı ve köy çeteydi. Bu yüzden köye giremiyorduk. Bu konuda sorunlar yaşıyorduk. Köye nasıl girebileceğimizi tartışıyorduk. Tesadüfen bir çobanı görüp Aval köyünden olduğunu öğrenince onu katmış, adını da Mustafa yapmış ve bu sorunu da böylece kolay yoldan çözmüştük.

Akşamüstü noktayı değiştirip gidecektik. Etrafı iyice kamufle ediyorduk. İçtiğimiz sigaranın izmaritlerini, yemek artıklarını hatta

tuvalet yerlerini bile kamufle ediyorduk. Oradan geçen biri orayı kullandığımızı bilmemeliydi.

Karanlık çökmüştü. Artık iyi görmüyorduk. İsmail Urfa etrafta kamufle edilmedik bir şey kaldı mı diye bakmak için avucunun içine aldığı fenerini yaktı. İsmail'in feneri yakmasıyla Zeki'nin bağırması bir oldu.

-Kimdir fener yakan o serseri? Çabuk söndür onu!

Peşi sıra küfürler savurdu. İsmail neye uğradığını şaşırarak feneri söndürdü. Buz gibi bir hava esti.

-Sen ne yapıyorsun, bizi ihbar mı ediyorsun? Ajan mısın sen, düşkün herif!

Zeki bunları hınçla, öfkeyle, bağırarak söylüyor, adeta herkesin duymasını istiyordu. İsmail kendisini savunmak istese de Zeki buna fırsat vermedi. İsmail'e verip verişirmeye devam etti. Sonunda Metin müdahale etti.

-Tamam, kesin! Burası tartışmaya uygun değil. Uygun bir yere varınca durumu değerlendiririz. O zaman anlarız durumu, dedi.

Bunu söylerken ses tonu çok yüksekti. Herkes konuşmayı kesip yola koyuldu. Kendimizi geliye bırakıp Giver köyüne gittik. Köyde toplantı yaptık. Biraz erzak aldıktan sonra askeri kanunla üç genci yanımıza alarak köyden ayrıldık.

Besta'da diğer güçlerle birleştik. Cudi grubu da gelmişti. Bir-iki gün içinde diğer güçler de geldiler. Tüm güçler gelince toplantı yapıldı. Toplantıyı gece ateşin başında yaptık. Metin yönetti. Kısa bir değerlendirme yaptıktan sonra alanların teknilini aldı. Kaç savaşçı çıkarıldığı, ne kadar eylem yapıldığı, kaç köye gidilip lojistik çıkarıldığı, ne kadar eğitim görüldüğü vb. sorular sordu ve teknilini buna göre veremelerini istedi. Kimse çok fazla değerlendirme yapmadı. Her grup kısaca çalışmalarını özetledi. Böylece toplantı bitti. Toplantının sonunda Metin:

-Bir de İsmail'in durumu var. Geçen gece nokta değiştirdiğimizde fener yakmış, Zeki arkadaşla tartışmıştı. Yönetime karşı gelmişti. Bundan ziyade o noktada fener yakmak, bizi ihbar etmektir. Düşman gelseydi hepimiz imha olurduk. Ve bunun sorumlusu İsmail'dir. Yaptığı ajanlıktır, ihbarcılıktır, savaş suçudur. Bu konuda arkadaşlar bir şey diyorlar mı?

Kimseden ses çıkmadı. Herkes şaşırmıştı. Elbette İsmail ajan değildi. Fedakâr ve özverili birisiydi. Tek suçu Zeki'nin küfürlerine cevap vermesiydi. Fakat Metin de Zeki gibi değerlendiriyordu. Kimseden ses çıkmayınca Metin devam etti:

-İsmail tutukludur!

Metin'in bu sözleri üzerine İsmail'i tutukladılar.

Toplantı sona doğru gidiyordu. Metin Botan'a dönerek

"Bir şey söyleyecek misin" diye sordu. Botan, sahanın siyasi komiseriydi. Parti yaşamından birinci derecede sorumluydu. İdeolojik ve örgütsel doğrultuyu o veriyordu:

-Parti 3. Kongrede savaşı büyütme, yayma ve geliştirme kararı aldı. Askerlik kanununu da bunun için çıkardı. Küçük birliklerle savaşı fazla geliştiremeyiz. Bu yüzden büyük birliklerle hareket edeceğiz. Agit arkadaşın intikamını ancak böyle alabiliriz. Ve bu intikamı alabilmek için de intikam birliklerini kurma kararı alındı. Bunlara Ana Birlik diyoruz. Yani Ana Birliğimiz bir intikam birliğidir.

Önderliğin talimatı var. Düşman her yönden bize saldıracak. Özel savaşı geliştirecek. Her tarafı çeteleştirmeye çalışacak. Öğretmenleri, imamları, doktorları kullanacak. Partiye ajan da sızdırabilirler. Bunun için çok duyarlı ve dikkatli olmalıyız"

Başka konuşanlar da oldu ama kimsede dinleyecek hal kalmamıştı.

Ateşin başında oturmuşuz. Vakit gece yarısı olmuş. Bazı arkadaşların gözünden adeta uyku akıyor. Kimse değerlendirmeleri dinlemiyordu. Toplantının bitmesini ve gidip yatmayı düşünüyordu. Ama İsmail'in tutuklanarak götürülmesi "sıra kimde" diye bir korku yarattı. Gece boyu bunu düşündüm. Botan ne demek istemişti? İçimizde ajanlar mı vardı? "Ne olacak?" endişesi birçok arkadaşın yüzünde vardı.

İsmail Urfa arkadaş Halfetiliydi. Önderlik sahasında eğitim gördükten sonra ülke sahasına, savaş alanına gelmişti. 15 Ağustos atılımına da katılmıştı. Yani Agit arkadaşın savaşçısıydı. Agit arkadaşın şehit düştüğü sırada o da gurubun içindeydi. Fedakâr biriydi. Fiziki iyiydi. Bu yüzden bisiving taşıyordu. Kleşi de yanındaydı. Bazen bunlarla birlikte erzak bile taşıyordu. Buna rağmen tutuklu soruşturmayla alınmıştı. Yönetimin tarzının vardıgı düzey buydu. Bu da Partinin güven veren yoldaşlık ortamının yerine korku ve kaygı ortamının oluşması için yeterliydi.

Bu toplantıdan sonra yaşam tarzımızda değişiklikler oldu. Yönetimler yanlarına üç kişilik güvenlik birimleri almaya ve buna dayanarak kendilerini arkadaş yapısından ayırmaya başladılar. Botan, Metin, Zeki yanlarına güvenlik aldıklarında artık havalarından geçilmez oldu.

Yönetimde olmalarına rağmen Harun ve Sarı Hüseyin arkadaşlar güvenlik almadılar. O zamana kadar ne Agit arkadaş, ne Bedran ve Erdal arkadaşlar ne de partinin askeri sorumlusu olan Abbas arkadaş böyle yapmamıştı. Yapının içindeydiler. Yapıdan bir farkları yoktu. Hatta Hayri arkadaş yanımıza geldiğinde de yanında güvenlik yoktu. O toplantıdan sonra başta Botan, Metin ve Zeki olmak üzere yönetimdeki kimi bireyler yanlarına güvenlik almakla birlikte esasen tamamen ayrı, çok özerk bir yaşam tarzına yönelerek yapıdan koptular.

Güvenlik mantığından ziyade kendileriyle arkadaşlar arasına güvenliği koydular. Bu kopuş giderek derinleşti. Birlikte yemek yemez, yan yana gelmez oldular.

PKK içinde ayrımcılık geliyordu. Böylesi bir ortamda özgür kişilik mi kalır, moral mi kalır? Sorgulayan, eleştiren kişilik mi kalır?

Artık bu vaziyette oraya buraya eylem çıkaracaktık; sonunun nereye gideceği hiç belli değilken bir de çeteciliği kabul eden aşiretlere yönelmiştik. Ne kadar başarılı olacağımız belli olmadığı gibi yaptıklarımızın ucu halka da dokunacak bir süreçti.

Botan'da Teya denen bir aşiret var. Bu aşiret o zaman Botanın başına bela olmuştu. Talancı özellikleri gelişkin olan bir aşiretti. Kimseyi dinlemiyor, takmıyorlardı. Yaman bir aşiretti. Sürülerini köylülerin tarlasına bırakıyor, karşı çıkanları da perişan ediyor, bazen de öldürüyorlardı. Hem suçlu, hem de güçlü olan bir aşiretti. Adeta eşkıya olmuşlardı. Devlet onların bu durumunu kullanarak bize karşı silahlandırmıştı. Buna karşılık işledikleri suçlara gözlerini kapatıyordu. Onlar da devlet gücünü kendi çıkarları için kullanıyorlardı. Adeta astığım astık, kestiğim kestiktiler. Bu özellikleriyle çevreye korku salmışlardı. Devletle içli dışlı olunca bu korku daha da yaygınlaşmıştı. Ayrıca bizim alandaki çalışmalarımızı da çok olumsuz etkiliyordu. Al-lahtan daha fazla bu çete gücünden korkar olmuştu köylüler. Bunlara bir darbe vurmadan alanda tutunmamız mümkün değildi.

Bu çete oluşumunu dağıtmak etkisizleştirmek için eylem kararı aldık. Etkili bir darbe vurup elebaşlarını öldürerek etkisiz bırakacaktık. Bu aşiret Silopi ve Cizre'de kalıyordu. Baharla beraber zozanlara çıkıyor, önce Piro dağının eteklerinde konumlanıyor, sonra Faraşın ve

Hakkârî'ye kadar gidiyorlardı. Bu sene de Piro'nun yamaçlarına gelmişlerdi. Askerler de onlarla birlikte gelmişlerdi. Askerlerle çok içli dışlıydılar. Onlar askerleri, askerler onları koruyorlardı. Bu tam aradığımız bir fırsattı. Hem onları hem de askerleri vuracaktık.

Gece ve gündüz keşiflerimizi yaptık. Teyalar siyah kıl çadırlarda askerler de büyük beyaz çadırlarda kalıyorlardı. Etraflarında nöbet tutuyorlardı. Askerler de adeta seyyar bir karakol kurmuşlardı. Eylem planlamasını yaparak keşfettiğimiz yerlere gelip mevzilendik. Gruptan sadece Botan gelmemişti. Güvenlikleri ve yanındaki küçük bir grupla başka bir noktaya gitmişti.

Lolan'daki Ana Karargâhtan bize yeni silahlar gelmişti. Karnas, BKC ve Bisvinglerimiz vardı. Cephanemiz vardı. Sayısal gücümüz vardı. Kendi kendimize "bu güç ve silahlarla nereyi vursak orayı temizleriz" diyorduk. Kendimize güvenimiz gelmişti, hatta abartılı olmuştu. Planladığımız yerlere gittik ve eylem zamanının gelmesiyle saldırdık. Ancak durum keşfini yaptığımız gibi çıkmadı.

Keşfimiz sağlam değildi. Gece keşfettiğimiz çadırlarda kalmamışlardı. Bu yüzden etkili bir darbe vuramadık. Onlar da karşılık verince çatışma çıktı ve onlara fazla yaklaşımadık. Bu yüzden eylem sonuç almadı, hatta başarısız oldu. Kayıp vermemiştik, ama sonuç da alamamıştık. Bu eylem Teya çetelerine güven verdi. Onlarda bize karşı direnebilecekleri düşünceleri oluştu. Zaten bu eylemden sonra daha da azgınlaştılar. Biz de morallerimiz bozuk bir şekilde geri çekildik.

Alandaki Mala Beyrê çetelerinin de Teyalardan aşağı kalır yanları yoktu. Bu çeteler daha önce bize dosttular. İlişkilerimiz vardı. Ancak düşmanın oyunları sonucunda 1987 yılında yedi arkadaşı katlederek çeteleşmiş ve devletle bütünleşmişlerdi.

Teya çetelerine dönük eylemden sonra yönümüzü bunlara verdik. Hozê, Deryan ve Exyan köyleri onlarını. Her üç köyü de vuracaktık.

Ana Birlik bünyesindeki tüm güç bu eyleme katıldı. Ben, Pırlıng Kîçê ve bir grup arkadaş Hozê köyüne, Celal Şırnak, Hogır, Sinan ve bir grup arkadaş da Exyan köyüne, Botan, Metin, Zeki ve Harun arkadaşla bir grup da Deryan köyüne yöneldiler.

Keşifler yapıldı ve gece eylem başladı.

Dağlar ve gece bizi ne kadar koruyorsa karanlık zihniyetlerin üzerimizdeki etkisi de bir o kadar hırpalıyordu.

Patikalarda şehitlerimizin ayak izleri vardı. Onları takip etmek dışında bir niyetimiz olmadığı halde yolumuzun bilinmezliklere sapa-ması, karanlık uçurumlardan boşluğa düşer gibi anlamsızlaşması bir körelmeye işaretledi.

Çetecilik kör ediyordu. En değerli arkadaşlar mücadele hedeflerini gerçekleştirmek isterken, yanbaşımızda türeyen çetecilik ise kendini konuşturuyordu.

Bir halkın özgürlük mücadelesinde sömürgeci gücün yöntemlerini kullanmak nasıl mümkün olabiliyordu?

Yokolmanın eşiğindeki halkımızın yeniden varolması ve her şeyini savaşıyla kazanması belki bazı olumsuzluklara da zemin sunuyordu ama esas mesele düşmanın şekillendirdiği kişiliklerin kendisini Önderlik çizgisi yerine koymaya kalkması ve bunu da çeşitli kılıflara büründürerek meşrulaştırmasıydı.

Şehitlerin intikamı mutlaka alınmalıydı fakat nasılını düşünmeden yola çıkmıştık. O köylüleri ayırım yapmadan cezalandırmak gibi bir tartışma yapmadığımız halde gerekli tedbirleri de almamıştık. Belki de doğrudan devletin ajanları buna yön vermişti ve biz farkında bile değildik. Mücadele tarihimizde çeteciliğin yol açtığı ağır sonuçlardan birinin yaşanacağı bir eylem olmuş, korucular hedeflenirken arada ölen siviller TC'nin ekmeğine yağ sürmekten başka sonuç doğurmamıştı. Türk devletinin özel harp konseptinin bir sonucu olarak ortaya çıkan trajik durumlara bir de çeteci anlayış eklenince Partinin asla hak etmediği durumlara yol açılmıştı.

Oysa başta katılım ve halkla ilişkiler olmak üzere birçok sorun çözüm yoluna girmişti. Şayet bu eylemi askerler ve korucuların bir arada olduğu yerlere yapsaydık olumlu etki yapardı. Fakat bir kere rayından çıkan savaş anlayışımız PKK karşıtı eylemlere imza atmamıza yol açıyordu.

Eylemden sonra Korta Xanê denen noktaya gittik. Önderlik sahasından bir grup arkadaş gelmişti. Onlarla orada buluştuk. Birkaç gün bu noktada kaldık. Bunun için kanal kazdık, mevzii yaptık. İmkânlarımız artmıştı. Silah, cephane, erzak, ilaç vb. malzemelerimiz artmıştı. Artık şeklen bir orduya benzemeye başlamıştık. Botan “hem gece, hem gündüz eylem yapmamız gerektiğini” söylüyordu. Buna göre hazır olmalıydık.

Bir sabah nöbetçi “heval asker geliyor” dedi.

Botan ve Metin, arkadaşları daha önceden kazdığımız kanal ve mevzilere yerleştirdi. Mevzilerimizi almıştık. Asker Şırnak merkezden, Bışıya Reş'ten, Xırbikê Besta'dan, Navyana şexan alanından geliyordu. Helikopterler de stratejik yerlere indirmeler yapıyordu. Her taraf askerle dolmuştu. Helikopterler durmak bilmiyor, biri gidiyor, diğeri geliyordu. Biz de ona göre mevzilenmiştik.

Düşman nerden geliyorsa vuruyorduk. Çıplak gözle görüyorduk. İndirme yapmak isteyen bir helikopteri düşürdük. Düşman fazla ilerleyemiyordu. Helikopter indirme yapıyor, asker biraz ilerliyor, biz vurunca tekrar geri gidiyordu. Karşılıklı mevzi almıştık. Bu çatışma akşama kadar devam etti. Çırav'daki çatışmadan sonra bu ikinci mevzi savaşıydı. Düşman darbe yiyordu ama yönelimini sürdürüyordu. Bizim yerimiz iyiydi. Korunaklıydı.

Akşama kadar yaralı veya şehit vermedik. Akşam karanlığı çökünce çatışma alanından çıkarak Piro dağına çekildik.

Düşman gerilla savaşında fazla tecrübeli değildi. Gerillaya karşı nasıl savaacağını bilmiyordu. Normal askerlerle bir şey yapamayacaklarını anlamışlardı. Botan'ın talimatıyla aldığımız konum, yürüttüğümüz mevzi savaşı da gerilla savaşına uygun değildi. O çatışmada gerilla taktiklerini kullansaydık daha fazla kayıp verdirebilirdik.

Her şeye rağmen bu çatışmanın çevreye etkisi olumlu oldu. Düşman bu kadar askere rağmen sonuç alamamıştı. Bu çatışmanın sonucunda Şırnak lisesinde okuyan bir grup öğrenci gönüllü gelip saflara katıldılar. Metrepollerden veya Avrupa'dan, üniversitelerden tek tek katılım oluyordu, ancak yerelden ve liseli bir grup ilk defa katılıyordu. Bunlara Delil, Dijwar, Mustafa, Xoşnav, Dağıstan ve Cihat isimlerini verdik. Altı kişiydiler. Bu altı kişinin katılması Şırnak'ta büyük bir etki yarattı. Bize de moral verdi. Çatışmada askerler darbe yemişlerdi, Şırnak'tan gönüllü katılımlar olmuştu. Hava bizden yana esiyordu. Devlet bu havayı tersine çevirmek için her tür yol ve yönteme başvurmaya başladı. Bunun başında gelen de düşürdüğü, ajanlaştırdığı ve düşmanca faaliyetler için örgütlediği gençleri içimize göndermek oldu.

Eylemden 2-3 gün sonra Şırnak merkeze bağlı Bilmat köyünden bir genç daha katılmaya geldi. Fakat bir ilginçlik vardı, gelen kişi teçhizatlarıyla birlikte gelmişti. Böyle tam donanımlı gelmesi dikkatimizi çekmişti. Yoksa ajan mıydı? Benim buna şimdi bile net cevap vermem mümkün değildir. Fakat şüpheyle karşılamıştık.

Ajanlar olsun olmasın düşman bir şeyi başarmıştı, ortamda güven kalmamıştı. Bu ruh haliyle sadece körü körüne eylemlere gidiyor, başka bir şey düşünmüyorduk.

Piro'da yeni bir düzenleme yaptık. Ben Sarı Hüseyin ve Hogır Herekol zozanlarına gidip askeri kanunla savaşçı çıkaracaktık. Başka gruplar da başka yerlerdeki zomlara gidip askeri kanunla savaşçı çıkaracaklardı. Böylece birkaç grup etrafa dağıldık.

Herekol derin bir vadiydi. Vadinin yamaçları oldukça sarptı. Tepeye çıkmamız gerekiyordu. Gölgelek yamaçlarında kar daha erimemişti. Çok zorlanarak yamacı ancak yarılamıştık ki Hogır'ın ayağı kaydı. Çanta ve silahıyla vadinin dibine kadar gitti. Benle Sarı Hüseyin arkadaş mecburen vadinin dibine Hogır'ın yanına indik. Hogır'ın eli ve kafası kırılmıştı. Zomlara gidemeden tekrar arkadaşların yanına döndük.

Bir gün sonra tekrar ben, Celal Şırnak, Emin Omyanus ve bir grup arkadaşla Herekol'a gittik. Güneş gören yerlerde kar erimişti. Burası Botanın en güzel yeriydi. Yerler yemyeşildi. Rengarenk çiçekler adeta bir kilim gibi yayılmış, sanki Botan analarının usta elleri bu yeşillığe çiçekleri nakşetmişti. İnsanın içini okşayan bahar yeli ise mis gibi çiçek kokularını etrafa saçıyordu. Daha yukarılarda hala kar vardı. İnsanın hep bu manzarayı izleyesi geliyordu. Orada Batuyan aşiretinin zomları vardı.

Zomlara gittik. Hepimiz silahlıydık. Zomda iki kişinin kolunu tutarak yanımıza getirdik. Aileleri onları götürmememiz konusunda ısrar ettilerse de biz aldırmadık. Zaten aileleriyle konuşup onları ikna etme gibi bir derdimiz ve niyetimiz yoktu. İkisini de yanımıza alarak zomlardan ayrıldık. Bu gençlerden birisine Celal, diğerine de Hâkim ismini koyduk.

Askeri kanunun uygulanması konusunda Metin bir seferinde şöyle demişti:

“Önce bu insanları zorla askere alacağız. Sonra onlar alıacak, kendilere gelecekler. Baksanıza devlete. İsyanlardan sonra hiçbir Kürt askere gitmek istememişti. Ama devlet zorla onları askere götürüyordu. Yıllar sonra şimdi devlet onları çağırmadan kendileri gidiyorlar. Biz de bu yöntemi uygulamalıyız”

Devlet taklitçiliği ancak bu kadar açıktan yapılabilirdi ama sorgulayan kimdi?

Bir seferinde de ben, Pıling Kıçê, Celal Şırnak, Hogır ve bir grup arkadaşla Kör kandil denen Çemê Karê alanına gittik. Burada Kıçê aşiretinin zomları vardı. Oradan da iki genci alarak döndük. Birine Xelil, diğerine de Haşim ismini verdik. Diğer gruplar da savaşçı çıkarmışlardı. Ali Kıçê arkadaş yanında bir grup arkadaşla Xwedan köyüne gitmişti. Bu köyde Batuyan aşiretindendi. O köyden üç genç getirmişlerdi. Bunlara da Sait, Ahmet ve Xelil ismi verilmişti. Benle Hogır gittiğimiz köyden elimiz boş dönmüştük.

Botan gücü olarak Grê Sêvo'da birleştik. Önderlik sahasından bir grup arkadaş daha gelmişti. Bir grup da İran üzerinden gelmişti. Hayri arkadaş tekrar gelmişti. Dr. Baran (Müslüm Durgun) arkadaş bir grupla gelmişti.

Gelen gruplarla sayımız iyice artmıştı. Konumlandığımız yerde akşamları yaktığımız ateşlerden dolayı bir köy olduğu sanılırdı. Manga manga yerleşmiştik. 20-25 noktada ateş yakılıyordu. Burada Hayri arkadaş bir toplantı yaptı. Askeri siyasi gelişmeleri anlattı. Ana Birliklerin durumunu ve en sonda da bizim durumumuzu değerlendirdi. Konuşmak isteyen arkadaş var mı diye sordu. Yapıdan kimse konuşmadı. Yönetimden bir-iki arkadaş kısaca konuştular. Sonra Eylem planlaması yapıldı.

Şırnak şehir merkezine eylem yapılacaktı. Başta kaymakamlık olmak üzere askeri karakolları, devlet dairelerini ele geçirecektik. Bu eylem riskli bir eylemdi. İlk defa böyle büyük bir eylem yapacaktık. Gücümüz, cephanemiz vardı ama yapabilir miyiz kaygısı da vardı. Bizi bir heyecan sarmıştı. Eylem için hazırlıklara başladık. Defalarca keşfe gittik. Her seferinde keşfe gidip geliyoruz ama eyleme dönük bir şey yapmıyoruz. Bu gidiş gelişlerde önce çobanlar bizi gördü. Sonra köylüler. Neden eylemi yapmadığımızı bilmiyorduk. Sadece boş boş gidip geliyorduk. Bir seferinde Yüksel adında birisi kaçtı. Bu kaçış gerekçe yapan Metin "bu eylemi yapmayacağız" dedi. Böylece Şırnak merkeze eylem yapmaktan vazgeçmiştik. Oysa yapılabilseydi mücadelemiz için bir dönüm noktası olabilirdi.

Keşifler sırasında her gün Şırnak'tan Eruh'a iki arabanın gittiğini görmüştük. Bu arabalara eylem yapabiliydik. Ben, Emin Omyanus ve bir grup arkadaş bu arabalara eylem yapmak için yola indik.

Yolun hemen kenarındaki çalılıklar içinde mevzilendik.

Arabalar gelince Emin Omyanus ve İbrahim bisivingle vuracaklardı ve sonra biz de askerleri tarayacak, üzerlerine gidip silahlarını alacak-

tık. Arabalar gelip geçmesine rağmen bisivingler atılmadı. Böylece eylemimiz boşa çıktı.

“Niye vurmadınız” dediğimde, “fark etmediklerini” söylediler.

Ertesi gün aynı noktaya tekrar geldik. Eylemi yapacaktık. Arabalar gelince Emin arkadaş bisivingi sıkı. Roket arabanın altından geçip gitti. Araba isabet almadı. Arabanın şoförü neye uğradığını şaşırınca direksiyon hâkimiyetini kaybetti ve araba virajda takla atarak devrildi. Diğer araba da hemen durdu. Arabadan atlayan askerler mevzilenip ateş etmeye başladılar.

Beş dakika geçmeden helikopterler tepemizde dolaşmaya ve indirme yapmaya başladılar. Birçok noktada birden çatışmalar başladı, silah sesleri geliyordu. Daha fazla burada kalmak anlamsızdı. Kayıp verebilirdik. Hemen geri çekildik. Böylece kayıp vermedik, ama başarılı bir eylem de yapamadık.

Bu eylemden sonra Besta’ya çekildik. Hayri arkadaş da oraya geldi. Yanındaki grupta iki kadın arkadaş vardı. Birinin ismi Cahide’ydi. Ona Cahide Goyi diyorduk. Diğerinin ismini hatırlamıyorum. Tüm gücümüz oradaydı. Hayri arkadaş toplantı yaptı. Toplantıya şehitler anısına saygı duruşuyla başladı. Değerlendirmelere girmeden son yaptığımız eylemle başladı:

-Hozê, Deryan ve Exyan eylemlerini niye yaptınız? Bu köyler korucu değiller. Birçoğu bizim dostumuz. O köylerden katılanlar da var. Buna kim karar verdi, kim yaptı hesap vermelidir. Partinin böyle bir yaklaşımı yoktur. Öyle köye girip bisivinglerle önünüze çıkan her canlıya ateş etmek nerden çıktı. Böyle devrimcilik, halk savaşıllığı olur mu? Evet, bunun izahı olmalı, dedi.

Ses tonu çok sertti. İlk defa bir eylemimiz ciddi anlamda eleştiri konusu oluyordu. Herkes nefesini tutmuş, Hayri arkadaşı dinliyordu. Botan’ı kaldırdı.

-Burada siyasi sorumlu sensin. Bu eyleme niye izin verdin, izah et, dedi. Botan oturduğu yerden kalktı. O da şaşırmıştı. Ne diyeceğini bilmiyordu:

-Heval, ben bu tür eylemlere karşıyım. Toplantıda da söyledim. Ama bunun önüne geçemedim. Arkadaşlar köyde ajan var, ihbarcı var, köye gittiğimizde bizi ihbar ediyorlar, gidip onları cezalandıracağız dediklerinde kabul ettim. Böyle yapacaklarını bilmiyordum, dedi.

Başını önüne eğdi, daha fazla konuşmadı. Hayri arkadaş çok kızmıştı. Bu kızgınlığı konuşmasına, tavır ve davranışlarına da yansımıştı. Konuşmasına devam etti.

-Parti 3. Kongresini yaparak yeni bir atılım yapmak, Agit arkadaşın intikamını almak isterken, içimizden bazıları bu durumu tersine çevirmek istiyor. Adeta Truva atı rolünü oynuyorlar. Sanki atılım yapmamızı istemiyorlar. İşte bu eyleminiz de böyle bir şeydir.

3. Kongre bir ordulaşma ve atılım kongresidir. Alınan kararlar bunun içindir. Ama daha şimdiden bu kararlar ters-yüz edilmek isteniyor. Kongrenin yapıldığı saha olan Önderlik sahasında Terzi Cemal böyle yaptı. Agit arkadaşın adına açılan akademide 3. Kongre ve savaş çizgisi dersleri verilip eğitim yapılması gerekirken, militanları devrimden uzaklaştırmanın aracına dönüştürmüştü. Bundan dolayı Önderlik tarafından görevden alınıp soruşturmaya alınmış. Asıl önemli olan, arkadaşların bu yaşananlara sessiz kalmaları, bir şey dememeleridir. Önderlik bu durumu ortayolculuk olarak değerlendirdi. Önderliğin o talimatı var. Herkes okumalı, hatta üzerinde eğitim yapılmalıdır.

Avrupa'da da durum bundan farklı değildir. Parti Avrupa'ya müdahale etmek istedi. Atılımı oralara taşımak istedi, oradaki halkımızı örgütlemek istedi, ama tam tersi oldu.

Fatma Yunanistan'dan kaçtı. Hüseyin Yıldırım kaçarak Almanlara teslim oldu. Müdahaleye giden Abbas ve Fuat arkadaşlarla beraber birçok kadro komplolarla yakalandı. 3. Kongrenin Avrupa'ya etkisinin olmasını istemiyorlardı.

Dağda gerilla saflarında da durum bundan farklı değil. Daha önceki toplantıda biraz anlatmıştım. Tekrar da olsa bazı şeyleri yeniden söyleyeceğim.

Tarihi dönemleri yaşıyoruz. Halkımızın özgürlüğünü tartışıyoruz. Bunlar ileride tarih olacak. O yüzden tarihle oynamadan ve doğru yazmalıyız, dedi ve durdu.

Biraz düşündü. Nerden başlaması gerektiğini kafasında tarttı. Bakışlarını arkadaşların üzerinde gezdirdi ve devam etti:

-Ben 3. Kongreye gitmedim. O zaman İran'daydım. Kongreden sonra Ferhat, Kör Cemal ve Şeyhmus ülke sorumluluğuna getirilmişlerdi. Ferhat'la Kör Cemal İran'a geldiler. Oradan Xakurkê'ye geçip kongreyi taşıracaklardı. Kongrede ne var, ne oldu, tartışmalar nasıldı dediğimde cebinden kongrenin talimatını çıkarıp bana verdiler. Ben de talimatı

alıp okudum. Fazla bir şey söylemediler. Bir tersliğin olduğunu hissettim.

Önderliğe telefon açıp konuşmak istiyordum. Kongreyi direkt Önderlikten dinleyecektim. Kör Cemal benim Önderlikle konuşmaya çalıştığımı anlayınca kongreyi aktarmak için Xakurkê'ye gitmemizi söyledi.

Arkadaşlar da Arê'de toplanmışlardı. Aktarıma oradan başlanacaktı.

Bana “siz oraya gidin, diğer arkadaşları da buraya gönderin. Siz orada ben burada kongreyi aktaracağız, dedi.

Ben de Kalkıp Xakurkê'ye gittim. Erdal ve Bedran arkadaşları da çağırdık. Çukurca çevresinde de arkadaşlar vardı. Oraya da gitmemiz gerekirdi.

Ferhat'a, “sen talimatları al, Çukurca'ya git, orada aktar, ben de burada aktarayım” dedim. Ferhat da Çukurca'ya gitti.

Bedran ve Erdal arkadaşlar Arê'ye geldiler. Kar olduğundan iz çıkmıştı. Riskli olur diye aktarımı Arê'de değil de Xakurkê'de yapacaktık.

Nerde aktarım yapalım tartışması sürerken Şeyhmus'dan bir not geldi. Notta Zeki arkadaşın merkeze atandığını yazıyordu. Kongre merkezi seçmemiş, merkezi atama yetkisini onlara vermişti. Arê'den Xakurkê'ye geldiğimizde Zeki arkadaş merkez olmuştu. Biz Xakurkê'ye gittiğimizde Zeki bize selam bile vermedi. Sonra öz eleştirisi verdi.

Zeki'ye dönerek sertçe “öyle değil mi ?” dedi.

Zeki neye uğradığına şaşırırdı.

“Evet, doğrudur heval” diyebilirdi.

Zeki dut yemiş bülbüle dönmüştü.

Zeki'ye tepkilenmiştik, kendimizi zorlayarak Hayri arkadaşın anlattıklarını dinliyorduk.

Toplantı bitince hepimizde bir rahatlama oldu. İçimizdeki sıkıntılarımız, sıkışmışlıklarımız azaldı. Doğru bilgiler, doğru anlayışlar ve güven veren yaklaşımlardan oluşan bir toplantı birçok eylemden daha fazla etkili oluyor, moralimizi düzeltmeye yetiyordu.

Toplantıdan sonra bir planlama yapıldı. Botan, Sinan ve yanlarında kalan küçük bir güç dışında hepimiz Haftanın'e gidecektik. Zomlara

gitme, halkla ilişkilerimizi arttırma, erzak alma ve varsa gençleri askeri kanunla saflara almayı planlamıştık.

Hayri arkadaş bazı yerlerde toplantılar yapacaktı, bu yüzden bizden önce ayrıldı. Biz de hazırlıklarımızı tamamlayıp yola koyulduk. Yol üzerindeki zomlara gidiyor, toplantılar yapıyorduk. Yolumuz üzerindeki zomların çoğu Goyi zomlarıydı. Bu zomlar bize yabancı değildi. Bunlardan katılımlar da vardı.

Akşam güneş batmadan yaklaşık bir saat önce zomlara giriyorduk. Toplantı yapıyorduk. Erzakımızı alıyorduk. Varsa gençlerini alıp gidiyorduk. Böylece Tanin'e kadar geldik.

Tanin'de Sindilerin zomlarına gittik. Halkı toplayıp toplantı yaptık. Metin yurtseverlik ve görevler üzerine uzun bir konuşma yaptı. Toplantıdan sonra bir miktar erzak aldık. Köydeki üç genci de askeri kanunla saflara aldık. Bu gençleri aldığımızda köylüler kıyameti kopardılar. Feryat figan ettiler, ağladılar. Ama biz tüm bunlara aldırmadık. Gençleri de yanımıza alarak köyden ayrıldık.

Oysa birkaç gün önceki toplantıda Hayri arkadaş bu yaklaşımın parti yaklaşımı olmadığını söylemişti. Hayri arkadaş bu durumları eleştirirken yönetimden kimse sesini çıkarmamıştı. Hayri arkadaş gitikten sonra yine bildiklerini yapıyorlardı.

Adeta "siz ne dersiniz deyin, burası bizden sorulur" diyorlardı.

Sınıra yaklaştığımızda sınırı kontrol ettik. Emin olduktan sonra ertesi gün sınırı keserek Haftanın'e, yani Güneye geldik. Biraz dinlendikten sonra Yekmalê noktasına geçtik.

Burada da Hayri arkadaşla karşılaştık. Ama o bir grupla gidiyordu.

Buraya büyük bir askeri eylem yapmak için gelmiştik. Yönetim bunu kendi içinde sürekli tartışıyordu. Harun arkadaş eylemin bir an önce yapılmasını dayatıyordu.

Her seferinde Metin

"Acele etmeyelim, iyi planlayalım ki büyük darbe vurabilelim" diyordu.

Aslında eylemi geciktiriyordu.

Harun arkadaş Ana Birlikten 10-15 arkadaş ayırdı ve Metin'e:

-Heval, Elcan karakolunun keşfine gideceğiz. Asker gelirse vuracağız. Yok, gelmezse keşfimizi yapıp döneceğiz, dedi.

BKC, Bisiving ve Karnas silahlarını da yanımıza alarak gruptan ayrılıp Elcan karakolunun karşısına gelip mevzilendik. Sınırın güney tarafındaydık. Daha önce kuzey tarafından keşif yapmıştık, ama riskli olduğu gerekçesiyle eylemi yapmamıştık. Şimdi güneyden keşif yapıyorduk. Durduğumuz yerin hemen aşağısında Saddam'ın karakolu vardı. Türkler ve Arapların karakolları arasındaydık.

Sabah karakolu iyicene keşfettik. Karakolda olağanüstü bir durum yoktu. Akşam da keşfedecek öyle gidecektik. Saat 9'a doğru nöbetçi 20-25 askerin bize doğru geldiklerini söyledi. Hepimiz mevzilendik ve askerlerin hareketini takip ettik. Büyük ihtimalle bu grup sınır devriyesi grubuydu. Harun arkadaşın yüzü güldü. Bir süredir yaşadığı gerginlik kayboldu, yerini sevinç aldı.

"Tam ağızımıza göre bir lokma" dedi.

Askerler bizi görmediklerinden oldukça rahattılar. Ama biz onları görüyorduk. İyicene yakınlaşmalarını bekledik. Saat 10'a geliyordu. Güneş tepemize vuruyordu. Hava da ısınmıştı. Yol yürüyen askerler yorgun olduklarından yere çökmüş, terlerini siliyor, şakalaşıyorlardı.

Harun arkadaş "ben ateş etmeden kimse ateş etmesin. Ben ateş ettikten sonra hep beraber tarayın" dedi ve birkaç adım öne geçti.

Harun arkadaş tüm eylemlerde en öndeydi. Büyük bir cesareti vardı. Korku nedir bilmiyordu. Yanındakilere güven verirdi. En tehlikeli noktalara kendisi gidiyordu. Kurşun degecekse önce kendisine değmeliydi. Başarma konusunda ısrarlı ve inatçıydı. Arkadaşlar "sende Zaza inadı var" diyorlardı.

Askerler daha terlerini silmeden Harun arkadaş taradı. Onun taramasıyla biz de askerleri taradık. Önümüzde 9-10 asker vardı. Hepsini biçilen ot gibi yere yığıldılar ve bir daha kalkamadılar. Diğer askerler küçük bir sırtın arkasında kalmışlardı. Bir süre daha bekledik, askerlerden ses çıkmadı.

Sonra Türk ve Irak askerleri arasında kalan bölgede yürüyerek Sınat'a geldik. Orada kocaman bir ateş yakıp çaylarımızı demledik. Morallerimiz tamdı. Hızlı ve seri bir şekilde düşmanı vurmuş ve uzaklaşmıştık. Düşman neye uğradığına şaşırıyordu.

Çaylarımızı içerken eylem üzerinde konuştuk. Arkadaşlar Harun arkadaş yanında çok rahattılar. Akıllarına takılan şeyi soruyorlardı. Bu konuda bir çekinceleri yoktu. Harun arkadaş da büyük bir sabırla dinliyor, sonra gücü yettiği kadar yanıtlıyordu. Arkadaşlarla ilişkisi doğaldı. Arkadaşlarla arasında bir mesafe yoktu.

Irak'ın kimyasal silah kullanması ve enfal hareketini sürdürmesi halkı göç yollarına düşürmüştü. İran, Suriye ve Türkiye sınırlarına yığılmış on binlerce halkımız vardı. Onlar açısından durumlar perişandı. Açlık, yokluk, yorgunluk vardı. Yanlarından geçerken halkın bu acılarına tanık oluyorduk. Bir halk kendi öz yurdundan sürülüyor, sürgün ediliyordu.

Ben, Sarı Hüseyin, Mustafa, Şerif, Emin Omyanus sınır üzerindeki seyyar Kela Spi karakolunu keşfe gitmiştik. Karakol açık bir arazideydi. Fazla yaklaşmanın imkânı yoktu. İki gün orada kalmamıza rağmen uygun bir keşif yapamadık. Bunun imkânını bulamadık. Kaldığımız bu iki günde düşmana görüntü vermemeye daha çok özen gösterdik, çay yapmak için bile ateş yakmadık.

İkinci günün sonunda burada kalmanın anlamsız olduğunu söyleyerek arkadaşların yanına döndük. Tekmilimizi Harun arkadaşla verdik. O karakola dönük eylem yapacaktık. Ancak keşfimiz sonuçsuzdu.

Başka bir grup arkadaş da Uludere'ye bağlı sınır karakollarından olan Aluş karakolunu keşfe gitmişlerdi. Karakolun her iki tarafı da mayınlıydı. Bir tarafına Saddam, diğer tarafına Türkler mayın ekmişti. Keşfe giden grup gündüz keşif yapmıştı.

Keşfettikleri yer duvarlarla çevrilmiş olan çadırlardı. Düşman taktik yapmıştı, böyle birkaç boş yer inşa ederek kendisini savunuyordu. Askerler de gündüz bir yerde kalan, gece başka yerde kalan hareketli birliklerden oluşuyordu.

Keşfe giden grup dönünce teknilini yönetime verdi. Bu karakolu vuracaktık. Bu çadırlar asıl karakol değildi, asıl karakol köydeydi. Burası sınırı denetlemek için yapılmış hareketli bir yerdi.

Eylem planlaması yapıldı. İki koldan orayı vuracaktık. Önce BKC ve Bisiving gibi ağır silahlar vuracak, sonra saldırı grupları sızma yapıp karakola gireceklerdi.

Bir grubun başında ben, diğer grubun başında da Pırling arkadaş vardı. Takviye ve savunma birlikleri de belirlenmişti.

Eylem zamanı yaklaştığında hepimizi bir heyecan sardı. Kalkıp halay çıktık. Eylem öncesi ve sonrası halay çekmek bizde adet olmuştu. Adeta eyleme değil, düğüne gidiyorduk.

Karanlığın çökmesiyle eylem yerine doğru hareket ettik. Ben alanı tanıımıyordum, keşfe de gitmemiştim. Sadece uzaktan görmüştüm.

Benim ve Pılling arkadaşın grubu sızmalı bir tarzda karakola yaklaşıırken ağır silahlar vurmaya başladı.

Karakolun hemen altına geldik. Bombalarımızı hazırlamıştık. Belirlenen yerlere bombaları atıp taramaya başladık. Karşılık gelmeyince durduk. Sonra bir daha taradık. Yine karşılık yoktu. Tüm askerlerin öldüğünü düşündük ve çadırların olduğu yere gittik. Planladığımız yeri ele geçirdik.

Diğer yandan Pılling arkadaşın grubu da geldi. Bir acayiplik vardı. Ortada ne bir asker cenazesi ne de bir silah vardı. Çadırlar boştu. Uzaktan başka çadırlar görünüyordu. "O çadırlara gidelim" dedik ve o yöne hareket ettik.

Askerler akşamleyin çadırlardan çıkıp uygun yere mevzilenmişlerdi. Biz diğer çadırlara doğru giderken bizi gördüler. Onların yeri daha uygundu, mevzilerindeydiler. Ağır silahlarla bizi vurmaya başladılar.

Çatışma başladı ve giderek yoğunlaştı. Daha fazla ilerlememizin imkânı yoktu. Mecburen geri döndük. Bunca emeğe rağmen elimiz boş döndük.

Düşman taktiğiyle bizi boşa düşürmüştü. Moralsiz halde arkadaşların yanına döndük. Tekmilimizi verdik ve boşa düştüğümüzü söyledik.

Her taraftan silah sesleri geliyordu. Saddam'ın helikopterleri ve uçakları dolaşıyordu. Halk sınıra yığılmıştı. Türk askerleri de sınırlarını kapatmıştı. Zaman zaman rast gele halkı tarıyorlardı. Uygun bir yerde eylem değerlendirmesi için toplantı yaptık.

Toplantıda keşfe giden arkadaşlara dönük yoğun eleştiriler yapıldı. Neden iyi keşif yapmadıkları sorgulandı. Şu kesindi: Bir eylemin başarısı onun keşfine bağlıdır. Keşif iyi olursa eylem büyük oranda başarıya ulaşır. Keşif hem gece, hem gündüz ve ince ayrıntılarına kadar yapılmalıdır. Bu olursa saldırıya giden kol gizliliğe dikkat eder ve böylece sonuç alır. Bunlar olmazsa eylemin sonuç alması çok zordur. Bunu yaşayarak öğrendik.

Hayri, Dr. Baran, Şiyar (Kazım Kulu), Ebubekir (Halil Ataç) bir grup arkadaşla yanımıza gelmişlerdi. Hayri arkadaş önce yönetimle toplantı yaptı. Sonra grup grup tekrar kuzeye geçtik. İlk geçen grup Harun arkadaşın grubuydu. Bu grup Kela Memé'de çatışmaya girmiş ve bir arkadaş yaralanmıştı. Yarası ağır değildi, fakat çok kan kaybetmişti. Sonunda kan kaybından şehit düşmüştü.

Harun arkadaşın grubundan sonra bizim grup geçti. Şiyar arkadaş da bizim gruptaydı. Onda Alman malı bir gece dürbünü vardı. Vay be! İlk defa elimizdeki silahlardan farklı teknik bir şey görüyordum. Dünyada neler varmış! Bu gece dürbünüyle yolumuzu keşfede ede Roboski civarına dek geldik. Gece dürbünüyle karakolu ve askerleri keşfettiğimizden ciddi bir sorunla karşılaşmadık. Oradan Kela Memé'ye ve Spêrtilerin zomlarına uğrayarak Deriya Kaçé'ye gittik.

Bizden sonra Hayri arkadaş Zeki ve Metin'le beraber aynı yolu kullanarak sınırı geçip Besta'ya geldiler. Ben, Ali Kîçê, Pîlîng Kîçê ve bir grup arkadaş orada kaldık. Spêrti zomlarına gidip savaşçı çıkaracaktık. Gittiğimiz zomdan iki savaşçı almıştık. Spêrti zomlarından sonra Kite aşiretinden köylülerin kaldığı zomlara gittik. Dört savaşçıda oradan çıkardık. Yanımızda askeri kanunla saflara kattığımız arkadaşlarla Besta'ya gittik.

Önderlik sahasından ve Lolan'daki ana karargâhtan takviye güçler gelmişti. Besta'da yoğun bir örgütsel faaliyet vardı. Sayımız oldukça fazlaydı. Hayri arkadaş toplantılar yapıyor, arkadaşlarla tek tek konuşuyordu. Botan gücünün önemli bir kısmı oradaydı.

Burada Cizre serhıldanına öncülük eden Berivan arkadaş ilk defa gördüm. Önderlik sahasından gelmişti. Üzerinde yeni bir takım askeri elbise vardı. Silah ve teçhizatı tamam ve yeniydi. Kefiyeyle başını sarmıştı.

Noktada çok kaldığımızdan değiştirmemiz gerekiyordu. Balıksırtına benzeyen Piro'nun sırtına gittik. Piro'da çeşme suyu yoktu. Kar eriterek ihtiyaçlarımızı karşılıyorduk. Hayri arkadaşta disk rahatsızlığı olduğundan yürümekte zorluk çekiyordu. Üstelik sigara içiyordu, büyük bir tütün tabakası vardı. Bir sigara sarıyor, içiyor, daha bitmeden bir diğerini sarıyordu. Buna rağmen yürüyordu ama vallahi o tütünü çekisinde bile ayrı bir havası vardı.

Piro'da düzenlemeler yapıldı. Ağırlıkta herkes kendi yerine gitti. Botan ve Doğan yanlarındaki grupla Cudi'ye, Sinan arkadaş yanındaki grupla Besta'ya, Harun ve Sarı Hüseyin arkadaş da yanındaki grupla

Eruh'a gideceklerdi. Geri kalanlar da Ana birlikte Metin ve Zeki'nin yanında kaldılar. Dr. Baran ve Şiyar arkadaşlar da yanlarında bir grupla bizden ayrıldılar. Tam nereye gittiklerini bilmiyorum. Bir grup Mar-din'e, bir grup da Dersim'e gidecekti.

Hayri arkadaş beni, Pırling Kıçê arkadaş ve Celal Şırnak'ı çağırdı. Bize

"Önderlik sahasına gidiyorum. Önderliğe yazacağımız bir rapor veya söyleyeceğiniz bir şey var mı" dedi.

"Yok heval, Önderliğe selamlarımızı söyle yeter" dedik.

"Önderlik sahasına gideceğimi kimseye söylemeyin. Güvenlik açısından iyi olmaz" dedi.

Toplu ve tek tek fotoğraflar çektik. Ayrılma vakti gelmişti. Her grup vedalaşıp yerine gidiyordu. Bizim grup da arkadaşlarla vedalaştı ve Harun arkadaşın grubuyla beraber Çırav'a doğru hareket ettik. Ebubekir Hayri arkadaşın yanında kaldı.

Eruh grubuyla Gabar'a kadar birlikte gittik. Orada birbirimizden ayrıldık. Sayımız oldukça kalabalıktı. 70-75 arası vardı. Cephane, lojistikimiz vardı. Moral olarak güçlüydük. Belli bir niteliğimiz de oluşmuştu. "Vurduğumuzu deviririz" diyorduk. Büyük bir özgüvenimiz vardı. Gabar'a gidiyorduk. Uzun süredir ayrı olduğumuz mekâna gidiyorduk. Alanı iyi biliyordum. Bu yüzden ben ve Pırling Kıçê öncü olmuştuk.

Rosor'un altından geçiyorduk ki birden üzerimize yağmur gibi mermi yağmaya başladı. Pusuya düşmüştük. Yerimiz çatışmaya uygun değildi. Biz vadideydik, onlar tepeyi tutmuşlardı. Daha fazla ilerleyemedik, mecburen geri döndük.

Bir önceki gün kaldığımız noktaya geri geldik. Biraz dinlendikten sonra yemek yedik ve nöbetçileri çıkararak yattık. Pusudan dolayı gece boyu yürüdüğümüzden çok yorulmuştuk. Bu yüzden bazı arkadaşlar yemek yemeden yatmışlardı.

Yazdı, havalar sıcaktı, bunaltıcı bir hava vardı. Her birimiz bir ağacın altına uzanmıştık. Yükselen güneş insanı mayıştırıyor, tatlı bir uyku getiriyordu. Saat 8-9 arasıydı. Gözlerimi yeni kapatmıştım. Birden silah sesleriyle irkilerek uyandım.

Düşman ferdi silahlarla, MG-3'lerle, bomba atarlarla bizi tarıyordu. Bu kez askerlerle iç içe geçmiştik.

Nöbetçiler nasıl olurda askerleri görmemiş ve bizi uyarmamışlardı. Yoksa düşman onları şehit mi düşürmüştü? Ama öncesinde silah sesleri gelmemişti.

Sürünerek nöbet yerine gittim. Bir de ne göreyim. Her iki nöbetçimiz mışıl mışıl uyuyorlardı. Uykularına yenilmişlerdi. O kadar ağır ve derin bir uykuya dalmışlardı ki silah seslerine rağmen uyanmamışlardı. Hayret edilecek bir durumdaydılar, gerçekten halen uyuyorlardı. Silahın namlusuyla onları dürttüm.

“Kalkın, düşman noktaya girmiş, siz yatıyorsunuz, çabuk kalkın” dedim.

Bilmeyen de onlar uyurken Rüstem’in atı Rahş başlarında bekliyor, onları koruyor da böyle rahat uyumuşlar sanırdı.

Rahş’ın bir eşi dünyada yoktu. Rüstem bir ağacın gölgesinde uyurken ona yanaşan kocaman azgın bir yılanı toynaklarıyla ezip öldürmüştü de Rüstem uykudan uyanmamıştı bile.

Yine bir defasında Rüstem’in iki düşmanı ellerinde kılıç, sessizce yanaşmışlar. Rahş bakmış ki durum iyi değil, burnuyla dürterek Rüstem’i uyandırmıştı. Rüstem yerinden kalkmadan şöyle bir gözucuyla gelenlere bakmış, Rahş’ı azarlamış: “Bu iki tane ödleğ yüzünden mi uykumu bozdun?” deyip sırtını çevirip tekrar uykuya dalmış. İş başa düşünce Rahş bu iki hayduta da saldırıp bir güzel pataklağı, yara-bere içinde bıraktıktan sonra oradan kovmuş...

Bizim nöbetçiler uykudayken haydutlar elini kolunu sallayıp yakınımıza dek sokulmuşlar ve saldırıya geçmişlerdi.

Onları uyandırıp düşmandan bahsetmeme rağmen yerlerinden fırlamamaları tuhaftı. İkisi de ne olduğunu anlamamışlardı. Rüya gördüklerini, benim de şaka yaptığımı sanıyorlardı herhalde. Öylece bana bakakalmışlarken yanı başımızda bir bomba patladı. Yere kapaklanıp öyle kurtulduk. Bir nefe alınca da üçümüz birden uçar gibi koştuk.

Silah sesleri durmuyordu. Biz de mevzilendik. Çatışma yoğunlaşarak devam etti. Dünkü pusunun yorgunluğına bugünkü çatışma da eklenmiş, yorgunluğumuzu daha da arttırmıştı.

Metin nöbetçilerin uyuduğunu anlayınca havaya küfürler savurdu. Durmadan bağırıyordu.

Çatışma akşama kadar devam etti. Karanlığın çökmesiyle derin bir nefes aldık. Karanlığın bir örtü gibi bizi gizleyeceğini biliyorduk. Düşman geniş bir çember atmıştı. Bu çemberde kalsaydık ertesi gün hepimiz imha olurduk. Ne yapıp edip çemberi yarıp çıkmalıydık. Şehit vermeyi göze alarak bunu denedik. Sessizce çemberden çıktık.

Düşman helikopterlerle her tarafa asker indirmişti. Çemberden çıksak dahi askerlerle karşılaşmamız mümkündü. Çatışma dışına çıkınca durumumuza baktık. Metin diz kapağından yaralanmıştı, yürüyemiyordu. Bir sedye yaparak Metin'i taşıdık.

Yeniden kendimizi örgütleyerek Piro'ya gittik. Hayri arkadaş onlar daha oradaydılar. Dr. Kemal arkadaş da oradaydı. Metin'in yarasına baktı, temizleyerek bağladı. O günden sonra Metin'in ismi topal Metin oldu. Yeni bir düzenleme yapıldı. Metin orada kaldı. Onun yerine Ebubekir (Halil Ataç) Ana Birlik komutanlığına atandı. 4-5 gün orada kaldıktan sonra yeniden yola koyulduk.

Yoğun bir tempo içindeydik. Bir de doğru bir yönetime kavuşsaydık belki Partinin planlamalarını hayata geçirebilirdik.

İnsan bazen onca emeğin nereye uçup gittiğine şaşırıyor. Elbette bu emekler sararıp düşen ve ilk rüzgârla uçup giden yapraklara benzemiyordu. Mutlaka iz bırakıyordu. Düşmanla girilen bir savaş vardı. Fakat Parti büyük düşünüyordu. Mesele belki de o büyüklüğe ulaşp ulaşmamaktaydı...

EBUBEKİR'Lİ YILLAR

Ebubekir... Parti içinde tanınan bilinen birisidir. 1970'li yıllarda Partiyeye katılmıştı. 15 Ağustos atılımında yer almıştı. Terzi Cemal'le beraber 18 Mayıs Silahlı Propaganda Birliği'yle Çatak'a gitmiş, ancak eylem yapmamıştı. Eskiymiş, tecrübesi vardı.

Metin'in yerine Ebubekir'in Ana Birliğin komutanı olması bir heyecan yaratmıştı. Tarzda değışiklik olması hepimizi rahatlatılabilir ve başarıya yol açabilirdi.

Ana Birlik, Mardin, Dersim ve Eruh grubu hep birlikte Çırav'a doğru yola çıktık. Daha önce pusuya düşüp geri geldiğimiz noktayı geçtik. Anılar çok tazeydi, canlıydı. Çırav'da Dersim ve Mardin grubu bizden ayrılarak yollarına devam ettiler. Biz de Eruh alanına gittik.

Ebubekir ve Zeki Ana Birliğin, Harun ve sarı Hüseyin arkadaşlar da Eruh yönetimiydiler. Önderlik sahasından gelen Dr. Kemal, Kenan, Bedran Ezidi, Akif Kobani, Eşref Kobani arkadaşlar da bizimleydiler. Önderlik sahasından gelenlerle pratikte kalanlar birlikte hareket ederek kaynaşacaklardı. Eruh grubuyla beraber Torko Memura köyüne gittik. Kendi hallerinde zararsız bir köydü. Çete değillerdi. Köyde ihbarcılık

fazla gelişmemişti. Daha önce birkaç kez köye gidip erzak almıştık. Yaklaşımları olumsuz değildi.

Karanlığın çökmesiyle birlikte köye girdik. Gündüz köye girdiğimizde bizi gördüklerinden gençlerini saklıyorlardı. Bunun için sığınak gibi gizli yerler yapmışlardı. Gençleri görmememiz için ellerinden geleni yapıyorlardı. Köye girdikten sonra evlere dağıldık. Kimse bizi görmemişti. Erzak ayarladıktan sonra köy meydanında toplantı yaptık. Zeki konuştu. Düşmanı, Kürdistan'ı, savaşı, yurtseverliği ve görevleri anlattı. Konuşmasını katılımı bitirdi. Köyün gençleri de toplantıya gelmişlerdi. Toplantıyı bitirip erzakımızı alıp köyden çıktığımız zaman altı genci de yanımızda götürdük.

Bunlar arasında adını Hamit yaptığımız gencin başına saç kıran düşmüş, saçları dökülmüş, kel olmuştu. Bu yüzden ismi Hamitê keçel oldu. Köyden giderken köylüler gençleri götürmemizi istemediler. Ne zaman ve ne kadar erzak lazımsa getirebileceklerini, ama gençleri bırakmamızı istiyorlardı. Fakat onları dinlemedik ve çıkardığımız savaşçılarla Çırav'daki noktamıza döndük. Ebubekir'in bu ilk pratiği de Metin'inkinden farklı değildi.

Katılımların artmasıyla sayımız da arttığından pratik işlerin yürütülmesi daha kolay olmuştu. Görevlere gidip gelen arkadaşlar o gün mutfak veya nöbete çıkmıyor, dinleniyor, noktada kalanlar bu işleri yapıyorlardı. Savaşçı çıkarmaya ağırlık vermiştik. Ben, Hogır, İsmail Derik, Celal Şırnak, Hazım, Şerif, Azat, Serbest Kıçê arkadaşların içinde bulunduğu bir grupla Gabar ve Çırav alanındaki köylere gittik. Bu köylerde halka toplantılar yaptık, sonra erzak aldık. Zıvıngodan bir genci askeri kanunla aldık ve adını Gabar koyduk.

Noktaya dönüyorduk. Çok yorulduğumuzdan Nihkê'nin üst tarafında alana hâkim bir yerde mola verdik. Oturur oturmaz bazı arkadaşlar ceplerinden bütün kesesini çıkarıp sigara sardılar. Birden Hint horozları gibi Hogır ile Celal Şırnak kavgaya tutuştular. Önce ağız dalaşıyla başladı, sonra yumruklaştılar.

Bir iki arkadaş “yapmayın heval, ayıptır” diyerek uyarı yaptılar. Ama ne Hogır ne de Celal bu uyarıları dinlemediler.

Uyarıları dinlemedikleri gibi yumruklaşınca da kimse yerinden kalkıp onları ayırmadı. “Ne halleri varsa görsünler” der gibiydiler. İkisi de küfürler savurarak bir birini vuruyorlardı. Ağızları burunları kan içinde kalmıştı.

Hogır yaşam tarzı ve ilişkileriyle arkadaşları bıktırmıştı. Adeta diken gibiydi. Her tarafa batıyordu. Uyumsuzdu. O yüzden içimizden “inşallah Celal onu iyicene benzetir” diyorduk. Sonunda İsmail Derik arkadaş küfürlerine dayanamadı, kalktı yanlarına gitti:

“Yeter artık, ayıptır. Bir de devrimci olacaksınız. Yanınızda getirdiğiniz bu gençlere böyle mi örnek olacaksınız?”

Kavgadan yorulduklarından her ikisi de sessizce köşelerine gittiler. İkisi de konuşmuyor, kin dolu gözlerle birbirine bakıyorlardı. Sigara içenler sigaralarını bitirmişlerdi. Bazı arkadaşlar ikinci sigarayı sarıp yakmışlardı. Onlar da bitince tekrar yola koyulduk ve geç vakitte noktaya yetiştik. Tekmilimizi verince Ebubekir çok kızdı. O an bir sürü şey söyledi. Ertesi gün bu kavgaya üzerine toplantı yaptı.

Yönetim düzeyinde görev almaları nasıl gerçekleşmişti?

Metin ve Abdurrahman Motor arkadaşlar geldiklerinde zaten Ana Birlik yönetimi olarak gelmişlerdi. Metin 3. Kongrede merkez seçilmişti. Abdurrahman Motor arkadaş da Ana Birlik komutanı olarak gelmişti. 3. Kongrede Zeki merkeze seçilmemişti. Takım komutanı düzeyinde görevlendirilmişti. Fakat ülkeye gelirken Kör Cemal ve Şeyhmus tarafından merkez olarak atanmıştı. Bir süre Xakurkê’de komutanlık yapmıştı. Partinin müdahalesiyle görevden alınıp Botan’a gönderilmişti. Ama gelir gelmez Metin tarafından yeniden yönetime alınmıştı.

Abdurrahman Motor arkadaş şehit düşünce Metin genel sorumlu, Zeki ve Dr. Cafer arkadaş da Ana Birlik yönetimi olarak atanmışlardı. Daha sonra Ana Birlik bünyesinde takım ve manga örgütlenmesi oldu. Ben Dr. Cafer arkadaşın yardımcısı ve manga komutanıyım. Celal Şırnak takım komutanıydı. Ali Kıçê, Piling Kıçê ve Hogır da diğer takım komutanıydılar. Dr. Cafer arkadaş şehit düşünce Celal Şırnak onun yerine Ana Birlik yönetimine girdi. Ben de onun yerine takım komutanı oldum.

Belli sayıda savaşçı çıkarmıştık. Artık eylem yapmamız gerekir diyorduk. Eylem için Banê Batuyan köyünü keşfe gittik. Köyde seyyar bir karakol vardı. Köy çete olmuştu. Keşfimizi iyicene yaptık. Aval’dan gelip Geliyê Gordıla’dan Banê Batuyan’dan geçen yolun üzerinde durduk. Sabah Cizre’ye gidenler dönüyorlardı. Akşamüzerydi, güneş batmak üzereydi. Kalabalık bize yakınlaşınca yolun kenarında mevzilendik. Bize iyicene yaklaştıklarında mevzilerden çıkıp yollarını kestik.

Gelenler Aval köylüleriydi. Kadınlı erkekliydi. Devlet daha Aval köyünün yolunu yapmamıştı. O yüzden araba işlemiyordu. Köyde elektrik yoktu. Gaz lambası ve çıra kullanıyorlardı. Köylüler birden bizi karşılarında görünce şok oldular. “Ya bismillah” sesleri yükseldi. Korkudan beti benizleri soldu. Dilleri tutulmuş, rahat konuşamıyorlardı. Kimliklerini alarak kontrol ettik.

O zaman topladığımız istihbari bilgilere dayanarak bir liste yapmıştık. Azılı, azgın ve çete olanları biliyorduk. Kimliklerini kontrol ederken birisinin aradıklarımızdan olduğunu gördük. Bu kişi çeteydi. Bunun aile çevresi de çeteydi. Çevrede ilk silah alan ve köylülerin de silah alması için baskı yapan biriydi. Zeki onu tutup öne çekti:

-Silah alıp PKK’lileri bitireceksin, öyle mi?

Köylülere dönüp Kürdistan, yurtseverlik, görevlerimiz, devletin politikaları, çeteleştirme ve ajanlaştırma politikaları hakkında konuştuktan sonra:

-Bu adam ihbarcıdır. Biz köye geldiğimizde gidip karakola askerlere söylüyor. Bize kimin yardım ettiğini söylüyor. İnsanları tutuklatıyor ve bizi bitireceğini söylüyor. Şimdi onu götüracağız, bizi nasıl bitireceğini anlatacak. Siz de evinize gidin. Ama bu adam gibi yapmayın.

Oradan ayrılıp yolumuza devam ettik. Bir grupla beraber geriden gelen Zeki’nin yanında artık o adam yoktu.

Çok geçmeden alan faaliyetlerini değerlendirmek ve yeni planlamalar yapmak için Deşta Gabar denen noktada toplandık. Ebubekir toplantı yapacaktı. Sayımız fazlaydı. Kalabalık oluşuyordu. Akşamları kocaman ateşler yakıyorduk. Düşmanı fazla ciddiye almadığımızdan dikkat de etmiyorduk. Ama alanda iyi konumlanmıştık. Stratejik noktaları tutmuştuk. Bu yüzden rahattık. Erzak almak için köylere gidip geliyorduk. Alanda olduğumuz yönünde bilgi düşmana gitmişti. Düşman uygun fırsatını bulup darbe vuracaktı.

Şafakla beraber helikopter sesleriyle uyandık. Düşman araziye çıkmıştı. Helikopter karşımızdaki yamaçlara indirmeler yapıyordu. Askerler orayı tutmak istiyorlardı. Bizim bulunduğumuz alana karadan gelmesi çok zordu. Tek yol indirme yapmasıydı. Helikopter birkaç sefer indirme teşebbüsünde bulundu. Ama her seferinde taradığımızdan indirme yapamadan yeniden yükseliyordu. Akşama kadar karşı karşıya mevzilenmiş halde durduk. Ama çatışma olmadı.

Ben, Emin Omyanus ve Sarı Hüseyin aynı mevzideydik. Her iki arkadaş da partiye katılmadan önce evlenmişlerdi. Sarı Hüseyin Emin arkadaşına takılarak:

-Gel çocuklarımızı beşik kertmesi yapalım. Eğer benim oğlum, seninki de kız olursa sen kızını oğluma vereceksin. Yok, seninki oğul, benimki kız olursa ben kızımı senin oğluna vereceğim" dedi.

Üçümüz kahakalarla güldük. Düşman karşımızdaki tepedeydi, elimiz tetikteydi ama yine böylesine yaşamın içindeydik.

Erzak ve savaşçı çıkarmak için her gün üç farklı grup köylere gidiyordu. Erzakları genelde sırtımızla taşıyorduk. Bazen köylülerin katırlarını alıyorduk ama o da sorun oluyordu. Katırları getirdiğimizde tekrar götürmemiz gerekiyordu. Çünkü köylülerin günlük yaşamları bu hayvanlar üzerindendi. Katırları geri götürsek bir dert, götürmezsek ayrı bir dertti. Götürmediğimizde köylülerle karşı karşıya geliyorduk. Bazen güvenlik sorunu da yaratıyordu. Geri götürmemiz durumunda da aynı yolu tekrar gidip dönmek vardı.

Deşta Gabar'da Ebubekir ayaküstü bir planlama ve düzenleme yaptı. Zeki, Celal Şırnak ve bir grup arkadaş orada kaldı. Ebubekir ve bir grup arkadaş da Harun arkadaşın grubuyla Eruh'a gittik. Yolumuz Deşta Lala ve Gabar TRT'si arasından geçiyordu. Bu nokta riskliydi. Ama buna rağmen bu yolu değiştirmemiştik. Tam bu noktaya geldiğimizde pusuya düştük. Kısa süreli bir çatışma oldu. Kayıp vermeden pususu alanından çıktık ve yönümüzü Mışarê alanına verdik. Buradan da Çiyayê Reş alanına geçtik. Uygun bir yerde mola verdik. Harun arkadaş Ebubekir'e:

-Heval, bence İsxasa köyüne girelim; köy çetedir. Onlarla konuşur, silahlarını alırız. Bir de köyde sağlık ocağı var. Oradan ihtiyacımız olan sağlık malzemelerini ve ilaçları temin edebiliriz, dedi.

Ebubekir de "tamam" dedi ve eylemi onayladı.

Bunun üzerine hemen harekete geçtik. Keşif grupları çıkardık. Sabahdan akşama kadar köye gelen yolları, vadileri, korucuların mevzilerini keşfettik. Köyde askerlere ait en ufak bir görüntü veya hareketlilik yoktu. Köy normal gündelik yaşamındaydı. Biz de bu duruma ve keşfimize güvenerek karanlığın çökmesiyle köye girdik.

Tam köyün girişinde bizi taradılar. Pusuya düşmüştük. Bu durumda köye girmemiz imkânsızdı. Çatışa çatışa geri çekildik. Ayrıldığımız noktaya geldik. Kayıp vermemiştik ama köye de girememiştik. İyi keşif

yapmadığımızdan iki seferdir benzer durumlar başımıza geliyordu. Alandan ayrılarak yönümüzü Çiyayê Kodê'ye verdik.

Bu tür başarısız eylemler korucuları bize karşı daha da cesaretlendiriyordu. Devlet bu durumu kullanıyordu.

“Korucular direnince teröristler köylerine giremedi” diyerek halkı koruculuğa teşvik ediyordu.

Bu tür başarısız eylem girişimleri çeteleri etkisizleştirmek yerine onları birleştirerek daha da güçlendiriyordu.

Harun arkadaşın grubu Eruh çevresinde faaliyet yürüttüklerinden alanı çok iyi tanıyorlardı. Köylerin durumunu biliyorlardı. Sarı Hüseyin arkadaş:

-Gamêşa köyü çete ve azgın bir köydür. Köyde karakol da var. Burayı hedefleyebiliriz. Buraya eylem yapıp etkili bir darbe vurursak çevreye etkisi olumlu olacak, dedi.

Harun arkadaş da Sarı Hüseyin'in önerisine katıldı:

-İsxasa köyünde kaybettığımız prestiji yeniden kazanabiliriz. Düşmanın moral etkisini kırabiliriz.

Ebubekir de onayladı. Ebubekir ve diğer arkadaşlar Harun arkadaşla çok güveniyordu. Onun askeri mantığını biliyorlardı. Agit arkadaşın şahadetinden sonra gerillayı ayakta tutan arkadaşlardan birisiydi.

Ben, Serbest Kıçê, Harun, Sarı Hüseyin ve birkaç arkadaş köyü keşfe gittik. Daha önceki duruma düşmek istemiyorduk. Bu yüzden keşfe hem Harun arkadaş, hem de Sarı Hüseyin arkadaşlar da gelmişlerdi.

Sabahtan akşama kadar köyü keşfettik. Karakolu, çeteleri özellikle keşif ettik. Adeta en ufak bir hareketlerini dahi kaçırmak istemiyorduk. Geliş gidiş yollarını konumlanmalarını, nöbet yerlerini, mevzilerini keşfettik. Karakol sabit ve büyüktü. Asker sayısı fazlaydı. Köyün ortasındaydı. Karakola ulaşmamız zordu. Ama biz zoru başarmak istiyorduk.

Bir süre sonra bir grup askerin korucularla karakoldan çıktıklarını ve yol üzerindeki bir noktaya pusu attıklarını gördük. Harun arkadaş dürbünü alarak onları izledi. Yüzü yeniden gülmeye başladı. Geçen eylemdeki başarısızlıktan sonra gülmez olmuştu. Bir süre askerleri izledikten sonra dürbünü indirdi. Arkadaşlara dönerek:

-Karakola gidemezsek de bu askerleri vurabiliriz dedi.

Keşfe giden tüm arkadaşlar bu öneriyi kabul ettiler. Keşfimizi iyice yaptıktan sonra noktaya döndük. Harun ve Sarı Hüseyin arkadaşlarla Ebubekir bir köşede oturup konuştular. Sonra Harun arkadaşın söylediği gibi eylem planlandı. Eylem grupları belirlendi. Asker ve korucuların gittikleri yerin hemen yanında bostanlar vardı. Bu bostanlar pusu için çok uygun yerlerdi. Bu yerleri pusu yeri olarak belirledik ve karanlığın çökmesiyle oraya yöneldik.

Bir an önce görüntü vermeden yerimize ulaşmak istiyorduk. Bostanlara yetişmemize az kalmıştı ki birden üzerimize yağmur gibi mermiler yağmaya başladı. Pusu atmayı düşündüğümüz yere düşman pusu atmıştı. Pusuya giderken yine pusuya düşmüştük. Çaresiz geri çekildik.

Üç sefer köylere giriş teşebbüsümüz olmuştu, üçünde de başarısız olmuş, köye girememiştik. Kayıp vermemiştik ama ne düşmana ne de çetelere kayıp verdirebilmişik. Bu durum moralimizi bozdu. Taktiklerimizi çözen düşman adeta köylerin etrafına görünmez bir duvar örmüştü. Köylerini korumaları propagandasıyla çeteleri ikna etmiş ve eğitmişti. Pusu atma ihtimali olan yerlere önceden asker ve çeteler gidip pusu atıyorlardı. Mevzilerini karakolun çevresinden ve köyün içinden çıkarıp köyün dışında yapmışlardı. Savaş içinde onlar da savaşmayı öğrenmişlerdi. 15 Ağustosta kendilerini savunamayan ve ağlayan askerler şimdi bize pusu atar duruma gelmişlerdi. Bizim de taktik değiştirmemiz gerektiği anlaşıyordu.

“Savaşta en iyi öğretmen düşmandır” sözü bir kez daha doğrulanıyordu. Tarihte de benzer olaylar vardı. Romalı generaller ordularına onlarca yenilgi yaşatan, Roma’yı kuşatan ve Romalıların can düşmanı olan Hanibal ve Kartaca ordusundan çok şey öğrenmiş, taktiklerini onlara karşı kullanmışlardı. Şimdi de Türk askerleri bize aynı şeyi yapmak istiyordu.

Savaşta düşmanın ne yapabileceğini tahmin eden güç büyük oranda başarılı olur. Asker ve korucular bizim nereye pusu atabileceğimizi düşündüklerinden bu kez onlar başarılı olmuşlardı ama bu da yanlarına kalmayacaktı elbet.

Yürütülen pratiklerin değerlendirilmesi ve yeni planlamaların yapılması için diğer gruplarla Kani Beskê’de randevulaştık. Bu çeşme alanın en güzel çeşmelerindendi. Buz gibi bir suyu vardı. İçimine doyum olmazdı. Harika bir çayı oluyordu. Çayın rengi berraktı. Çobanlar nerede olurlarsa olsunlar bu çeşmeden su almayı hedefliyorlardı. Düşman da bu durumu bildiği için bu çeşmeyi sürekli denetiminde

tutuyordu. Çoğu zaman buraya pusu atıyordu. Biz de bu durumu biliyorduk. Buna rağmen bu çeşmenin bir kaç yüz metre üst tarafında uygun bir yerde konumlandık. Uygun bir şekilde gidip çeşmeden suyumuzu aldık ve diğer grupların gelmesini bekledik.

Gece Zeki'nin grubu gelmişti. Ertesi gün diğer grupların gelmesiyle toplantı başladı. Toplantıyı yöneten Ebubekir ilkin geniş bir değerlendirme yaptı. Diğer arkadaşlar da ufak tefek ekler yaptılar. Sonra faaliyetlerin değerlendirilmesine geçildi. Noktada kalan grup daha fazla köylere gidip toplantılar yapmış, erzak ve savaşçı çıkarmıştı. Bizim grup ne erzak nede savaşçı çıkarmıştı. Bizim grubun durumu iyi değildi. Noktada kalan arkadaşlardan her söz alan bizim grubu eleştirdi. Ama en ağır eleştirileri Hogır ve Zeki yaptılar. Ebubekir'i, özellikle de Harun arkadaşı hedefleyerek bu eleştirileri yapmışlardı. Eleştiriler Harun arkadaş çok zorladı.

Zeki'nin eline fırsat geçmişti:

"Herkes pratiği kadar konuşsun. Pratiği olmayanların konuşma hakları yoktur. Pratiksiz konuşma demagojidir, oportünizmin teorisi" diyerek konuşmasını bitirdi.

Gerçekten Zeki konuşuyordu. Onu tutacak kimse yoktu. Erzak ve savaşçı çıkarmış, köylere gitmiş, keşif yapmıştı. Önünde hiçbir engel yoktu. Aynı şey Hogır için de geçerliydi. O da Zeki'yle beraber bu işleri yapmıştı.

"Yaptığımız şeyler iyi midir değil midir, parti çizgisine uygun mudur değil midir" sorgulaması yoktu. Adeta "yap da nasıl yaparsan yap" yaklaşımı vardı. Önemli olan pratiğin olmasıydı, niçin ve nasıl olduğu önemli değildi. Oysa çetecilik pratiğin niçin ve nasılının önemsenmemesiyle başlamıştı. Çünkü niçin ve nasıl soruları ahlakın cevabıydı. Bu soruların cevabı yoksa ahlak da yoktu. Çetecilik de özünde ahlaktan yoksunluğun ifadesi oluyordu. Buna rağmen en fazla pratik sahibi olduğu gerekçesiyle en fazla söz hakkı onundu.

Toplantının sonucunda Ebubekir ve Harun arkadaş özeleştiri verdiler. Yeni planlamalar yapıldı. Yine köylere gitme, halka toplantılar yapma, erzak ve savaşçı çıkarma, keşif ve eylem yapma kararı alındı. Ve toplantı bitirildi.

Toplantıdan sonra Harun arkadaşın ağzını bıçak açmıyordu. İçi içini yiyordu. İlk defa savaşçılığına eleştiri geliyordu. Zeki ve Hogır'la karşılaşmamak için hep uzak duruyordu. Söylenenleri hazmetmek zor-

du. Ebubekir de eleştirilerden etkilenmişti, ama onunki Harun arkadaşındaki gibi değildi.

Düşmanı vurmadan yaşamak haramdı. Gerillacılığın hakkını veren komutanlardan biri olan Harun yoldaş da bu ilkeyle yaşıyordu.

MEVZİDEN MEVZİYE

Düşmanı hem arazide hem mevzide takip ediyor, vuracak fırsatı kolluyorduk. Düşmanı vurma isteğimiz artmıştı. Herkeste benzer bir heyecan vardı. Böylece eylem için arayışlar yoğunlaştı.

Bêrê Mira köyünde karakol vardı. Bu karakola eylem yapılacaktı. Köy çete değildi. Bu bizim için avantajdı. Bu avantajı kullanmalıydık. Köydeki karakolda yaklaşık 200-250 asker vardı. Karakol sabitti. Bunu hedeflemiştik.

Gidip köyün üst tarafında konumlandık. Çıplak gözle karakolu keşfettik. Keşfe Zeki, Harun, Pıling Kıcê ve Serbest Kıcê arkadaşlar gitmişlerdi. Zeki artık 'büyük işler' başaran bir komutan edasındaydı. Kendisini dev aynasında görüyordu. Bu yüzden herkese bir şeyler söylüyor, her şeye karışıyordu. Adeta "siz bilmezsiniz, ben bilirim" diyordu.

2-3 gün keşif yaptılar. Askerlerin yemek yeme saatlerini, içtimalarını, spor saatlerini, mevzilerini ayrıntılı bir şekilde keşfetmişlerdi. Keşiften dönenler keşfe göre bir planlama yaptılar. Buna göre saldırı, savunma, takviye, pusu ve ağır silah gruplarını oluşturdular. Devlet

sabit karakolları bir birlerini savunacak tarzda yapmıştı. Bir karakola saldırı oldu mu diğer karakol onu savunabilecek, yardımına gelebilecekti.

Çevrede Şerefiye, Dêrşew, Spiviyan, Xorsê, Zıvinga Hacı Eli ve Fındê köylerinde ve TRT'nin olduğu yerde karakol vardı. Buradan gelebilecek takviyelerin önünü kesmeliydik. Planlamamızı buna göre gözden geçirdik. Ben, Spiviyan köyünden gelen yola pusu atacaktım. Oradan gelecek takviyeyi vuracaktım. Hogır bir grup arkadaşla başka bir yola pusu attı, oradan gelebilecek takviyeyi vuracaktı. Harun, Ali Kışê ve Piling Kışê komutasında üç koldan saldırıya gidecekti.

Sarı Hüseyin arkadaş, Harun arkadaşın yerine saldırıya gitmeyi dayattıysa da kabul edilmedi. Bu saldırıya gitmek Harun arkadaş için varlık yokluk meselesiydi. Savaşçılığına laf getirmeyecekti. Ölümüne bu eyleme gidecekti. Gözü kararmıştı. Başka bir şey görmüyor, duymuyor, hissetmiyordu. Varsa yoksa eylemdi. Bu tür değerlendirmelere bir daha tahammül edemezdi. Zeki ve Celal Şırnak da hem savunma görevini görecek, hem de Şırnak'tan gelebilecek takviyeyi vuracaklardı.

Akşama doğru askerler içtima alanında toplandı. İçtimadan sonra top oynamaya başladılar. Bir grup asker de oynayanları izliyordu. Diğer askerler de yemekhaneye gitmişlerdi. Saldırı grubu karakola iyice yaklaşmıştı. Ağır silah grubu da yerini almıştı. Askerler topa dalmışken bisiving patladı. BKC taramaya başladı. Karakolun dibine kadar giden saldırı grupları da bombalarını attıktan sonra onlar da taramaya başlamışlardı. Neye uğradığını şaşırان askerler oldukları yere çakılıp kalmışlardı. Bu sürede saldırı grupları karakolun bahçesine girip etkili vurmuşlardı.

Yemekhaneden çıkan askerlerin karşılık vermeleriyle baskın çatışmaya dönüştü. Karadan takviye gelmeyi göze alamayan askerler indirmelerle takviye yapmak istiyordu. İki helikopter benim pusu attığım yerle saldırı gurubu arasına indirme yapmak istedi. Helikopter yere indi, daha bir asker bile atlamadan helikopteri taradık. Taramamızla helikopterin yükselmesi bir oldu. İndirme yapamadı. Mermiler helikoptere değiyordu. Birden helikopter duman çıkarak dengasını yitirdi, sağa sola gitti. Helikopteri vurmuştuk. Pilot son bir hamleyle helikopteri Şerefiye karakoluna doğru götürdü. Çatışma yerinden uzaklaşınca yere indi, askerleri indirdi. Ama helikopterden hala dumanlar çıkıyordu. Diğer helikopter de indirme yapamadan kalkış yapıp Şırnak yönüne gitti.

Çatışma gece yarısına kadar devam etti. Yakın uzak her yerden silah sesleri geliyordu. Gece yarısına doğru silah sesleri azalınca geri çekilme yapıldı. Kayıp vermemiştik. Diğer sonuçsuz köy baskınlarından ders çıkarmıştık. Eylemi karanlık çöktükten sonra değil, daha hava aydınlıkken yapmıştık. Karanlık çöktüğünde düşman savunmaya geçiyordu. Ama hava henüz aydınlıkken, kendi yerinde daha savunmasızdı ve bu savunmasız anında vurmuştuk. Askerlerin ölü ve yaralıları vardı ama tespit edememiştik. Geri çekilmeyi Çiyayê Bızına'ya yaptık.

Kayıp ve yaralı verilmeden askerlere eylem yapılması ve helikopterin darbelenmesinden dolayı bu eylem başarılı kabul edildi. Silah, çanta, künye vb. askeri malzeme kaldıramamıştık. Bu ciddi bir eksiklik olarak değerlendirildi. Daha sonraları eylemin başarısı kaldırılan askeri malzemelerle ölçülür oldu. Zeki bu eylemin başarısını da kendisine mal etmek istiyordu. Değerlendirmesinde:

-Diğer eylemler niye başarısız oldu da bu başarılı oldu. Çünkü diğer eylemlerin keşfi sağlam değildi. Ama bu eylemin başarısının temel nedeni keşfinin sağlam olmasıdır. Bundan sonra tüm keşifleri böyle sağlam yapacağız! demişti.

Harun arkadaşın yüzüne yine kan gelmişti. Eskisi gibi konuşuyor, gülüyor, şaka yapıyor, arkadaşlara takılıyordu.

Eylemden sonra yeni bir düzenleme yapıldı. Ben, Emin Omyanus ve Sarı Hüseyin arkadaşla beraber 14-15 kişilik bir grupla ayrı bir takım olduk. Sorumlu Sarı Hüseyin arkadaştı. Benle Emin Omyanus yardımcılarıydık. Harun ve Serhat yanlarındaki arkadaşlarla ayrı bir takım olmuşlardı. Zeki bu takımla hareket edecekti. Celal Şırnak ve Piling Kışê'de ayrı bir takım olmuşlardı. Ebubekir bu takımla hareket etti. Kalan arkadaşlar bu grupla hareket ettiler.

Bizim takım TRT ve Deşta Lala taraflarına, Harun arkadaşın takımı Eruh'a, Celal'in takımı da Çiyayê Bızına da kalacaktı. Temel hedef keşif yapma, fırsat bulunca da eylem yapma, erzak ve savaşçı çıkarmaydı. Planlamadan sonra herkes belirlenen yerlere gitti.

Bizim grup bir miktar erzak çıkarmıştı. Deşta Lala ve TRT'deki karakollarla çete olan Zıwing ve Dara köylerinin de keşfini yapmıştık. Fakat ne eylem yapabildik, ne de savaşçı çıkarabildik.

Karanlık çöktükten sonra Bertil köyüne gittik. Ay ışığı ortalığı aydınlatıyordu. Askerler köyün girişine pusu atmışlardı. Biz köye

girerken bizi görmüşlerdi. Ama biz askerleri görmemiştik. Böyle rahat köye girdiğimizi gören köylüler cin çarpmışa dönmüşlerdi. Köylülerdeki gariplik göze çarpacak cinstendi ama biz anlamamıştık. Biraz erzak aldık.

Bizimle ilişkisi olan bir köylü:

“Çabuk çıkın buradan. Köy asker dolu ve yol üzerine pusu atmışlar, görmediniz mi” dedi.

Bir tedirginlik bizi de sardı. Ama köylülere belli etmek istemiyorduk. Bu yüzden köyde çok kalmadık, toplantı yapmadık.

Şakayla karışık:

“Melekler bizi koruyor” dedik.

Topladığımız erzakları alarak girdiğimiz yönün tersinden köyden çıktık. Hızlı hızlı yürüyor, güvenli bir noktaya ulaşmak istiyorduk. Uzun bir yürüyüşten sonra köyden iyice uzaklaştık. Ama yorgun ve bitkin düştük. Adım atacak takatimiz kalmamıştı. Nöbetçileri çıkardık ve orada yattık.

İki kişi birlikte nöbet tutuyorduk. Nöbetçiler bir ağacın altında nöbet tutuyorlardı. Birisi yakını görebilmek için ağacın altında kalırken, diğeri daha uzağı görebilmek için ağaca tırmanıyordu. Çembere düşmemek için böyle bir tedbir geliştirmiştik.

Sabah daha güneş doğmadan benle Emin Omyanus arkadaş yüksek bir yere çıkarak çevreyi kontrol ettik. Nöbetçiler diğer arkadaşları da kaldırmışlardı. Kahvaltı hazırlıklarına başlamışlardı. Ama biz dönmeyen ateş yakılmıyordu. Sabah keşfi yapılmadan ateş yakmanın riskli olduğunu biliyorduk. Bu yüzden yakmamışlardı. Birden nöbetçi olan Mustafa arkadaş beni uyarmak için bir taş atarak bana doğru koştu. Diğer nöbetçi olan Hasan Hêtmê arkadaş ise ağaçtaydı. Ağaçtan atlayarak “asker” diye bağırды ve mevzilendi.

Biz daha ne olduğunu anlamadan karşımızda askerleri gördük. Ben hemen taradım, öndeki asker yere düştü. Bize doğru gelen askerler de gelişlerini durdurarak mevzilendiler.

Gelen silah sesleriyle noktadaki arkadaşlar da mevzilenmiş, sonra bizim olduğumuz noktaya gelmişlerdi. Sabahın altısında çatışmaya girmek doğru değildi. Gündüz çatışmaları bizim aleyhimizeydi. Bir saate yakın yoğun silah sesleri geldi. Ben Sarı Hüseyin arkadaş:

“Siz arkadaki sırta çıkın. Biz sizi koruruz. Siz oraya ulaştıktan sonra da siz bizi koruyun, biz de geleceğiz” dedim.

Sarı Hüseyin ve birkaç arkadaş hızla sırta çıktılar. Gitme sırası bizdeydi. Sırttaki arkadaşlar askerleri yoğun ateş altına alınca “ya bis-millah” diyerek sırta koştuk. Sırta sağlam ulaşmıştık. Saat 9 olmuştu. Akşama daha çok vardı. Bir manevra daha yapmalıydık. Meydin köyü ile TRT arasında kalan stratejik bir tepe vardı. Yönümüzü oraya verdik. Tepeye yetişince Sarı Hüseyin arkadaşları mevzilendirdi. Hepimizin eli tetikte gözlerimiz düşmandaydı.

Askerler bulunduğumuz tepeye saldırdılar. Çatışma yeniden başladı ve giderek şiddetlendi. Bizim bir MG-3 silahımız vardı. Serbest Kıçê arkadaş taşıyordu. Serbest MG-3’le hem askerleri tarıyor, hem de slogan atıyordu. Düşmanın psikolojisini aşt üst etmeyi başarsa da kendisi de hedef haline geldi. Bir lav roketi mevzisinin altında patladı. Roketin basıncı Serbesti ve MG-3’ü ayrı tarafa fırlattı. Basınç Serbest arkadaşını etkilemişti. Şarapnel parçası da değmişti. Toz topraktan Serbest arkadaşını göremedik. Barut gözlerini yakmıştı.

Düşman geniş bir çember atmıştı. Giderek çemberi daraltıyordu. İndirmelerle güçlerini takviye ediyordu. Mevzilendiğimiz yer iyiydi. Alana hâkim olan bizdik. Askerler her ilerlemek için hamle yaptıklarında vuruyorduk. Askerler de gerisin geri mevzilerine çekiliyorlardı. Bir adım bile ilerleyememişlerdi. Kan ve barut kokusu bir birine karışmıştı. Biz slogan atıyorduk, askerler de megafonlarla teslim olmamız yönünde çağrılar yapıyorlardı:

“Etrafınız sarıldı, kurtuluşunuz yok, teslim olun!”

Bu şekilde hem tahrik ediyor hem de psikolojik baskı kurmaya çalışıyorlardı. Bu çağrılar yaptıkları anda en küçüğümüz olan Selahattin arkadaş ayağa kalkarak

“Alçaklar siz teslim olun” dedi ve slogan atarak tarama yaptı.

Askerler de ateş ediyorlardı. Birden Selahattin arkadaşın sesi kesildi ve yere yığıldı. Kurşun kafasına değmişti. Akşama doğruydı. Güneş batmak üzereydi. Artık zaman bizden yana işliyordu. Güneş batarken ufukta muhteşem bir görüntü oluşmuştu. Karanlığın çökmesiyle silah sesleri azaldı. İlk yaptığımız Selahattin arkadaşın yanına gitmek oldu. O gül gibi gencimiz, Selahattin’imiz düşmana karşı öfkesini kusarak şehit düşmüştü. Silahını, raxtını, çantasını aldık. Cenazesini bir taşın altına koyduk ve çatışma alanından uzaklaştık.

Selahattin arkadaşı Nihkê köyünden iki arkadaşıyla beraber askerlik kanunuyla almıştık. Bıyıkları terlememişti. Küçük yaşına rağmen kocaman bir yüreği ve cesareti vardı. Askeri kanunla almamıza rağmen kısa sürede ortama adapte olmuştu.

Gönüllü katılanlardan daha fazla yaşama katılıyordu. Herkesin sevdiği bir arkadaşı. Canlı ve neşeliydi. Moral kaynağımızdı. Bazen yaşından çok daha fazla olgun oluyordu. Arkadaşlarla ilişkileri çok sıcaktı. Konuşmaktan çok dinlemeyi severdi.

Adeta “Allah iki kulak bir ağız vermiş ki, bir konuşup iki dinleyelim” diyenlerdendi. Saf, temiz ve masum bir yüzü vardı.

Yaşına rağmen tüm görevlere kendisini öneriyor, hiçbir görevden geri durmuyordu. Götürülmediği görev veya eylemde morali bozuluyor, somurtuyor ve köşesine çekiliyordu. “Bana güvenmiyorsanız beni niye evden getirdiniz” diyordu. Oysa yaşı küçük olduğundan arkadaşlar onu korumak istiyorlardı. Ama kendisi en zor işlerde en önde olmak istiyordu. Çok fedakârdı. Onun şehit düşmesi grubu olumsuz etkiledi.

O gün üç sefer manevra yapmıştık, ama her üç manevranın sonunda yine çatışmaya girmiştik. Bu yüzden bitap düşmüştük. Buna rağmen her mevzide savaşmıştık. Artık bir nefes alma zamanıydı.

Gece yarısı sessizce çatışma yerinden ayrılıp Çiyayê Bızına’ya doğru hareket ettik. Serbest Kîçê arkadaş gözlerinin görmediğini, yürüyemediğini söyleyince MG-3’ü ondan alıp Erdal arkadaşına verdik.

Meydin köyünün altına kadar gelmiştik. Hem aç, hem yorgunduk. Yolumuzun üzerindeki bir bostana girdik. İncir ağacının altında durduk. Burada biraz dinlenelim dedik. İncirler olgunlaşmıştı. Birden Serbest arkadaş da incirlere uzanınca güldük, gözlerine yeniden fer gelmişti, silahını ona geri verdik. Etrafa bakınca üzümlerin de olgunlaştığını gördük. Biraz incir ve üzüm toplayarak yedik. Böylece hem dinlenmiş, hem de bir şeyler yemiştik. İyicene dinlendikten sonra Harun arkadaş onlarla buluşmak için Çiyayê Bızına’ya doğru gittik.

Aşılme ve Zıvinga Hacı Eli arasında Goyina’ya yakın bir yerde randevu vermiştik. Oraya gittiğimizde Harun arkadaşın takımı gelmişti. Moralleri yüksekti.

“Ne o hevalê Harun, hazine mi buldun” dedim.

Gülerek “daha iyisini” dedi ve başladı anlatmaya.

-Findê taburundan Xors karakoluna yedi katır cephane götürüleceği bilgisini aldık. Biz de gidip yola pusu attık. Asker kervanı geldi, başlarına geleceklerden habersizdiler. Yavaş yavaş geliyorlardı. Böylece pusumuza düştüler ve vuruldular, katırlara da el koyduk, dedi.

Katırların yükü cephane ve askeri malzemelerdi. Bir kısmını arkadaşlara dağıtmış, diğerini de saklamışlardı. Bu malzemelerden bizim de ihtiyacımızı karşıladılar.

Tüm güç orada değerlendirme toplantısı için bir araya gelmiştik. Toplantıyı Ebubekir yönetti. Bir değerlendirme yaptıktan sonra tekmilleri aldı. Bizim takım biraz erzak çıkarmış ve keşif yapmıştı. Ama eylem yapmamış, savaşı çıkarmamıştı. İki sefer çatışmaya girmişti. Selahattin arkadaş şehit düşmüştü. Serbest arkadaş da yaralanmıştı. Harun arkadaşın takımı eylem yapmış ve kayıp vermemişti. Erzak çıkarmış, keşif yapmıştı ve düşman üzerinden yedi katır yükü cephane ve askeri malzeme kaldırmıştı. Zeki ve yanındaki grup Bertil köyüne gidip üç savaşı çıkarmışlardı. Bir miktar da erzak çıkarmışlardı. Ebubekir ile birlikte hareket eden Celal'in takımı da pusuya düşmüştü. Pusuda Şiyar arkadaşın Ana Birliğe verdiği gece dürbünü düşmanın eline geçmişti. Pusuda kayıp vermemişlerdi. Savaşı çıkarmamışlardı. Ama bir miktar erzak çıkarmışlardı.

Bu durumda en başarılı takım Harun arkadaşın takımıydı. Ebubekir, savaş tarzı ve taktiği konusunda eleştirildi. Ebubekir'in arkadaşlara karşı üslubu kırıcı, sekte ve kaçartıcıydı. Bu konuda da eleştirildi. Özelikle üslup konusunda Zeki de eleştirildi. Ama savaşı çıkardığından bu eleştiriler geri planda kaldı. Harun arkadaşın asker kervanına dönük eylemi ise çevrede büyük etki yaratacak bir eylemdi.

Toplantıdan sonra Harun arkadaşın takımının ele geçirdiği eşyalar arkadaşlara dağıtıldı. Eşyaların içerisinde fotoğraf makinesi de vardı. Sarı Hüseyin arkadaş, "gelin onların makineleriyle fotoğraf çekelim" dedi ve güldü. O makine ile bir sürü fotoğraf çektik. Bir önceki toplantının planlaması bu toplantıda da yapıldı. Temel çalışma eylem ve savaşı çıkarmak olarak belirlendi.

Toplantıdan sonra Harun arkadaşın grubu Eruh'ta kaldı. Mardin'e geçecek arkadaşlar da onların yanında kaldılar. Diğer arkadaşlar alandan ayrıldılar ve yerlerine gittiler.

Bizim köyden, bizim aileden Mustafa Bayık askeri kanunla saflara alınmıştı. Bu ailenin tek erkek çocuğuydu. Bu durum çevrede olumsuz etki yarattı. O da saflara katılmak istemiyordu. Hep suskundu, arka-

daşlarla ilişkisi yok denecek kadar azdı ve hep köşesinde, ayrı kalıyordu. Adeta kaçmak için fırsat kolluyordu. Bulduğu ilk fırsatta da kaçacağı kesindi. Bunu biliyorduk.

Bir gün bana ve Fadıl'a:

"Ya beni eve gönderirsiniz, ya da kaçarım" dedi.

Onun bu durumu üzerine Ebubekir'le Zeki benimle konuştular.

"Buna ne yapalım?"

"Bu bize yar olmaz, kaçacak düşmana gidecek zarar verecek. En iyisi kaçmadan biz eve gönderelim, ya da ben ona kaçmasını ama düşmana gitmemesini söyleyeyim"

Zeki sert tepki gösterdi:

"Böyle olur mu? Partiden bilinçli adam kaçırılır mı? Bu ajan faaliyetidir!"

"Bu eninde sonunda kaçacak" dedim.

Ebubekir fazla bir şey söylemedi. Genelde Zeki konuştu. Konuşmada bir sonuca varamadık. Zeki'nin sözleri zoruma gitmişti. İçimden tepki de duydum.

Gidip Mustafa'ya:

"Fırsat bulduğunda kaç, ama düşmana gitme. Götürdüğün silahı da tanıdıklara ver, biz oradan alırsız" dedim.

Sarıntan su almaya gittiği bir sırada fırsatını bulup kaçtı, köye gitti. Mustafa ailesinin tek erkek oğluydu ve evliydi. O zaman askeri kanun gereği evin tek erkek çocuğu ve evli olanlar alınmıyordu. Aileden birkaç kişi katılmıştı. Bunun katılmasını istemiyorlardı. Askeri kanunla aldıklarında almamaları için aile çok yalvarmıştı, ama onları dinlememiş ve getirmişlerdi. Durumunu anlamıştım, kendisine veya sayısı atmış olan gurubumuza zarar vermemesi içi kendi yöntemimi uygulamıştım.

Sayımız arttığından hareket esnasında görüntü verme olasılığımız da artmıştı. Bu yüzden uzun süre aynı noktalarda kalmıyorduk. Bazen de güçlerimizi gruplar halinde bölerek küçültüyorduk. Dêrşew ve TRT arasındaki noktada yine güçlerimizi ikiye böldük. Ebubekir yanında bir grupla Cudî'ye geçti. Biz de Çırav'a gittik.

Çırav'da köylülerle ilişkilenecek, köylerde toplantılar yapmak, erzak ve savaşı çıkarmak, keşif yapmak temel hedeflerimizdi. Nihkê, Geli,

Giver, Besikê, Cınêt, Meydin, Zêhê, Serê Dê, Kêra, Dêra ve Aşılme köylerini dolaşarak köylülerle toplantı yaptık. Erzak çıkardık. Ama savaşı çıkarıp eylem yapamadık. Bir aya yakın alanda kaldık, savaşı çıkaramadık.

Sonbaharın sonlarıydı. Yapraklar sararmaya, dökülmeye başlamıştı. Kış planlaması yapmak için tüm güçler Çırav'da toplandı. Sayımız 70-75 civarındaydı. Bu kalabalıkla aynı noktada kalmak doğru değildi. Güvenlik için yer değiştirmeliydik. Akşam karanlığında birlikler ayrılacaktı. Bulutlar birleşiyor, şimşekler çakıyordu. İnce bir yağmur çiselemeye başlamıştı. Gece zifiri karanlıktı. Çakan şimşekler yer yer ortalığı aydınlatıyordu.

Yağmur giderek şiddetlendi. Noktamız dört yolun ağzındaydı. Dört köyün patikası oradan geçiyordu. Tam oradan uzaklaşmaya başlamıştık ki üzerimize kurşun yağmaya başladı. Gecenin sessizliğini kurşun sesleri bozdu. Bu öyle edebiyat lafı olarak kulağa hoş gelebilir ama yaşattığı ağır psikoloji bir yana, gecenin karanlığında böyle pusuya düşmenin gerilla açısından kabul edilir bir yanı yoktu. Tedbirsizlik, dikkatsizlik ağır sonuçlara yol açabilirdi.

Karanlık ve yağın yağmurdan dolayı çevremizi ve kurşunların nereden geldiğini göremiyorduk. Ama her taraftan kurşun geliyordu. Pusuya düşmüştük. Kurşunların yönünü tespit ettikten sonra noktamızın üst tarafında olan uçurumlara doğru gittik. Giderek silah seslerinin seyrilmesi ve uzaklaşmasından pusudan çıktığımızı anladık. Çok fena ıslanmıştık. Buna rağmen ateş yakıp kendimizi kurutamıyorduk. Yağmur giderek sağanağa dönüşmüştü.

Bulduğumuz taş altlarında sırt sırta vererek sabahladık. Birbirimizi vücut ısılarımızla ısıtıyorduk. Sabaha kadar dişlerimiz zangırtısı durmadı.

Pusudan kayıp vermeden kurtulmuştuk. Bu iyiydi ama açlık ve soğuk adeta aç bir kurt gibi bize saldırıyordu.

Gece bir türlü bitmiyor, sabah olmuyordu.

O nasıl bir soğuktuk öyle, biz nasıl o hale düşmüştük, inanılır gibi değildi. Yine de düşman karşısında katlanamayacağımız şey yoktu. Öfkemiz buna yetiyordu.

Sabahın ilk ışıkları vurunca bunu da atlattığımızı düşündük.

Biz askerlerin üst tarafındaydık. Askerler aşağıımızda çamurların içine mevzilenmişlerdi. Onların durumu bizimkinden daha kötüydü.

Onları vurabilirdik, hâkim olan bizdik. Ama indirme yapmaları durumunda kurtuluşumuz çok zordu. Bu yüzden vurmadık.

Sabah yediye doğru askerler mevzilerinden çıkıp etraflarını kontrol ede ede toplandılar. Bize dair bir iz bulmayınca gittiler. Askerlerin gitmesiyle helikopterler geldi, alanı taradı ama bir iz bulamadıklarından indirme yapmadan gittiler.

Yağmur hafiflese de yağmaya devam ediyordu. Her tarafımız ıslaktı, hava soğuktu ve üşüyorduk. Kocaman bir ateşe veya çaya ne verilmezdi ki? Askerlerin geri çekilişlerini gözlüyorduk. Bu koşullarda biz bile zorlanırken onların halini tahmin edebiliyorduk. Perişanlık anlatmaya yetmez. Geri çekilmekten başka yapacakları bir şey yoktu.

Askerler iyicene uzaklaştıktan sonra ateş yakmaya başladık. Duman çıkarmamaya büyük özen gösteriyorduk. Duman yerimizi deşifre edip darbe yememize yol açabilirdi. O yüzden çok dikkat ettik. Yağmur ağaçları ıslatmıştı. Bu yüzden zor tutuşuyorlardı. Zorlansak da sonunda dumansız bir ateş yakmıştık. Hemen çaydanlığımızı ateşe koyduk. Kısa sürede çay kaynadı. Ateşin etrafında biraz ısınmıştık. Tütün keselerimizi çıkarıp sigara sardık. Böylesi anlarda çay ve sigaranın tadına doyum olmuyordu. Bu noktada daha fazla kalamaz, toplantı yapamazdık. Toplantı için başka bir noktaya gitmeliydik.

Akşama kadar noktada kaldık. Biraz dinlendik. Akşam karanlığının çökmesiyle Cırav'ın Navser noktasına hareket ettik. Navser ağaçlıktı, fazla görüntü vermiyordu, korunaklı ve iyi bir noktaydı. Çatışmaya uygundu. Gerillacılık böyledir, önce güvenlik! Şafakta çevrenin keşfini yaptıktan sonra ateş yaktık. Çay kaynadıktan sonra kahvaltı yaptık. Akşama kadar çevrenin kontrolünü yaptık. Olumsuz bir durum yaşanmazsa birkaç gün burada kalacaktık.

Erzakımız azdı. Köylere gidip erzak getirmeliydik. Nıhkê ve Torko Memira köylerine gittik. Bu köylerden bize katılanlar vardı, bu yüzden bizi ihbar etmiyor, ihtiyaçlarımızı karşılıyorlardı. Köylere giderken tanıdıkların olması önemliydi. Bize yetecek kadar erzak çıkardık.

Ertesi gün keşif ve kahvaltıdan sonra toplantı başladı. Toplantıyı Ebubekir yönetti. Şehitler anısına saygı duruşu yapıldı. Ebubekir sürece ilişkin bir değerlendirme yaptıktan sonra pratik değerlendirmelere geçildi. Bizim takım köylere gidip toplantı yapmış, erzak çıkarmıştı.

Ama savaşçı çıkarıp eylem yapmamıştık. Harun arkadaşın takımı da köylerde toplantı yapıp erzak çıkarmıştı. Eylem yapmamış savaşçı ıkarmamışlardı. Ebubekir'in yanındaki grup, Cudi'ye giderken yolları zerindeki Avka Masiya karakoluna eylem yapmış, asker öldürmüşlerdi. Bir miktar da erzak çıkarmışlardı. Celal şırnak'ın takımı da eylem yapmamış, savaşçı çıkarmamıştı. Zeki bu grupla hareket ediyordu.

Ebubekir her üç takımı da eleştirdi. Ebubekir'in grubunda olan arkadaşlar da diğerk takımları eylem yapmadıkları ve savaşçı çıkarmadıkları için eleştirdiler. Onların grubu eylem yapmıştı, bu yüzden konuşma hakları vardı. Onlar pratik yürütmüşlerdi. Diğerk arkadaşlar içten kabul etmeseler de eleştirilere bir şey demediler. Bir arkadaş Piling arkadaşın geçen ay bir çatışmada kaybettiğiki gece dürbünü için yeniden eleştiri yaptı. Ama bu durum bir önceki toplantıda değerklendirilip ciddi ciddi eleştirilmişti. Bu yüzden bu eleştiri fazla dikkate alınmadı.

Ebubekir'in yüzü gülüyordu. Eylem yapıp asker öldürmüş ve kayıp vermemişti. Bu eleştirileri yaparken, Zeki ve Hogır'a özellikle bakmıştı.

Cudi'ye giden grupta Eşref adında bir arkadaş vardı. Ancak dönüşte grupla gelmemişti. Toplantı başladığında Ebubekir onun da adını anarak saygı durumunda bulunmuştu.

Eşref arkadaş, şam'a göç etmiş Kobanili bir ailenin çocuğuydu. 1988 yılında önderlik sahasından ülkeye gelmişti. Kısa boyluydu, gr ve simsiyah bir saçı vardı. Elinde sıfır bir ıftkol silah vardı. Yaşamda oldukça fedakrdı. Bazen yol yürüyüşlerinde ayakları yanıp patlamasına rağmen asla kendisini sorun yapmazdı. Hep öndeydi, görevlerde ve eylemlerde asla kendisini geri çekmiyordu. Savaş alanına yeni gelenler başta alışamıyor, çeşitli sorunlar yaşıyorlardı. Dumansız ateş yakmaktan, şutik bağlamaya kadar bu böyleydi. Ama Eşref arkadaş kolay adapte olmuştu. Sakal ve bıyık bırakmak modaydı. Eşref arkadaş da bu modaya uymuştu. Toplantı için Cudi'den ırav'a dönerken Gordıla vadisinde hastalıktan şehit dşmşti.

Yaklaşık 10 gün ırav'da kaldıktan sonra planlama ve düzenlemeler yapıldı ve dağıldık. Sarı Hüseyin, Harun arkadaşla beraber bir takımlık güçle burada kaldı. Diğerk arkadaşlar ise birlikte iyay Bızına'ya gittik. Erzak almak için Rezok köyüne gittik. Bu köy Batuyan aşiretindendi. Devletin tüm baskılarına rağmen korucu olmamışlardı. Yurtsever bir köydü. Hem köyde, hem zozanlarda yanlarına gidiyorduk. Bize

açıktılar. Her zaman ihtiyaçlarımızı karşılıyorlardı. Bu köyden iki kişi de askeri kanunla saflara katmıştık. Ama biz Herekol'dayken bu iki kişi kaçmıştı. Köye onları almaya gitmiştik.

Köye gittik. İhtiyaçlarımızı hemen karşıladılar. Ama yüzlerinde bir tedirginlik, bir gerginlik vardı. Sanki olumsuz bir şey sezmişlerdi. Erzaklarımızı aldıktan sonra bu iki kişi de yanımıza aldık.

Köylüler ısrarla "bunları götürmeyin" dediler. Gözleriyle "bunları götürüp öldüreceksiniz" der gibiydiler. Bırakmamız konusunda ısrar ettiler. Bunun  zerine Zeki:

"Bunlar bizim arkadaşlarımızdır. Onları götüreceğiz" dedi.

Köylülerin  zg n bakışları altında onları yanımıza alarak ayrıldık. Noktada onlara niye kaçtıklarını sorduk. Yapamadıklarını, çok zorlandıklarını, bu yüzden kaçtıklarını söylediler.

Hogır'ın yanında küçük kaset alan bir teyp vardı. Teybi bunların ağzına yakınladıştırıyor, konuşmalarını kaydetmeye çalışıyordu.

 kide bir "itiraf edin, niye ka tınız" diyordu.

Teybi  d l olarak Hogır'a Ebubekir vermişti. Ondan sonra bu genel bir yaklaşıma dönüştü. Başarılı olana ödül veriliyordu. İyi eylem yapana, fazla savaşçı çıkarana ödül veriliyordu.

Ebubekir bu teyp ödül olarak ona vermişti. Ebubekir hep Hogır'ın görüşlerini onaylardı.  kisi birlikte bu gençlerin öldürülmesi kararını verdiler.

DEĞİŞİMLER

Çiyayê Bızına'da su olmadığından birkaç gün orada kaldık ve tekrar Çırav'a döndük. Tüm güç Çırav'a gelmişti. Yeni bir düzenleme yapıldı. Belki bu yeni bir umut olabilirdi. Bir grup arkadaş Önderliğin yanına gidecekti. Harun, Pıng Kıcê, Erdal Gundikê arkadaşlarla Botan ve Zeki Önderlik sahasına gittiler. Ben, Sarı Hüseyin ve Emin Omyanus arkadaşlar takımımızla Çırav'da kaldık. Harun arkadaş gittiğinden Eruh takımı da diğer takımlar üzerine dağıtılmıştı. Diğer arkadaşlar Ebubekir'le Cudi'ye gittiler.

1988-89 kışı Önderlik Ebubekir dışındaki tüm yönetimi Önderlik sahasına çekti.

Bu toplantıda aldığımız kararlardan birisi de yerel güçlerin Ana Birlik güçleriyle birleşmesi ve bahara güçlü girmek için kışın eğitim görmeleri idi. Bunun için hazırlıklara başlamıştık. Ancak Önderlik Ebubekir dışındaki tüm yönetimi çekince bu planlamamız yerini bulmadı.

Kar yağmaya başlamıştı. Bundan dolayı hareket alanımız daralmıştı. Bir miktar erzakımız ve naylonumuz vardı. Naylondan kendimize

manga, yani kalacak yer yaptık. 1986 yılına kadar naylondan manga yapmasını bilmiyorduk. Genellikle şkeftlerde kalıyorduk. Şkeftlerin olmadığı yerde ise ya bir taş altında ya da onu da bulamasak yağmurun ve karın altında kalıyorduk.

87-88 kışında naylondan mangalar yaptık. Bu yöntemi 88-89 kışında da kullandık. Ağaçları çatı gibi dizerek üzerine naylon geçiriyorduk. Böylece naylonun üzerinde kar da kalmıyordu. İçine de ağaç kütüklerini koyuyorduk. Bunların üzerine oturuyor veya kütükleri yan yana getirerek üzerinde yatıyorduk. Manganın içinde ateş yakıyorduk. Naylonu yakmasın diye ateşi fazla büyütmiyorduk. Ağaçlar ıslak olduğundan genelde duman yapıyordu. Naylonun her tarafı kapalı olduğu için duman gözlerimizi yakıyordu. Gözlerimizden yaşlar akıyordu. Bazı arkadaşlar üşüme ve ıslanma pahasına naylonun altından dışarı çıkıyorlardı.

Naylondan iki çadır yapmıştık ve hepimiz bu iki çadırda kalıyorduk. Her tarafı bükülmüş ve simsiyah olmuş bir tenceremiz vardı. Yemeğimizi onda yapıyorduk. Bir de köylülerden bir tane sêl almıştık, ekmeğimizi üzerinde yapıyorduk. Tüm zenginliğimiz bu kadardı. Önemli olan inanç zenginliği idi. Bunu sarsmak isteyenlere karşı yanımızda inanç ve moral kaynağı olan değerli yoldaşlar da vardı. Bir de eğitimden anlasaydık!

Eğitim görecektik ama ne kadar anlayacağımız belli değildi. 3. Kongre belgeleri ve Partinin temel yayınları üzerinde eğitim gördük. İdeolojik eğitimi Sarı Hüseyin arkadaş verirken benle Emin Omyanus arkadaş da askeri eğitimi veriyorduk. Sarı Hüseyin arkadaşın ideolojik yönü gelişkindi. Bilinci fazlaydı, kavrama düzeyi yüksekti. Ancak eğitime karşı ilgimiz zayıftı. Dinleme olsa da ders çıkarma yoktu. Eğitimi angarya görüyorduk. İdeolojik-politik derinleşme, sorunlara kafa yorma bize zor geliyordu. Pratiğe gitmek daha fazla hoşumuza gidiyordu. Eğitimde fazla konuşanlara lafazan gözüyle bakıyorduk. Bu bakışımızı yaşam ve ilişkilerimize de yansıtıyorduk.

Günlük yaşam programımız şöyleydi: Sabah 4'te keşifçiler çıkıp etrafı keşfediyor, saat 5'te de herkes kalkıyordu. Keşifçiler döndüğünde eğer bir şey yoksa ateş yakıyorduk. Kahvaltı ve bireysel ihtiyaçları giderdikten sonra saat 7'de eğitim başlıyordu. Eğitim öğlene kadardı. Öğleden sonra da başta odun getirmek olmak üzere pratik işleri yapıyorduk.

Şkefta Xweda denen yerdeydik. Akşamüzeri birden olduğumuz noktaya askerler geldi. Askerlerle iç içe girdik ve çatışma başladı.

Taburdan karakola giden askerlerdi. Çatışmaya hazır değillerdi. Operasyon gücü olmadıklarından çatışma beklemiyorlardı. Bu yüzden takviye güç ve helikopterler gelmemişti.

Akşama kadar çatışma devam etti.

Askerler de neye uğradığını şaşırmış, karın üzerine mevzilenmişlerdi. Silah sesleri, barut kokusu ortalığı sarmıştı. Kışın çatışmak kolay değil ama çatışıyorduk işte. Ortalık savaş meydanına dönmüştü.

Karanlık çökünce oradan uzaklaşıp Çiyayê Reş'e yöneldik. Bu kaçıncı kezdi askerlerle iç içe giriyorduk ama bu kez kayıp vermemiştik.

Erzakımız çatışmaya girdiğimiz yerde kalmıştı. Hem yorgunluk, hem de açlık etkisini göstermişti. Yürüyüşümüz ağırlaşmıştı. Yolumuz üzerindeki köylere uğrayıp bir miktar erzak çıkardık. 4-5 gün burada kaldıktan sonra Çiyayê Bızına'ya gittik, başka bir yerde kamp kurduk.

Su ihtiyacımızı sarnıçlardan karşılıyorduk. Suya giderken iz çıkıyordu ve bunu engelleyemiyorduk. Oysa bu riskli bir durumdu, buna bir çözüm bulmalıydık. Sonra kar eritmeye başladık. Kış kamplarında banyo yapmak sorundu. Bunun iki nedeni vardı. Bunlardan birincisi imkânsızlık ve soğuktu. Çoğu zaman sabun bulamıyorduk. Bu önemli bir nedendi. Yedek elbiselerimiz yoktu, bu yüzden yıkadığımız elbiseleri ıslak ıslak giymek zorundaydık. Kışın bu da sorundu. Çoğu zaman hasta ediyordu. Bu yüzden kışın banyo yapmayı çok aza düşürüyorduk. Diğer neden de sonradan gelişti. İmkânlarımız olduğunda da devam etti:

“Gerilla dediğin biraz kirli olmalı, balık gibi suda olmak gerillaya yakışmaz” sözlerinde ifadesini bulan tembellik ve vurdumduymazlıktı. Önderlik müdahale edene kadar da bu yaklaşım normal karşılanmıştı.

Eğitimimize devam ederken 15 gün sonra erzakımız bitti. Bunun üzerine Haruna alanına erzak çıkarmaya gittik. Finê köyünden olan Şoreş, Hêtmê köyünden olan Hasan arkadaşlar da bizimleydiler. Sora Koçerlerinin zomlarına gitmiştik. Zomdakilere toplantı yaptık ve erzakları ayarladık. Topladığımız erzakları yük yapıp yola koyulduk. Bir arkadaşın yük çuvalı delinmişti. Ve o delikten mercimekler ince bir çizgi gibi dökülmüştü. İz çıkmasın diye bir müddet suda yürümüştük.

Ay ışığı olduğundan yürümekte fazla zorlanmadık. Gece yarısı noktaya döndük. Nöbetçinin dışındaki arkadaşlar yatmıştı. Naylon mangada köz vardı ve közün üstündeki çaydanlık kaynıyordu. Bir yorgunluk çayı içtikten sonra gidip bir köşeye uzanarak yattık.

Keşifçiler, keşfe gidip dönmüşlerdi. Bir şey olmadığından ateş yakmışlardı. O gün eğitim olmadığından kahvaltıdan sonra naylon çadırlarda dinlenmeye çekilmiştik. Öğlene doğru helikopter sesleri gelmeye başladı.

Helikopter, asker, düşman, saldırı...

Savaşa alışkın bir ruh haline kavuşmuştuk. Düşman üzerimize gelebilir ama darbe yiyen o olurdu. Bu kadar da kendimize güveniyorduk. Cesaretleri mi vardı sanki. Ellerindeki teknik de olmasa dağlarımızda bir adım dahi atamazlardı. Hava desteğiyle ancak bir-iki hamle yapabiliyorlardı.

Helikopterler tepelere asker indirmeye başladı.

Nöbetçiler, karadan da askerlerin geldiğini söylediler. Bembeyaz karın üzerinde askerlerden siyah şeritler oluşmuştu. Eski kamp yerimizi hedeflediklerinden o tarafa gidiyorlardı.

Çıplak gözle askerleri görüyorduk. Noktada bizden arta kalan -ki fazla bir şeyimiz yoktu- eşyaları roketlerle imha ettiler. Bir süre orda kaldıktan sonra bulunduğumuz yöne doğru gelmeye başladılar ve bulunduğumuz alanı rastgele taradılar.

Gizliliğe dikkat etmemize rağmen yerimizi nasıl öğrenmişlerdi? Köylüler mi ihbar etmişti? Belki de erzak çıkarırken delik torbadan dökülen mercimeği takip ederek gelmişlerdi. Önce yerimizi tam bilmesinler diye askerlere karşılık vermedik. Ama giderek askerler bize yaklaşıyorlardı. Bulunduğumuz yeri daha isabetli vurmaya başladılar. Cevap vermenin dışında başka şansımız kalmamıştı ve biz de karşılık verince askerler oldukları yerde durarak mevzilendiler.

Bizim yerimiz askerlere nazaran daha iyiydi, biz alana daha çok hâkimdik. Bu yüzden daha fazla üzerimize gelediler. Akşama kadar karşılıklı mevzilenerek bir birimize ateş ettik. Akşam karanlığıyla beraber manevra yaparak alandan ayrıldık ve Çiyayê Dêra'ya gittik. Bu kadardı işte, çatışmayı atlatmıştık.

Çiyayê Dêra'da diğer yerlere nazaran daha az kar vardı. İz çıkarmamalıydık. Ya taştan taş sekecektik ya da suda yürüyecektik. 2-

3 saat suda yürüdük. Artık yürüyecek gücümüz kalmamıştı. Uygun bir yer bulup dinlenmek istiyorduk. Bir uykuya neler verilmezdi ki!

Herkesin dayanacağı bir hal değildi. Zayıf bir halka çıkmasın diye hepimiz sonuna dek birbirimize destek oluyorduk. Fakat zayıftan da öte en zayıf olanımız Boran'dı ve bu duruma daha fazla dayanamadı. Arkadaşlarla bütünleşmiyordu. Görevlere itiraz ediyor, gitmiyordu. Hep geri gitmek istediğini söylüyordu. Fırsat kolluyordu. Bulduğu fırsatta da kaçtı. Direkt Dêra karakoluna giderek düşmana teslim oldu.

Durumumuzu devlete anlatmıştı. Soğuktan gece yatamadığımızı, yıkanmadığımızdan bitlendiğimizi ve askerin araziye çıkmasından sonra köylere gidemediğimizi ve aç olduğumuzu söylemişti. Devlet de Boran'ın söylediği şeyler üzerine halka propaganda yapıyordu. Propagandanın daha da etkili olabilmesi için bazı yerlere Boran'ı götürüp konuşturuyordular. Çatışmadan kurtulsak bile açlıktan öleceğimizi söylüyorlardı. Boran kaçışı bizi çok zorladı.

Arazide askerlerin olduğu gün ne kadar soğuk olursa olsun ateş yakmıyorduk. Devlet erzak için köylere ineceğimizi bildiğinden köylerin çevresine pusu atıyordu. Bu yüzden erzak çıkarmak bir eylemden daha zordu. Ancak kar diğer yıllara nazaran fazla yağmamıştı. Diğer yıllar kadar soğuk da değildi. Bu durum bize avantaj sağlasa da kışın dışarıda karın altında olmak zordu. Buna direnebilmek büyük bir inanç, kararlılık ve bağlılık gerektiriyordu. İnanç ve bağlılığı çözülenler Boran gibi kaçıp düşmana gidebilirdi.

Boran'ın teslim olmasından sonra Çiyayê Dêra'dan ayrılıp Cînet köyünün çevresine gelmiştik. İzimizi kaybettirmek istiyorduk. İki hafta kadar burada kaldıktan sonra tekrar Çiyayê Bızına'ya döndük. Daha önce kullandığımız noktalara gitmedik. Düşman kullandığımız yerlerin çevresine pusu atıyor, ateş yaktığımız yerde biriken külün altına mayın yerleştiriyordu. Bu durum risk yarattığından eski noktalara gitmedik.

4-5 arkadaşı yanıma alıp Dêra köyüne Heno ve Fehmi adlı milislerimizin yanına gittim. Bunlardan Cizre, Midyat, İdil ve çevredeki yerlerin durumunu öğrenecektim. Radyo'dan Cizre'de olayların çıktığını öğrenmiştik. Ama ayrıntısını bilmiyorduk. Heno ve Fehmi, Cizre'de çatışmanın çıktığını, bir kadın arkadaşın şehit düştüğünü, fakat ismini bilmediklerini söylediler.

ASİ BORAN, SERHILDAN, TOLHILDAN...

Evrende her canlının bir savunma mekanizması vardır. Hepsinde bir özgürlük eğilimi vardır. Bazı hayvanlardaki özellikler insanın özgürlük tutkusunu çok iyi dile getirir. Gerilla için her canlıdan öğrenilecek bir şey vardır.

Boran denilen yaban güvercinleri asla teslim olmazlar, evcilleşmezler. Narin oldukları kadar gökyüzünün en asi, en özgür kuşlarıdır.

Evcil güvercin besleyenler sevmez onları. Çünkü sürüye daldıklarında mutlaka birini, bazen de tüm sürüyü peşlerine takıp götürürler.

Ele geçtiklerinde evcil güvercinlere yanaşmaz, kanatları yolunsa bile evcilleşmeyi kabul etmez, ölünceye dek yem yemez ya da kafesin çeperlerine kendini vurup öldürür de yine esareti kabul etmez!

Mücadelemizin de Boran'ları vardı; adına layık olmayıp teslim olanlar çıkmıştı fakat adı Boran olmayıp karakteri Boran gibi asi ve direnişçi olanlar vardı. Bizi biz yapan bu yoldaşlardı.

Mücadele yaşamında her arkadaş, kendisini derinden etkileyen büyük kişiliklere ve olaylara tanık olmuştur. Cizre’de yaşanan çatışma ve o çatışmada gösterilen kahramanlık da böyleydi. Hem de sadece bende değil tüm Kürdistan’da büyük bir etki yapacaktı...

19 Ocak 1989 akşamı polisler Cizre’de bir evi basmışlar. Polis evdekilere “Teslim ol” çağrısı yapmış. Ancak evin içindeki kadın arkadaş teslim olmamış ve yaklaşık bir saat çatışmış, sonra bir yurtseverle beraber şehit olmuştu. Bu olayı dinleyince öfkemiz çok kabardı. Hepimiz kim olduğunu merak ediyorduk.

İhtiyacımız olan pil, çay, şeker, ilaç ve erzakı getirmişlerdi. Malzemeleri alıp arkadaşların yanına döndük. Bilgileri arkadaşlarla paylaştık. Ertesi gün Sarı Hüseyin arkadaşla bir grup Aşılme köyüne, Emin Omyanus ve bir grup arkadaşta Finê köyüne gittiler. Bir süre sonra göreve gidenler döndüler. Finê’ye giden arkadaşlar Cizre’de şehit düşen arkadaşın Berivan arkadaş olduğunu söylediler.

Berivan arkadaşla 1988 yılında Piro’da karşılaşmıştık. Bir kefyeyle başını sarmıştı. O zaman kuraldı. Başını örtmeyen kadın arkadaşlar halk içine gitmeyeceklerdi. Berivan arkadaş, Piro’daki düzenlemelerden sonra Doğan’ın grubuyla beraber Cudî’ye gitmişti. Takımımızın büyük çoğunluğu Berivan arkadaşını görmüştü. Tanıyorlardı. Berivan arkadaş orta boyluydu. Yüzünde siyah bir ben vardı. Ciddi ve etkileyiciydi. Kendisini görenlerde iz bırakmıştı. Berivan arkadaşın şahadeti bizim grubu çok etkilemişti. Bir eylemle intikamını almak istiyorduk. Bu duygu neredeyse grubun tümünde vardı. Hep bu konu üzerine konuşuyor, planlama yapmaya çalışıyorduk.

Sonunda Cizre polis lojmanlarına eylem yapma kararı aldık. Polis lojmanları Dicle suyunun diğer tarafındaydı. 4 binaydı ve her bina 4 veya 5 kattı. Bunları hedeflemiştik. Hedef Cizre merkezde olduğu için keşfini yapamamıştık. En çevik ve hızlı arkadaşlardan 4 kişilik bir grup seçtik. Seçtiklerimiz suyu rahat geçebileceklerdi. Emin Omyanus’la beraber, Serbest Kıçê, Şores Finê ve Hasan Hetmê arkadaşlar vardı. Serbest Kıçê arkadaş zaten Cizre’yi biliyordu. Onlara öncülük de ediyordu. Bisiving ve 3 roketinin yanında BKC de götürmüşlerdi.

Sarı Hüseyin arkadaş onlara,

“Eylemi yapın ve hemen dönün. Deştde kalmak risklidir. Dağa yetiştiğinizde her şey bitmiş olacak” dedi.

Her dört arkadaş silahlarını alıp gitmiş, hedefledikleri yere kolayca varmışlardı. Polis lojmanlarını tam görecektir bir yere mevzilenmişlerdi.

Serbest arkadaş bisiving roketini yerleştirip ateşlemiş, roket bir pencereden girip diğer pencereden çıkarak patlamamıştı. Polislerde bir hareketlenme olmuştu. Bir saldırı beklemiyorlardı. Bu yüzden pani-klemlerdi.

Serbest arkadaş ikinci roketi yerleştirip ateşlemişti. Bu ikinci roket tam isabetle patlamıştı. İşte serinkanlılık ve kararlılık buydu. Patlamayla beraber kara bir duman yükselmiş ve ateş tutuşmuştu. Ar-dından ferdi silahlarla sağa-sola kaçışan polisleri taramış ve geri dö-nmüşlerdi. Eylemi çok hızlı ve seri yapmışlardı. Polisler daha ne olduğunu almadan grup Cizre'den çıkmıştı.

Sağ-salim bize ulaştılar. Sonradan aldığımız bilgilere göre birçok po-lis ve polis yakını ölmüştü. Arkadaşların sağ salim dönmeleri bizi çok sevindirdi. Kışın ortasında şehre girip düşmana yönelik eylem yapmak hem riskli, hem de zahmetliydi. Fakat sömürgeci düşman bilecekti ki yaptığı hiçbir şey karşılıksız kalmayacak; her koşulda, her yer ve za-manda intikamımızı alacak, darbeyle darbeyle onu yerle bir ede-cektik.

Arkadaşların dönmesinden sonra eylemin değerlendirildiği bir top-lantı yaptık. Toplantıda Sarı Hüseyin arkadaş düşman gerçekliği ko-nusunda kısa ama özlü bir konuşma yaptı. Konuşmasını Berivan arka-daşa getirdi ve intikamı için yapılan eylemi anlattı. Eylem bizce başarılı olmuştu. Ve Berivan arkadaşın intikamı alınmıştı. Kayıp vermeden gerçekleştirdiğimiz eylemleri başarılı görüyorduk. Kayıp verdiğimiz eylemler ise başarısız kabul edildiğinden moral bozuyordu.

Bu eylemin çevrede askeri ve siyasi etkisi büyük oldu. Böyle bir za-manda gündüz, şehir merkezinde düşmana dönük eylem yapmak büyük bir olaydı. Devletin “bellerini kırdık, bitirdik” söylemlerine iyi bir cevaptı. Halkın örgütlenmesinde ve yönünü partiye çevirmesinde mihenk taşı rolünü oynadı. Partinin halk nezdinde itibarı arttı. Daha fazla tartışılır oldu ve çekim merkezi haline geldi. Halktaki korkuyu kırmada da belli bir rolü oldu.

Eylemden sonra tekrar Çiyayê Bızına'ya döndük. Biz ana birliğe bağlı müstakil bir takımdık. Gabar, Çiyayê Bızına, Çiyayê Dêra ve çevresinde kalıyorduk.

Devlet 1988-89 kışında her yıl olduğu gibi yine bizi bitireceğini, bahara çıkarmayacağını propaganda ediyordu. Biz de ne olursa olsun bahara kayıp vermeden girmeliydik. İz çıkabilir kaygısıyla fazla hareket etmiyorduk. Aşılme'nin üst tarafında mevzilenmiştik. Düşman Gabar'a operasyon yapmıştı. Büyük bir güçle gitmişti. Sonuç almadığından geri dönüyordu.

Dönüş esnasında bizi gördüler ve öğleden sonra çatışma başladı. Gündüzün bu vaktinde zorlu bir çatışmaya girmek zorunda kalmıştık. Yiğit dediğin her an savaşa hazır olmalıdır. Ani gelişmelerin ve zorlukların üstesinden gelmeyi öğrenmiştik ama böylesi bir çatışmada karanlığın erken bastırmasını dilemek her birimizin en doğal içtepesiydi.

Bu çatışma bizim inisiyatifimizle başlayan bir çatışma değildi. Tesadüfen görülmüştük ve düşman üzerimize gelmişti. Bir avantajımız üstün olan irademizdi bir diğeri ise günlerin kısa olmasıydı! Kış olduğundan günler kısaydı ve zaten çatışma öğleden sonra başlamıştı. Karanlık çökünceye kadar da şiddetlenerek devam etti.

Bizi vurmak o kadar kolay değildi.

Kürdistan dağlarında vurulmak için değil vurmak için direniyorduk. Orada iyi çatıştık ve hiç kayıp vermedik.

Düşmanın üzerine gitmediğimizden onların kayıplarının olup olmadığını da bilmiyorduk.

Karanlıkla beraber Çırav'a geri çekilme yaptık.

4-5 saat yürüyerek çatışma yerinden uzaklaşmıştık. Yorulmuştuk. Uygun bir nokta bulup kısa bir süre orda kaldık. Sonra yönümüzü Çırav'a verdik.

Çırav'da yaklaşık 10 gün kaldık. Kış hareketliliği bizi yıpratmıştı. Bir süre burada dinlendik. İz çıkmasın diye fazla hareket etmedik.

Her kış zor olurdu ama 1988-89 kışı diğer kışlar gibi çok zorlu değildi. Daha ılımandı. Güneş gören yamaçlarda kar erken erimişti. Yer yer toprak görölüyordu. Şubat ayının ilk haftasıydı. Diğer güçlerimizle Çiyayê Dêra'da buluşmak için randevulaşmıştık. Hazırlıklarımızı tamamladıktan sonra yönümüzü oraya verdik.

Diğer güçlerle belirlediğimiz randevu noktasına gelmiştik. Randevu noktasında bizim takımdan askeri kanunla aldığımız birisi kaçtı. Bunun kaçı bizi tedirgin etti. Bu kaçıştan sonra burada kalmak tehlikeliydi.

Ancak diğerk güçlerle randevulaştığımız yer olmasından dolayı buradan ayrılmamız da doğu değildi. Cihazlar olmadığından birbirimize haber de veremiyorduk. Randevu yerinden yaklaşık bir saatlik uzaklıkta taşlık ve uygun bir yerde konumlandık. Arada bir randevu yerini uzaktan gözlüyor, arkadaşların gelip gelmediklerini kontrol ediyorduk. Yaklaşık üç gün orada kaldık. Gelen giden yoktu. Durum giderek tehlikeli oluyordu. Kaçış olmuştu, buna rağmen üç gündür aynı noktadaydık ve arkadaşlar gelmemişti. Her an operasyon olabilirdi.

Köye gidip bir miktar erzak alarak buradan ayrılmayı kararlaştırdık. Gidip bir miktar erzak aldık. Köyden dönerken “belki gelmişler” düşüncesiyle tekrar randevu noktasına baktık. Noktada Ali Kıcê ve iki arkadaş bizi bekliyorlardı. Arkadaşları gördüğümüz için çok sevindik. Onları da yanımıza alarak konumlandığımız noktaya geldik. Sonbaharda birbirimizden ayrılmıştık ve yeni görüşüyorduk. Kucaklaşıp hal hatır sorduk. Diğer arkadaşları tek tek sorduk ve diğer arkadaşların randevuya niye gelmediklerini sorduk. Ali Kıcê arkadaş da durumları anlattıktan sonra:

-Hevalê Hüseyin, Çırav’a gitmemiz gerekiyor, arkadaşlar orda bizi bekliyorlar dedi.

Zaten gitmek için hazırlıklarımızı yapmıştık. Ertesi gün Çırav’a gitmek için yola koyulduk.

Takım komutanımız Sarı Hüseyin arkadaştı. İdeolojik-politik yönden belli bir gelişmişliği vardı. Önderliğe şehitlere bağlıydı. Halkla ilişkileri çok iyiydi. Dersimliydi. Onu tanımayanlar Botan’lı sanıyorlardı. Halkla böylesine bütünleşmişti. Yoldaşlarına bağlılığı çok yüksekti. Arkadaşlarını koruyucu ve kollayıcı özellikleri vardı. Arkadaşlarına karşı sonsuz bir güven beslerdi. Birlikte çalıştığı arkadaşların önünü açıyordu. Takım yönetimimizin diğer üyesi olan Emin Omyanus arkadaş da öyleydi; fedakâr, bağlı ve dürüsttü. Askeri konularda çok gelişkindi.

Çırav’a gittiğimizde Ana Birliğin oraya geldiğini gördük. Cudi grubu da gelmişti. Ama Eruh grubu henüz gelmemişti. Arkadaşlarla kucaklaştık. Hasret giderdik. Tanıdıklarımın yanında tanımadığım arkadaşlar da vardı. Ebubekir’i tanıyordum. Ama Aziz Karakoçan ile Otomatik Mervan (Aydın Atsay) arkadaşları tanımyordum. İsmail Derik arkadaş, Celal Şırnak ve Hogır onları da tanıyordum.

Bu kış partiye katılımlar yoğunlaşmıştı. Bir yandan askeri kanunla saflara aldıklarımız vardı. Diğer yandan başta üniversiteler olmak

üzere kuzeyin birçok alanından gönüllü katılanlar vardı. Kuzeyde serhıldanlar başlamıştı. Serhıldanlar da katılımı artırıyordu. Serhıldanlar gerillayı büyütüyordu, büyüyen gerilla da serhıldanı geliştiriyordu. Böyle bir diyalektik kurulmuştu. Ama asıl katılım Avrupa ve Rojava sahasındandı. Bunlar Önderlik sahasına gidiyor, oradan gruplar halinde geliyorlardı. Bu katılımlar bizde büyük bir moral ve coşku yaratıyordu.

15 Ağustos'ta toprağa serpilene tohumlar yeşermeye, çiçeklenip meyve vermeye başlamıştı. Bir kıvılcımın bozkırı tutuşturması gibi 15 ağustosta çakılan kıvılcım Kürdistan bozkırını tutuşturmuştu. Yavaş yavaş ısınıp kaynayan su gibiydi. Bu durum büyük bir sevinç dalgası yaratmıştı. Düşman halka yöneldikçe halk yönünü dağlara veriyor, gerillalaşıyordu. Gerillalaşan halk gerçekliği başlamıştı. Gerillada bilinç, irade ve örgütlülük derinleşiyordu. Bir daha sökülmemek üzere toprağa kök salıyordu.

Çırav'da 1988 kış değerlendirmesi yapılarak 1989 yılı bahar planlaması çıkarılacak, düzenlemeler ona göre olacaktı. Lojistik ihtiyaçlarımızı tamamladıktan sonra toplantı başladı. Toplantıyı Ebubekir yönetti. Siyasi ve askeri bir değerlendirme yaptı. Aziz arkadaş da kimi ekler yaptı. Başka konuşan olmayınca pratik değerlendirmelere geçildi. Sarı Hüseyin arkadaş bizim takımın tekmilini verdi:

-Berivan arkadaşın intikamını almak için Cizre şehir merkezinde polis lojmanlarına dönük eylem yapıldı. İki sefer pusuya düştük. Bazı keşifler yaptık. Erzak çıkardık. Savaşçı katamadık. Bir kişi kaçtı.

Diğer takımın tekmilini de Ebubekir verdi. Onlar da eylem yapmıştı. 5-6 savaşçı katmışlardı. Cizre'den odun toplamaya gelen gençleri askeri kanunla saflara almışlardı. Lojistik çıkarmış, keşif yapmış ve eğitim görmüşlerdi. Cudi grubunun tekmilini de Aziz arkadaş verdi. Onlar da kış boyu eğitim yaptıklarını, lojistik çıkardıklarını, kimi keşifler yaptıklarını, Cizre ve Silopi'de belli bir örgütlenme yaptıklarını, savaşçı çıkardıklarını söyledi. En fazla savaşçıyı Cudi grubu çıkarmıştı. Toplantıya katılanların çoğu yaşanan pratiği olumlu değerlendirdiler. Bizim takım savaşçı çıkarmama ve kaçışın olması noktasında eleştirildi. En son Sarı Hüseyin arkadaş konuştu:

-Bizim takımdaki kaçıştan dolayı özeleştirimi veriyorum. Arkadaşların söyledikleri, eleştirileri doğrudur. Daha fazla ilgilenmek ve Partiyi kavratmak gerekiyordu. Bu konuda eksik kaldık. Ancak kaçma girişiminde bulunanı öldürmek doğru değil. Ailesi yurtseverdir. Bu tür

cezalandırmalar halkın bizden soğumasına ve karşıt örgütlenmesine yol açar. Düşman bu yarayı biraz kaşırsa durum iyi olmaz. Bunlara dikkat etmemiz gerekir. Özellikle askeri kanunla aldıklarımızla çok ilgilenmemiz gerekir ki partiye bağlılıklarını geliştirelim, zorluklar, sıkıntılar karşısında iradelerini güçlendirelim.

Konuşması özeleştirisel olduğu kadar yanırlara karşı uyarıcıydı. Hoşumuza gitmişti.

Değerlendirmelerden sonra planlamalara geçildi. Bu planlamaya göre yerel birliklerin olduğu yerler lojistik, cephane ve savaşçı çıkarak, bunları eğitip ana birliğe aktaracaktı. Ana birlik de Botan'ın her yerinde yaygın eylemler yapacaktı. Çünkü planlamaya göre savaş bir üst aşamaya tırmandırılmıydu. Planlamadan sonra düzenlemeler yapıldı. Ana birlik tüm takımlarıyla birlikte hareket edecekti. Müstakil takım kalmıyordu. Böylece Sarı Hüseyin arkadaş Ebubekir'le birlikte hareket edecekti.

Benim düzenlemem Cudi grubuna yapıldı. Aziz ve Otomatik Mervan arkadaşla beraber Cudi'ye gittik. Ebubekir bana:

“Sen önderlik sahasına gideceksin. Gidinceye kadar Aziz arkadaşın yanında kalacaksın. Onlara yardımcı olursun” dedi.

Benim için yeni bir ufuk açılıyordu. Henüz farkında olmasam da içinde bulunduğum pratiğin sonuçlarının ne kadar ağır olduğunu öğreneceğim bir yolculuğa çıkacaktım. Önderliği görecektim. Bu her şeyden değerliydi. İçimi bir heyecan kaplamıştı.

Verimli bir toplantı olmuştu. Birçok konu değerlendirilmişti. Ancak yaşamdaki durumla toplantıdaki durum aynı değildi. Çelişkili ve parçalı bir durum vardı. Toplantıda, resmiyette hiç konuşmayanlar veya pratik hakkında olumlu konuşanlar, toplantı dışında, ateş başlarında, nöbetlerde farklı konuşuyorlardı. İkili bir durum oluşuyordu. Ya da ikiye bölünmüş oluyordu. Toplantı ve resmiyette farklı, yaşam ve ilişkilerde farklı bir durum ortaya çıkmıştı. Bu da dedikoduya zemin sunuyor, adeta körüklüyordu. Dedikodu bir virüs gibidir. Nasıl ki virüs girdiği vücudu güçsüz düşürüp çözüyorsa, dedikodu da girdiği yeri böyle güçsüz düşürüp çözüyordu. Tedbiri alınmadığında kangrenleşiyordu. Anlaşılabacağı gibi durumumuz ne iyi ne de kötüydü.

Halkın durumuna gelince, yoksulluk alanın temel özelliğiydi. Gündelik yaşamda günü kurtarma vardı. Halkın çoğunun ekilip biçilecek toprağı yoktu. Arabaları olmadığından sınır kaçakçılığı da yapamıyor-

lardı. Eşek veya katırlarla ormana geliyor, odun kesip şehre götürüp satıyor ve geçimlerini öyle sağlıyorlardı.

Cudi grubu, odun toplamaya gelenleri askeri kanunla saflara almışlardı. Onları da beraberlerinde Çırav'a getirmişlerdi. Bu grup partiye katılmak istemiyor, eve gitmek istiyorlardı. Bu yüzden yarı tutuklu gibiydiler. Nöbetleri tutuluyordu. Hogır onlara düşmanca davranıyordu.

Kendi kendime "Hogır'ın yaptığı doğru değil" diyordum. İçten içe bu olanlara tepki duymaya başladım. Ebubekirin de yaşananlara sessiz kalmasından dolayı başka kimse de sesini çıkarmıyordu. Ebubekir'in Hogır'e hediye ettiği teybi tutukluların ağzına götürerek "itiraf edin" demesi bile kendi başına işkenceydi. İnsanları yalan söylemeye zorluyordu. Bazen kendi aramızda "neden böyle oluyor" diye tartışıyorduk. Fakat her seferinde:

"Savaşan biz, zorluk çeken biz, ölen biz, onlar keyfine bakıyorlar, onlar da bedel ödemeliler, doğanın kanunudur kim savaşıyorsa yaşam hakkı onundur, savaşmayanların yaşam hakkı yoktur" diyorduk.

Bu giderek bir anlayışa dönüştü. Kökleşerek yaygınlaştı.

Bu yanlış anlayışların hâkim olduğu ortamda Hogır giderek öne çıkıyordu. Ama bu öne çıkışı olumlu ve gelişkin özelliklerine dayanmıyordu. İyi bir savaşçı da değildi. Birçok çatışmada kendini korumak adı altında kendisini gizlemişti. Etki yapan ciddi bir askeri eylemi yoktu. Emin Omyanus, Pırlıng Kıçê, Serbest Kıçê, Ali Kıçê gibi arkadaşlar her konuda ondan daha iyiydi. Hatta Hogır bu arkadaşların yanında etkisizdi. İdeolojik ve örgütsel olarak da önde değildi. Sarı Hüseyin, Xırxile Kemal ve Dr. Cafer arkadaşların yanında ise varlığı bile belli olmuyordu. Laçka, ciddiyetsiz ve disiplinsiz biriydi. Halkçı özellikleri yoktu. Halka saldıran, hakart eden, küfreden biriydi. Buna rağmen nasıl öne çıktığını tam bilemiyorduk. Botan ve Zeki'nin hemşehricilik özelliklerinden dolayı mı öne çıkmıştı yoksa bunların kirli işlerini yapan pratikçileri mi olmuştu? Tam bilinmiyordu. Bunlar hep soru işaretiydi. Hogır'ın en belirgin özelliği yaranmacılığıydı. Bu özelliğiyle kendini var ediyor ama Partiyi bitiriyordu.

Asi-avarecilik giderek geliyordu. Bir yandan ölümüne bağlılık, mücadele ve direniş yükselirken, diğer yandan asi-avare pratik ve çetecilik kendini dayatıyor, yaygınlaştırıyordu. Halka karşıtlık geliyordu. Pratikçilik pragmatist bir yaklaşım getiriyordu.

İş yapmak önemliydi, işin niçin ve nasıl yapıldığı önemli değildi. Savaşçı çıkarmak önemliydi, savaşçının niçin ve nasıl çıkarıldığı değil.

Gözle görülen, elle tutulan kısaca maddi olan şeylere daha fazla ağırlık veriliyordu. Bu durum giderek insanı ideolojiden, maneviyattan, ahlaktan uzaklaştırıyordu. Tüm bunlar nasıl oldu? Halk adına yola çıkan, bu yolda canını veren insanlar nasıl böyle oldu? Halk için canını verenler nasıl böyle halk karşıtı oldular?

Önderlik adına yola çıkanların, söz verenlerin Önderlik karşıtı pozisyona gelmeleri nasıl izah edilecekti? İkiyüzlülük bunu ifade eder miydi? Önderlik birçok kere “buradan gidenlerin Dicle suyunu geçtiklerinde ‘Önderliğe selam, eskiye devam’ dediklerini” söylemişti.

Kendi gerçeğine, halkına, tarihine, kültürüne yabancılaşmış insanın içindeki “egemen olma” dürtüsü fırsat bulduğunda aktifleşiyor, düşmana değil en yakınındakilere karşı bir silaha dönüşebiliyordu. Bu dürtü aktifleşince diğer değerlerin tümü anlamını yitiriyor veya anlamsız kılıyordu. Şaha kalkan bu dürtüler insanı bilinmezlerle çekiyor, sürüklüyordu.

Bizde şekillenen bir anlayış vardı. Özünde feodal bir anlayıştı:

“Yönetim veya komutan ne derse doğrudur!”

Köyde ağa ne söylerse, camide imam ne söylerse, okulda öğretmen ne söylerse, evde koca ne söylerse doğrudur yaklaşımı bir şekilde bizde de yansımaları bulmuştu. Buna uymayı da erdemli ve ahlaklı bir yaşam, örgütsel bir yaklaşım, hatta partiye bağlılık olarak görüyorduk.

Ebubekir demek parti demekti. Ebubekir’in dediğini yapmak Partinin dediğini yapmaktı. Ebubekir’e itiraz etmek, eleştirmek, karşı gelmek Partiye itiraz etmek, eleştirmek ve karşı gelmekti. Kimse bu duruma düşmek istemiyordu. Bunun iki nedeni vardı. Birinci neden bu duruma gelen birisi Parti karşıtı ilan edilebilirdi. İkincisi de Partiye olan sadakat ve bağlılıktı. Eleştiri yaptığında veya itiraz ettiğinde bu özellikleri sorgulanır oluyordu. Partiye bağlılığı, sadakati sorgulanacağına kişi ölüme razı oluyordu. Bu iki anlayış bu tür olumsuzlukların derinleşerek kök salmasına zemin hazırladı. Kötülükleri içinde büyüttü. İyi niyetler kötülükleri büyüttü. Lenin’in “cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla döşelidir” sözü tam da bunu ifade ediyor. Bu kötülükleri yaparken kendimizi en fazla partili görüyorduk. Bunları yapmayan da korkak, oportünist ve kararsız görülüyordu.

Agit arkadaşın şahadetinden sonra yaşananlar, bende Botan'dan çıkma duygusunu yaratmıştı. Evet, artık çıkmak istiyordum. 1987 yılında Dersim'e gitme önerisini yapmıştım, fakat önerim kabul edilmemişti. Botan'ın Önderlik sahasına çekilmesi, yerine Ebubekir'in gelmesi beni biraz rahatlatmıştı. Eskiden birlikte kalmıştık. Birbirimizi tanıyor-duk. Onun gelişyle bu yaşanan olumsuzlukların aşılabileceğini düşünüyordum. Fakat öyle olmamıştı.

Aziz arkadaşla Cudi'ye gitmemi, Önderlik sahasına grupların gitmesiyle oraya gideceğimi söylemişti. Bu bende yeni bir heyecan dal-gası yaratmıştı. Çünkü adına mücadele ettiğim Önderliği görecektim. Onun eğitiminden geçecektim. Bir de o zamanlar herkes Önderlik sahasına gitmiyordu. Önderlik sahasına gitmek bir ödüldü. Bu yüzden gidenler şanslı sayılıyordu. Benim de içim kıpır kıpırdı.

Toplantıdan sonra ikiye bölünmüştük. Aziz ve Otomatik Mervan arkadaşların komutasında bir grup Cudi'ye geçti. Ben de bu gruptaydım. Diğer arkadaşlar da Ebubekir'le beraber Gabar'da kaldılar. Kalanlarla vedalaştım. Bir daha Sarı Hüseyin arkadaşı göremedim. Birçok arkadaş bir daha göremedim.

Her ayrılık yeni bir başlangıç yaratır. Bilinmezlere yelken açmaya benzer. Ben de öyleydım. Cudi'ye ulaştığımızda Aziz arkadaş beni çağırırdı. Bana:

-Hevalê Gürcan, Gruplar geldiğinde sen Önderlik sahasına gideceksin. Partinin kararı bu. Zaten Ebubekir arkadaş da sana söyledi. Ancak grubun ne zaman geleceği belirsiz. Grup gelinceye kadar beklen-tide kalmak doğru değil. Belli bir tecrüben de var. Savaş tecrüben de var. Gidinceye kadar geçici olarak bir mangaya komutanlık yapman doğru olur. Gidinceye kadar senin düzenlemeni böyle uygun gördük, dedi.

Aziz arkadaşın söyledikleri çok zoruma gitti. Sanki başıma kaynar su döküldü. Uzun süredir savaştaydım. Tecrübelerim oluşmuştu. Komutanlık yapabilirdim. Hem geçici hem de manga komutanı demesi çok zoruma gitmişti. Aziz arkadaş iyi dinlemiştim. Ne diyeceğimi kafamda netleştirdikten sonra:

-Hevalê Aziz, Parti içinde geçici görev olmaz. Geçici manga komu-tanı nedir?

Biraz durdum. Devam ettim:

-Ya yönetimde yer alırım, ya da takım komutanı olurum. Geçici manga komutanı olmam.

Bunları söylerken kızmış, öfkelenmiştim. Duygularımı kontrol edememişim. Tartışma olumsuz bir yöne kayınca Aziz arkadaş tartışmayı bitirdi. Yönetimdeki diğer arkadaşlara:

“Gürcan arkadaşta görev veriyoruz, kabul etmiyor, itiraz ediyor” dedi.

Daha sonra Aziz arkadaş yönetimdeki başka bir arkadaşla gelip tekrar benimle konuştular. Bana niye görevi kabul etmediğimi, itiraz ettiğimi sordular. Ben de bu kez daha sakin halde:

-Heval, ben Önderlik sahasına gideceğim dedim.

-Bunu biliyoruz. Bunun için geçici diyoruz. Gitmezsen kalıcı olursun.

-Heval, yönetimde yer alırsam veya takım komutanı olursam görev alırım, yoksa almam. Ama tüm çalışmalara gücümün yettiği kadar katılırım. Eyleme, keşfe, erzak çıkarmaya kısaca her işe gönüllü giderim. Ama takım komutanı veya yönetim olmazsa görev almam, dedim.

Tartışma giderek uzadı. Bir türlü ikna olmadım. En sonunda Önderlik sahasına gidinceye kadar görevsiz kalma noktasında tartışma bitti ve öyle kaldım.

Cudi'ye gittiğimde 40 civarında arkadaş vardı. Cudi sorumlusu Aziz Karakoçan arkadaşta. Otomatik Mervan, Afarof Mahmut ve Baran Cizre de yönetimde yer alıyorlardı. Şoreş Şırnak, Mustafa Şırnak, Haşim Ciniwerê, Musa Şırnak, Mazlum Şax, Ferhat Şax, Gazi Mardin, İsa Spêrti, Hamit Spêrti, Şerif Spêrti, Sait Xınisi, Hayri Bılıka, Kahraman Bılıka, Rızgar Bılıka, Hüseyin Nerexi, Bedri Zêwki, Fazıl Kiteyi, Yılmaz Gundêk Remo, Aslan Gundêk Remo, Zafer Gundêk Remo, Ayhan Gundêk Remo, Cudi Gundêk Remo, Sekvan Gundêk Remo, Serdem Cizirê, Cudi Cizirê, Zınar Cizirê, Berivan Cizirê, Gabar Şelarût, Rênas Şırnak, Welat Şırnak, Rüstem Glindor ve Yaşar Silopi arkadaşlar oradaydı.

Bunların dışında Önderlik sahasından gelenler vardı: Dr. Kendal, Tilki Emin, Savaş, Salman Silopi'nin de içinde olduğu bir grup arkadaşlar.

1989 imkânlarımızın arttığı bir yıld. Hiçbir konuda sıkıntı çekmiyorduk. Güney Kürdistan'dan silah ve cephane geliyordu. Erzak

bulmak artık sorun olmaktan çıkmıştı. En önemlisi de katılımların artmasıydı. Özellikle üniversitelerden, Avrupa'dan katılımlar fazlaydı. Rojavadan katılımlar yoğundu. Ama özellikle Şırnak, Cizre, Silopi, Nusaybin'den gönüllü katılımlar yoğundu. Zaman zaman askeri kanunla savaşçı çıkarıyorduk. Ama bu sorun da aşılmıştı. Adeta kısıktan bolluğa çıkmıştık. İstedığımız her şey vardı.

Bir gün Aziz arkadaş:

“Madem görev almadın, bu yeni katılan arkadaşların eğitimiyle ilgilen, arkadaşlarla ilgilen” dedi.

Böylece bundan sonra yeni katılan arkadaşların eğitimiyle ilgilendim. Özellikle askeri eğitim verdim.

Newroza ulaşmadan sayımız 100'ü aşmıştı. Artık sırtla erzak getirip yetiştiremiyorduk. O yüzden köylülerin atlarını, katırlarını, eşeklerini alıyor, kervan tarzında erzak getiriyorduk.

Adeta devletin kurduğu barajları patlatmıştık. Her yönden dağlara, gerillaya bir akış vardı. Halk içinde de belli bir örgütlenme gelişmişti. Milis örgütlenmesini yapıyorduk. Milisler gündüz kendi ekonomik işlerini yapıyor, gece bizimle eylemdeydiler.

Milisler bize “Halk Gerçeği” adlı bir dergi getirmişlerdi. Karıştırınca bizi anlattığını gördüm. Arkadaşlar legal çıkan dergimizdir dediler. Köylerde serhuldanlar oluyordu. Gerillanın halk denizine çaldığı maya tutmuştu. Toprağa ekilen tohum filizlenmişti. Filizler çiçek ve meyveye durmuştu. Kartopu gibi biz de hep büyüyorduk.

Bazen eğitimlerde “savunma aşamasından çıkıp denge aşamasına geçtiğimiz” söyleniyordu. Gerilla savaşı savunma, denge ve saldırı aşamalarından oluşuyordu. Bu uzun süreli halk savaşının stratejisiydi. İşte biz de o zaman kendimizi dengede görüyorduk. Kendimize güveniyorduk. Bu kendine güven bazen abartıya kaçsa da büyük bir cesaret yaratıyordu. Mücadelemiz daha fazla dünyanın gündemine giriyor, Ortadoğu'yu etkilemeye başlıyorduk.

Aziz arkadaş özverili bir çabanın sahibiydi. Özellikle Cizre'de şehit düşen Berivan arkadaşın şahadetini araştırarak netleştirmek istiyordu. Bu konuda yoğun çaba harcıyordu. Berivan ve Hayri arkadaşlar halk çalışması yürütmek için Cizre'ye, Bingöllü Hayri'yi de Siirt'e göndermişlerdi. Her üçü ortak bir komite olarak çalışıyorlardı.

Berivan arkadaşı şahadetinden sonra Hayri Cizre kendisini kurtarıp bize ulaşmıştı. Hayri Bingöl ise dağa gelmediği gibi bizimle de ilişkisini kesmişti. Sonradan öğrendik, devlete teslim olup kontra olmuştu. Hayri Cizre'nin bize ulaşması çelişiklere yol açmıştı. Hayri oldukça gergindi, tutarsız yaklaşımları vardı. Bunun için soruşturmaya alındı. Aziz arkadaş bana:

-Hevalê Gürcan, Berivan arkadaşın şahadetinden dolayı Hayri'yi kapalı soruşturmaya almışız. Seni güvenlikten sorumlu yaptık. Soruşturma bitinceye kadar güvenliğini sen tutacaksın. Bir şey olursa sen sorumlusun, dedi.

Ben de "tamam" dedim ve ondan sonra Hayri'yle daha fazla ilgilendim. Güvenliğini tuttum. Silah ve elbisesini almıştık.

Aziz arkadaş Berivan arkadaşın şahadetinde Hayri'nin parmağının olduğunu düşünüyordu. Bu yüzden, ona ve söylediklerine inanmıyordu. Ama elde somut bir şey de yoktu. Soruşturmada Aziz arkadaş ona:

-Aynı evdeydiniz. Berivan arkadaş nasıl şehit düştü, sen nasıl kurtuldun? diye sordu.

Bu soru karşısında susuyor, başını önüne eğiyordu. Bazen de:

-Polisler evi bastılar. Evin önüne geldiklerinde bahçe duvarından atlayıp kaçtım, diyordu. Bir sefer Aziz arkadaş ona:

-Seni bıraksak ne yapacaksın, diye sordu. Sanki böyle bir şey bekliyordu. Gözleri açıldı.

-Cizre'ye gidip Berivan arkadaşın intikamını alacağım.

-Sen deşifresin nasıl gideceksin?

-Bir şey olmaz. Ben kendimi saklarım, mutlaka intikamını alırım.

-Bundan sonra dağda, gerillada kalacaksın, hiçbir yere gitmeyeceksin.

-İntikam almak istiyorum. Gidip intikamı alayım, yine dağa gelirim, dedi.

Aslında dağda kalmak istemiyordu. Şehre gitmek ve uzaklaşmak istiyordu.

Yaklaşık 10 günlük bir soruşturmada bir şey söylemedi. Yönetimin diğer üyeleri Hayri'nin doğru söylediğini, bir suçunun olmadığını söylüyorlardı. Ama Aziz arkadaş buna ikna olmuyordu. Bu tartışma

yönetim arasında uzun sürdü. Sonunda Hayri'nin soruşturması bitirildi. Yeniden silahı ve elbisesi verildi. Yaşama katıldı. Ama yaşamda hep sessiz, içine kapanık, ürkek, kuşkucu ve kaygılı kaldı. Hep suçluluk psikolojisi yaşıyordu. Aşırı hassaslaşmıştı. Arkadaşlarla bütünleşemiyordu. Ben Önderlik sahasındayken Hayri arkadaşları silahla tarayıp kaçmıştı.

Berivan arkadaşın Cizre'de çatışarak şehit düşmesi halkı derinden etkilemişti. İnsanlık, Kürtlük duygusu ayaklanmıştı. Bu yüzden saflara katılım artmıştı. Bunlardan birisi de Berivan Cizre arkadaşı. Berivan lisede okuyan genç bir kızdı. Saflara katılınca iki genç de peşinden saflara gelmiş, partiye katılmışlardı. Öyle görünüyordu ki her iki genç de yurtseverlik, mücadele veya gerilla için değil de Berivan için dağa gelmişlerdi. Ancak gerilla ortamının düşündükleri gibi olmadığını anlamaları zor olmamış, ilk fırsatta kaçmışlardı.

Kürt kadını sadece sömürgeciliğe karşı savaşmıyor aynı zamanda içimizdeki gerilikle de boğuşuyordu. O zaman bir mangalık kadın gücü oluşmuştu. Mangada Zozan Faraşın, Kıvırcık Mizgin, Ruken ve Saadet Silopi arkadaşlar vardı. Saadet ve Ruken kardeştiler, birlikte saflara katılmışlardı.

Savaşın kanunları en katı halde hükmünü sürdürürken kendi yüreğimizin ne kadar katılaştığını düşünecek durumda değildik. Yoldaşlığın yücelerde seyreden duygusunu tanı mıştık ama cins mücadelesinin ne olduğunu bilecek durumda değildik. Feodal erkeklik içimizde hâkim olmuştu.

Kadın ve erkek yoldaşların mücadele arkadaşlığı gurur kaynağıydı fakat kimin ne kadar zorlandığına bakmadan ve kendimizi sorgulamadan dünyaya erkek olarak gelmiş olmanın geleneksel havası da hep üzerimizdeydi. Yanlışı-doğruyu en kaba haliyle tarif ederken kafamızdaki tüm ölçüler, her şey sert savaş koşullarına göre şekillenmişti. Savaşı düşünmeden ölçü geliştirmek zaten mümkün değildi ve gerçekten de savaşa göre olmayan kadın-erkek ilişkileri de zarar verirdi. Öte yandan savaşı "kaba kuvvet" temelinde geliştirince ölçülerimiz daha çok erkektekine benliyordu.

Doğanın bir kadın dili vardı. Erkek onun bir parçasıydı ama sistemin şekillendirdiği erkek, doğadan kopmuştu. Anadan kopuş gibi bir şeydi bu. Özümüze dönmeden, özgür olmadan, özgür bir ülke yaratmadan hangi sağlıklı ilişkiden bahsedebilirdik ki?

Kahramanca savaşarak şehit dűřen ve direnişte önde olan kadın arkadaşlar yanlış olan bakış açımızı da değiştiriyordu. Yine de yanlış ilişkilere karşı eğitici ve kazanımcı olacak bir bilinç düzeyimiz yoktu. Kadın arkadaşlara karşı sonuna kadar feodalce yaklaşıyorken “doğru ilişki nedir, nasıldır?” diye bir tartışma yürütecek durumda da değildik. Ne kadar saygılı olmayı esas alsak da ortamın zorlayıcılığı kendimizi bastırmamıza, hatta korkmamıza yol açıyordu. En katı tutumlar geçerliyken ya genel-geçer bir yaklaşımı benimsiyor ya da sorunlardan uzak durmayı esas alıyorduk. Kabul edelim ya da etmeyelim kadın arkadaşların üzerimizdeki emeği büyüktü.

Önemli olan amaca göre yaşamak ve ona göre ilişkilennemekti.

Bu mücadelede řehit dűřen kadın yoldařların anısına, büyük yurtsever ve usta Cigerxwîn'den:

DAYÊ TU MEGRÎ

Rom û ecem tev welat wergirtin
Bindest dijîn em, ji ber ku kurd in
Çira û rewşen li me vemirtin
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Xwendin nehiştin li nav me kurdan
Ne hiş, ne bîr man ji êş û derdan
Ev bax û bostan, ji dest xwe berdan
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Şêx û began tev em kirine kole
Bêmaf û bêcî berdane çola
Dan ser milên me darên deholâ
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Mizgîn! Tu şa be va em dixwênin
Azadîxwazên cîhan dibînin
Divê ku dijmin bîzor derênin
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Va em şiyar bûn, xwende û zana
Me rê tev girtin ji ber nezana
Zû, zû me nas kir ev reng dizana
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Dijmin du nîfşin: hundur û derve
Hinek di bin ve, hinek di ser ve
Kurdên nezan jî tîn me bi ser de
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Divê ji bo te em rast bibêjin
Bindest û kole tim jîn dirêjin
Nabin xwedî maf, xwînê nerêjin
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Em tev diçin têt, dolab û çerx in
Mebîne ku em ciwan û ferx in
Divê ku dijmin ji nav xwe derxin
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Divêt bi leşker herin zinaran
Konê xwe vegrin li pêş neyaran
Êrîş bikin em bi gulebaran
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Reşa xwe bavêj, deyne cilên xwe
Kelaşînkofê bavêj milên xwe
Xeman em derxin ji nav dilên xwe
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Sûndê dixwûn em bi pût û lat e
Heta ku negrin Zab û Ferat e
Serbest nekarin em bêne ba te
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Rabe bi hev re em herne şaxan
Derman bikin jin: laş û kelaxan
Ronî bidin xweş rengê çiraxan
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Milên xwe bidine milên me şêran
Di şevreşan bin rengê sitêran
Şêr tev de şêrin, çi jin çi mêran
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Dayê em xortin xwîna me germ e
Bindest bimênin ji bo me şerm e
Ta kengî dijmin paşa li ser me?
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Êdî me nabên ev reng û ev jîn
Em tev şiyarbûn Ferhad û Şêrîn
Em guh didêrin dengê Cigerxwîn
Ger bêne kuştin, dayê tu megrî!

Nisan ayının ortasındaydık. Cudi'nin tepesinde Nuh'un gemisinin olduğu yere yakın bir yerdeydik. Oraya Lawikê Xerip deniyor. Bu yerin ayrı bir öyküsü var. Bir genç Nuh'un gemisini ziyaret edebilmek için amansız bir yolculuğa çıkar. Yaklaşık 7 yıl yürür. Geminin yakınına gelir. Karşılaştığı birisine geminin yerini sorar. Adam geminin çok uzakta olduğunu, 7 yıl daha yürümesi gerektiğini söyler. Bu yola dayanamayan genç orada kalp krizi geçirerek yaşamını yitirir. Gemiye bu kadar yakınlaşmışken ölür. Bu gencin kim olduğu bilinmediğinden buraya Lawikê Xerip adını vermişler. İşte biz de bu noktadaydık ve kalbimiz aynen onunki gibi sıkışmıştı. Eylemsiz kalmak beni de zorluyordu.

Bir gün yönetime:

“Heval bir süredir buradayız, neden eylem yapmıyoruz” dedim.

Bu söylemim bile tartışma konusu oldu. Yönetim bu tartışmaya tepki gösterdi ve bana da tepkili yaklaştı.

“Sen eylem istiyorsun da biz istemiyor muyuz, bir tek asker sen misin, erkek olan bir tek sen misin?” dediler.

Ben de sesimi kestim. Bir süre sonra Şırnak merkeze bağlı bir mezrada Mustafa adında bir ajanın olduğunu, onu cezalandırmaya gideceklerini, benim de gelmemi söylediler.

Ben de “tamam” dedim.

Güneşin batmasıyla bir grup arkadaşla köye doğru hareket ettik. Gübre fabrikasının yanına gelince bir daha keşif yaptık. Evin önünde bir taksi vardı. Kontrollü bir şekilde eve girdik. Adam bir anda bizi karşısında görünce şaşırdı. Bize içeri girmemizi yemek veya çay içmemizi söyledi. Ama biz kabul etmedik. Heyecanını belli ettirmemeye çalışıyordu. Bu yüzden rahat davranmaya çalışıyordu. Tüm ısrarlarına rağmen yemek yemedik, çay içmedik. Bu ısrarla zaman kazanıp çevresindekilere haber vermenin yollarını arıyordu. Önünü aldı:

“Hadi uzatma, bizimle geliyorsun!”

Oluşan kalabalık üzerine eşi ve çocukları da kapıya geldiler. Bizim onu götürmek istediğimizi anlayınca yalvarırcasına götürmememizi istediler. Bu ısrarları kesmek için:

“Biraz işimiz var, bir yere kadar gideceğiz. Sonra gelecek” dedik.

Böyle kalabalığın oluşması ve bizim gecikmemiz tehlikeliydi. Sesi-
mizi duyan olsa, askerlere veya koruculara haber verse durum iyi
olmazdı. Böylece daha hızlı hareket ettik ve eylemimizi yapıp alandan
çıkabildik.

ÇATIŞMA VE YEMEK AYNI ANDA!

Bazı işler aynı anda yapılmaz ama biz gerillayı, akla hayale sığmayan durumlarla karşılaşıyoruz. Bazen bir değil birçok işi bir arada yürütmek gerekebiliyor. Fakat çatışma esnasında yemeğimizi de yiyebileceğimiz hiç aklıma gelmemişti.

Bir eylem planlaması için Deriya Çırçırok noktasına geçmiştik. Nokta Cefane köyünün üst tarafındaydı. Kaldığımız yer köye hâkimdi. Çıplak gözle köyü görüyor, köylülerin hareketlerini kontrol edebiliyorduk. Köy vadideydi ve vadinin her iki yakası da tutulmuştu. Köy Şırnak'ın azgın ihbarcılarından olan Alixan Tatar'a bağlıydı. Onun ırgatları, marabaları gibiydiler. Silahlı mücadelenin başlamasıyla bu köy çete olmuştu. Köyde karakol vardı. Çeteler azgındı. Karakolla beraber operasyonlara çıkıyorlardı. Bu köye ve karakola eylem yapacaktık.

Aziz arkadaş:

“Güçlü bir eylemle bahara girmemiz gerekir. Bunun için de Cefanê köyü çetelerine ve karakola eylem yapacağız. Biliyorsunuz köy azgın bir çete köyüdür. Askerlerle içli dışlıdırlar. Hatta askerleri korumak

adına evlerine alıyorlar, kendilerini onlara kalkan yapıyorlar. Yine askerler karakolda olmayabilirler, evlere dağılmış olabilirler, dikkat edin” dedi.

Tüm güç çıplak gözle keşif yaptı. Yanımızda Garzan’a gitmek üzere Önderlik sahasından yeni gelen bir grup vardı. Yol üzerinde olan bu grubu eyleme koymak istemedik. Aziz arkadaş bana:

-Hevalê Gürcan, bu arkadaşlar senin yanında kalsınlar. Sen de bu grupla yol üzerine pusu atacaksın. Oradan takviyenin gelmesini engelleyeceksin. Gelirse vuracaksın, dedi.

Köye girecek gruplar, pusu grupları, takviye grupları belirlendi. Planlamaya göre eylemi Aziz arkadaş koordine edecekti.

Gece 12’ye doğru harekete geçildi. Ben de Garzan’a gidecek grupla belirlenen yere gidip pusu attım. Saldırıya gidenler de yerlerine ulaşınca önce bisiving ve BKC’ler vurdu. Sonra arkadaşlar köye girmişlerdi. Köye baskın yapılmıştı. Bu baskın bir saat sürdü. Sonra geri çekilme yapıldı. Biz kayıp veya yaralı vermemiştik. Düşmanın kayıplarını da netleştirememiştik.

Gece dinlenme fırsatını bulsak da etraftan çok fazla hayvan sesleri geliyordu. Tuhaf bir durum vardı, sesler çok yoğundu. Fakat sabah olunca epeyce keyifleneceğimiz bir durumun olduğunu anladık.

Baskın esnasında silah seslerinden ürküp kaçan hayvanlar, geri çekilme esnasında peşimize takılıp noktaya kadar gelmişlerdi. Gün ağarınca etrafımızın hayvanlar tarafından sarıldığını gördük. 300’ün üzerinde koyun, keçi gelmişti!

Her manga bir koyun keserek ihtiyacını karşıladı. Ertesi gün öğlene kadar ne asker, ne de korucular operasyon amaçlı araziye çıkmadılar. Bu tür eylemlerden sonra geliş yollarına pusu attığımızı biliyorlardı, bu yüzden hemen operasyona çıkmamışlardı. Bir şok yaşamışlardı. Beklemedikleri bir anda büyük bir darbe yemişlerdi. Şokun etkisini atlattıktan sonra korucularla beraber operasyona çıktılar.

Bizim konumlandığımız nokta oldukça stratejikti. Kayalık yüksek bir yerdi. Karadan gelebilmeleri çok zordu. Bizde ateş yakmış köz hazırlıyorduk. Kestiğimiz hayvanları kebab yapacaktık. Duman ve et kokusu ortalığı kaplamıştı. Ateşe değen etin çıkardığı “cızz” sesi ta ileriden duyuluyordu. Et kokusu iştah kabartıyordu.

Hem yemeğimiz vardı hem de yerimiz iyiydi. Kendi kendimize “askerler gelirse mermi atmamıza gerek yok, taş yuvarlayalım yeter” diyorduk. Yerimiz iyi olunca keyfimiz de iyi oluyordu.

Şakayla konuştuklarımız az sonra gerçeğe dönüşecekti.

Birden aşağılarda karartıların olduğunu gördük. Dikkatli bakınca asker ve korucular olduğunu anladık. Onlar da bizi gördüklerinden mevzilendiler.

Çete ve askerlere baka baka pişirdiğimiz kebabı yiyorduk. Düşman ateş etmeyince bizde ateş etmedik. Asker ve korucular bir şey yapamadan geri çekildiler.

Bu aralar katılımlar fazlaydı. Yeni katılımların eğitiminde zorlanıyorduk. Güneye inip silah, cephane, elbise getirmemiz gerekiyordu. Bu da sıkıntı yaratıyordu. Ama asıl sıkıntı Önderlik sahasından gelenlerle alanda önceden bulunanlar arasında çıkıyordu.

Önderlik sahasından gelenler pratik yaşama alandakiler kadar katılmıyor, bunda zorlanıyorlardı. Uzun süre savaşta kalanlar ise bu yaşamsal sorunların çözümünde uzmanlaşmıştı ama ideolojik-politik, örgütsel sorunlara yaklaşımda zayıftı. Bu durum bazen bir çelişkiye dönüşüyordu.

Bu yüzden doğru bir öncülük, doğru bir yoldaşlık ilişkisini tutturamamıştık. Nokta değiştireceğimiz zaman lojistikçi, malzemeleri arkadaşlar üzerine paylaştırdı. Herkes bir parça eşya alırdı. Ancak yeni Önderlik sahasından gelen Emin bunu kabul etmedi. Tepki gösterdi.

-Ben buraya un taşımaya gelmedim. Yemek yapmaya, fırına çıkma-ya gelmedim. Savaşmaya geldim. Savaşa komutanlık yapmaya geldim, dedi.

Emin’in bu tepkisi üzerine hepimiz donup kalmıştık. Sanki başımıza soğuk su dökülmüştü. Bu şekilde bir itiraz pek olmuyordu.

Bir arkadaş:

“yemek yemeden savaş bakalım nasıl savaşacaksın, aç ayı bile oynamaz” dedi.

Bir başkası:

“Kitaplar seni doyuracak mı? Kurşun olacak mı?” dedi.

Her kafadan bir ses çıkmaya başladı. Söylemler artınca Emin daha da tepkilendi.

-Çantama un, yağ koyarak elbiselerimi kirletemem, dedi.

Bir arkadaş:

“Yok ya, hizmetçin mi var? Taşıyacaksın işte” diye çıkışınca gerginlik iyice arttı.

Tartışma giderek olumsuzlaşıyor, farklı noktalara kayıyordu. Sonunda Dr. Kendal ve Aziz arkadaş müdahale ederek sorunu çözdüler. Ama bu tür gerginlikler sık sık yaşanmaya başladı. Aslında bu aydınlar-köylüler, pratikçiler-teorikçiler gerginliği idi. Oysa bu durum daha önceleri yoktu. Hele hele Agit arkadaş zamanında hiç yoktu. Agit arkadaşın şahadetinden, özellikle 1988 yılından sonra gelişmeye ve kökleşmeye başladı. Bu dönemde katılımlar arttığı gibi içteki sorunlar da artmıştı.

Katılımların artması düşmanı iyice tedirgin etmişti. Kesin sonuç almak için düşürüp ajanlaştırdığı insanları örgütleyerek gerilla ortamına gönderiyordu. Ajanlar eliyle içten darbe vurmak istiyordu. Bu da olmazsa ajanlar yaşamı bozacak, güvensizlik yayacaklardı. Ajan faaliyetlerini toplum içinde de farklı kılıflara bütünmüş kişiler eliyle geliştirmeye başlamışlardı.

Kaçışların önünü almak için yürütülen tartışmada yine geçmiştekine benzer bir anlayış dayatılınca bu kez tavır aldım.

Katılan herkes aynı kararlılıkta olmasa da kazanmayı bilmeliydik. Hatta korucuları bile kazanmaya başlamıştık. Azgın, eli kanlı tipler ise hedefimizdi.

Noktamızı değiştirerek Grê Hêrmo noktasına gitmiştik. Bu noktada şkeftler çok fazlaydı. Suyu da buldu. Konumlanmaya elverişli bir yerdi.

Grê Hêrmo Cizre'yi tam karşıdan gören bir yerdir. Şax ve Hewler köylerinin üst tarafıdır. Şax ve Hewlêr köyleri çete olsalar da azgın değillerdi. Hatta bazen bize yardım ediyor, bilgi veriyorlardı. Bu köylere gidip geliyorduk. Aramızda bu köylere “yurtsever korucular” diyorduk.

Her iki köyün de coğrafyası çok güzeldir. Cennetten bir parçadır adeta. Hatta bu iki köyün Cizre ve Hakkâri mirlerinin yazlığı olduğu söylenir. Burada binbir türlü meyve ve hayvan vardır. Biz mücadelenin ilk günlerinden itibaren bu köyleri kullanıyorduk. Her iki köyde de

okul vardı. Ama öğretmenler tam birer özel savaş elemanı gibi çalışıyorlardı. Halkı aleyhimize örgütlemeye, ajanlaştırmaya çalışıyorlardı. Köy muhtarı 1985 yılında devletle işbirliği yaparak bir arkadaşı katletmişti. Katledilen arkadaş Önderlik sahası ve Cudi arasında kuryelik yapıyordu. Kurye Önderlik sahasından gelip Agit arkadaş kongreye götürcekti. Köyde muhtarın evine gitmişti. Muhtar bir komployla bu arkadaş katletmişti. Bu yüzden Agit arkadaş kongreye gide-memişti ve Cudi'den Gabar'a döndükten bir süre sonra şehit düşmüştü. İşte bunun intikamını almak için köye gidecektik. Ve yapabilirsek korucuların da silahını alacaktık.

Hewlêr'den Şax'a gelen yola pusu atmıştık. Gazi arkadaş bu kolun komutanıydı. Benim de içinde yer aldığım bir mangalık bir güçtü. Bu güç Mazlum Şax, Haşim Cînêvîri, Şerif Spêrti, İsa Spêrti, Sait Xınisi, Dıxwaz Batuya, Agit Batuya, Salman Silopi arkadaşlardan oluşuyordu. Bir grup okula gidip öğretmeni alacak ve okulu yakacaktı. Okula giden kolun başında Aziz arkadaş vardı. Bedri Zêwki, Şores Şırnak, Mustafa Şırnak, Afarof Mahmut, Musayê Ker arkadaşlardan oluşuyordu. Bir grup da muhtarın evine gidip onu alacaktı. Bu grubun da kol komutanı Baran Cizre'ydi. Bu kol da Gabar Şırnak, Hayri Bılıki, Ayhan Şırnak, Zafer Şırnak, Sekvan Şırnak, Cudi Şırnak arkadaşlardan oluşuyordu. Bir grup da Grê Hêrmô'da savunmada kalmıştı. Önderlik sahasından gelen grup ise köyün girişine pusu atmıştı.

Pusu atılacak yer oldukça stratejikti. Biz gidip oraya pusu atacaktık. Oraya giderken karşıdan kalabalık bir grubun geldiğini gördük. Dolunay vardı. Dikkatli bakınca gelen grubun asker olduğunu anladık. Onlar da aynı yere gelip pusu atacaklardı. Ancak biz daha avantajlıydık. Öncülerimiz pusu yerine yetişmişlerdi. Askerler iyicene yaklaşınca pusudaki arkadaşlar onları taradılar. İlk taramada askerlerin önde olan grubu tümünden düştü. Gazi arkadaş bir silah kaldırdı, MG-3'tü. Pusu çatışmaya dönüştü. Ama askerler fazla karşılık vermeden sessizleşerek geri çekildiler. İki tarafta aynı yere pusu atacaktı. Geç gelen avlanacaktı. Askerler dakika farkıyla geç gelmiş ve avlanmışlardı.

Öğretmen köyde değildi. Köyden çıkmıştı. Okula giden grup okulu yakmıştı. Muhtar da evde yoktu. Korucuların silahını da alamamışlardı. Bir süre sonra geri çekildik. Grê Hêrmô'da toplandık. Kayıp vermem-iştik. Bir adet MG-3 kaldırmıştık. Bu eylem bize moral vermişti. Ertesi gün eylemin değerlendirmesini yaptığımız bir toplantı yapıldı.

Toplantıda Aziz arkadaş konuştu. Muhtar ve öğretmeni neden cezalandıramadığımız üzerinde durdu; hareket tarzımızın yeterince

gizli olmadığını, açık verdiğimizizi, bu yüzden yetersiz kaldığımızızı söyleyerek eleştirdi. MG-3'ü aldığımız için de kısmen başarılı sayıldı. Diğer arkadaşlar fazla değerlendirme yapmadılar. Eylemin etkisini değerlendirmekten uzaktık. Ancak bu eylem çevrede büyük etki yaptı, yankı uyandırdı. Şehitlerin mutlaka intikamının alınacağı düşüncesini geliştirdi. Halk da "biz Apoculara zarar verirsek, mutlaka intikamını günün birinde alırlar" diyordu. Bu yüzden belli bir caydırıcı etkisi olmuştu.

Arkadaşların çoğu savaş ortamında kaldıklarından sistemli ve derinlikli bir eğitim görmemişlerdi. O yüzden eylemin ideolojik-politik ve örgütsel etkisini değerlendirmekten uzaktık. Ancak fedakârlık, dürüstlük, bağlılık ve cesaret konusunda bir sorun olmadığından düşmanı vurmuş olmanın sevincini sonuna dek yaşamıştık.

Aziz arkadaş bir dakikasını boş geçirmiyordu. Yoğun bir arayış içindeydi. Savaşı daha nasıl geliştirebileceğini düşünüyordu. Aynı zamanda, arkadaşlara karşı suç işlemiş olan, özellikle de arkadaşların kanına girmiş olanlardan intikam alma arayışını da sürdürüyordu. Boş durmayı kendine yediremiyordu. Mutlaka bir şeylerle uğraşıyordu. Bir gün:

-Bu Teya aşiretinden bazıları arkadaşların kanına girmişler. Suç işlemişler. Bu arkadaşların intikamını almak için bunlara dönük bir eylem yaparak cezalandırmamız gerekir, dedi.

Tüm arkadaşlar Aziz arkadaşın söylediklerine katıldılar. Teya çeteleri Deriyê Kemaliyeye gelip bazen pusu atıyorlardı. Bazen de buraya hayvanlarını getiriyorlardı. Bu çetelerin hareketlerini birkaç sefer keşfettik. Her sefer buraya geldiklerini gördük. Bunlara dönük kapsamlı bir eylem yapıp arkadaşların intikamını alacaktık.

1987 yılının son baharında Önderlik sahasından gelen bir grup köye gitmişlerdi. Biraz dinlenip yemek yedikten sonra gitmek istemişlerdi. Ancak Teya köylüleri arkadaşları sabaha kadar tutmuşlardı. Arkadaşlar sabah köyden çıkınca da onları takip etmiş ve düşmana haber vermişlerdi. Uzun bir yürüyüşten sonra uygun bir yerde mola verip ateş yakmışlardı. Daha çayları hazır olmadan etrafları düşman tarafından sarılmıştı. Hemen karşılık vermişler fakat bu çatışmada yedi arkadaş şehit düşmüştü. Süryani olan Mahir ve Sabri Tori arkadaşlar çatışmadan kurtulmuşlardı.

Teya çetelerinden Kamil Atak ve yanındakiler arkadaşların cenazelerinin üstüne geliyorlar. Şehit düşen arkadaşların kafalarını

kesiyorlar. Kamil Atak ve Teya çetelerinin bu tavırları çevrede büyük tepki yaratmıştı. Diğer yandan da bir korku yaymışlardı. Devlet de bu durumu kullanarak, bunlara para ve silah vererek önlerini açmıştı. Bu olaydan sonra köy çobanı olan Kamil Atak çete başı oldu. Kamil Atak o zamana kadar tanınmayan, toplumda itibar görmeyen, fazla hesaba katılmayan biriydi. Devletle ilişkilendirilip para ve silah alınca korkuyla itibar yaratmaya çalıştı. İşte bu arkadaşların intikamını alacaktık.

Aziz arkadaş bazen Kemal Pir'in "devrime ve devrimcilere karşı suç işleyenler uzaya da gitseler bulunup cezalandırılmalıdırlar" dediğini ve vasiyet ettiğini söylerdi. Biz de bu vasiyete bağlı kalacaktık. Üç gece üst üste Deriyê Kemaliyeye gidip pusu atmamıza rağmen çeteler gelmediler.

1989 Mayısında devlet büyük bir operasyon yaptı. Cudi'nin her tarafına asker yığıldı. Helikopterlerle en sarp yerlere dahi askerler indirildi. Cudi'nin en yüksek tepesine yeni bir yer fethedilmiş gibi Türk bayrağı asıldı. Her taraf tutulmuş, hareket alanımız daralmıştı. Bunun üzerine Aziz arkadaş bir grup arkadaşla Cizre ovasına ineceğini, arkadan düşmanı vuracağını söyledi. Aziz arkadaş cesaretli, kararlı ve gözüpekti. Korku nedir bilmiyordu. En tehlikeli eylemlerin başında kendisi vardı.

Yanına bir grup arkadaş aldı ve giderken bizi uyardı:

"Sık sık nokta değiştirin, uzun süre bir yerde kalmayın ve gizli hareket edin"

Onlar gittikten sonra biz de nokta değiştirdik. Spindaruk köyünün üst tarafında uçurum bir yer vardı, oraya gittik. Sabah erken keşfimizi yaptık, her şey normaldi. Noktadaki arkadaşlar çay için ateş yakmışlardı. Keşiften dönerken yeni izler gördük. İzlere dikkatlice bakınca bunların asker izleri olduğunu anladık.

Arkadaşlara seslendim:

"Hemen mevzilenin, çatışma çıkacak!"

Gazi arkadaş:

"Nerden biliyorsun hevalê Gürcan"

"Bu izleri görmüyor musunuz, bunlar yeni ve asker izleri..."

Daha konuşmamı bitirmemiştik ki askerler bizi taradı. Silah sesleri yankılanmaya başladı. Barut kokusu hızla etrafı sardı. Helikopterler de

bu bölgeye geldiler. Çatışma giderek şiddetlendi. Düşman alana asker yığıyordu.

Öğleden sora çatışmanın hafifleyeceğini, akşam karanlığın çökmesiyle buradan gideceğimizi düşünüyorduk. Ancak zaman geçtikçe çatışma daha da şiddetleniyor, hafifleyeceğe benzemiyordu. Karanlık çökmesine rağmen çatışma devam etti.

Sabah başlayan çatışma gece saat 9'a kadar devam etti. Yanımızdaki fazla eşyaları bulduğumuz deliklere, taş altlarına sakladık. Gece yarısına doğru sessizce askerlerin arasından çıkıp gittik. Askerler ateş etmediler.

Grupta yer alan Silopili bir genç başındaki kefiyesini eline alıp birkaç kez askerlere doğru salladı. Onun bu davranışını birçoğumuz gördük ve tepkilendik. Ancak mekân bir şey söylemeye uygun değildi. Öylece oradan çıkıp gittik. Ertesi gün düşman, bazı deliklerde ve taş altlarında bize ait eşyaları görünce o gün tüm büyük taş altlarına roket ve lav silahlarıyla ateş ettiler. Bazı delikleri MG-3'lerle taradılar. Daha sonra köylülerin söylediğine göre taş altına gizlediğimiz siyah çaydanlığı bizden birisi sanarak saatlerce ateş etmişler.

Üç gün sonra Cizre ovasına giden grupla Zêrinker noktasında buluştuk. Çatışmadan dolayı oldukça yorulmuştuk. Ayrıca açtık. Ova-
dan gelen grup koyun kesmiş, pilav yapmışlardı. Et kokusu etrafa yayılmıştı. Yakınımızda askerlerin olduğunu biliyorduk.

İçimizden "yemeğimizi yiyinceye kadar çatışma çıkmasın" diye dua ediyorduk.

Yerimiz çatışmaya uygun olsa da yorgun ve açtık. Yemeğe başlamıştık ki, düşman bizi taramaya başladı.

Çatışma mı yemek mi? İkisini de yapacaktık.

Bir yandan yemek, bir yandan kurşun sesleri. Tabağı alan mevziye koştu. Böylece yemeğimizi mevzilere götürdük. Bir yandan yemeğimizi yiyor, bir yandan da çatışıyorduk. Bir-iki kurşun sıkıyor, sonra yemeğe bir kaşık sallıyorduk. Gözümüz kulağımız düşmanda, bir elimiz tetikte, diğer elimiz kaşıktayken yemeğimizi yedik.

Gece geç saatlere kadar çatışma devam etti. Düşman onlarca defa hücum etmesine rağmen bize yaklaşmıyordu. Helikopterler olabileceğimiz yerleri roketlerle vuruyorlardı. Buna rağmen ilerleyemiyorlardı.

Düşman güçlerinin giysileri değişik değışikti. İlk defa bu kadar farklı giysili asker görüyordum. Bizim bir dönemdeki durumumuza benziyorlardı. Her hücumları kırıldığında geri çekiliyorlardı. Askerlerin ölü ve yaralıları çoktu. Gözle görüyorduk. Ama sayısını netleştiremiyorduk.

Şehit veya yaralı vermemiştik. Gece karanlığında buradan da ayrılarak kasapxane noktasına gittik. O gün düşman hareketliliğini gözlemedik. Askerler bizim bulunduğumuz alandan uzaktılar.

Ertesi gün nöbetçileri çıkardıktan sonra eylem değerlendirme toplantısı yaptık. Toplantıda Aziz arkadaş konuştu, bir değerlendirme yaptı. Cudi operasyonunu anlattı. Salman arkadaş bir ek yaptıktan sonra örgütsel değerlendirmelere geçildi. Cizre ovasına inen grup bir eylem yapmış ve iki savaşçı çıkarmıştı. Biz de iki çatışmaya girmiş, ama kayıp vermemiştik. Toplantının asıl gündemi askerlerin arasından geçerken Silopili gencin kefiyesini sallamasıydı. Aziz arkadaş:

-Heval, askerlerin içinden geçerken sen niye kefiye salladın?

Silopili genç ne diyeceğini bilmiyordu, mırın-kırın etti. Bir şey söylemedi. Başını önüne eğip sustu. Bir arkadaş ağır değerlendirmeler yaptı:

-Senin yaptığın ajan faaliyetidir. Hepimizi imha edecektin. Ajanlar bile bundan fazlasını yapamazlar, dedi.

Bu sözler karşısında adeta dizlerinin bağı çözülen Silopili genç boş bir çuval gibi yere yığıldı. Gözlerinin ferî söndü ve güçlükle konuşarak düşman tarafından nasıl örgütlendiğini anlattı. Şaşırtıcı hızla bu durum açığa çıkmış ve kapsamlı değerlendirmelere konu olmuştu.

Bu olaydan sonra iki gruba ayrıldık. Çetelere dönük eylem yapacak, hayvanlarını getirecektik. Bir grup Alihan Tatar'ın koyunlarını getirecekti. Diğer grup da başka çetelerin hayvanlarını getirecekti. Gece her iki grup da yanlarında 200'ün üstünde koyunla geri geldiler.

BÖYLE OLUR KAHRAMANLIK

Aziz arkadaş alanda ses getirecek daha büyük bir eylem yapmamız gerektiğini belirtiyordu. Eylemin caydırıcı ve sonuç alıcı olması için bu gerekliydi. Uzun bir tartışmadan sonra en uygun hedefin Silopi merkezi olduğuna karar verdik.

Silopi'den yoğun bir katılım vardı ve bunların büyük çoğunluğu gönüllüydü. Silopi'de yurtseverlik bilinci de giderek yükseliyordu. Halkta bir kabarma vardı. Milislerimiz çoğalmıştı. O alanda daha rahat hareket ediyorduk. Ayrıca Cudi'den oraya gidip gelmek de kolaydı.

Aziz arkadaş, Mustafa, Cihat ve birkaç arkadaşı daha Silopi'nin keşfi için gönderdi. Bunlar Silopiliydiler. Bu arkadaşlar başta kaymakamlık ve emniyet müdürlüğü olmak üzere devlet dairelerinin ayrıntılı bir keşfini yapmışlardı. Döndükten sonra keşfin sonuçlarını Aziz arkadaş ve yönetimin diğer üyeleriyle paylaşmışlardı. Aziz arkadaş seçme bir grup oluşturdu. Bende ayrı bir heyecan vardı, Önderlik sahasına gidecektim. Bu nedenle eylem grubunda yer almadım.

Aziz arkadaş komutasında giden grup Silopiye girmişti. Planlanan hedefleri vurmuşlardı. Geri çekilmede pusu ve çatışma ihtimalini de

hesaplayan Aziz arkadaş uygun bir yerde savunma amaçlı bir grup bırakmıştı. Devletin tüm kurumları vurulmuş ve öylece şehir merkezinden çıkmışlardı. Pusuya düşmeden Cudi'ye ulaşmışlardı. Eylem çevrede büyük yankı yarattı.

Silopi ovasına inip ovada eylem yapılmıştı. Dağın dışında da eylem yapılabileceği gösterilmişti. Bundan sonra başta merkezleri olmak üzere hiç bir yer düşman için güvenli değildi.

“Bunlar nasıl geldiler, nasıl kayıp vermeden eylem yapıp gittiler” diye günlerce halk arasında konuşuldu.

Yurtseverlik duygularını okşayan bir eylem olmuştu. Halka güven vermişti. Sevinç yaratmıştı.

15 Ağustos atılımından sonra ilk defa bir ilçe merkezi basılıyordu. Üstelik ovada ve büyük bir ilçe merkezi. Bu eylem halk örgütlememiz önündeki fiziki ve psikolojik duvarları yıktı. Bir mıknaatın çekimi gibi bu eylem de halkı örgütlemiş, gençleri de dağa gerillaya çekmişti.

1989 yılı Haziran ayının ortalarında Spindaruk köyünün üst tarafındaki noktadaydık. Önderlik sahasından alana müdahale gücü gelmişti. Yaklaşık 30 kişilik bir gruptu. Xebat Derik arkadaşla Hacı Derik grubun kuryeleriydiler. Grupta Harun, Kara Ömer arkadaşlarla Zeki ve Bilge de vardılar. Harun arkadaşı ve Zeki'yi önceden tanıyordum. Bir yıldan fazla bir süredir ayrılmıştık; karşılaşınca derin bir yoldaşlık duygusu gelişti. Eski günleri andık. Gelen arkadaşlar sıfır silahlarla ve tam takım gelmişlerdi. Alandaki arkadaşlarla gruplar halinde toplantılar yaptılar. Önderliğin eğitimi ve gelecek planlamaları üzerinde durdular. Önderliğin özel selamlarını getirmişlerdi.

Önderlik, Botan'da savaşı daha da geliştirerek derinleştirmemizi söylemişti. Grubun gelişi yoğun bir coşku ve moral yaratmıştı. Toplantılarda genelde Harun arkadaş konuşuyordu. Bazen diğer arkadaşlar da konuşuyorlardı. Varsa alanın sorunlarını dinliyorlardı. Gelen grupların elinde radyolar ve M-16 silahları vardı.

Zeki bana:

-Önderlik sahasına gitme, gel beraber Amed'e gidelim, dedi.

Zeki'ye karşı içten bir tepkim vardı. Bir türlü ona ısınmamış ve sevmemişim. Hatta şahit olduğum bazı pratiklerden sonra ondan uzak durmaya çalışıyordum. Yetkiyle hareket eden taklitçi biriydi. Özgücüne dayanmıyordu. Kaçırıcı bir üslubu vardı. Hep olumsuz bir hava estiri-

yordu. Aynı şeyi bana Harun arkadaş söyleseydi, belki kabul eder, onunla giderdim. Ama Harun arkadaş Güney sahasının genel sorumlusu olarak gelmişti. Zeki Amed'e gidecekti. Kara Ömer arkadaş da Harun arkadaşla birlikte Güneye geçecekti. Bilge de Botan'da kalacaktı.

Önderlik sahasından gelen arkadaşlar askeri konsey toplantısını yapmak üzere Besta'ya gittiler. Biz de bir süredir kullandığımız noktamızı değiştirdik. Şırnak'ın karşısında stratejik bir noktaya konumlandık. Bu çevredeki köylerde yurtseverlik duygusu ve bilinci geliyordu. Ama bunlar örgütlü olmadığından sonuç alıcı olmuyordu. Ancak halk örgütlülüğü için zemin uygundu. Fırsat bulduğumuz her yerde örgütlenme işini yapıyorduk. Zaten Önderlik de halk komiteleşmesi sürecini başlatmıştı.

Şırnak'ın Nerex köyü yurtsever bir köydü. Katılımları vardı. Bize sahip çıkıyorlardı. Kömür ocaklarını çalıştırıyorlardı. Bir gün bu ocaklar yüzünden köyde taşlı-sopalı bir kavga çıkmıştı. Birbirlerinin kafalarını kırmışlardı. Durum iyi değildi. Devlet gelse her iki tarafı da karakola götürüp dövecek, rüşvet alacaktı. Büyük ihtimalle köylüleri birbirine karşı kullanmak için ajanlaştıracaktı. Biz durumu öğrenince köye gitme kararı verdik. Aziz arkadaşla beraber, ben, Gazi, Mustafa, Yılmaz ve Savaş arkadaş köye gittik. Köylüleri köy meydanına topladık. Aziz arkadaş toplantı yaptı. Kısa bir değerlendirmeden sonra düşmanın özel savaş politikalarını anlattı ve sözü yaşanan duruma getirdi:

-Ayıp değil mi, aynı köylüsünüz ve kömür için kavga ediyorsunuz. Bu kadar kahramansanız düşmana karşı savaşın. İnsan köylüsüne böyle yapar mı, dedi.

Sert ve eleştiren bir üslupla konuştu. Ama konuşması ikna ediciydi. Sonunda:

-Bir birinizle barışın ve bir daha böyle olmasın. Bir daha olursa her iki tarafı da götüreceğiz, ocakları kapatacağız, dedi.

Köylüler korkuyla karışık ikna oldular. Karşılıklı konuşarak anlaşp barıştılar ve sorun çözüldü. Toplantı sonrası bizde bir miktar yardım topladık.

Köyden ayrılıp Kursu Keça noktasına geldik. Milislerimiz bize silah ve cephane getirmişlerdi. Nerex köyünden çocuğu bize katılmış bir milisimiz vardı. O gün o da oraya gelmişti. Sabah keşfini yaptıktan sonra çay için ateş yakmıştık. Kaldığımız nokta çevreye hâkim ve

yüksekti. Aalık bir yerdi. Ama fazla kayalık değildi. Bir manga arkadaş daha yüksek olan bir noktaya tepeci olarak gitmişlerdi.

Kahvaltıdan sonra milislerin getirdiği silahları ve cephaneyi kontrol ettik. Silahları tek tek söküp takıyor, kontrol ediyorduk. Birden milisin elindeki silah patladı. nce bir şey anlamadık. Nokta baskını yediğimizi sandık, ancak başka silah sesi gelmeyince durumu anladık.

Düşman genel bir operasyon için araziye çıkmıştı. Cudi'de olduğumuzu biliyordu ama net noktamızı bilmiyordu. Mermi sesiyle yerimizi deşifre ettik. Aziz arkadaş:

-Her şeyi toplayın ve hazırlanın. Her an çatışmaya girebiliriz, dedi ve bana döndü:

-Heval Gürcan, yanına bir manga al ve hemen tepecilerin yanına git, ama acele et. Tepeyi sağlama almalısınız, dedi.

Hemen silahımı ve çantamı aldım. Bir mangayla tepecilere doğru gittim.

Arazinin her tarafından bizim bulunduğumuz noktaya askerler geliyordu. Adeta toprak atsan yere düşmeyecekti. Her taraf askerdi. Hangi tarafa dnsek asker vardı.

Yazın ilk günleriydi. Hava oldukça sıcaaktı. Yer yer otlar sararmaya başlamıştı. İnsan yerinde durunca bile terliyordu. Yanımdaki mangayla tepecilerin yanına yetişmiştik ki çatışma başladı. Her taraftan yağmur gibi kurşun yağıyordu. Biz de uygun bir yere mevzilendik. Yokuşu hızlı hızlı ıktığımızdan adeta nefes nefese kalmıştık. Ağzımız kurumuştu. Ter içinde kalmıştık. Bu yüzden susamıştık. Acele ettiğimizden yanımıza su da almamıştık. Güneş tepemize vuruyor, kavuruyordu. Adeta fırında gibiydik. Hareket de edemiyorduk. Kıpırdayan her şeye ateş ediliyordu. Silah sesleri yankılanıyordu kayalıklardan. Barut koku ortalığı kaplamıştı.

Bizi bekleyen sürprizlerden haberdar olsaydık bu çatışmada adı-sanı duyulmuş, devlet erkanından bazı tipleri vurabilecektik!

Vurduğumuz kimdir, adı nedir, düşmandır işte! Bizi vurmaya gelmiş, öyle bir vurmalıyız ki belleri kırılsın, ülkemize bir daha saldırmaya cesaret etmesinler...

Vurmak var, vurulmak da; Komutanımız vurulmayalım, düşmanı vuralım diye etkili bir öncülük yapıyordu.

Aziz arkadaş gücü arazinin her tarafına oldukça geniş bir tarzda mevzilendirmişti. Bu yüzden düşman fazla ilerleyemiyordu.

“Biz de denge aşamasındayız, gündüz de çatışabilmeliyiz” diydük.

Yine de içimizden

“Hele bir akşam olsun o zaman görüşürüz. Gündüzün hâkimi sizseniz geceninki de biziz” diydük.

Cephane sıkıntısı çekmiyorduk. Bu yüzden tasarruflu yaklaşmıyorduk. İlk defa böylesine cephane harcıyorduk.

Askerler fazla ilerleyemeyince öğleden sonra tanklar devreye girdi. Tanklar gördükleri tüm noktalara ateş ediyorlardı. Tank gümbürtüleri vadileri dolduruyordu. Şırnak halkı evlerinin damına çıkmış, yazlık sinemalarda film izler gibi bizi izliyorlardı. Canlı ve gerçekçi bir film oynuyordu. Tankların vurduğu yerlerde yangın çıkıyordu. Güneşin sıcaklığına ateşin sıcaklığı da eklenmişti. Duman genimizi yakıyor, gözlerimizi yaşırtıyordu. Nefes almakta zorlanıyorduk. Buna rağmen kimse mevzisinden bir adım geri gitmiyor, amansız direniyordu.

Çatışma uzadıkça susuzluğumuz da artıyordu. Ateş ve duman susuzluğu katlanılmaz hale getiriyordu. Bir yudum suya neler verilmezdi ki? Kerbeladaydık sanki. Dudaklarımız susuzluktan şişmişti. Dilimiz şişmişti. Barut kokusu bizi adeta sarhoş etmişti. Her tarafta yangın, her tarafta patlama, her tarafta kurşun sesleri...

Bu kurşunlardan birisi tepe mangasındaki Kahraman arkadaşı bulmuştu. Kahraman arkadaş adı gibi gerçekten kahramanca direnerek şehit düştü. İkindiden sonra çatışmanın şiddeti biraz düştü. Biz de firsattan yararlanarak kademeli olarak geri çekildik. Tepeden silah sesleri kesilince düşman tepeyi bıraktığımızı anlamıştı. Ve büyük bir hücumla bıraktığımız tepeye girdiler. Tepede Kahraman arkadaşın cenazesi ellerine geçti. Tepeciler ancak Kahraman arkadaşın silah ve çantasını getirebilmişlerdi.

Düşman, tepede kimseyi görmeyince pusu olabileceğini düşünerek tepeden geri çekildi ve tankların namlusunu yeniden tepeye çevirerek atışa başladı.

Akşama doğru güneş etkisini yitirince biraz rahatlamıştık. Ama susuzluk çok zorluyordu. Açlığa insan dayanabilir, ama susuzluk çok zor bir şey. Güneşin batmasıyla eski noktaya doğru çekildik.

Birden karşımızda bir helikopter gördük. İndirme yapıp önümüzü keseceğini düşününce hiç beklemeden herkes silahını helikoptere çevirerek tetiğe bastı. Helikopter duman içinde kaldı ve kaçtı; dengeli gidemiyor, çevresinde dönüyor, beyaz bir duman çıkarıyordu. 4-5 km. aşağıımızdaki köye ancak gidebildi ve oraya iniş yaptı. Bir daha da kalkamadı.

Sonradan öğrendiğimize göre o helikopterde dönemin Olağanüstü Hal Bölge valisi olan Hayri Kozakçıoğlu'yla beraber savaşın koordinesi vardı. Eğer bir-iki dakika daha sabredip helikoptere hemen ateş etmeseydik, yaklaşmasını bekleyip planlıca hedefleseydik kurtulmaları mümkün olamazdı. Ama savunma refleksiyle helikoptere hemen ateş ettik. Bu refleksimiz OHAL Valisi ve savaş koordinesinin hayatını kurtardı.

Karanlığın çökmesiyle çatışma yerinden uzaklaştık. Kahraman arkadaşın dışında yaralı veya şehit vermemiştik. Kahraman arkadaşın şahadeti hepimizi olumsuz etkiledi. Kahraman arkadaş Bılıka köyündendi. Askeri kanunla veya gönüllü bu köyden onlarca katılım vardı. Ve bunlar silah kullanmanın dışında bir eğitim almamışlardı. Kahraman arkadaş da bunlardandı Bu yüzden şahadetinden çok etkilendik.

Çatışmadan sonra kasapxane noktasına geldik. Neredeyse Cudi'nin tüm gücü oradaydı. Orada toplantı yapıldı. Toplantıda Aziz arkadaş konuştu. Genel bir değerlendirme yaptı ve sözü son yaşanan çatışmaya getirdi ve çatışmada şehit düşen Kahraman arkadaşla tamamladı. Sonra konuşmak isteyen var mı, dedi. Salman arkadaş söz hakkı alarak genel bir değerlendirme yaptıktan sonra son durumla devam etti:

-Tarzımızda bazı yanlışlıklar var. Plansız ve rastgele hareket arkadaşların enerjisini boşa götürüyor. Anlamsız durumlar ve çatışmalar yaşanıyor. Yaşadığımız son çatışmanın ve Kahraman arkadaşın şahadetinin bu tarzla bağı var. Bir hafta aynı noktada kalmamız doğru değildi. Köylüler ve çobanların bizi görmemesi zor. Gizliliğe ve harekete fazla dikkat etmiyoruz, açık hareket ediyoruz. Eğitimi zaten bırakmışız. Katılımlar fazla. Eğitim yapmalıyız, yoksa hatalarımızın kurbanı olacağız. Tarzımızı gözden geçirmeliyiz, dedi.

Salman arkadaştan sonra Yılmaz arkadaş söz hakkı aldı:

-Tarzımız kayıp vermeye açıktır. Gizliliğe dikkat etmiyoruz. Köylere gidip gelmelerde dikkat etmiyoruz. Nuktada ateş yakıyoruz, duman

çıkıyor, görüntü veriyor ve çatışmaya giriyoruz. Kayıp veriyoruz. Bu da tarzımızla ilgilidir. Buna dikkat etmeliyiz, dedi.

Birkaç arkadaş daha konuştu. Tarza, yöneme dönük eleştiriler yaptılar. Durumun özeti şuydu: Katılımların artmasıyla aşırı bir güven oluşmuştu bizde. Bundan dolayı güvenliğe, gizliliğe dikkat etmiyorduk. Gündüz açık ve rahat hareket ediyorduk. Ateş yakmaktan konumlandığımız noktaya kadar dikkat azalmıştı. Günlük ihtiyaçların peşine takıldığımızdan plansız-programsız, hedefsiz köylere gidiş oluyordu.

Haziranın sonlarıydı. Cudi'de Navser denen noktadaydık. Hava oldukça sıcaktı. Yaz kendisini tüm ağırlığıyla hissettiriyordu. Bir süredir Glindor köyü üzerine yoğunlaşıyorduk. Glindor'un bir kısmı çeteydi. Bir kısmı da yurtseverdi. Köyden katılımlar da vardı. Bu çeteleri etkisiz hale getirmeliydik. Ayrıca köyde karakol olmamasına rağmen seyyar birlikler köye gelip pusu atıyorlardı. Bu seyyar birlikler hem köylüleri korkutuyor, hemde hareket tarzımızı çok zorluyordu. Buna bir çare bulmalıydık. Etkili bir eylemle bu grupları dağıtarak tasfiye etmeliydik. Çünkü bu gruplar halkla ilişki kurmamıza, halkı örgütlememize engeldi. Örgütlemenin önündeki bu engeli kaldırmalıydık. Eylemi bunun için yapacaktık.

Bir de köyde Hacı Nemo adında birisi vardı. Bu şahıs köylülerin baş belası olmuştu. Yurtsever köylüleri ihbar ediyordu. Bağ-bahçelerine el koyuyordu. Meyve ağaçlarını kesiyordu. Hayvanlarını talan ediyordu. Tüm bunları devletle kurduğu ilişki sayesinde yapıyordu. Devlet otoritesini kendi bireysel çıkarı için kullanıyordu. Adeta köylülere kan kusturuyordu. Köylülere gına gelmişti. Birkaç sefer bize "bu adam köyü bozuyor, huzur bırakmadı, bunu cezalandırın" demişlerdi. Bu kişiye bir şey yapmadan köyde rahat hareket edemezdik. Bundan dolayı bir süredir bunun üzerine yoğunlaşıyorduk. Aziz arkadaş:

-Gilondor köyüne eylem yapacağız. Köyün bir kısmı korucu. Bir kısmı da yurtsever. Yurtsever ve korucuları bir birinden ayıracağız. Buna dikkat etmeliyiz. Köyü tümünden hedeflemeyeceğiz. Hatta korucuların da tümünü hedeflemeyeceğiz. Hacı Nemo denen o alçağı hedefleyelim. Onu vurursak, diğer korucular silah bırakır. Bir de köye gelen askerleri vuracağız, dedi.

Ben, Gazi, Haşim, Salman, Mustafa ve Yılmaz arkadaşlarla beraber keşfe gittik. Köyü çıplak gözle görebileceğimiz bir yere geldik. Ağaçların arasında iyicene kendimizi kamufle ettik.

Köylüler ve çobanlardan bilgi alıyorduk. Köylüler, askerlerin köye geldiğini, ama ne zaman geldiklerini bilmediklerini söylüyorlardı.

Keşfi genelde ay ışığında ve gece yapıyorduk. Askerlerin gelip köyün mezarlığında pusu attıklarını gördük. Ama ne zaman ve nasıl geldiklerini bir türlü göremedik.

Üç gece üst üste keşif yapmamıza rağmen köye giriş için uygun bir yol bulamadık. Köy vadinin içindeydi. Vadinin bir ucunda askerler pusu atıyor, diğer ucunda ise çeteler pusu atıyordu. Mayınlama vb. taktığımız da yoktu. O yüzden eylem yapamadan geri döndük.

Düşman bizimle savaşa savaşa tecrübe edinmişti. Kayıp vere vere gerilla savaşına alışmıştı. Düşmanın bazı birlikleri gerilla gibi hareket ediyor, gizliliğe dikkat ediyorlardı. Bizden kaçanların da bunlara katılmasıyla özel, kuralsız paramiliter bir güç oluşmuştu. Gerillanın etkin olduğu birçok yerde düşman bu taktiği uyguluyordu. Yine köylülerin çeteleşmesini yeterli bulmuyor, öğretmen, imam ve muhtarların dışında ajan-işbirlikçi ağı geliştiriyordu. Bazı köylerde bunu sağlamıştı. Bunları özellikle maddi ayrıcalık ve sınırsız güçle yapıyordu. Yine köylerde, çevresini korkutarak etkisi altına alabilecek bireyleri öne çıkarıyorlardı. Bunlar ikinci bir karakol komutanı durumuna getirilmişlerdi. Teya aşiretinden Kamil Atak, Uludere’de Hazım Babat böyleydi. Şırnak’ta da Tatar’lar böyleydi. Bunlar halkın bağına devlet tarafından saplanan ihanet hançerleriydi.

Gilondor eylemini yapamamak bizde moralsizlik yarattı. Çünkü biz darbe vurmak değil, imha etmek istiyorduk. Bunun fırsatını bulamamıştık. Nokta değiştirerek Grê Hêrmo’ya gittik. Buraya niye gittiğimizi bilmiyordum. 4-5 gün burada kaldık. Xebat Derik arkadaş Önderlik sahasından yeni bir grup arkadaş getirmişti. Bu grup yeniydi. Önderlik eğitiminden geçmiş, savaşa katılmak için ülkeye gelmişlerdi. Grubu da yanımıza alarak Zêrinker noktasına geri geldik. Grup Besta’ya Ebubekir’in yanına gitmek için yola koyuldu.

Tüm özel savaş politikalarına rağmen gerillayla baş edemeyen düşman bu sefer de “gerillalar içinde saklanıyor” gerekçesiyle ormanları kesmeye başlamıştı. Yüzlerce işçi ellerinde motor, balta vb. kesici aletlerle ormana yönelmişlerdi. Adeta altına hücum eder gibi ormana hücum ediyorlardı. Kim çok ağaç kesti yarışmasına girmişlerdi. Böyle giderse gerillanın barınma alanı kalmayacaktı. Buna dur demeliydik.

Zêrinker’de bir planlama yaptık. Buna göre bir grup gidip bu orman kesen işçileri tutuklayacak, bir grup da askeri kanunla savaşı çıkarmak

için Bılıka köyüne gidecek, bir grup bunların savunmasını yapacak, diğer arkadaşlar da noktanın ihtiyacını karşılayacaklardı.

Ben, Gazi, Mustafa, Haşim, Mazlum, Zafer arkadaşlar savunmadaydık. Pusu da atmıştık. Aziz arkadaş da yanındaki grupla Ormanı kesen işçilerin yanına gitmişti. Köye gidenler 2 savaşçı çıkarmışlardı. Aziz arkadaşın grubu da ormanı kesen işçileri tutuklamış ve malzemelerine el koymuş, onları bir daha böyle yapmamaları şartıyla serbest bırakmıştı. Serbest kalan işçiler hemen oradan uzaklaşmışlardı. Planlamamız önemli oranda yerine getirildi.

Yazın kavurucu sıcaklığı etkisini iyiden iyiye hissettiriyordu. Kürtçede "Temmuz û tebax, agir kete ax" diye bir söz var. İşte böyle bir durumdu. Biz de Gundêk Remo'nun üst tarafına gelmiştik. Gundêk Melê'deki karakol ve Şırnak merkezdeki polis karakollarına dönük eylem yapacaktık. Yazın sıcaklığı savaşın sıcaklığına yansiyacaktı.

Grupta Behmul köyünden birisi vardı. Türk ordusunda askerlik yapmış ve hemen sonrasında gelip saflara gönüllü katılmıştı. Kuşkulu yaklaşımları vardı. Arkadaşlarla bütünleşmiyor, huzursuzluk çıkarıyordu. Bazen yemekten dolayı, bazen sudan dolayı sorun çıkarıyordu. Yaşamı basitti, konuşmaları basitti. Sohbetlerinde Türk devletini ve ordusunu abartarak övüyordu. Çok yalan söylüyordu. Grupta herkesin dikkatini çekmişti. Güven vermiyordu.

Bir haftaya yakın bu noktada kaldık. Bilgi toplama, keşif yapma ve erzak çıkarmakla uğraşıyorduk. Kadın arkadaşların mangası da bizimleydi. Öğle yemeğimizi yemiş, temizlik yapıyorduk. Birden tepecilerin sesini duyduk:

-Heval düşman geliyor, biz vuracağız, siz de hazır olun.

Tepecilerin bağırmasıyla kurşun sesleri birbirine karıştı. Tepeciler çatışmaya başladılar. Biz de hemen mevzilendik. Geniş bir alanı tuttuk. Ormanlık bir alan olmasına rağmen çatışmaya uygun değildi. Ama ilk darbeyi tepeciler vurmuştu. Ben, Salman, Yılmaz, Hacı ve Aslan arkadaşlar aynı yere mevzilenmiştik. İkişer ikişer 15-20 metre mesafeyle mevzilenmiştik. Üç tarafımız arkadaşlardı. Düşman karşımızdaydı. Bizler de çatışmaya başladık. Bir ara arkadaşların olduğu yerden bizim olduğumuz noktaya ateş edildi. Sağımıza-solumuza kurşun değdi.

Tepeciler ilk anda etkili vurmuşlardı. Onlarca asker düşmüş, diğerleri de geri çekilmişlerdi. Tepecilerden Muaz askerlerin üzerine giderek bir M-28 silahını kaldırmıştı. İlk defa böyle bir silah kaldırıyor-

duk. Bu darbe askerlerin iradesini kırmıştı. İradeleri kırılan askerler geri çekilip oldukları yerde kalmışlardı. Savaşta ilk darbeyi vuran her zaman avantajı eline alır ve psikolojik üstünlüğü sağlar. Hele bir de “son vuruş” insiyatifini elinde tutarsan zaferin kapısı sonuna dek açılırdı.

Türk ordusunun tipik bir özelliğidir. Kendisine karşı direniş gelişince veya bir darbe yiyince süt dökmüş kedi gibi olur. Ama önünden kaçınca çılgınlaşır, etrafına saldırır, meydanı boş bulan sahte kabadayılar gibi bağırır. Askerler geri çekildikten sonra bulunduğumuz alanı topraklarla, tanklarla ateş altına aldılar. Kuruyan otlar, toprakların ateşiyle tutuşuyordu. Her tarafta, ateş, duman ve barut kokusu vardı. Kızılca kıyametti. Akşama kadar çatışma devam etti. Tepecilerin yeri sağlam ve stratejikti. Bu bize güven veriyordu. Bu çatışmada kayıp vermedik. Ama onlarca asker öldü. Bir adet M-28 silahını düşman üzerinden kaldırdık. Darbe yemeden darbe vurmak moralimizi çok yükseltmişti. Ama arkadan gelen kurşunlar ise kuşklarımızı artırmıştı. “Kimdir bunu yapan” diyordum. Şüpheler gelip Behmül köyünden olanın üzerinde yoğunlaşıyordu. Fakat şüphemiz öylece bizde kaldı.

Eylemden sonra yeniden Zêrinker noktasına geldik. Moralimiz oldukça yüksekti. Neredeyse Cudi’de her gün eylem oluyordu. Adeta Cudi cephe savaşına girmişti. Toplantıda yapılan eleştiriler Aziz arkadaşın çok zoruna gitmişti. Özellikle “Cudi’de düşmanla savaş ikinci plana düşmüş” eleştirisi zoruna gitmişti. Her şeyine eleştiri yapılabilirdi ama savaşçılığına asla. Bu toplantıdan sonra Aziz arkadaş değişmişti. Tüm yoğunlaşmasını eylemlere vermişti. Adeta kafasını patlatıyordu. Eylemi düşünmediği bir anı bile yoktu. Bazı arkadaşlar uykuda bile bunu sayıkladığını söylüyorlardı. Bu yüzden Cudi’de savaş çok şiddetlendi. Diğer alanlar Cudi kadar hareketli değillerdi.

Artık bir sistemimiz oluşmuştu. Eylem öncesinde planlama, sonrasında da eylemi değerlendirme toplantısı yapılıyordu. Bu sefer de öyle oldu. Saygı duruşundan sonra Aziz arkadaş kısa bir değerlendirme yaptı. Aziz arkadaştan sonra Salman ve Şoreş arkadaşlar da değerlendirme yaptılar. Ortak nokta, düşman üzerimize gelmesine rağmen darbe vurmamız ve silah kaldırmamızdı. Başarılı bir eylem olması moral yaratmıştı.

Kimi milislerimiz bulunduğumuz noktaya gelmişlerdi. Cephan ve lojistik getirmişlerdi. Bu milislerle alan hakkında konuştuk. İhtiyaçlarımızı söyledik ve getirmelerini söyledik. Bu milisler gündüz işlerinde gece bizimle her türlü çalışmadaydılar. Bunlardan birisi de

Nerex köyünden Şeyhmus'tu. Şeyhmus'un uzun süre bizimle ilişkisi devam etti. Şeyhmus, çevrede sevilen, sayılan birisiydi. Yurtseverdi. Elinden geldiğince halkı savunuyordu. Devlet ve çetelerin tüm dayatmalarına rağmen ajanlaşmadı, koruculaşmadı. Gözaltına alınmış, işkenceden geçirilmişti. Ancak yurtseverliğinden vazgeçmemişti. Bu yüzden düşmanın dikkatini çekmişti. Devlet bir şekilde Şeyhmus'u düşürmeyi veya imha etmeyi kafasına koymuştu. Çeteler ve ajanların eliyle oyunlar tertiplemişti. Ancak sonuç almamıştı. Onun bu durumunu biz de biliyorduk. Yanımızdan giderken Aziz arkadaş ona:

-Hevalê Şeyhmus, dikkat et, bu çeteler sana bir oyun yapacaklar.

-Canın sağ olsun hevalê Aziz. Ben sizden iyi değilim ki!

-Yine de dikkatli ol.

-Tamam, tamam dikkatli olurum diyerek vedalaşıp gitti.

Devlet özel savaşını derinleştirmişti. Özellikle bizden kaçanlar ve korucuların katılımıyla özel birlikler oluşturmuştu. Bu özel birlikler birçok yerde bizim elbiselerimizi giyip köylere gidiyor, milislerin evlerine gidip onlara zarar veriyorlardı. Hem o insanları öldürüyor, hem de bizim üzerimize atıyorlardı. Kendilerince bir taşla iki kuş vuracaklardı. Hem yurtsever insanı katledecek, hem de bize yığacaklardı. Böylece halka "bakın, yardım ediyorsunuz, ama onlar sizi öldürüyor" mesajını veriyorlardı.

Bizim elbiselerimizi giyen bu kontra birlik Nerex köyüne Şeyhmus'un evine gidiyorlar. "Gerillayız" diyerek içeri giriyorlar. Sonra "işimiz var" diyerek Şeyhmus'u yanlarına alarak köyden çıkıyorlar. Köyün dışında Şeyhmus'un kafasını keserek katlediyorlar. Baş kesmek gibi bir vahşeti ilk kez yapmıyorlardı. Eskiden beri uyguladıkları bir yöntemdi. Bununla çevreye korku yaymak istiyorlardı. Milisimizi de bu şekilde vahşice katlederek "PKK ile ilişkilenenlerin sonu budur" demeye getirmişlerdi. Fakat bu olay çevrede büyük yankı yarattı. Halkta büyük bir öfke seline yol açtı. Düşman kurduğu tuzağa kendisi düştü. "Halkı korkutup PKK'den uzaklaştırayım" diye bu katliamı yaparken halk daha fazla PKK'ye yaklaştı, yurtseverleşti.

Önderlik sahasından gelenler Besta'ya geçmişlerdi. Uludere'deki yönetim de gelip Besta'ya geçince Yönetim toplantısının olacağını hissetmiştim. Cudî'den de Afarof Mahmut arkadaş gitmişti.10-15 gün sonra Mahmut arkadaş geri geldi. Ondan sonra Aziz arkadaşta bazı değişiklikler oldu. Arkadaşlarla daha fazla ilgilenmeye başladı. Fırsat

buldukça eğitim yapmaya başladı. Üslubunu yumuşatarak daha kapsayıcı oldu.

Besta'daki yönetim toplantısından sonra kısmi düzenlemeler yapılmıştı. Cudi'ye Aziz arkadaşın yerine Şiyar (Kazım Kulu) arkadaş atanmıştı. Mahmut, Şiyar ve Sinan arkadaşlar birlikte Cudi'ye geldiler. Ben ve Sinan arkadaş Önderlik sahasına gidecektik. Nihayet büyük özlemimi gidereceğim zaman gelip çatmıştı. Şiyar arkadaş bizimle konuştu ve Önderliğe iletmemizi istediği hususları aktardı.

CUDİ'DEN AYRILIŞ

Gabar ve Cudi yan yana oturup bağdaş kurmuş iki dost gibi başlarını göğe kaldırmışlardı. Herekol, Kêla Memê, Heftanin Cudi'ye komşu olan ve onu karşılayan komşu dağlardı.

Cudi, Kürdistan'ın en stratejik yerinde, deyim yerindeyse kalbinde yer alıyordu. Kürdistan'ın Rojava parçasının Derika Hemko kasabasının tam önünde dimdik ayakta duran, heybetli, yüksek bir konumda doğayı karşılıyordu. Hemen dibinden Dicle nehrinin geçtiği, verimli ovaların yer aldığı eşsiz güzelliğiyle adeta Mezopotamya'yı kısıktırıyordu.

Cudi'nin hemen diğer yanında dillere destan olan meşhur Hezil çayı bazen sakin bazen de hırçın ve gür sesiyle akar, coşardı. Hele kış mevsiminde sular o kadar yükselirdi ki geçit vermez bir kaleye dönüşürdü.

Kayabalığı ve alabalıkların yanında birçok balık türü su yüzeyine zıplar, "biz geldik" derlerdi. Avladığımız balıkların tadı oldukça lezzetliydi. Hezil vadisi sarp ve derin bir yapıya sahipti. Upuzun,

kayalıkların yoğun olduğu vadi, geceleyin dipsiz bir kuyuyu andırıyordu.

Bazen kendimi bu kuyuyun içinde hissederdim.

Çayın sürekli şırıldayan sesi olmasa yapayalnız, kendini dünyanın dışına itilmiş hissederdin.

Gece uğuldayan baykuş sesleri, köryılanların hırçınca kafa tutmaları, patikalarda attıkları pusular, vadinin, gecenin renkli tonlarının yansımalarıydılar. Ağaçlar bu yabancı hayvanları koruyan şemsiyeler gibiydiler. Meşe, Ceviz, Palamut ağaçlarının sık olduğu vadide araziye tanımayanın yolu buraya düşse kaybolur, buradan çıkamaz.

Bir gerillanın burayı tanımaması ise düşmanın hain pusularına hedef olma anlamına geliyordu. O yüzden yıllarımı geçirdiğim dağ, taş, ağaçlarını tek tek tanıdığım, her gün selam verdiğim hayvanları ve sularıyla Cudi, Hezil benim kopamadığım cennetimdi. Hele bir de meşhur masiro ağaçları vardı ki bunlardan sigara içimi için kullanılan qelûn ya da darcıxareler yapılrđı. Arkadaşlar kendi aralarında bunlara marsis derdi. Uzun ömürlü sağlam ağaçlardı. Kullanıldıkça rengi açılan kırmızılaşan bir ağaçtı. Onunla ilgili “Yedi yıl kullan daha sonra aziz bir dostuna ver” sözü Botan halkı arasında sık kullanılan bir deyimdi. Hezil çayının suyuna içe içe doyumazdı. Hele bu sudan yapılan çayın kokuşu, tadı hala damağımdadır.

Kato’nun derin diplerinden, kayalara çarpa çarpa Hezil vadisinden aşağıya doğru inen çay, Cudi’nin deyim yerindeyse ayaklarının diplerinden usulca Dicle suyuna dökölür. Mezopotamya’nın can damarı olan Dicle’nin kardeşı ve sadık dostu olan Hezil, Dicle ile birlikte sonsuzluğa akar ve insanlığa hayat verir.

Cudi dağı yamaçlarının sık ormanlarla kaplı olmasıyla içinde kurt, ayı, geyik, domuz, yılan ve birçok yabancı hayvanın yanında, keklik ve bülbül gibi narin kuşlar ve böceklerin de içinde barınmasını sağlamıştır. Nuh’un gemisinden fırlayan kutsal hayvanlar gibi Cudi’nin eteklerine renk ve güzellik katarlardı. Geniş kraterlerin ve çukurların yer aldığı Cudi zirvesinde ise karlar sıcaklara meydan okurcasına kendini korur, renginden, tazeliğinden ödün vermezdi.

Cudi, dinlerde ve kutsal kitaplarda insanlığın yeniden dirilişı, doğanın düştüğü felaket karşısında yeniden bir canlılık kazandığı yer olarak geçer. Umutlar burada yeşermiştir. İnsanlık kutsal yaşam

mücadelesinin tohumlarını burada atmış, felaketlerden sonra insanlık ilk kurtuluşunu bu alanda gerçekleştirmiştir.

Kutsal yaşamı kirletip sömürgeciliği Kürdistan topraklarına taşıran iktidarlar, bin yıllardır bu topraklarda kan dökerek düşmanlık tohumları ekmış, cennet coğrafyayı viran etmiştir. Kürt halkının gençleri bu soykırım ve yok etme girişimi karşısında yönünü dağlara çevirmiş, sırtını yüksek yamaçlarına dayamış, bu dağlar adeta ona yaşam alanı olmuştur.

Düşmana olan kin ve öfke Heval Agit'in komutasında 15 Ağustos atılımıyla yerini bulmuş, bin yılların sömürgeciliği sarsılmaya başlamıştı. Kürt gerillası başlattığı bu hamle ve kutsal direniş ile adeta Nuh'un gemisi gibi insanlığın ikinci bir doğuşuna yeniden vesile olacaktı. Dirilişin yeri yine Botan ve yine Cudi!

Cudi bölgesinde alan sorumlusu olan Aziz heval ve diğer bütün yoldaşlarla vaktimizin çoğunda düşmana karşı nitel ve nicel savaşı nasıl yükseltebiliriz tartışmalarını yürütüyorduk. Denge, savunma ve saldırı savaş stratejisi üzerine yoğun tartışmalar içerisine girerdik. O süreçte neredeyse haftada bir sürekli düşmanla karşı karşıya gelip çatışma içerisine giriyorduk. Birçok sefer pusu atıp saldırı planlamalarını yapardık. İdeolojik ve siyasi tartışmaların yanında, yaşam üzerine değerlendirmelerimiz olurdu. Düşman gerçekliği karşısında savaş pratiklerini analiz eder, ona göre yeni taktikler geliştirmek için ciddi yoğunlaşmalar içine girerdik. Geliştirilen direniş halk üzerinde olumlu etki bırakmıştı.

Berivan arkadaşın Cizre'de şehit düşmesiyle Cizre halkı oldukça etkilenmiş ve o yıl içinde ciddi bir katılım gerçekleşmişti. Gerilla ordusu gittikçe büyüyordu. Mücadelenin çetin ve sıcak geçtiği günlerde düzenlememin Önderlik sahasına eğitime yapıldığı söylenince oldukça sevinmiş ve içimi büyük bir heyecan kaplamıştı. Öyle moral ve coşku ile dolmuştum ki Önderlik sahasına gitme günümü iple çekiyordum. Gece heyecandan uykum gelmiyordu. Geleceğe dair umutlarım ve coşku gittikçe yükseliyor önderliği görmek beni müthiş heyecanlandırıyordu. Bir yandan yıllarca gerillacılık yaptığım ve kopmak istemediğim Botan'da mücadele yıllarım gözlerimin önünden bir film şeridi gibi geçiyor. Diğer yandan Önderliği görmek onunla yaşamak ve onun vereceği eğitimlerden geçme sevincini yaşıyordum. Sevgi, özlem, ayrılık ve coşku...

Yola koyulma vakti gelmişti. Sinan ve Xebat arkadaşlarla beraber yolculuk hazırlıkları yaptık. Şiyar (Kazım Kulu) heval, yola çıkmadan hemen önce her zamankinden daha heyecanlı ve moralli bir şekilde askeri tören hazırlıkları yaptı.

Botan eyalet komutanı olan Şiyar arkadaş uzun boylu, sarışın, rahtı ve elindeki silahıyla heybetli bir gerilla komutanıydı. İşinde ciddi ve disiplinli olan Şiyar heval arkadaşlara güç ve moral dağıtırdı, yaşamda oldukça toparlayıcıydı. Bizi yolcularken de moralimize moral katmıştı.

Askeri törenle arkadaşlarla tek tek vedalaştıktan sonra yola çıktık. Sabahı bir yamaçta karşıladık.

Güneş tüm görkemiyle önümüzde yükseliyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ORTADOĞU'NUN ORTA YERİNDE

YENİ BİR BAŞLANGIÇ: ENDİWER

Endiwer... Dicle suyunun kenarı... Cizre'nin karşısı...

Cizre'nin bir mahallesi gibidir. Cennetten bir köşedir. Birçok şarkıda Endiwer başkent olarak anlatılır. Garabetê Xaço'nun "Endiwer pay-texte" şarkısı bunu ifade eder.

Mitolojilere konu olmuş bir yer... Cudi'nin karşısı, Bêxêr'in batısındadır... Nuh'un gemisinin geçtiği alandır.

Romalıların şehri inşa ettikleri, isminin de buradan geldiği söyleniyor. Cizre'yle bağlantısını kurmak için de kemerli taştan köprü yapmışlar. Halen köprüünün kalıntıları var. Cudi, Bêxêr ve Kerecox arasında bir vaha...

Endiwer'de iki gece kaldık.

Halk bizi büyük bir sevinç ve heyecanla karşıladı ve büyük bir sevgi gösterdi. Bir dediğimizi iki etmiyor, istediğimiz her şeyi adeta emir bellercesine yerine getiriyorlardı.

Kürdistan mücadelesine, kuzeydeki mücadeleye duyarlıydılar. Önderliğin 9-10 yıllık emekleri bu duyarlılıkları sempatiye ve sahiplenme-

ye götürmüştü. O yüzden mücadeleyi sahipleniyor, kendi mücadeleleri görüyorlardı. Bizi tanımamalarına rağmen bağırarak basmışlardı.

Halk, kuryemiz olan Xebat Derik'i tanıyordu. Xebat arkadaş oradandı. Derik'in Endiwer'e yakın Kastanê köyündendi. Bu yüzden birbirlerini tanıyorlardı. Bir de uzun süredir kuryelik yapıyordu. Ailelerin yurtseverlik durumlarını, bize yakınlıklarını da biliyordu. Gruplar geldiğinde hangi ailelere götüreceğini önceden planlardı. Bu yüzden o kadar grup geçirmesine rağmen hiçbir grubu yer sorunuyla karşılaşmamıştı.

Sinan arkadaş daha önce Önderliğin yanında kalmıştı, ben ise uzun bir süredir mücadele içinde olmama rağmen Önderliği görecektik. Bunun yarattığı heyecan, coşku anlatılamaz. Cudi'de yaşadığım olumsuzluklara rağmen içim kıpır kıpırdı.

Eğitim için Önderlik sahasına gidiyordum. Bunun sevinci vardı ama dağdan, arkadaşlardan koptuğum için de hüznüydüm. Yüreğimdiki yoldaşları bir ırmak gibi Önderliğe taşıyacaktım. Duygularını, düşüncelerini, özlem ve hayallerini taşıyordum.

Xebat arkadaş bizi bir eve bırakarak yol ilişkilerini ayarlamaya gitmişti. Belirttiği saatte gelmedi. Giderek gecikiyordu. Gecikmesi içimizi kaygı, kuşku düşürdü.

“Acaba olumsuz bir şey mi oldu” dedim kendi kendime.

Bu kaygılardan dolayı ev sahibinin büyük itina ile hazırladığı yemeği bile doğru dürüst yiyememiştim. Bu durum ev sahibinin dikkatini çekmişti.

“Yemeğimizi beğenmediler herhalde” diyerek yeni bir yemek getirdi.

Ben yemeği değil, Xebat arkadaşı, gecikmesinin nedenlerini düşünüyordum. Heyecanlıydım. İkide bir saate, pencereden dışarıya bakıyordum. Her gelen sesle hareketleniyordum. Adeta yerimde duramıyordum. Durumumu fark eden Sinan arkadaş bana döndü:

-Hevalê Gürcan, sakin ol, bir şey yok. Her şey yolunda gidecek. Türkiye'de değiliz. Önderlik 10 yıldır burada faaliyet yürütüyor.

Söylemleri beni biraz yatıştırırsa da heyecanımı giderememişti. Kaldığımız odada siyah beyaz bir televizyon vardı. TRT ve Arap kanallarını çekiyordu. İzlemek için televizyonu açtık, ama yayın iyi olmadığından izleyemeden kapattık.

Temmuz'un başıydı. Boğucu bir sıcaklık vardı. Biz dağların serinliğinden kopup gelmiştik. Hava sıcaklığı bizi etkiliyordu. Birden kapı açıldı. Xebat arkadaş yanında başka bir arkadaşla içeri girdi. Heyecanım daha da arttı. Yerimden kalkıp gelenlerle tokalaştım. Xebat arkadaşın yüzü gülüyordu.

-Hazırlanın, yemekten sonra gidiyoruz, dedi.

Ev sahibine de hemen gideceğimizi, yemek için hazır bir şeyler getirmesini söyledi.

Evin kadını büyük bir maharetle kısa sürede sofrayı hazırladı. Sofrada bir kuş sütü eksikti. Ben yolu ve Önderliği düşünüyordum. Nasıl yemek yediğimi hatırlamıyorum.

Yemekten sonra çayımızı içtik ve evini bize açan ve büyük bir sevgi gösteren ev sahibiyile vedalaştık. Karanlık çökmüştü. Xebat arkadaşın geldiği taksi kapıda bizi bekliyordu. Taksiye bindik. Xebat arkadaş öne, benle Sinan arkadaş da arkaya bindik. Araba yılan gibi kıvrılan yolda hızla ilerlerken ben hayallere dalmıştım. Arabanın aniden durmasıyla irkilerek kendime geldim. Bir mahalledeydik. Araba bir evin önünde durdu. Derik'e gelmiştik. Gelişimiz 10 dakika sürmemişti. Ev şehrin girişindeydi.

Evlerin büyük çoğunluğu tek katlı, toprak ve bahçeliydi. Birçok evin bahçesinde hayvanlar vardı. Devlet betondan ev yapmalarına izin vermiyordu. Burada devletin özel uygulamaları vardı. Suriye devleti burada yaşayan halkımızı yabancı göçmen statüsünde görüyordu. Onları yurttaş bile kabul etmiyordu. Yurttaşlık haklarını vermiyordu. Ayrıca birçok yerden Arap aşiretleri getirip Kürtlerin içine yerleştirmişti. Arap Kemer adını vermişlerdi bu politikaya. Kürtlerin birleşerek etkin bir güç olmamaları için yapılmıştı tüm bunlar. Mesele Kürtler olduğunda her dört işgalci devlet de ortaklaşıyor, tecrübelerini paylaşıyor, ortak politika oluşturuyorlardı. Politikalarıyla Türk devletini taklit ediyordu Suriye devleti.

Derik... Derika Hemko...

Çoğunlukla Kürtlerin yaşadığı bir yerdir. Kürtlerin yanında az sayıda Arap ve Hristiyan yaşıyor. Zaten Derik ismi Kürtçe "Küçük kilise" anlamına gelir. İlçede 7-8 kilise vardır. Derik'in karşısı Cizre ve Cudi'dir. Arkasında Şengal'den başlayarak gelen, yer yer kırılmalara uğrasa da devam eden Karecox dağı vardır. Doğusunda Dicle suyunu geçtikten sonra Güney Kürdistan toprakları içine düşen Bêxêr dağı vardır.

Derik adeta petrol denizi üzerinde yüzen bir ada gibidir. Yeraltı zenginliği çok fazla olmasına rağmen halkı yoksuludur. Büyük çoğunluğu ekonomik nedenlerden dolayı Şam'a göçüp mülteci olmuşlardır. Buradaki Kürtlerin durumu Halil İbrahim sofrasında olup da aç kalmak ya da gürül gürül akan bir çeşmenin başında susuz kalmak gibi bir şeydi. Kürtler, aç-susuz bırakılmışlardı. Sömürgeciler bunu bilinçli yapmışlardı. Sonra da bunun Kürtlerin kaderi olduğunu söyleyerek Kürtleri ikna etmek istemişlerdi. İşte biz bu kaderi değiştirmek istiyor, bunun için mücadele ediyorduk, dağa çıkmıştık, tarihi bir direniş başlatmıştık. Şimdi de o direnişin Önderliğiyle buluşmaya doğru yol alıyorduk.

Taksi durunca ev sahibi hemen kapıyı açtı. Biz de arabadan inerek hızla açık kapıdan içeri girdik. Endiwer'dekiler gibi buradakiler de bizi çok sıcak karşıladılar, bağrılarına bastılar. Rahat etmemiz için hemen yer ayarladılar. Ev sahibi çocuklarına yemek getirmesini söyleyince Xebat arkadaş müdahale etti ve yemek yediklerini söyledi. Çay getirdiler. Küçük yuvarlak bardaklarda getirmişlerdi. Kaçak çaydı. Tadından belliydi.

Çayı içince babamı, amcamı düşündüm. Bazen "biz bin xete iniyoruz, bir şey lazım mı?" diyorlardı. "Bin xet" dedikleri sınırın alt tarafıydı. Yani Derik'ti. Buradan getirdikleri çaya kaçak çay diyorlardı. Bu çayın tadına doyum olmazdı. Şimdi o yerdeydim, babamın, amcamın geldiği ve kaçak çay getirdikleri yerdeydim ve o çayı içiyordum. Bu çayda da babamın bin xet'ten getirdiği çayın tadı vardı.

Evdekiler hemen etrafımıza toplandılar. Evin kadını, kızları, çocukları bizim yanımızda çok rahattılar. Onların rahatlıkları karşısında biz rahatsız oluyorduk. Onlar konuşup bir şey sormadıkça ben konuşmuyordum. Ben biraz tutuk ve kapalıyım. Sinan arkadaş bana nazaran daha sosyal ve girişkendi. Onlara gerillayı, mücadeleyi, yaşadığımız zorlukları anlatmaya başladı. Hepsisi Sinan arkadaşı dinliyorlardı. Bir ara Xebat arkadaş bana:

-Bu yan tarafta akrabaların var oraya gidelim mi, dedi.

Hiç görmediğim akrabalarımı görecektim. Bu beni heyecanlandırıyordu. Ama Önderlik sahasına gidiyordum. Çok fazla kişinin bilmesi iyi değildi. Bu iki duygu arasında kaldım. Bir süre Xebat arkadaşına baktım. Ama cevap vermedim. Bunları kafamda tarttıktan sonra:

-Yok, heval, şimdi yol üstündeyiz. Dönerken gideriz, dedim.

Ev halkı yatmamız için yataklarımızı hazırladılar. Bir şeye ihtiyacımızın olup olmadığını sordular. Sonra kaldığımız odadan çıktılar. Ben, Sinan ve Xebat arkadaş kalmıştık.

-Siz burada kalın ben de yarın gidip ilişkileri ayarlayayım. Hazır olunca gelir sizi alırım, dedi Xebat arkadaş.

Biz de “tamam” dedik ve yataklarımıza uzandık. Gözlerime uyku girmiyordu. Bir rüyadaydım sanki. Duygularım kabarmıştı. Herkes içten, samimi ve rahattı. İkiyüzlülük, sahtelik yoktu. Hayat böyle daha güzeldi.

Sabah Xebat arkadaş evden ayrıldı. Benle Sinan arkadaş evde yalnız kaldık. Ev halkı rahat etmemiz için ellerinden geleni yaptılar. Onlar çalıştıkça biz daha da zorlanıyorduk. Biz oturup birinin bize hizmet etmesine alışmamıştık. Kendi işimizi kendimiz görüyorduk. Ama ev halkı elimizi bir şeye vurmamıza izin vermiyorlardı. Her şeyi kendileri yapıyorlardı.

Derik’te dört gün kaldık. Dördüncü gün Xebat arkadaş geldi.

Biraz oturduktan sonra beklediğimiz haberi verdi:

“Hazırlanın gidiyoruz!”

Evdekilerle teker teker vedalaştık. Otobüse binerek Qamışlo’ya doğru yola çıktık.

“Bajara Evini- Sevgi şehri” denen Qamışlo’ya gidiyorduk.

Gündüzdü, hava çok sıcaktı. Ter içinde kalmıştık. Bedenim adeta yanıyordu. Yol boyu dümdüz araziydi. Arazi sararmıştı. Bu sarılık o kadar yoğundu ki yer yer beyazlığa dönmüştü. Sapsarı bir ovadaydık. Biçer-döverler tarlalarda çalışıyor, buğday topluyorlardı. Hasat zamanıydı. Hummalı bir çalışmaydı. Qamışlo’ya kadar gözlerimi camdan ayırmadım. Dışarıyı izledim. Yol üzerindeki köyler boncuk taneleri gibi dizilmişlerdi. Arada bir daha büyük köyler vardı. Bunlar aslında oranın kentleriydi. Bir yerde çevresi duvarlarla çevrili ve yüksek binaların olduğu bir yer gördüm. Xebat arkadaş:

-Bu nedir, neresidir hevalê Xebat?

-Burası Rêmelan. Tüm petrol buraya geliyor, buradan gidiyor. Burayı devlet yaptı. Burası devlettir. Burada petrolde çalışan işçi ve mühendisler kalıyorlar. Petrolde çalışmayanlar buraya giremiyor, dedi.

Gerçekten giriş yerlerinde asker kulübeleri vardı ve askerler nöbet tutuyorlardı. Yol boyunca düz ovanın dışında bir şey yoktu. Ovada buğday hasadı yapanlar ve emme-basma tulumba gibi bir inip bir kalan petrol kuyuları vardı. Bu kuyuların pompalarına uzaktan bakınca eşeklere benziyordu. Bir de birkaç km'de bir bacalarından ateşler fıskıran direkler vardı. Canavar gibi ateş püskürtüyorlardı ve bu ateş hiç sönmüyordu.

Xebat arkadaş, yol güzergâhındaki köy ve kasabaları adeta bir rehber gibi bize anlattı. Otobüs garaja girince Qamışlo'ya geldiğimizi anladık. Otobüsten inerek taksiye bindik. Bir eve gittik. Ev yeni yapılmış, daha tamamlanmamıştı. Bize yer hazırlamışlardı.

Sıcaklık dayanılacak gibi değildi. Dışarı çıkamıyorduk. Qamışlo sıcağından yanıyordu. Biraz serinlemek için duş aldık ama sıcaklık geçmedi. Xebat arkadaş:

-Burası Qamışlo. Karşısı Nusaybin. Arada sadece tel var. Karşıda görünen dağlar da Bagok dağlarıdır dedi.

Bagok...

Mücadelede neredeyse Gabar kadar yeri olan bir dağ. 1988'de Delil ve Ayten arkadaşların grupları çatışmaya girmiş; üç gün süren bir çatışmadan sonra şehit düşmüşlerdi. Ayten arkadaş henüz yeni katılmasına rağmen Bagok'ta büyük bir kahramanlık örneği sergilemiş, bir destan yazmıştı. Bu çatışmada onlarca asker ölmüştü. Bagok Mardin eyaletinin omurgası, bel kemiği idi.

Arkadaşlardan ayrılalı 10 gün olmuştu ama daha şimdiden hasretleri yüreğimde büyümüşü. Özlemiştim onları. En olumsuz, en geçimsiz olanları dahi özlemiştim. Hepsi gözlerimde tütüyorlardı. Xebat arkadaş evden çıkıp gitti.

Qamışlo düz ovada kurulmuş büyük bir şehirdi. Kürt, Hristiyan, Ermeni, Süryani, Asuri, Arap birlikte yaşıyorlardı.

Bir süre sonra Xebat arkadaş yanında bir kadın arkadaşla birlikte geldi. Merhabalaştıktan sonra Xebat arkadaş:

-Bu Çiçek arkadaşdır. Burada faaliyet yürütüyor. Bundan sonra o sizin yanınıza gelip gidecek, ihtiyaçlarınızı karşılayacak. Size ne lazımsa ona söyleyin, dedi.

Çiçek Qamışlo'luydu. Eşiyle birlikte partiye katılmıştı. Eşi gerilla saflarına gelmişti. Kendisi de halk çalışmalarını yürütüyordu. 25-30

yaşlarındaydı. Biraz şişmandı. Yanağında siyah bir ben vardı. Elinde ve yüzünde mavi noktalardan yapılmış dövmelemler vardı. Çiçek sık sık yanımıza gelip gitti.

Bir gün yine Sinan arkadaşla evde oturmuştuk. Sinan Kitap okuyordu. Evde televizyon yoktu. Oyalanacak bir şey de olmayınca beklemekten canım sıkılıyordu. Kapı çalındı. Kapıyı açınca karşımda Çiçek'i gördüm. Elinde bir poşet vardı, ihtiyaçlarımızı getirmişti. İçeri girdi, Sinan arkadaşla da merhabalaştı. Hal hatır sordu. Gerillayı, dağ yaşamını sordu. Sinan arkadaş kitap okuduğundan ben başladım anlatmaya. Dağ yaşamını, zorluklarını, çatışmaları, yaralanma ve şahadetleri anlatmaya başladım. Birden Çiçek'in ağladığını gördüm ve anlatımlarımı kestim. Ya anlattıklarımın çok etkilenmişti ya da eşini düşünmüştü, bilemiyorum ama çok içten duygulanmıştı.

Bir süre daha evde kaldı, sonra vedalaşarak gitti. Biz de 4-5 gün Qamışlo'da bu evde kaldık. 5. günde Xebat arkadaş yanında biriyle geldi. Yaşlı biriydi. Elllerinde poşetler vardı. Merhabalaşıp oturdular.

-Bu poşetlerde elbiseler var. Elbiselerinizi değiştirin. Hazırlanın. Birazdan gideceksiniz. Sizi bu adam götürecektir. Bu Suriye meclisinde milletvekilidir. Adı Kurdu'dur, dedi.

Gelirken hazır yemek de getirmişlerdi. Sofrayı kurup yemek yedik. Elbiselerimizi değiştirdik. Artık hazırдық. Kapının önüne çıktığımızda mavi renkli bir araba bekliyordu. Xebat arkadaşla vedalaştık. Arabaya bindik. Ben, Sinan ve Kurdu yola koyulduk. Qamışlo'dan sonraki arazi de dümdüz bir ovardı. Buğday ekilmişti, biçerdöverler çalışıyordu. Amud'e ye yetişmeden küçük bir tepelik vardı. Kurdu onu gösterdi:

-Burası Grê Muza. Burada tarihi kazılar yapılıyor. Yer altında 10 bin yıl öncesine ait bir şehir bulmuşlar. Devlet çevresini tutmuş, kimseyi yanaştırmıyor, dedi. Gözden kayboluncaya kadar oraya baktım.

7-8 saatlik yorucu bir yolculuktan sonra Halep'e geldik. Halep Ortadoğu'nun en önemli şehirlerinden birisi... Adeta Amerika'da Newyork, Türkiye'de İstanbul neyse Suriye'de de Halep oydu. Çok büyük bir şehirdi... Ovanın ortasındaydı. Çölün ortasında bir vaha da denilebilir.

Yoldan gelirken sadece Fırat nehrini geçmiştik. Onun dışında su görmemiştik. 7-8 saatlik mesafedeki arazinin büyük çoğunluğu boştu. Su yoktu. Çöldü.

Bazı yerlerde Bedevi Arapları çadırlarını kurmuşlardı, hayvan besliyorlardı. Bedevileri duymuştum. Özgür insanlar oldukları söyleniyor-

du. Çölde sınır tanımaz, çöl boyu gidebildikleri her yeri ülkeleri sayarlarmış. Bu kadar devlete bölünmüş bir Ortadoğu'da Bedevi olmak iyidir diye düşündüm. Bir de hayvanların bu çölde ne yediklerini hep merak ettim. O zaman öğrenemedim.

Halep'te Efrinli bir ailenin evinde kaldık. Gittiğimiz ev bize karşı oldukça ilgili ve rahattı. Demek ki daha önce arkadaşlar bu eve gelmişlerdi. Bize yabancı değillerdi. Aşırı bir ilgi gösteriyor, hizmet ediyorlardı. Aslında Rojava'da gittiğimiz tüm evler böyleydi. Gittiğimiz evlerde kiler gerilla yaşamı, doğa zorlukları, savaş hakkında sorular soruyor, anlatınca da can kulağıyla dinliyorlardı. Arada bir tanıdıklarını da soruyorlardı.

Güvenlik kaygısıyla gittiğimiz tüm yerlerde evlerde kalıyorduk. Çıkıp etrafı dolaşmamıza izin verilmiyordu. Halep'te de üç gün kaldıktan sonra halk arasında çalışma yürüten arkadaşlar geldiler. Yine beklediğimiz haberi verdiler:

"Hazırlanın, gidiyoruz!"

Evdekilerle tek tek vedalaştık. Ben, Sinan ve faaliyet yürüten iki arkadaş evden çıkıp taksiye bindik. Arkadaşlar taksi şoförüyle Arapça bir şeyler konuştular. Ama Arapça bilmediğimden ben anlamadım. Bir süre sonra taksi tren garının önünde durdu. Taksiden inip gara girdik. Arkadaşlar gidip dört bilet aldılar. Gündüz aşırı sıcak olduğundan yolculuk etmek çok zordu. Bu yüzden biletleri geceye almışlardı.

Karanlık çökmüş, hava serinlemişti. Öğlenki kavurucu sıcaklar kalmamıştı. Bizimle gelen arkadaşlar saatlerine baktılar.

-Haydi binelim. Trenle Şam'a gideceğiz, dediler ve dördümüz trene bindik. İlk defa trene biniyordum. İçerisi oldukça bakımsız ve kirliydi. Boş bir kompartıman aradık. Sonunda boş yer bularak oturduk. Bir süre sonra hareket anlamına gelen düdüğ uzun uzun çaldı. Acayip bir düdüktü. Araba kornalarına benzemiyordu.

Tren hareket etmeye başladı. Ama o kadar ses çıkartıyordu ki insanın sinirlerini bozuyordu. Bazı insanlara müzik gibi gelen bu ses bizde işkence etkisi yapmıştı. Bir birine değen demirlerin çıkardığı sesler insanın beynine inen balyoz gibiydi. Sesi kesmek için pencereyi kapattık. Bu sefer de hava sorun oldu. Mecburen pencereyi tekrardan açtık. O sese katlana katlana Şam'a doğru gittik.

Yol çok uzundu ve bir türlü bitmek bilmiyordu. Akşam karanlığında trene binmiştik, sabah güneş doğmasına rağmen hala trendeydik. Tren Şam'a yaklaştıkça pencereden izledim.

Şam...

Mekke'den sonra Ortadoğu'nun en önemli şehirlerinden birisi. Emevi devletinin başkenti. Büyük bir şehir. Halep'ten daha büyük.

Camdan Şam'ı izliyordum. Birden trenin düdüğü yeniden ötmeye başladı. "Hazır olun, Şam'a vardık" der gibiydi. Bir süre sonra tren durdu ve indik.

Şam'daydık. Halep kadar sıcak, insanı saran bir kent değildi; sanki başkent olmanın resmi edasını takınmıştı Şam. Belki de büyük olmasındandı.

Yorgunduk. Tren gümbürtüsü bizi mahvetmişti. Hemen sessiz bir yere ulaşmak ve dinlenmek için istiyorduk. Garın dışına çıkınca mavi bir taksinin bizi beklediğini gördük. Bizimle gelenler şoförün yanına gittiler. Konuştular. Sonra bize "binin gidiyoruz" dediler.

Taksi bizi almaya gelmişti. Dördümüz taksiye bindik. Henüz sabah olduğundan caddelerde fazla trafik yoktu. Bir süre sonra bir binanın önünde durduk. Üç katlı bir binaydı. Arabadan indik. Şoför arabayı garaja çekti. Biz de hızla binaya girdik. Doğrudan 2.kata çıktık. Kapıda şoförün gelmesini bekledik. Şoför gelip kapı zilini çaldı. Ağır ağır kapı açıldı ve içeri girdik.

Ev nizami bir evdi. Salonda koltuklar vardı. Karşı duvarda da televizyon vardı. Televizyonun yan tarafında bir kitap dolabı, yerde de eski ama temiz bir halı vardı. Ev temiz ve düzenliydi. Derli topluydu. Biz içeri girdiğimizde evdekiler salondaydı. Beş kişiydiler. Bunlardan sadece Xebat Derik arkadaşı tanıdım. Onu görünce çok sevindim. Onunla Qamışlo'da ayrılmıştık. Şimdi Şam'da tekrar karşılaşmıştık. Arkadaşlarla merhabalaşıp kucaklaştık. Sıcak ve içten bir kucaklaşmaydı. Hal-hatır sorduk. Arkadaşları görünce tüm yorgunluğum, uykusuzluğum geçti. Sevincimden uçuyordum adeta.

Xebat arkadaşın dışında Veysi, Hamit ve iki arkadaş daha vardı. Xebat arkadaşın dışındakileri tanıımıyordum. Kahvaltımızı yaparken Xebat arkadaş bize:

-Burası Parti evidir. İsterseniz banyo yapın, dinlenin. Dışarıya çıkma durumumuz yok, dedi.

Sinan arkadaş banyoya gitti. Diğer arkadaşlar da diğer odaya gidip yattılar. Benimse uykum gelmiyordu. Heyecanlıydım. Önderliği ne zaman görecektim. Önderlik ne diyecekti. Ben nasıl cevap verecektim. Bunları düşünerek kendimi hazırlamaya çalışıyordum. Ama düşündükçe heyecanım daha da artıyordu. Yerimde duramıyordum.

Sinan banyodan çıktıktan sonra ben gittim. Güzel bir banyo yaptım. Banyodan sonra birkaç günlük yol yorgunluğunu attım ve rahatladım; sonra bir odaya gidip biraz dinlenmek için uzandım. Huzurlu olmanın rahatlığıyla uykuya daldım.

İnsan sevdiklerinden uzun süre ayrı kalınca hasretlik boğazına düğümleli kalır. İnsanı bu kadar yakan hasretlik ne kadar da garip bir şeydir; bazen dağları eriten bir volkan olurken bazen de çabucak sönen bir aleve benziyor. Yan yanayken bile özlediğinin insanlar olur. Yan yana olduğun halde ulaşamadığının insanlar da vardır. Bir de hiç görmediğinin ve hep merak ettiğinin insanlar olur ki şimdi herhangi bir insanla değil Önder APO'yla buluşacaktık. Karşısına yorgun argın halde değil dinç bir şekilde çıkmalıydım.

Çok fazla sevdiği birinin yanındayken uyanık mı uykuda mı, hayalde mi rüyada mı olduğunu fark etmezmiş insan. Ben daha görmeden hayallerle gerçekler bir birine karışmıştı. Karşılaşma anını hayal ederken uykuya dalmışım.

Yemek vaktinde arkadaşlar beni uyandırdılar. Bu eve yeni mi gelmiştim yoksa uzun zamandır burada mıydım? Uyur-uyanık nerde olduğumu anımsadım. Yeniden heyecanlandım. Evin içine göz gezdirdim. Yeni gelen kimse yoktu.

Önderlik hakkında sorular soramıyordum. Bir ara Sinan arkadaşla tek kaldığımızda ona Önderlikle ilgili sorular sordum. İçimden kendi kendimle tartışıyor, hayaller kuruyordum. İki gün böyle geçti, bir değişiklik yoktu. Evden dışarı çıkamıyorduk. Sadece orda kalanlar gidip evin ihtiyacı olan şeyleri alıp geliyorlardı. Zaman geçmek bilmiyordu. Televizyonu açıyorduk, Arapçaydı, anlamıyorduk ve yine kapatıyorduk. İçimden kitap okumak da gelmiyordu. Zaten okumam iyi değildi. Bu durumdan sıkılmışım. Keşke Botan'da olsaydım, diye düşündüm. Bu yaşama alışmak, katlanmak zordu. Küçük bir evde, bir odada günlerce kalmak...

Üçüncü günde çalınan kapı zili farklı tarzda çaldı.

Aralıklarla zil üç sefer çaldı. İçerde bir hareketlenme oldu. Hepimiz odadan çıkıp salona gittik. Xebat arkadaş kapıyı açtı. Uzun boylu, yapılı, gür bıyıklı, yakışıklı birisi içeri girdi. Yanında 2-3 kişi daha vardı. Bir gözüm onda diğer gözüm arkadaşlardaydı. Herkes hazırola geçmişti. İlk defa görmeme rağmen gelenin Önderlik olduğunu anladım.

Nefesimi tutmuştum. Dünya durmuştu, zaman durmuştu ve sanki artık başka bir zamandaydım, başka bir evrendeydim. Öylece bakıyordum. Önderlik hızla içeri girdi. Hepimizle tokalaştı. Kimseden çıt çıkmıyordu. İğne düşse duyulacaktı. Neredeyse nefesler bile tutulmuştu. Hepimiz ayaktaydık. Uzun bir salondur. Önderlik karşımıza geçti. Elinde ateş kırmızısı kehribar bir tespih vardı. Bazen elinde çeviriyordu. Bir süre sonra:

-Sinan sen misin?

-Evet Başkanım.

-Sen de Gürcansın, dedi.

Adeta dilim tutulmuştu. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Soğuk bir ter attım, güçlkle;

-Evet Başkanım, diyebildim.

Sanki tonlarca yük omzumdan kalkmış gibi rahatladım. Derin bir nefes aldım. Kalbim göğüs kafesimi parçalarcasına çarpıyordu. Önderlik o dar yerde önümüzde volta atıyordu. Birden durdu ve Sinan'a döndü.

-Ne zaman katıldın, nerelisin, nerelerde kaldın?

-Mardin Kızıltepeliyim Başkanım. 1979'da katıldım. Mardin, Lübnan ve Botan'da kaldım.

Önderlik volta atmaya devam ediyordu. Herkes susmuştu, kimse-den ses çıkmıyordu. Önderlik sormadıkça kimse konuşmuyordu. Durdu ve bana baktı. Bir süre beni süzdü.

-Sen nerelisin, ne zaman katıldın, nerelerde kaldın?

Gözlerimi Önderlikten alamıyordum. Ama göz göze de gelmek istemiyordum. Bana bakınca ben bakışlarımı kaçırdım ve yere baktım.

-Şırnak'ın Deşta Lala köyündenim Başkanım. 1984'te katıldım. Botan'ın değişik alanlarında kaldım ve oradan geldim.

-Arkadaşların durumu nasıl, savaşın durumu nasıl, geliyor mu?

-Arkadaşların durumu iyidir Başkanım. Tüm arkadaşların selam ve saygıları vardı Başkanım.

-Başka?

-Başkanım Şiyar arkadaşın selamları bir de iletmek istediği konular vardı.

Ne olduğunu sorunca bunları da bir-iki cümleyle zor bela anlattım. Önderlik konuşurken ben sadece ona bakıyordum. Hal-hareket ve konuşmasından çok etkilenmiştim. Yarattığı hava insanı etkilemeye yetiyordu. Bir yerde sözü Agit arkadaşına getirdi.

-Agit arkadaşına niçin sahip çıkmadınız? Niye korumadınız? Agit arkadaş bu parti için, Kürt halkı için çok önemli birisiydi. Bir daha böyle birisi zor yetişir. Şehit düştüğünde orada mıydın?

-Evet Başkanım.

-Nasıl şehit düştü?

-Biz pusuya düştük ve birbirimizden koptuk. Sonra da Agit arkadaşını görmedim. Cenazesini alan koruculardan bazıları kurşunun arkadan geldiğini, bazıları da önden geldiğini söylediler Başkanım.

-Net değil yani.

-Evet Başkanım.

-Ferhan'ı tanıyor musun?

-Evet Başkanım.

-Burada intihar etti. Sence neden intihar etmiş olabilir.

-Bilmiyorum Başkanım.

Önderlik yine sustu. Bir süre sonra devam etti.

-Uzun süre savaşta kaldınız, eğitim görmediniz. Buraya eğitime geliniz. Akademiye gidin. Orada görüşürüz. Zaten Botanın komutanları oradalar. Botan orada, Metin orada. Orada görüşürüz, dedi ve diğer odaya geçti.

O gün akşama kadar bizimle kaldı Önderlik. Öğlen bizimle yemek yedi, akşam da vedalaşarak gitti. Önderlik gittikten üç gün sonra Hamit geldi.

-Hazırlanın, akademiye gidiyoruz, dedi.

Hamit'le beraber evden çıktık. Şam'a geldiğimden beri ilk defa evden çıkıyordum. Kapının önünde bir taksi vardı. Bizi tren garından getiren taksiydi. Taksiye bindik. Yılan gibi kıvrılan asfalt yoldan gittik. Şam'ı arkamızda bırakmıştık. Lübnan'a doğru gidiyorduk. Kısa süre zarfında Ortadoğu'nun meşhur bölgelerine yol almıştık; şimdi de Lübnan!

Kimliğimiz olmadığından resmi yollarla sınırı geçip Lübnan'a gidemiyorduk. Yaklaşık bir saatlik bir yolculuktan sonra araba bir virajda durdu. Durduğumuz yer Şam-Lübnan yolu üzerinde olduğundan çok işlekti. Çevrede yerleşim yerleri yoktu. Burada niye durduk diye düşündüm. Acaba araba mı bozuldu? Bu ıssız dağ başında ne diye durmuştuk? Hamit bize döndü:

-Şu gördüğünüz tepenin üzerinde arkadaşlar var. Sizi burada indireceğim. Hızla tepeyi tırmanın ve arkadaşlara ulaşın. Ne olursa olsun durmayın, gidin. Ama hızlı gidin, dedi.

Yoldaki trafik biraz seyrekleşince arabadan inip hızla tepeye tırmanmaya başladık. Nefes nefese tepeyi çıktık. Ter içinde kalmıştık. Tepede nöbetçilerin yanına geldiğimizde derin bir nefes aldık. Göğsümüz demirci körüğü gibi inip kalkıyordu. Hızlı ve sesli nefes alıyorduk. Dönüp yola baktım. Bizi getiren taksi hala oradaydı. Olası bir olumsuzluğa karşı tedbir olarak beklemişti. Biz nöbetçilere yetişince taksi geldiği yoldan Şam'a döndü.

Tepeciler Cebel Şex denen dağın yamacındaydılar. Askeri elbise giymişlerdi. Boyunlarında kırmızı kefiyeler vardı. Elllerinde sıfır silahlar vardı. Tokalaşıp sarıldık. Yorulmuş, susamıştık. Bize su verdiler. Su içtik. Bir süre nöbetçilerin yanında dinlendik. Nöbetçilerin olduğu yerde geniş bir düzlük vardı. Hafif kayalıktı. Volkanik, sivri ve keskin taşlardı. Toprağı kırmızıydı. Ağaçları fazla büyük değildi. Makilik bir örtüsü vardı.

Nöbetçilerin yanından yola doğru derin bir vadi vardı. Bekaaydı burası.

Bekaa! Kanla yaratılan toprak!

"Vay be!" dedim içimden, Bekaa'yı da gördük işte.

Vadinin sonunda Bar Elyas şehri görünüyordu. Nöbetçileriden birisi bizimle geldi. Yaklaşık beş dakika yürüdük. Sağda solda kayaların içinde mangalar vardı. Düzlüğün ortasında geniş, yüksek ve büyük bir

bina vardı. Okul olmalıydı. Önünde üç direk vardı. Direklerde Parti, ordu, cephe bayrakları asılıydı. Bunlara baktım, gözlerim doldu.

“Bu gökyüzünde bizimde bayrağımız olacak” dedim kendi kendime. Orak çekiçli parti bayrağı, yeşil çember içinde kıızıl yıldızlı cephe bayrağı ve tabi ARGK bayrağı.

Sevincimden ağlıyordum. Yere kapaklanıp secde edesim geliyordu. İçtima sahası çarpı gözüme. Gelenler bu sahayı çok anlatmışlardı. Büyük binanın bir yüzüne Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi yazılmıştı. Ayrıca bir şahin resmedilmişti. Bunlara baktım. Bir hayal âlemindeydim. Kürdistan kurulmuş diyordum. Burayla ülkedeki durumu karşılaştırdım. İkisi arasında çok büyük fark vardı. Bu fark gözle bile görü-lüyordu.

Nöbetçi bizi doğrudan yönetim yerine götürdü. Kapıyı çalıp içeri girdik. Botan, Metin, Doğan, Faik ve Şervan içeride oturmuş konuşuyorlardı. Biz içeri girince hepsi ayağa kalktılar. Bizi kucakladılar. Botandan birbirimizi tanıyorduk. Onlar Botandaki arkadaşları tek tek soruyor, biz de yanıtlıyorduk. Botan cephesinde kalanlar yeniden bir araya geliyorduk. Hal-hatır sormalar bittikten sonra yönetim bizimle akademi üzerine konuştu.

-Uzun süredir Parti içindesiniz. Partiye yabancı değilsiniz. Burası askeri akademi. Özüde aynı olsa da gerilla yaşamından farkı var. Burada yaşam daha disiplinli ve düzenlidir. Daha kurallıdır. Kurallar daha serttir. Rastgele, plansız bir şey yoktur. En önemlisi de burası Önderlik sahasıdır. Her şeyin üzerinde bizzat Önderliğin kendisi duruyor, dedi Botan. Biraz durdu, sonra devam etti.

-Heval, zaten bir devre devam ediyor. Sonlarına gelmiş, kalan derslere siz de katılırsınız. Ama asıl bundan sonraki devreye resmi olarak katılacaksınız. Önderlik buraya geldiğinde zaten sizinle konuşacak. Kampın kurallarını yaşamda öğrenirsiniz, dedi.

Genel kurallar şöyleydi:

Sabah saat 4.30-5.00 arası kalkılıyor, içtima alanına gidiliyor. İçtimadan sonra 6'ya kadar spor yapılıyor. Spordan sonra temizlik kahvaltısı ve ihtiyaçlar karşılanıyor.

7-11 arası ideolojik eğitimidir. Bazen Önderlik bu eğitimlere katılıyor. 11-12 arası öğle yemeğidir. 1-5 arası öğleden sonra askeri eğitimidir. Askeri eğitimlerde branşlar var. Akşam saat 6'da yemek vaktidir.

Akşam yemeğinden sonra bazen teknil aktarımı yapıyor, bazen platform veya mahkemeler yapıyor. Bunların olmadığı günlerde de etüt var. Etütte o gün görülen dersler gözden geçiriliyor. Gece 11'den sonra da yatma zamanıdır.

Kamp örgütlenmemiz de şöyleydi:

Burada takım örgütlülüğü vardı. Güçler takım takım kalıyor. Her takım 12-13 kişiydi. Kadın arkadaşlar ayrı, erkek arkadaşlar ayrı nöbet tutuyorlardı. Günlük subay var. Sabah erken devriyeler var.

En uzak yer Ş. Ahmet alanıydı. Burada da 2 takım kalıyor. 8 takım erkek arkadaş, 3 takım kadın arkadaş, 2 takım da güvenlik var. Bir basın mangası var. Sayımız kalabalıktı. Bir de çocukların kaldığı bir mangaya vardı.

Sinan arkadaşla ayrı takımlara düzenlendik. Gittiğim takımda Türk solundan da beş arkadaş vardı. Takım komutanımız Hamit'ti. Takımdaki arkadaşlarla kısa sürede kaynaştım.

İLK GÜN-İLK DERS

Sabah nöbetçisinin “rojba” sesiyle kalktım. Hemen battaniyemi topladım. Takımın diğer üyeleri de kalktılar. Birlikte içtima sahasına gittik.

Tüm takımlar gelmişti. 250-300 civarında arkadaş vardı. İlk defa bu kadar arkadaş bir arada görüyordum. Bazılarını tanısam da çoğunu tanıımıyordum. Tüm arkadaşlar içtima sahasında sıraya geçmişlerdi. Herkes kendi takımındaydı. İpe dizilmiş boncuklar gibiydik. Faik tüm gücün önüne geçti. Çıta gibi durmuştu. Rahat-hazırol komutunu verdikten sonra teknil dedi. Takım komutanları birer adım öne çıkarak teknil verdiler. Sonra tekrar “rahat-hazırol” komutu verildi. Yere vurulan ayakların sesleri ta ileriden duyuluyordu. Faik’le beraber şiarımızı tekrarladık:

Bi can

Bi xwîn

Em bi tere ne Ey Serok!

İçtimadan sonra:

-Takım görevlileri çıksın, diğer arkadaşlar spora gidiyoruz, dedi.

Takım görevlileri gidip takımın kahvaltısını ve takım işlerini yapacaklardı. Her gün bir kişi takım görevlisi oluyordu. Sahada kalanlar da koşmaya, spor yapmaya başladık.

Beş yıldır gerillaydım ama böyle spor yapmamıştım. İçimden “herhalde zorlanmam” dememe rağmen, daha ilk günde zorlanmıştım. Sporda nefes nefese kalmıştım. Spordan ayrılıp dinlenmeyi de gururuma yediremiyordum. Her tarafım terden sıırıslıklamdı. Yorulmuştuım. Kendimi dövülmüş gibi hissediyordum. Her tarafım ağrıyordu. Birden bedenimi bu kadar zorlamak ağır gelmişti. Sporun tekмили alındıktan sonra dağıldık.

Yapılan her işin tekмили alınıyordu. Elimizi-yüzümüzü yıkamak için su tankının yanına koştuk. Koskoca alanda iki tane su tankı vardı. Biri sabitti. Diğer de traktöre bağlıydı. Bu traktör her gün gidip Bar El-yas’tan su getiriyordu.

Kamp susuzdu. Kuru bir yerdi. Öğlen sıcağı vurduğunda Kerbela gibi oluyordu. El-yüz yıkamak için uzun bir kuyruk olmuştu. Sonunda elimi yüzümü yıkadım. Terim de biraz soğumuştı. Kahvaltı için takı-muma gittim. Çay ve peynirden oluşan bir kahvaltı vardı. Kahvaltımızı yaptık. Bazı arkadaşlar sigaralarını yakmış, içiyorlardı. Sohbet ederek eğitim saatini bekledik.

Saat yedide eğitim için içtima sahasının yanındaki büyük binaya gittik. Binanın büyük bir salonu vardı. Salonda sandalyeler dizilmişti. Karşıda divan masası vardı. Masada parti, ordu, cephe bayrakları vardı. Masanın arkasında Önderliğin büyük bir resmi vardı. Önderliğin resminin sağında ve solunda şehit arkadaşların resimleri vardı. Bir duvarda da geniş bir kitaplık vardı. Buradaki kitapların büyük çoğunluğu Türkçeydi. Tek tük Arapça kitaplar da vardı. Bir duvarda da büyük bir yazı tahtası vardı.

Takımlar yan yana oturuyorlardı. Yerleri belliydi. Bizim takım dersliğin ortasında oturuyordu. Okulda klima veya pervane yoktu. Sayı kalabalıktı. Rutubet de vardı. Bu yüzden boğucu bir hava oluşuyordu.

Daha ders başlanmamıştı. Sınıfa girenler çıkanlar vardı. İçerde arı kovanını andıran bir uğultu vardı. Sıcaklık çok etkiliyordu. Henüz bu sıcaklığa alışmamıştım. Gabar’ın, Cudi’nin serin zozanlarından gelmiş-tim. Lübnan’ın bunaltıcı sıcaklığına alışmamıştım. Zorlanıyordum. Ter içinde kalmıştı.

Günlük subayın “arkadaşlar yerinize oturun, tekmil alalım” uyarısıyla birlikte uğultu kesildi. Herkes subaya bakıyordu. Kimseden çıt çıkmıyordu. Takım komutanları takımlarının tekmillerini verdiler. Subay tekmil aldıktan sonra okuldan çıktı. Bir-iki dakika sonra Botan içeriye girdi.

Hepimiz ayağa kalktık. Botan “rojba heval” dedi. Sonra eliyle oturmamızı işaret etti. Bir süre sustu, düşündü. Ders savaş tarihi ve taktiği dersiydi. Botan anlatmaya başladı. Yaklaşık bir saat durmadan anlattı. Bir ara saatine baktı, ara verme zamanı geçmişti. Bazı arkadaşlar ağırlaşmalarından uyukluyorlardı. Ara veriyoruz diyerek dışarı çıktı.

Kalabalık yeniden oluşmaya başladı. Su içmeye, elini yüzünü yıkamaya koşanlar, tuvalete gidenler, bir köşeye çekilip sigara içenler...

Ben de bir köşeye çekilmiş arkadaşları izliyordum. Pırlıng Kıçê yanıma geldi. Botandaki arkadaşların durumunu sordu. Onunla biraz sohbet ettik. Bir-iki arkadaş daha geldi. Bunları tanıımıyordum. Bunlar da nerden geldiğini, nerede kaldığını sordular. Sohbetimiz koyulaşmıştı. Subayın uyarısı üzerine yeniden okula girdik.

Botan savaş taktikleri dersini anlatmaya devam etti. Düşman gerçeği ve savaş alanında yaşanan sorunlar üzerinde durdu. Arkadaşlar not alıyorlardı. Botan anlattıkça ben dalmış, Botan’da yaşananları düşünüyordum. Bir ara hareketlenme oldu. Etrafıma bakınca derse ara verildiğini anladım.

Herkes dışarı çıkıyordu. Sigaralarını yakmışlardı. Subay ve mutfakçı dışarıya meyve koymuşlardı. Gruplar halinde meyvelerin etrafında toplanmıştık. Bir ara Erdal Gundık Melê yanıma geldi. Onunla da kalmıştım. O da oraları sordu.

Saat 11’de ders bitti ve öğlen arası verildi. Yemek arasıydı. Sebze yemeği ve pirinç pilavı yapılmıştı. Yemeğe aşırı biber konduğundan çok acıydı. Yemeği yiyen hem sıcaktan, hem de acıdan terliyordu. Çoğu arkadaş acı olmasından dolayı yemeği yiyemedi. Yemekten sonra temizlik ve dinlenmeydi.

Arkadaşlar benim ve Sinan arkadaşın çevresini sarmış, bizi soru yağmuruna tutmuşlardı. Öğleden sonra saat birde eğitim başladı. Askeri eğitimdi. O gün Faik patlayıcılar üzerine eğitim verdi. Getirdiği gübreyle el yapımı patlayıcının nasıl yapıldığını anlattı. Mayın çeşitlerini anlattı. Özellikle basmalı, çekmeli, hareketli ve zaman ayarlı olanları

anlattı. Şu uyarıyı sık sık yapıyordu: “Patlayıcılarda ilk hata son hatadır, telafisi yoktur”

Yoğunlaşmalar dağıldığında ara veriliyordu. Çay arası vardı. Akşam saat altıda içtima alanında toplandık. Faik yine öne geçti. “Rahat-hazırol” komutlarından sonra slogan atıldı. Parola belirlendi ve içtima dağıldı. Herkes akşam yemeği için takımına gitti.

Kampın pratik yaşamı askeri kurallara göre sıkı örgütlenmişti. Parola olmadan bir yerden bir yere gidilmiyordu. Parolayı unutanlar veya hatırlamayanlar, ezberlemeyenler kampa sokulmuyordu. Takımlar arasında tek dolaşmak, silahsız dolaşmak yoktu. Sıkı bir askeri kural vardı.

Akşam yemeğinden sonra temizlik yaptım. Tüm arkadaşlar geldiğinde etüde başladık. Takım komutanımız o gün eğitimde görülenleri tekrarladı. Sorular sordu. Belli bir tartışma oldu. Ben sadece dinliyor, anlamaya çalışıyordum. Akademideki ilk gün böyleydi.

Orada bir halkın kahramanları yetişiyordu. Herhangi bir yanlışın olabileceği aklımın ucundan bile geçmezdi.

BİR YUNANLI

Bizim takım bir enternasyonal takımdı. Türk Solundan olanlar vardı. Yunanlı olan vardı. Değişik ülkelerden gelenler vardı. Hamit de uzun süre Avrupa'da kaldığından dil biliyordu. Hem takım komutanı hem de tercümandı.

Yunanlı olanın adı Dimitrif'ti. Yunanistan'dayken orduya katılıp asker olmuştu. Birçok konuda eğitim almıştı. Uzun boylu ve yapılı birisiydi 35 yaşlarında vardı. Saçlarına hafiften aklar düşmüştü. Spor ve silahlarda uzmandı. Ne zaman partiye katıldığını tam bilmiyorum. Ama ben akademiye gittiğimde oradaydı. Kendini yaşama veriyordu. Yaşamda ciddi bir sorunu yoktu. Fedakârdı da. Doğal ve samimi bir ilişki tarzı vardı. Öğrendiği birkaç Kürtçe kelimeyle arkadaşlara takılıyordu. Ama diğer konuları Hamit ona aktarıyordu.

Hamit adeta onun tercümanı gibiydi. Dersleri ona tercüme ediyor, varsa sorularını alıp soruyordu. Yaşama, eğitime, ilişkilere karşı çok ilgiliydi. Titiz ve düzenliydi. Kendisini amacına kilitlemişti. Belli bir olgunluğu da vardı. Kürt olmayan birisinin mücadeleye bu kadar ilgili olması dikkat çekiyordu. Önderliğin anlatımlarından etkileniyordu.

Ama asıl uzmanlığı silahlardı. Silahın başına geçince adeta kendisini konuşturuyordu.

O zaman elimizde doka, havan ve füze gibi ağır silahlar vardı. Ama bunları yetkince ve sonuç alıcı bir tarzda kullanamıyorduk. Kleş ve el bombalarının dışında diğerk silahlarda ciddi bir hâkimiyetimiz yoktu. Bu yüzden öğleden sonraki askeri eğitimlerinde ağır silah eğitimleri de vardı.

Ağır silah eğitimini Dimitrif veriyordu. Doka, füze, havan eğitimini ben ondan aldım. O anlatıyor, Hamit tercüme ediyordu. Silahların içinde de en iyi havanı kullanıyordu. Bazen vadiye iniyordu, bize tepeye çıkıp orada bir yere hedef koymamızı ve kendisine söylememizi istiyordu. O vadinin dibinden görmediğı hedefe atıyor ve büyük isabetle vuruyordu. Havanı böylesine kullanması hepimizi hayretler içinde bırakıyordu. Hayran hayran ona bakıyordum. Dimitrif eğitim bitince ülkeye gidip savaşmak için Önderliğe öneride bulundu. Önderlik de onun önerisini kabul etti.

Dimitrif bir grup arkadaşla ülkeye geçti. Dicle suyunu geçerken grubun kuryeleri olan Muhyettin, Ahmet, Zınar ve Zozan arkadaşlar şehit düşmüştü. Yaklaşık bir yıl gerilla ortamında kaldı. Botanın birçok yerini dolaştı. Dil bilmemesi ve doğa koşulları onu zorlamıştı. Arkadaşlar Önderliğe Dimitrif'in zorlandığını yazmışlardı. Bunun sonucunda Önderlik tarafından geri çekildi. Akademiye geldi.

Önderlik ona "gittin, gezdin, gördün; Kürdistan'ı, gerilla savaşını nasıl gördün" diye sordu. Daha sonra ortamlarımızda bir tekerleme gibi olacak olan o meşhur cevabını verdi:

"Fır fır çay, kof kof sigara ve dilan! Başka bir şey yok"

Gerillada zorlanmıştı. Yunanistan'a gitmek istediğini söylüyordu. Sonunda Yunanistan'a gönderildi.

BİR TRAJEDİ

Varlığı bile kabul edilmeyen halkımızın yaşadığı soykırımı Önderlik Yahudi soykırımından daha ağır bir soykırım olarak değerlendirmişti. Yahudiler katledilirken onlara Yahudi deniliyordu ama Kürtler hem katlediliyor hem de Türk olduğumuz iddia ediliyordu!

Böylesi bir Kürdistan gerçekliğinde her ailenin yaşadığı çeşitli trajediler vardı.

Önderlik sahasına geleceğim zaman Sarı Hüseyin arkadaş bana bir fotoğraf vermişti.

“Bu resmi kızıma ver, benim yerime kucakla ve öp. Birlikte bir fotoğraf çek ve bana gönder” demişti.

Bu bana Sarı Hüseyin arkadaşın bir vasiyeti gibiydi. Kızını hiç görmemişti. Bir kızının olduğunu duyunca dünyalar onun olmuştu. Çok sevinmişti.

Bana evlenme hikâyesini anlatmıştı. Sarı Hüseyin arkadaşın babası ile eşi Nafya’nın babası ahbaplanmış.

“Kendi aralarında anlaşmışlar ve bizi evlendirmişler. Birbirimizi rüyalarımızda dahi görmemiştik. Birgün babam Maraş’a gitmişti. Dönerken Nafya’yı beraberinde getirmişti. Ve böyle birbirimizi gördük. Yani evlendikten sonra birbirimizi gördük. Bir süre sonra Partiye katıldım. Ben katıldığımda eşim hamileydi” demişti.

Eşi doğum yapınca bir kız çocuğu dünyaya getirmişti ve adını Dılar koymuşlardı.

Önderlik sahasında Dılar’ı ilk gördüğümde hemen kanım kaynamıştı. 4-5 yaşlarındaydı. Masmavi gözleri ve sarı saçlarıyla babasına benziyordu. Gülünce yüzünde gamzeler oluşuyordu. Annesi kısa boylu ve esmerdi. Annesine çekmemişti.

Önderlik Dılar’a özel ilgi gösteriyordu. Onu kendisi büyüttü. Annesi de akademideydi. Annesinden ayrılmadı. Dılar büyüdükçe daha da güzelleşti. Ona bakınca onun Nafya’nın kızı olduğuna kimse inanmıyordu.

Ruhsal ve fiziki olarak sağlıklı büyümesi için Önderlik tüm imkânları seferber etmişti. Hüseyin kızını görmeden, onun hasretiyle şehit düştü. Gerçi Dılar’la fotoğraf çektirip Hüseyin arkadaşına göndermiştim. Ama ona ulaşip ulaşmadığını bilmiyorum.

Nafya 1991 yılında Dılar daha 6-7 yaşlarındayken Sarı Baran’la kaçtı. Dılar’ın babası kahramanca savaşarak şehit düşmüş, annesi zaaflarına yenilerek saflardan kaçmış ve bir hain olmuştu.

Böylece Dılar hem annesiz, hem babasız kalmıştı. Önderlik Dılar’a hem baba, hem anne, hem kardeş oldu. Onu büyüttü.

Dılar biraz daha büyüyünce okul okuması için Önderlik tarafından Kıbrıs’a gönderildi. Orada okul okudu. Tatil zamanında akademiye Önderliğin yanına geliyordu.

Dılar’ın umutları kırıldı, hayalleri yıkıldı, soğudu, başka hayallere kapıldı, iddia ve inancı kalmadı. Büyüdüğü mücadele saflarını bırakıp gidecekti...

Bir kez daha kanıtlanacaktı ki bir yürekte iki sevgi olmazdı!

Sevgisi az olanın yaslandığı kayada ekmek pişmez!

Bir gün köylü kadınlardan biri tesadüfen bir kayaya dokunur, kaya o kadar sıcaktır ki neredeyse eli yanacak. Hemen eve koşup hamur leğenini getirir. Ekmeklerini kayaya vurup pişirir. Hamur bitmek üze-

reyken kaya aniden soğur. Ayağa kalkıp ne olduğunu anlamaya çalışırken, kayanın ön tarafından bir gencin uzaklaşmakta olduğunu görür!

Âşık böyledir işte. Öyle bir aşkla yanıyor ki, sırtını dayadığı kayaya vermiş tüm sıcaklığını. Aştan soğudu mu insan artık bir ölüdür, donmuş, robotlaşmıştır. Bu aşk ülke ve özgürlük aşkı değilse zaten fazla uzun sürmez. Ülke, özgürlük ve tüm değerlerimizin bileşkesi olan Önderlik aşkı ise “bir” olmayı emreder. Kendisinden vazgeçip bir olamayanların trajedi’den traji-komik durumlara düşmesi işten bile sayılmaz...

Akademi ortamında tanıdığım herkesin ileride farklı bir hikâyesi olacaktı. Kahramanca direnerek şehit olanlar, halen direnen ve savaşanlar, yorulmak nedir bilmeden çalışanlar, dönenler, çeteleşenler, kaçanlar: Bütün bir Kürdistan tablosu orada toplanmıştı.

BÜYÜK KUTLAMA

15 ağustos yaklaşıyordu. 15 ağustos Kürdün diriliş bayramıydı. Anlamına uygun kutlanmalıydı. Buna göre hazırlık yapılmalıydı.

Bu hazırlıkları bir yönüyle yönetim yapıyordu, bir yönüyle de yarı-ıçli sesi ve direnişçiliğiyle tüm Kürdistan'ın tanıdığı Ozan Mizgin yapıyordu.

Eğitimden arta kalan zamanda kültürel hazırlıklar yapıyordu. Ozan Mizgin 12 Eylül öncesi partiye katılmıştı. Geri çekilme sürecinde Ortadoğu sahasına gelmişti. 2. Kongreden sonra Avrupa'da kültür sanat faaliyetlerini geliştirmek ve bunları örgütlemek için Ozan Sefkan'la birlikte o alana gitmişti. Orada HUNERKOM ve KOMA BERXWEDAN'ı kurmuşlardı. Bu örgütlenme temelinde direniş geleneğini geliştiren bir sanat anlayışı geliştirilmişti.

Ozan Mizgin, Ozan Sefkan'la beraber bu anlayışın gelişmesine öncülük etti. Şarkı söylerken sözlerde dile gelenleri derinden hissediyor, yaşıyordu. Kendini ve sesini zorlamadan çok doğal söylüyordu.

Parti için önemli olan günlerde akademide olağanüstü güvenlik tedbirleri alınırdı. Nöbetçilerin sayısı artırılıyor, devriyeler çoğaltılıyor,

denetim daha da sıklaştırılıyordu. Kampta kalanlar da bu günlerde intişara çıkıyorlardı.

1989 yılında Türkiye ve İsrail'in ortaklaşa Bekaa vadisini bombalama haberleri sık sık çıkıyordu. Bu söylemlere fazla inanmıyordum, kendi kendime "yok ya, Türk uçakları buraya kadar gelemmez. Türkiye nerede Lübnan nerede" diyordum. Arkadaşlar tedbir aldıkça "dünyanın sonuna da gitsek Türkler peşimizde mi olacak" diyordum.

15 Ağustos heyecanı hepimizi sarmıştı. İlk defa bu kadar büyük bir güçle 15 Ağustos'u kutlayacaktım. Bir gün öncesinden eğitime ara verilmişti. Herkes temizlik yaptı, bayrama hazırlandı.

Halktan insanlar da gelip 15 ağustos bayramı etkinliklerine katılmak istiyorlardı. Bu yönlü yoğun talepler vardı. Özellikle Rojava ve Lübnan'daki halkımız bunu istiyordu. Ama güvenlik gerekçesiyle bu uygun değildi. Olası bir durumda onları koruyamazdık. O yüzden halkın kutlamalara gelmesine izin vermedik. Tek tük şahıslar, şehit aileleri gelmişlerdi. Ama kitlesel bir katılıma izin vermemiştik.

15 ağustos sabahı içtima alanına toplandık. 250-300 civarında arkadaş içtima düzeni almıştı. Bir zincirin halkaları gibiydik. Bu tabloyu gördüğümde "ordu olmuşuz" dedim. Bu tablo insanda farklı bir duygu yaratıyordu.

İçtima alanı düz ve açık bir alandı. Gölgeleme oluşturacak bir şey yoktu. Küçük ağaçlarla gölgeleme yapmıştık ama fazla bir etkisi yoktu. Güneşin etkisini kırarak durumda değildi. Ağustos sıcaklığı çekilmezdi. Gündüz adeta cehennemi bir sıcaklık vardı. Gece de tam tersi bir durum, dondurucu soğuk vardı. Gece ile gündüz arasındaki fark bu kadar keskindi. Sıcaktan toprak yanmıştı. Ağaçların yaprakları yanmıştı. Bizim cildimiz bile yanarak siyahlaşmıştı. Fakat gece ise tam tersine üşütüyordu.

Saat 8'de Şervan içtima için karşımıza geçti. "Rahat-hazırol" komutundan sonra şehitler anısına saygı duruşu yapıldı. Saygı duruşunda 21 adet mermi atıldı. Saygı duruşu bittikten sonra bir uğultu koptu. Isık çalanlar, alkışlayanlar, slogan atanlar... Herkes birbirine sarılarak bayramını kutladı. Sonra takımlar halinde çalı-çırpılarla yaptığımız gölgeliklere gittik.

Bir süre sonra Botan geldi. Hepimiz ayağa kalktık. Eliyle "oturun" dedikten sonra karşımızda durdu. Biraz düşündü. Ne diyeceğini kafa-

sında tarttı, bir-iki öksürdükten sonra Agit arkadaş ve silahlı atılım üzerine konuşmaya başladı.

Saat 11'e kadar toplantı sürdü. Sonra yemek arası verildi. O gün her şey vardı. Halil İbrahim sofrasıydı sanki. Yok yoktu. Her türlü meyve, yemek çeşitleri vardı. Takım takım yemekler yendikten sonra saat 1'de moral etkinlikleri başladı. Etkinliği Ozan Mizgin arkadaş idare ediyordu. O da arkadaşların bayramını kutladı, şehitleri andı. Metin çıkıp bir konuşma yaptı. Sonra programa geçildi. Şarkılar söylendi. Skeçler yapıldı. Tiyatro yapıldı. Ve en son halay vardı.

Ozan Mizgin arkadaş askeri elbise giymemişti. Geleneksel Kürt giysilerini giymişti. Sonunda tüm arkadaşların katılımıyla bablekan oynandı. Yorulan bıraktı, ama bazıları uzun süre oynadı. Mizgin arkadaş sonuna kadar oynadı. Moral, coşku, heyecan duruktaydı. Ahmet Ekkas ile kız kardeşi ve Berivan Qamışlo şarkı söylediler. En son Mizgin arkadaş birkaç şarkı söyledi. Etkinlik geç vakte kadar devam etti ve fotoğraf çektiler. Basıncılar da kameralarla bu moral etkinliğini çektiler.

ZİNDANDAN BEKAAYA

Ağustos'un sonlarıydı. Eğitim devresi bitmişti. Bir kısım arkadaşın düzenlemesi olmuş ve gitmişlerdi. Botan'a gidecek grup yoğunlaşmıyordu. Önderlik onlarla konuşuyordu.

Bu kadar büyük bir emek verip bizi hazırlayan Önderliği, ülkeye gince boşa çıkaranları düşündüm. Düşmana karşı öfkesi olanlar hiç böyle yapar mıydı? Acaba düşmanın halkımıza yaptıklarını bir yana bırakıp birbirimizle uğraştığımız için mi bu kadar zorlanmıştık? Belki de düşmanın yönlendirmeleri vardı. Toplum içinde bile düşman sahibi olanlar her zaman kendilerine dikkat ederler. Arkadaşlar buradaki eğitimde yanlışlarımızı görüp düzelteceğimizden bahsediyordu. Eğitime karşı belki çok sıcak değildim ama orda olmanın heyecanı anlatılamaz; zaten Önderliğin yanında olmak bana yeter diyordum. Diğer devrede eğitime katılacaktım.

Akademide hummalı bir çalışma vardı. Bir gün basına gittim. Basında Oktay Dersim, Nafya Dersim, Jiyan Sivas, Sakine Karakoçan, Cahide Siirt ve tercüme yapan arkadaşlar vardı. Jiyan arkadaştan akademide çekilmiş fotoğraflardan bazılarını alacaktım. Ben oturdum. Bana çay getirdiler. Cahide de gelip oturdu ve sohbete başladık.

-Nerden gelmişsin heval?

-Botan'dan geldim.

-Ne zaman katıldın?

-1984'te katıldım.

-Adın ne?

-Gürcan

-Gürcan mı?

-Evet.

-Beni tanıdın mı?

-Hayır tanımadım.

-Hey nankör, insan birlikte kaldığı arkadaşı tanımaz mı?

-Gerçekten tanıyamadım, dedim.

Şaşırmıştım. Bu arkadaş kimdir diye kafamdan geçirdim. Acaba nerede birlikte kalmışsınız diye düşündüm. Benim yaşadığım şaşkınlığı anlayınca devam etti.

-85'in sonunda Habur suyunun kenarında Hiror'da birlikte kalmıştık. Adım Cahide. Hatırladın mı şimdi?

-Gerçekten sen misin? O zaman çok gençtin. Saçların simsiyahtı. Bu kadar zayıf değildin. Çok değişmişsin.

-Ax, dedi. Derin bir nefes çekti. Düşündü. Cebinden çıkardığı tütün tabakasından kalın bir sigara sardı. Yakıp derin bir nefes çekti ve dumanını havaya savurdu.

-Ax, onu bir de bana sor. Bu üç yılda ne çektiğimi bir ben bir Allah bilir. Kör Cemal, Şeyhmus ve Metin'in yanında kalsaydın görürdün. Saçlarımı onların kahırları beyazlattı.

Sohbetimiz koyulaştı. Eski günleri andık. Sakine Karakoçan arkadaş da gelip sohbete katıldı. Bir süre sonra Jiyan arkadaş fotoğrafları getirdi. Fotoğrafları aldım. Bir süre daha sohbet ettik. Sonra vedalaşarak çıktım.

Ertesi gün misafirlerin geleceği, tören yapılacağı, bu yüzden arkadaşların uzaklaşmamaları gerektiği söylendi. Benle bir grup arkadaş oturmuş sohbet ediyorduk.

Öğleden sonra takım komutanımız “hazırlanın içtima var” dedi. Biz de kalkıp silahlarımızı aldık ve içtima yerine gittik. Kimin geleceğini bilmiyorduk. Gelen misafirleri askeri törenle karşılamak veya uğurlamak akademide bir gelenek olmuştu.

Akademi gücü içtima alanında sıraya girmişti. Metin gelip içtimanın önüne geçti. “Rahat-hazırol” komutlarından sonra saygı duruşu yapıldı. Mermi atıldı. Sonra konuşmaya başladı:

-Amed zindanından çıkan bir grup arkadaş akademiye yetiştiriler. Şimdi gelip arkadaşları selamlayacaklar, dedi.

Yeni gelenler az sonra içtimanın karşısındaydılar. Ahmet (Mehmet Şener), Kani Yılmaz (Faysal Dumlayıcı), Mustafa (Ahmet Bayık), Haydar, Harun, Rauf...

Hepsi heyecanlıydılar. Sevinç, coşku ve moral vardı gözlerinde. Yüzleri gülüyordu. Ben bunları tanıımıyordum. İsimlerini de bilmiyordum. Ama Amed zindanının mücadeledeki yerini biliyordum. Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat ve diğer arkadaşların direnişlerini duymuştum. Arkadaşlar bu direnişleri çok anlatıyorlardı. Zindandan gelmeleri, uzun süre düşmana karşı direnmeleri gözümüzde onları çok büyüttü. Mazlumların Kemallerin temsilcileri, mirasçlarıydılar diyordum. Onlara karşı bende bir hayranlık oluştu. Şener bir adım öne çıktı. İçtimadaki arkadaşlara baktı:

-Çok heyecanlıyım. Zindandan çıkıp buraya ulaştığım için çok mutluyum. Zindandaki arkadaşların selamları var. Özgür ortamlarda buluşmak dileğiyle direniyorlar. Bu minvalde bir süre daha konuştu, konuşmasını bitirirken ufka bakıp yutkundu.

Sonra Kani Yılmaz da bir-iki şey söyledi:

-Yeniden özgürlüğe, özgür dağlara, Önderliğe ve yoldaşlara ulaştığım için çok mutluyum, dedi. Daha fazla konuşmadı. Diğerleri de konuşmadılar. Tek tek arkadaşlarla tokalaştılar. İçtima bittiğinde yönetim yerine doğru gittiler.

Zindandan çıkıp Partiye katılan tek-tük arkadaşlar vardı ama grup halinde ilk defa geliyorlardı.

Yönetim onlarla konuştuktan sonra depoya götürüp askeri elbise ve silah verdiler. Akşam da takımlara düzenlemeleri oldu. Kani Yılmaz'ın düzenlemesini bizim mangaya yapmışlardı. Birbirimizi böyle tanıdık.

Askeri elbise Kani Yılmaz'a tam uymamıştı. Çok garip bir benzetme yaptı:

-Yıllarca tek tip ve askeri elbise giymemek için direndik. 1984 Ocak direnişinde Cemal ve Orhan arkadaşlar bunun için şehit oldu. Değerli bir yurtsever olan Necmettin Büyükkaya bunun için şehit düştü. 1988 yılında da Mehmet Yalçinkaya, Hasan Hüseyin Eroğlu bunun için şehit düştüler. Şimdi ben askeri elbise giyiyorum. Tuhaf bir duygu. İnsan ruhsal olarak zorlanıyor, dedi.

Gözleri doldu. Sesi çatallaştı. Sustu. Konuşamadı. Ortamı dağıtmak için ona takıldım.

-Elbise sana uymamış galiba, dedim. Gülümsedi.

-Sana bir hikâye anlatayım. Yeni askere gidenlerin hikâyesi. İlk karşılaştıkları şey. Bir asker bunu şiire dökmüştü. Tam hatırlamıyorum ama şöyle olmalı:

“Nizamiyeye vardım buyur dediler

Depoya götürüp soyun dediler

Elbise yerine çuval verdiler

İşte acemilik budur dediler”

“Sanırım böyleydi” deyip bitirdi. İkimiz de güldük. Yine de bir tuhaflık vardı benzetmelerinde. Burası ne zindandı ne de TC askerliği. Acaba niye öyle söylemişti?

Halkımız adına dağlara çıkmış, ordu kurmuşuz, savaşıyoruz ama Kani Yılmaz gelmiş tek tip'ten filan bahsediyordu. Zindan duygusal yanımız olmasaydı belki orada bir laf söyleyen olurdu. Bir de yeni gelmişti. Hiç düşünmeden söylediklerine gülüyorduk.

Tüm arkadaşların birbirini tanımaları için takımlar 15 günde bir değiştiriliyordu. Kani ile çabuk anlaşıp kaynaşmıştık. O bana zindanı anlatıyordu, ben de ona gerillayı. Böylece sohbetlerimizde gerilla ve zindanı birleştiriyorduk. Kani kısa sürede diğer arkadaşlarla da kaynaştı. Yaşama katıldı. Ama Ahmet (Mehmet Şener) arkadaşlarla kaynaşmadı. Uzak durdu, yaşama giremedi, bütünleşemedi. İlişkilerinde dar kaldı ve seçici oldu. Çok resmiydi. İlişkileri, duruşu doğal değildi. Bu durumu birkaç kez eleştiri konusu bile oldu.

Zindandan çıkıp Partiya böyle bir grubun gelmesi akademi yapısına moral ve güç verdi.

Eylül'ün sonuydu. Türkiye'den Avrupa'dan, Rojavadan, gerilla ortamından hatta Suudi Arabistan'dan dahi gruplar gelmişti. Sayımız şimdiden 200'ü aşmıştı. Eğitim devremiz henüz resmen başlamamıştı. Yeni geleceklerle bu sayı daha da çoğalacaktı. Cahide Siirt, Sakine Karakoçan, Elif Türk ve Jiyan Sivas arkadaşlar da bu devreye katılmışlardı. Mardin eyaletinden gelen Hacı, Zınar, Kamuran, Sadık ve Zerdeşt arkadaşları da tanıyordum. Biten devreden de arkadaşlar kalmıştı. Akademi yönetimi Metin, Şener, Sarı Baran, Faik ve Hêlin'den oluşuyordu.

Birgün Metin beni yönetime çağırdı. Sarı Baran ve Şener de oradaydılar. Benim durumumu sordular, biraz sohbet ettikten sonra Sarı Baran esas meseleye geldi:

-Hevalê Gürcan, bir süredir buradasın. Akademiye alıştın. Geçmişte de beraber kaldık. Eski bir arkadaşsın. Yönetim olarak kendi aramızda tartıştık. Senin yönetimde yer almanı istiyoruz, dedi.

Ama ben buna hazır değildim. İdeolojik-politik bir derinliğim yoktu.

-Heval, ben buraya eğitime geldim. Uzun süredir mücadele içindeyim. Eğitimden uzak kalmışım. Kendimi eğitmek, geliştirmek istiyorum. O yüzden şimdilik yönetimde yer almak istemiyorum.

-Yönetimde daha çabuk gelişirsin. Tecrübelerin oluşur. Yoksa sana ağır geleceğinden mi korkuyorsun?

-Evet heval, bana ağır geliyor. Kaldıramam, dedim.

Gerçekten korkuyordum, yapabilir miyim diyordum. Bir de Metin ve Sarı Baran'ı tanıyordum. Pratiklerini biliyordum. Onlarla aynı yönetimde yer almak istemiyordum. Yönetimde yer almam için onlar ısrar ettikçe ben de yer almamak için ısrar ettim. Tartışmada birbirimizi ikna edemedik. En sonunda:

-Sen bilirsin heval, ama görevi kabul etmemen doğru değil. Akademi ortamında bu iyi olmadı. İtiraz etmek iyi olmadı.

-Heval ben görevlere itiraz etmiyorum. Görev hizmet etmektir ve ben hizmet etmek istiyorum. Edeceğim de. Ama akademide yönetim olmak bana ağır geliyor, dedim.

Konuşmamız böyle bitti. Yönetim yerinden ayrıldım. Benden sonra Bedran Malatya'yla konuşup onu yönetime aldılar.

Ertesi gün tüm güç içtima alanına toplandı. Takım halinde sıraya dizilmiştik. İctimanın önüne bir masa konmuştu. Masanın üzerinde bayrak, kitap, önderliğin resmi ve silah vardı. Metin gücün karşısına geçti.

-Arkadaşlar yeni bir eğitim devresine başlıyoruz. Yemin töreninden sonra eğitim devresi resmen başlayacak. Hepimiz buraya eğitime geldik. Kendimizi eğiteceğiz. Yanlışlarımızı görüp özeleştirilerek düzelteceğiz. Bu devre çok önemlidir. 1990 baharına güçlü girmek için bu devrenin büyük sonuçlar alması gerekiyor, dedi.

Fazla uzun olmayan bir konuşma yaptı. Sonra takım takım masanın başına geldik. Bir elimiz masada diğer elimiz kalbimizin üzerindeydi. Yönetimden Faik elindeki metni okuyor, biz tekrar ediyorduk. Böylece söz verdik. Ama söz verirken çok heyecanlıyım. Dizlerim titriyordu. Kalbimin duracağını sandım. Daha sabahtı ama terlemeye başlamıştım. Bir an önce bitmesini istiyordum. Ancak bir türlü bitmiyordu. Düşeceğimi sandım. Arkadaşların alkış çalmalarıyla kendime geldim.

Bizim takım söz vermeyi bitirmişti. Biz yerimize dönerken diğer takım gitti. Böylece tüm takımlar yemin ederek devreye resmen başladık. Yemin töreninden sonra takım düzenlemeleri de yapıldı. Temizlik yapmak üzere ara verildi.

Ertesi gün ilk dersi Botan verdi. Ders eğitimin anlam ve önemiydi. Öğlene kadar devam etti. Botan gidecekti. O yüzden akademinin yönetiminde yer almamıştı. Önderlikle Botan'da yürütülecek çalışmaların ayrıntılarını planlıyorlardı. Öğleden sonra askeri eğitim gördük. Sonra Cemal (Murat Karayılan) arkadaş Parti tarihi dersini verdi. Savaş ve taktik dersini de Metin anlattı. Parti tarihi dersinde zindan direnişi bölümünü de Şener ve Kani anlattılar.

Belli bir eğitim düzeni oluşmuştu. Yoğunlaşmalar vardı. Eğitimin yaşama etkisi de görülmeye başlanmıştı. Akademide giderek Metin ve Şener öne çıkıyorlardı. İkisi de yönetimdi. Biri savaş komutanı, biri zindan direnişçisi. Biri kendisini Mazlum arkadaşın mirasçısı, diğeri de kendisini Agit arkadaşın mirasçısı görüyordu. Yapıdaki arkadaşların önemli bir kısmı da böyle görüyordu. Bu yüzden yapıda Metin'e ve Şener'e bağlananlar vardı.

Önderlik akademiye geldiğinde eğitimimiz bir haftayı aşmıştı. Önderlik akademiye gelince askeri tören yapılıyordu. Bu sefer de öyle oldu. Tören yapıldı. Önderlik arkadaşları selamladı ve yerine geçti. Akademide Önderlik için ayrı bir yer vardı. Önderliğin kaldığı yerin hemen yanında 2 takımlık ek bir yer daha vardı. Burada da Önderliğin

güvenliği kalıyordu. Önderlik akademiye geldiğinde güvenliği akademi-
deki arkadaşlardan seçiliyordu. Akademi dışına gittiğinde de şoför
ve Hamza arkadaşın haricinde yanında kimse olmuyordu, güvenlik
götürmüyordu.

Yönetim beni, Mustafa, Yılmaz, Rüstem, Herbiji, Ferhat ve adını hatırlamadığım bir arkadaşı yönetime çağırdı. Metin bizimle konuştu.

-Sizi Önderliğin güvenliği için uygun gördük. Önderlik akademiye
geldiğinde güvenliğini siz tutacaksınız. Çok duyarlı ve dikkatli olmanız
gerekir, dedi. Buna çok sevindim. Hazır değildim ama sevincimden
uçuyordum. Hepimiz gidip silah ve çantalarımız alarak güvenliğe gel-
dik. Önderlik akademideyken biz güvenliktik.

Olağanüstü bir şey olmadığından her gün sabah erken spora çıkar,
yürürdüm. Güvenlikten iki kişi ve yönetimden bir kişi önderliğe eşlik
ederdi. Bu yürüyüşlerde bazen anılar anlatıyordu. Bir gün yine yürüyüş
esnasında bir yerde durdu. Şöyle çevresine baktı. Sonra bize baktı:

-Burayı görüyor musunuz, 1982’de burada arkadaşlara eğitim ver-
dim. Ben bu taşa oturmuştum, arkadaşlar da çevremde. Ben ders anlat-
tım, bittikten sonra konuşmak isteyen var mı diye sormuştum. Bedran
el kaldırdı, söz hakkı verince konuştu. “Başkanım, siz eğitim veriyorsu-
nuz. Biz de sizi dinliyoruz, ama siz gittikten sonra gülüyor, dalgamızı
geçiyoruz” demişti. Bedran doğru söylüyordu. Arkadaşlar beni dinli-
yor, ama anlamıyorlar, dedi ve durdu. Yeniden bakışlarını ufka çevirdi.
Uzaklara bakıyordu. Ruhu benliği uzaklardaydı. Derin düşüncelere
daldı.

-Bir Haki, Bir Mazlum, Bir Agit olsaydı, durumumuz çok farklı
olurdu. Haki benim gizli ruhumdu. Mazlum daha ben konuşmadan
anlıyor ve gidip yapıyordu. Kemal’le yarım saat konuştum, ölümüne
katıldı.

Bir seferinde de yürüyüş esnasında, taşların arasında kalmış, yıkıl-
mış bir takım yerinin önünde durdu. Eliyle takımı gösterdi:

-Bu takımı görüyor musunuz bu takımı Kemal’le Agit yaptılar. On-
ların emeği var orda. Her buraya geldiğimde onları hatırlıyor, düşünü-
yorum, dedi. Başka bir seferindeyse beraber Ş. Ahmet noktasına kadar
yürümüştük:

“Burada arkadaşlar İsrail’e karşı savaşarak şehit düştüler” dedi.

Önderlik şehitlerin anılarına çok bağlıydı. Her anında onlarla yaşıyordu. Buna defalarca tanık oldum.

O sıralar Battal arkadaş yönetiminde bir grup arkadaş takviye olarak Mardin eyaletine gidecekti. Hacı, Zınar, Elif Türk bu gruptaydılar. Botan, Doğan Şırnak, Pırlıng Kışcê, Erdal Gundikê arkadaşlarında içinde olduğu 20'den fazla arkadaş da Botana gidecekti. Önderlik bunun üzerinde çok durdu. Ülke içi 1. Konferansı yapılacaktı. Bundan sonra kongre ve konferansları ülkede yaptırmayı planlamıştı. Önderlik, konferansın perspektifini netleştirmişti. Bu konuda Botan'la çok tartışmıştı. En sonunda da 3 tane altın kalem verdi:

"Konferansta pratiği en başarılı olan ve partileşmeyi geliştiren, parti çizgisine hâkim arkadaşlara ödül olarak verin" dedi.

Geçen devreden Türkiye metropollerine, Avrupa'ya düzenlemeler yapılmıştı. Bunlar da gidiş hazırlıklarını yapıyorlardı.

5 Eylül günü eğitimi Önderlik verdi. Ülkeye gidecek arkadaşlar da katılmışlardı. Aslında Önderlik onlara son perspektifi verecekti. Öğlene kadar konuştu:

-Kürdistan Devrimi'nin uzun, acımasız ve muazzam bir direnişçilik temelindeki hazırlıkları, günümüzde "Büyük Kürdistan Devrimi" diye adlandırabileceğimiz tarihi bir aşamaya girerken; böylesine kapsamlı bir toplantıya gitmenin ne kadar isabetli olduğu, aynı zamanda büyük bir başarı anlamına da geldiği çok açıktır.

Bugünü yakalayabilmek; tarihi, aynı şekilde özgürlüğü bir daha kopmamacasına yakalayabilmek, halk savaşının adım adım gelişme esaslarına hâkim olabilmektir. Adına çok konuşulan Kürdistan Devrimi hayal edilen, çaba harcanan bir olgu olmaktan çıkarıp, güncel çalışmalarla somutlaştırmak demektir. Bundan dolayı devrimci bilincimizin, karar düzeyimizin ve pratik hâkimiyetimizin canlı, somut olgu olan devrimimize yetişmesi, onun ihtiyaçlarına cevap vermesi, ondan geri kalmaması, önderliğe yaraşır bir konumda seyretmesi büyük önem taşır. Özellikle partili militanların hiçbir gerekçe ve engelleyici faktör ileri sürmeksizin, bahane bulmaksızın mutlaka önderlik edilmesi gerekene yetişmeleri, buna önderlik etmeleri zorunludur.

Düşman, devrimin potansiyel kaynaklarına saldırarak olası katılmaların önünü almak için, katliam yönetimini sinsi ve hainane bir şekilde devreye koymaktadır. Örneğin Yüksekova'da bir grup çobanı katletmesi, Beytüşşebap'ta mücadeleye katılma olasılığı yüksek olan bu yörenin

insanlarına gözdağı vermek amacıyla katletme yoluna gitmesi, yine en son Silopi'deki köylüleri katletmeleri aslında tesadüfen ortaya çıkan, ordu içindeki bir kaç sadist subayın katliam girişimi değildir. Bunu Genelkurmay'ın "PKK'nin işbirlikçilerine de düşman muamelesi yapılacaktır" talimatında da görüldüğü gibi, olası katılım çevrelerimize ve halkımızın eli silah tutabilecek potansiyel hedeflerimize saldırının parçaları olarak görmek gerekiyor.

Son Silopi katliamından bir gün önce, "çalışma tarzınızın, özellikle de önderlik tarzınızın içinde bulunduğu yetmezlik, karar ve uygulama gücündeki yanlışlıklar burada acı bir haberi ortaya çıkarabilir" değerlendirmesinde bulundum ve akşama böylesi bir haber duyduk.

Arkadaşlar bu durumları yakinen bilmektedirler. Burada da görüldüğü gibi, etkin tedbirin sahibi olmama ciddi kayıplara yol açıyor. Düşman bu hareketiyle, halkı sindirme, geniş köylü yığınlarının katılımını engellemeye çalışıyor. Bu bir kader midir, önlenemeyecek bir durum mudur? Hayır! Bunlar devrimci önderliğimizin etkin tedbirlerle önceden ortadan kaldıracabilecek durumlardır.

Bizim kıyamet koparmamızın nedeni de budur. Hatalar dediğimiz olayların özü budur. Kaldı ki bunların çok çok tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini defalarca vurguladık. Sanırım geçmişte de bunun gibi bazı olaylar yaşandı ve bu durum halen çok ciddi bir problem olarak çözümlenmesi gereken görevler olarak durmaktadır.

Bu sahaya ilişkin olarak bu görevlerin neler olduğu biliniyor. Katliam, yetişememe, koruyamama, asla bir kader değildir. Hayır, tamamen etkili devrimci tedbirlerle devrimin güçlendirilebileceği gelişmelerdir. Eğer ona yaptıklarını yerinde ödettirirsek, devrimi oldukça güçlendirmiş oluruz. Kaldı ki bu katliamlara halk büyük bir protestoyla kendiliğinden yönelmiştir.

O zaman bu noktada ne yapılabilir; eli silah tutanı cepheye çağırarak, gelişmeleri bu yönlü dönüştürmek en doğru hareket tarzıdır. Nitekim halkın protestolarına iyi önderlik edilirse bu çıkış gibi büyüür. Bir Silopi bütün Mardin'e taşırılabilir ve oradan da bütün Kürdistan'da yaygınlaştırılır. Evet, yeterli hazırlıklar ve halkımızı seferber edecek bir cephe örgütlenmesi, bir önderlik olsaydı bunları yaratmak işten bile değildi. Burada ortaya çıkan durum; cevap vermeyen bir örgütsel çalışmanın söz konusu olmasıdır.

Botan alanı çok çelişkili bir toplumsal zemindir. Bundan dolayı köy köy, kabile kabile, muntika muntika hatta ailelerden kişisel bazı konulara

kadar tahliller geliştirilir ve buna dayanarak kararlar alınır. Bugün çok bellidir denilen bir Şemdinli ne kadar çözüme kavuşturulmuştur. Biz savaş örgütü durumundayız. O zaman oraya nasıl yükleneceğiz, kimden ne kadar, hangi güçlerle, hangi tarzda, nelere öncelik vereceğiz? Hangi hedeflere önce yöneleceğiz, vuruş tarzı nasıl olacak?

Diğer bir hatalı durumu da şöyle belirtebiliriz; Lojistik ihtiyaçlarının karşılanması için bir takımımız ovaya kadar inebiliyor, hatta bazı basit eylemler için bile bu şekilde hareket ediyor. Hayır, bu hatalı bir karardır. Düşmanın teknik üstünlüğü bilinmektedir, bu tarzda ovaya inişleri değerlendirerek imha edeceği çok açıktır. Ovaya inilmez demiyoruz. Ovaya istisnai ve düşmanı yanıltma temelinde inilebilir. Fakat arkadaşların hareket tarzı böyle değildir.

Unutmayalım ki, yönetici çekirdeğin imhasından sonra hareket tarzında bir yığın gerileme oldu. Evet, hiç kimsenin böyle hareket etmeye ve bunları Partimiz'e dayatmaya hakkı yoktur. Biz bunları hiç hak etmedik. "Dağlık alandır, çalışıyorduk, gizliliğe hiç dikkat etmeden istediğimiz köylere giriyorduk" diyorlar. Evet, bunların sonuçlarını çok açık gördük.

Kısaca, üst düzeyde geliştirilen toplantıların içeriğinin zayıf kılındığı, genellemelerle yetinildiği, çok gerekli olan ayrıntılı, tartışmalı kararlara yönelinmediği, özellikle işbölümüne, tedbirlere, disipline ilişkin kararlarla bunların pekiştirilmediği açıkça belirtilebilir.

Diğer konulara değinirsek, özellikle de eğitim konusunda muazzam bir eğitimsizlik olayı yaşanıyor. Biz günlük olarak burada bütün zamanımızı eğitimle doldururken, gece-gündüz birlik içinde olanların hatta çok iyi eğiticilerin bile birlikte bulunmasına rağmen, aylarca birimin eğitimsiz kalmasına asla inanmıyorum. Ve bunun sağlıklı bir gelişme olduğunu da kabul etmiyorum

Her bakımdan tarihi bir aşamadayız ve kişinin subjektif niyetleriyle işleri bozmaya hakkı yoktur. Israr mı ediyor, o zaman biz de yargılarız. Özellikle buradaki yoldaşlar yakinen tanıktır. Son gelişmelerde çok net görüldüğü gibi, ısrarla bozgunculuğu dayatanın, kural kaideyi tanımayanın düşman olduğu ortaya çıkmıştır. Ona göre disiplin esaslarının uygulamasının gerekli olduğunu vurgularız. Bundan sonra geriye, bizim çok sağlam olan savaş tarzımız, savaşçı yaşantımız kalır ki, bundan başkası da suçtur.

Halkla ilişkiler ne yalvarma, yakarma tarzında, ne de despotça, ağavari tarzında olur. Kesinlikle ikisi de kahredilmesi gereken tutumdur.

Halk, "kurtarıcı gelmiştir" diyerek, sana inanarak ayağa kalkmalıdır. Hainler de dünyanın en aşağılık varlıkları olduklarını bilerek; ya kaçacak, ya teslim olacak, ya da öleceklerdir. Ona başka hiçbir seçenek bırakılmamalıdır. Bırakalım içimizde ortayolcu kesimlerin yaşaması, bunlar dışımızda yaşasalar bile anlayışları tasfiyeci ve reformisttir. Bunu kalınları ile silip süpürmeliyiz.

Zindan direnişçiliğine bir daha atıfta bulunacağımız büyük şehidimiz Kemal Pir;

"Bu savaş on yıl sonra da, yirmi yıl sonra da gelişecektir" diyordu. Sözü böyledir!

Hayri Durmuş ise;

"Bu savaşla Kürdistan Vietnamlaşacaktır" diyordu.

İşte zindan direnişçilerimizin anılarına böyle karşılık verilecektir. Onlar, o aşmada böylesi bir savaşı geliştiremedikleri için borçlu hissediyorlardı. Biz onların adına da borcun böyle ödenmesi gerektiğini söylüyoruz. Hepinizin böyle bir borcu vardır! İşte iyi ödeme günleri! Şu anda bu şansı en iyi bir biçimde değerlendireceğinizden kuşum yoktur.

Alandaki bütün yoldaşların bu eşsiz tarihi fırsatı müthiş bir çabayla ve büyük başarılarla dolu kılacaklarına kuşumuz yoktur. Bu temelde orada bulunan ve buradan giden yoldaşların esenlikler içinde bulunmalarını, bundan sonraki yaşamlarının anını bile yüksek başarılarla dolu kılmalarını içten bekliyor, yoldaşça selam ve sevgilerimi sunuyorum, dedi. Akademideki arkadaşlar ayağa kalkıp alkışladılar. Slogan attılar.

Sonra arkadaşlarla diyalog yaptı. Sözleşmeler yapıldı. Öğlen yemeğinden sonra da eğitim devam etti. Sonra ülkeye gidecekler Önderlikle tek tek ve toplu fotoğraf çektiler.

Tüm güç içtima alanındaydı. Askeri Tören yapıldı. Önderlik de ordaydı. Botan kısa bir konuşma yaptı. Teker teker her arkadaşla vedalaştı. Gidecek diğer arkadaşlar da Botan'ı takip ettiler. Vedalaşma bitince sloganlar ve kurşunlar atıldı. Ülkeye doğru yeni bir grup yeni umutlarla yöneldi. Onlara umut kervanı gibi bakıyorduk. Yüklerinde hepimizin umutları vardı, onları böylece uğurladık...

TÜRLÜ MİSAFİRLER

Adı ve dili yasaklanmış bir halkın devrimcileriydik fakat sadece halkımızın değil tüm ezilen halkların umudunu, sorumluluğunu taşıdığımız ve bunun düşünce yapısına sahip bir Önderliğimiz olduğu için dünyanın çeşitli devrimci, demokrat ve muhalif güçlerinin ilgi odağı haline geliyorduk. Devletler düzeyinde ilişki kurmak isteyenler de oluyordu.

Eylülün ortalarında hava hala çok sıcaktı. İnsan durduğu yerde terliyordu. Önderlik akademideydi. Ben de güvenlikliydim. Bir ara bir koşuşturma oldu. Arkadaşlar içtima sahasına toplanmaya başladılar. O tarafa doğru gittim. Hamza arkadaş yanında iki kişiyle geliyordu. İki misafir de erkektiler. Beyaz kısa kollu bir gömlek giymişlerdi. Siyahtılar. İlk defa siyah derili insan görüyordum. Arkadaşlar hemen tören pozisyonunu aldılar. Gelen misafirler askeri törenle karşılandılar. Misafirler selam verdikten sonra yönetim yerine gittiler. Tören de dağıldı.

Önderlik yerinde çalışıyordu. Hamza arkadaşın geldiğini haber verince elindeki kâğıtları bırakarak “gelsin” dedi. Hamza arkadaş içeriye girdi, biz de dışarıda nöbet tutuyorduk. Bir ara Hamza arkadaş çıktı Önderlik için yemek hazırlanmasını, misafirlerin de Önderlikle yemek

yiyeceklerini söyledi. O zaman Önderliğin mutfağına kadın arkadaşlar bakıyorlardı. Onlara söyledim. Onlar zaten Önderlik için yemek hazırlamışlardı. Yemeği çoğaltarak servis yaptılar. Önderlik, Hamza arkadaş ve iki misafir birlikte yemek yediler. Sonra Önderlikle tartıştılar.

Önderlik:

“Yönetime söyleyin arkadaşları toplansınlar” dedi.

Metin’e söyledim. İkinci üzeriydi. Sıcaklığın etkisi biraz kırılmıştı. Yönetim yerinin hemen arkasında büyük bir kaya kütleli vardı. Öğleden sonra bu kayalığın çevresi gölgelik oluyordu. Yönetim arkadaşları oraya toplamıştı. Haber verilince Önderlik de içerden çıktı ve arkadaşların yanına geldi. Elinde tespihi vardı, düşünceliydi:

-Kaddafi bizimle ilişki kurmak istiyor. Bu iki misafir onun temsilcileridirler. Ona bir mektup yazıp söylediklerine cevap verelim. Sizce bu mektupta neler yazalım, neyin üzerinde duralım, dedi.

Arkadaşların düşüncelerini almak ve bunu bir tarza dönüştürmek istiyordu. Ama kimse konuşmadı. Herkes susmuştu. Önderlik bir daha sordu. Tekrar ses çıkmayınca

“Anlaşıldı, sizde düşünce yok” dedi ve misafirlerin yanına gitti.

Misafirler iki gün kaldılar. Sonra vedalaşıp ayrıldılar. Onların yoluya la Önderlik Kaddafi’ye bir mektup yazdı ve ilişki yaratmaya çalıştı.

Akademide yoğun bir misafir ve gazeteci trafiği vardı. PKK dünyaya açılıyor, dünyanın ilgisini çekiyordu. Birçok yerden gazeteciler, heyetler geliyor, PKK’yi anlamaya çalışıyorlardı.

Bir gün Hamza arkadaş yanında üç misafirle akademiye geldi. Misafirlerden birisi kadın, ikisi erkekti. Bunlara da askeri tören yapıldı. Törenden sonra onları misafirhaneye götürdük. İkisi Yunan ordusunun generalleriydiler. Biri şişman ve hantaldı. Diğerisi daha atletikti. Yunan devleti PKK ile ilişkilenecek istiyordu.

Tercümanlık yapması için Hamit çağrıldı. Hamit Yunanistan’da kaldığı için Yunancayı iyi biliyordu. Önderlikle onlar arasında tercümanlık yaptı. Bunlar da iki gün akademide kaldılar. Bir gün eğitimimize de katıldılar. Onlar konuşuyor Hamit tercüme ediyordu. “Türkiye’ye karşı savaşta ne gerekiyorsa yapmaya hazırız” diyorlardı.

Kendilerince bizimle Türkiye’nin savaşından faydalanmak istiyorlardı. İki general de görünürde Kürtleri çok sevdiklerini, Önderliğe

bağlı olduklarını, PKK'yi sevdiklerini söylüyorlardı. Hatta Önderliğin Yunanistan'a gelmesini, ülkelerini ziyaret etmesini istiyorlardı. Tüm Kürtlere, özellikle de PKK'ye kapılarının açık olduğunu söylüyorlardı.

Ama onlarda tarif edilemez bir acayiplik vardı. Samimiyet gösterile-
rinin çok içten olmadığı hissediliyordu. Önderlik bunlarla askeri eğiti-
me katıldı. Eğitimden sonra bir yere hedef kondu. Onlar ve Önderlik
hedefe ateş ettiler.

Beyrut'a gidip gelen Kani Yılmaz Önderliğe, Türkiye'den Mehmet
Ali Birand'ın geldiğini, Beyrut'ta olduğunu, röportaj yapmak istediğini
ve haber beklediğini söyledi. Ama Önderlik onunla görüşmeyeceğini
söyledi. Çünkü daha önce Önderlikle ilk görüşen Türk gazetecisi Meh-
met Ali Birand'dı. Röportajı cımbızlayıp 32.gün programında yayınladı.
O yüzden tekrar röportaj yapma isteği karşılık bulmadı.

KOMPLO-İHANET ŞEBEKESİ

Dünya nasıl bu kadar bozulmuştu? Ortadoğu nasıl bu hale gelmişti? Her şey o kadar çok iç içe geçmiş, o kadar birbirine bağlanmıştı ki bunların tek birini atladığınızda içinde kaybolabilirdiniz. Biz Kürdistan için mücadele ederken yaşanan her şey gösteriyordu ki Ortadoğu ve tüm dünyayla uğraşmak zorundaydık.

Önderlik dostluğa büyük değer veriyordu. Tüm misafirlerine de aynı içtenlikle yaklaşıyordu. Fakat buraya her gelen dürüst niyetlerle gelmiyordu. Bırakalım misafiri güya militan olmak için gelenlerin içinden de art niyetliler, hatta ajanlar çıkıyordu.

Burası Ortadoğu'ydu, silahların konuştuğu yer! Fakat meydan muharebelerinden ziyade gizli saldırılar etkili oluyordu. Her güç kendi ajan örgütlenmesiyle rakibini alt etmeye çalışıyordu. Hele ki söz konusu PKK ve Önder APO olunca saldırıda sınır tanımıyorlardı. Bu nedenle Önderlik Akademisinin güvenliği de hassas konuların başında geliyordu.

Akademide tutukluların kaldığı bir yer vardı. Buraya da güvenlik deniyordu.

Katılımlar çok fazlaydı. Her yerden gelenler oluyordu. Bunu fark eden devletler de kendi ajanlarını sızdırabilmek için yoğun bir çaba içine girmişlerdi. Bu yüzden akademi alanına bir sürü ajan gelmişti. Bu kadar ajanın gelmesi akademideki yaşamı olumsuz etkiliyordu. Yönetimin tutumu da yanlış olunca zamanla ortam bulanık hale geldi.

Bazen garip şeyler oluyordu. Kampta su yoktu. Su olmadığına Be-kaa Kerbela gibidir. Su dışarıdan tankerlerle getiriliyordu. Günlük ihtiyaçlar bununla karşılanıyordu. Bazı sabahlar kalktığımızda tankerin musluğunun açık olduğunu ve tankerde suyun kalmadığını görüyorduk. Su olmayınca temizlik, yemek vb. ihtiyaçları karşılayamıyorduk. Bu durum tekrar ettiğinden gerginliklere yol açıyordu. Eğitim unutuluyor, yoğunlaşmalar bu tür sorunlara kayıyordu.

Bazen takımlarda arkadaşların ayakkabıları kayboluyor ya da başka takımdakilerle değiştiriliyordu. Sabah kalktığında ayakkabılarını bulamayanlar içtimaya gidemiyordu. İçtimaya gitmeyince de eleştiri konusu oluyordu. Bu durum gerginliği daha da artırıyor.

Su sorunundan dolayı banyo topluca aynı gün yapılıyordu. Bazen banyo kazanında su kalmadığından temizlik yapılamıyordu. Bazen öğlen sıcaklığında bir taşın gölgesine uzanıp yatılıyor, eğitime vaktinde gelinmiyordu. Bazen silahlarla oynandığı oluyor, kimin yaptığı anlaşılmıyordu. Kuşkulu ve huzursuz bir ortamın oluşması beni de olumsuz etkilemişti. Tek dayanağım Önderliğin güvenliğinde olmamdı.

Önderlik de bir şeylerin yolunda gitmediğini sezmişti. Bir gün eğitimde ders veriyordu. Kızıştı, ses tonu yüksekti. Birden durdu. Arka taraflarda oturan bir arkadaşı ayağa kaldırdı.

O kalkınca neredeyse 300 çift göz birden üzerine döndü. Neye uğradığını şaşırılmıştı. Suçüstü yakalanmış bir suçlunun durumunu yansıtıyordu.

-Nerden geldin sen, buraya niye geldin, dedi Önderlik.

Ayakta öylece sus pus bekleyip cevap vermedi. İlginç bir durumdu. Terledi, kızardı. Hava sıcaktı, ancak onun terlemesi saniyeler içinde çok fazla artmıştı.

-Konuş bakalım. Bir haftadır seni izliyorum, orada hep yatıyorsun. Dersi dinlemiyorsun. Buraya eğitime mi geldin yatmaya mı?

Burası Önderlik sahasıydı. Ölçülerin en yüksek olduğu, netliğin sağlandığı sahaydı. Hiçbir muğlaklık kabul edilemezdi.

Eğitim ve yaşamda yeterli dikkati gösterebilsek biz de kimin ne kadar yoğunlaştığını anlayabilirdik. Önderliğin öfkesi en çok da bu konularda uyanık davranmayışıma karşı oluyor, rehavetten nefret ediyordu.

Önderlik eğitimini sabote etmeye kalkan kim olursa olsun açığa çıkarılmalıydı. Fakat biz sessiz kalırken, yönetim güvenlik konusunu, istediğini bastırma aracı haline getirmiş, esaslı meselelere el atmamıştı. Sonuçta ortamı netleştirmek yine Önderliğe kalmıştı:

-Yatmak isteyen varsa evine gitsin. Burası Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin, Agitlerin, Hakilerin, Karasungurların yeridir. Burası onuru için savaşmak isteyenlerin yeridir. Burası her türlü zorluğa karşı iradesini güçlendirenlerin yeridir.

Önderlik değerlendirmeleri hepimiz için uyarıcı olmuştu.

Eğitime, yaşama, ilişkilere yaklaşımındaki sorunlara rağmen birçokumuz eğitimden sıkıldığımızdan üzerine ciddiyetle gitmemiştik. Önderliğin uyarılarıyla eğitimin ve ortamın ciddiyetini daha iyi hisseder olduk.

Önderliğin soruları ve değerlendirmeleri hepimizi düşündürdü. Bizim de gördüğümüz ama müdahale etmediğimiz durumlar karşısında Önderlik çözümleyici oluyordu. Her konuda eğitici oluyordu.

O gün hava hep gergindi. Gerginlik askeri eğitimde de sürdü.

Akşam içtimasında Metin:

“Yemekten sonra arkadaşlar okulda toplansınlar, talimat var okunacak” dedi.

Parolayı belirterek içtimayı bitirdi.

Yemek ve bireysel ihtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra birer-ikişer okula geldik. Önderlik gelmemişti. Tüm arkadaşlar gelince divanda oturan Metin ayağa kalktı. Ajan-provakatör örgütler hakkında yazılan talimatı okudu. İçinde bazı isimler geçiyordu ama ben ne olduğunu bilmiyordum.

“Ne oluyor” dedim. “Bu İbrahim Güçlü kim, TEVGER nedir” dedim. Yaşananlara fazla anlam veremiyordum. Ama kafamı meşgul ediyordu.

Demek ki burada ajanlar vardı. Avrupa ülkeleri, Türk devleti, Suriye, işbirlikçi Kürt örgütleri, bunlar hepsi PKK’ye düşmanlık yapıyorlar.

Bu güçleri bir araya getiren neydi. Ortak noktaları neydi? Sorular kafamda çoğalıyordu. Ama cevapları yoktu. Beynim arı kovanı gibi vınlamalarla dolmuştu. Sağlıklı düşünemiyordum. Bunları düşünerek yatağıma uzandım. Yorgundum, uykusuzdum, ama uyuyamıyordum. Raporda yazılanlardan sonra bir şeylerin olacağını hissediyordum.

Bir süre kendimle cebelleştim. Sonra yatmışım. Nöbetçinin “rojba” sesiyle uyandım. Hemen kendimi toparladım, yatağıma düzelttim. Silahımı ve raxtımı alarak dışarı çıktım. Şafak sökmüştü. Karanlık artık gidiyordu. Gün aydınlanmaya başlamıştı. İçtima sahasına doğru gittik. Takımlar halinde sıraya geçtik. Tekmil ve içtimadan sonra spor başladı. Akşamki durumun yarattığı sorulardan dolayı başım hala ağrıyordu. Kimseye bir şey de diyemiyordum. Korkuyordum. Kahvaltıdan sonra “ne olursa olsun Hamit’le konuşacağım” dedim. Yemeğimizi yedikten sonra Hamit’in yanına gittim.

-Hevalê Hamit, sana bir şey sorabilir miyim?

-Nedir, sor heval.

-Bu İbrahim Güçlü kimdir, TEVGER nedir heval? Dünkü talimatta bunlar çok geçiyordu. Sabaha kadar bunları düşündüm. O yüzden yatamadım. Başım ağrıyor. İçimde bir huzursuzluk var.

-İbrahim Güçlü Ala Rızgari örgütünün başkanı. Ama Türk devletinin işbirlikçisi. PKK ve Önder APO düşmanı. Devletle anlaşmış. PKK’yi bitireceğini söylüyor. Komplo yapmaya çalışıyor. Bunun için içimize ajan sızdırmaya çalışıyor.

-Tüm bu işleri bu hain, bu alçak mı yapıyor, arkadaşlar niçin onu öldürmüyorlar?

-Avrupa’da yaşıyor. Avrupa istihbaratının yanında yaşıyor. Onlar onu koruyorlar. O devletlere ajanlık yapıyor, dedi.

Tartışmamız devam etti. Bazı soruların cevabını almıştım. Ama henüz tüm soruların cevabını almamıştım. Yeni sorular kafamda oluşmuştu. Her cevap yeni bir soruyu doğuruyordu. Eğitim vakti yaklaşıyordu. Kalkıp eğitim yerine gittim.

Okula girdiğimde Önderliğin de okula doğru geldiğini gördüm. Yerlerimize oturduk. Önderlik gelince ayağa kalktık. Eliyle oturun dedi. Bir süre konuşmadan dolaştı. Konuşmasını kafasında netleştiriyordu. Birden durdu ve “PKK kendisini koruyacaktır” dedi ve yine durdu. Birkaç tur daha attı. Ve konuşmaya başladı:

“PKK, kendi saflarına salınan kirli savaşın piyonlarını gerçekten büyük bir acıyla karşılıyor; ama kendini koruma yöntemlerini de hassasiyetle geliştiriyor.

Parti ve mücadele saflarımıza sızdırılan düşman ajanlarının komplocu girişimleri ve bu girişimcilerin itirafları üzerine bir değerlendirme yapmak yerinde olur. Özellikle bu girişim ve itirafları yayın yoluyla daha da geniş kamuoyuna açıklamanın yararlı sonuçlar doğuracağına inanıyoruz.

Provokatörler ister bilinçli, ister bilinçsiz yani objektif olarak düşmanın partiye dayattığı tasfiyeyi yürütmeye çalışan, ona bilerek veya bilmeyerek yol açanlardır. Bu temelde durumlarının çeşitli yönleriyle ele alınması ve açıklığa kavuşturulması yanında partileşmek açısından dikkatle üzerinde durmamız ve mücadele etmemiz gereken bir yapıdır.

Son olarak sızan bazı ajan unsurların itiraflarından anlaşıldı ki, TEVGER denen şebeke bunlarla bazı toplantılar organize etmiş ve hepsi Türkiye ile anlaşmışlar. Geriye PKK ve Önderliğinin tasfiyesi kalmış. Bunun için de buraya adam sızdırdılar. Bazıları Parti Önderliğine suikast düzenlemek için gelmişler, bazıları da Partiyi içten işlemez duruma getirmek, bilgi götürmek, fırsat bulduklarında da ele geçirmek temelinde görevlendirilmişler. Bunu açık biçimde bu unsurlar itiraf ediyorlar.

Sözde sekiz örgüt bir araya gelerek TEVGER’i oluşturuyorlar ve bu örgütlerin bir sürü anlı şanlı önderleri vardır. Bu güçler Türk konsoloslğunun yetkilileriyle görüşmeler yapıyorlar. Bunlarla beraber Avukat denen Hüseyin Yıldırım sahtekârı da toplantıların içinde yer alıyor. Yine İbrahim Güçlü diye bilinen ve 20 yıldır kendini Kürdistan’ın sözde güçlü, direnişçi sosyalisti olarak lanse eden birisi de aralarındadır. İsimlerini daha sonra sıralayacağımız daha başka güçler de vardır.

“PKK’nin içine nasıl sızalım, PKK’nin önderliğini nasıl tasfiye edelim, suikast da dâhil geride kalan yapıyı nasıl ele geçirelim” hesapları yapılmaktadır.

Bu temelde sözüm ona Türkiye ile anlaşarak bir şeyler koparacaklarmış! Hayır. Bunların hedefi MİT’in, polisin bir sızma hareketi olarak, çok kapsamlı faaliyetler temelinde PKK’yi, onun önderlik ettiği UKH’nin günümüzde vardığı düzeyi, hele hele ilkel milliyetçiliğin yenilgisinden sonra tamamen partimizin öncülüğünde gelişen ulusal kuruluşculuğu tasfiye etmektir.

Bunlar çok sayıda dürüst insanı aldattılar, çoğunu karşı-devrimci bir yaşam içine çektiler, çoğunu üzerimize saldırtarak katlettiler ve yine çoğunu devrimcilerin katledilmesinde kullandılar. O halde bu büyük polis oyununu elimizden geldiğince bozmak, zararlı etkilerini sınırlandırmak çok önemli bir görev olarak karşımıza çıkıyor.

Kullandıkları insanlara bakıyorum. Ahlaki düşkünlüğü yaşayan veya bu duruma düşürülmüş, yoksulluk, açlık sınırında dolaşan, kendini en kötü tarzda pazarlayabilecek insanları kullanıyorlar. Veya insanları bu duruma getiriyorlar. Cehaleti çok kullanıyorlar. Devrimci örgütleri bir çırpıda yiyebilecek bir lokma gibi onların önüne sürüyorlar. Bir de çok zor duruma düşürmüşler. Açlar, perişanlar, hayallerinde bile göremeyecekleri bir parayı ve yaşantıyı önlerine seriyorlar.

Gazeteler yazdı biliyorsunuz, “PKK’nin Lübnan’daki kamplarına 300 ajan-kontra yollandı” diye yazmışlardı. Belki de daha fazla yollamışlardır. Burada sayısı 100’ü aşan ögeyi ortaya çıkardık. Botan bölgesine, Avrupa’ya ve mücadelemizin olduğu birçok bölgelere çok sayıda komplocu, suikastçı ihraç etmişler.

Öyle inanıyorum ki, bundan sonra Partimize dürüstçe bağlı hiçbir ögemiz bizim yöntemlerimizle bu iş ve tutumlar içinde bulunamazlar. Asla bu konuda bir kılıf da hazırlamazlar.

Parti güvenlik meselesi hassas bir meseledir. Ben bu konuşmamda sınırlı olarak biraz açmaya çalıştım. Üzerinde yine kapsamlı düşünmelisiniz, kendi pratiğinize uyarlamalısınız. Ve kendiniz için azami sonuçlara ulaşabilmelisiniz.

Yine tekrar vurgulayayım. Bu konuda yapılacak hatalar sandığımızdan daha fazla partiye ve sizlere zarar veriyor. Bu konu öyle fazla özeleştirici de götürmez. Çünkü güvenlik meseleleri en çok dış düşmana karşı savaşın yoğunlaştığı sahadır. Hatta özeleştirici fazla söz konusu olamaz. Birkaç hatayı ısrarla yapan kişi derhal yargılanır. Yani en çok hassas olmamız gereken, en çok dikkat etmemiz gereken bir husustur. Bundan sonra inanıyorum ki elden geleni yaparsınız. Daha çok aydınlanmış ve daha çok güvenliğe kavuşmuş bir parti içinde, görevlerinize daha fazla hâkim olmuş bir devrimciliği başarıyla sergilersiniz...”

Önderliğin anlatımı öğlene kadar devam etti. Ara vermedi. Bazen kızıyor, ses tonunu yükseltiyordu. Bazen da sakın sakın anlatıyordu. Hepimiz büyük bir dikkatle dinliyorduk. O gün kimse uyuklamadı. Herkes diri ve canlıydı. Öğle arası verildiğinde rahatladığımı hissettim. Kafamdaki soruların birçoğu yanıtını bulmuştu.

O gün hep Önderliğin değerlendirmesi üzerinde düşündüm. İhane-tin durumunu düşündüm. “halkının celladı olmanın, düşmanına sevdalanmanın” nasıl bir şey olduğunu düşündüm. Arkadaşların sohbeti de ağırlıkta bunun üzerineydi. Akşam yine toplandık. Çözülen bir ajanın ifadesini okuduk. O zaman durumu biraz kavramaya başladım. Meğerse kamptaki musluğu açık bırakan ve susuzluğa yol açan, ayakkabıların yerini değiştirip ortalığı karıştıran da buymuş. Anlattıklarına bakılırsa düşman en çok Kürt örgütlerini ajanlaştırp bize karşı kullanıyormuş. Tüm hayatını anlatan ajanın çözülmesiyle bir çok isim de deşifre edilmişti:

“...İlkokulu köyde okudum. Ortaokulu Etimesgut'ta bitirdim. Köyde Ala Rızgari Örgütünün faaliyetleri vardı. Bu örgütün başkanı İbrahim Güçlü akrabamızdır. Bu nedenlerden dolayı köyde Ala Rızgari'nin yürüttüğü faaliyetlere katıldım. Bazı nedenlerle okulu bıraktım. 1983-84 yılında yeniden okula başladım, 1985-86 yılında da Açık öğretim fakültesi İktisat bölümüne kaydımı yaptırdım. Bu süreçte hem çalışıyor, hem de okuyordum.

Yaz tatilinde köye gitmiştim. İbrahim'in kardeşi köye gelerek, İbrahim'in mektup ve yayın gönderdiğini ve yöremizi örgütlememizi istediğini, benim de köyde örgütsel faaliyet yürütmemi istediğini belirtti. Ben de bu mektup ve yayınları köyün gençlerine aktardım. Daha sonra bir-iki sefer daha yayın geldi. Gençlere verdim ama kimse dikkate almadı.

Üniversite sınavına girdim, ancak kazanmadım. Fakat ön kayıtla Hacettepe üniversitesine girmeyi düşünüyordum. İbrahim Güçlü ile Ağustos ayında telefonla görüştüm, durumu anlattım. Oda Hacettepe üniversitesinde öğretim görevlisi olan arkadaşlarının olduğunu bunu halledeceğini, bunu fazla düşünmemesini, bunun yerine örgütleme çalışmalarına ağırlık vermemi istedi.

Eylül ayında İbrahim Güçlü ile bir kez daha telefonda konuştum ve durumu sordum. Bana Hacettepe üniversitesi Güzel sanatlar akademisi heykel bölümü başkanı olan Remzi Savaş'ı görmemi, onun yardımcı olacağını söyledi. Ben de Üniversitenin Beytepe'deki kampüsüne giderek bu şahısla görüştüm. Yakın ilgi gösterdi. Evrakları getirmemi söyledi. Söylenen evrakları götürüp ön kayıt yaptım. Tam kayıt yaptırmak için mutlaka torpil gerekiyordu. Ve dayım konuşmuştu. Bu yüzden kaydımı yaptılar. Kalacağım yer konusunda da bana yardımcı oldular. Kalabileceğim bir yer ayarladılar.

Ev sorunun çözüldükten sonra heykel bölüm başkanı olan Remzi Ateş beni odasına çağırdı. Gittiğimde odada başka birisi daha vardı. Ciddi ve emredici birisiydi. Bana hayatta her şeyin bir karşılığının olduğunu, karşılıksız hiçbir şeyin olmadığını, tüm sorunlarımı çözdüklerini ve benim de karşılığı ödeme vaktimin geldiğini söyledi. Bu konuda İbrahim'le de konuştuğunu ekledi. Benden istediği okuldaki siyasi faaliyetleri izleyip kendilerine haber vermemdi. Yani okula girmemin bedeli ajan olmaktı.

İbrahim bana mektup gönderdi. Yaşananlar hakkında önceden bilgi vermediği için özür diliyordu. Sonra tüm bunların Kürdistan için olduğunu söylüyordu. Türk solunun Kürdistan'a ihanet ettiğini, bunlara katılan Kürt gençlerinin de eridiklerini ve ülkelerine sahip çıkmadıklarını yazıyordu. Mektupta PKK'nin durumu zaten belli, halkımızı katlediyor diyordu.

Benden başta Dev-Sol olmak üzere devrimci örgütler hakkında bilgi toplamamı istiyorlardı. Bana Sıhhiye Sezenler Sokak'taki Heres Sanat Atölyesine uğramamı istediler. Her gün bu atölyeye uğruyor, bilgi verip gidiyordum. Önce Dev-Solcu Ercan Özmen'i tutuklattım. Ardından TKKKÖ'dan (Türkiye Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü) İsmail Turgut'u tutuklattım. Bu sanat atölyesine Ankara SHP milletvekilleri Kamil Ateş ve Beşer Baydar'da uğruyorlardı.

İbrahim'le telefon üzerinden diyaloglarımız devam etti. Bana Marksist klasikleri okumamı ve kendimi yetiştirmemi söyledi. Bir gün bölüm başkanı Remzi Ateş bana Almanya'dan gelen stajyer bir bayanla evlenerek yurtdışına çıkacağını söyledi. Bunun üzerine evrakları verdim ve formaliteleri yaptılar. Alman Monika Freiheit ile formalite gereği Keçiören Evlendirme dairesinde evlendim.

14 Ekim'de Almanya'ya gittim. Bir kadın beni havaalanından alıp bir eve götürdü. Telefonla İbrahim'le görüşerek geldiğimi söyledim. Diyarbakırlı olan ve Almanya Kürt öğrenci birliği başkanı olan M. Şirin ve o Alman kadın eve geldiler. Kadın gitti, benle M. Şirin kaldık. Berlin'de kaldığım süre içinde TEVGER çalışmalarına tanık oldum. Bu faaliyetlerin merkezinde de gençlerin PKK'ye gidişlerini engellemek vardı. KOMKAR üzerinden Alman devletinden aldıkları parayı bunun için kullanıyorlardı.

Yılbaşından iki gün sonra (1989) İbrahim'le Batı Berlin'de görüştüm.

Bu ilk defa yüz yüze görüşmemizdi. Durumları anlattı. Ona göre bugün tarihi bir adım atılmış, tüm Kürt demokratlarının birliği sağlan-

mıştı. Bunu da Kemal Burkay özel çabalarla sağlamıştı. Bunun önündeki tek engel PKK idi.

Onlara göre PKK Kürdistan halkını kurtuluşa değil, katliama götürüyordu. PKK'nin bu durumunu engellemek için harekete geçildiğini, bunun ilk adımını da Türk devletinin attığını, Türk devletinin istemiyle PKK'nin Avrupa'daki merkezinin tutuklandığını belirtti. Ayrıca BM'in, kendileriyle birlikte hareket eden Kendal Nezan'ı Kürdistan temsilcisi olarak davet ettiğini söyledi. Yine PKK'nin Avrupa sorumlusu olan Hüseyin Yıldırım'ın kendileriyle çalıştığını belirtti. "Ben ne yapabiliyim?" dedim. Bana kesin olmamakla beraber kampa gideceğimi söyledi.

9.1.1989 yılında KOMKAR derneğinde bir toplantı yapıldı. Kapıda nöbetçi vardı ve dernek kapalı görülüyordu. Bu toplantıda PKK'ye karşı taktikler konuşuldu.

Toplantıdan sonra İbrahim bana Polonya'ya gitmemi söyledi. Ve oraya gittim. Beni Almanya'da karşılayan kişi orada da karşıladı. Varşova'da KDP'li bir doktorun evine götürdü. Ertesi gün Kemal Burkay, Hüseyin Yıldırım ve İbrahim Güçlü ayrı ayrı eve geldiler. Hal hatır sorduktan sonra Hüseyin Yıldırım konuştu. Bana akademiye gideceksin dedi. Benden önce gidecek kişiyi bulup onunla birlikte bilgi toplayacak ve provokasyon yapacaktım. Nasıl olacağını sorduğumda, PKK davası açan savcının canlı tanık ve belgeler istediğini söyledi.

Tüm bunları nasıl yapacağımı sordum. Detayları benden önce gidenin bildiğini, ona yardımcı olmamı ve bilgi toplamamı söyledi. Parti içindeki demokratik işleyişi bozmamı söyledi. Örneğin infaz edilmiş birisinin fotoğrafını çekmek bu işlerin başında geliyordu. Bu bilgi ve belgeleri topladıktan sonra Almanya'ya dönüp mahkemede tanıklık yapacaktık. Buna ek olarak da İbrahim de orada provokasyon yapmamı istedi.

Herhangi bir olumsuzlukta kaçmamı söylediler. Hüseyin Yıldırım kampın basit bir krokisini çizmişti. Yolları, nöbet yerlerini belirlemişti. Otele ulaşp onlardan haber beklememi söylediler. Bir şey olmadığında da benden önce gönderilen kişiyle görüşüp çalışmalarımıza devam edecektik. Beni tanıyabilmesi için de kodumu Mehmet Emin koymamı söylediler.

Almanya'da derneklere gitmemi, sonra partiye katılmak istediğimi söylememi istediler. Ben de öyle yaptım. Derneğe gittim. Dernekte alan yönetiminden olan birisine 5-6 ay evvel bir Almanla evlenerek geldiğimi, anlaşmazlık yüzünden aramızda kavga çıktığını, onu dövdüğümü,

evden ayrılarak buraya geldiğimi ve partiye katılmak istediğimi söyledim. Bana bir rapor yazmamı söyledi. Taslağını İbrahim'in yaptığı bir rapor yazdım. Bir hafta geçmesine rağmen cevap gelmeyince tekrar sordum, bir rapor daha istendi. Birincisine benzer bir rapor daha yazdım. Ama ben de yavaş yavaş korku, panik başlamıştı.

Derneğe daha sık gidiyordum. TEVGER'e bağlı derneklerde ilişkiler laçka, lümpen ve yozdu. PKK derneklerinde daha farklıydı.

Mayıs ayında yürüyüşe katıldım. Artık gidecektim. Çelişkiye düşmüştüm. Bir yandan PKK'li tutsakları mahkûm etmek isteyen üç unsur, diğer tarafta onların kurtuluşu için ayağa kalkmış 10 bin insan. Korkuyordum. Kaçmayı düşündüm. Ama her şeyi olurluna bırakarak 24 Mayıs'ta bu alana geldim.

Burada Parti Önderliğiyle karşılaştığımda bana İbrahim'in çok kurnaz olduğunu, feodal ilişkilere bile önem vermeyeceğini söyleyip, Kemal Burkay'ın ne yaptığını sorunca titremeye başladım.

Burada kodumu Mehmet Emin yaptım ve benden önce gelenin beni bulmasını bekledim. Ancak o kişi benle ilişkiye geçmedi. İki hafta geçmesine rağmen bana silah verilmeyince, durumumun bilindiğini düşündüm ve kaçmaya karar verdim. Ancak ayağımın burkulması sonucu kaçamadım"

Kaçmak istemiş, başaramamış!

Fakat çok geçmeden kamptan esrarengiz bir şekilde kaçışlar gerçekleşecekti.

AJANLARIN KAÇIŞI

Akademide tutukluların kaldığı güvenliğin komutanı Korkmaz'dı. Eşi ve çocuğuyla birlikte ailece katılmışlardı. Güvenliğin yönetiminde yer alan diğer arkadaşlar savaş sahasında kalmış, sözde tecrübeli arkadaşlardı. Bir sabah spordan dönmüş, elimizi yüzümüzü yıkıyorduk. Bazı arkadaşlar da spordan yeni geliyorlardı. Bizim takım da kahvaltı yapıyordu.

Güvenlik birimi kahvaltısını yapmış, tutuklulara kahvaltı götürüyorlardı. Kahvaltı peynir, zeytin ve ekmekten oluşuyordu. Tabi bir de çay vardı. Kahvaltı götüren arkadaş birden koşarak geri geldi, yönetime gitti.

Daha kahvaltımızı bitirmeden yönetim:

“Tüm arkadaşlar okula toplansın” dedi.

Olağanüstü bir şeyin olduğu kesindi.

“Ne olmuştu acaba?”

Kahvaltıyı bırakıp okula gittik.

Herkes “ne var, ne oldu” der gibi birbirine bakıyordu. Yüzlerde kaygı vardı. Şener arkadaşların karşısına geçti. Gergin, sıkıntılı ve kızgındı. Yüzünden düşen bin parçaydı. Onun bu durumu bizi daha da kaygılandırdı.

-Arkadaşlar bugün güvenlikten üç kişi kaçmış. Burada, Önderlik sahasında üç kişi firar etmiş ve hiç kimsenin haberi olmamış. Bu kadar duyarsız, disiplinsiz ve ciddiyetsizsiniz. Güvenlik yönetimi de bunlara dikkat etmemiş. Vurdum-duymaz davranmış. Hele ayağa kalk hevalé Korkmaz, nasıl olmuş bu durum, dedi.

Şaşırان ve kaygılanan Korkmaz ayağa kalktı. Yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu. Ne diyeceğini bilemez haldeydi. Titrek bir sesle:

-Heval, sabah kahvaltı götürürken tutukluların olmadığını gördük. Kapı açıktı. Nöbetçiler, tutukluların hava alması için açtıkları kapıyı kapatmayı unutmuşlar, dedi.

-Ne demek unutmuşlar. Bu kadar ciddiyetsizlik olur mu? Peki, nöbetçiler ne yapıyorlardı? Neredeydiler, Bu durumu Önderliğe bildireceğiz. Önderliğin talimatlarına göre hareket edeceğiz. Şimdi tüm arkadaşlar silahlarını alsınlar, araziye düşünler. Her tarafı arayın. Mutlaka onları bulmamız lazım, dedi ve bitirdi.

Herkes silahını alarak araziye dağıldı. Tam bir panik havası vardı. Kampın etrafını, taş altlarını, her alanı aradık ama bulamadık. Şam-Beyrut karayoluna kadar gittik. Fakat bulamadık. Çevrede Dürzü ve Filistinli köyler vardı. Oralara gittik yoktular. Filistinlilerin kamplarına gittik, orada da yoktular. Öğlene kadar her tarafı aradık, ama bulamadık. Yönetim halk arasında çalışma yürüten arkadaşlara haber yolladı. Ama kaçanlardan bir iz bulamadık.

Ertesi gün Önderlik akademiye geldi. Oysa yeni gitmişti. Pek böyle yapmaz, gider-gitmez hemen dönmezdi. Ama bu sefer döndü. Yönetime arkadaşların okula toplanmasını söyledi. Kısa sürede tüm arkadaşlar okulda toplandılar. Önderlik geldi. Kızıştı.

-Bu nasıl bir akademi. 300 kişi var. Güvenlikten üç kişi kaçıyor, haberiniz olmuyor. Hepiniz uyuyor musunuz? Uyur-gezer misiniz? Yoksa gözleriniz mi kör? Savaşta da böylesiniz. Hiçbir şeyi görmüyorsunuz ve kayıp veriyorsunuz. Ucuz kayıplar...

Asker bu kadar ciddiyetsiz, disiplinsiz ve laçka olur mu? Kendisini koruyamayan, güvenliğini alamayan biri halkın güvenliğini nasıl sağlayacak?

Denetimi doğru-dürüst yapamayan bir yönetim, yönetim olur mu? Emri altında ne oluyor bilmiyor. Güvenliğin kapısı açılmış, nöbetçi yok, yönetimin haberi yok. Bu ne biçim yönetimdir?

Kaçanlar ajandır. Gidip buraya ilişkin yalan yanlış onlarca şey anlatacaklar. O gün TEVGER provokasyonu üzerine konuştum. Amaçları provakasyondur. Buraya gelmek, kaçmak ve aleyhimize ifade vermek, dedi.

Öğlene kadar değerlendirme yaptı. Yönetim, askerlik, duyarlılık, disiplin, denetim vb. üzerine konuştu. Sonunda:

-Başta akademi yönetimi olmak üzere güvenlik yönetimindekilerin hepsi rapor yazacaklar. Buna göre davranacağız, dedi ve bitirdi.

Kaçış olayı üzerine hepimiz şok olmuştuk. Bir şey demeden takımlarımıza gittik.

“Kapıları kim açmış, nöbetçiler nerdeydiler, kim onlara yardımcı olmuş, mutlaka başka adamları vardır” tartışmaları başını alıp gitti.

Bu tartışma güvensizliği, kuşkuculuğu geliştirdi.

O günden sonra kim ufak bir yanlış yapsa “acaba o mu?” diyorduk.

Herkes birbirini kontrol eder pozisyona gelmişti. Biri geç gelse, 10 dakika görünmese kuşkulanıyorduk. Kuşkuculuk bir hastalık, bir virüs gibi yayılıyordu.

Önderlik kuşkucu olmanın önemine hep değinirdi fakat anlattığı bu şekil bir kuşkuculuk değildi. Biz kendimize olan hâkimiyetimizi kaybediyorduk. Bu şekilde davranmak uyanık olmaya yol açmıyor, tam tersine bizi dikkat ve duyarlılıktan uzaklaştırıyor, ortamın muğlaklaşması sayesinde yanlış ve doğrunun karışmasına yol açıyordu.

BÜYÜK KAYIP

Şehitlerimiz üzerine söylenen en acılı, en içli şarkılardan biri “Ava Mezin” şarkısıdır:

“Ava mezin

Dilbixwîn e

Kul û kîn e

Dilbirin e

Kaniya jîn e

Ava mezin.

Min dî iro ava mezin sor bixwîn e

Min dî iro ava mezin kul û kîn e

Min dî iro Zinar şehîd e

Min dî iro Ahmet şehîd e

Negrî Dêrika rengîn
Warê heval Mihyedîn
Tu bû nestê yek bû mengê

Ava mezin ka bêje min ava mezin
Li pişt te bû rû ceng e ava mezin
Ava mezin kaniya jîn e
Ava te bû sor bixwîn e

Mihyedin Ahmet Zinar
Rih û can kirine diyar
Rijandin xwîna Zelal
Sor kirin deşt û newal"

Sonbahardı. Yapraklar dökülmüş, yağmurlar yağmaya başlamıştı. Bir grup arkadaş Botana gidecekti. Önderlik Botana müdahale etmek istiyordu. Botan'ın komutasında bir grup göndermişti. Bunlar gidip Botan'da ülke içi 1.konferansı yapacaklardı. Ancak henüz sonuç gelmemişti.

Önderlik göndereceği grup hakkında yönetimle konuşmuş ve grubu netleştirmişti. Bu grupta Şoreş, Yılmaz, Korkmaz, Zozan, Dicle, Ahmet, Zinar, Muhyettin ve Yunanlı Dimitrif vardı. Muhyettin arkadaş akademide sürekli değildi. Gidip geliyordu.

Cemal arkadaş da akademiye gelmişti. Ülkeye gidecek grupları ayarlayıp götürüp getiriyordu. O gün Önderlikle uzun uzun konuştu. Önderlik gidecek grubu çağırdı. Onlarla toplantılar yaptı. En sonunda da teker teker ve toplu fotoğraflar çekildi. Askeri tören yapıldı ve grup gitti.

Grup Şam'dan Derik'e kadar sağlam gitmişti. Endiwer'in altındaki Mezrê köyünün yanından Dicle suyunu kesip Cudi'ye gideceklerdi. Bu yol daha önce çok kullanılmıştı.

Çok geçmeden Cemal arkadaş yeniden akademiye geldi. Ama bu sefer gergin ve sinirliydi. Olumsuz bir şeyin olduğu belliydi. Kimseyle konuşmadı. Doğrudan Önderliğin yanına gitti.

Önderlik yönetime haber göndererek eğitime katılacağını söyledi. Öğleden sonra tüm arkadaşlar okulda toplantılar. Önderlik geldi kızgındı. Konuşmadan biraz dolaştı.

Biz de nefesimizi tutmuş Önderliğe bakıyorduk. Olumsuz bir şeyin olduğu kesindi. Ama neydi?

-Kaç gün evvel büyük emeklerle hazırlayıp büyük umutlarla Botana gönderdiğimiz grup Cudi'ye ulaşmadan Cizre'de şehit düşmüşler, dedi ve sustu.

Bir süre böyle sessiz kaldı.

Sonra düşman gerçeği ve mücadele üzerine uzun bir değerlendirme yaptı. Sözü son şehitlere getirdi.

-Biz bu şehitlerin anısına bağlı kalmak için mutlaka o yolu açıp kendimizi Cudi'ye ulaştırmalıyız. Onlar her tarafta karakollar yapsalar, sınır boylarını elektrikli tellerle çevirseler, mayınlasalar da geçeceğiz. Gerekirse Dicle suyunun altından tünel kazıp geçeceğiz. Ama mutlaka Cudi'ye ulaşacağız, dedi.

Sesinde hiddet ve kararlılık vardı. Önderlik bu şahadetlerden etkilenmişti. Zor gelmişti. Hiç de beklenmeyen bir anda şehit düşmüşlerdi.

Grup Dicle suyunun kenarına kadar sağlam gitmişti. Keşiflerini yapmışlardı. Durumlar normaldi. Yılmaz, Şoreş, Korkmaz ve Dimitrif suyu geçmişlerdi. Suyun karşısında mevzilenmişlerdi. Zozan karşıya geçmişti, ancak asfaltı geçmeden tank atışları altında kalmış ve şehit düşmüştü.

Muhyettin, Zinar ve Ahmet arkadaşlar da daha Dicle suyunu kesmeden yoğun ateş altında kalmış ve suda şehit düşmüşlerdi. Dicle onların kanlarıyla kızılışmıştı.

Düşman ateşi yoğunlaşıp çember daralınca Korkmaz, Dimitrif, Yılmaz ve Şoreş de kendilerini Cudi'nin yamaçlarına vermişlerdi. Gruptan sadece Şoreş, Dimitrif ve Korkmaz Cudi gücüne ulaşmışlardı.

Yılmaz arkadaşla anılarımız vardı. Önderlik sahasına gelmeden önce Cudi'de birlikteydik. Gundék Remo'luydu. Milisimizdi. Deşifre olunca katılmıştı. Evliydi. Samimi, içten ve dürüst katılıyordu. Gönüllü

katılmıştı. Ailesine fotoğraf gönderecekti. Bende Önderlikle birlikte çektiğimiz bir fotoğrafı vardı. Onu gönderdim.

ÖRGÜTSEL CİDDİYET

Akademide her ay Önderliğe düzenli rapor yazıyorduk. Bu durum akademinin kuralı olmuştı. Kendimize, kampa, arkadaşlara, eğitime ilişkin eleştiri, gözlem ve önerilerimizi yazıyorduk. Okuma yazması olmayanlara da yönetim yardım ediyordu. Kampın tüm raporları toplanıp Önderliğe gönderiliyordu. Önderlik bu raporları okuduktan sonra geri yönetime gönderiyordu. Bu raporların içeriğini bazen eğitimlere konu yapıyordu. Raporlar zamanında ve tümü birlikte gönderiliyordu. Önderlik bu konuda çok titizdi. Zamanında raporlar gelmeyince çok kızılıyordu. Bunu örgüte bağlılığın, örgüt sağlamlığının bir ölçütü olarak görüyordu.

Eğitimin ikinci ayıydı. Takımların düzenlemeleri yapılmıştı. Cudi'den Önderlik sahasına birlikte geldiğimiz Sinan arkadaş da yönetimde yer almıştı. Aylık raporlar yazılıyordu. Son gün geldiğinde raporlar toplanıp Önderliğe gönderilmişti.

Bir rapor eksikti. Ertesi gün o rapor da Metin'e verilmişti.

Metin de “nasıl olsa Önderlik raporları okuyacak ve bize geri gönderecek” diyerek raporu açmış, okumuş ve yönetimin diğer üyelerine okumaları için vermişti.

Bu durumu öğrenen Önderlik çok kızmıştı. Cemal arkadaşı akademiye gönderip Metin’i soruşturmaya almasını söylemişti.

Bunun üzerine Cemal arkadaş akademiye gelmişti. Önce yönetime gidip onlarla konuşmuştu. Sonra Metin’le beraber bizim takıma geldi. O zaman ben takım komutanı olmuştum. Cemal arkadaş bana:

-Metin bundan sonra bu takımda kalacak. Açık soruşturmadır. Raporunu yazacak. Bir şeye ihtiyacı olursa sana söyleyecek ve sen karışılacaksın. Senin dışında kimse onunla ilişkilenecek, dedi.

Metin benim takımımda kaldı. İki hafta içinde raporunu tamamladı. 35-40 sayfalık bir rapor yazmıştı. Akşam içtimasından sonra okulda toplanmamız söylendi. Cemal arkadaş da gelmişti. Tüm arkadaşlar okula gelince toplantı başladı. Cemal arkadaş, Şener ve Sarı Baran di-vandaydılar. Cemal arkadaş konuştu.

-Arkadaşlar, bir süredir Metin açık soruşturmadaydı. Raporunu yazmış. Şimdi raporunu okuyacak. Rapor bittikten sonra arkadaşların soru ve değerlendirmeleri varsa alacağız. Son söz hakkını tekrar Metin’e vereceğiz. Ondan sonra önerileri alıp toplantıyı bitireceğiz. Metin’e söz hakkı vermeden önce arkadaşlar bir şey diyorlar mı, dedi.

Kimseden ses çıkmadı. Metin raporunu okumaya başladı.

Metin raporunu okudu. O uzun raporu herkes sabırla dinlemişti.

“Sorusu veya eleştirisi olan var mı” dedi Cemal arkadaş.

Sakine Karakoçan arkadaş elini kaldırıp söz hakkı aldı.

-Metin raporunda samimi ve dürüst yaklaşmamış. Arkadaşlara inanmıyor, güvenmiyor. Kuşkucu yaklaşıyor. Kendisini egemen kılmak istiyor. Birçok özelliği Kör Cemal’e benziyor. Yoldaşlığı çok zayıftır. Raporu yetersiz ve yüzeyseldir, dedi ve oturdu.

Hemen ardından Cahide Siirt arkadaş söz hakkı aldı.

-Sakine arkadaşın eleştirilerine katılıyorum. Arkadaşı tanıyorum. Gerçekten yoldaşlarına eziyet ediyor. Bir yoldaştan çok bir ağa gibi davranıyor. Kendisini konuşturuyor. Lolan ve Botan pratiğini gözden geçirmelidir. Raporu yetersizdir, dedi ve oturdu.

Oktay Dersim söz aldı.

-Yönetimin tarzı kapsayıcı değil. Yönetim yapıdan ayrılmış. Ayrı bir güç gibi olmuş. Yapıyla bütünleşmiyor. Kolektif bir tarz yok. Kaçışların bu tarzla bağlantısı var. Denetim, ilgilenme fazla yoktur. Bunda belirleyici olan da Metin'in tarzıdır, dedi ve oturdu.

Başka eleştiren olmadı. Ama Sakine ve Cahide arkadaşların eleştirileri arkadaşları adeta şok etmişti. Çünkü Metin, arkadaşlar arasında belli oranda tutulmuştu. Ama bu eleştiriler onunla çelişiyor, aslında onu deşifre ediyordu.

Cahide ve Sakine arkadaşlar daha önce de Metin'e ilişkin eleştirilerini yapmışlardı.

Bir seferinde:

"Bu Metin'le aynı yerde kalmak istemiyoruz. Lolan'da onun kadın arkadaşlara yaptığını düşman yapmamış. İnsan bu uygulamaları düşmanına yapmaz. Lolan'dan buraya gelirken sevinmiştik. Ama Metin'i burada görünce sevincimiz kursağımızda kaldı. Yağmurdan kaçarken doluya tutulduk adeta" demişti.

Cahide arkadaş da:

"Benim saçlarım Metin ve onun gibiler yüzünden beyazladı, bu hale geldi" demişti.

Kadın yoldaşların Metin şahsında deşifre etmek, çözümlemek istedikleri anlayışlar karşısında biz o kadar cesaretli davranmamıştık.

Değerlendirmeler bittikten sonra Cemal arkadaş bir toparlama yaptı.

"Önderliğe yazılmış bir raporu açmak veya raporu zamanında göndermemek örgütsel bir suçtur. Yine ahlaki olarak doğru değil" dedi.

Metin üzerine bir değerlendirme yaptı. Raporu oylamaya sundu. Arkadaşların büyük çoğunluğu raporu kabul etti. Bunun üzerine Metin üzerindeki açık soruşturma ve tecrit de bitti. Metin yine yönetime gitti ve görevine devam etti

Önderlik aynı örgütsel ciddiyeti her şeye gösteriyordu. Verilen randevulara zamanında gidiyordu. Biri randevusuna 5 dakika geç gelse kızıyor, bir gün raporunu geç göndereni eleştiriyor, değerlendirmeye tabi tutuyor, örgütsel ciddiyeti oluşturmak istiyordu. Kim olsa öyle yaklaşıyordu.

Örgütsel ciddiyete bir de Şener'in yaklaşımı vardı.

Akademide erzak sıkıntımız yoktu. Özellikle meyve, sebze çoktu. Çiftliklerden de akademiye bir sürü tavuk gelmişti. Zaman zaman bunlarla yemek yapıyorduk.

Basında Dersimli Oktay diye birisi vardı. Türkiye metropollerinden katılmıştı. Metropolde basın işlerinde -ki o zaman Türkiye'de çıkan bir dergi vardı- çalışmıştı. Bazen Amed zindanının celladı olan Esat Oktay Yıldırım'ı öldürdüklerini söylüyordu. Bundan dolayı parti tarafından değer verilen biriydi. Zaman zaman bunu istismar etse de genellikle layık olmak istediğini belirtiyordu.

Akademi yönetiminin tarzını beğenmiyor, eleştiriyordu. Eleştirileri de önemli oranda doğru ve yerindeydi. Yönetime muhalif gibi duruyordu. Bu özellikleriyle etrafına bir grup arkadaş toplamıştı. Belli bir ideolojik-politik derinliği, öngörüsü vardı. Yönetimde özellikle Şener, Oktay'a tepki duyuyordu. Bir gün izinsiz bir tavuk alındığı için toplantı yaptı:

-Mesele tavuk alıp-almama meselesi değildir. Başkadır. Öncelikle burada komünal bir yaşam var. Ve hepimiz bu komün imkânlarından eşit düzeyde faydalaniyoruz. Hasta bir arkadaş olduğunda ona bakıyoruz. Ama diğer arkadaşlar arasında fark yoktur. Birisi bulgur yerken, birisi tavuk yerse bu doğru değildir. Halk arasında "biri yer, biri bakar, kıyamet ondan kopar" diye bir söz var. Tam da bunun için söylenmiş. Ama bu da o kadar önemli değildir. Daha önemli olan hırsızlık yapmaktır. İzinsiz bir şeyin alınması çalma veya hırsızlıktır. İlkeden kopmaktır" dedi ve ses tonunu giderek sertleştirerek devam etti.

Toplantı böylece huzursuzluk içinde bitti. Eleştirilecek bir olay olsa da aslında yönetim olayı abartarak kendilerini eleştirenlere bir gözdağı vermek istiyordu. Fırsat bulmuştu. "Eleştirenlerin sonu budur" der gibi yaklaşmıştı. Bunları da ilke ve örgütsel ciddiyet adı altında yapmış, tavuk olayını yoldaşlığı yıkma olayına dönüştürmüştü...

Biz ki sömürgeciliğe başkaldırmış bir hareketiz, basitliklere saflarımızda yer olamazdı. Disiplin sağlamak bir anlayış, bir kültür işiydi. Birbirini ezme işi değil.

Bu konularda kadın arkadaşlar hepimizden daha cesaretli tutum takınıyor, eleştiriyorlardı. Gerçekten onların hepimiz üzerindeki emekleri çoktu. Feodal yaklaşımlar yüzünden bunu görmemek ya da dillen-

dirmemek gerçeği değiştirmiyordu. Farkında olalım ya da olmayalım, en fazla kadın arkadaşların mücadelesi ortamı değiştiriyordu.

Kürdistan tarihinde de en kararlı direnişleri sergileyenler kadınlar olmuştur. Kimi klasik Kürt destanlarında da kadına güvensiz yaklaşanlarla kadının gücünü ve yiğitliğini övenler karşılaştırmalı olarak işlenmiştir. Bunlardan biri de Zaloğlu Rüstem destanıdır.

Zal, kadının yiğitliği karşısında baş eğen, saygı gösteren bir kişiliktir. Fakat oğlu Rüstem güvensiz yaklaşmaktadır. Bundan rahatsız olan Zal bir gün Rüstem'i karşısına alıp kadınları küçük görmemesi, güvenle yaklaşması gerektiğini anlatır. Fakat Rüstem ikna olmaz. Sebep olarak da başından geçen bir olayı anlatır:

"Bir gece geç saatte köylerin içinde dolaşıyorduk. Herkes uykusundaydı. Bir evin ırması yanıyordu. Yanımdaki adamıma gidip pencereden bakmasını söyledim. Geri dönünce:

-Ne oluyor orda, diye sordum.

-İçeride divanın üstünde bir kadın oturmuş. Yerde de bir adam. Adam başını kadının dizine dayamış. Kadın da adamın saçlarını okşuyor, dedi.

-Ya, öyle mi? Bu kadar çok mu seviyor adamı? Bu saate kadar böylece oturmuşlar ha! Bir deneyelim bakalım, dedim ve adamıma şunları söyleyip gönderdim:

"Git o kadına söyle, Rüstem gelmiş, dışarıda seni bekliyor, eğer o adamı öldürürsen Rüstem seninle evlenecek!

Gitti ve az sonra ıranın söndüğünü gördüm. Adamım dönünce ne dese iyi:

"Kadın dedi ki git Rüstem'e söyle baş üstüne gelmiş, bu ışık sönerse bilsin ki isteği yerine gelmiştir!"

Bu sözler üzerine eve koştum. İçeriye girince yerde hanęerlenmiř ve kanlar içinde yatan delikanlıyı gördüm. Böyle işte. Bir lafım yüzünden sevdiğini öldürmüştü. Daha ne olsun, nasıl güvenebilirm ki kadınlara?"

Öfkelendiği halde hikâyeyi sabırla dinleyen Zal;

"Senin gibi nam yapmış biri nasıl böyle bir hata yapar? Sen bunu hiç düşünmedin mi? Kadını niye suçluyorsun..."

şimdi sen dinle ey koca bebek!

Sen daha dünyada yokken bu diyarlarda biz üç yiğit yaşar, aşiretlerimizi savunurduk. Bir gün arkadaşlarımdan birinin cenazesini bulduk, kılıç darbeleriyle öldürülmüştü. İkincisi de aynı şekilde kılıç darbeleriyle vuruldu. Vuranı görmüşler ama yüzü kapalıymış. Kim olduğunu anlayamadık. Sıranın bana geldiği belliydi.

Saldırıları gece oluyordu. Ben de o gece zırhımı kuşandım, kılıcımı elime alıp evde bekledim. Kapı çalındı. Gidip açtığımda başını yüzünü örtüyle kapatmış o kişiyi karşımda gördüm. Ben ki tüm diyarlara nam salmışım ama o “dışarı çık, atına bin ve beni takip et!” deyince hiç itirazsız söylediklerini yaptım.

Uzak diyarlara kadar konuşmadan arkasından gittim. Bir kaleye varınca:

“İçeri girip yedi kişinin kelesini alıp dışarı atacağım. Eksik olursa içeri gir ve tamamla” dedi ve gitti.

Çok geçmeden kelleler bir bir gelmeye başladı. Tam yedi adamın kafasını kesip kale duvarlarından savurmuştu.

Kimdi bu? Nasıl bir cengaverdi?

Dışarı çıkınca kalenin dibinde bir mezar kazmamı söyledi. Ne yapabildim ki, kazdım, bitirdim. Benim de sonum böyle olacaktı diye düşündüm.

Fakat o yabancı aniden fırlayıp mezarın içine girdi ve üstünü toprakla kapatmamı buyurdu!

İşte o an daha fazla dayanamadım. Atladım mezarın içine:

“Kimsin sen? Niye mezara girdin? Sırrın nedir söylemeden hiçbir şey yapmayacağım” dedim ve yüzündeki örtüyü çekip aldım ki ne göreyim, o bir kadındı!

Anlattı:

-Sınırların ötesinden bu katiller için geldim. İntikam için geldim. Bu adamlar tüm kardeşlerimi, ailemi katledenlerdir. Ahdim vardı. Onların kellelerini alıp bir yiğidin eliyle canlı canlı toprağa girecektim!

-Peki, arkadaşlarımı niye öldürdün?

-Kaleye gideceğim zaman buralarda üç yiğidin nam yaptığını duydum. Bunlardan biri bana yardımcı olur, yarım kalırsa yeminimi yerine getirirdi. Gelip baktım ki arkadaşların nam yapmayı hak etmemiş, du-

ruşları yiğitliğin şanına yaraşır değil; böyle kolay nam yapacaklarına ölsünler daha iyidir dedim.

-Ya, beni niye öldürmedin?

-Senin kapına gelince gördüm ki zırhını kuşanmış, kılıç elde bekliyorsun. Yiğit dediğin her zaman savaşa hazır olur! Bu yüzden sana güvendim...

İşte böyle Rüstem, kendinden aşağı saydığın kadın benim hayatımı bağışlayandır..."

Zal'ın oğluna anlattığı bu olay derslerle doluydu. Kadının toplumdaki rolü açısından daha öğreneceğimiz çok şey vardı.

Tam bilemiyorum ama muhtemelen o yiğit kadın Rüstem'in annesidir! Belki de Rüstem bunu hiç öğrenmemiştir ama kadına karşı yaklaşımının o günden sonra değiştiğinden kuşku yoktur.

PKK'NİN KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE YAŞANANLAR

Yiğitlik insana mahsustur; erkeğe ya da kadına değil! İnsan varlığı, toplumsallığıyla ve düşünce gücüyle anlam kazanmıştır. Bunu bize kazandıran ise partiydi. Parti demek toplumsallık ve düşünce gücü demektir. Düşmandan intikam alma ve özgürlüğe kavuşma demektir.

Güzel, yiğit ve özgür insan olmanın, direnen bir halk haline gelmenin tüm sırrı Partide, Partileşmedeydi.

Ve Partinin kuruluş yıl dönümü yaklaşıyordu.

Bunun heyecanı bizi sarmıştı. Kutlama hazırlıkları başlamıştı. Moral yapılacaktı. Folklor, koro, skeç, tiyatro hazırlıkları yapılıyordu. Bu hazırlıkları da Mizgin arkadaş yürütüyordu. Önderlik de akademideydi.

Basında Türkiye ve İsrail'in ortaklaşa Bekaa kampına operasyon yapacakları haberleri çıkmıştı. Bu durum bizi tedirgin ediyordu. Olası bir saldırının sonuçları kötü olabilirdi. Üstelik Önderlik oradaydı.

Bir ara kutlamaların iptal edilmesi tartışıldı. Bu durum Önderliğe söylenince çok kızmıştı. Ne olursa olsun güvenlik tedbirleri alınıp kutlama yapılacaktı.

Bugünlerde güvenliğe azami dikkat etmeliydik.

Havalar soğuk olduğundan takımlarda sobalar kurulmuştu. Sobalarımız odunlu değil, mazot sobalarıydı. Bu sobalarda mazotun konduğu depolar, depoların ağzında musluklar vardı. Musluklar açıldığında mazot sobanın içine akıyor ve yanıyordu. Genelde gece yatarken kapatıyorduk. Bu sobaların kötü bir özelliği vardı. Bazen ateş sönüyor, içindeki ısınmış mazot genişliyor ve sobayı patlatıyordu. Ya da içinde biriken mazot birden alev alıyordu. O zaman da mazotun tüm isini, kömürünü dışarı atıyordu. Bu sobaların kenarında küçük küçük delikler vardı. Sobanın içindeki mazot fazlalaşınca bu deliklerden dışarı akıyordu; farkına varılmazsa dökülen bu mazot alev alıp yangına sebep olabilirdi. Bu yüzden gece yatarken sobaları musluktan kapatıyorduk.

Havalar çok soğuk olduğundan kadın arkadaşların takımı sobalarını kapatmamış, öyle yatmışlardı. Sobada biriken mazot dışarıya akmıştı. Bu mazotun alev almasıyla takım yanmaya başlamıştı.

Birden kadın arkadaşların sesleri duyuldu. Alevler takımın penceresinden çıkıyordu. Daha ne olduğunu anlamadan alevler tüm takımı sardı.

Erkek arkadaşlar da yardıma koşsalar da sonuç değişmemişti. Yangın sürmüştü. Kadın arkadaşlar zorbela dışarıya çıkmışlardı. Duman nefeslerini kesmişti. Elleri-yüzleri, elbiseleri duman isini almıştı. Birden patlama sesi duyuldu. Takımın içindeki el bombaları peş peşe patlamaya başladı.

Yangın tehlikesine bir de patlayıcı tehlikesi eklendi. Yangını söndüremeyeceğimizi anlayınca kendimizi köşeye verdik. Takımın yanıp kül olmasını seyretmekten başka bir şey elimizden gelmedi.

Patlama sesleriyle birlikte Önderlik de dışarıya çıkmıştı. Ancak durum anlatılınca Önderlik yeniden içeri girmişti.

Bu olaya rağmen hazırlıklar sürdürüldü.

Kutlama gecesi, nöbetçilerin dışındaki tüm arkadaşlar okulda toplandı. O zaman elektrik hattı kampa gelmiyordu. Kampta jeneratör vardı ve işlerimizi bu jeneratörle yapıyorduk.

Önderlik ön sırada oturmuştu. Şener, Sarı Baran, Metin ve yönetimdeki diğer arkadaşlar Önderliğin sağında solunda oturmuşlardı.

Etkinliği Ozan Mizgin idare ediyordu. Program şehitler anısına saygı duruşuyla başladı. Sonra Önderlik 27 Kasım üzerine konuştu:

“Bu harekete sıfırdan başladık, bu aşamaya geldik. Şehitlere verilen sözleri yerine getirerek geldik. Haki arkadaşın şahadetine Partiyi kurarak yanıt verdik. Düşman bizi bitirmek istiyordu. Biz de düşmanı bitirmek istiyoruz. O yüzden bu yıllar yaman yıllardır.

Büyük başarıları olan Kürdistan yürüyüşümü Antep’te noktaladım. Ve Ankara’ya gittim. Kısa bir süre sonra Haki arkadaşın şahadet haberi geldi. Beynimden vuruldum. Benim gizli ruhum vuruldu. Bu şahadetten yılmadık, aksine anısına bağlılık gereği mücadeleyi her alanda büyütme kararı verdik. Amed’in Lice ilçesinin Fis köyünde toplantı yaparken ev sahibi dâhil birçok arkadaş ne olduğunu ve ne yaptığımızı bilmiyordu.

Partinin kuruluşundan bir yıl sonra Hayri ve Ferhat arkadaşların yakalanması bizi çok zorladı. Bu tutuklanma yersiz ve zamansız bir tutuklanmaydı...”

Önderlik parti tarihini özetleyen bir konuşma yaptı. Konuşması bitince salondaki tüm arkadaşlar ayağa kalkıp alkışladılar ve slogan attılar. Okul binası alkış ve sloganlarla cınlıyordu. Moral, coşku hat safhaydaydı. Önderliğin konuşmasından sonra moral etkinliğine geçildi. Şarkılar söylendi, skeçler yapıldı.

Mizgin yoldaş:

-Şarkı söylemek isteyen, anı anlatmak isteyen, skeç yapmak isteyen arkadaş var mı, diye sordu.

Bir süre kimseden ses çıkmadı. Salona bir sessizlik çöktü. Kim kalcak diye beklendi. Kimse kalkmayınca Mizgin arkadaş devam etti.

-Heval Ahmet, sen bir şey söylemeyecek misin, dedi.

Şener utana-sıkıla kalktı. Önderliğe ve arkadaşlara baktı. Tüm gözler ona dönmüştü. Sesi iyi değildi. Şarkı söyleyemezdi. Bir süre bekledi.

-Tamam, ben bir anı anlatayım, dedi ve 12 Eylül cuntasının Amed zindanında yaptığı vahşeti ve buna karşı direnişi anlattı. Ağır bir duygusal bir ortam oluştu.

O havayı dağıtmak için Önderlik bir iki anı anlattı.

-Suruç'tan Kobani'ye geçerken benle Ethem yalnızdık. Hiçbir ilişkimiz yoktu. Sınıra geldik. Kaçakçıların içindeyiz.

Ethem askere rüşvet verdi. Asker teli kaldırdı ve "hemşerim çabuk geç" dedi.

İşte öyle çıkıp buraya geldik. Burada adeta iğne ile kuyu kazdık. Sıfırdan başladık dedim ya işte böyle.

Lübnan'da bir yurtseverin evinde kalıyordum. Adam sabah işe gitğinde ben evde kalıyordum. Bazen okuyor, bazen yazıyordum. Evin kadını ev işlerini yapıyordu. Küçük çocukları vardı. Daha beşikteydi. Çoğu zaman o bebeği ben salladım.

Bu ev sahibiyle bir gün denize gittik. Dönerken evin kadını yorulduğunu, çocuğu tutmamı istedi. Çocuğu ondan aldım eve kadar kucağında taşıdım. Bazen evin kadını pazara gidiyordu. Evin temizliğini ben yapıyordum...

İşte şimdi gördüğünüz bu imkânlar böyle yaratıldı, dedi.

Şener ikinci sefer söz hakkı alarak bir-iki anı anlattı.

İlginç bir ruh hali vardı, bu anılarla adeta Önderliğin yarattığı olumlu havayı kırmak istiyordu. Gerçekten de anlattıkları geceye hiç uygun değildi.

Şarkı, skeç, tiyatro ve folklorla devam eden etkinlik gece yarısına kadar devam etti.

Olası saldırılara karşı gece yarısı 1'den sonra tüm kamp intişara çıkıyordu. Kimse kampta kalmıyordu. Önderlik, Sarı Baran, Mustafa ile birlikte intişarda daha uzak bir noktaya gittik.

O gece dışarıda kaldık. Kuru bir ayaz vardı. Soğuktu. Üşüyorduk. Buna rağmen kampa dönmedik. Ertesi gün güneş doğduktan sonra kampa geldik. Yemek yedikten sonra okula gittik. Eğitim devam etti. Önderlik anlattı. İkinci üzeri voleybol oynadık.

O gece yağmur yağdı. Gece yarısından sonra tüm kamp yeniden intişara gitti. Ben, Önderlik, Hamza arkadaş, Şener ve Ferhat da ayrı bir yere intişara gittik. Yoğun bir yağmur yağıyordu. Her tarafımız ıslanıştı. Kendimizi bir taşın altına attık. Göz gözü görmeyen bir karanlık vardı. Tökezlemeden, düşmeden yürümek sorundu. Taş altında yağmurdan biraz kurtulmuştuk. Ama soğuk ciğerlerimize işlemişti. Titriyorduk.

Önderlik zindan üzerine Şener'le sohbet etti. O gece sabaha kadar titreyerek intişar yerinde kaldık. Ertesi gün güneş çıkınca tekrar kampa döndük. Güneş bize vurunca biraz ısındık. Yeniden canlandık, titrememiz geçti.

Güvenlik için Önderliğin katlanmak zorunda kaldığı koşullar çok zoruma gidiyordu ama O'nun bu koşullardan hiç şikâyet etmemesi beni daha fazla etkiliyordu.

Kamptaki 27 Kasım kutlamalarına halktan kimsenin katılmasına izin verilmemişti. Bunun için Bar Elyas'ta halka dönük bir kutlama yapılacaktı. Hazırlıklar tamamlandı. Önderlik Şener ve Hamza arkadaşı görevlendirdi. 10 kişilik bir güvenlik birimi gitti. Ben de bu güvenlik biriminin içindeydim. Askeri elbise ve silahlarımızla gitmiştik.

Halkın katılımı yoğundu. Meydan hınca hınç doluydu. İğne atsan yere düşmeyecek cinstendi. Rojavanın kentlerinden ve Lübnan'dan yoğun bir katılım vardı. Şener 27 Kasım üzerine bir konuşma yaptı. Sonra moral etkinliğine geçildi. Herhangi bir sorunla karşılaşmadan etkinlik büyük bir coşkuyla son buldu ve kampa döndük.

27 Kasım etkinliklerinden sonra Önder APO kamptan ayrılacaktı. İşleri ayarlamak için Hamza arkadaşı göndermişti. Hamza arkadaş dönüştü Önderliği alacaktı.

Hamza arkadaş kampa gelip Önderliğe hazır olduklarını uygun görürse gidebileceklerini söyledi. Şener ve güvenliklerden bir arkadaşla beraber asfalt yola doğru kendilerini bıraktılar.

Şener yaşamında dağınık birisiydi. Derli-toplu değildi. Silah taşımak zorunlu olmasına rağmen Şener silah taşımıyordu. Yönetimin diğer üyeleri nereye giderlerse silahları yanlarındaydı. Ama Şener silah taşımıyordu. Sanki silah taşımaktan acizdi. Silaha karşı tepkisi var gibi geliyordu. Ama kamptan ayrılınca üzerinde tabanca bulunduruyordu.

Yolda güvenlik sorunları yaşanmıştı ve bizim haberimiz bile olmamıştı.

İki gün sonra Önderlik yeniden akademiye geldi. Yönetimle konuştuktan sonra bir toplantı yaptı. Zaten Önderlik akademiye geldiğinde hangi ders görülüyorsa o ders durduruluyordu. Önderlik eğitimlere katılıyordu. Arkadaşların hepsinin gelmesiyle Önderlik konuşmaya başladı.

-Suriye devleti bize gözdağı vermek için bizi tutuklamaya kalktı. Her ne kadar “yanlışlık oldu, kusura bakmayın” dedilerse de bilinçli ve planlı bir şeydi. Devlet üzerimizde varlığını hissettiriyor. “Sizin ne yaptığınızı biliyoruz” demeye getiriyor. Bu ikinci seferdir böyle oluyor.

Bir süre düşündü sonra devam etti.

-Eğer arkadaşlara uysaydım, çatışmaya girecektik. Ya biz onları, ya da onlar bizi öldürecekti. Böylece var olan taktik ilişkiler de bitecekti... Ortadoğu’da politika, siyaset böyle yapılıyor. Her gün ölümün kenarındayız. Çok planlı, hesaplı, öngörülü ve soğukkanlı olmak gerekir dedi ve uzun bir değerlendirme yaptı.

Güvenlik tedbirlerini almamız konusunda uyarılar yaptı. Ertesi gün kamptan ayrıldı.

MİT AJANI

Partinin güçlü bir bilgi ağı vardı. Bu ağ oluşturulmadan uzun süre ayakta kalmak mümkün değildi. Bu durum hele hele kurtlar sofrası olarak tanımlanan Ortadoğu'da daha bir geçerli ve gerçekti.

Ortadoğu'da güç olmak, söz söylemek isteyenlerin mutlaka güçlü bir istihbarata dayanması gerekirdi. İsrail'in bu kadar güçlü olmasında MOSSAD'ın önemli bir rolü vardı. Suriye'nin kendisini koruması MUHABARAT'a bağlıydı. Bu durum devletler için olduğu kadar örgütler için de geçerliydi.

1988-89 yılında Partije dönük ciddi bir saldırı dalgası vardı. Bu saldırılar NATO bünyesinde planlanmıştı. Birçok ülke bunun içinde yer almıştı. PKK terörist ilan edilecek, Avrupa'daki kadroları tutuklanacak, işbirlikçi Kürtler kullanılarak PKK tasfiye edilecekti.

"Kürt sorununa evet, PKK'ye hayır"la başlayıp; "PKK'ye evet APO'ya hayır"la devam eden bir politika uygulanıyordu. Bunun başını da Almanya çekiyordu.

Alman devleti Avrupa'daki kadroları tutuklayarak işbirlikçi bir PKK yaratacak. Türk devleti, Suriye devleti ve birçok devlet PKK içine ajan

sızdırarak provokasyonlar yapacaklardı. Kürt reformist ve işbirlikçi örgütleri de bu uğursuz planın piyonları olacaklardı.

Bu saldırılar oldukça ileri gitmiş, pratikleşmişti. Önderliğin imhasıyla sonuçlanacak provokasyonlar planlanmıştı. Türk devleti de bunu MİT üzerinden koordine ediyordu. MİT bu konuda yetersiz kaldığından kendisini yeniden örgütlemişti. Özellikle MİT kontr-terör dairesi koordinesinde yeniden yapılanmaya girmiş, Ortadoğu ülkelerine onlarca ajan gönderilmişti. Bu ajanların bazıları akademi sahasına, bazıları da doğrudan gerilla saflarına gitmişlerdi. Bunların bir kısmı daha ilk başta tutuklanıp sorgulamaya alınmışlardı.

Toplanan bilgiler ışığında bir MİT grubunun Şam'a geldiği haberine ulaşılmıştı. Bu birimin hedefi Önderliği veya PKK'nın üst düzey yöneticilerinden bazılarını imha etmektir. Bunlar deşifre edilmeliydiler. Yoksa tehlike yaratacaklardı. Tehlike çanları çalıyordu. Bu akrepleri bulup tedbir almazsak bizi ısıracaklardı.

Şam merkezde turistik bir otel vardı. Bu otelde çalışanların bazıları Kürt'tü ve PKK ile ilişkileri vardı. Otele gelenler, özellikle de Türkiye'den gelenler hakkında bilgi veriyorlardı. Türkiye'den gelen MİT birimindekiler de turizmci kimliğiyle gelmişlerdi. İzleri bulunmuştu. Artık onlara ulaşmak an meselesiydi. Partinin nefesi enselerindeydi.

Otelde çalışan Kürtler aynı zamanda turist rehberiydiler. Gelen turist turlarını gezdiriyorlardı. Bu MİT birimini de çok dolaştırmışlardı.

MİT birimi rehberlerin Kürt olduklarını anlayınca PKK üzerine sorular sormuşlardı. Bu rehberleri ajanlaştırmak Partiyeye ulaşabileceklerini hesaplamışlardı. O yüzden bu rehberlere daha fazla yakınlık gösteriyorlardı. Onlarla daha fazla turlara çıkıyor, daha fazla para veriyorlardı.

Onların bu durumu ve para harcamaları rehberlerin dikkatini çekmişti. Rehberler de bu durumu partiye aktarmışlardı.

Arkadaşlar bu rehberlerle anlaşıp uygun bir yerde bu kişileri tutuklamayı planladı. Eğer bu insanlar normal insanlarsa özür dilenip bırakılacaklardı. Yok eğer ajanlarsa gereken yapılacaktı.

Kürt rehberlerle bu grup otelde randevulaşmışlardı. Biraz içki içmişlerdi. Hamza arkadaş Hamit'le beraber otele gitmiş, bunları tutuklamış, Önderliğin arabasına bindirmişlerdi.

Önderliğin arabası biliniyordu. Asayişler, yol devriyeleri Önderliğin arabasını durdurmuyorlardı. Lübnan'a girişte aranmıyordu. Bu sayede Hamza arkadaş bunları Bar Elyas üzerinden akademiye getirmişti.

Ertesi gün Kürt rehberleri bıraktık. Ama diğerlerini tutukladık. Üzerlerinde Türk pasaportları ve turizm işletme belgeleri vardı. Yaklaşık iki ay soruşturmada kaldılar.

Bunlardan biri normal birisine benzemiyordu. Daha ilk konuşmada farklı olduğu anlaşıldığından soruşturması derinleştirdi. Eldeki bilgiler tekrar tekrar gözden geçirildi. Ama ilk sorgulamada hiçbir şey söylememişti.

Bir iş adamı olduğunu, bunun için Suriye'ye geldiğini, niçin tutuklandığını bilmediğini söylemişti. Üzerinde yüklü miktarda para, birden fazla pasaport ve kimlik çıkmıştı. Bunlara doyurucu bir açıklama getiremediğinden arkadaşlar ikna olmamış, soruşturmanın derinleştirilmesi kararıylaştırılmıştı.

Adam söylemlerinin ikna edici olmadığını anlayınca yelkenleri suya indirmişti.

Önderliğe bir rapor yazarak bazı şeyleri itiraf etti!

Parti de bu sürede yeni bazı bilgilere ulaşmıştı. Bu bilgiler ışığında ve yazdığı rapordaki itirafları da dikkate alınarak soruşturma derinleştirildi.

Sonunda bu kişinin ÇARLİ kod isimli bir MİT elemanı olduğu netleştirildi. Kamuoyuna da duyurulan itirafı aynen şu şekildeydi:

"Adım Dursun Çınar. 5.5.1947 Trabzon doğumluyum. Annemin adı Elmas, babamın adı Şükrü'dür. 1967 yılında asker iken, Jandarma istihbarat bölümü kaçakçılık şubesine alındım. Askerliğimi bitirip terhis olduktan sonra da bu birime bağlı çalıştım. Bu birimde 15 yıla yakın gemilerde çalıştım. Almanca, Rumca ve İngilizceyi iyi biliyorum.

1985 yılı ocak ayında Aydın Avcıoğlu ve Şaban Şaşmaz tarafından tecrübelerimden dolayı Milli İstihbarat Dairesi Anti-terör ve Uluslararası Terörizmle Mücadele Bölümüne alındım.

İstanbul'da Balmumu denilen bir eğitim merkezinde insanlarla ilişki kurma, geliştirme, bilgi alma konularında bir süre eğitildim. İstanbul'da hangi daire, şube veya kısma bağlı olduğumuzu bilmiyorum. Bizimki özel bir büroydu. Bu büro direkt Ankara Milli İstihbarat Dairesine bağlı.

Biz Aydın Avcioğlu ve Şaban Şaşmaza bağlı olarak çalışıyorduk. Yani emirleri bunlardan alıyordum. Aydın Avcioğlu çok tahsillidir, albay olabilir. Bizimki rütbe değildir. Ancak benim rütbem binbaşı. Milli İstihbarat elemanıyım. Uluslararası anti-terörle mücadele uzmanıyım. Bu görevi binbaşılık düzeyinde yürütüyorum.

Bu büroya alındıktan sonra Ermenilere ve PKK'ye karşı eğitildim. Bunlara karşı görev icra ettim. Fransa, Yunanistan, Fas, Mısır vb. yerlerde Ermenilere karşı mücadele ettim.

Bu büronun bir diğer görevi maddi olanak sağlamaktı. Yurt dışına adam göndermek çok paralı bir iştir. Bir-iki ayda yüz-iki yüz bin mark rahat gelir sağlanır. Bizim bürodakilerin çoğu turizm şirketi işletme ve yurt dışına adam gönderme işi ile uğraşır. Çalışmalarını bu ad altında yürütür. Bende yıllarca bu işi yaptım. Türkiye ve Mısır'da yazıhanem vardı.

Suriye'deki çalışmalarda bu ad altında yürütülmektedir. Benimde son görev yerim Suriye'dir. Bu alanda yaklaşık 4-5 aydır bulunuyorum.

Şam'a Ümit'le birlikte İstanbul'dan geldik. Amacım PKK'nin Suriye'deki gücünü zayıflatmak, başta Öcalan olmak üzere PKK'nin üst düzey adamlarına yönelik komplolar, suikastlar düzenlemek ve içine ajan sızdırmaktı.

Buraya gelmeden önce PKK'nin Suriye'de çok güçlü olduğu, hem ekonomik hem de kadro gücü ve kitle desteği açısından kolay kolay çökertilemeyeceği hususları bize belirtilmişti. Burada bir diğer görevimiz zayıf olan MİT yapısını güçlendirmektir. Bunun için bu süreçte 50'ye yakın ajan-vurucu tim getirildi.

Sizin tarafınızdan yakalanmadan 10 gün önce 15 kişilik bir grubu ben karşıladım ve çeşitli yerlere yerleştirdim. Onlardan daha önce gelen 10 kişilik bir grup ise Lazkiye'ye yerleşmişti. Diğerleri hakkında fazla bilgim yok.

Şam'da üstlenmişiz. Burada bir birim halinde çalışıyoruz.

İstanbul'daki büroda yönetici Aydın Avcioğlu ve Şaban Şaşmaza bağlı olarak Ben (Çarlı), Kürşat ve Ümit'in eniştesi vardı. Şam birimimizde de şunlar var: Ümit, Çarlı, Ekrem, Kemal, Ahmet, Şükrü, Zihni.

PKK'ye karşı görevim, bilgi toplayıp çökertmektir. Bana sürekli olarak PKK'yi kötülediler. PKK acımasızdır, çoluk-çocuğa acımadan eziyet ediyor dediler.

Ben orduda subaydım. Yani binbaşydım. Ülkemi ve devletimi korumak için bunları yaptığımı sanıyordum. Birçok yerde Ermeni militanlarına karşı savaştım. PKK de ülkemi bölüyordu, düşmandı. Buna karşı mücadele etmem gerekiyordu. Bu duygu ve düşüncelerle bu işi yapıyordum. Bu işin sonunda ölüm olduğunu biliyordum. Ancak ölürsem vatan uğruna şehit olacaktım.

Şimdi yanıldığımı, yanlış yaptığımı anlıyorum. Şimdi pişmanım. PKK Türkiye'yi bölmüyor, demokratikleştirerek daha da büyütüyor. Kürtlerin mücadelesi terörizm değil, haklı ve meşru bir mücadeledir. Tekrar söyleyeyim. Yaptıklarımın dolay pişmanım. Yaptığım pislikleri temizlemek için PKK'den bir şans istiyorum. PKK'nin adaletine sığınıyorum.

PKK'nin hakkımda aldığı bilgiyi, Şam'da yaptıkları incelemeleri ve edindiği tecrübeleri gördüm. Bunlara dayanarak bizi ortaya çıkardı.

Burada PKK'nin haklı bir dava için savaştığını ve Önderi Abdullah ÖCALAN'ın büyüklüğünü gördüm. Bu davanın mutlaka başarıya ulaşacağına, TC devletinin inanması gerektiğini söylemek isterim.

Beni aldatan MİT ve Emniyet Teşkilatı her türlü kötülüğe sürükleyip ölüm kucağına attı. Şimdi beni kurtarması gerekir.

Beni göreve alırken kurtaracağını söylemişti. Kurtarması içinde elinde bulunan PKK'li savaş esirleriyle değiş-tokuş yapması gerektiğini bilmesi gerekir. Eğer gerçekten TC bir devlet ise beni kurtarır."

KOMANDO EĞİTİMİ

Önderlik akademide olsa da olmasa da yönetimi tüm çalışmalara katıyor, ortak ediyordu. İşleri kendisinde merkezileştirerek tekleştirmiyordu. Eğitim konularını bile yönetimle belirliyordu. Gelen raporları okuduktan sonra kamp yönetimine veriyordu. Kolektif bir tarz yaratmaya, bunu oturtmaya çalışıyordu.

Aralık ayının sonlarına doğru Önderlik yeniden akademiye geldi. Oktay kaçmıştı. Saflardan kaçışları konu alan ve yönetim tarzına, üslubuna, yöntemine ilişkin eleştirilerle yüklü bir değerlendirme yaptı. Kaçışların nedenlerini çözümledi. Mücadelenin insanları bu kadar çekmesine rağmen, insanların neden mücadeleden kaçtıklarını ve düşmana gittiklerini anlattı. Yönetimde Şener ve Sarı Baran'ın ismini verdi.

-Ben dünyayı örgütlemeye çalışıyorum, insanları buraya getirmeye çalışıyorum. Siz buraya ziyarete gelen analarla bile ilgilenmiyordunuz dedi. Kızmıştı.

Yönetim kampta çocuklarını ziyarete gelen analarla ilgilenmemişlerdi. Onlar da gidip durumu Önderliğe aktarmışlardı.

O gün Cemal ve Hamza arkadaşlar da kampa gelmişlerdi. Xebat Derik arkadaş Botan'dan gelmişti. Tehta Reş'te yapılan ülke içi 1.konferansın belgelerini getirip Önderliğe vermişti. Bir-iki gün kaldıktan sonra tekrar gitmişti.

Önderlik ülke içi konferansın belgelerini okudu. Durum iyi değildi. Kızıdığından belli oluyordu. Eğitim vermeye gelince:

-Neden beni anlamıyorsunuz? Neden bildiğinizi yapıyorsunuz, dedi. Biraz durdu, sesini yükselterek;

-Botan'ı buradan gönderdik. Git konferans yap dedik. Feodal-çeteci anlayışları mahkûm et. Buradaki değerlendirmelere göre savaşı planla dedik. O gitmiş bilmem ne yapmış. Sanki gidenler Dicle suyunu geçince "Apoya selam, eskiye devam" diyorlar ve bildiklerini yapıyorlar.

Askerlik kanunu çıkardık ki ordulaşalım. Halkı ikna ederek bu halk savaşına katalım. Yoksa çeteci yaklaşımlar için çıkarmadık ki. Böyle uygulanacaksa uygulanmasın.

Siz böyle yaparsanız ben özel bir takım oluşturacağım. Lübnan'dan küpe getireceğim. Hepinizin kulağına takacağım. Bu sözlerim kulaklarınıza küpe olsun. Gittiğiniz yerde bunları unutmayasınız. Küpelere baktıkça söylediklerimizi hatırlayın."

Bir ara durdu. Yönetimdeki Metin ve Şener'e baktı:

-Bu Lübnan havası da acayıptır. Oportünist bir havası var. Ne zaman sıcak, ne zaman soğuk olacak belli değil, dedi.

Çoğumuz gerçekten hava durumu üzerine düşünürken Önderlik aslında eleştirdiği kişilikleri Lübnan havasıyla değerlendirmişti.

Bir de küpe meselesini ben fazla anlamamıştım. Küpeyi toplumda kadınlar takıyordu. Bizim kadın yoldaşlarımız bile küpe takmıyordu. Bir arkadaş sordum; aklımızda kalsın, unutmayalım diye söylenen bir söz olduğunu anlattı. Hatta Osmanlı Padişahlarından bazıları da bunun için küpe takıyormuş. Yavuz Selim'in önemseydiği üç konu için üç küpe varmış: Emniyet, istihbarat, irtibat!

Önderlik sürekli "hızla anlayıp uygulamalısınız" diyordu. Hiç anlamayanın ya da yarım anlayanın vay haline! Hızlı ve iyi anlamamız gereken dersler sadece ideolojik, örgütsel dersler değildi. Askeri dersler de çok yakıcıydı. Aslında tüm dersler birbirine bağlıydı.

Askeri eğitimlerde savaş sürecinde karşılaştığımız sorunlar üzerinde duruluyordu. Örneğin bir köye nasıl gidilir, nasıl çıkılır, dumansız ateş nasıl yakılır, iz çıkarmadan karda nasıl yürünür, nerede nasıl konumlanılır; eylem planlaması ve keşfi nasıl yapılır, çatışma, yaralanma veya geri çekilme nasıl olur, yol kontrolleri nasıl yapılır üzerinde duruluyordu. Yönetim de bu eğitimlere katılıyordu. Ama ağırlıkta savaştan gelen arkadaşlar bu eğitimi veriyorlardı.

Yılbaşı için bazı hazırlıklar yapıldı. Meyve-sebze ve kuru yemiş getirilmişti. Küçük bir moral etkinlik de hazırlanmıştı. Şener yeni yıl üzerine biraz konuştu. Sonra moral etkinliğine geçildi. 1990 yılı böyle bir moral ve coşkuyla karşılandı.

Haftanın belli günleri spor yerine komando eğitimi yapılıyordu. Yaz-kış, sıcak-soğuk, yağmur-çamur fark etmez sürekli bu eğitim yapılıyordu. Savaş her şart ve koşulda olduğuna göre bu spor da her şart ve koşulda olmalıydı.

Komando eğitimi ağır bir eğitimdi. İnsanı çok yoruyordu. Bu yüzden bazen yorulan arkadaşlar kendilerini bırakıyor veya gevşetiyorlardı. Bu durumda o gün spor veren arkadaş elindeki silahla ayak diplerine ateş ediyordu. Sağına-soluna kurşun sıkıyordu. Yavaş hareket edenlerin yaralanması işten bile değildi. Mermiler eğitime çeki-düzen veriyordu. Daha fazla güç harcamamıza yol açıyordu. Bu yüzden komando eğitimi dönüşünde bitap düşüyorduk. Dizlerimizde derman kalmıyordu.

Bu komando eğitiminde telli, telsiz ve ateşli olmak üzere üç tane tünel vardı. Ağaçlardan merdiven tarzı yükseltiller yapılmıştı. Tekerleklerden oluşan ateş çemberleri vardı. İki kaya arasına gerilmiş, yaklaşık 30 metre uzunluğunda 5 metre yüksekliğinde ip vardı. Dar ve uzun bir ağaç üzerinde koşma, sınav, kaz yürüyüşü, depar atma vb. hareketlerden oluşuyordu.

Sporu kadın-erkek hep beraber yapıyorduk.

Sporda atiklik ve hızlilik esastı. Kurşunlar da bu sağlamak için sıkılıyordu.

Tüneller 4-5 metre uzunluğundaydılar. Yarım metre yüksekliği vardı. Her spor bittiğinde sürünmekten dizlerimiz, dirseklerimiz kanıyor, elbiselerimiz yırtılıyordu. Bir tünelden çıkarken, üzerinde dikenli Alman teli olan başka bir tünelden geçiyorduk. Yerden yüksekliği yarım metre ya var ya yoktu. Birçok arkadaşın elbiseleri bu tellere takılıp yırtı-

lıyordu. Teller çok keskindi. İnsanın bedenine değdiğinde kesiyordu. Eli yüzü kesilip kanlar içinde kalan onlarca arkadaş vardı.

Bu tünel de bitirildiğinde girişinde ve çıkışında ateş çemberlerinin olduğu tünel vardı. Yavaş hareket edince zaten kurşun geliyordu. Ayrıca bu tünelde ateş yanıyordu. Bunu da atlatınca merdiven tarzında yükselen engeller vardı. Koşar adımlarla bu engelleri çıkıp iniyorduk. Sonra sürünerek gitmeye çalışıyorduk. Bunu birçok arkadaş geçemiyordu. Bu engel de aşılmınca ateş çemberlerinden takla atarak geçiyorduk. Burada da saç, bıyığı, elbisesi is içinde kalanlar, yananlar oluyordu. Bunu da aşınca sınav geliyordu. Deparla yani son sürat koşuyla da bitiriyorduk. Bu engelleri en hızlı ve seri geçen başarılı sayılıyordu. Bazen de ödüllendiriliyordu.

Zor bir spordu, ama istek, coşku ve moral yüksekti. Yazın daha rahat yapılıyordu. Ama kışın bir kat daha da zorlaşıyordu. Bekaa'nın toprağı kırmızı bir topraktı. Yağmur veya kar yağınca toprak sabun gibi kayganlaşıyordu. Dengemizi kurmada zorlanıyorduk. Spora giderken bu karda, çamurda denge kurmak sorundu.

Yine öyle bir kış gününde komando eğitimine gitmiştik. Tünel engellerini aştım. Ağaç merdivenlere koştum. Bir-iki basamak çıktım. 3. basamakta ayağım kaydı ve kendimi sırt üstü yerde buldum. Her tarafım acıyordu. Yerimden kalkamadım. Bir süre öyle yerde bekledim, sporu veren arkadaş kurşun sıkıyordu. Kurşunlar sağıma soluma değiyorlardı. Çok incinmiştim. Biraz kendime gelince kendimi zorlayıp ayağa kalktım. Fakat yere rahat basamıyordum. Sekerek takıma gittim. Kalça kemiğim çok ağrıyordu. Kırılmadığını biliyordum, ama ağırları çok fazlaydı. Spor bitince arkadaşlar birer-ikişer takıma geldiler. Ben yatağa uzanmıştım.

Takıma gelen “ne oldu” diye soruyordu.

Ben de her gelene “bilmiyorum, ama yere basamıyorum. Belim çok ağrıyor” dedim.

Bir arkadaş ağrıyan yere biraz masaj yaptı. Masaj iyi gelmişti, biraz rahatlamıştım. Ama oturmada, adım atmada çok zorlanıyordum. O gün eğitime gitmedim. Ertesi gün ideolojik eğitime gittim, ama spor eğitimine gitmedim. Ağrılar hala çok fazlaydı ve yere rahat basamıyordum.

Kıştı, havalar soğuktu. Bu yüzden akademide mevsimsel hastalık fazlaydı. Çoğu soğuk algınlığı hastalıklarıydı. Sporda düşüp yaralananlar da vardı. Günde bir sefer doktora gidiliyordu. Her seferinde 4-5

arkadaş gidiyordu. Bar Elyas'daki doktorlara gidiyorduk. Halk da bu doktorlara geliyordu. Bu yüzden sıra gelinceye kadar geç oluyordu. Üç gün sonra ancak sıra bana geldi. Bar Elyas'a gittim.

Gittiğimiz Doktor Hristiyan bir kadındı. Muayene ettikten sonra filme gönderdi. Siyah beyaz bir film çektim. Filmde bir şey belli olmadı. İlaç yazdı ve kampa geri geldim. Ancak acılar bitmedi. Ayağımı rahat basamıyordum.

Bir süre sonra bir daha aynı doktora gittim. Acılarımın arttığını ve yere basamadığımı söyledim. Bu sefer renkli film çekti. Filme baktıktan sonra sırtımda disk oluştuğunu söyledi. Bemix iğneler verdi. Dikkat etmem gereken şeyleri söyledi. Kampa döndüm. Ama acılar sürdü.

Kampta Mardinli olan Apê Şevket adında bir arkadaş vardı. 60-65 yaşlarındaydı. O da akademiye eğitime gelmişti. Oldukça emekçi ve fedakâr birisiydi. Arkadaşlar 1982 yılında ülkeye dönerken ilişkilennmişlerdi. Yurtseverdi. 15 ağustos atılımından sonra deşifre olunca saflara katılmıştı. O yaşına rağmen hiçbir şeyden geri durmuyordu. Behdinin, Zagros ve Rojava'da çalışmalara katılmıştı. Ne zaman Önderlik sahasına geldiğini hatırlamıyorum. Yaşlı olduğundan spor yapma zorunluluğu yoktu. Ama gelip bizi izliyor, bazen de gülüyordu.

Bazen "Bu PKK çok güzel bir hareket. Önderlik ve arkadaşlar da öyle. Eğitim ve toplantılar da öyle. Ama eleştiri-özeleştiri öyle değil. Keşke bu eleştiri-özeleştiri olmasaydı" diyordu. Eleştiriden çekiniyor, korkuyordu. Eleştiriyi fesatlık diyordu.

Bir de Kobani'li Peyman adında bir kadın arkadaş vardı. Girişken, canlı ve sempatikti. Hiçbir şeyden kendisini geri tutmuyordu. Katılımı özlüydü. İlişkilerinde içli ve samimiydi. Onun katılması Kobani'de olay olmuştu. Peyman arkadaşın ailesi feodal bir aileydi.

Ailesi Önderliğin yanına gelmişti.

Önderliğe "onu geri verin, kaç erkek kardeşini alırsanız alın" demişlerdi.

Önderlik de onlara "kızınız akademide eğitimde. Oraya gidin, onunla konuşun, gelirse alın götürün, yoksa ben git demem" demişti.

Bunun üzerine ailesi akademiye gelmişti. Hamza arkadaş getirmişti. Üç gün akademide kaldılar. Peyman arkadaş ikna edip götürmek için çok çalıştılar. Ama ne yaptılarsa Peyman arkadaş ikna olmadı. Akademide eğitime devam etti.

Ocak ayında çok kar yağmıştı. Bazen kuru soğuk bir hava oluşuyordu. Adeta insanın içine işliyor, kanını donduruyordu. Bu yüzden hareket imkânı fazla yoktu. Günlük program rutin olarak devam ediyordu. Benim acılarım geçmemişti. Okula gidip gelirken sekiyordum. Eğitime katılsam da spora katılmıyordum. Ocak ayının ortalarında Önderlik yine akademiye geldi. Ben de Önderliğin güvenliğine gittim. Önderlik ağırlıkta savaş ve savaşta yaşam sorunları ve bununla bağlantılı kişilik sorunları üzerinde duruyordu. Her eğitimde bunları anlatıyordu.

24 Ocak'ta yeniden Bar Elyas'a doktora gittim. Doktorda işim bitince şoför beni bir eve bıraktı. Diğer arkadaşların işi bittiğinde gelip beni alacağını ve kampa döneceklerini söyleyerek gitti. Arabadan inip eve gittim. Evde 4-5 arkadaş daha vardı. Bunlarla merhabalaştım. Bunlardan sadece Cahide arkadaşı tanıyordum. Zaten o'da devrede bizimleydi. Akademide basında kalıyordu. Basın işleri için Bar Elyas'a gelmişti. Akşama kadar araba gelmedi.

Hava iyicene kararmıştı. Dışarıda kuru bir ayaz vardı.

Kapının önünde duran bir arabanın sesi geldi. Birden sert ve seri bir şekilde kapı çalındı. Bir arkadaş gidip kapıyı açtı. Şener ve kampın şoförü içeri girdiler.

Kapıda onları görünce "ne oldu, bu gece vakti niye gelmişler" dedim kendi kendime. Ama yüzlerinden düşen bin parçaydı. Adeta küfürden bir surat vardı karşımızda. Gözleri kızarmıştı. Kinli kinli bana bakıyordu. İçerdekilerin hepsi ayağa kalkmışlardı. Buyur ettik. Şener:

-Yok, acelemiz var. Gürcan'ı alıp gideceğiz dedi.

-Bu ne acele. Ocakta yemeğiniz mi var? Oturun bir çay için, biraz dinlenin. Yine gidersiziz, dedi Cahide arkadaş.

-Hazırlan Gürcan, gidiyoruz, dedi buyurgan bir sesle.

Sesinde bir acayıplık vardı. Şener'le aram fena değildi. Benimle hiç böyle konuşmuyordu. Bazen benimle şaka da yapıyordu. Yine Cahide arkadaşla da arası iyiydi. Hepimiz bir birimizin yüzüne baktık. Bu acayıplığın nedenini anlamaya çalışıyorduk. Ama Şener sabırsızdı, yerinde duramıyordu.

-Tamam gel otur, bir nefeslenin. Yine gidersiziz.

-Yok heval, acelemiz var, oturamayız.

-Görmeyen, bilmeyen Osmanlı ordusunun sizi kovaladığını sanacak, nedir bu acele heval?

-Gürcan çabuk, Önderlik bekliyor. Önderlik Gürcan'ı alın, gelin, dedi.

Önderlik söylemişse mutlaka önemli bir şeydir. Bir de Önderlik dendi mi akan sular durur, her şey biter. Elde ne iş varsa bırakılır ve gidilir. Bu yazılı olmayan bir kuralımızdı.

Şener'le şoför kapının eşiğinde bekliyorlardı. Ayakkabılarını dahi çıkarmamışlardı. Bir şey de söylemiyorlardı. Bu tavırları bende kaygı yaratıyor, ürperti veriyordu. Eşyalarımı toplayıp torbaya koyduktan sonra üçümüz hızla evden çıkıp arabaya bindik.

"Şener neden böyle yaptı, kampta ne var, ne oldu" diye düşünmeye başladım.

Yaklaşımları kırıcı ve küçük düşürücüydü. Arkadaşların tüm ısrarlarına rağmen gelip oturmaması dikkat çekiciydi. Ben düşüncelere dalmıştım. Ama aramızda görünmez bir duvar, boşluk oluşuyordu. Giderek ondan uzaklaşıyordum. Arabada yan yana olduğumuz için sıkıldım. Ne ben soru sordum, ne o bir şey anlattı. Bar Elyas'tan çıkıp kamp yoluna girince yapmacık bir yüz ifadesiyle konuşmaya başladı.

-Nasıl-sın, acıların azaldı mı, doktor ne dedi, diye sordu. Bu konuşma tarzı, sorusu bana küfür gibi geldi. Onunla konuşmak istemiyordum. Başımı çevirdim, duymazdan geldim. Ama Şener tekrardan sordu.

-Durum aynı, ilaç yazdı, deyip kestirip attım.

Araba kampın olduğu vadiye girdi. Asfalt yoldan çıktık. Artık toprak yoldaydık. Yağan kar kuru ayazdan dolayı buza dönüşmüştü. Araba bir oyana bir bu yana sallanıyordu. Ama şoför direksiyona hâkimdi. Araba arazi vitesliydi. Tutukluların kaldığı takımın önünde durduk.

"Ne işim var burada" der gibi ona baktım.

O da bana "adeta suçlusun" der gibi bakıyordu.

Kaldığım takım ayırdı. Önderlik geldiğinde Önderliğin kaldığı yerin yanındaki takıma gidiyordum. Bazen yer sorunu çıktığında güvenlik takımına da gidiyorduk. Oradaki arkadaşların sayısı azdı. Bazen onlara yardımcı olmak için oraya gidiyorduk. Araba durunca Şener bana döndü.

-Eşyalarımı al ve in, dedi.

Şaşırdım. Kaygı ve korkularım oluşmaya başladı.

-Ben burada kalmıyorum ki, takımına ya da güvenliğın takımına gideyim.

-Yok, yok. İn ve burada kal, dedi.

Şok olmuş halde eşyalarımı alıp arabadan indim. Tutukluların kaldığı yere gittim. Ama bu yaklaşım çok zoruma gitti. Öfkemden ağlayacak gibiydim. Birisi dokunsa patlayacaktım. Kurşun sıkılsa kanım akmazdı. Tutukluymuşum gibi davranılmasını hazmedemiyordum. Keşke yer yarılrsa içine girsem, bunları yaşamasam diye düşündüm. Tutuklu ve denetimde olduğumu hissettim.

Tutukluların kaldığı yer iki katlıydı. Alt katta tutuklular kalıyordu. Üst katta da orada görevli arkadaşlar kalıyordu. Ben de onların yanına gittim. Ama dünyam kararmıştı. Gözüm hiçbir şey görmüyordu. Her şey anlamsızlaşmıştı.

Nedenini bile bilmediğim bir şey için denetim altına alınmışım. İçim içimi yiyordu. Ateş üzerindeydim sanki. Dışarıda kuru ayaz ve soğuk bir hava olmasına rağmen ben yanıyordum. Ruhum yanıyordu. Acı çekiyordum.

Belimin, ayağımın acısını unutmuştum. Ruhumun acısı daha fazlaydı. Ruhum yaralanmıştı. Elbiselerimin içinde olduğu torbayı aldım, üst kata, arkadaşların yanına çıktım.

Güvenliktekiler de bana çok soğuk davrandılar. Ben içeri girince adet buz gibi bir hava esti.

Kimse benimle konuşmak istemiyordu. Kimse yanımda kalmak istemiyordu. Herkes dışarı çıktı. Daha dün birlikte nöbet tuttuğumuz arkadaşların bu tavırlarını anlayamıyordum. Neden böyle olmuşlardı. Bir girdaptaydım, giderek boğuluyordum.

HAMZA YOLDAŞ VURULDU!

Mücadele tarihimizin en acı olaylarından biri yaşanmıştı. Olay kahrediciydi. Öğrenme biçimim ise beni daha da yaraladı. Benimle ilgisi neydi ki bu şekilde öğrenecektim?

Halil Derik diye bir arkadaş vardı. Birlikte Önderliğin güvenliğindeydik. Aramız çok iyiydi. Paylaşımlarımız olmuştu. O zaman o da tutukluların güvenliğine gelmişti. İçerde ikimiz yalnızdık. Halil'in yanına gittim. Kolundan tuttum, gözlerine baktım. O bakışlarını kaçırdı. Gitmek istedi. Ama bırakmadım.

-Ne var Halil, nedir bu durum, ne olmuş, dedim.

Halil kendisini elimden kurtarıp gitmek istedi. Ama bırakmadım.

"Anlat, ne oldu" dedim.

Çevresine baktı. Kimseler yoktu. Çok tedirgindi, korkuyordu.

-Metin Hamza arkadaşını vurdu, Hamza arkadaş şehit düştü. Önderlik Metin'i tutuklayın, dedi. Metin'i tutukladılar.

Daha sözlerini bitirmemişti, ama ben bir çuval gibi yere yığıldım. Dizlerimin bağı çözüldü. Gözlerim karardı. Artık söylenenleri dinlemedim. Anlamadım. Bedenim, beynim kilitlendi. İçimden bir şey koptu. Agit arkadaşı ve şehadetini düşündüm. Erdal, Bedran arkadaşları düşündüm. Önderlik canlandı gözlerimde. İçim kızgın bir demir gibiydi. Yığıldığım yerde bir süre aynen bir ölü gibi kıpırtısız kaldım, her şeyin anlamsızlaştığı andı.

Bir süre sonra Sarı Baran ve Şener, tutukluların kaldığı yere geldiler. “Gürcan’la işimiz var” diyerek arkadaşları dışarı çıkardılar. Güvenlik sorumlusu ve Halil arkadaş içeride kaldılar. 5 kişiydik. Şener, Sarı Baran, ben, güvenlik sorumlusu ve Halil arkadaş.

-Metin burada Önderlik sahasında komployla Hamza arkadaşı katletti. Vurarak şehit düşürdü. Şimdi tutukludur. Onunla birlikte kalanlar, onu tanyan herkes rapor yazacak, sen de pratiğinize ilişkin rapor yazacaksın, dedi Şener.

-Benim bu olayla ne ilgim var, diye sordum. Şener adeta bağırarak:

-Var mı, yok mu onu görürüz.

-Bu konulara ilişkin ben Önderliğe rapor yazmışım, bir daha yazmam.

-Ne demek yazmam. Yazacaksın. Bu olayları tek tek yazacaksın.

-Ne yaparsan yap, ben rapor yazmayacağım. Önderliğe yazmışım, dedim. Ama çok gergindim. Dalmıştım. Şener sırtarak:

-Yazacaksın, dedi. Rapor yazmam konusunda çok ısrar etti. Sarı Baran devreye girdi:

-Metin’le birlikte olanlar, onunla pratikte kalanlar, tanık olanlar rapor yazmalı ki soruşturma doğru yürütülsün, sonuç alsın, dedi.

-Hevalê Baran, doğru ben Metin’i tanıyorum. Onunla Botanda kaldım. Ama sen de onunla kaldın. Sen benden daha iyi tanıyorsun. Ben Botan’da, sen Lolan’da onunla kaldın. Ben ve sen Hakkârî’de birlikte kalmadık mı?

-Hevalê Gürcan bir rapor yazsan iyidir. Savaşta yaşanan parti dışlıkların açığa çıkması için iyidir, dedi Sarı Baran.

-Hevalê Baran, ben senin gibi eski değilim. Sen savaşı benden iyi biliyorsun. Yaşananları da. Sen rapor yazsan her şey anlaşılır.

-Sen rapor yazacaksın, partinin talimatıdır. Partiye karşı mı geliyorsun? Zaten kimseyi dinlediğin, taktığın yok. Şimdi de partiyi dinlemiyorsun. Böyle yaparsan senin için iyi olmaz.

-Metin'le aynı köylü müsünüz, dedi Şener.

-Evet, aynı köylüyüz.

-Akrabalığınız var mı?

-Babamla onun annesi teyze-dayı çocuklarıdır.

-Metin köyde nasıldı?

-Fazla köyde kalmıyordu. Köyde sevilmiyordu

-Neden?

-Cizre'de, köyde birçok örgüt vardı. O zamanlar Metin'de KAWA'cıydı. Marks-Engels'in kitaplarını okuyordu. Dine, Allaha küfür ediyordu. İnananlara küfür ediyordu. Bir kere zekât toplamaya gelen feqeleri kovalamıştı. Bu yüzden köy halkı onu sevmiyordu.

-Ya ailesi?

-Annesi, babası çok iyi insanlardır. En büyük kardeşi Mehmet iyi insandır. Diğer kardeşlerinin hepsi 6 kardeş partiye katılmışlar. Ailesi Parti ailesidir.

-Yok, yok yazacaksın, şimdi biraz tepkilisin. Tepkin geçince yazar-sın, dedi Sarı Baran gülererek. Ortamı yumuşatmak istiyordu. Daha esnek davranıyordu. Güliyordu. İfade bir "bir şey olmaz" diyordu.

-Ne yazayım hevalê Baran, dedim.

-Yazacaksın, parti talimatıdır, dedi Şener.

-Kusura bakma ben rapor yazmayacağım.

-Sen çok ileri gidiyorsun. Yazma da görelim seni, dedi ve çıkıp gittiler.

Bunları tekrar düşündüm. Benim bu olayla ne işim vardı. Ben niye güvenlikteyim. Niye rapor yazayım. Şener niye bu kadar ısrar etti? Kafamda bir sürü soru uçuşuyordu. Dibe batan bir gemi gibi ağırlaşmışım.

Libya'dan temsilciler geldiğinde ben Önderliğin güvenliğindeydim ve nöbetçiydim. Önderlikle Şener konuşuyorlardı. Önderliğin kızdığı

belliydi. Ama sesleri bana gelmiyordu. Uzak olduğum için duyamıyordum onları. Birden Önderlik ayağa kalkıp parmağını ona doğrultarak yüksek sesle kızmıştı. Bundan sonra Şener'e karşı içimden soğumuştum. Kafamda kuşkular oluşmuştu. Hatta Dicle diye biriyle olan ilişkilerinden şüphelenmiştim. Ve şimdi de bana böyle yaklaşıyordu. Belki de bu şüphelerimi bildiğinden böyle yaklaşıyordu. Olayların boyutunu anlamaktan uzaktım. Fakat Şener'in de tutumu beni daha fazla ezmeye dönüktü. Adeta beni kırmak istiyordu. Yardımcı olmaktan, kavraticı olmaktan uzaktı.

Dünyam kararmıştı. Hiçbir şeyi görmüyordum. Yaşam bana haram oldu. Yaşamak istemiyordum. Kaçmayı düşündüm, ama sonra olmaz dedim. İntihar edeyim dedim ama o da olmuyordu. Çıkmazdaydım. Dağılmıştım. Bir anda aklımdan birçok şey geçiyor ve aynı anda her şey siliniyordu. Hiç bu kadar çaresiz kalmamıştım.

Bir süre sonra Önderliğin güvenliğinde olan Cihat Şırnak içeri girdi. Benim bir ölüden farklı olmadığımı görünce şaşırıp kaldı. Bir süre öylece durup bana baktı. Sanki yaşayıp yaşamadığımı ya da kafayı yiyip yemediğimi anlamaya çalışır gibiydi. Bir yaşam belirtisi göremese de canlanabileceğim bir şey söyledi:

-Hevalê Gürcan, Önderlik seni çağırıyor!

Önderliğin beni çağırması beni kısmen canlandırdı. Adeta ölü bedene nime yeniden ruh geldi. Kalkıp Cihat'la beraber Önderliğin yanına gittim.

Kar yağıyordu, yer beyazlanmıştı. Gece karanlıktı, yıldız yoktu. Ama karın beyazlığı, gecenin karanlığını kısmen kırıyordu. Güvenliğin yerinden Önderliğin yanına kadarki mesafe en fazla 4-5 dakikaydı. Ama bu yol bitmek bilmiyordu. Bu kısacık mesafede tüm hayatımı yeniden gözlerimin önünde canlandırdım. Botan pratiğini, Agit arkadaşı düşündüm. Hamza arkadaşın katledilişini düşündüm. İçimden bir his, hedefin Hamza arkadaş değil de Önderlik olduğunu, bunu planlayanların da Sarı Baran ve Şener olduklarını, Metin'in eliyle bu planı uygulamaya koyduklarını söylüyordu. Bu hissimi Önderliğe söyleyecektim.

Kafamda bunları tartarak Önderliğin kaldığı yerin yanına gediğimde Şener ve Sarı Baran'ın kapıda beklediklerini gördüm. Onları görünce cehennem zebanilerini görür gibi oldum. Ne işleri vardı burada?

Hayal kırıklığını yaşadım. Onlar hakkındaki hislerimi, düşüncelerimi Önderliğe söylesem, sesim onlara gidecekti. Bu yüzden Önderliğe söylemekten vazgeçtim.

Bir şey olmamış gibi kapıda bekleyen Şener ve Sarı Baran'a selam verdim. Önderliğin kaldığı odanın kapısını çaldım. "Gel" demesiyle kapıyı açtım ve içeri girdim. İçerisi sıcaktı. Odun sobası yanıyordu. Ben içeri girince Önderlik başını çevirdi, bana baktı. Halim perişandı. Umu-dumu, irademi, heyecanımı ve coşkumu yitirmiştim. İradem kırılmıştı. Aynı zamanda korkuyordum, gergindim. Önderlik:

-Hoş geldin, gel. Korkma. Niye bu kadar korkuyorsun. Rahat ve sakin ol, dedi.

Adeta ruhumu okuyordu. Ruhumdaki fırtınayı görmüştü. Ateşi görmüştü. Söndürmek istiyordu.

Önderlik de dolmuştu. İlk defa Önderliği bu kadar duygulu halde görüyordum. Yerinden kalktı, biraz yürüdü, sonra tekrar gelip sobanın yanında oturdu.

Üzerimden soğuk terler akıyordu. Oysa içerisi sıcaktı.

-Metin'i tanıyor musun?

-Tanıyorum Başkanım.

-Aynı köyden misiniz?

-Evet Başkanım.

-Birlikte kaldınız mı?

-Kaldık Başkanım.

-Metin ne yapıyordu?

-Cizre'de okul okuyordu. Cizre'de ve köyde birçok parti vardı. Metin KAWA'cıydı. Bir süre Cizre'de dernek başkanlığını yapmıştı.

-Ailesi nasıldı?

-Annesi-babası iyi insanlardır. Çevrede sevilen insanlardır. Metin'in dışında kardeşleri de sevililiyordu.

-Metin neden sevilmiyordu?

-Toplumun geleneklerine göre yaşamıyordu Başkanım. Dine, Allaha, peygambere küfür ediyordu. Maceracı ve hayalperest biriydi. Ne yaptığını kimse bilmiyordu. Bazen de metropollerdeydi.

-Metin Botan'da kimseyi infaz etti mi?

-Evet Başkanım, buna şahit oldum.

-Sence Hamza arkadaşın şahadeti kaza mıdır? Komplo mudur? Bilinçli midir, bilinçsiz midir?

-Bence kaza değil Başkanım. Bilinçli bir şeydir. Yeni bir savaşçı olsa belki kaza denebilir, bilinçsiz denebilir ama Metin savaşta uzun süre kalmış. Kaza değil, bilinçlidir Başkanım, dedim.

-Doğru söylüyorsun, kaza değil. Ben de öyle düşünüyorum, dedi.

Hamza arkadaşın şahadeti Önderliğe çok zor gelmişti. Benim zaten iki ayağım bir pabuçtaydı. Bir süre konuşmadı...

Öylece Önderliğin karşısında bekliyordum. Sonra Agit arkadaşaya ilişkin sorular sordu.

-Agit arkadaş şehit düştüğünde orda mıydın?

-Doğrudur Başkanım, oradaydım.

-Nasıl şehit düştü, kaza mıydı, değil miydi?

-Pusuya düşmüştük Başkanım. Çok karanlıktı. Çatışma başladı. Agit arkadaş "geri çekilin" dedi. Duyduğum son sesiydi. Pusuda dağıldık. 1986'da buradan Gabar'a gelen Halil arkadaş Agit arkadaşın şahadeti için, çatışma günü yanında olanların hepsi rapor yazsınlar demişti. Onun söylemi üzerine ben bir rapor yazmıştım.

-Agit önde miydi, arkada mıydı?

-Ortadaydı Başkanım. Her zaman 6-7 kişi Agit arkadaşın önünde olurdu. Arkasında da Harun ve İbrahim arkadaşlar vardı. Ama nasıl şehit düştüğünü tam bilmiyorum.

-Kim vardı orda?

-34 arkadaşlık Başkanım.

-Nasıl olursa olsun, yerinde olan bir şahadet değildi. Ondan sonra savaşta sapma oldu. Gerillada yeni bir Agit çıkmıyor...

İki saatten fazla benimle konuştu. Soruları, değerlendirmeleri beni rahatlatan cinstendi. Yeniden bende umut, irade, istek yarattı. Biraz gevşediğimi ve rahatladığımı, dizlerime takat geldiğini hissettim. Sonunda bana baktı.

-Korkma. Korkmana gerek yok. Çok korkuyorsun. Bir şey olmaz. Metin'in mahkemesine katıl. Sonra Şam'a yanıma gel, dedi.

Önderlik böyle söyleyince sanki omzumdan tonlarca yük kalkmış gibi rahatladım.

-Başka bir şey diyor musun?

-Yok Başkanım

-Tamam gidebilirsin.

-Şevbaş Başkanım, dedim ve çıktım.

Kar yağıyordu. Kuru rüzgâr sert bir fırtınaya dönmüştü. Yüzüme vuran soğuk benii ferahlatcakken zebanilere benzettiklerimi gördüm. Kanım dondu. Sarı Baran ve Şener halen orada bekliyorlardı. Nöbetçi olan Cihat arkadaş benimle güvenlik takımına kadar geldi. Beni bıraktı ve geri döndü.

Önderlik benimle konuşuncaya kadar komadaydım, ya da bitkisel hayattaydım. Düşündüğüm tek bir şey vardı. Biran önce bu ortamdan uzaklaşmak. Severe gelmiş bu ortamda her şey üzerime geliyordu. Dağı, taşı, ağacı her şeyi diken olmuş, batıyordu. Düşündüğüm hiçbir şeyden tat almıyor, huzur bulmuyordum. Önderliğin konuşmasıyla bu durumu kısmen aştım. Ama tümünden aştığımı söyleyemem. Panik, korku hala büyük oranda vardı.

Ertesi gün yani 26 Ocak günü Önderlik okulda eğitime katıldı. Hamza arkadaşın şahadeti ve buna yol açan nedenler üzerinde durdu. Parti içindeki komploları değerlendirdi:

“Hamza (Hasan Bindal) arkadaşın şehit düşmesi olayına ilişkin soruşturmayı derinleştiriyoruz. Ulaştığımız somut sonuca göre, nesnel olarak en azından kuralları dinlemekten ve yaşamsal bir tehlikenin varlığı bilinmesine rağmen kurallarla oynamaktan doğan bir suç vardır.

Feodal ve küçük-burjuva eğilimlerinin parti içindeki direnişinden söz ettim. Öznel anlamda bunların düşmanla bağlantılarının olup olmaması pek önemli değildir. I-KDP'nin bize karşı yürüttüğü savaşta

komplolarla birçok değerli arkadaşımızı katlettiği gibi, kendi içinde de binlerce yurtsever aydını yok ettiğini biliyorsunuz.

Sık sık, biz ortaya çıktığımızda, ilkel milliyetçiliğin Türkiye temsilcisinin bize söylediklerini anımsıyorum. 1975 yılıydı. Bizi evine davet etmişti. Ankara koşullarında oldukça iyi yaşıyordu. Bizim sınıf silahıyla Kürdistan'a girmemizin en büyük tehlike durumuna düşmemiz anlamına geleceğini söylüyordu.

"Siz Kürdistan'ın üzerinde sallanan Demokles'in kılıcısınız; halkımızı bölüyorsunuz" diyordu.

Bu cümleyi aynen kullandı. 12 Eylül öncesinde KUK örneğinde gördünüz. Bu oluşum Mardin bölgesinde en az 75 devrimci ve yurtseveri katletti. KUK'un parolası PKK'yi Mardin'den öteye geçirtmemektir. 12 Eylül darbesine kadar yürüttü.

Daha sonrasını biliyorsunuz. İlkel milliyetçiliğin bize yansıttığı uç, KUK ucuydu. Sözümona T-KDP'den söz ediyordu. Yurtseverliği çok kötü bir biçimde kullanıyorlardı. O zaman MİT'in kendilerine verdiği bir görev vardı. I-KDP, 1972 yılında Derviş Sado denilen adamı bizzat çağırması; kendisini Türkiye ilişkilerini geliştirmekle görevlendirmişti.

İki Sait'i; Sait Elçi ve Sait Kırmızıtoprak'ı komployla birbirine vurdurtuktan sonra, Derviş Sado'ya Türkiye'de temsilcilik oluşturma görevini vermişti. Bu adam Diyarbakır'da MİT Bölge Müsteşarı ile ilişki kuracaktı. Bunlar Stërka Sor adında bir kol oluşturmuşlardı. Biz bunlara "Beş Parçacılar" diyorduk. Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist olduğunu söylüyorlardı. Aslında bu CIA'nın ve MİT'in uzantısıydı. I-KDP'den de çok güç alıyordu. Bu provokasyon çetesinin ilk işi Haki Karer yoldaşı katletmek oldu. O zamanki temsilcileri PKK'den intikam aldığını söylüyordu. Haki yoldaşın anısına tutarlı bağlılığımız, bizi sınıf savaşımını yetkince yürütmeye zorladı.

Bunlar savaşı geliştirdiğimiz Mardin'de, onlarca yurtseverin katledilmesinde büyük rol oynadılar. O zaman "UDG" ("Ulusal Demokratik Güç Birliği") vardı. "UDG", PKK'ye karşı sözümona ünlü bir vurucu güçtü. Demirel bile ondan söz ediyordu. Bunları kullanmakla tehlikeli bir iş yapıldığını, bu güçleri PKK'ye karşı çıkarmanın devletin ağırlığıyla bağdaşmadığını söylüyordu. Demirel sanırım 1980 başında böyle bir değerlendirme yapmıştı.

Haki yoldaşın katledilmesi olayının bir ucu da içimizde bulunan Mehmet Uzun'a dayanıyordu. Haki'nin olay yerine götürülmesinde bu

adam vardı. Kendisi daha sonra Tekoşin içinde çalışmaya başladı. Haki yoldaş o zaman Antep sorumlumuz ve en değerli militan arkadaşımızdı. Oldukça örgütleyici ve eylemciydi. Haki yoldaş hamallık yaparak biraz para kazanıyordu. 20-30 kişilik eğitim grubunun gereksinimlerini bu parayla karşılıyordu. Bir gün kaldığı eve gittik. Yeni yapılmış betonarme bir evdi ve oldukça soğuktu; evin içi buz gibiydi. Çay ve zeytinle karnımızı doyurmuştuk.

O zaman KUK ve Peşeng, IKP ile birlikte aldıkları ortak kararlar Kürdistan'ı bize kapatmak istiyorlardı. Hazırlıklarımız vardı; Hakkari'ye girmek istiyorduk. Önümüze oldukça ciddi engeller çıkardılar. IKP bize bu adımı attırmamak için bir görevlisini Mardin'e kadar gönderdi. Adı herhalde Ebu Şores'ti. Adam sözümona PKK'yi durduracaktı. Güneyle Kürtleri iyi kullanıyordu.

I-KDP, Sami Abdurrahman çevresi ve Yekiti ile çelişkilerimiz vardı. Yekiti'yi biraz değerlendirmeye çalışıyorduk. Yani bizim Hakkari'ye girişimiz öyle kendiliğinden, basit ve provokasyonsuz gerçekleşmedi.

On yoldaşımız Hêzil çayında şehit düştü. Bu grubumuza kılavuzluk eden kişi, I-KDP'nin en meşhur kılavuzuydu. Adam komplocuydu. Başta Mehmet Karasungur ve Hamit Avcı yoldaşlar olmak üzere, Doğu Kürdistan'da bulunan arkadaşlar bunların denetimi altındaydı. 1982 yılına kadar arkadaşlarımıza adım attırmadılar.

İçimizdeki savaşa inanmayanlar ne yapıyorlardı? IKP'nin durumu zaten belliydi, engellemeleri ortadaydı. IKP ile çok yersiz bir çatışma ortamı yaratılınca, sekiz değerli yoldaşımızı şehit verdik.

Aslında 1985 yılı kışını çıkarmak çok zordu. Neredeyse ciddi bir yenilgiyle karşı karşıya gelmişken, belimizi zor doğrultabildik. Bu duruma düşmemiz, bu provokasyonla çok yakından bağlantılıydı. İçimizden bazıları, arkadaşlara, "Bunların üzerine gidin ve ölü" diyorlardı. Grubun içine çekildiği çatışma ortamı, gerçekte bir bitirme projesiydi. Bunlar, dışarıdan içimize dayatılmış feodal ve küçük-burjuva serserileri kullanarak intikam alıyorlardı.

PKK zindanlarda bitirilmek istendi. Bildiğiniz gibi düşman işbirlikçilerini belirlemişti. Bazıları teslim olmuş, bazılarını satın almış ya da şu veya bu biçimde kendisine kazanmıştı. Bu kesim, içeride neredeyse ezici bir biçimde yapıya egemen olmuştu. Mazlum Doğan yoldaşın direnişinin anlamı biraz da bu boğulmayı önlemektir.

Hemen belirtiyim; gidişat bu denli kötüye gidiyor ve ihanet tutsakların gırtlığına kadar yapışıyorsa, bu durumda yapılacak tek iş en son eylemi sergilemektir. Sergilenen de zaten budur. Eylem kesinlikle bu dayatmaya karşıdır. Tutsaklar üzerinde baskı vardır, ama tutsakların üzerine ihanetle gidilmektedir.

Bu direnişte canını ortaya koyarak partiye sahip çıkma örneği sergilenmiş ve başarılı olunmuştur. Bunu daha sonraki süreçte Hayri, Kemal ve Ferhat yoldaşlar devam ettirdiler. Bu direnişler görünürde TC'nin işkencelerine ve insan onurunu çiğneyen uygulamalarına karşı gelişmiştir; ama özünde ihaneti silip süpürmüştür.

Mücadele tarihimizi iyi öğrenmenizi istiyoruz. İhaneti ve provokasyonu iyi tanıyın. Önemli olan bunun arkasındaki dünya görüşü ve onu yönlendiren güçtür. Bu konuda birkaç çakalın maşa olması fazla önemli değildir. PKK içinde ortaya çıkan ihanete ve onu beslemek isteyen düşmana karşı, bu direnişlerin böylesi görkemli bir karşı koyuşu vardır.

1983-85 yıllarında içeriden dayatılan provokasyon bir hayli sonuç almak istiyordu. O zaman da provokatörler, "PKK Hakkari'ye gidemeyecektir" diyordu. Dışardan IKP ve I-KDP'nin hedefi Lolan'daki saldırılarla PKK'yi boğmak ve bitirmektir. Bizde bazılarında silahlı mücadeleye inançsızlık, feodal ve küçük-burjuva isyancılığı vardı.

Bunlara rağmen, 15 Ağustos Atılımı başlatılmıştı ve yürütülüyordu. Yine de işler kritik bir noktada yürüyordu. Partimizin atılımından içerdeki feodal ve küçük-burjuva yapılar rahatsızdı. En çok üzerinde durulması gereken feodal ve küçük-burjuva karmaşı yapılar oldukça rahatsızlık duyuyorlardı. PKK saflarında bazı aydınlar vardı; kullanabildikleri kadar onları kullanacaklardı. Geriye zavallı yoksul ve bilinçsiz köylüler kalıyordu. Onların üzerinde sultanlık ve egemenlik kuracaklardı.

Bu adamlar gerçekten bir çorbacı bile olamazken, komploculukla uğraşmışlardı. Örneğin Kör Cemal'in pratiği eşkıyalık, hatta eşkıyalık da değil çapulculuktu. Eşkıyalar biraz da haksızlığa karşıdır. Kör Cemal geçmişte ikide bir kamyonların önünü kesip cebini dolduruyormuş. Bunu sonradan öğrendik. Midyat yolunda ikide bir yol kesmeye alışmıştı. Zavallı ve suçsuz insanları soyup soğana çevirerek yaşamaya çalışıyordu. Eline tarihsel bir fırsat geçtiği zaman da, yerli işbirlikçilerle alçakça ilişkiler kurarak hareketi bitirmeye çalıştı.

Dediğim gibi, bunların yarı yarıya TC ile ilişkileri vardır. Ama PKK'nin çizgisi direniyor. Tam da bu noktada ne yapıyorlar? PKK'nin

kadro yapısını düzensiz bir biçimde düşmanın üzerine sürerek kırdırtmak istiyorlar. Örneğin Agit ve Erdal yoldaşların katledilmesinde bu tutum çok belirgindir. Bu arkadaşlar ataktı. Gruplarını ve kendilerini oldukça yaşatabilirlerdi. Öyle kolay kolay düşman pususuyla gidecek kişiler değildi. Onları tanıyan herkes bunu söylüyordu. Kısacası bu tutuma düşmüyorlardı. Ağa artığı çete diyebileceğimiz klik, bu arkadaşlara müthiş öfke duyuyordu. Bazılarında şunu biraz somutlaştırmıştım: Agit yoldaş şehit düştüğünde Parti artık ayakta kalamaz hesaplarını yapıyorlardı. O partiyi biraz ayakta tutuyordu. O gittikten sonra, sözümona hiç kimse partiyi ayakta tutamazdı. Erdal yoldaşın şehit düşmesi olayı da öyledir. Zaten olay biraz araştırıldığında, bunların Erdal yoldaş için, "Bizim siyasal yaşamımızla oynuyor, biz de onun siyasal yaşamıyla oynayacağız" dedikleri görülecektir. Bu sözleri söyleyenler, daha başka arkadaşların da canına okuyorlar. Bunların gücü partiye yetmiyor, ama partiye son derece bağlı, dürüst ve değerli arkadaşları bizzat katlediyorlar.

Adamlar çete kurmuşlardı. Bu çetenin yaptığı şey neydi? Durumu yakından bilen arkadaşlar, anılarını derhal iyi bir biçimde edebi yazıya dökebilirler. Birkaç yer vardı, bu tipler buraları tutmuşlardı. Sözümona bazı akıllı kadın arkadaşlarımız da, "Kral, Cemal mi, yoksa Şexmus mu olacak" beklentisine yatmışlardı. Çete, kadın arkadaşları evlere çekiyor ve çok alçakça dolaplar çeviriyordu. Bu konunun iyi açılması gerekir. Bu arkadaşlar arasında kuşkuculuğu geliştirme, kendilerini etkisizleştirme ve onurlu hiçbir şeye yaklaştırmama yöntemine yaygınca başvurulmuştu.

Burada "PKK biziz" diyen klik tam bir çeteydi; sözümona her şeye el koymuşlardı. Bu tipler, "birisi otoritenizi sarsıyor ve kendisiyle baş edemiyorsanız, çatışmada veya başka bir yerde karambole getirerek kendisini vurun ve olaya kaza süsü verin" diyorlardı. Aslında Erdal yoldaş tamamen bu mantık sonucunda gitti. Büyük bir olasılıkla Agit yoldaşın durumu da buydu.

Çözümlemeler ve talimatlar bunun siyasal, örgütsel ve eylemsel sonuçlarını aktarmaya yönelikti. Bunların daha da ayrıntılı hale getirilmesinin önemli olduğunu sanıyorum. Aynı çetenin bir elemanı Garzan bölgesinde otuza yakın arkadaşın şehit düşmesine yol açtı. Bu olaylar karanlık yönleriyle hala ortada durmaktadır. Bu adam hiç vurulmaması gerekenleri kendi elleriyle vurdu; geriye kalanlar da imha oldular. Yüzlerce kadro ve savaşçı bu biçimde tüketildi.

Bu çete bilinçsiz değildi, çok örgütlüydü, anlayışları ve bu konuda kurnazlık bilenleri vardı. Bunlar da ruh olup olmadığı tartışması bile yapılamaz. Bunlar ruhsuzdur. Bu kadar yoldaşını imhanın içine atabilenlerde yürek ve vicdan aranabilir mi? İnsanın yüreği ve beyni bunları kaldıramaz. Bu kadar yüreksizlik olur mu? Oluyor, hem de çok sayıda oluyor. Çünkü bunların insanlıkla bir ilgisi kalmamıştır. Bizim yüreğimiz pırlanta gibidir, ama bunlar canavardır. Bunlar katildir; insanları düşmanın üzerine göndererek, tavuk gibi kırdırmaya yürekleri elveren tiplerdir.

Devrimcinin yüreği ve beyni konusunu epeyce açtım. Neden yaşamı bu denli açmaya çalıştık? Özellikle buradaki çözümlemelerde neden kıyamet kopardık? Devrimcinin yaşamı ve vuruş tarzı, olaylara ve insanlara yaklaşımı nasıl olmalıdır? PKK'de soylu bir yaşam nasıl tutturulur? Bunları neden açtık? Bazıları canınıza okuyor ve buna karşılık siz oldukça kaybediyorsunuz da ondan.

Karşımızda hiç de inanılmak istenmeyen ve kendi sınıf mevzilerini terk etmek niyetinde olmayan çetin cevizler vardır. Bunların arasında intikamcı ögeler vardır. Yoldaş dediğiniz kişi, sizi arkadan komployla götürmeye çalışıyor.

Çetenin artıklarının buraya kadar sökün ettiklerini biliyorsunuz. Adamın çalışma tarzına bakın. Bütün çabalarımıza rağmen, baştan çıkardığı ve bozduğu kişileri hala kendilerine getiremiyoruz. En çok da Botan'da görülen durumları göz önüne getirin. Adam, en gözde arkadaşlarımızı, "önünde engel oldukları" gerekçesiyle, hem de tek kurşunla alından vurarak öldürdüğünü söylüyor.

İçimizde bulunanların durumu da buydu. Bunlar iktidarı ellerine geçirdiklerine inanmışlardı. Tabii bizi de defterden silmişlerdi. Fukara köylü savaşılar üzerinde korkunç bir imha uygulamışlar ve onları köle yaparak kendi çömezleri haline getirmişlerdi. Göze kestiremediklerini ise çatışmalarda imha ediyorlardı. Zaman zaman en gözde arkadaşları vurdurmayı, sözümona kendi iktidar savaşımının bir aracı haline getiriyorlardı.

Komplo deyip geçmemek gerekir. Bunlar için, komplo, kendilerini iktidarda tutmanın en seçkin metodudur; iktidarda kalmanın ve iktidarını sürdürmenin doğal bir metodudur. Komploculuk, doğası gereği bu sınıf için çok doğaldır.

Bunlar dayatmacı ve komplocudur. En önemli durum, kadro ve savaşımların köle boyunduruğu altına alınmasıdır. Yani parti yetkisinin, kadro ve savaşımlar üzerinde çok kötü bir biçimde kullanılmasıdır.

Peki, bunlarda vicdan yok mu? Neden böyle yapıyorlar? Yoldaşlar böyle davranabilir mi? Evet, kuşkusuz yoldaşlar böyle davranamaz. Ama PKK tarihi, yoldaşlık kisvesi altında sergilenen canavarlıkların hiç de az olmadığını göstermektedir. Şahin Dönmez ve Yıldırım Merkit hainlerinin canavarlıkları az değildir. Yine avukat Hüseyin Yıldırım'ın provokasyonu vardır. Hem de sözümona bize en çok bağlı olanlardı. Kör Cemal ve hempaları da görünürde bu zeminde en iyi hizmet vermeye çalışan ve temsil etme iddiasında olan kişilerdi. Bu durumda olanlar çoktur.

Bunlar kuşkuculuğu geliştiriyorlar.

Burada vuku bulan Hamza yoldaşın şehit düşmesi olayı, kör bir feodal mantığın, bilerek ya da bilmeyerek yarattığı bir olaydır. Bu olayda, parti kurallarının dinlenmediği ve olaya yol açan kişinin kendisini konuşturduğu kesindir. Bu kanıtlanmıştır. Bu unsurun partiye karşı ne kadar militan büyüdüğü, partide nasıl sözümona egemenlik kurduğu, intikam temelinde de olsa bu egemenlik uğruna kendisini ne kadar konuşturduğu devam eden soruşturmada biraz daha iyi ortaya çıkacaktır. İtirafı biraz daha netleşecektir. Oldukça önemli itiraflarda da bulunabilir. Öyle anlaşıyor ki, bu tip, feodalizme bürünmüş küçük-burjuva aydın çıkışını çok sinsi ve maskeli bir biçimde sürdürmüş; böyle gözükara bir biçimde ortaya çıkmıştır. Ayrıca kendisinin yalnız olmadığını sanıyorum.

Agit yoldaşın şahadeti üzerine biraz gittik. O zaman da komploculuğun üzerine gittiğimizde, bazı gerçekleri ortaya çıkardık. Bu yoldaşımızın anısına bağlılığın gerekleri yerine getirildi ve gelişme sağlandı. Erdal yoldaşın şahadetinde rol oynayan alçağı da ortaya çıkardık. Kendisine hak ettiği cevabı verdik. Bunun benzeri başka bir dizi olay vardır. Feodal çeteciliğin tahribatları görüldüğünden çok daha kapsamlıdır.

Bunlar PKK'ye karşı çok öfkeli dirler. Ama orta yerde PKK'den başka bir güç yoktur. PKK saflarına sızmışlardır.

Neden bu denli ters doğmuşsunuz, neden bu denli ters büyümüşsünüz? Ters doğmadan söz ederken, kastetmek istediğim şey şudur: Kendi çıkarlarını müthiş bir biçimde dayatarak, doğruların canına okuyan-

lar vardır. Sizler kuşkucu tiptersiniz. Buradakilerin yarısı kuşkuculuğa düşmedi mi? Sizi biraz da kuşkulu duruma düşürdüler.

Kuralların tamı tamına uygulanması gerekli ve zorunludur. Kurallar tam uygulanırsa, eğitim atışlarında gerçek mermiler kullanılmaz. Kul lanıldığı zaman da mermiler havaya atılır. Bu kuralı çiğneyen düşma- nımızdır.

Ortayolculuk denilen olay aslında bir sahtekârlıktır; son tahlilde ya düşmanca konuşan bir eğitime dönüşecek, ya da intihar edecektir. Sizin yaşadığınız kişilik oldukça karışık, inisiyatiften yoksun ve her tarafa çekilebilen bir kişiliktir. Biz buna ortayolcu kişilik adını versek bile, pek buna benzemiyorsunuz.

Aslında bunların oyunları tamamen teşhir edildi ve açığa çıkarıldı. Bunların iktidar dedikleri şey, partimizin ve halkımızın büyük emekle- riyle bir araya getirilmiş değerler ve bu değerlerin gaspıdır. Bunlar, parti çatısı altında tıpkı birer asalak gibi yaşamaktadırlar.

Partiye bağlısınız; bütün zorluklara katlanıyorsunuz, bunu kanıtlı- yorsunuz. Ama yapılması gereken işler, sizden daha iyi bir görev adamı olmanızı istemektedir.

Bu anlamda her zamankinden daha güçlüyüz. PKK'nin yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesi, onun enternasyonalizmi kendisini pratikte ifade etme aşamasına gelmiştir. Aynı biçimde taktığı ilk kez derli toplu tutabilecek durumu yakalamış bulunuyoruz. Bunlar bizim için en çok arzu edilen sonuçlardır. Yaşantımızdan çıkardığınız derslerle, gerisini tamamlamasını bilmeniz gerekir. Yine biz de kendi payımıza düşeni yerine getireceğiz.”

Önderliğin değerlendirmeleri beynimizdeki düğümleri bir bir açı- yordu.

Fakat Hamza arkadaşın şahadetiyle eğitim havası değişti. Coşku, moral azaldı. Gerginlik, huzursuzluk giderek büyüdü.

Hamza arkadaşın şahadetindeki sis perdesi aralanamadı. Botan’dan içinde Botan ve Mahmut arkadaşın da olduğu bir grup gelmişti. Ülke içi konferansın sonuçlarını getirmişlerdi. Önderliğin yaptığı toplantılara onlar da katıldılar. Önderliğin toplantıları moralsizliği kısmen giderse de tümünden aşılamamıştı. Toplantılardan sonra Önderlik kamptan ayrıl- dı.

Önderliğin benimle konuşmasından ve toplantıda yaptığı değerlendirmelerden sonra korkularımı büyük oranda yendim. Şüphelendiğim kişiliklerin bana bir şey yapamayacaklarını anladım. Eğitime katılıyor ve dönünce güvenlikteki arkadaşlarla kalıyordum.

Güvenlikte üst katta oturmıştım. Aşağıdan sesler gelince pencereden baktım. Şiyar ve Mahmut arkadaşlar güvenliğin oraya gelmiştiler; güvenlik sorumlusuna Metin'i ziyaret edeceklerini söylediler. İçeriye, Metin'in yanına gittiler. Yarım saat kalıp çıktılar. Metin'in soruşturma komisyonu Şener, Kani Yılmaz ve Mustafa Çıtomeri'ydi. Gece-gündüz fırsat buldukça gelip soruşturma yapıyorlardı. Bazen Sarı Baran da onlara katılıyordu.

Hem yönetimde hem de komisyonda yer alan Şener bu olayı fırsat bilip kendisini daha çok öne çıkarmaya çalışıyordu. Metin'in üzerine diğerlerinden farklı gidiyor, eziyet etmekten zevk alır gibi davranıyordu.

Metin'in Önderliğin arkasından yaptıklarının karşılığı ona aynen dönüyordu. Zamanında bunlara tavır almış olsaydık veya en azından Önderliğe söylemiş olsaydık her şey farklı olacaktı. Şener de şimdi Önderliğin arkasından bildiğini okuyordu.

İlginçtir ki o zamana kadar asık ve gergin olan Şener'in yüzü gülmeye başlamıştı. Yüzünün asıklığından dolayı mahkeme suratlı deniyordu. Ama Şener bir çiçeğin açması gibi her gün biraz daha açılıyordu. Sanki yaşanan olaylara sevinmiş gibiydi. Daha moralliydi, coşkusu artmıştı. Hareketlenmiş, pratikçi olmuştu. Hamza arkadaşın şahadetinden önceki Şener'le sonrasındaki Şener arasında belirgin bir fark vardı ve hiç de iyiye alamet değildi.

Önderlik bir değerlendirmesinde tasfiyecilerin yaklaşımının "Hamza da gitti, şimdi ne yapacaksın?" şeklinde olduğunu söylemişti. Şener'deki değişimin anlamı belki de buydu.

Şubat'ın başıydı. Resmi tutuklu değildim. Ama denetim altındaydım. Silahımı almışlardı. Silahsızdım. Bir gerillanın silahsızlandırılması çok zordur. Bir kişinin silahsızlandırılarak tutukluların mangasına gönderilmesi çevreye olumsuz yansır. Kuşku yaratır. Zaten bazı arkadaşların bana yaklaşımlarında bu durum çok belli oluyordu. Güvenlik mangasında oturmuş kitap okuyordum. Mustafa Çıtomeri güvenliğe geldi. Kapıyı açınca kitabı bırakıp ona baktım.

-Heval Gürcan, yönetim seni çağırıyor, dedi.

Yönetime gitmek istemiyordum. Eskiden oraya sohbet etmek, konuşmak için çok gidiyordum. Ama artık bana çok itici geliyordu. Orada söylenecek her söz bana zor geliyordu. Orada daralıyordum. Şener'in yüzünü görmek istemiyordum. "Tüm bu yaşananların asıl sorumlusu odur" diyordum. Zindandan çıktığı için kendisini doğal PKK'lı, hatta Mazlum, Kemal ve Hayrilerin mirasçısı görüyordu. Bu yüzden burundan kıl aldırmiyordu. Yapının büyük çoğunluğu da öyle görüyordu. Başta ben de öyle görmüştüm. Ama şimdi ondan nefret ediyordum.

"Gitmezsem olmaz, bana değişik yaklaşırlar" diye düşündüm. İstemeye istemeye yönetime gittim. Adeta yürümüyor, sürükleniyordum. Nefesim daralıyordu. Duygularım bana gitme diyordu. Bu karmaşık duygularla yönetimin oraya geldim.

Kapıyı çaldım. "Gel" demeleriyle kapıyı açtım ve içeri girdim. İlkın Şener ve Sarı Baran'ı gördüm ve yüzüme buz gibi bir hava değdi. Titremeye başladım. Gerginleştım. Huzursuzluğım arttı. "Niye geldim ki, keşke gelmeseydim" diyerek kendime lanet ettim.

Öylesine öfkeli bir kafayla girmiştim ki içeride Şener ve Sarı Baran dışında Şiyar arkadaşın da olduğunu görmem biraz gecikmeli oldu. Şiyar arkadaşla tokalaştım. Durumumu sordu, cevap verdim.

Şiyar arkadaşla 1984-85 yılında birlikteydik. Önderlik sahasına gelmeden önce Cudi'de de birlikteydik. Birlikte çok kalmıştık. Arkadaş canlısıydı, çevresiyle hep ilgiliydi. Sıcaktı. Gerçek bir yoldaştı. O gün benim yaşadığım ruh halinden olacak ki bana soğuk davranıyor sandım. Zoruma gitti.

-Raporunu yazdın mı, diye sordu Şener.

İçimden bağırarak geldi. Bak hele "Koyun can derdinde, kasap et derdinde"

Ona, Sarı Baran'a ve Şiyar arkadaşla tek tek dönüp baktım, kızgınlıkla:

-Bu halde nasıl rapor yazayım?

-Bu komplonun aydınlatılması için rapor yazman gerekir.

-Ne raporu yazayım, benim Metin'le hiçbir ilişkim yok. Beni onunla ilişkilendirmeniz doğru değil.

-Heval, bu soruşturma sizinle ilgili değil. Savaştaki çeteleşmeyi çözebilmek ve Parti çizgisini hâkim kılmak için bu şart.

-Benim yazacak bir şeyim yok.

Sarı Baran'la Şiyar arkadaş hiç konuşmadılar. Şener raporda ısrar ediyordu. Ama bir önceki konuşma kadar ısrarcı değildi. Kısmen yumuşamıştı. Anladım ki Önderlik onlarla konuşmuş, uyarmış. Tartışmadan bir şey çıkmadı.

-Başka bir şey yoksa ben gideceğim, dedim.

Oradan çıkmak istiyordum. O havayı solumak istemiyordum. Bir şey demeyince içerden çıktım. Sonunda bir tavır almayı başarmıştım. Kapıyı kapatınca "oh be" dedim. Derin bir nefes çektim. İçerde boğuluyor gibiydim. İçerden çıktığımda sanki krizim geçmişti. Hızla oradan uzaklaştım ve güvenliğe gittim.

Şubat ayının üç veya dördüydü. Güneşli bir gündü. Hava diğer günlere nazaran daha güzeldi. Baharı çağırıyordu. Böylesi günlerde arkadaşlar futbol veya voleybol oynuyorlardı. O gün de öyleydi. Bir grup arkadaş sahada voleybol oynuyor; diğerleri de izliyordu. Ben de sahaya gitmiş, bir köşede durmuş, izliyordum. Birden bir el omzuma değdi. İrkildim. Bir an elektriğe kapılmış gibi oldum. Dönüp bakınca Sarı Baran'ı gördüm. Gülüyordu.

-Gel, biraz konuşalım, dedi.

Ne konuşacaktı. Gerçi bu olayda bana karşı yaklaşımları çok olumsuz değildi. Şener gibi beni ezmeye çalışmıyordu. Fakat olumlu bir şey de söylemiyordu. Sahadaki arkadaşlardan biraz uzaklaştık. Boş bir alanda volta atıyorduk:

-Sen kendini çok kapatmışsın. Gerginleştirmişsin. Huzursuz olmuşsun. Buna gerek yok, biraz rahat ol.

-Nasıl rahat olayım hevalê Baran. Bu yaklaşımlar rahatlık mı bırakıyor?

-Bak hevalê Gürcan. Uzun süredir birbirimizi tanıyoruz. En zor zamanlarda Hakkârî'de birlikte kaldık. Epey zor günler geçirdik. Diğer arkadaşlar seni tanımıyor olabilirler. Ama ben seni iyi tanıyorum. Bu kadar kendini zorlamana gerek yok.

-Hevalê Baran, seninle çok beraber kaldık. Agit arkadaş şehit düştüğünde ordaydım. Birçok olaya tanık oldum. Ama sen de biliyorsun bu Metin olayıyla benim bir ilişkim yok.

-Tamam, biliyorum. Ama bu olayın netleşmesi için onu tanıyan, onunla birlikte kalan hepsine böyle davrandık. Bak kardeşlerini bile tutukladık. Bunlar tedbir amaçlıydı.

-Ne tedbiri?

-Kendinize zarar vermeyesiniz, intihar etmeyesiniz diye. Biliyorsun Abdullah Ekinci arkadaş burada intihar etti. Birde kaçma riski olabilir. Yani seni güvenlik takımına göndermem bir tedbirdi.

-Silahımı alıp beni güvenlik takımına göndermeniz, denetime almanız benim hakkımda kuşkuların oluşmasına yol açtı. Bu beni çok zorladı.

-Bunlar geçer. Kendini bu kadar zorlamana gerek yok, dedi.

Konuşmamız uzamıştı. Voleybol oynayan arkadaşlar dağılınca biz de ayrıldık.

Olan olmuştu. Bundan sonrasına bakmak gerekiyordu. Fakat etkisini üzerimden atmam eğey zaman alacaktı.

ŞAM'A DÖNÜŞ

Önder APO beni Şam'a çağırmişti ama yönetim beni göndermemiştii. Bu bendeki kuşkucu düşüncelerin yeniden yeşermesine sebep oldu. En ufak bir yaklaşımdan etkileniyor, olumsuz yorumluyordum. Kendimi bırakmıştım. Yeniden ruhsuz bir beden haline gelmeye başladım. Bu kâbusun neden bitmediğini, ne zaman biteceğini sorguluyordum. Bir gün yönetim beni çağırdı.

Gittiğimde Şener ve Sarı Baran içerde oturmuş sohbet ediyorlardı. İçeri girip selam vererek bir köşede oturdum. Onlar konuşmadan, soru sormadan ben konuşmadım. Bir yandan da "ne var, niye çağırdılar" diye düşünüyordum.

-Metin'in soruşturması için o kadar rapor yaz dedik, yazmadın. Buradan gitmek için Önderliğe rapor mu yazdın, dedi gülererek Sarı Baran.

Şener hiç konuşmadan, sanki avını süzen yırtıcı bir hayvan gibi bana bakıyordu. Gözlerini kısmış, bıyıklarını çekiştiriyor, bizi dinliyordu.

-Ne raporu hevalê Baran, ben rapor-mapor yazmamışım. Yazsam si-ze vermeden Önderliğe nasıl göndereceğim?

-Bilmiyorum, bir yolunu bulursun herhalde. Her neyse Önderlik senin Şam'a gelmeni söyledi. Haberin var mı?

-Önceden söylemişti zaten. Şimdi haber gönderdiğini bilmiyordum, dedim. Sevincimden uçacak gibi oldum.

-Hazır ol seni çağırdığımızda veya arkadaşlar geldiğinde gidersin.

-Tamam heval.

-Bir şey söylüyor musun?

-Yok heval.

-Tamam o zaman. Hazır ol, arkadaşlar geldiğinde gidersin, dedi.

Ben sevinçle içeriden çıktım. O kadar sevinçliydim ki oynamak istiyordum. İçim içime sığmıyordu. Metin'in olayından sonra ilk defa yüzüm gülüyordu. İçime bir ışığın doğduğunu, karanlığın bittiğini hissettim. Kendimi canlanmış hissettim. Hemen gidip eşyalarımı topladım. Çantamı hazırladım. Zaten bir şeyim yoktu. Sadece eğitimde not aldığım defterlerimdi. Fakat hemen gönderilmedim. Yine de gideceğimden emin olmuştum. Artık rahattım.

Martin sonunda yönetim beni tekrar çağırdı. Yönetime gittiğimde Hamit'in de orada olduğunu gördüm. O gün gideceğimi anladım. Biraz sohbet ettikten sonra Sarı Baran konuştu.

-Bugün gidiyorsun, sen olarak bir şey söylüyor musun, dedi.

"Yok" dedim. Yönetimdekilerle vedalaştıktan sonra çıktım.

Benle Hamit Şam'a doğru yola koyulduk. Bu kez sevinçten adeta aklım donmuştu. Araba Şam'ın sokaklarına girince ancak kendime geldim. Doğrudan Zahir el Kadim'deki eve gittik. Burayı biliyordum. Ülkeden gelirken burada kalmıştım. Önderliği ilk defa burada görmüştüm. Bir rüyadaydım adeta.

Mustafa, Veysi, Şoreş ve Orhan arkadaşlar içerde oturmuşlardı. Onlarla merhabalaştım. Daha önce evde kaldığımdan evin kurallarını biliyordum.

Evin belli bir düzeni ve planı vardı. Sabah kalkış, kahvaltı, öğle yemeği vb. zamanı belliydi. Ev, gücün geçiş yeriydi. Ülkeden gelip Önderlik sahasına gidenlerin veya Önderlik sahasından gelip ülkeye gideceklerin kaldığı yerdi. Her gün evde onlarca arkadaş olurdu. Bu yüzden

evin düzeni vardı. Önderlik bazen eve uğruyordu. Gelenlerle ilk, gidenlerle son konuşmayı burada yapıyordu.

Evdekilerden Veysi bu kurallara, düzene yeterince uymuyordu. Bazen geç saate kadar uyanık kalıyor, ertesi gün de geç saatte uykudan kalkıyordu. Yemek saatlerine riayet etmiyordu. Biraz dağınıktı. Eşyalarının her biri bir yerdeydi. Ancak Önderliğin geleceği zamanlarda bu eşyalarını topluyordu. Önderlik gittikten sonra yine eskisi gibi devam ediyordu. İşi oluruna bırakmıştı. Üslubu sekte ve kırıcıydı.

Mustafa Efrinliydi. Cephe çalışanıydı. Dil biliyordu, bu konuda yardımcı oluyordu.

Hamit de Önderliğin şoförüydü. Diğerlerine nazaran daha paylaşımcıydı. İlişkileri, üslubu daha iyiydi.

Şoreş Metin'in kardeşiydi. Akademiye gidecekti.

Evde fiili bir görev bölümü yapılmıştı. Hamit'le Orhan ülkeden gelip akademiye gidecek arkadaşları alıp götürüyorlardı ve ülkeye gidecekleri akademiden getiriyorlardı. Yani Şam'la akademi arasında kuryediler. Mustafa ile Veysi de Şam'a gelen arkadaşları doktorlara götürüp getiriyor, sağlık işleriyle uğraşıyorlardı. Veysi, Hamit, Orhan, değişik ülkelerden gelen misafirleri de alıyorlardı. Evin genel ihtiyaçlarını da Mustafa karşılıyordu. Ama evin sorumlusu Veysi'ydi.

Gelişimden 2-3 gün sonra Veysi benimle konuştu.

-Hevalê Gürcan, uzun süre burada evde kalacaksın. Sen de yaşama katılacaksın. Evin ihtiyaçlarını karşılamada Mustafa'ya yardımcı olacaksın, dedi.

Böylece ben de evdeki yaşama katıldım. Evin, daha doğrusu komünün bir üyesi oldum.

Evde en fazla güvenliğe dikkat ediyorduk. Bana "dışarıda fazla kalmamamı, fazla gürültü yapmamamı" söylemişlerdi. Dikkat çekecek bir şey yapmayacaktık. Eve gelen olduğunda da kapı deliğinden bakmadan açmayacaktık. Eğer kapı zili bir kere çalarsa arkadaşlar, üç kere çalarsa Önderlik geldi demektir. Böyle pratik şeyler ayarlamıştık.

Akademide yaşadığım sıkıntıları yavaş yavaş aşıyordum. Ama evde Veysi'nin vurdumduymazlığı, moralsizliği, sekteliği olumsuzluk yaratıyordu. Fiilen bana bir şey demiyordu, ama ortama olumsuz yansıyor, negatif etkiliyordu.

Eve gittiğimin 10. gününde kapı zili üç kere çaldı. Önderliğin geldiğini anlamıştım. Önderliği yeniden göreceğim için sevinçliydim. Ama bir o kadarda heyecanlı ve gergindim. Hemen etrafa göz gezdirdik, dağınıklıkları giderdik. Veysi gidip kapıyı açtı. Önderlikle Hamit içeriye girdiler. Başka kimse yoktu. Hepimizle merhabalaştı. Sonra televizyonun olduğu odaya gitti. Bir süre televizyon izledi. Sonra çıkıp odaları gezdi. Temizliği kontrol etti. Bir odada kitaplık vardı. Bir sürü kitap vardı. Her geldiğinde kitapları kontrol ediyordu. Bize de okuyun di-yordu. Veysi'yi çağırdı.

-Bu kitaplar niye böyle düzensiz ve rast gele atılmış, dedi.

Veysi panikledi, bir şey diyemedi. Kitaplar raflara düzensiz, rastgele bırakılmıştı.

-Ne olacak bu Kürtlerin hali. Bir türlü disipline, düzene gelmiyorlar. Oysa çelikten disiplin olmazsa biz bu düşmanı yenemeyiz. Bu kadar kayıplarımızın altında bu düzensizlik yatıyor, dedi.

Düzen, disiplin, mücadele ve kayıplar üzerine konuştu. Sonra gözü masanın üzerindeki video kasetine takıldı. Gidip aldı, baktı. Sonra:

-Daha bu kaseti dağıtmadınız mı? Niye bu kadar geciktiriyorsunuz? Kendinize göre yaklaşıyorsunuz. Bugünün işini yarına bırakıyorsunuz. Böyle olmaz, dedi. Ertelemecilik, kendine görelilik üzerine konuştu.

"Bir şey olmaz" demenin ne demek olduğunu, nasıl kayıplara yol açtığını anlattı. Sonra mutfığa gitti. Temizliğe baktı, çok dikkat ediyordu. Titizdi. Arkadaşlar yeni yemek yapmışlardı. Soğan kabukları lavabodaydı. Elinde soğan kabuklarıyla mutfaktan çıkıp salona geldi.

-Siz soğanın yarısını atmışsınız. Emeğe-değerlere böyle mi yaklaşı-lır? Üzerindeki ince zarı kaldırın yeter. Eğer bozuk değilse bunları at-manın anlamı yoktur. Bunun kıymetini bilmeyen diğer şeylerin de kıymetini bilmez. Bir emek hareketinin böyle olmaması gerekir, dedi ve emek-değer üzerine değerlendirmeler yaptı.

Mardin eyaletine gidecek grup da akademiden gelmişti. Evde kalı-yordu. Mardin grubu altı arkadaşı. Önderlik geldiğinde onlarla da konuştu. Mardin coğrafyası, kişiliği, tarzı üzerinde durdu.

-Mardin'de köye dayalı bir yaşam tarzı var. Bu tarz kaybettiriyor. Bu tarzdan uzak durun. Evlere gidip kalmayın. Yaşanan şahadetlerin bir kısmı bundandır. Gerilla tarzını esas alın. Asker olduğunuzu unutma-yın. Güvenliğinize dikkat edin. Akademide gördüğünüz eğitimi pratik-

leştirin. Siz de sizden önce gidenler gibi çabuk şehit düşmeyin. Sarı Hüseyin arkadaşların durumuna düşmeyin. Sizden şahadet haberleri değil, başarı haberlerini bekliyoruz, dedi ve gidecek grupla fotoğraf çektirdi.

Önderlik  gün evde kaldı. Gece kaçta yatarsa yatsın, sabah 5'te kalkıyordu. Saat 6'da kahvaltı yapıyordu. Öğlen 11-12 arasında öğle yemeğini, akşam 5-6'da da akşam yemeğini yiyordu. İstisnalar hariç bu programını hep uyguluyordu. Keyfi yaklaşmıyordu. Evde kaldığı süre içinde hep görüşmeler yaptı. Avrupa'dan gelen gazeteciler vardı. Onlarla görüştü. Gideceği zaman bizimle vedalaştı.

-Gürcan, bundan sonra sen de burada yanımızda kalacaksın. İmknlar var, kendini geliştirmeye bak. Çok kapalısn. Kendini açmaya alış, dedi. Veysi ve Hamit'e dönerek:

-Gürcan'ı doktora götürün. Ne gerekiyorsa yapın. Tedavi olsun. Bu sürede burada kalacak, dedi ve gitti.

Önderliğin yaklaşımları tüm kaygılarımı yok etmiş, beni yeniden canlandırmıştı.

O sveyda'ydı!

Sadece beni değil tüm halkımızı ölümden kurtarandı.

Soluksuz kaldığımız, kalbimizin durmak üzere olduğu bir anda imdadımıza yetişip kalbimizi yeniden alıştırmıştı.

Sveyda bir mrde bir kez çalışıp insana hayat veren, kalbin sndeki kk benektir. Kan, yağ içinde bile asla kirlenmeyendir.

Önderliğimizin iyi bir ğrencisi ve militanı olabilmek için kendimizi de sveyda haline getirmemiz gerekirdi.

Evde kaldığım zaman içinde hep nderliğin tarzı üzerinde yoğunlaştım. Yaşama da daha aktif katılmaya başladım.

Önderlik söylediği için vakit geçirmeden Veysi'yle beraber doktora gittik. Doktor muayene ettikten sonra renkli film çektirdi. Disk olduğunu söyledi. Ama bu geçen yaşta ameliyatın doğru olmadığını söyleyerek ilaç yazdı. İlaçları alarak eve döndük.

Döndüğümüzde evde bir kadın ve erkek arkadaş vardı. Arkadaşların eve sık sık gelip gitmelerinden dolayı bu duruma alışmıştık. Soryas'ı akademiden tanıyordum. Erkek arkadaş ı ise ilk kez görüyordum. Daha

sonra bunlar sık sık eve gelmeye başladılar. Şam'da halk çalışması yürütüyorlardı. Buraya gelip tekmillerini Önderliğe veriyorlardı.

Nisan'ın sonunda akademide olan Şener'in kardeşi Sipan da eve geldi. Yine bir gün Hamit eve geldiğinde yanında yaşlı, aksakallı bir yaşlı vardı. Yaşı 80'nin üzerinde görünüyordu. Nur yüzlüydü. Bu durumuyla evliyalara benziyordu. Belli ki yaşamın tecrübesini almıştı. Yüzünde, kollarında işkence izleri vardı. Ama yaşına rağmen dinçti, canlıydı, moralliydi. Geldiğinde bizimle merhabalaştı. Sonra abdest almak için banyoya gidince "bu kim" diye sordum.

"Mele Abdurrahmanê Tımokî'dir. İran'dan geliyor. Cezaevinden çıkmış. Arkadaşlar göndermişler. Önderliğin misafiridir" dedi Hamit.

Bu yaşta birisinin hapse düşmesi, işkence görmesi ve buraya gelmesi beni etkilemişti, bunları duyar duymaz adeta hayranı olmuştum.

Bu arada Melle de abdest almış, içeriye gelip namaza başlamıştı. Namazı bitince yanımıza geldi. Biz de kendisine bir bardak su ve çay getirdik. Karşılıklı hal hatır sorduk:

-Bu Türk, Arap ve Fars devletleri Kürtlerin düşmanıdır. Bunlara güvenmemek gerekir. Kardeşiz diyorlar. Ama kardeşlikleri bizi öldürüyor. Varlığımıza tahammül etmiyorlar. Bu nasıl kardeşliktir. 12 Eylül darbesi olduğunda kaçak duruma düştüm. İran'da İslam devrimi olmuştu. Oraya gittim. Fakat Kürt olduğum için orada da tutuklandım. Şimdi oradan geliyorum, dedi ve durdu.

Çayından bir yudum içti. Düşünüyordu.

-Bu Kürtler nasıl kurtulacak, bu zulüm ne zaman bitecek, dedi ve yine durdu, derin bir nefes aldı.

-Bu kadar Kürt örgütleri var. Kürtler için mücadele ettiklerini söylüyorlar. Ama inanmayın onlara. Öyle değiller. Yıllarca Mele Mustafa'nın yanında kaldım. Onunla omuz omuza çatıştım, mücadele ettim. Ama parti çıkarları için Kürtleri İran'a sattılar. Bu yüzden onlardan ayrıldım. PKK'ye geldim. PKK'yi tanıdığımda sanki yeni doğmuşum gibi oldum. Kürtleri kurtaracaksa PKK ve Apo kurtaracak, dedi.

Çayını içti. Sonra Kürdistan tarihine ilişkin bazı şeyler anlattı. Yaşayan bir tarihti. Bir cınardı. Kürtlerin Ömer Muhtarıydı. O yaşına rağmen hepimizden önce kalkıyor, namaz kılıyordu. Çalışıp hizmet etmek istiyordu.

Boş durmasını bilmeyen biri olarak ben de elimden geldiğince işlere katılıyordum Fakat acılarım azalmamıştı. İlaçların pek bir faydası olmuyordu. Gittiğimiz doktorların hepsi disk olduğunu, ama bu genç yaşta ameliyatın doğru olmadığını ve yapmayacaklarını söylemişlerdi. Bu durumu Önderliğe söylemeliydim. Onun söyleyeceklerine göre davranacaktım. Ama ameliyat da olmak istemiyordum. Ameliyat olursam savaşçılık hayatımın biteceğini düşünüyordum.

Bir süre sonra Önderlik tekrar eve geldi. Mele Abdurrahman'la sohbet etti. Benim durumumu Veysi'ye sordu. Veysi'de durumu anlattı.

-Ne gerekiyorsa yapın. Gerekirse Avrupa'ya göndereceğiz. Ameliyatsız olursa iyidir, olmazsa ameliyat yaptırın, dedi ve Hamit'le evden ayrılarak akademiye gitti.

Mayısın ilk haftasıydı. Veysi ile beraber, ameliyatımı yapabileceğini söyleyen doktorun yanına gittik. Ameliyatta anlaştık. Bizi Filistin hastanesine gönderdi. Hastaneye gidip işlemleri yaptık. Gece hastanede yattım. Ertesi gün doktor geldi:

-Korkma, ameliyat kolay geçecek, dedi.

Ameliyat olmak istemiyordum. Diğer doktorlar felç olma ihtimalinin olduğunu söylemişlerdi. Bu yüzden korkuyordum. Ama başka çare yoktu. Ameliyat olacaktım.

Elbiselerimi çıkardım. Hastanenin verdiği ameliyat elbiselerini giydim. Beni sedyeye yatırdılar. Filistinli bir hemşire başucumda durdu. Gülümsedi. Arapça bir şeyler söyledi ama ben anlamadım. Serum taktılar ve ameliyat odasına doğru götürdüler. Veysi de benimleydi. Elini tutmuştum. "Beni bırakma" der gibi ona bakıyordum. Ameliyat odasının kapısının önünde elimi bıraktı. Beni içeriye götürdüler. Sedyeden alıp ameliyat masasına yatırdılar. Doktorlar başıma toplanmaya başladılar. Yeşil elbiseler giymişlerdi. Ağızlarında maske vardı. Etrafta bir sürü cihaz vardı. Işıkları yanıp sönüyordu. Sonra o cihazlardan gelen kabloları vücuduma yapıştırdılar. Ayağıma yapıştırdılar. Başım dönüyordu. Sonrasını hatırlamıyorum, beni bayıltmışlardı...

Gözlerimi açtığımda bir odadaydım. Veysi yanımdaydı. Dudaklarım susuzluktan kurumuştu. Başımı ona doğru çevirdim ve "su" dedim. Bana su vermedi. Sadece biraz pamuğu ıslatıp dudaklarıma sürdü. O an su içmem iyi değildi. Tekrar kendimden geçtim. Ne zaman kendime geldiğimi hatırlamıyorum. Uyandığımda oda kalabalıktı. Hamit ve bazı Filistinliler gelmişti.

-Geçmiş olsun, nasılsın, ağrın var mı, dedi Hamit.

Konuşamıyordum. Sadece “sağol” anlamında başımı salladım. Hamit ellerimi tuttu, sıktı. Ben de hafifçe gülümsedim.

-Önderlik aradı, seni sordu, ameliyatın durumunu sordu. Selam söyledi, dedi Hamit.

Bu sözler üzerine kendimi kanatlanmış hissettim. Artık ölsem de gam yemem diyordum. Akademideki Sarı Baran ve Şener’in yaklaşımlarının Önderliğin yaklaşımı olmadığına kesin ikna olmuşum.

Moralim iyiydi. Her geçen gün daha da iyileşiyordum. Bir hafta hastanede kaldım. Koltuk değnekleriyle yürümeye başladığımda hastaneden ayrılarak eve döndüm ve bir güzel sürprizle karşılaştım; Önderlik evdeydi.

-Geçmiş olsun, nasılsın, dedi.

Veysi’ye “Ne gerekiyorsa yapın” dedi ve odadan çıktı.

Çok sevinçliydim, mutluydum.

Ev kalabalıktı. Geliş-gidişler çok fazlaydı.

Bir seferinde Hamit, “partinin 2. Konferansı yapılmış” dedi.

Bu kadar geliş-gidişler bundandı demek. Eve geldiğimin dört veya beşinci günüydü. Hamit yanında bir kişiyle eve geldi. Gelen kişi fiziken biraz Önderliğe benziyordu. Yapılı, şişmanca biriydi. Ülkeden gelmişti, akademiye gidecekti. Yanıma geldi, “geçmiş olsun” dedi ve biraz sohbet ettikten sonra odadan çıktı. Hamit odada kalmıştı. Kısık bir sesle “kim bu?” dedim. Hamit de gülerek:

-Tanımadın mı, Önderliğin kardeşi Ferhat arkadaş, dedi.

İlk kez görüyordum, nereden tanıyacaktım.

Evdeki trafiğin yoğunluğuna karşın Veysi’nin titiz davranmaması beni düşündürüyordu.

Bir gün Önderlik yine eve gelmişti. Doğrudan odaya yanıma geldi. Elinde “Ve Çeliğe Su Verildi” kitabı vardı. Durumumu sordu. Üzerinde yattığım çarşaf kirliydi. Sipan sigara içtiği için külü dökülmüştü. Önderlik çevreye baktı.

-Bu çarşaf niye kirli, niye değiştirmiyorsunuz, dedi.

Kızdı. Veysi'yi çağırıldı, derhal değiştirmesini söyledi. Kimin burada sigara içtiğini sordu.

“Sipan” dedim.

-Hasta odasında sigara içilir mi? Bu ne biçim iştir. Bu kadar ciddi-yetsizlik, laçkalık olur mu? Bir daha burada kimse sigara içmeyecek, dedi ve elindeki kitabı bana verdi.

-Al bu kitabı ve mutlaka oku. Bir sakatın nasıl asker olduğu, bunun için de iradesini nasıl güçlendirdiğini yazmış. Anılarını yazmış. İradesini nasıl çelikleştirdiğini yazmış, dedi.

Diğer gelişinde elinde Lenin'in “Devlet ve Devrim” kitabı vardı. Başka bir gün de Mao'nun “Askeri Yazılar” kitabını getirdi. Her seferinde bunları okumamı söylüyordu.

Bir sefer bana baktı ve “Gürcan, sanki sana verdiğim kitapları okumuyorsun” dedi.

Gerçekten okumaya karşı ilgim fazla yoktu. Zaten okumam da iyi değildi. Önderlik dediği için okumaya çalışıyordum. Ama baştan savma bir okumaydı. Buna rağmen o kitapları uzun süre yanımda saklayıp bulduğum her fırsatta okudum. Çünkü Önderlik vermişti, okumamazlık yapamazdım.

Önderlik aşırı ilgiliydi. Hatta bu ilgiden insan utanır duruma geliyordu. O zaman kendi kendime “ne olursa olsun bu partiden kopmayacağım” dedim. Onca olaydan sonra sarsılan irademi toparlamışım.

Ne tür uygulamalar görürsem göreyim, neyle karşılasam karşılaşayım bu partiden kopmayacaktım. Ben partiye sadık kalacaktım. Ölümüm bu parti içinde olacaktı. “Parti dışında her şey bana haram olsun” diye kendi kendime yemin ettim.

Bu sürede Partiyle bütünleşmeyen bir sürü yanıımı gördüm. Partiye kaybettiren özelliklerimi gördüm. Kişiliğimin yetersizliğini gördüm. Önderliği doğru ve yeterince anlamadığımı ve pratiğimle farkında olmadan zarar verdiğimi gördüm.

Biraz iyileşmişim. Koltuk değneksiz evde dolaşabiliyor, ihtiyaçlarımı karşılayabiliyordum. Az da olsa arkadaşlara yardım etmeye çalışıyordum.

Önderlik evdeydi. Hamit bir iş için bir yere gitmişti. Mustafa ve Veysi de ev ihtiyaçları için alış-verişe çıktılar. Bana “biz gelinceye kadar

kapıyı kimseye açma” dediler. Sonra bir tabanca verdiler. Nöbet tutmamı söylediler. Önderlik odada kitap okuyordu. Kapının yanına gidip oturdum. Tabancayı da dizlerimin üzerine koydum. Bir ara Önderlik odadan çıktı, beni kapının yanında görünce yanıma geldi.

-Ne yapıyorsun burada, dedi.

Gözleri dizlerimin üzerindeki tabancaya kaydı.

Ben de “hiç” anlamında omzumu kaldırıp indirdim.

-Sen bu halinle mi beni koruyacaksın? Sen kendini koru yeter. Ben kendimi de sizi de koruyorum. Git, yerine uzan. Zaten gündüzdür. Ben uyanığım, dedi.

Ben de mahcup mahcup başımı eğerek odaya gidip uzandım. Hamit gelince Önderlikle Birlikte evden çıktılar.

Önderliğin her yaklaşımı eğiticiydi. Hatta fiziken iyileşme belirtile-
rim bile onun bu yaklaşımları sayesinde geliyordu. Her yaklaşımıyla
bizi savaş gerçekliğine göre hazırlamaya çalışıyordu.

Bir gün saat yedi gibi kahvaltı yapıp uzandım. Diğer arkadaşlar ge-
cenin geç saatine kadar film izlediklerinden daha kalkmamışlardı. Film
izlediklerinden içtikleri sigaradan kül tablaları dolmuştu. Saat 11’e geli-
yordu. Birden kapı zili çaldı. Kimseden ses çıkmadı. Uykuları ağır ol-
duğundan kimse yerinden kalkmadı. 2.sefer çalınca ben yerimden kalk-
tım. Kapıya kadar gidip bekledim. Üzerimde atlet ve pijama vardı. Yine
kimse kalkmamıştı. Zil 3.sefer çalınca gelenin Önderlik olduğunu
anladım ve kapıyı açtım. Hamit, Önderlik ve bir misafir gelmişlerdi.
Önderlik kapıda durup bana baktı.

-Diğer arkadaşlar nerde?

-Daha uyanmadılar Başkanım, dedim.

Bu cevap üzerine çok kızdı. İçeri girdi. Masada izmarit dolu kül tab-
lalarını görünce kızgınlığı daha da arttı. Hepsini kaldırdı. Evdekiler
neye uğradığını şaşırdılar. Misafir biraz utandı. Uygunsuz ve zamansız
geldiğini düşündü.

Başkan “içtimaya geçin” dedi. Hepsi sıraya geçti. Ben de kenarday-
dım.

-Bu ne haldir, bu vakte kadar yatılır mı? Sizi nasıl savaşa göndere-
yim? Böyle giderseniz düşman askerleri gelip sizi uykuda yakalar. Za-
ten arkadaşlar uykuda baskın yapıyorlar. Şehit düşüyorlar. Bu kadar cid-

diyetsizlik olur mu? Askerlik bunu kaldırmaz. Gerillacılık bunu kaldırmaz. Bir de bu ne? Burası keyif yerimi? Bunlar ne, çabuk temizleyin bunları. Bu sefer bir şey demiyorum, bir daha görürsem ne yapacağımı bilirim, ona göre, dedi.

Mayıs'ın son haftasında Akademi devresi bitmişti. Akademi gücünün düzenlemeleri olmuştu. Ve gruplar halinde düzenleme alanlarına gidiyorlardı. İlk gelenlerden birisi Şener'di. Geldiğinde ben ameliyat olmuşum. Evdeydim ve biraz iyileşmişim. Ama yine de yataktaydım. Şener yanıma gelip durumumu sordu. Sonra gidip çift kol, sıfır, kırmızı sarjörlü bir silah getirdi.

-Al sana bu silahı. Sen silahı çok seviyorsun, dedi.

Silahı yatağımın üzerine bıraktı. Ondan silah istememişim. Niye böyle yaptığını bilmiyorum. Rojavanın Cizre alanına halk çalışmasına gideceğini söyledi, vedalaşıp çıktı, gitti.

Bir seferinde de Hamit yanında Sarı Baran'la geldi. Sarı Baran da durumumu sordu. 2-3 gün evde bizimle kaldı. Zagros'a geçecekti. Sarı Baran evdeyken Önderlik geldi. Akşam yemeğine kadar onunla konuştu.

Yemekten sonra:

“Evde sıkılan var mı, sıkılan varsa gelsin, birlikte biraz Şam'ı dolaşalım” dedi.

Kimse bir şey demeyince Önderlik, Hamit ve Sarı Baran'la evden çıktı.

Biz evdeyken yanımıza gelen ve akademiye geçen Metin'in kardeşi Şoreş de akademiden dönüp Şam'a gelmişti. Botan kuryesiydi. Botana gidecek gruplar vardı, onları götürecekti. Birkaç gün evde birlikte kaldık. Geçerken Metin üzerine hiç konuşmamıştık, dönerken de bu konuda konuşmadık.

Sonra Sakine, Cahide ve bir grup kadın arkadaşlar da geldiler. Ülkeye gideceklerdi. Bir süre benimle konuştular. Birlikte fotoğraf çektik, vedalaşıp gittiler.

Sinan arkadaş da bir grup arkadaşla eve geldiler. Bir süre sohbet ettik. Önderlik geldi, onlarla konuştu. Sonra onları götürecek kurye geldi. Şırnak'ın Bacrit köyünden Mehmet Halit adlı birisiydi. M. Halit milisti. 1984'ten beri partiyeydi. Katılmamıştı, kadro değildi, ama her işe gidiyordu.

Önderlik ona

“Cudi yolu sıkıntılıdır, başka yol biliyor musun?” diye sordu.

O da bildiğini söyledi. Grubu Çıyayê Bêxêr’den Haftanın’e götürceğini söyledi. Grup bizimle vedalaştı ve yola koyuldu.

Rojava’da katılımlar fazlaydı. Özellikle kadınlar katılıyordu. Önderlik de kadın sorunu üzerine çözümlemelere başlamıştı. Bir ara hem Türk hem Suriye basınında Önderliği karalamaya dönük yoğun haberler çıktı. Gün geçmiyordu ki bu konuya ilişkin bir-iki haber çıkmasın. İlginçti ki Türkiye ve Suriye basınının haberleri benzerdi. Sanki tek elden hazırlanıyordu. Önderliğin kadın sorununa yaklaşımını çarpıtarak işliyorlardı. Böylece Önderliğin geliştirmek istediği özgür kadın çizgisini engellemeye çalışıyorlardı. Haberlerin bu kadar fazlalaşması tuhafımıza gidiyordu. Özel savaşın bir taktiği deyip geçiyorduk.

Oysa yanı başımızda bu haberlerin kaynağı olan ve özel savaş içimize taşımaya kalkanlar vardı. Bu haberlerin yoğunlaştığı sırada Sor-yas’ın tavırlarında, hareketlerinde değişiklikler olmuştu. İkide bir “Önderlik nerede, ne zaman gelecek” diye soruyordu. En fazla hangi yemeği sevdiğini, ona güzel bir yemek yapmak istediğini söylüyordu. Tedirgindi. Eve geliş gidişleri sıklaşmıştı.

Önderlik Suriye ve Lübnan’daki çalışmalarla direkt ilgileniyordu. Düzenlemeleri bizzat kendisi yapıyordu. Sorunları çıkanları çekiyor, Şam’da konuşuyordu. Bazılarını yeniden çalışma yerine, bazılarını da akademiye gönderiyordu.

Bir gün Dılar, İsmail ve Agit’i çağırılmıştı. İsmail Efrin’den gelmişti. Agit Amudê’den, Dılar da Qamışlo’dan. Halk bunlar hakkında Önderliğe rapor yazmıştı. Agit ve İsmail’in halk üzerinde ağavari yaklaşımları olmuş, halkı küçük görmüş, hatta küfür etmişlerdi. Dılar’ın ise halkla ilişkileri iyi değildi. Önderlik onlarla konuştu, eleştirdi. Sonra Hamit’e döndü.

-Bunları akademiye götür. Yönetime söyle platformları yapılsın. Rapor yazıp özeleştirilerini versinler, dedi. Ertesi gün yola çıktılar.

Cudî’de birlikte kaldığımız Rüstem diye bir arkadaş vardı. Gördüğü yanlış uygulamalar sonucu, akli dengesini hemen hemen yitirmişti. Bunun üzerine akademiye gönderilmişti. Ben Şam’da iken o da geldi. Önderlik onunla çok ilgilendi. Neden bu duruma geldiğini sordu. Her eve geldiğinde onunla ilgileniyordu. Rüstem’de gözle görülür bir deği-

şim olmuştu. Artık kontrolsüz bir şey yapmıyordu. Dengesiz konuşmuyordu. Yani giderek normalleşiyordu.

-Sana deli diyorlar, ama öyle değilsin, sen akıllısın, dedi Önderlik.

Rüstem sesini çıkarmadı, cevap vermedi.

-Ne okuyorsun?

-Önderlik çözümlemelerini okuyorum Başkanım.

-Aşık mısın sen, niye böyle oldun?

-Yok Başkanım, aşık değilim. Aşkımı vatanıma, partime ve Önderliğime verdim. Onun dışında aşkın bir anlamı yok benim için.

-Zaten diğeri aşk değil ki, basit bir cinsel ilişki. Bir tatmin ilişkisi. Sen de bir süre burada yanımızda kal. Tedavine dikkat et, çabuk iyileş.

Evdeki sayımız her geçen gün artıyordu. Bizim dışımızda Rüstem'le Şoreş de kalıyorlardı.

Ameliyattan sonra bir-iki sefer kontrol amaçlı doktora gittim. Ameliyatın iyi olduğunu, ama daha iyi olması için kültür- fizik yapmam gerektiğini söylemişlerdi.

Ruknettin mahallesinde bir kültür-fizik tedavi yeri vardı. Oraya gidecektim. Ama orası kaldığımız yerden uzaktı. Her gün bir arkadaş benimle gelemezdi. Veysi beni Ruknettin mahallesindeki dostların evine götürdü. 4-5 ev tanıştırdı. Her evde 4-5 gün kalmamı söyledi. Ev sahiplerine de beni kültür-fiziğe götürüp getirmelerini söyledi. Böylece Evden ayrılıp Ruknettin mahallesine gittim. Bu süreçte fizik tedaviye gitmediğim günlerde beni Şam'da gezdirdiler.

Bir gün Sti Zeynep cami ve çevresini ziyaret ettik. Bu yer Şiiler için kutsal bir mekândır. Şiiler buraya hac ziyaretine geliyorlardı. Özellikle Caferi mezhebinin, Kербela olayları yıl dönümlerinde zincirlerle kendilerini dövme törenleri çok fazladır. O çevrede yaşayanların büyük çoğunluğu Şiidir.

Başka bir seferde de Emevi camisine götürdüler. Dört halifeden sonra kurulan Emevi devletinin merkezi olan Şam'da yapılmış büyük bir camiydi. Bir tarafı Sunilere, bir tarafı Şiilere ayrılmıştı. Sunilerin tarafında Zekeriya peygamberin türbesi, Şiilerin tarafında Hüseyin'in türbesi vardı. Türbeler yeşil cam ve gümüşlerle yapılmıştı. Bahçesinde Selahattin Eyyübi'nin Kudüs'ü aldığı muhaberede kullandığı koçbaş

vardı. Ve en önemlisi de cami bahçesinin dışında bir köşede Selahattin Eyyübi'nin türbesi vardı. Fakat camiye nazaran oldukça bakımsızdı.

Bir seferinde Ruknettin'de Osman Sabri'nin evine gittik. Kürt tarihinin çınarlarındandı. Osman Sabri hastaydı. Yataktaydı. Fazla hareket edemiyordu. İki sefer onu ziyaret ettim. Her sefer yakın dönem Kürt tarihine ilişkin değerlendirmeler yaptı.

Bu geziler hem fiziğime, hem ruhuma iyi gelmiş ve çok öğretici olmuştu.

AKADEMİYE İKİNCİ GİDİŞ

Ameliyattan sonra önemli oranda iyileşmiştim. Kültür-fizik de iyi gelmişti. Ama çoğunlukla içeride, kapalı mek nlarda kalmak beni rahatsız etmişti. Vücudumdaki kan çekilmiş gibi yüzüm bembeyaz olmuştu.

Yazın ortasıydı. Sıcaklar çok artmış, ortalığı kavuruyordu adeta. Önderlik beni çağırdı.

-Durumun biraz iyileşmiş. Akademiye git. Arkadaşların yanında kal. Burada hep içeride kalmak iyi değil. Kendini fazla zorlama. Spora da katılma. Eğitim dışında fırsat bulursan kamp içinde dolaş, dedi.

‐Tamam‐ dedim ve  nderlikle vedalaştım. Sanki aklımdan geçenleri okumuştu, insanın halinden çok iyi anlıyordu. Yine büyülenmiştim.

Hamit beni akademiye götürdü. Beni arabayla Bar Elyas’daki eve bıraktı. Akademinin arabası Bar Elyas’a gelince de onlarla akademiye gittim.

Arabadan inip güvenliğin önünden geçerken biraz ürperdim. Dönüp baktım. Ruhumda hala izleri vardı. Ruhsal yaralarım kabuk bağlasa da daha tam iyileşmemişti demek ki!

Önderlik yakın ilgilenmeyle bu ruhsal yaraları belli oranda tedavi etmişti.

Hamza arkadaşın vurulduğu yere gelince durdum. Hamza arkadaşın sadakatini, bağlılığını, fedakârlığını düşündüm. O anları yeniden yaşar gibi oldum. Gözlerim doldu. Doğrudan yönetime gittim. Yönetimde Şiyar arkadaş, Sadun ve Osman vardı. Selam verip merhabalaştım. Hal-hatır sorduktan sonra Şiyar arkadaş benimle konuştu.

-Hevalê Gürcan Önderlik senin durumunu bize söyledi. İdeolojik eğitime katılırsın. Spora katılmazsın. Boş zamanlarda kamp içinde dolaşabilirsin. Yalnız kamp dışına çıkmak yok, dedi ve benim düzenlememi bir takıma yaptı.

İçinde olduğum eski devre bitmişti. Bazı arkadaşlar bu devreye kalmışlardı. Bu devrenin de sayısı çok fazlaydı. Akademi düzeni aynıydı. Sadece mevsime göre kimi uyarlamalar yapılmıştı.

Yine 15 Ağustos yaklaşıyordu. 15 Ağustos kutlamalarına başlanmıştı. İlk defa halk da bu etkinliklere katılacaktı.

Kuzeyde serhıldanlar olmuştu. Halk Newrozu direniş coşkusuyla kutlamıştı. Devlet Cizre ve Nusaybin başta olmak üzere birçok yerde bu coşkuya müdahale etmiş, onlarca insanı katletmişti.

Şimdi de her yerde 15 Ağustos kitlesel şekilde kutlanacaktı. Biz de akademide halkla birlikte kutlayacaktık. Halkın geliş güzergâhını, arabaların park edileceği yerleri, toplantı yerini, kalacakları yerleri önceden tespit etmiştik. İhtiyaçlarını karşılamak için yiyecek, içecek getirmiştik. Gecelerin soğukluğundan dolayı battaniyeler getirmiştik. Moral etkinlik hazırlanmıştı. Kutlamada bir askeri tatbikat da yapılacaktı.

14 Ağustos günü Şam, Lübnan, Efrin, Qamışlo ve Derik'ten insanlar gelmişti. Coşku çok yüksekti. Yazın kavurucu sıcaklığı vardı. Bu yüzden gelenler ince bir yazlık elbise ile gelmişlerdi. 14'ü 15'e bağlayan gece, gündüz sıcaklığının tam tersi çok soğuktu. Gelenler soğuktan zangır zangır titremeye başlamışlardı. İkide bir gelip bizden battaniye istiyorlardı. Katılımı bu kadar çok beklemediğimiz için bu kadar da hazırlık yapmamıştık. Tüm battaniyeleri dağıtmamıza rağmen yetmemişti. Hava buz gibi soğuktu. İnsanın içine işliyordu. Ama 15 Ağustos coşkusu onları ısıtıyordu.

Şairin dediği gibi “savaş bizi karlı dağlara götürdüğünde kızılığında ısındık, dağlardan çöllere düşürdüğünde gölgesine sığındık”

Gece, 15 Ağustos’un kızılığında ısınmışlardı, gündüz ise gölgesine sığınmışlardı. Gruplar halinde odun toplayıp ateş yakmışlardı. Yüzlerce ateş yakılmıştı. Yaktıkları ateşlerin başına toplanıp ısınıyor, bazen de halay çekiyorlardı.

15 Ağustos sabahı spor yapılmadı. Güneşin doğmasıyla beraber, gecenin dondurucu soğuğu bitmişti. Tüm arkadaşlar seferber olmuş, misafirlere kahvaltı yetiştirmeye çalışıyordu. Hummalı bir çalışma vardı. 15 binin üzerinde insan gelmişti. Kampın çevresi gelen arabalarla büyük bir otoparka dönmüştü.

Saat 8’e doğru Önderlik akademiye geldi. Arkadaşlar içtima sahasında tören için hazırlandılar. Önderlik arkadaşları ve halkı selamladı, bayramlarını kutladı. Sonra kayaların gölgelik yaptığı bir yerde halka hitap etti. İlk defa mikrofon, ses cihazları getirilmişti. Alanın her tarafına ses cihazları konmuştu. Önderlik komando bir takım elbise giymişti.

Öğlene kadar Önderlik konuştu. Kürdistan tarihini, PKK tarihini, 15 Ağustos’u, Agit arkadaşı anlattı. En son Hamza arkadaşla bitirdi. Önderliğin konuşması bitince tüm halk ayağa kalkıp alkışlamaya, slogan atmaya başladı. Bazıları zılgıt çekiyordu. Bağırانlar, sevincinden ağlayanlar vardı.

Bendini parçalamış bir baraj gibi, halk Önderliğe akıyordu. Nasıl ki tüm çeşmeler derelere, dereler ırmaklara ve ırmaklar da denizlere akıyorsa, halk da öyle Önderliğe akıyordu.

Arkadaşlar Önderliği korumak için halkla önderlik arasına etten duvar örmüşlerdi. Buna rağmen başarılı olunamamıştı. Halk bu duvarı da aşıyordu. Halk Önderliğe dokunmak, merhabalaşmak, fotoğraf çek-tirmek istiyordu. Önderliğin bastığı yeri öpenler vardı. Oturduğu taşların üzerine gidip oturanlar vardı. Halk coşkuyla ve huşuyla Önderliğe akıyordu. Ay çiçeğinin yüzünü güneşe dönmesi gibi halk da Önderliğe dönmüştü. Karanlık olunca kapanan, güneş doğunca yeniden açan çiçekler gibiydiler. Bu tablonun seyri tariftsizdi. Resmi yapılamayacak bir mutluluktı. Sanki devrim olmuş, Kürdistan kurtulmuştu.

10 yıldır Ortadoğu’da ekilen ve büyük bir emekle bakımı yapılan filizler meyve veriyordu. Halk ve Önderlik buluşması sağlanmıştı. Halk PKK’yi sahiplenmişti. PKK artık sadece bir kadro hareketi değil, halk hareketiydi. Devrim halkın eseri idi. Ve halk devrimini yapmıştı.

Önderlik zor-bela halkın içinden çıkarıldı.

Öğlen yemek verildi. Ziyarete gelenlerin büyük çoğunluğu yemeklerini kendileriyle getirmişlerdi. Sofralar serilmişti. Getirilen yiyecekler birlikte yendi.

Yemekten sonra tören devam etti. Bir devre bitmişti. Önderlik diplomalarını verdi. Sonra bir karakola eylem tatbikatı yapıldı. Tatbikat halkta büyük bir coşku yarattı. Sevinci, mutluluğu doruğa çıkardı. Tatbikattan sonra sanatsal etkinliklere geçildi.

Akşam kutlama bitince yüzlerce araçtan oluşan konvoy korna çalarak yola koyuldu.

Önderlik akademide kaldı. Pratiğe gidecek gruplarla konuştu. Yeni devrenin hazırlıklarını yaptı.

Önderliğin yaptığı tüm hazırlıklar aynı zamanda şehit Hamza yoldaşın anısına bir yanıt oluyor, Kürdistan'da gerillacılıkta ısrarın adı oluyordu.

Akademide şehit Hamza adına kurulan dersliğin dış cephe duvarına yazılan ve militanlara hitap eden Önderliğin sözleri de gerillacılık, onun vuruş tarzı üzerineydi ve her zaman, her koşulda geçerliliğini koruyacaktı:

“Sen öyle bir ülkede ve öyle bir halk için savaşıyorsun ki, her şey acımasız bir terörle elinden alınmıştır.

Bu bağlamda senin vatan ve özgürlüğe ekmek-su kadar ihtiyacın vardır. Senin şeref ve onura ihtiyacın vardır.

Tüm bunlar senin için düşman tarafından yok edilmiştir. Sen bunları kazanmak için partiye adım attın.

Ve sen bu nedenle o kadar öfkелisin ki, bunları ele geçirmek için silaha sarılıyorsun.

Eğer bu konuda bir yanılğın yoksa ve kararın kesinse vuruş tarzın belirlenmiştir.

Değil kararsızlık, ikirciklik, eylemi planlamamak, silahını kullanmamak, bunlar kesinlikle söz konusu olamaz. Böylesi bir dava insanı müthiş vurucudur.

PKK silahıyla doğru silahlanan bir insan korkunçtur.

Küçük bir PKK birimi, vuruş olanaklarını gerçekten iyi değerlendirse, bir bölgenin altından girer üstünden çıkar.

Bir kente gider düşmanı tarumar eder.

Bir köye girişi köyü fethetmek içindir.

Kırsal alanda, dağlarda kendisi mi pusuya düşer? Mümkün mü bu? Düşmanı orada bu kadar rahat mı hareket ettirir? İşini gücünü vurmaya ayırsa, mümkün mü bu?"

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GERİLLA DEVRİMİNDEN HALK DEVRİMİNE

4. KONGREYE HAZIRLIK

Eğitim ve toplantılar olmasa düzen ve disiplinimiz olmazdı. Neyi ne kadar yaptığımızı, neden yapamadığımızı herkes kendisine göre yorumlar, ortak bir kararlaşma ve ortak bir ruh oluşmazdı. Bu yönümüz halkın içinde bazen esprilere konu oluyordu.

Diyorlardı ki Rojava’da bir kadın sevdiğine sormuş:

“Beni ne kadar seviyorsun?”

Nasıl bir cevap alıp da sevinse iyi:

“Seni PKK’nin toplantıları sevdiği kadar çok seviyorum!”

İşte böyleydi bizim toplantı sevgimiz! Bir de tarih yazan büyük toplantılar vardı ki şimdi de böyle bir toplantı gündemdeydi.

Yeni eğitim devresi 4. Kongreye hazırlık devresiydi. Asi-avare çeteciliği mahkûm etme ve Partiden temizleme, yani partileşme devresiydi.

Savaş alanında birlikte kaldığımız arkadaşlar Hamza arkadaşın şehadetini ve Metin’in infazını, neden ve nasıl olduğunu çok soruyorlardı. Bazıları Metin’in bilerek Hamza arkadaşı vurmadığını, kaza oldu-

ğunu düşünüyor ve söylüyorlardı. Ben de Hamza arkadaş vurulduğunda orada olmadığımı söylüyordum. Ancak Önderliğin değerlendirmelerinden durumu anladığımı ve bilince çıkardığımı söylüyordum.

Ülkede komutanlık yapanların birçoğu Önderlik sahasında yönetim görevinde yer almayınca çok zorlanıyorlardı. Birçoğu savaşta hep talimat vermeye alışmışlardı. Burada talimat veremiyorlardı. Burada talimata uymaları gerekiyordu. Bu onları zorluyordu. En çok zorlananlardan birisi de Celal Şırnak'tı. Birisinin onu uyandırmak için "rojba" demesi veya onu uarması çok zoruna gidiyordu. İçtimaya girmesi, teknil vermesi zor geliyordu. Komutanken hep eleştirmişti. Üslubu buna göre şekillenmişti. Ama eleştiriye maruz kalınca, özeleştiri vermesi gerektiğinde zorlanıyordu. Herkesten sonra kalkıyor ve iş yapmıyordu. Ama akademide böyle olmayınca zorlanıyordu.

Zindandan çıkanlar da bazı zorlanmaları yaşıyorlardı; çoğunluğunun ilişkileri birbirleriyle daha sıkı ama genelle dardı. Zindan onları daraltmıştı. Dört duvar arasında ufukları daralmıştı ve ilişkilerine de yansıyor. İlişkileri genel değildi. Herkesle alıp vermede zorlanıyorlardı. Bu yüzden ilişkileri dar, seçmeci ve elitti.

Savaş ortamından gelen köylü kökenli arkadaşlar da kendi içlerinde kalıyorlardı. Ortamla bütünleşmiyorlardı. Pratiklerine dönük yoğun eleştiriler olunca çok zorlanıyorlardı. Özellikle asi-avare çetecilik, feodal komploculuk eleştirileri böyle bir etki yapıyordu. Bazıları hiç anlam vermeyince tepkileniyor "biz savaşarak yanlış mı yaptık, öyleyse biz de oportünist davranıp savaşmamalıydık" diyorlardı.

Akademide ilişkiler arasında örgütü parçalayan böyle bazı farklar oluşmuştu. Çoğu ilk defa bir araya geldiğinden ilişkiler yüzeyseldi. Kendilerini kılıfına çekenler vardı. Kalıpcı yaklaşımlar vardı. Biçimcilik ön plandaydı. Öz daha tam açığa çıkmamıştı. Önderlik eğitimi tüm bunları değiştirecekti.

Savaş taktiği ve tarzı dersinde Botan pratiği değerlendiriliyordu. Yaşanan olumsuzluklar eleştiri konusu oluyordu. Ders arasında Faik gayri-ciddi şekilde uç bir çıkış yaptı:

-Botan'da savaşılmamış ki, vahşete bak!

Elindeki sigarasını ve çayını içiyor, gülüyordu. Bu sözleri ve davranış şekli savaş alanından, özellikle de Botan'dan gelen arkadaşların çok zoruna gitmişti. Kurşun sıkılsa kanları akmayacaktı. Faik anlatım ve değerlendirmelerinde savaşın ve gerillanın olumsuzluklarını çok abar-

tarak olumsuz bir tablo çiziyordu. İnsanların kafasındaki savaşçı ve kurtuluşçu gerilla imajını kırmak istiyordu. Bir başka seferinde yine bunu tekrarlayınca arkadaşlar Faik'e çok kızmışlardı. Hatta onu dövme-yi planlayanlar bile olmuştu. Faik'in bu yaklaşımları ortamı olumsuz etkiliyordu. Moral bozuyordu. Arkadaş yapısını dağıtıyordu. Çözüm-leyici değildi, yaptığı şey bozgunculuktu.

Önderliğin tarzında eleştirmek, çözümlemek, düzeltmek vardı.

Eylül ayıydı. Sıcaklık biraz kırılmıştı. Saat 10 civarıydı. Birden 4-5 mermi atıldı. Önderliğin geldiğini anlamıştık. Hemen okuldan çıkıp tören için içtima sahasına gittik. Önderlik geldi, selam verdi. Tokalaşip yerine geçti. Biz de dağıldık.

Öğle yemeğinden sonra okulun arkasındaki kayaların gölgesinde toplandık. Tekmiller alındı ve Önderliğe verildi. Önderlik eğitime gel-meyenlerin durumunu tek tek soruyordu. Binevş gelmemişti. Önderlik niye gelmediğini ısrarla sordu. Arkadaşlar bir şey demeyince kadın arkadaşların yönetimi Binevş'in hasta olduğunu söylediler. Önderlik bunlara çok dikkat ediyordu. Bir kayanın gölgesinde durdu:

-Burası savaşçı ve komutan yetiştirme yeridir. İradenin güçlendiği, duyguların yüceldiği yerdir. Düşkün ve çirkin duygulara burada yer yoktur, dedi.

Önderliğin sözleri bizde merak oluşturdu. "Acaba ne olmuştu" diye düşündüm. Çünkü olumsuz bir şey olduğunda Önderlik böyle konu-suyordu. Sonra elindeki kâğıda baktı. İki kişiyi kaldırdı.

-Siz kimsiniz. Ajan mısınız, yoksa ahmak mısınız? Nerde yaşıyor-sunuz? Benim olduğum bir yerde nasıl böyle bir şey yaparsınız, dedi. Ayağa kalkan gençlerin ikisi de başlarını önlerine eğmiş, bir şey söyle-mediler. Utançlarından kızarmışlardı.

-Derdiniz nedir sizin söyleyin bakalım. Dilan sen de kalk. Mektup sana yazılmış. Dertlerinin olduğunu söylüyorlar. Senin anne olduğunu ve ancak senin onları anlayabileceğini söylüyorlar. Nedir bu dedi. Kız-gınlığı giderek artmıştı. Dilan bir şeyler söyledi ama durdu. Önderlik Filo'ya döndü.

-Nedir bunlar, bunları niye buraya getirdin?

-Başkanım ben bunları getirdiğimde böyle değillerdi.

-Sen bunları getirdiğinde böyle değillerdi değil mi?

-Evet Başkanım.

-Onları ben mi bozdum, bu hale getirdim!

Önderliğin bu sözleri üzerine tüm yapı güldü. Filo kırdığı potu anladı.

Aşk, sevgi, duygular, yücelik, vatan, savaş, mücadele üzerine bir değerlendirme yaptı. Sonra yönetime dönerek:

-Bu ikisini meşqeleye gönderin. Kendilerini, yaklaşımlarını düzeltirlerse tekrar eğitime alın, dedi ve eğitimi bitirdi.

Meşqe, Bar Elyas'ta bir çalışma yeri idi. Büyük depoların olduğu, gelen-giden tırların boşaltma-yükleme, meyve depolama ve dağıtma yeri idi. Bazen kadrolar buraya çalışmaya gönderiliyorlardı. Emek süreci oluyordu. Parti için çalışıyorlardı. Ayrıca Kuzey Kürdistan veya Rojava'dan yüzlerce Kürt gelip bu yerlerde çalışıyordu. Bunların örgütlenmesi gerekirdi. Bu yüzden bu meşqelelerle ilgilenildi. Bu yerlerin hem kadro, hem de maddi olarak katkıları fazlaydı. Orada da belli bir örgütsel ve eğitim düzeni vardı. Kendisine çeki düzen veren, temel sorunlarını gideren kadro yeniden akademiye geliyordu. Sorunlarını sürdürenler ise genelde kopup gidiyorlardı. Bu yerlerin böyle bir etkisi vardı.

1990 sonlarında Suriye'de milletvekili seçimleri yapılacaktı. Parti de kendi adaylarını belirlemişti. Bunun için Rojava'nın her tarafında çalışma yürütülmüş neticede Halep, Efrin ve Kobani'den milletvekili çıkarılmıştı. Qamişlo'dan ise milletvekili çıkarılamamıştı. Rojavanın en büyük kentinde ciddi bir başarı elde edememiştik. Bu yüzden Qamişlo pratiği açık soruşturmaya alınmıştı. Qamişlo'da faaliyet yürütenler ise Şener ve Dicle'ydiler.

Önderlik eğitimde Dicle'yi kaldırdı. Qamişlo'daki durumu anlattı. Neden milletvekili çıkaramadıklarını, bunun için yeterince çalışmadıklarını söyledi. Kadroların yaşam ve ilişkileri üzerinde durdu:

-Burası savaşın merkezidir. Kalbidir. Buranın temel işlevi yeni insan yaratmak, savaş geliştirmek, kadro ve komutan yetiştirmektir. Ama bazıları bunları bırakmış, nasıl yaşayacağını hesaplıyor. Düşkünlüğünü örgütleyiyor. İlişkileri yozlaştırıyor. Oysa bizim ilişkilerimiz kanla yaratılan yoldaşlık ilişkileridir. Savaş ilişkileridir. Mevzi ilişkisidir. Bu damarlarda dolaşan kan gibidir. Yoldaşlık ilişkilerinin bozulması demek, damardaki kanın bozulması demektir. Yoldaşınız can verirken, şehit dü-

şerken keyfinize, düşkünlüklerinize bakamazsınız. Düşkünlüğünüze özgürlük isteyemezsiniz.

Önderlik bu değerlendirmeleriyle Dicle'nin Şener'le ilişkisine dikkat çekmişti.

Sakine Batman'la Faik'in ilişkileri de dikkat çekiciydi. Birlikte çok sohbet ediyorlardı. Her fırsatta Faik'le konuşup tartışıyorlardı.

Önderlik bir-iki kere onu uyarmıştı. Ama Sakine bu uyarıları fazla dinlememişti. Bildiğini okumaya devam etmişti. Dar ilişki parti dışı bir ilişkidir. Bir de Önderlik sahasında bu kadar göze batacak şekilde ilişkilenecek, bu ilişki nedeniyle hep negatif bir ruh haline girmek ve üstelik bunda ısrar etmek kabul edilemezdi.

Faik bir dedikodu merkezi olmuştu. Olumsuzlukları abartarak bozgunculuk yapıyordu. Yapıcı, toparlayıcı yönü yoktu. İlişkilerinde hep gerginlik vardı. Konuştuğu arkadaşları kırıyorlardı. Sakine de Faik'le ilişkilendikten sonra böyle olmuştu. Bulunduğu yeri geriyordu. İlişkilerinde kırıcıydı. Kadın arkadaşlarla bütünleşmiyordu.

Yapılan uyarılara aldırmayınca Sakine Batman soruşturmaya alındı. Bir süre soruşturmada kaldı. Sonra platformu yapıldı. Platformdan sonra yeniden eğitim ve yaşama katıldı.

Sıcaklar kırılmıştı. Eğitim belli bir yoğunlaşmayla devam ediyordu. Pratikler sorgulanıyor, netleştiriliyordu. Özeleştirisel yaklaşılıyordu. Fakat ortamda kısmen şüpheli yaklaşımlardan kaynaklı huzursuzluklar da vardı.

Önderlik eğitime geldiğinde siyasal gelişmeleri değerlendirdikten sonra Parti tarihini, savaş tarihini anlatıp sözü akademiye getiriyordu. Bu konular üzerine diyalog yapıyordu. Bu sefer Ferhat'ı kaldırmıştı.

-Akademinin durumu nasıl, eğitim nasıl gidiyor, sonuç alınıyor mu?

-Evet Başkanım, ufak-tefek sorunlar var, ama onların üzerinde duruluyor.

-Ne gibi sorunlar?

-Günlük yaşam sorunları Başkanım.

-Savaş yaşamda kazanılır veya kaybedilir. Ne tür sorunlar?

-Başkanım biraz huzursuzluk ve gerginlik var. Şüphelilik var.

-Ne huzursuzluğu, ne gerginliği? Bunlar ufak-tefek sorunlar değil, bir orduyu bozabilecek sorunlar. Bunlar içten çürüten sorunlar. Bu sorunların nedenini kendine sordun mu? Pratiğinle bağıı kurdun mu? Senin pratiğin arı kovanına çomak sokmak gibidir. Arı kovanına çomak soktukten sonra arılar niye ısırıyor diye bağırmanın bir anlamı yok. Sen arkadaşları birbirine düşürüyorsun, sonra da huzursuzluk var diyor-sun. Huzursuzluk bununla ilgilidir. Arının kovanına çomak koymaya-caksın. Koyarsan böyle olur. İşte bu sorunlar o arıların vızıltılarıdır. Dikkat edin bu arılar sizi de ısırmasınlar.

-Doğrudur Başkanım, bunlara dikkat ediyoruz, dedi Ferhat.

-Sen kalk Sadun, yoğunlaşıyor musun, tecrübe çıkardın mı?

-Doğrudur Başkanım. Tecrübe çıkardım.

-Sakine sen ne diyorsun, tecrübe çıkardın mı?

-Doğrudur Başkanım, çıkardım.

-Sen niye rahat durmuyorsun. Haddini-hududunu bilmelisin. Ona göre davranmalısın. Haddini-hududunu bilmeyen ipini koparmıştır.

-Doğrudur Başkanım. Üzerinde duruyorum. Abartılı şeyler olsa da üzerinde duruyorum. Yoğunlaşıyorum, ders çıkarıyorum.

-Yeni bir sürece giriyoruz. Dünyada büyük değişiklikler oluyor. Saddam'ın Kuveyt'i işgali bunun fitilini ateşleyebilir. Sovyetlerde değişiklikler oluyor. Bunlara hazır olmalıyız. Bu yüzden bu süreçte bazı toplantılar yapacağız. Eğitimlerin ona göre derinleşmesi gerekir, dedi ve eğitimi bitirdi.

MEKTUP SELAM SÖYLE...

Metin'in olayından sonra Cahide arkadaş aileye bir mektup yazmam konusunda ısrar etmişti. Ama ben kabul etmemiştim. Oradan Şam'a Önderliğin yanına gidince mektup olayını unutmuştum.

Savaş sahasından akademiye gelen arkadaşlar Metin'in durumunu çok soruyorlardı. Ülkede Metin'le beraber benim de infaz edildiğim söylentisi çıkarılmıştı. Aileme de bu şekilde yanlış haber gitmişti. Bu durumu daha önce birlikte kaldığım Sadık arkadaş bana anlattı.

"Aileye bir mektup yaz, durumları izah et" dedi. Başta kabul etmedim.

-Bak toplantılar yapılacak, büyük ihtimalle kongredir. Savaş alanından da arkadaşlar gelecek, mektubu yazıp onlara veririsin, dedi ve beni ikna etti.

Mektup yazacaktım, ama nasıl yazacaktım. Sıradan bir mektup, asker mektubu yazacak değildim. Devrimciye yaraşır bir mektup olmalıydı. Mektubun içeriği hakkında Sadık arkadaşla ve başka arkadaşlarla da konuştum. Sonra ben söyledim, Sadık yazdı.

Mektubun girişinde durumlarını sordum. Haklarında bazı duyumlar almıştım. Durumları iyi değildi. Ben katıldıktan sonra devlet babamı birkaç kez gözaltına almış, işkenceden geçirmişti. 1986 Nisan'ında Metin arkadaş şehit düştüğünde babamı yine gözaltına almışlardı. Ona şehit düşenin ben olduğuma dair belge imzalatmışlardı. Resmiyette ben ölmüştüm. Değişik nedenlerden dolayı ailenin huzuru kalmamıştı. Bu yüzden durumları iyi değildi.

“Beni merak etmemelerini, iyi olduğumu, Lübnan’da Önderliğin yanında olduğumu” yazdım.

Sadece yaşadığımı bilmelerini istiyordum. 2-3 sayfalık bir mektup yazdım. Sarı bir zarfın içine koydum ve ülkeden arkadaşların gelmesini bekledim. Mektubu yanımda sakladım.

YANIK BEYRUT...

Sadece Kürdistan’da değil Ortadoğu’da aile gerçekliği aynen siyaset ve savaş gibi karmakarışık bir hal almıştı. Yaşamın özgür olmadığı yerde çelişkiler çok derin, çatışmalı oluyordu. Kişinin kendi duygularında bile bu çatışma sonuna dek yaşanıyor. Ortadoğu’yu yavaş yavaş tanıyordum. Hastalığım da bu tanıma işinde faydalı olmuş, birçok yeri ve ilişkiyi bu sayede tanıdım.

Önceki devrede Kani Yılmaz’la birlikteydik. Devreden sonra Kani Yılmaz’ın düzenlemesi Lübnan’a yapılmıştı. Bu yüzden akademiye sık sık gelip gidiyordu. Şam’da Önderliğin yanına da gidiyordu.

Eylül’ün sonunda Kani kampa geldi. Havaalar soğuduğundan benim de ağrılarım artmıştı. Durumumu yönetime söyledim. Kani de “Lübnan’a gelsin, orada bir doktora gitsin” dedi.

Yönetimin uygun görmesiyle Kani’yle beraber Beyrut’a gittim. İlk defa Beyrut’a gidiyordum. Uzaktan bakınca dağ ve deniz arasında kurulmuş cennetten bir köşeydi; içindeki evler ise delik deşikti!

Burada başka bir ilkle karşılaştım. Deniz kenarında güneşin batışını izlemek harika bir şeydi. Ben böyle manzaraları seyredip yorumlamaya

alışkın değildim ama bu görüntü kendiliğinden insanı içine çekiyordu. Tam da böylesine duyguları çepeçevre kuşatan bir doğa görüntüsünün olduğu vakitte şehre girdik. Batan güneşin kızıl ışıklarının değdiği Akdeniz'in mavi suları yakamozlar oluşturuyordu. Binlerce insan sahildeydi.

Bir tarafta yanmış Beyrut bir tarafta da yanık tenli insanlar ve esmer güneşin ısıttığı deniz...

Bir zamanlar buraya Ortadoğu'nun Teksas'ı gözüyle bakılıyordu. Amerikan filmlerinde Teksas her önüne gelenin silah taşıdığı, ateş ettiği, kanunsuz bir yer olarak yansıyor. Beyrut şiddeti tanıma açısından ondan daha fazlasıydı, nice savaşımlara tanık olmuştu.

Beyrut'ta Şiiler, Hristiyanlar, Durziler, Suniler vardı. Her grup ayrı bir mahallede yaşıyordu ve mahalle girişlerini tutmuşlardı. Sadece giriş kapıları açıktı. Kimse bir diğerinin bölgesine gitmiyordu. Şehir viraneye dönmüştü. Merminin değmediği ev veya duvar yoktu. Adeta açık bir savaş müzesiydi.

Arabamız iki katlı bir evin yanında durdu. Arabadan inip eve girdik. İkinci kattan Akdeniz'in tüm maviliği görülüyordu.

Kamptaki çocuklar oradaydılar. Bir seferinde Önderlik yönetime sabah kaçta kalktıklarını, içtimaya gittiklerini sormuştu. Yönetim de kampın planını anlatmıştı. Aynı soruyu çocuklara da sormuştu. Onlar da beraber kalktıklarını ve içtimaya gittiklerini söylemişlerdi. Bunun üzerine Önderlik çok sinirlenmişti.

-Sizde hiç vicdan yok mu? Bu çocukları sabahın köründe kendinizle uyandırıp içtimaya götürüyorsunuz. Bunlar nasıl sağlıklı büyüyecekler, demişti.

Yönetim durumu izah etmek istemesine rağmen, Önderlik gerekçeleri dinlememişti. Çocukları Beyrut'a göndermişti. İşte Beyrut'ta bu evde kalıyorlardı.

Ben de onlarla evde kaldım. Belimdeki ağrılardan dolayı doktora gittim. Doktor fizik tedaviye gitmemi söyledi. Bir süre fizik tedavi gördüm. Bu arada Kani de işlerini bitirmişti. Bana "hazır ol, gidiyoruz" demişti. Böylece Beyrut gezintim sona erecekti.

10 gün sonra yeniden kampa döndük. Yolda:

-Hevalê Gürcan, Harun arkadaş şehit düşmüş, biliyor musun?

Beynimden vuruldum. Harun yoldaşla yaşadığımız tüm anılar aklımdan geçti. Gözyaşlarımı içime akıttım.

-Nerede, nasıl?

-Botanda şehit düşmüş. Bir çatışmada.

-Harun arkadaşın şahadeti büyük kayıp. Mücadeleyi omuzlayan büyük bir komutandı.

-Gerçekten büyük kayıp. Yazık oldu.

Yolda hep Harun arkadaşı düşündüm. Kampa kadar hiç konuşmadım.

Kampa döndüğümde Şener de gelmişti. Gelenler fazlaydı. Akademi çok kalabalıklaşmıştı. Bir süre sonra Cuma arkadaş da Avrupa'dan geldi. Akademide kaldı. Onun gelmesiyle akademinin havası değişti. Arkadaşlarla toplantılar yaptı. Tek tek konuştu. Sıcak bir atmosfer oluştu.

Büyük bir toplantı (kongre) hazırlıkları yapılıyordu. Güvenlik tedbirleri arttırılmıştı. Tepelere doçkalar yerleştirilmişti. Lojistik hazırlıkları yapılmıştı.

Botan'da bir kaç sefer Cuma arkadaşını görmüştüm. O zaman kodu Hayri'ydi.

Bir gün yönetime gidip onunla konuşmak istedim. Yönetimdeki arkadaşların çoğu oradaydı. Selam verip içeri girdim. Cuma arkadaşın elinde kalem kâğıt vardı, not yazıyordu. Dikkatini dağıtmamak için sesimi çıkarmadım. Yönetimde bir fotoğraf makinesi vardı. Şener makineyi aldı.

-Arkadaşlar bir fotoğraf çektirelim. Tarihe hatıra kalsın, dedi. Cuma arkadaş başını kaldırıp Şener'e baktı. Kaşlarını çatmıştı.

-Bırak o makineyi yerine. Şimdi fotoğraf zamanı değil. Zamanı geldiğinde çekeriz, dedi.

Şener sessizce makineyi yerine bıraktı. Herkes sesini kesti. Birden sessizlik oluştu.

Cuma arkadaşın olduğu bir yerde doğal bir otoritesi vardı. Herkes keyfince istediğini yapamıyordu. Konuşmasına, hareketlerine dikkat ediyordu. Şener bazen bunu bozmak istese de Cuma arkadaş izin vermiyordu. Cuma arkadaşın olmadığı zamanlarda kahkahalarla gülüyor-

lardı. Birbirlerine şaka yapıyorlardı. Ama Cuma arkadaş geldiğinde bu şakaları kesiyor, ciddi pozlar takınıyorlardı.

Kurşun sesiyle Önderliğin kampa geldiğini anladık. Hemen tören sahasında içtimaya geçtik. Önderlik geldiğinde Cuma arkadaş onu karşıladı. Önderlik arkadaşları selamladı, tokalaştı, sonra Cuma arkadaşla beraber yerine gitti.

Akşam voleybol oynandı. Voleybol Önderlik için sadece bir spor veya sosyal etkinlik değil, aynı zamanda eğitimdi de. Kazanmak için büyük mücadele veriyordu. Gevşek kalanlarımız olunca savaşta da gevşek kaldığımızı, bunun için de yeterince başarı elde edemediğimizi söylüyordu.

Ertesi gün eğitime de geldi. Başlamadan önce teknil aldı. Kimin niye eğitime gelmediğini sordu. Önderlik her ayrıntıya dikkat ediyordu. Eğitim başladığında:

-Kongre hazırlıklarımızı yapacağız. Politik rapor hazırlayacağız. Bunun için zamanımızı belirleyelim, dedi. Eğitim saatlerini ona göre değiştirdi. Akademinin tüm öğrencileri politik rapor tartışmalarına katıldı. Önderlik siyasal gelişmeleri anlattıktan sonra örgütsel değerlendirmelere geçti.

-Bundan sonra kongre ve konferanslarımızı ülkede yapacağız dedi.

Tüm tartışmalar kaydediliyordu. Basıncılar bu kasetleri çözüyor, ya-zya döküyor ve akşam da takımlarda bunun üzerinde tartışmalar yürütülüyordu.

Kongre hazırlık sürecinde Önderlik ve Cuma arkadaş oradaydı. Bu durum yapıya büyük bir moral ve coşku verdi. Herkesin gözünden büyük bir heyecan okunuyordu. Düşüncesi, önerisi ve değerlendirmesi olan arkadaşlar bunları söylüyorlardı. Herkes politik raporun oluşumuna katkı yapmak istiyordu. Bunun için Önderlik bazen arkadaşlarla diyaloglar yapıyordu.

Savaş taktiği, tarihi ve geleceği üzerinde de çok durdu. Asi-avare çetecilik üzerine geniş değerlendirmeler yaptı.

Gerillanın ordulaşması temel tartışma gündemiydi.

Bu tartışma bir haftadan fazla sürdü. Kongre fiili olarak burada yapıldı. Birçok şey burada netleştirildi. Bunların genel bir toplantıyla resmiyete kavuşturulması kalmıştı. Bunun için de kongreye gidecek arka-

daşlarla Önderlik ayrı ayrı konuştu. Fiili olarak kongreyi Önderlik yapıyordu. Tüm hazırlıklar bitirildikten sonra akademiden ayrıldı.

Cuma, Dr. Baran, Şiyar, Afarof Mahmut arkadaşlarla Şener ve yanlarında bir grup arkadaş kongre için savaş alanına gideceklerdi. Kuruş kongresinden sonra ülkede yapılacak 2. kongre olacaktı. Gerilla ortamındaki ilk kongre olacaktı. Bu yüzden gerilla kongresi olarak adlandırılmıştı.

Gidecek arkadaşlar için sahada tören yapılmıştı. Cuma arkadaşın elinde siyah bir çanta vardı. Yanına gittim, yazdığım mektubu ona uzattım.

-Hevalê Cuma aileye yazdığım mektup!

-Hevalê Gürcan işimiz çok. Belki ben gidemem dedi ama mektubu elimden aldı, çantayı açarak içine koydu.

Cuma arkadaş askeri elbiseleri çıkarıp sivil elbise giymişti. İçtimanın karşısına geçti.

-Biz şimdi gidiyoruz, vedalaşıyoruz. Ama orada sizi bekliyoruz. Orada görüşeceğiz. Eğitiminize büyük önem verin. Yoğunlaşın, derin sonuçlar çıkarın. Devre bittiğinde ülkeye gelirsiniz. Orada görüşürüz, dedi ve tek tek arkadaşlarla vedalaştı, sloganlar atıldı.

Cuma arkadaş oradayken sıcak bir ortam vardı. Ama gittikten sonra bu atmosfer biraz dağıldı. Zaten devrenin de sonuna gelinmişti.

Kasım ayıydı. Havalar iyicene soğumuştı. Yağmur yağıyordu. Akademiye gelenler-gidenler çok fazlaydı. Önderlik de tekrar akademiye gelmişti. Bir arkadaş yanıma geldi:

-Önderlik seni çağırıyor Gürcan arkadaş, dedi.

Kendimi toparlayıp yönetime gittim. Önderlik oradaydı. Mervan Türk ile Fatma Dersim arkadaş oradaydılar. Başkaları da vardı, ama isimlerini hatırlamıyorum.

-Gel Gürcan, gel, dedi Önderlik.

İçerdekilerle merhabalaştım.

-Nasıl biraz toparlandın mı, zorlanıyor musun?

-Belli bir toparlanma oldu Başkanım. Fazla zorlanmıyorum. Ama soğuk hava etkiliyor. Bir de spor.

-Sen spora katılma, dikkat et kendine, dedi ve yanında duran Fatma Dersim arkadaşla birbirimizi tanıyıp tanımadığımızı sordu. Tanışmadığımızı söyleyince önce Fatma arkadaşı eleştirdi, o yönetimdeydi. Sonra da beni eleştirdi:

-Hayret bir şey. 4-5 ay birlikte kalmanıza rağmen nasıl birbirinizi tanımıyorsunuz. Bu kadar yabancılık olur mu? Zaten sen çok kapalısn, dedi ve durdu. Bir süre konuşmadı.

-Hazırlan Şam'a geliyorsun. Hazırlıklarını bitirdiğinde yönetime söyle seni göndersinler.

-Tamam Başkanım, dedim ve çıktım.

Doğrudan takıma gidip hazırlıklarımı yaptım. Yönetime hazır olduğumu söyledim. 4-5 gün sonra Şam'dan arkadaşlar gelince yönetim bana gideceğimi söyledi. Arkadaşlarla vedalaştım. Önderlik akademide kaldı. Ben de kendimi asfalt yola bıraktım. Araba bizi bekliyordu. Şoförü ilk defa görüyordum. Beraber Şam'a geldik. Yolda tek kelime konuşmadık. Aynı eve gittik. Kapıyı Hamit açtı.

Hamit'i görünce çok sevindim. Hamit, Mustafa, Veysi evdeydiler. Evdekilerle tokalaştım, birbirimizi sorduk. Beni getiren şoföre Mahmut ya da Mahmudê Reş diyorlardı.

Bir hafta burada kaldım. Bu eve gelişimin 3. seferiydi. Artık çevreye alışmıştım. Bazen bana para vererek alış-veriş yapmamı söylüyorlardı. Şam'ı da biraz tanımıştım. Bu yüzden can sıkıntısı da olmuyordu.

Bir hafta sonra Önderlik Şam'a, eve geldi. Herkesle merhabalaştı. Sonra beni çağırıp konuştu.

-Sen ne yapacaksın, senin düzenlemenı nasıl yapalım?

-Siz nasıl uygun görürseniz onu yaparım Başkanım

-Şam tarihi bir yerdir. Siyasetin merkezidir. Ben bile siyaseti burada öğrendim. Sen de biraz kal, siyaseti öğren. Kendini bahara hazırla. Düzenlemenı halk çalışmasına yapalım.

-Tamam Başkanım.

-Savaştan geldin. Bir süre eğitimde kaldın. Tecrübe aldın. Bu tecrübelerini halka aktar. Halk çalışmasını yürüt. Halkı örgütle, toplantılar yap. Bazen buraya da gelip gidersin. Böylece bu kapalılığını da aşarsın. Bahara da hazır olursun.

-Tamam Başkanım.

-Arkadaşlar geldiğinde onlarla gidersin. Çevreyi, ilişkileri tanırsın. Halk çalışmasını yaparken güvenliğinize dikkat edin. Ucuz kaybetmeyin, dedi.

Dikkat etmemiz gereken şeyler üzerinde durdu.

Bir-iki gün sonra halk çalışmasını yürüten Nezir, Ahmet, Soryas, Peyman ve bir arkadaş eve geldiler. Önderlik onlarla konuştu. Çalışmaya katıldığını onlara söyledi. Evdekilerle vedalaşarak evden çıkıp çalışma yerlerine gittik.

Ertesi gün diğer arkadaşların da gelmesiyle bir toplantı yaptık. Toplantıda önce Nezir konuştu. Önderliğin perspektiflerini anlattı. Sonra:

-Gürcan arkadaş da bizim çalışmamıza katılacak. Savaşta kalmış. Önderlik sahasında, akademide çok kalmış. Tecrübelidir. Bizim çalışmamıza katılacak. Önderlik öyle söyledi, dedi.

Nezir'in konuşmasından sonra diğer arkadaşlar kendilerine daha fazla çeki-düzen vermeye başladılar. Ben fazla konuşmadım. Onları izliyordum. Onlar da beni izliyor, anlamaya çalışıyorlardı. Çalışma hakkında bana bilgi verdiler.

-Halkın kafası karışık. Özellikle Hamza arkadaşın şahadetinin yarattığı olumsuz etki var. Buradaki halk onu çok seviyordu. Çalışmalara, bu konuya ilişkin toplantılarla başlayabiliriz. 8-10 evi bir araya getirelim, toplantı yapalım. Hevalê Gürcan sen akademiden geldin. Olayı biliyorsun, anlatırsın, dedi Nezir.

Diğerleri de onun bu düşüncesine katıldılar.

-Siz nasıl uygun görüyorsanız öyle yapalım, dedim ve belirtilenlere katıldığımı söyledim.

Her ayın başında yardımlar toplanıyordu. Toplanan bu paraları bir arkadaş Önderliğin evine götürüyordu. Ayrıca sorun olduğunda da oraya gidiliyordu. Çünkü Suriye çalışmasını Önderlik yürütüyordu.

-Önderliğin evine de Gürcan arkadaş gitsin, dedi Peyman.

Diğerleri de katıldılar. Zaten büyük çoğunlukla arkadaşlar ilk yapılan öneriye katılıyorlardı. Ben de sesimi çıkarmadım. Onların dediklerine katıldım. İlk anda durumları bilmeden müdahale etmek doğru değildi.

Böylece halk çalışmalarına başladım. O evden o eve koşturmalar, toplantılar başladı. Kısa sürede Ruknettin, Zorava, Kabon ve Kürtlerin yoğun yaşadığı mahalleleri, ilişkileri tanıdım. Ama Efrinli olanlarla dil problemi nedeniyle tam anlaşılamıyorduk. Yine de sıcak bir ilişkimiz oluşmuştu.

Bir toplantıya Soryas gelmedi. Birkaç gün sonra geldiğinde arkadaşlar Soryas'ın tek gezmesini, sadece Cizreli ailelere gidip diğer ailelere gitmemesini eleştirdiler. Soryas eleştirilere tepki gösterdi, kabul etmedi. Bu ailelere keyfi gitmediğini, çalışmalar için gittiğini söyledi. Savunmacı yaklaşımları dikkatimi çekti. Akademide de birlikte kalmıştık. Böyle değildi. Ama şimdi farklıydı. Belki de orada kendisini bastırmıştı. Zaten halk çalışması insanın özünü açığa çıkartıyordu.

Tekmiller gerginliklerle, sıkıntılarla geçiyordu. “Yine tekmil, yine huzursuzluk” diyordum. Yeni gelmişim. Bu huzursuzluğun nedenini de tam anlamamıştım.

Bir gün Nezir'le bir eve gitmiştik. Yemek yedikten sonra sohbet etmeye başladık. Söz dönüp dolaşp Şener'e geldi. Nezir, “Şener'in halkı kendisine bağladığını ve arkadaşların onu sevmediğini” söyledi. Nezir'in söyledikleri tuhafıma gitti. Nasıl böyle konuşuyor, dedikodu yapıyordu. Demek burada dedikodu vardı!

Yaklaşık bir ay sonra huzursuzluğun kaynağı anlaşıldı: Soryas kaçtı!

Çantasını bir eve bırakmıştı. Peyman gidip çantasını getirdi. O evde bir miktar örgüt parası vardı, onu da getirdi. Peyman çantasını kontrol etmişti. Bunun üzerine benle Ahmet Önderliğin evine gittik. Önderlik evdeydi. Halkın durumunu, arkadaşları sordu.

-Soryas kaçtı Başkanım. Bir miktar para ve eşyalarını bırakmış.

-Nereye gitmiş biliyor musunuz?

-Hayır Başkanım.

-Dikkatli olun, tedbirlerinizi alın. Halk arasına fark koymayın. Herkesin evine gidin. Ayrımcılık yapmayın. Bu eleştiriler var. Dikkat edin, dedi ve halka yaklaşım üzerine bizimle konuştu.

Birlikte yemek yedik. Akşama kadar orada kaldık, sonra evden ayrıldık.

Evdeki Mustafa, Soryas hakkında bazen konuşuyordu. “Bu kadar mutfağa gitmesi boşuna değildi. Bir şeyler yapmak istiyordu. Belki de

Önderliği zehirlemek istiyordu. Fırsat bulamadığı için kaçmış olabileceğini” söylüyordu.

Akşam Ruknettin’de Ahmet’le sohbet ettim. Ahmet de Mustafa’nınkine benzer şeyler söyledi. O da Soryas’ın Önderliği zehirlemek istediğini söyledi. Bu söyledikleri dikkatimi çekmişti. Dilimizin söylemeye varmadığı şeylerden bahsediyorlardı. Acaba zamanında Öndeliğe bu konudaki kaygılarını iletmışler miydi? İkisi de benzer şüpheden bahsetmişti. Birbiriyle konuşup aynı sonuca varmış, bu konuda anlaşmışlar mıydı? Yoksa bildikleri daha özel bir şey mi vardı? Bunlar kafamda soru işareti olarak kaldı.

Ertesi gün Ruknettin’de arkadaşları topladım. Önderliğin perspektiflerini aktardım. “Bir şey diyen var mı?” dedim. Bir soru geldi:

-Önderlik Soryas’la ilgili bir şey dedi mi?

-Önderlik Soryas’ı sordu, nereye gitmiş olabileceğini sordu. Ama değerlendirme yapmadı. Halkla ilişkiler üzerinde çok durdu diye cevapladım.

Planlamamızı yaparak dağıldık.

Halk çalışmasının yanında bilgi-istihbarat topluyor, bulabildiğimizde cephane de temin ediyorduk. Zaten katılımı da örgütlemeye çalışıyorduk.

Hafız Esat’ın güvenliğinde Efrinli bir Kürt vardı. Bazen evine gizlice gidiyorduk. Zorlandığımızda bize yardım ediyordu. Bir gece onun evine gitmiştik. Bize “Lübnan’ın Bekaa’yı kapatmak istediğini, İsrail’in onlara baskı yaptığını” söyledi. Bu önemli bir bilgiydi. Ertesi gün bu bilgiyi Önderliğe aktardım.

Halk çalışmasına gittikten sonra belli bir açılmam olmuştu. Halkla ilişkilene, sorunlarını dinleme, çözme bende bir değişime yol açmıştı. Halk beni değiştiriyordu. Zaten Önderlik bizi halkı eğitelim diye değil halk bizi eğitsin diye gönderiyordu. Bazıları bunun farkında olmayınca kendini kaybediyordu!

Elbette biz de öğrendiklerimizi halkla paylaşıyorduk. Yaptığımız toplantıların sonucunda halkta da bir değişim oluyordu. En bariz yanıması toplanan yardımlardaydı. Örneğin eskiden 80-100 bin Suriye lirası toplanırken bu rakam 120-130 bine çıkmıştı. Demek ki ben de siyasete alışıyordum!

Topladığımız paraları Önderliğin evine götürdüm. Önderlik evde yoktu. Paraları Hamit'e teslim ettim. Biraz konuştuk, söz Soryas'a geldi.

-Soryas, devlete teslim olmuş, dedi.

Anlatıp anlatmama konusunda kararsızdı. Ama devam etti.

-Türk devleti Suriye istihbaratının bir kesimiyle Önderliğin imhası üzerine anlaşılmış. Bunun için bir sürü hazırlık yapmış, ajan göndermiş. Bu hazırlıkların da Muhabarat'ta olan Osman Büro'nun eliyle yapmış. Bunlar özellikle Cizre alanında çok çalışmışlar. Bir sürü ajanı-casusu örgütleyip göndermişler. Bunların çoğu da kadın. Dicle Qamışlo, Canda Derik, Kurdê Qamışlo, Soryas bu adamın örgütleyip gönderdikleri kişilerdir. Bunlar Önderliğin yemeğine zehir katarak veya suikastla vurarak imha etmeyi planlamışlar. Türkiye ve Suriye istihbaratı bu kadınları kullanmış, dedi.

Bunları anlattığında Mustafa ve Ahmet'in söylediklerini düşündüm. "Demek ki doğruymuş" dedim. Bu yönlü gözlem ve bilgiler zamanında Önderliğe aktarılsaydı veya tedbirleri alınsaydı böyle olmazdı.

Çalışmalarda daha dikkatli davranmam için bu bilgilendirme yeterliydi.

Güven duyduğum aileler bize çok yardımcı oluyordu. Bu sayede ilk kez bir katılım da yaptırmıştım.

Ruknettin'de bir ailenin evine gitmiştik. Evin bir kızı içimizdeydi. Evin kadınının ismi sanırım Zeynep'ti. Eve gittiğimizde evde bir genç vardı. "Bu kim" diye sordum. "Kardeşim" dedi. Onunla ilgilendim. Benimle dolaşmasını, bana yardımcı olmasını söyledim. Ondan sonra hep benimle dolaştı. Sonradan partiye katıldı. Orada Partiye kattığım ilk kişi buydu. Adı Sipan'dı. Katıldıktan sonra ismini Derviş koydu.

Şubat'ın sonuna kadar bu çalışmada kaldım. Belli bir çalışma yürüttüm. Martin başında Önderlik beni çağırırdı. Eve gittiğimde Önderlik ordaydı. Selam verdim. Halkın durumunu, çalışmaları sordu. Bir süre sohbet ettikten sonra:

-Durumun nasıl?

-İyidir Başkanım

-Hazır mısın?

-Evet Başkanım

-Yürüyebilir misin?

-Yürüyebilirim

-Ülkeye gidebilir misin?

-Gidebilirim Başkanım.

-Çok uzun bir süre burada kaldın. Birçok şey gördün, yaşadın. 3-4 ay da Şam'da halk çalışması yürüttün. Akademiye git, eğitime katıl, kendini hazırla.

-Tamam Başkanım.

-Akademide spora katılma, ağır şeyleri kaldırma, akademiye geldikimde görüşürüz.

-Tamam Başkanım.

Önderliğin konuşmasından iki gün sonra Hamit beni akademiye götürdü. Bu üçüncü defadır akademiye gidiyordum.

Akademiye gittiğimde akademinin yarısının değişmiş olduğunu gördüm. Yeni gelenler vardı, gidenler vardı.

Rojava'lı bir yurtsever "devrim bir tren gibidir, inen de çok, binen de" demişti. Gerçekten öyleydi. Akademi de öyleydi. Geleni de, gideni de çoktu.

Daha önceleri olduğu gibi kurşun sesiyle Önderliğin geldiğini anladık. Hepimiz tören sahasında toplandık. İçtima düzenine geçmiştik. Önderlik gelip arkadaşları selamladı. Fatma Dersim arkadaş onunlaydı. Törenden sonra Önderlik yerine geçti. Önderlik geldiğinde tekrar eskisi gibi güvenliğine geçmiştim.

Öğleden sonra Önderlik okulda eğitime katıldı:

-Partimizin 4. Kongresi büyük bir başarıyla tamamlandı. Bu kongre gerilla kongresiydi. Bir diğer özelliği de ülkede gerilla sahasında olmasıdır. Bundan sonra tüm konferans ve kongrelerimizi ülke zemininde yapacağız. Bir parça özgür vatanımız olacak, dedi ve siyasal gelişmeleri değerlendirdi.

Newroz hazırlıklarına başlanmıştı. Boş vakitlerde bunun için hummalı bir çalışma vardı. Halk da gelip katılacaktı. Ama bu sefer daha sınırlı tutulacaktı. Riskli olabilirdi. Türkiye ve İsrail'in Bekaa'yı bombalayacakları söyleniyor, basında işleniyordu.

21 Mart günü içtima sahasında toplandık. Herkes temizlik yapmıştı. Yüzlerde Newroz'un sıcaklığı vardı. Önderlik içtimanın önüne geçti. Arkadaşların Newroz bayramını kutladı. Yağmur yağıyordu. Yer çamur olmuştu. Törenden sonra okula gittik. Önderlik burada Newroz üzerine uzun bir değerlendirme yaptı. Konuşmasını bitirdiğinde tüm yapı ayağa kakarak alkışladı. Sloganlar okulda yankılandı. Yemek için ara verildi. Yemekten sonra moral etkinliğine geçildi. Skeçler yapıldı. Tiyatrolar oynandı. Şarkılar söylendi. ...

İLK UZAK MUHABERE

Eğitim devresindeki Akif Kobani arkadaş teknik işlerle uğraşıyordu. Güçler arasında iletişimin imkân ve olanaklarını arıyordu. Ordularda bu iletişim problemi telsizlerle çözülmüyordu. Bunu biliyordu. Önderliğe “eğer cihaz ve anten olursa güçler arasında iletişimin kurulabileceğini” söylemişti.

Önderlik Akif’e “eğer bunu yapabilirsen bu çok iyi olur. Bunun için ne gerekiyorsa getir” demişti. O da bu konu üzerinde yoğunlaşıyordu. Kafası gerçekten tekniğe çalışıyordu. İki cihaz ve anten getirmişti. Birini akademiye, diğerini de Şehit Ahmet’e kurmuştu. Birkaç sefer denedikten sonra iletişim kurmayı başardı.

Artık Ş.Ahmet’e gitmeden de onlarla konuşabiliyorduk. Bu durum bizde büyük bir sevinç ve coşku yarattı. Bunun üzerine Akif arkadaş yanına bir cihaz ve anten alarak ülkeye, Haftanın’e Cuma arkadaşın yanına gitmişti.

Bir gün biz tören sahasının üst tarafındaki taşlık alandaydık. Önderlik gerilla savaşı ve taktikleri konusunda eğitim veriyordu. Birden ci-

hazla uğraşan arkadaş “Başkanım, Başkanım” dedi. Heyecanlıydı, sevinçliydi. Gözleri parlıyordu.

-Ne var, ne oldu, dedi Önderlik.

-Arkadaşlarla bağlantı kuruldu, sesleri geliyor Başkanım, dedi.

Daha sözlerini bitirmeden Önderlik hızla yerinden kalktı. Kayalıklardan rüzgar gibi inerek cihazın yanına gitti. Heyecanlı ve meraklı gözlerle cihaza baktı. Cihazın başındaki arkadaş çağrı yaptı.

-Derya spi, derya spi.

Cihazdan bir hışırtı geldi. Sonra düzeldi ve sese dönüştü.

-Dinliyorum derya reş, dedi.

Ses Cuma arkadaşın sesiydi. Hepimiz heyecanlanmıştık.

Önderlik mandalı aldı, Cuma arkadaşla konuştu. Yüzünde sevinç vardı. Önderliğin bu kadar sevindiğini çok az görmüştüm. Önderlik konuşmasını bitirdikten sonra bize döndü:

-Artık sorunlarımızın büyük çoğunluğu çözüldü, dedi.

Bu bir devrimdi bizim için. İlk defa ülkeyle direkt bağlantı kuruyorduk.

3 Nisan’da Önderlik yine akademiye geldi.

Beni çağırdı. “Bana yürüyüp yürüyemeyeceğimi, hazır olup olmadığımı” sordu.

Ben de “hazır olduğumu, zorlansam da yürüyebileceğimi” söyledim.

Eğitimden sonra tekrar beni çağırdı. Sonra Yekbun, Reyhan, Küçük Zeki, Xebat Amed, Lokman Qamışlo, Şores Şırnak, Celal Şırnak, Karker Mijini, Mustafa Çıtomeri, Salih Urfa, Sinan Garzan, Güneyli olan Star, Cotkar, Zınar Cızirê ve ismini hatırlayamadığım değişik arkadaşları da çağırdı. Yaklaşık 35 kişi olduk.

Önderlik Kongre üzerine kısaca konuştu. Sonra:

-Siz gidip Sarı Baran ve Şener’in platformuna katılacaksınız. Sonra düzenlemeniz orada olacak. Zorlu bir süreçten geçiyoruz. Güney’de Saddam’ın saldırıları sonucunda halk yine göç etmiş. Durum iyi değil. Silahları çok, fakat kullanan yok. Erzak sıkıntısı var. Siz de aç kalabilir-

siniz. Şayet aç kalırsanız doğal imkânlarla kendinizi beslersiniz. Zaten bahar geliyor, çeşitli otlar var, meyveler de olmak üzere...

Ortadoğu kurtlar safrasıdır. Biz de Ortadoğu gücüyüz. Bizde de kurtlar var. Dikkat edin. Gideceğiniz yerde birçok sorun var. Gücünüz yetiyorsa, çözebiliyorsanız müdahale edin, yoksa karışmayın, dedi.

Sonra herkesle tek tek konuştu. Kimisine nereli olduğunu, ne zaman katıldığını, nereden geldiğini soruyordu. Sıra bana gelmişti. Heyecanlanmıştım.

-Uzun süredir buradasın. Eğitim gördün. Son olarak bir şey diyor musun?

-Hayır Başkanım. Burada aldıklarımı pratiğe dökeceğim.

-En önemli görevin yeni katılanları, gerillayı, halkı eğitmendir. Birinci görevin gerillaya askeri ve siyasi eğitim vermektir. Gabar'a gideceksin. Agit arkadaşla mücadele yürüttün. Oraya gideceksin. Agit arkadaş üzerine de yaz!

Diğer arkadaşlarla diyaloga geçti. Benzer şeyleri Celal Şırnak için de söyledi. En sonunda hepimize dönerek:

-Ben de ülkeye gelmek istiyorum. Her giden gruba söylüyorum. Size de söylüyorum. Gidin ve yer hazırlayın ki ben de geleyim, dedi.

Tek tek ve toplu olarak fotoğraf çektik

İçtima sahasında askeri tören yapıldı. Akademideki arkadaşlarla vedalaştık. Önderlikle vedalaştık ve Şam'a doğru yola koyulduk.

Önderlikten ayrılmanın yoğun duyguları gözlerimizi doldurmuştu. Öte yandan ülkeye yönelip aldığımız eğitime layık olma heyecanı sarı-mıştı hepimizi.

Önder APO'nun uyarılarından sonra sadece Kürdistan değil Ortadoğu devrimcileri olarak yola çıkıyorduk...

ÜLKEYE DÖNÜŞ

Önderlik sahasındaki onca emekten, alınan bu kadar eğitimden ve sorumluluklardan sonra ülkeye sağ-salim ulaşmak öncelikli hedefti.

Dikkat çekmemek için gruplar halinde Şam'a geldik. 4-5 gün içinde ülkeye gidecek grup Şam'da toplandı.

Artık Şam'dan ayrılıyorduk. Son bir kez çıkıp Şam'ı dolaştım. Sti Zeynep'e gittim. Emevi camisine, Selahattin Eyyübi'nin türbesine, Hamidiye çarşısına gittim. Hatta bir daha nasip olmayabilir diye Bektaş dondurmacısından bir dondurma bile yedim.

Şam'ı dolaştıktan sonra eve döndüm. Halep'e gidecektik. Otobüsler ayarlanmıştı. Gruplar halinde gidip ayrı ayrı otobüslere bindik ve Halep'e doğru yola çıktık.

Ben pencereden dışarıyı izliyordum. Halep'e yetişmemize az kalmıştı. Küçük bir yerleşim yerinden geçiyorduk. Bir köylü eşiğiyle tarlasını sürüyordu. Adama baktım ve güldüm. "Bu zamanda hala eşekle tarla sürmek" dedim kendi kendime. Sonra bu şekilde düşündüğüme de güldüm. Sanki köylülerin başka olanakları varmış gibi!

Halep garajında arkadaşlar bizi karşıladılar. Gruplar halinde evlere götürdüler. Halep'te de birleşmiştik. Artık savaşa gidiyorduk. Grubumuz 35-40 arasındaydı.

Halep'ten yine otobüslerle gruplar halinde Derik'e geldik. Mêrge Mira köyünde toplandık. Köy yurtseverdi. Bize açtıktı. Abdurrahman Temê'nin evinde kaldık. Ev oldukça büyüktü. Geniş bir bahçesi vardı. 3-4 kapısı vardı. Burada 9-10 gün kaldık. Silah ve çanta getirmişlerdi. Ben, Celal, Mustafa ve Xebat M-16 silahını aldık.

Hazırlıklarımızı tamamladıktan sonra kuryeler geldi. Kuryeler Hacı Derik ve başka bir arkadaştı. Bize hazırlanmamızı söylediler. Çantalarımızı ve silahlarımızı aldık. Dicle suyuna yakın bir köye geldik. Bahardı. Karlar eriyordu. Zaman zaman yağmur da yağıyordu. Bu yüzden Dicle kabarmıştı. Adeta çılgınlaşmıştı. Geçit vermiyordu. Azgındı. Suyun dineceği yoktu. Köprü de yoktu. Karşı taraf Güney Kürdistan'dı. Saddam'ın saldırılarından dolayı halk göç etmişti. Saddam her tarafa bomba yağdırarak yakmıştı.

Kuryeler kelek hazırlamışlardı. Gruplar halinde keleklerle binip karşıya geçiyorduk. Su hırçındı. Kelekler dayanmıyordu. Fındık kabuğu gibi suyun üzerinde bir o yana, bir bu yana sallanıyordu. Yüreğimiz ağzımıza gelmişti. Suyun şiddeti fazlaydı. Korkunç bir ses çıkarıyordu. Keleğe çarpan su dalgaları bizi ıslatıyordu. Ama kuryeler yamandı. İyi kayıkçıydılar. Küreklere hâkimdiler. O azgın suyla mücadele etmesini biliyorlardı. Sağ-salim karşıya geçtik. Ama hepimiz ıslanmıştık. Yüreğimiz ağzımıza gelmişti. Yorulmuştuk. Çoraplarımızı çıkarıp sıktık. Biraz dinlendik.

Güney Kürdistan'a geçmiştik. Alanda Saddam'ın askerleri yoktu. Karakolları boştu. Ocak 1991'de Amerika Çöl Harekatı adıyla Saddam'ı vurmuştu. Adını "çöl fırtınası" koymuşlardı. Bundan güç alan halk 12 Mart 1991 yılında ayaklanmıştı. Kürdistan'ın birçok yeri özgürleştirilmişti. Bu durum Saddam'ın çok zoruna gitmişti. Kırmızı görmüş boğa gibi saldırmıştı. Her tarafa bombalar yağdırmıştı. Halk kendisini sınıra vurmuştu. Kuzey ve batı Kürdistan'a geçmişlerdi. Sonra Amerika tekrar müdahale etmiş, 36. paralel sınırını koymuştu. Saddam'ın askerlerini bu hattın altına indirmişti. Güney Kürdistanı Saddam'ın askerlerinden arındırmıştı.

Bu gelişmelere rağmen bizim gördüğümüz Kürdistan virane bir yer haline gelmişti. Kimse yoktu. İn-cin top oynuyordu. Dicle suyunu geçtikten sonra Bêxêr dağına çıktık. Kendimizle bir miktar erzak getirmiş-

tik. Ama erzakımız çabuk bitmişti. Yiyeceğimiz kalmamıştı. Önderlik bu durumu bilerek bizi motive etmişti. Doğanın nimetlerinden yararlanacaktık.

Her tarafta silahlar vardı. Sahipsizdi ve rast gele atılmışlardı. Kleş, BKC, Doçka, havan, bisiving, kısaca her türlü silah vardı. Adeta silahlara basa basa ilerliyorduk. Açılmamış mermi sandıkları, sıfır silahlar... Ne istense vardı. Ortalıkta ne halk, ne de asker görünüyordu. Sanki yeni bir tufan yaşanmıştı. İnsanlar ölmüş, silahlar kalmıştı. Gittiğimiz yerde su olmaması da bu manzarayı tamamlayan bir Kerbela görüntüsüydü.

Kürdistan'ın her yerinde su vardı ama Bêxêr dağında su yoktu. Bazı yerlerde kükürtlü su vardı o da içilmiyordu. Yanan köylerden hala dumanlar yükseliyordu. Her şey gözler önünde, çok canlı ve açıktı; yakılmadık bir şey kalmamıştı.

Habur suyu çılgınlaşmış, geçit vermiyordu. Kuryeler birkaç sefer gidip gelmelerine rağmen geçememiştik. Keleklerimiz de yoktu. Üç sefer denememize rağmen geçememiştik. Akşam çayımızı yapmış, içiyor, nasıl geçeceğimizi tartışıyorduk. Şores Şırnak çayını doldurmak için kaynayan çaydanlığı ateşten kaldırdı. Birden çaydanlık elinden düştü. Kaynar su Şores'in üzerine döküldü. Şores yandı. O da ayrı bir sorun oldu.

Köprüden geçmenin dışında bir yol yoktu. Köprüde Amerikan askerleri vardı. Oradan geçmemize izin vermiyorlardı. Sonunda kadın elbiseleri giyerek köprüden geçmeyi kararlaştırdık. Köylerden kadın elbiseleri topladık ve giydik. Herkes tuhaf tuhaf bir birine baksa da yaptığımız işin ciddiyetindeydik.

Sadece Şores gülüyordu. "Hepiniz kadın olmuştunuz" diyordu. Kendisi yanmış, yaralanmış haline acıymıyor, bize gülüyordu. Onun böyle gülüşü zorumuza gidiyordu. Bir arkadaş:

-Kendi haline bak, deyip onu susturdu.

Silahlarımızı torbalara koyduk. Kadın elbiselerinin üzerimizde nasıl durduğunu son bir kez kontrol ettik. Başımızı da sardık. Böylece köprüye geldik. Köprüye yaklaşıncı ağlayarak zılgıtlar çekmeye başladık. Böylece çaktırmadan köprüyü geçtik. Buğday tarlalarına ulaştık.

Buğdaylar diz boyundan fazla yükselmişti. Askerler tarlaya girdiğimizi gördüler, az önce yanlarından geçen grubun kadınlardan oluş-

madığını fark ettiler. Peşimize takıldılar. Ancak biz buğdayların arasındakendimizi gizledik.

Askerler köprüden fazla uzaklaşmadılar. Fakat başka bir sürprizle karşılaştık: Helikopterler!

Bunlar Saddam'ın helikopterleri olamazdı. Kimdi bunlar?

Bunca uğraştan, bunca emekten sonra umutlarımız bu tarlada mı son bulacaktı? Önderlik ne diyecekti?

Bir kontrol noktasını geçemediler, bir buğday tarlasına takılıp kaldılar! İnsan orada bir yangın çıkarır, bir duman oluşturur, karambol yaratıp yine kendisini kurtarabilir. Nasıl böyle pasif kaldılar, nasıl geçemediler?

Böyle beklemek olmazdı, insiyatifi ele almalıydık. Helikopter ve askerlere görünmeden durumu anlamaya çalıştık. İzleyip duruma göre harekete geçecektik. Bu gergin bekleyiş fazla uzamadı.

Helikopterler köprünün yanına inince Amerikan helikopterleri olduğunu anladık. Havadan da bizi görmemişlerdi. Böylece saklandığımız yerden çıkıp hızla oradan uzaklaştık.

Bir şey olsa bunun hesabını Önderliğe veremezdik. Şimdi de açlıktan orta yere düşüp kalmamaya bakmalıydık.

Bir süredir yemek yememiştik. Takatimiz kalmamıştı. Uzun süre yürüdüğümüz için ayaklarımız yanmıştı. Bu şekilde daha fazla ilerleyemezdik. Birkaç arkadaş artık hiç yürüyemez olunca Zaxo ile Dêrkare arasındaki kayalıklarda iki gün ara verdik.

İşte o komik gelen ama acı gerçeği hatırlatan soruyu sormanın tam da zamanıydı:

“Maddi durumun nasıl heval?

Durum gerçekten iyi değildi!

Napolyon bile Rus savaşında aslında lojistikçi yüzünden savaşı kaybetmişti! Kolay değildi, insan bedeninin de bir dayanma sınırı vardı, onu da aşmıştık ve iman gücüyle yürüyorduk.

Bir şekilde durumu düzeltmeye bakacaktık artık.

Tesadüfe bakın ki o sıralar NATO helikopterleri, sınıra dayanmış olan insanlar için hazır yemek paketleri atıyordu. Durumu anlayınca biz de fırsattan yararlanıp birkaç paket aldık. Erzak ihtiyacımızı bun-

lardan karşıladık. Takatsizlik yüzünden rahat hareket edemediğimizden fazla toplayamasak da şimdilik açlığımızı gidermiştik. Biraz güç toplamıştık. 2. günün akşamında yeniden yürümeye başladık. Şêrane köyünü ve Kesrokê noktasını aştıktan sonra Geliyê Pısaxa'ya girdik.

Geliyê Pısaxa'da arkadaşlarla buluştuk. 10 gündür yoldaydık. Kimseyi görmemiştik. Arkadaşları görünce çok sevindik. Bizi yönetimin yanına götürdüler. Botan oradaydı. Bir süre sonra yeniden karşılaşmıştık. Botan bize akademiyi, Önderliği, oradaki arkadaşları sordu. Anlattık. Biz de kongreyi, buradaki arkadaşları sorduk. Biraz anlattı.

-Şener kongrede silahlı mücadele döneminin geçtiğini, serhıldan ve halk mücadelesi dönemi olduğunu söyleyerek kongreyi boşa çıkarmak istedi. Gerillayı, gerilla mücadelesini mahkûm etmeye kalktı. Ama kabul görmedi. Bu durum sorunlaştı, dedi.

Bu adama hep mesafeli olmam, hiç ısınmamam ve şüphelenmem boşuna değilmiş. Silahın dönemi bitmişmiş! Adam demiyor "ben bitmişim!" Kalkıp silahlı mücadeleye saldırıyor!

Hâlbuki asıl şimdi silahların dönemi başlıyordu. Silahsız bir gücü kim ciddiye alırdı. Birakalım ciddiye alınmayı, yaşamak bile mümkün olamazdı. Hele ki Ortadoğu gibi tüm dünya sorunlarının taşırıldığı bir yerde, hele ki Kürdistan gibi her an sınırsız soykırım saldırısı altında olan bir ülkede...

Vay be! İnsanda biraz vicdan olur. Bunları duymasaydım keşke. Gece yine uykum kaçacak. Neyse ki Parti her şeye hâkim olmuş, bunlara müdahale etmiş. Çocuk işi midir, elbette müdahale edilecekti.

Birkaç gün içinde heval Cuma'yı görebileceğimizi söylediler. Bunu öğrenince keyfimiz arttı. O gece orada kaldık ve düşündüğüm gibi olmadı: Rahat uyudum!

Cuma arkadaşına not gönderilerek alana ulaştığımız bildirilmişti. İki gün sonra Cuma arkadaş bir grup arkadaşla yanımıza geldi.

Geliyê Pısaxa gücüyle beraber biz de içtimaya geçtik. Cuma arkadaşı törenle karşıladık. Gelip selam verdi, merhabalaştı.

Yaklaşık altı ay sonra yeniden Cuma arkadaşını görmüş oluyordum. İki yıldır uzak olduğum dağlara dönmüştüm. Bunların sevinci ve coşkusu içindeydim.

Heval Cuma biz akademiden gelenleri ayırdı. Bizimle toplantı yaptı. Durumları, gelişmeleri anlattı. Toplantı uzayınca ara verdi. Çay arasıydı. Sigarasını yaktı. O büyük tütün kutusu hala yanındaydı.

Çaylarımızı içmiştik. Yeniden toplantı yerine döndük. Cuma arkadaş konuşmasına devam etti. Tek tek arkadaşları kaldırdı. Önderliğin söylediklerini sordu. Düzenlemeleri Önderlik tarafından yapılanların düzenlemelerine karışmadı. Onları olduğu gibi uyguladı. Diğerlerinin düzenlemelerini yaptı.

-Hevalê Cuma, Önderlik bize Şener ve Sarı Baran'ın platformuna katıldıktan sonra düzenlemeleriniz olsun, dedi Celal Şırnak.

-Biz de öyle planlamıştık ama olmadı. Kongrede tasfiyeciler vardı. Sorun çıkardılar. Bunların başını Şener çekiyordu. Grup olmuşlardı. Şener, Sarı Baran, Faik, Sipan ve Nafya'yı soruşturmaya almıştık. Ama bunlar kaçtılar. Haberiniz olsun.

Bir hafta Geliyê Pısaxa'da kaldık. Bu arada Şoreş de geldi. Ayağı pansuman edildi. Biraz iyileşmişti. Yürüyebiliyordu. Dinlenip ihtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra Cuma arkadaştan aldığımız moralde Mayıs ayında Amed grubuyla yola çıktık.

...

Mayıs çiçeklerinin genzimizi dolduran mis gibi kokularıyla, sevinç içinde yol almaya başladık. Kanatlanmıştık. Bir ordu gibi güçlenmiştik...

Aramızda Kürtçe konuşan ama kara olduğu için daha ilk görüşte Romen halkından olduğunu tahmin ettiğimiz Cihan isminde bir arkadaş da vardı. Çingene dememize kızmıyor, aksine seviniyordu. Gözleri her zaman ıslıl ıslıldı. Kızdığında İnce Memed, güldüğünde Yılmaz Güney oluyordu.

Yolda bize bir hikâye anlattı:

"Derler ki insanların ısıltılı gözlerini merak eden su perileri, çıktıkları pınardan çok uzaklaşınca bir daha geri dönemezlermiş. Her seferinde gidip de dönemeyen periler bir araya gelmiş ve Çingene milletini oluşturmuşlar."

Arkadaşlardan biri araya girdi:

-Vay be! Yani heval önceden böyle kara değil su gibiymişsiniz he, değil mi? Belki de pınarınızın -yani vatanınızın- hasretiyle yanınca böyle renkli olmuştunuz!

-Öyle de düşünebilirsin ama bildiğim kadarıyla bu perilerin yuvası kırmızı çiçeklermiş. Belki de o yüzden böyle esmeriz heval. Bir de kırmızı rengi niye bu kadar çok seviyoruz sanıyorsun? Hı, belki de Çingenelerle Kürtler akrabadır, ne dersin?

-Olabilir vallahi, kırmızı ortak noktamız! Aha, aklıma geldi, bir de İspanyollar var! Boğa meselesi!

-Yok, heval ne alakası var şimdi, karıştırma, bak annemden dinlediğim hikâyemizi unutacağım nerdeyse.

-Tamam, pardon, sen devam et heval Cihan!

-Perilerden bahsediyordum. Su perileri. Gitmişler ve bir daha dönmemişler. Galiba bu nedenle, Çingenelerin vatanının olmadığı söyleniyor ama bu doğru değildir. Nerede bir güzellik, bir cennet parçası, nerede renklilik varsa orası vatanımızdır!

-Ya kırmızı?

-Kırmızı tüm insanlığı birleştiren renktir heval. Tüm insanların kanının rengi aynı değil midir?

-Valla diyorlar ki kanın asıl rengi mavidir, havayla temas edince kırmızıya dönüyor. Bak hele kolumdaki damarlar nasıl da mavi görünüyor.

-Tamam, seninki mavi olsun heval! O da gökyüzünün ve denizin rengidir; hatta dünyaya boşuna “maviş gezegen” dememişler. Mavi de tüm insanlığın rengidir. Her halk kendi renkleriyle vardır, kendi renkleri özgür olmasa evrenin renklerine de özgürce katılamaz...

-Yav, sen nasıl bir Çingenesin? Ben sanıyordum ki sadece altın diş yapmayı, saz çalmayı biliyorsunuz!

-Canın sağolsun heval. Artık ne Romenlere, ne Araplara, ne de diğer halklara ön yargıyla bakmazsın umarım.

-...

Arkadaştan ses yok. Utanmıştı!

Su perisiyle başlayan öyküyü dinlerken zamanın nasıl geçtiğini anlamadık. Bazen duruyor, toplanıyor ve anlatılanlar üzerine tartışıyoruz. Bazen de patikaya ip ince dizilip sessizce hayallere dalıyorduk.

Yüreğin en kızıl olduğu zamanlarda yitirdiğimiz yoldaşlar bir bir gözlerimin önünden geçiyordu.

Cihan arkadaşın hemen arkasından yürüyordum. Bir ara dönüp bana baktı, gözlerimden akan yaşları silerken yakaladı beni!

-Sevinçten, dedim.

Ağırlaşan havayı dağıtmak için “su perileri!” diye ekledim. Birlikte güldük...

Kendi kendime dedim su perileri hikâyesi doğruysa belki de su bu yüzden kutsaldır. Hava, ateş ve toprak da benzer nedenlerle kutsaldır. Tüm canlılar bu dörtlüyle yaratılmış, Kürtler buna bir de bitki’yi eklemişti.

Hepsi insanlıktan çalındı. Beşini bir araya getirip yeniden tüm insanlığa sunan mücadelenin adının Kürdistan olması da tesadüf değildi: İlklerin vatanydı da ondan!

Kürdistan özgürlük mücadelesi tüm dünyayı insanlığın ortak vatanına dönüştürmeyi hedeflemişti. Bunun için Parti içindeki tüm geriliklere karşı amansız bir savaş açılmıştı.

Parti saflarında bir arınma, netleşme yaşanmıştı. İnsanlığın en nadide güzelliklerini kendisinde toplayan Parti yaşamı yücelerde seyrediyordu.

Dünyanın tüm kirine-pasına karşın Parti bir nilüfer çiçeğiydi. Her an ufkumuzu genişletiyor, ışıltısıyla bize yol gösteriyordu.

Şimdi Partileşmenin yeni bir aşamasına gelmiştik, zafere yürüyorduk. Elbette güllük gülistanlık değildi önümüz. Zorluklara daha iyi hazırlanmıştık.

Anılarımızın kanadığı topraklara yeni bir ruh ve yeni bir umutla geri dönüyorduk. Mücadele ederek her değeri kazanmıştık. Eskisi gibi yaşayamayacağımızın bilincindeydik. Savaş da eskisi gibi olmayacaktı.

Düz bir hatta gitmiyordu yaşam. Çelişkilerle yüzleşecek, çatışacak ve hakikat yolunda bu şekilde ilerleyecektik. Zaten evrenin dört elementine karşılık dört temel özelliği sayıldığında çelişkisiz, çatışmasız bir uyumun olmadığı görülecektir: RENG, DENG, CENG, ŞENG!

Renk, ses, çelişki-çatışma ve uyum-ahenk olarak tercüme edilebilir: İşte HÜSNÜ CİHAN, yani güzel dünya!

Dağ başlarında, zozanlarda, köylerde doğal yaşamını sürdüren halkımız bunu en iyi şekilde biliyor ve bu bütünlükle yaşıyordu. Uygarlığın yabancılaştırdığı insan bunu anlayamaz: Ya rengi vardır sesi yok, ya da sesi vardır rengi yok! Çelişkisi vardır uyumu yok, uyumu vardır çelişkisi boş! Parçalıdır!

Halkımızın doğal yaşamı evrensel özgürlüğe giden yolu da bize gösteriyordu ama biz görmemiştik. Önder APO görmemizi sağladı.

Yeniden ülke topraklarına dönmüşken her şeyimizi borçlu olduğumuz Önderliğe ve şehitlerimize layık olmalı; sadece yüreğimizde değil özgür bir ülkede onlara yer açmalıydık...

Tüm mesele zamana hükmedebilmekti belki de!

Zaman şahlanmış bir at ve bizler de onun yelelerine tutunmuş süvarilerdik. Yol bizi nereye götürecektik, zaman bize neleri gösterecekti? Biz zamana neyi nakşedecektik? Kim bilir?

Uzayan patikalar hayallerimize yol oluyor, dağın yüreğine doğru gidiyorduk!

Kürdistan dağlarında yaşamak, direnmek, savaşmak ve Kürdistan dağlarında ölmek büyük bir onurdur. Fakat “keşke” dememek için tüm yaşananlardan ders çıkarmalı, aynı hatalara düşmemeliydik ki onurlu yaşamı devrim ve özgürlükle taçlandırabilelim!

Sınırı geçerken yüzünü kefyeyle kapatmış olan arkadaşlarla karşılaştık. Selamlaştıktan sonra grubumuzun önüne geçtiler. Zal’ın Rüstem’e anlattıkları geldi aklıma! Kim bilir?

AGÎT - MAHSUM KORKMAZ

ÖNDER APO
İLE GÜRCAN KORKMAZ

